

ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན།

། རྩེ་བཞུགས། དབུ་མ། ཨ། ི།

མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྐྱེས་པའི་ཞབས།

དཀར་ཆག

ཕྱིན་ཐེང་།.....	III
ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱུ།.....	2
དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་.....	641

སྟོན་སྒྲེང་།

རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་འདོམས་མཛད་ཐུབ་དབང་དང་།
རྒྱལ་ཆབ་ཆེན་པོ་མི་པམ་བྱམས་པ་མགོན།
འཕགས་སེང་ལ་སོགས་ཤེར་བྱིན་འགྲེལ་མཛད་ཀྱི།
མཁས་བྱུང་ལོ་བཤ་རྣམས་ལ་གྲུས་པས་འདུད།

ཆོས་ལྡན་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱི་འགོ་ཡི།
སྤྱབས་ཀྱི་དམ་པ་འཕགས་མཆོག་མིའི་རྣམ་རོལ།
བྱམས་དང་སྟོང་རྩེས་འཛམ་གླིང་དབང་བསྐྱར་མཁན།
མགོན་དེའི་ཞབས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་སྤྱི་ལོས་འདུད།

ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་ཤེར་བྱིན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་དངོས་
བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྤྱི་དོན་མདོན་ཉིགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་དང་པོ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱབ་ཀྱིས་དབུ་མ་
རིགས་པའི་ཆོགས་བྱུག་དང་། བྱི་མ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་
མགོན་པོས་བྱམས་ཆོས་སྟེ་ལྔ་སོགས་མཛད་པ་དང་། འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་འགྲེལ་བ་རྒྱ་གར་
མར་གྲགས་པ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་ཅིག་སྤྲིག་འདུན་གྱི་བསམ་བས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྲ་ལམ་བརྒྱད་(Adarshah)རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་མ་
དཔེ་ལག་སོན་བྱུང་བ་དང་། ད་ལམ་དགག་དབྱེའི་གྲུང་སེང་སྐབས་དང་སྟབས་
བསྟུན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་འབྲུལ་དེབ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་
ཟབ་མོའི་གཞུང་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བཟུང་དང་བཟུང་འབྱུང་གི་རྒྱ་
ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་རྣམ་པའི་སྤྱན་ལམ་དུ་འབྲུལ་ཐུབ་བྱུང་བ་དགའ་བས་བཏྲས།

རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་གྲངས་འདོན་ཙམ་གཟིགས་བདེའི་ཆེད་བཀོད་ན།
དེ་ལ་མདོ་རྒྱ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དང་མདོ་རྒྱ་མ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་མདོ་རྒྱ་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ། ཉི་མེ་དང་སྐྱར་བ་བཞི།
བརྒྱད་སྟོང་བ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། སྐྱད་བ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ། འབྲུམ་རྒྱང་བ་
དང་སྐྱར་བ་གཅིག ལུམ་གསུམ་དང་སྐྱར་བ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ཉི་མེ་དང་སྐྱར་བ་བཞི།

༡ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
ཚུལ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་ལྔ་དང་། ཤེར་ཕྱིན།
༡ ་ མཇུག་པ་པོ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ།

༢ ་ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་
མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྲི་ཆོག་ལེའུར་བྲས་པའི་

ནམ་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་ནམ་འགྲེལ། ཤེར་ཕྱིན། ལ་། མཛད་པ་པོ།
སློབ་དཔོན་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱེ།

༣༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཐལ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཉི་
 གྲིའི་འགྲེལ་བ་ལེ་ཏུ་བརྒྱད་མ། ཤེས་ཕྱིན། ལ། ང། ཅ། སོང་གསུམ། མཛོད་པ་
 སོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་སོ།

༧༽ མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐུན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དག་
ལྟ་ཞེས་བྱ་བ། ཉི་མི་དག་ལྟ། ཤེར་ཕྱིན། ༨༽ མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་
ཆེན་འབྲུང་གནས།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ཉོང་པ་དང་སྐྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡༽ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྲ་བ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ནམ་
རྒྱན་སྒྲུང་། ཤེར་ཕྱིན། ཆ༽ མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ།

༡༥ འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དཀའ་
འགྲེལ་སྟོང་པོ་མཆོག་ཅེས་བྲ་བ། སྟོང་པོ་མཆོག་ཤེས་བྱིན། ཟ་༥ མཛད་པ་པོ།
སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས།

༣༽ རསགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོར་བའི་འགྲེལ་པ་
གནད་ཀྱི་ཆ་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ། གནད་ཀྱི་ཆ་འོད། ཤེར་ཕྱིན། ༥༽ མཛད་པ་སོ།

པརྟེ་ཏ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས།

གསུམ་པ་སྤྱད་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི།

༡ ་ སྤྱད་པ་ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཅེས་བྲ་བ། སྤྱད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ། ཤེར་བྱིན། ༢ ་ མཛད་པ་པོ། སློབ་དཔོན་བྱད་ཅྟ་བྱི་རྩྱ་ལ།

༣ ་ བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའི་
དཀའ་འགྲེལ་ཞེས་བྲ་བ། སྤྱད་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲ། ཤེར་བྱིན། ༤ ་ མཛད་པ་པོ།
སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ།

༥ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ཅེས་བྲ་བ། ཤེར་
བྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག། ཤེར་བྱིན། ༦ ་ མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་སྒྲ་མ་
རྩམ་བྱི།

བཞི་བ་འབྲུམ་རྒྱུད་པ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཤེར་བྱིན། ༢ ་
མཛད་པ་པོ། ཁ་ཆེའི་པརྟེ་ཏ་རྩམ་བྱིས་མཛད་པར་གྲགས།

ལྔ་བ་ཡུམ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་གཅིག་ནི།

༡ ་ འབྲུམ་དང་ཉི་མེ་ལྔ་སྟོང་པ་དང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དོན་མཐུན་
པར་མཛོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྲ་བ། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་དུ་

མཐུན་པ། ཤེར་བྱིན། ༧ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཏེ་རྩྭ་ན་གྱི་རྟེ།

གཉིས་པ་མདོ་རྒྱན་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་དགུ་ནི།

༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་རྒྱུང་ངམ་འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ།

༢ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཞེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤད་ཆོག་གསལ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། སྟོབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན།

༣ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་རྟོགས་བར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ཤད་ཅེས་བྱ་བ། འགྲེལ་བ་ཤད་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ། ཤེར་བྱིན།
༩ རེ་མཛད་པ་པོ། གསེར་སྤིང་བ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

༤ མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གྲགས་པའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ།
གྲགས་ཆ། ཤེར་བྱིན། ༩ རེ་མཛད་པ་པོ། བརྟེན་ཆེན་པོ་རྩྭ་ན་གྱི་རྟེ།

༥ བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མདོན་བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་སྤང་

བ་ཞེས་བྱ་བ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་སྤེང་བ། ཤེས་ཕྱིན། ༡ ་ མཛད་པ་པོ། ལ་ཆེའི་
རིགས་ཀྱི་པ་རྗེ་ཏ་ཆེན་པོ་བླ་མ་ལྷོ་རྒྱ་ནག་།

༢ ་ མཛོན་པར་ཉོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྐྱུས་དོན་ཞེས་བྱ་བ།
ཤེས་འབྱུང་སྒྲོ་བློས་ཀྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༣ ་ མཛད་པ་པོ། མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྒྲོ་བློས།

༤ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ལ་ཆེ་
གཞིན་ཏུ་དཔལ་གྱི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༥ ་ མཛད་པ་པོ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་ཀུ་མུ་ར་ལྷོ་རྒྱ་ནག་།

༦ ་ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ། རོ་
བའི་བསྐྱུས་དོན། ཤེས་ཕྱིན། ༧ ་ མཛད་པ་པོ། དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས།

༨ ་ ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན། དབྱ་
མ། ༩ ་ མཛད་པ་པོ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲུལ་པས་
མཛད་པ་བཅས་སོ། །

མ་དཔེའི་རྒྱ་ཆ་འདི་དག་སྤེ་དགའི་བསྐྱུས་འབྱུར་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ཏེ་
ལམ་དེར་གསལ་ཞིང་འདིའི་ནང་རྫོགས་ཆོག་ཉིས་ཤད་མེད་པ་འགའ་ལ་ཉིས་
ཤད་དང་ཆོག་མེད་པ་འགའ་ལ་ཆོག་བསྐྱུས་པ་ཅུ་ལས་རང་སྒྲོར་གང་ཤར་གྱིས་
བསྐྱུར་བཅོས་སོགས་གང་ཡང་བྱས་མེད།

དཔེ་སྤྲིག་སྐབས་མཆན་བྱང་ནམས་བམ་པོ་དང་ཡང་ན་སྐབས་བརྒྱད་པོ་རེ་
 རེ་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། ཅ་བ་ནམས་ནག་ཤེད་དང་། འབྲེལ་བའི་སྐབས་སྒྲིག་
 བདེ་བའི་ཆེད་ཤོག་ངོས་རེར་ཡིག་འབེབས་གཉིས་ཙམ་བྱས་ནས་བསྤྲིགས་ཡོད།
 ཡིག་འབེབས་ཀྱང་མང་ཆེ་ཤོས་རྩོགས་ཆིག་གི་སྐབས་བཞག་ཡོད་པ་ལས་གྲུས་
 བ་རང་ཉིད་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བཏུ་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པས་གཞུང་
 རོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆིག་གི་གཅོད་མཆམས་མ་ནོར་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་
 དགོན་པས་དེ་རོན་དགོངས་འཇགས་འཆལ།

པོད་སྤང་སྤྲིག་སྐབས་ཉི་ཟླའི་འབྲེལ་བ་ལེ་ཅུ་བརྒྱད་མ་ལ་པོད་གསུམ་
 བཞགས་པས་སྟོད་སྟང་བར་གསུམ་དང་། བསྐྱུས་རོན་གསུམ་ག་ཤོག་གངས་ཉུང་
 བས་པོད་གཅིག་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་བ་གཞན་དག་པོད་རེ་རེ་བྱས་ནས་བསྤྲིགས་
 ཡོད་པས་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བཅུ་བཞི་དང་། མདོ་རྒྱན་མ་སྐྱར་
 བའི་འབྲེལ་བ་ལ་པོད་བདུན་བཅས་ཁྱོན་པོད་ཉེར་གཅིག་ཡོད།

སྐྱེར་གྲུས་བ་རང་ཉིད་ལ་སྐྱེས་སྐྱུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་
 གཞན་ལ་པན་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་ལྟ་མེད་ཅིག་གིས་དེད་དེ་ལས་འདིར་ཞུགས་
 ཀྱང་མི་གཅིག་གི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་སྐྱབ་སྐབས་ནོར་འཁྲུལ་
 སོགས་གང་མང་འབྱུང་སྤྱིད་པས་ནོར་འཁྲུལ་སོགས་བྱུང་ཡོད་ཆེ་དགོངས་སེལ་
 ཞུ་རྒྱ་དང་ཁྱེད་སྒྲིག་པ་པོ་དག་གིས་ཀྱང་དགོངས་གནང་ཡོད་པ་མཁྱེན།

མཐར་ནམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་

ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་བསྟན་པ་དེ་
འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ལོར་ཡལོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་
གི་སྐུ་ཆེ་ཡུན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྒྱར་འགོ་བའི་བསྡེ་སྟོན་རྒྱ་གང་ཆེ་རེ་གནང་བར་
མཁྱེན་མཁྱེན།

ཤེར་ཕྱིན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཆོའི་མཐའ་ལྷན་ཀྱང་།།

རྒྱ་གར་མར་གྲགས་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་ལ།།

ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ལས་ལ་འདུག་བདེའི་ཆེད།།

འབྲུལ་དེབ་པོད་སྤེང་ཉེར་གཅིག་བསྐྱེགས་པ་འདིས།།

ཆེ་འདིའི་པ་མས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས།།

མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྡེའོ།།

ཞེས་འབྲུལ་དེབ་སྐྱེག་སྒྱུར་བ་པོ་མཁས་ཀྱིས་༡༠༣༡ལོའི་རྒྱ་ལྗོངས་༡༩ཉིན་བྲིས།

༡༡། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་སོ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པའི་ཞབས།

ཐུབ་པའི་དགོངས་ཀྱི།

༣༣༣། །ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ལུ་ཁྱི་མ་ཏ་ཨ་ལི་ཀྲ་ལ། བོད་སྐད་དུ། ཐུབ་པའི་
དགོངས་པའི་ཀྱི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ཐུབ་དབང་ལ་འདུད་སློལ་མ་ཕྱགས་བཅེར་མཛོད། །ཀྱུ་ཡེ་འཇམ་
དབྱངས་ཡང་དག་དགོངས་སུ་གསོལ། །མ་མ་འོད་ཟེར་ཅན་མ་ཡིད་ཀྱི་ནི། །རང་
བཞིན་བཟ་ཤེས་གནས་རྣམས་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་དང་
སྙིང་རྩེ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ཨེ་མ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ། །སེམས་བསྐྱེད་མཆོག་
ནས་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་རབ་ཏུ་མཐོན་པོར་ཅི་ཡང་སོན་གྱུར་པ། །གང་
ཞིག་བར་མེད་ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་ས་ཡི་དབང་ཕྱག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་རྒྱན་
དུ་བསྟེན། །ཐེག་པ་གང་ཞིག་ཆེ་བའི་གདེང་ལྡན་མཆོག་ཏུ་འོད་འབར་ཡོན་ཏན་
ཐེང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོལ། །ཐུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཆོག་འདི་ཡི། །རང་
བཞིན་འཕགས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་མཛད་པ། །འཛིག་རྟེན་ཐུན་པས་
དགྲུགས་ལས་མི་ཤེས་པས། །

དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་སྤང་བ་བརྒྱད་པ་འདི། །ལམ་བུལ་རྣམས་དང་ལོག་པའི་ལམ་
ཅན་དང་། །ཤེས་རབ་ལྡན་དང་དད་དང་ལྡན་རྣམས་ཀྱི། །སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དག་པའི་ཆེད་དུ་འདི། །བྱ་བ་བདག་སློའི་དགའ་སྟོན་རང་ཉིད་སྟོ། །ཡོན་ཏན་རིན་
ཆེན་རང་བཞིན་རྒྱན། །འདི་ལས་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ནི། །སྤང་བ་བྱས་པས་ཡང་
དག་པའི། །ལྟ་བུ་ཅི་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད། །དམ་པ་ཀྱུ་ཤེས་ཅེ་འབྲེའི་སྟོ། །ཡོན་ཏན་

རིན་ཆེན་ཆོང་འདུས་ཏེ། །དེ་དང་རིན་ཆེན་མི་ལེན་དང་། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའང་བསྐྱས་
བ་ཡིན། །

འདིར་ངེས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སྟོང་བའི་སྐྱལ་བ་
ལས་མ་འདས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་
སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་དང་བར་མའི་རིམ་
བ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་
འཁོར་བའི་ཁྲོན་པ་ཆེན་པོ་དམའ་བར་རང་གི་ངང་ཉིད་ཀྱིས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ཚོལ་བ་ལས་ངེ་ལྟར་ཡང་ལྟར་བར་བྱ་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱག་
བསྐྱལ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ཉིད་དག་གིས་ཉིན་དང་ཉིན་
དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ངེས་པར་འདུག་ཅིང་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་ཚུལ་ནང་གི་ཆོ་བའི་
གཟུགས་བརྟན་ལྟར་ཉེན་གྱི་ཡུལ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོར་མི་རྟག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཤོངས་པར་ངེས་པར་ལྟར་བ་དང་།

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་རྗེའི་
གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཀྱིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤོངས་པའི་ཤོངས་པ་ལྟ་
བྱ་དམ་པའི་ཆོས་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ལུ་བྱང་བ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐར་དག་གི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་ཅན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་

གཉིན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །དེས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་
པ་བདག་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་པ་རོལ་ལ་པན་པ་དོན་དུ་
གཉིད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་བྱེད་ཅིང་དུས་རིང་པོར་ཡང་ཆོག་པ་སོགས་
པའི་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་ལ་འདུག་གོ། །

དགའ་བ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པས་ཀྱང་ཡུན་རིང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ངེས་པར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་སྟོང་རྩེ་ཉིད་དང་། སྟོང་
རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མཛད་ཅིང་
བཞུགས་ཞེས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་
པའི་ཡང་རྒྱ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་གསུངས་པ། བཅེ་ཉིད་ས་བོན་འཕེལ་
ལ་ཚུ་བཞིན་དང་། །ཡུན་རིང་ཡོངས་སྟོང་གནས་ལ་སྟོན་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་དང་།
རྣམ་འགྲེལ་དུ་འང་། གང་རྣམས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་པ། །གཞན་གྱི་དོར་ནི་བཞུགས་པ་
ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོང་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་རྣམས་
ལ་མང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་དེ་སྟོང་རྩེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདོན་
པར་དམ་བཅའ་བས་བྱང་ཚུབ་ཏུ་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་པ་རོལ་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱེ་

ཀུན་དགའ་བོ་སུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་
བྱེད་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའི་བསོད་ནམས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་བྱངས་མེད་པར་ང་
སྤོ། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པའི་
མཐར་ཐུག་པ་ཇི་སྲིད་པར་གང་གིས་ཆོད་གཟུང་བར་མི་རུས་པར་སྤོའོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པས་ཡང་དག་པར་དགའ་བ་སྦྱིས་པ། སངས་རྒྱས་
ཚོས་དང་ཚོགས་མཆོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་པས་
གཟུགས་ཀྱི་སྦྱོང་དང་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོང་དང་། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགེ་འདུན་གྱི་སྐྱབས་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། འཛིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསུལ་ལས་བཏོན་ནས་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་དབང་པོ་རབ་
ཀྱིས་རབ་མདོར་བསྐྱས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟོམ་པའི་རང་བཞིན་སྦྱེད་པར་
བྱེད་དོ། །

སྟོམ་པ་འདི་ཡང་སྒྲ་མ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲང་བའི་ཆོ་ག་
ཤེས་པ་ཉིད་གསར་བུ་དང་བྱིས་པའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་སྒྲང་བར་
བྱའོ། །དེ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདུན་ན་གནས་
པར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྒྲང་བར་བྱའོ། །དེ་རྒྱས་པར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོ་
གཟུགས་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་གང་སུ་ཞིག་སེམས་རབ་དུ་དང་བས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བཞིའམ་སྒྲ་བ་བྱེད་པའི་རྣམ་པའམ་སྒྲུལ་པོའམ་
ཤིང་རྟའི་རྣམ་པར་མཐུལ་བྱེད་པ་དེ་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། བྱང་སྒྲ་མི་སྟན་དང་།
ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་དང་། རུབ་བ་ལང་སྟོད་དང་། འཛམ་བུའི་སྤིང་གི་དབང་
ལྷག་གི་བདག་པོར་འགྱུར་བར་སྟོལ། །

ལུས་ཞིག་ནས་ནི་གངས་ཇི་ལྟ་བར་སུམ་ཅུ་ཙུག་སུམ་དང་འཐབ་བྲལ་དང་
དགའ་ལྡན་དང་འཕྱལ་དགའ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་རོ་ཞེས་པ་ཁང་བྱ་བ་ཅེགས་པའི་
མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པས། མཐུལ་བྱགས་ཏེ་མཆོད་པ་ལྡས་ཡང་
དག་པར་མཆོད་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་གང་སུ་ཞིག་ཐལ་མོ་སྐྱར་བ་བྱས་ཏེ། བཙུམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྱག་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ངས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་པན་
ཡོན་བསྟན་པས། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡང་དག་པར་སྐྱེད་ཅིང་བྱག་འཆལ་ནས་སྒྲ་མའི་མདུན་དུ་མཐུལ་
ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་བྱས་མོ་བཅུགས་པའམ་ཙོག་བྱར་ཐལ་མོ་སྐྱར་བས་
དམའ་བར་འདུག་ནས་ལན་གསུམ་དུ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་ལེན་
པར་འདོད་པས། དེ་སྒྲུང་བར་འོས་ན་བདག་ལ་བྱགས་བཅེ་བས་བདག་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲ་
མས་འདི་སྐད་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བྱོད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པ་བྱས་སམ་
ཞེས་པ་དང་། བདག་གི་མདུན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་

པའི་གཞི་རྣམས་ལེན་ནམ་ཞེས་པའོ། །དེས་འཛིན་ནི་ཞེས་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

སྒྲ་མ་ཡིས་ནི་དེ་འདི་སྐད་བརྗོད་དུ་གཞུག་པར་བྱ་སྟེ། རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་ནས་འདུས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་
 རྟེན་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོབ་དཔོན་དགོངས་སུ་
 གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་རྟེན་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་པ་དང་མའམ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱབས་ནས་སྐྱེ་བ་འདི་འམ་སྲིད་པ་གཞན་རྣམས་སུ་སྤྲིག་
 པ་གང་ཅུང་ཟད་བགྱིས་པ་དང་བགྱིད་དུ་སྦྱལ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་བཞགས་མོ། །ཤེས་བཞིན་བྱན་པ་མི་འཆབ་པོ། །དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་
 མོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཉི་མ་འདི་ནས་བརྒྱུད་ནས་སྤྲིང་པོ་བྱང་རྟེན་ལ་
 མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྡན་འདས་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དག་དང་འཛིགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཅན་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 སྐྱེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཞི་བའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྟེན་སེམས་དཔའི་དགོ་
 འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདི་ལྟར་ལན་གསུམ་མོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་
 བགྱི་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་
 བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དང་། གདོན་པའི་ཆེད་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་རྩི་ལྟར་འདས་
པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་མ་གྱོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དེ།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཤེགས་
པར་འགྱུར་བ་དང་རྩི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་མཁྱེན་ཞིང་གཟིགས་པ་དང་རྩི་
ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཁྱེན་ནས་རྩིས་སུ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཆོ་ག་དེས་
བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་སྟོབ་དཔོན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བའི་མདུན་དང་།
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་ལན་
གསུམ་མོ། །བདག་གིས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་སྒྲ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་སྟེ། སྟོབ་པ་མེད་པ་
སྐྱབས་མེད་པ་གནས་མེད་པ་དཔུང་གཉིན་མེད་པ་སྤིང་མེད་པའི་འདིག་ཉེན་དུ།
སྟོབ་པ་དང་སྐྱབས་དང་གནས་དང་དཔུང་གཉིན་དང་སྤིང་དུ་འགྱུར་བར་བགྱིའོ། །

སེམས་ཅན་སྤྱིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་མ་ཀླལ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་
བར་བགྱིའོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བས་
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་
བགྱིའོ། །དབུགས་མ་བྱིན་པ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བར་བགྱིའོ། །འདི་ལྟར་ལན་

གསུམ་མོ། །བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་
མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ངེ་ལྟར་མ་དང་པ་དང་སྤྱིང་མོ་དང་སྤྱན་
དང་བྱ་དང་བྱ་མོ་དང་གཉེན་དང་སྦྱག་གི་གཉེན་མཆམས་གང་ཡང་རུང་བར་
གནས་བ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་འཛིན་ནོ། །

སོ་སོར་བཟུང་ནས་ཀྱང་རུས་བ་ངེ་ལྟ་བ་དང་། སྟོབས་ངེ་ལྟ་བ་དང་། སྟོད་
ངེ་ལྟ་བའི་ཆད་དུ་དགོ་བའི་ཅ་བ་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་གོ། །འདི་ནས་བཟུང་ནས་གང་
ཅུང་ཟད་སྤྱིན་པ་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་
བཟོད་པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བཙོན་འགྱུས་ཚྭ་པར་
འགྱུར་བ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ནམ་པར་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལའང་སྟོབ་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དང་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་
ཆེད་དུ་ལོ། །སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ས་
ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྟོབ་པའོ། །

འདི་ནས་བཟུང་ནས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པར་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ། དེ་ལྟར་ལན་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་
བསྟོ་བ་སྟོན་མ་ཅན་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
ཆོགས་སོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་མཐུན་པར་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་

དུ་བཅུག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་མདུན་དུ་སངས་
 རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས་མཁུན་པར་
 གསོལ་བར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་མདུན་དུ། འདིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བ་གཟུང་ངོ་ཞེས་བའོ། །

སྤྲེལ་དེ་འབྲུ་བ་མེད་པར་རང་གིས་ལེན་ན། སློབ་དཔོན་དགོངས་སུ་གསོལ་
 ཞེས་བ་དང་། སློབ་དཔོན་མིང་འདི་ལྟ་བུའི་མདུན་ལས་ཤེས་པ་བཞག་ནས་ངི་
 སྤྱིད་དུ་འདི་ནས་བཟུང་ནས་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པར་སངས་
 རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་དུ་
 གསོལ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །གསོལ་བའི་དེ་མ་ཐག་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱགས་ཤིང་། དགེ་བ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་
 འདི་ལ་རྟག་དུ་དགོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 སོག་པར་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་དབང་པོ་རྣམས་སྤྲོམ་པ་སྤང་བར་བྱའོ། །དབང་
 པོ་འབྲིང་པོ་ཡང་ཁ་ཅིག་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱད་པའི་དབང་
 ལས་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ངི་སྤྱིད་འཆོའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་སྡོན་མ་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །

དབང་པོ་རྩལ་པོ་ནི་ངི་སྤྱིད་འཆོའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་བ་སྡོན་མ་ཅན་ཁོ་ནས་སོ། །འདི་དག་གི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 སྤྲོམ་པ་ངི་སྤྱིད་འཆོའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་མེད་
 པར་ཡང་སྐྱེ་སྟེ། འོན་ཀྱང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་དེ་འཛིན་པའི་ཆོ་གའི་དབྱེ་བ་

ཉོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལྷོག་པའི་ཚུལ་གྲིམས་ཉིད་ཉེས་པར་སྟོང་བ་སྟོང་བ་
ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་དང་
དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་དང་། བསྟེན་གནས་གྱི་སྟོམ་པ་ཞེས་པ་རྣམས་པ་བཞི་གང་ཟག་
གི་བྱེ་ཟག་ཉེ་བར་སྒྲངས་ནས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནི་གང་ཟག་གང་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་གྱི་ཉེས་པར་སྟོང་བ་རྣམས་པ་
གསུམ་ཉིད་ལ་དགའ་བ་དང་བྱལ་བ་འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་གྲིམ་གྱི་ནང་
ན་གནས་པས་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་
པོ་རེ་ཞིག་ངེས་པར་ཉིད་འཆོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་ལྟ་སྟོང་བའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་
ངེས་པ་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་གྱི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་
དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལས་གཞན་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་ནི་ངེས་པར་ཉིད་འཆོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་མེད་དེ་རྟེན་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་
རྟེན་གཞན་གྱི་གཞན་དུ་སྟོར་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་བྲན་པ་མི་སྟོང་པའི་ཡང་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདི་གོམས་པ་རིམ་གྱིས་འདོད་པ་ལས་སེམས་དབེན་པར་
འགྱུར་བ་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་མི་ཆངས་པར་སྟོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྷོག་པར་སྟོ་
བས་དང་པོར་ལྟ་ཁོ་ན་སྟོང་བ་གཟུང་བར་བྱའོ། །

གང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པར་སྟོང་བ་དེ་ནི་གྲིམ་ནས་བྱང་སྟེ་མི་ཆངས་
པར་སྟོང་བ་འང་སྤངས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱང་བ་བྱའོ། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་དང་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པར་གདགས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། སྐྱ་
དང་ཁ་སྐྱ་ཐེགས་ནས་གོས་དུར་སྐྱིག་གོན་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དང་པས་གྲིམ་

ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་སོ། །འདིས་དག་སྒྲོང་གི་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་
པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆ་ལུགས་ཕུན་
སུམ་ཆོག་གས་པ་སྟེ། ཆ་ལུགས་འདི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
མི་མ་ཕུན་པའི་ཕྱིར་བྱིས་པའི་ཆ་ལུགས་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པའོ། །

ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནི་ལས་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་སྟེ། གསོལ་བའི་
ལས་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་གི་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པའམ་
རང་གིས་རྟགས་གཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དད་པས་ཤེས་པས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་གས་པ་སྟེ། བྱ་ལོན་གྱིས་མནར་བས་མ་ཡིན། འཛིགས་པས་མནར་བས་མ་
ཡིན་ཀྱུ་ལ་པོའི་ཆད་པའི་ཆད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་
གནས་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་སྟེ་བྱིས་པའི་གནས་ནི་བྱིས་སོ། །དྲོག་པོ་དེ་ལས་
གནས་འདི་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་སྟེ་བྱིས་མེད་པར་གྱིང་བྱུང་ལ་སོགས་པའོ། །རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་གསོལ་བའི་ལས་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་
སྒྲུངས་པས་ཐོབ་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་སྒྲུལ་པས་
ངེས་པར་བསྟན་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་འཛམ་ཞེས་
འདུལ་བར་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །

གང་ཉེས་པར་སྒྲོད་པ་དང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཉིན་
ཞག་ཅུ་ཡང་ཉེས་པར་སྒྲོད་པ་དང་། འདོད་པ་ལས་དབེན་པའི་ངོ་མོ་བསྟན་
གནས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ཉིན་པར་
ཅུ་ཡང་མཆན་མོ་ཅུ་ཡང་སྟེ། གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལ་ཅེ་བ་དང་ཤན་པ་རྣམས་

མཚན་མོ་དང་ཉིན་པར་སྤོང་བར་སྤོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གང་
ཟག་རྣམས་ཉིད་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་
དེ་ལ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་རྟོག་པའི་ཆོ་གར་གསུངས་པའང་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་འདོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་གོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དགོ་བསྟེན་ཡང་འདོད་པ་ལས་དབེན་པ་གོམས་པའི་དོན་དུ་
ཆོགས་མཚམས་རྣམས་དང་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་སུའང་རེས་འགའ་བསྟེན་གནས་
ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་གཞུག་གོ། །སྤོ་བ་དང་ལྡན་པས་ནི་ཆེ་ཕྱེད་དང་
ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རིམ་གྱིས་གོམས་པས་རི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་དུའང་ཞེས་
པའོ། །མ་ནིང་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་
སྟེ་བ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཚུ་སྟོ་ཅན་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་
འབྱུང་དང་རྩ་བཞིན་ནོ། །གང་མའི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའང་སྐལ་བ་ཅན་ཉིད་
དོ། །དོན་དམ་པར་སོ་དང་མོ་འདི་དག་གི་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་མེད་མོད་
གཞན་དུ་ཉགས་དང་རྟེན་དང་མིང་ཐ་དད་པ་ལས་སོ། །སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་
པ་འདིའང་ཆེ་མ་སྒྲོམ་པ་ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་
འདོད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཅན་ལས་བྱ་སྟེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ནི་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་ལས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

རྒྱུན་ཡོད་ནའང་པ་རོལ་སྟོས་པས་མི་འདའ་བའི་དོན་དུའོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་
མས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བདག་མིང་འདི་ལྟ་བུ་དུས་འདི་ནས་

བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་མིང་
འདི་ལྟ་བུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
མཆིའོ། །

བདག་མིང་འདི་ལྟ་བུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་དགེ་
འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདི་ལྟར་ལན་གསུམ་ཡང་ངོ། །སྐྱབས་གསུམ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་
བདག་མིང་འདི་ལྟ་བུ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་འཛོའི་བར་དུ་སྟོན་གཙོང་
པ་སྟོང་སྟེ་སྟོན་གཙོང་པ་ལས་སྦྲར་ལྗོན་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་
དང་འདོད་པ་ལས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་བརྟུན་དུ་སྦྲ་བ་དང་འབྲུའི་ཆང་དང་
སྦྲར་བའི་ཆང་སྟོས་པར་འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ལས་སྦྲར་ལྗོན་གོ། །འདི་
ལྟར་ལན་གསུམ་ཡང་སྟེ། དེང་ནས་བཟུང་ནས་དགེ་བསྟན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ་
ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འདི་ཡན་ལག་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བསྟན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱབས་གསུམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་དགེ་བསྟན་དུ་བདག་སྟོན་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྔ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་དགེ་བསྟན་དུ་བདག་སྟོན་དཔོན་གྱིས་གཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ནས་
པ་གཉིས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །རྒྱ་བཞིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་བྱད་པར་ཤེས་པ་དང་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་སྟོན་པ་
གཞན་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲ་མ་སྦྲ་མ་བྱི་མ་བྱི་མའི་རྒྱ་སྟེ་

གང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དང་བྱད་པར་ཤེས་པ་དག་ལས་སློག་གིས་ཀྱང་དམ་པའི་
ཆོས་ཁས་ལེན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ། །

བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཉིན་ཞག་པ་ནི་རྒྱན་དུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་སྤངས་
ཉི་ཉི་མ་ཤར་བ་ན་སྤར་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །བདག་མིང་འདི་ལྟ་བུ་སྤུས་
འདི་ནས་བཟུང་ནས་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་སློག་གཅོད་པ་སྤོང་སྟེ། སློག་
གཅོད་པ་ལས་སྤར་ལྡོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། མི་ཆངས་
པར་སྤྱོད་པ་དང་བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་འབྱུང་ཆང་དང་སྤྲོ་བའི་ཆང་སྤྲོས་པར་
འགྱུར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་དང་ཁྱི་སྟན་མཐོན་པོ་དང་ཁྱི་སྟན་ཆེན་པོ་དང་། ཇི་
དང་། ཐེང་བ་དང་། རྒྱག་པ་དང་ཁ་དོག་འཆང་བ་དང་། གར་དང་སྤྱད་དང་རོལ་མོ་
དང་ཅེ་འཛོ་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཁ་ཟས་ལས་སྤར་ལྡོག་གོ། །དབྱ་བཅོམ་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བདག་བབྱིད་དོ་ཞེས་
པའོ། །འདི་ལྟར་ལན་གསུམ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལྟར་འདི་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པར་འགྱུར་ངོ་། །འདི་ཡིས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཉི་བར་གནས་སོ་
ཞེས་པས་བསྐྱེད་གནས་སུ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །གསོ་སྤྱོད་ཞེས་ཀྱང་སྟེ། དག་བའི་
ས་བོན་གསོ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅེས་བྱས་ནས་སོ། །

གང་གསོ་བའི་དོན་ནི་མདོ་ལས་ཉིན་ཞག་པའི་གསོ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པས་
འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྟ་བུ་གང་འདོད་པ་དེར་སྤྱེའོ་ཞེས་སོ། །ཉིན་པར་ཅམ་ཡང་
དག་པར་ལེན་ན་ནི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ངི་སྤིད་ཉི་མ་རྒྱབ་ཀྱི་བར་དུ་ཞེས་
དུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱའོ། །འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་དུས་འདི་ནས་བཟུང་

ནས་མཆན་མོ་བྱུང་གི་བར་དང་ཇི་སྲིད་སངས་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསོ་སྦྱང་གི་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཇི་སྲིད་འཆོ་བ་པ་ནི་གོ་མའི་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པ་
གདམས་ངག་གོ། །

འདི་ཉིད་གང་མི་བྱ་བར་ངེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དེ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུབ་
པའོ། །འདི་ལྟར་གང་འདི་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་སོ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པ་
ལའང་འཕངས་པའི་དུས་ཇི་སྲིད་པར་དགོ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པའི་བྱེད་པར་སྦྱེ་སྦྱེ། གང་ལས་འདི་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡང་དག་པར་
བྱན་ནས་བཀག་པའི་ལས་ལས་ངོ་ཆས་ལུས་ངག་དག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་
མོ། །གང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ཐོབ་པ་ལས་བྱིས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པ་རྣམས་སྦྱེ་
བའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་
འགའ་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁས་སྐྱངས་ནས་མི་བྱེད་པ་
ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱ་བ་འགོག་པ་སྟེ་འདི་ཡང་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་འདོགས་
ནའང་དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་པོར་འབྱུར་བ་མེད་དོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲ་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་གང་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཡང་དག་
པར་བསྐྱས་པ་བསྐྱན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་
ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བར་མར་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ངོ་པོ་དེ་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་འགའ་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་

བ་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ལས་ཐོབ་ལ་
དེའི་སེམས་གཏོང་བས་གཏོང་བ་བཞིན་ནོ། །

འགའ་ཞིག་གཞན་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པས་ཡང་དག་པར་བྱང་བ་སྟེ།
དཔེར་ན་སོ་སོར་ཐར་བ་སྒྲིམ་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་ནི་དེ་ལས་དམིགས་པའི་སེམས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་
བྱེད་པར་དེ་ལྟ་བུའོ། །དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་
སེམས་པས་བསྐྱེད་པ་ཆོག་གསལ་པོར་འདོན་པའོ། །དེ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་ཀྱན་
ནས་སྒྲོང་བའི་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
དོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་འབྲ་བ་ནི་ཆོས་གང་འཕེན་པར་བྱེད་པ་དང་མཆོམས་
སྒྱོར་བར་བྱེད་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པ་སྟེ།
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལྟར་པ་རོལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མན་ངག་
ཅམ་ལས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་པ་དག་སྒྲོང་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་
གཞག་པའི་རྒྱ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་རྩལ་སྲུ་ཡོད་པ་གཟུགས་ཀྱི་
ཡུང་པོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་སྟེ་དེ་དང་འབྲ་བ་དགག་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར་བྲམ་
ཐེ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གཞན་དུ་དབྱེད་ཟེན་ཏོ། །ཡུང་གི་དོན་ནི་ཁོ་ཐོ་ཅག་
གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་རུས་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་པས་ཆོག་གོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་
དང་ཡན་ལག་དང་ཡུལ་དང་དུས་ངེས་པ་དང་བཅས་པས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་

སེམས་ཅན་འདི་ལས་སྤང་ངོ། ། ཡན་ལག་འདི་དང་ཡུལ་འདི་དང་ཟླ་ཕྱིད་དང་ཟླ་
བའམ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ལས་གཞན་དུའོ་ཞེས་པ་དེ་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན།
ལེགས་པར་སྤྱད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིག་པ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེའི་རིགས་ཅན་རྣམས་བྱ་བ་
ལ་རབ་དུ་སྒྱུར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་དེའི་ལས་དེ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལས་མི་དགོ་བ་
རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བྱ་བར་བྱ་བར་ངེས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་ལ། གང་ཞེག་འདི་རྣམས་ལ་ཏྲག་དུ་འབྱུག་པ་སྤེ་གང་
ལས་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མིན་པ་རྣམས་སྐྱེ་
བའོ། །འདི་ལ་དུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ་
བསམ་པ་ངན་པ་ཅན་ནི་བྱ་བ་དེ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བ་ལས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་
སོ་སོར་ཐོབ་པོ། །གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ན་
དེའི་ཆེ་སྒྲོམ་པ་ལྟར་དུས་ངེས་པའོ་ཞེས་པའོ། །སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉེས་པར་སྤྱོད་
པ་དེ་འདི་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་ཤན་པ་དང་བྱ་གག་པ་དང་པག་པ་དང་ཉ་པ་དང་བྱ་དང་རི་
དྲགས་རྩོན་པ་དང་། རྒྱན་པོ་དང་གཤེད་མ་དང་བཙོན་སྤང་བ་དང་སྐྱུལ་འཆིང་བ་
དང་སྤང་པོ་ཆེ་འདུལ་བ་དང་བྱི་འཆོར་བ་རྣམས་དང་རྒྱས་འཆོར་བ་རྣམས་དང་
རྒྱལ་པོའི་ཆད་པ་པ་དང་ཤགས་ཐན་པ་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་

ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་སྡོམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ལ་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་མ་
ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ནི་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་ལ་སྡོམ་
པ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་བྱ་བ་ངེས་པ་དང་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་དང་འབད་པས་འདུག་པ་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ། འདི་རྣམས་སྤངས་པ་ལས་སྡོག་གོ། །དེ་
ལ་ཞིང་ལས་ནི་དཔེར་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་
བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྫས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་
ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་དུ་འདི་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བར་དུ་ཉི་
བར་སྐྱེ་ལ་ཉི་བར་སྐྱེས་པ་ཡང་མི་ཟད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་སྟེད་དུ་ཁང་བྱ་བ་ཅེགས་
པའི་མདོར་གསུངས་པ། ཀུན་དགའ་བོ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
འཁོར་བར་མི་ཟད་དེ་སྤངས་ལས་འདས་པའང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་ལ་བསྐྱུན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱུན་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
རྒྱན་པའི་དོན་དུ་སྐྱེད་ཆལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་པ་ལས་བསོད་ནམས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་ཇི་སྟེད་དེ་རྣམས་རྒྱན་མི་འཆད་ཀྱི་བར་དུ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་
རྒྱན་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་གི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་འབྲོག་པར་
བྱེད་པས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྫོང་གི་ཁང་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་པ་
ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་དགོན་མཆོག་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལས་ཇི་སྟེད་དུ་བསོད་ནམས་རྒྱན་མི་འཆད་ལ། བསྐྱོག་པས་

བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་ངེས་པ་ལས་ནི་དཔེར་ན་དམ་པའི་ཆོས་
མ་བཟུགས་པར་བཟའ་བར་མི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཏེ་བྱ་
བ་རྣམ་པར་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་དང་སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་
ངེས་པ་ལས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ངེས་པ་བཏང་བ་དང་བྱ་བ་ཆད་པ་ལས་
ཀྱང་ལྡོག་པ་ལྟ་བུའོ། །

དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་ནི་དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་མཆོད་པའི་ཆེད་
དུ་མཆོད་ཏེན་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་པ་རོལ་ལ་གཞོད་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་དང་འབྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་དག་གིས་བསོད་
ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དག་དེ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་ལས་ལྡོག་
གོ། །འབད་བས་འབྱུག་པ་ལ་ནི། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་དད་པའི་ཤྱགས་སམ་ཉོན་
མོངས་པའི་ཤྱགས་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་འབད་བས་བྱེད་དེ་དེ་རི་
མིན་ཤྱགས་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་དེ་མིན་དུ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་ཅན་དང་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཅན་དག་
གིས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་རིག་པར་
བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་པ་དང་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དག་འཕངས་པའི་དུས་ལས་ཚུ་
རོལ་དུ་གཏོང་བ་མེད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་སྒྲིམ་པ་དེ་མིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྦངས་
པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྦྱེས་ན་སྟེ། མཆོན་ཉིད་རི་ལྟ་བུར་བསྐྱབ་པ་
ལུལ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པ་མི་གསོད་པ་དང་རྗས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་རྒྱ་བ་དང་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་བསྐྱོད་པ་དང་། རང་གིས་རྫོགས་པའི་
བརྒྱན་ལས་གས་པའི་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པར་གོ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ལྟར་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལས་དང་། མཆོན་གཉིས་བྱུང་བ་ལས་ཉེ་ཉེན་རྣམ་པར་
འབྱུགས་པས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པའོ། །

བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཉེན་ཆད་པས་ཤི་བ་ལས་གཏོང་བར་འགྱུར་
རོ། །སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དང་ཉེན་རྣམ་པར་
འབྱུགས་པ་ལས་སོ། །སྡོམ་པ་ཡན་ལག་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་
གསུངས་པ་དེ་ལ་གང་གི་ཡན་ལག་འདི་རྣམས་ཡིན་པ་སྡོམ་པ་གཞན་འགའ་ཞིག་
ནི་མེད་དོ་འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིའི་ཡན་ལག་གསུམ་རྣམས་ཡིན་པས་ཡན་ལག་
གསུམ་ཆོགས་པ་སྡོམ་པ་སྟེ་དེ་ཆོགས་པའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ཉེ་
དཔེར་ན་དབྱེད་གི་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡོམ་པ་
ཡན་ལག་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཡན་ལག་ལྔ་ནི་སྟོག་གཅིད་པ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤངས་ཅིག་པར་བྱའོ། །འདིར་གང་དག་བསྐྱེན་གྱི་སྡོམ་པ་
ཡན་ལག་ལྔ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་དེ་མི་དག་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་
ཀྱང་སྤངས་པར་འགྱུར་ཏེ།

བརྒྱན་དུ་སྤྲོ་བ་སྤངས་པས་ནི་སྤྲ་མ་དང་ཆིག་རྩལ་པ་དང་དག་འབྲུལ་པ་
རྣམས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདི་དག་གི་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་
པར་འགྱུར་རོ། །འོན་བརྒྱན་དུ་སྤྲོས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྟོག་པར་བརྫེད་ཀྱི། ལུས་ཀྱི་
ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་བ་ལས་བཞིན་དུ་དག་གི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་མ་ཡིན་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་གསུམ་ནི་སོ་
སོར་འདིག་ཏེན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲད་པ་ཡིན་ལ་ངག་གི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་
ནམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནམས་ལས་བརྒྱན་དུ་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཞིན་ཏུ་སྤྲད་པ་དང་ཆེས་རགས་པ་
ཡིན་ལ་དེ་ལས་ལོག་པ་ངག་གི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པའི་ལས་ལམ་ལས་བརྒྱལ་བ་ནི་
རང་ཉིད་གཞན་ནམས་ལས་ལྡོག་པར་སྤྲོ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡང་ཉེས་པར་
སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་གོ། །དེ་སྤྲད་དུ་གསུངས་པ། འདིར་རིགས་ཀྱི་
བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་སློག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་འདོད་པས་
ལོག་པར་སྐྱོད་པ་དང་། བརྒྱན་དུ་སྤྲོ་བ་དང་སྤྲོ་མ་དང་ཆོག་རྩལ་པོ་དང་ངག་འབྲལ་
པ་དང་བརྒྱུ་མེས་དང་གཞོན་མེས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལའང་སོ་སོར་སྤངས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ལུས་དང་ངག་གི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་སྤྲོད་པ་འདི་ཡང་
འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་གཉི་མུག་མེད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱུན་
ནས་བསྤང་བའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུ་མེས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་
ལས་ལྡོག་པར་གྲུབ་པོ། །

བརྒྱུ་མེས་དང་གཞོན་མེས་དང་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནམས་འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་མེད་
པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཡོད་ན་བརྒྱུ་མེས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གྲུབ་པོ་
ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོ་བ་བརྩུ་པོ་འདི་ཡང་
ལས་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱུ་མེས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་

གསུམ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ལམ་སྟེ། བརྒྱུ་སེམས་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པ་ཅན་གྱི་སེམས་པ་དེ་རྣམས་རྒྱ་བས་རྒྱ་ལ་དེ་རྣམས་འགོ་བས་འགོ་སྟེ།
དེའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟོག་གཅོད་པ་སྟོང་བ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལས་ཀྱི་
ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ལས་ལམ་སྟེ་དེ་ཀྱན་ནས་སྟོང་བའི་སེམས་པ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་
བརྟེན་ནས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་
ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་ལམ་རྣམས་ཏེ་རང་བཞིན་འདྲ་བས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་
གཅིག་ལྟག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རྣམས་བརྒྱུ་སེམས་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ལུས་ངག་གི་
ལས་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་ལུས་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་
ལས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ལས་ལམ་སྟེ་རང་
བཞིན་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ལྟག་གོ། །འདི་རྣམས་ལས་གཞན་བཅུ་ནི་མི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའོ། །

ཁྱོས་བར་འགྱུར་བ་འཁྱུང་བ་ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་
ཁྱོས་འགྱུར་འཁྱུངས་པ་ལས་ཀྱན་དུ་མོངས་པ་ལས་དང་བྲན་པ་ཉམས་པ་ལས་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བས་གཞན་སྤང་བའི་དོན་དུ་བཅས་པའི་ཁ་
ན་མ་ཐོ་བ་ཆང་གཅིག་ཏུ་ཉིད་ལས་ལྟོག་པར་གསུངས་སོ། །ཁྱོས་འགྱུར་འཁྱུང་བ་
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་པ་འདི་ཅི་ལས་ཤེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་

བའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་ནི་སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ནས་ལྷག་པར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་གང་རང་ཉིད་ལས་
མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པར་འགྱུར་གྱི་དེར་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་
གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཆང་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་བགེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བའི་བསམ་པ་ཁོ་
ནས་འདི་བཟའ་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར་བཙུན་པ་ལེགས་འོངས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་རང་གིས་ཆང་འཐུངས་ཏེ་འདི་
ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཆང་འཐུང་བ་སྦྱོང་བའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅས་སོ། །ཆང་
འཐུང་བ་ནི་རང་ཉིད་ལས་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་
བརྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ངི་སྤྱིད་དུ་འདི་དེ་ལས་བྲན་པ་ཉམས་པས་ཉེས་པར་སྤྱད་
པ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོད་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་འགྱུར་
རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཐལ་ཆེས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོས་ཀྱང་
འཐུང་བ་སྤང་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་དགོ་བ་བཙུའི་
ལས་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ན་ལུས་གྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་སུ་ཆང་འཐུང་བ་མི་སྟོན་
པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞིང་དགོ་བ་ལྟོག་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་སུ་འང་ཕྱི་ནས་
ལོགས་སུ་སྦྱོང་བ་སྟོན་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན།

གང་གི་ཕྱིར་འདི་ལུས་གྱི་ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་རགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་སྟོན་པ་ན་ལུས་གྱི་
ཉེས་པར་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱོང་བ་འཆད་པ་དག་ཉིད་ལ་བརྟན་པར་རིགས་ཤིང་ལས་

ལམ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་ཡང་སྟེ་དེ་ལྟར་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆང་འབྲུང་བ་
ནི་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཁོ་ནའོ། །མི་དགེ་བ་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡང་མཆོན་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །འདིའི་ཡང་ཉེས་པར་བྱས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ནི་ལྷུང་བའི་རིགས་སོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་གང་གིས་འདི་སྟོམ་པ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བའོ། །བཤགས་པར་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་པ་རོལ་ལ་བཤགས་
པས་འདི་ལས་ལྡང་བའོ། །བསྐྱམ་བྱ་ནི་གང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་པས་ལྡང་
བའོ། །དེ་ལ་ལྷུང་བར་འགྱུར་བ་ལས་གཞན་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆང་
འབྲུང་བའི་བར་དང་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་
སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དགོངས་སུ་གསོལ་བདག་མིང་འདི་
ལྟ་བུ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལྷུང་བ་བྱང་བས་དེ་བཤགས་པར་བགྱིའོ་
ཞེས་པ་མི་འཆབ་པོ། །སྤྲན་ཆད་ཀྱང་སྟོམ་པར་བགྱིའོ། །འདི་ལྟར་གསུམ་ཞེས་
སོ། །ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོག་པ་དག་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་བཤགས་
པར་བྱ་སྟེ་བྱང་པོ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་རབ་ཏུ་གཤོན་པར་བྱའོ། །

གཞན་གང་རྣམས་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
སྤྲ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་གང་འདོད་པས་ལོག་པར་སྟོད་པ་རྣམས་ལ་
ཐལ་ཆེས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ། དེ་རྣམས་སྟོག་པར་སྟོད་པ་
ནི་སྤང་བའི་ཆོས་ཉི་དེ་འདིའི་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱམས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་སྤང་
བདག་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་མི་བྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྡང་བའོ། །དེ་ལྟར་

ལྷུང་བ་སོ་སོར་བཞགས་པ་དང་བསྐྱམས་ནས་ཀྱང་སྤར་བཞིན་སྡོམ་པ་ཡང་དག་
པར་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། སྤར་ཡང་འདི་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་སྐྱལ་བ་ཅན་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་པ་
བརྗོད་ཅིན་རྟོ། །

དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་སྤོང་གི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་སྦྱོད་
པ་ནི་ཁོ་བོས་གསལ་བའི་འགྲེལ་བཞད་དང་འདུལ་བ་སྤར་བར་གསལ་བར་བརྗོད་
པའི་བྱིར་འདིར་མ་བསྟེན་རྟོ། །གང་ཞིག་དགོ་བསྟེན་དང་དགོ་བསྟེན་མ་དང་དགོ་
ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་མ་དང་། དགོ་སྤོང་མ་དང་། དགོ་སྤོང་དང་། དགོ་སྤོང་མའི་
དབྱེ་བས་རི་མིད་འཆོ་བ་པའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་བདུན་པ་རྣམས་ལས་གང་
ཡང་རུང་བའི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་སྒྲང་བར་བྱའི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྡོམ་པ་མི་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་
ངལ་བ་མང་པོ་མ་བྱས་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་མི་སྦྱེ་ན་ནི། དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་
སོགས་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་གཞུང་དུ་འདི་དེའི་ཙུ་བར་བཞད་པར་
འགྱུར་རོ། །

དགོས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ཐེག་པ་
ཆེན་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །འཕགས་པ་
སྦྱ་སྦྱབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྒྲ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་སྦྱབས་

གསུམ་བདུན་ཅུ་པར།

དགེ་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་སྒྲིམ་བརྒྱད་ཅ་བ་
ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་ནི། །གྲོལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱབས། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱ་གཉིས་དང་། །སྲ་ངན་འདས་དང་གང་ཟག་
བརྒྱད། །དེ་ལ་གྲུས་པས་སྐྱབས་འགོ་གང་། །གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་
ཡིན། །ཤར་རིའི་ལུང་ལས་དབྱ་བཅོམ་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱག་བྱ་
སྟེ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་ཕྱི་རོལ་མིན། །སངས་རྒྱས་ནང་དུ་འདུས་པར་
དགོངས། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་ཞུགས་པ་ཡི། །སློབ་པ་བདུན་པོ་རྣམས་
ཀྱིས། །འཕགས་པའི་ལམ་ལས་རབ་བྱང་རྣམས། །ཆོས་མདོན་པ་རུ་བརྗོད་རི་
བཞིན། །དེ་ལྟར་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོད་དུ་འང་། །ས་བཅུ་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་
ཡིས། །འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན། །དེ་ཀྱན་འཕགས་མིན་རི་ལྟར་
འགྱུར། །རེ་རེའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ། །ནམ་མཁའི་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
མཆོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉག་ཕྱག་འོས། །སློ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱང་
ངོ་། །ཞེས་སོ། །

སྐྱབས་ཀྱི་དོན་དང་ཡོངས་སུ་སློབ་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། །ཉག་ཏུ་ཉོན་མོངས་
ཆོགས་ཀྱན་དང་། །ཉེས་པར་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཁྱ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་
ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སློབ། །འཆོ་བ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་
དང་། །ངན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མིན་དང་། །འཛིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་ལས་
ཀྱང་། །དེ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་སློབ་པ་

ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུས་ཡོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་ཐོབ་པོ། །འོན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྒྱ་བའོ། །སེམས་རྣམ་པར་གཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་
པའི་སེམས་སོ། །ཡམས་ནད་རྣམས་ཞིའོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །

ངན་སོང་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཀྱིས་དེར་
སོང་བ་རྣམས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་དེར་མི་འགོ་བ་ལ་སོ་སོར་གནས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱོང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །འཇིག་ཆོགས་ལས་ནི་ཐོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་བཟུ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཉིད་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དེ། དེ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་
བུའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་གཤམ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཉིད་དོ། །ལམ་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་
པ་ཆོས་དགོན་མཆོག་གོ། །དེའི་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་འོས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ནི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གོ། །གང་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་
དགོན་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་གཤམ་ཁོ་ན་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་དགོན་མཆོག་སྟེ་དེའི་ཆེ་ལམ་ཡང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གོ། །

སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེད་གཤམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ་དངོས་སུ་ན་དེ་ལས་
གཞན་པ་མེད་དོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆ་ནི་ཆོས་
དགོན་མཆོག་གོ། །རྟོགས་པའི་ཆ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེད་གཤམ་ནི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དགོན་

མཆོག་གོ། །དོན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ནི་དགོ་འདུན་
དགོན་མཆོག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དགོན་མཆོག་
གསུམ་རྣམས་ལ་ཐ་དད་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཙམ་ལ་སྟོན་པ་དང་
བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པའོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་བ་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གྱིས་ཡང་
དག་པར་བསྐྱུས་པའོ། །ཐ་སྙད་པ་ནི་སྐྱེ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་དང་སྐྱེ་གཟུགས་དང་
མཆོད་རྟེན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་ཏེ་འདི་རྣམས་ལ་མཆོད་ན་
སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་ལྟར་འདས་རྣམས་མཆོད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཉམ་པར་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བས་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མཉམ་པར་གསུངས་
སོ། །ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་དོན་དམ་པ་བ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཐ་
སྙད་པ་ནི་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་སྐྱེ་གསུམ་བཅས་རྣམས་ཏེ་འདི་
རྣམས་ལ་མཆོད་ན་ཆོས་ལ་མཆོད་པར་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོ་
འདུན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་པ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་ལ་རབ་
ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་གང་ཟག་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །

ཐ་སྙད་ཏུ་ནི་སོ་སའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་སྟེ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་དགོ་
སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་དགོ་
འདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡང་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུ་གུ་དང་ཐ་སྙད་པའི་
སངས་རྒྱས་ཏེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྒྱན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་མོ་རྟེན་ཐུ་
གུ་དང་ཅུ་མོ་རྟེན་ལྟོན་ཤིང་གི་རྒྱན་བཞིན་ནོ། །ངཉིད་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་

ཞེས་བྱ་བ་དེར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐྱེས་རབས་ནམས་སུ་གཞན་ཉིད་
 གྱི་མིང་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་བྱིས་པའི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱང་སྟོན་
 པར་འདུ་ཤེས་པས་དགེ་སློང་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱའོ། །

འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་འདུལ་བར་གསུངས་པ། ཕྱག་གི་འོས་ནི་གཉིས་
 ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 དང་དགེ་སློང་ཀུན་པོའི་ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཟུང་བ་
 དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་ཀུན་པོ་བཟུང་བས་དེ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོར་གསུངས་པའང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་ལུགས་མགར་གྱི་བྱ་ཅུ་ན་དེ་འགྲོད་
 པར་གྱུར་པ་མི་རུང་བ་ཁོ་ནའོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསལ་བར་བྱའོ། །དེ་
 ལ་འདི་སྐད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བསོད་སྟོམས་གང་ཡོངས་སུ་གསོལ་ནས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་གང་ཡོངས་སུ་གསོལ་ནས་
 ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་བསོད་སྟོམས་དེ་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡང་འབྲས་བུ་མཉམ་པ་མེད་པའོ་
 ཞེས་སོ། །

འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་དང་སངས་རྒྱས་ནམས་ཡོན་
 གནས་མཚོག་ཏུ་བྱུང་པར་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །བྱ་མོ་འོད་བཟང་གིས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོར་ཡང་། འཕགས་པ་མཛོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་གསོལ་བ། བཅོམ་

ལྷན་འདས་བདག་འདི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནས་
བཅམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་བགྱིད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྤེ་པའི་གཞུང་དུའང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དག་བཅོམ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ཕྱིད་
དང་བཅུ་གསུམ་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བ་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་དག་འདུན་པལ་
ཆེན་པའི་རིག་པ་འཛིན་པའི་སྤེ་སྐྱོད་དུ་གསུངས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་སྒྲིས་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ཀུན་དུ་སྐྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་ལ་རི་ལྷོང་འབྲི་བ་བཞིན་བདག་ཉིད་
ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་ཡང་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་
འབྲུལ་རི་ལྷོ་བ་དེ་ལྷོ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་མ་
ལགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་ཤར་གྱི་རི་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤེ་སྐྱོད་དུ་ལོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་འཕགས་
པ་སྐུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་ཕྱབ་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་
གངས་རིར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྤེ་སྐྱོད་དུ་ལོ། །

གནས་བརྟན་པ་རྣམས་དང་བརྟགས་པ་པ་དང་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་མདོར་ཡང་། དེ་ནས་ཡང་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་

ལྷན་འདས་ལ་ཆེགས་སུ་བཅད་པས་མངོན་པར་བསྟོན་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉི་
བར་སྤངས་ནས་དེ་ནི་ཞིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བདག་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

བསེལ་བར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ཆེ་
དང་ལྷན་པ་གང་པོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མགོན་པོར་གྱུར་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བྱེད་ཆའ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་པོའི་མདོར་རོ། །ཀྱན་གྱིས་བཀྱར་བ་ཀྱ་རུ་ཀྱལ་རུས་
སྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་གསོལ་
བ། གང་འདི་དགའ་ལྷན་ནས་སྐྱ་གཟི་བརྗེད་དང་ལྷན་པ་དང་ཁ་དོག་དང་མཛེས་
པས་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞུ་ཀྱ་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཀྱ་ལོ་དྲུ་ཡིས་གྱང་གསོལ་བ། སེམས་ཅན་
ཀྱན་ལ་ཕན་དོན་དུ། །གང་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ནི། །གཙུག་ནོར་དང་ལྷན་སྟོན་
བྱེན་བ། །དེ་ཆེ་འདྲ་ཕྱག་འོས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྐྱ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཤད་པར་རོ། །ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་དགའ་བོས་གསོལ་བ།
གང་འདི་དགའ་ལྷན་ནས་ཡུམ་ཀྱི་ལྷུམས་སུ་ཉི་བར་ཞུགས་པ་དེ་དང་མངལ་ན་
གནས་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
མད་དུ་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་དུ་སྟེ་བ་བཞི་རྣམས་ལ་ཡང་སོ་སོར་དད་པའི་ཕྱག་གི་གཞུང་ཡོད་དེ་
མངས་པས་འཛིགས་པའི་སྤྱིར་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །འོན་ཅི་གང་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་དུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་ལ་འདྲ་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱའམ་ཞེ་ན། དེ་དེས་
བར་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་མེད་དེ། གང་ས་ལ་རབ་ཏུ་
ཞུགས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པ་ཐོས་པ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་
རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཀྱན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་བྱའི་གཞན་སུ་
ལ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཞིན་གཞུག་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱ་སྟེ། རི་སྲིད་མ་དང་པ་ལ་
སོགས་པའི་བར་རྣམས་ལ་འདྲ་ཕྱག་བྱ་བར་བསྟན་ལ། དགོ་སྒྲོང་རྣམས་ལ་འདྲ་
བཙུན་པ་སྐྱབས་བཞེད་དོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་གཙུག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོང་བ་རྣམས་ཐ་དད་པར་མ་བཞེད་པ་ཉིད་རི་ལྟར་ཞེ་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་རོ་ཞེས་པ་ཐལ་ཆེས་པས་ཚོག་གོ། །འོ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལུ་
གང་ལ་རི་སྲིད་འཚོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་དང་ཡན་ལག་ལྔ་པའི་དགོ་
བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་དག་དང་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་གཞན་
དགོ་བསྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོང་པ་དང་བྲལ་བའང་མཐའ་ཡས་པའི་འཁོར་
བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་ལ་སྐབས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདི་གཞིན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་
ཡང་རོ་ཞེས་ཉོགས་ནས། རྒྱང་ཟད་ཅིང་བསམས་ནས་མི་སྟེར་བ་ལས་ཡི་དྲགས་
སུ་འགྲོ་ལ་དམ་བཅས་ནས་མི་སྟེར་བ་ལས་ཀྱང་དཔྱལ་བར་འགྲོ་ན་འགྲོ་བ་མ་
ལུས་པ་ལ་ལྷན་མེད་པའི་དོན་དམ་བཅས་ནས་སྐབས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས་

ཞེས་དམ་པའི་ཚོས་བློ་བཞུགས་ཀྱི་བར་གཞག་པའི་མདོར་གསུངས་པས། འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོང་རྒྱུ་དམ་བཅའ་བ་བྱས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཅན་གྱིས་བདག་ཉིད་དམ་གཞན་རྣམས་ལ།

གཞན་རྣམས་སམ་ནི་བདག་ལ་ཡང་། །ཕན་པ་དང་ནི་བདེ་བར་བྱ། །སྤྱག་
བསྐྱེད་ཡིན་ཡང་གང་ཕན་ཉིད། །བདེ་ཡང་མི་ཕན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཕན་པ་ནི་བྱིས་
རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་བདེ་བ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་ཁ་ན་མ་སྟོ་
བ་མེད་པའི་བྱིར་ཡང་ངོ་། །བདེ་བ་ནི་རྒྱུ་འདྲིའི་པའི་ཚོར་བའོ། །འདིས་འདི་
གཉིས་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ལ་འདྲ་བའི་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་
དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་ངོ་། །སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་ཉེ་བར་
འཛོམས་པའི་ཚོར་བ་སྟེ། གང་འདྲིའི་ཕན་པ་བྱིས་བདེ་བར་འགྱུར་བ་འཕྲོད་པའི་
ཟས་ལྟར་མི་ཕན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བདེ་ཡང་མི་བྱ་བ་ཉིད་ནི་གང་མི་ཕན་པ་བྱིས་
རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་འཕྲོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་ཉིད་དང་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ཕན་པ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་པ་འདི་
རེ་ཞིག་འདིའི་བྱ་བ་མདོར་བསྐྱབ་པའོ། །ཡང་འདིའི་ལྟར་བ་ནི་ཅི་ཡིན། རྣམ་པ་དུ་
ཞེ་ན། ལྟར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདའ་བའོ། །

ལྟར་བའི་སྟེ་ནི་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། བས་པམ་པར་འགྱུར་བའི་ཚོས་རྣམ་པ་བཞི་
པོ་གང་སྤྱག་པར་སྤྱད་པ་ལས་འདི་སྒྲོམ་པ་དང་འབྲལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྟར་བས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབ་པའི་ཉེས་བྱས་གང་
གིས་ལྟར་བ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །འདིར་ཡང་ལྟར་བ་འགྲུལ་ཞིག་གཞན་

ལས་བཞགས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཁ་ཅིག་རང་གིས་བསྐྱམ་པར་བྱ་བའོ། །ལྷུང་བ་དེ་
ནམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལ་སོགས་པར་རི་ལྷུང་འདའ་བ་བཞིན་
རྒྱ་དང་ལྷན་པར་བཅས་པའོ། །

འོན་བསྐྱབ་བ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པར་རིགས་ཀྱི་བྱ་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་སྤྱི་
པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ལྟ་སྟེ་གང་གིས་དེ་སྤར་བྱས་པའི་དགོ་
བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པར་བྱེད་པ་པས་པམ་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་དང་མིའི་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ངན་སོང་དུ་ངེས་པར་འགྱོ་བར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བའོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
པར་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ནི་
བརྒྱད་ནམས་ཏེ། གང་གིས་འབྲུལ་བ་ནམས་སྤར་བསྐྱུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
ནམས་བསྐྱམས་པར་བྱེད་པ་པས་པམ་བ་ལྟ་དང་མི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་
ལས་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ངན་སོང་དུ་འགྱོ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནམས་
སོ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་ཡང་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་
གསུངས་པ་གང་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས་བསྐྱུས་པ་ནི།

དགོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་དགོར་འཕྲོགས་པ། །པས་པམ་བ་ཡི་ལྷུང་བར་
འདོད། །དམ་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །གཉིས་བ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པས་
གསུངས། །དགོ་སྤོང་ཆུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པའི་འང་། །དུར་སྤྱི་ག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་
པ་དང་། །བཅོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་དུ་བྱུང་བ་འབེབས་པས་

ཀྱང་། །མཚམས་མེད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལས། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་འཛིན་པས་
ཀྱང་། །གངས་ལ་སོགས་པ་འདིག་པས་ཀྱང་། །རྩ་བའི་ལྷུང་བར་རྒྱལ་བས་
གསུངས། །སྒོ་མ་སྦྱངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ། །སྦྱང་བ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་
ལས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནམས། །

རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་བསྒྲིག་ལས། །སོ་སོར་ཐར་བ་སྦྱོང་བ་ཅུག་
སྟེ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས། །སྒོ་བ་མའི་ཐེག་པ་ཆགས་ལ་སོགས། །སྤང་བྱིར་
མིན་ཞེས་འཛིན་པ་དང་། །གཞན་ནམས་འཛིན་དུ་འཇུག་ལས་ཀྱང་། །བདག་གི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་། །གཞན་ནམས་སྦོད་པར་བྱེད་ལས་ནི། །བསྐྱེད་དང་
བཀྱར་སྟེ་གཤམ་པའི་རྒྱས། །བདག་ནི་ཐབ་མོ་ལ་བཟོད་ཅེས། །བརྩུན་ཉིད་དུ་ནི་
སྦྱ་བ་ལས། །དགོ་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། །སྦྱབས་གསུམ་པོ་ཡི་སྟེར་
བ་དང་། །སྟེར་བ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ལས། །ཞི་གནས་གཏོང་དུ་འཇུག་པ་དང་། །ཡང་
དག་འཛིག་གི་ཡོངས་སྦྱོང་ནམས། །ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་སྟེར་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་བཟད་པས། །སྦྱོང་ལ་སྟེར་
བར་མི་བྱེད་ལས། །འབད་པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་
བཟོད་པར། །ཁྱོས་པས་སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་ལས། །ཉོན་མོངས་པས་གཞན་རྗེས་
ཞུགས་ཏེ། །དམ་ཚིས་འདྲར་སྒྲུབ་སྟེན་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྦོད་དུ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་བཞི་ཁོན་སྟེ། དེ་ལྟར་
ཡང་དེ་བསྐྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོམ་པ་ནི་ལྷ་པར་གསུངས་པས། ཉོན་
མོངས་བྲག་པོས་ཀུན་བསྐྱང་བ། །སྦྱོམ་པ་འདིག་པར་བྱེད་པ་གང་། །འདི་ཡིས་

ལྷུང་བ་བཞི་པོ་རྣམས། །པམ་པ་འདྲ་བར་དགོངས་པ་ཡིན། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་
ཆགས་པ་ཡིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །སྤྱག་བསྐུལ་ཅན་མགོན་
མེད་རྣམས་ལ། །སེར་སྒྲུལ་ཆོས་ཉོན་མི་སྟེར་དང་། །གཞན་གྱིས་བཤགས་པ་མི་
ལེན་པར། །ཁྲིས་པས་གཞན་ལ་རྟེན་པ་དང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་གྲེད་
ཅིང་། །དམ་ཆོས་འདྲར་སྒྲུང་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་
འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་གྲེ་བྲག་གིས་ལྷ་དང་བརྒྱད་དང་བཞིའོ་ཞེས་ལྷུང་
བའི་རབ་ཏུ་དགྲེ་བ་བསྟན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་
གཞན་དག་གི་ཡང་ངོ་། །དེ་ཉིད་དུ་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་རྒྱལ་རིགས་ལ་
སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དེས་ཤིང་གཞན་
རྣམས་ཀྱི་ལྷག་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན། ཅི་སྟེ་དེ་རྣམས་སྟོམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ན་ནི་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན། ཅི་ལྟར་སྟོམ་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་
ཉིས་པ་དེས་ཐེན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོན་འདི་ནི་མེད་དེ། གང་རྣམས་གང་ལ་མང་
དུ་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་དེ་ལ་བསྟན་པ་སྟེ་རང་གི་མིང་གིས་བརྒྱུད་ནས་བསྟན་པ་
ལས་འཇིགས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་པན་ཚུན་དུ་ལྷུང་བ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བར་བྱའོ། །

རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཡང་དག་པར་མ་བྲངས་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྐལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེས་སྟོམ་པ་ཅན་རྣམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འོ་
ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་རེ་རེ་ལ་ལྷུང་བ་བཅུ་བདུན་བཅུ་བདུན་རྣམས་སུ་ཐལ་

བར་འགྱུར་རོ་ཞེན་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡེ་སྡོད་དུ་གསུངས་པའི་བཞི་པོ་ནམས་ཉིད་
དུ་གཞན་ནམས་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི་ལྔ་པོ་ནམས་ཀྱི་གཉིས་པ་ནི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བས་བསྐྱུས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་ཏེ་དེ་སྤངས་པ་ལས་དེ་དག་ཀྱང་སྤངས་པའོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དག་བརྟེན་པས་སོ། །འོག་པར་ལྟ་བ་འདྲིན་བ་
ནི། །དམ་ཆོས་འབྱར་སྤང་སྟོན་པ་སྟེ། །རྒྱ་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ནི་འདྲིན་ཉེན་པ་རོལ་
སྤྱོད་བ་སྟེ་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ཡང་དག་པར་བྱངས་ནས་འཇུག་ཅིང་སེམས་ཅན་
གཞན་ནམས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་བརྩུ་ཡང་དག་པར་འདྲིན་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །གྲོང་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་ནི་བརྟེན་པས་སོ། །བརྒྱད་པོ་ནམས་
ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བས་ཏེ། རྩོམ་སྤྱངས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་བར་
བྱེད་དེ། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་རན་པའི་ཕྱིར། །ཆོངས་པ་
མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །འདི་སྤྱོད་བདག་ཉིད་ཕྱང་བྱས་པ། །འོག་ཏུ་ཁ་སྤྱོད་གས་
མནར་མེད་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །དེ་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། །དམ་ཆོས་འབྱར་སྤང་སྟོན་པས་ཏེ། བ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་བྱུག་པོ་ནམས་ལ་སྤྱོད་པ་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་
དམ་པའི་ཆོས་ལྟར་སྤང་བའོ། །

གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་ནམས་བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་
སྟོད་པས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་འོ། །དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཀྱི་དཀོན་འཕྲོག་པ་དང་དུར་སྟོག་འཕྲོག་པ་དང་དགེ་འདུན་ཀྱི་དབྱེན་དང་

བདུན་པ་ནི་སེར་སྣ་དང་ཆགས་པ་དག་གིས་ནོར་མི་སྟེར་བས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་ཤིན་
ཏུ་དག་པོའི་སེར་སྣ་དང་ཆགས་པ་དག་ནི་གང་ལས་པ་རོལ་ཇུས་དེ་ལ་ལོངས་
སྟོང་པའི་དོན་ཅན་ཡང་མི་བཟོད་དེ། ཚུར་འཕྲོག་པར་བྱེད། འབྲེད་པར་བྱེད། སྟེར་
དུ་འཇུག་པ་དང་། གྱིན་པ་ལེན་པ་ཡང་རོ། །

ཞི་གནས་གཏོང་དུ་འཇུག་པ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་དག་པོས་རང་
ཡང་མི་སྟོན་ལ་པ་རོལ་ཡང་སོ་སོར་གཏོང་དུ་འཇུག་གོ། །བསམ་གཏན་པ་ནམས་
ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་སྟོག་པ་པ་ནམས་ལ་སྟེར་དུ་འཇུག་པ་ནི་ནོར་ལ་སེར་སྣས་ཏེ་
འགའ་ཞིག་ནི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ཉིད་ལ་སེར་སྣར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཏོང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་བས་ཏེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད་
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་དེ་གཏོང་བ་ཡང་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷུང་བ་བཞི་པོ་
འདི་ནམས་ནི་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ་
སོར་གཉིས་ཉིད་དག་སྟེ་བརྒྱད་ནམས་སོ། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་འདི་ནི་རི་ལྟར་རིགས་
པར་སྒར་བཅོད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་མང་པོ་ཡོད་དེ་རང་གིས་
རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ནམས་ནི། འོ་ན་ནམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྟེར་པས་པམ་པའི་ལྷུང་
བ་གཞན་མང་པོ་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། གསུངས་པ་ནི་བདེན་མོད། དེ་ནམས་
སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་སྟོམ་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒར་བསྐྱུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
དང་སྣ་དང་མིའི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པར་གཙོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་

པས་མི་འགལ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་
རྣམས་ལ་ཆེས་ལྷག་པར་ཆགས་པས་བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོད་པ་
པས་པམ་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་སྟེ།

ཐུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མཉན་པར་འདོད་པ་དང་། བསྟན་པ་གནས་
པར་འདོད་པ་དང་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་གནས་ལས་
བསྐྱང་ནས་དགོ་བའི་གནས་ལ་དགོད་པར་འདོད་པ་དང་། མ་དང་པ་རྣམས་དང་
བའི་ཆེད་དང་དང་བ་རྣམས་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུང་བ་མེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལྷུང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་འདི་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་
པ། སྟོང་བཅེ་ལྷན་དང་བྱམས་ཉིད་ལས། །སེམས་དགོ་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད། །ཅེས་
སོ། །སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་ཆོས་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡོད་ནའང་དོན་
དུ་གཉེར་བ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སེར་སྣ་དྲག་པོས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏེ་
ནོར་རམ་ཆོས་མི་སྟེར་ན་པས་པམ་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་སྟེ། ལོངས་སྟོད་མེད་ནས་
མི་སྟེར་བ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་འདུག་པར་འདོད་ནས་མི་སྟེར་བ་
དང་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་གནས་ལས་བསྐྱང་ནས་
དགོ་བའི་གནས་ལ་གཞག་པར་འདོད་པ་དང་། མི་འསྟོད་པ་དང་རྩང་བ་མ་ཡིན་པ་
སྟོང་བ་དང་དེ་རྒྱལ་པོ་ལ་གནོད་པར་གྱུར་ན་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །

ཐུ་སྟེགས་པ་སྐྱགས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའམ་མ་གྲུས་པ་དང་ཞེས་མེད་པ་དང་
སྟོད་ལམ་ངན་པས་ཆོས་ནོད་པ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོར་
བསྟན་པས་འདི་སྐྱག་ཅིང་ལོག་པར་ལྟ་བུར་དང་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པར་

འགྱུར་བ་དང་། བཅོས་མ་དེ་ལ་སོན་པའི་ཆོས་གཞན་སྟོད་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཕོ་
བར་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་དང་། རང་མཆོག་ཏུ་ན་བར་གྱུར་པ་རྒྱས་པ་མེད་པ་དང་
དེའང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་འཇུག་པ་དང་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་ན་ལྷུང་བ་
མེད་དོ། །

ཁོ་བ་དྲག་པོས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་ཅིང་འདྲ་གྱིས་སྤྱངས་
གྱང་དང་དུ་མི་ལེན་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན། སས་སམ་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་སྟེ་ལྷུང་
བ་མེད་པ་ནི་ཐབས་དེས་འདུལ་བར་འདོད་ན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་བཞིན་
ནོ། །ལྟ་བ་ཆེན་པོས་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྟོད་པ་དང་སྟོང་བར་
བྱེད་དེའི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན་པས་སམ་པའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་པ་ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཉིད་གྱིས། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱངས་པ་ཁོ་ན་པས་སམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ།
ཀྱན་ནས་དགྱིས་པ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་གཏོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
སྟོམ་པ་སྤྱངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་སྟོམ་པ་སྤུལ་བ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་རྣམ་པ་འདི་མེད་དོ། །སྤུལ་བ་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སྟོམ་པ་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་གོ་བ་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱབ་
པ་འབྱུལ་ལོ། །

སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱང་ངོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྣམས་གྱིས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་
དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་ངོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །གང་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་བཏང་བ་པས་པམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་པར་སྤྱད་པ་
མེད་པ་བྱུང་བ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་ནི་སྤྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ཞིང་
ཉམས་པ་མེད་པས་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་བཟེས་ཀྱང་སྤྲོམ་པ་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྱང་
བར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་རི་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་ཞེས་པའི་དུས་ཡོངས་སུ་བཅད་
པར་མི་བྱའོ། །བྱུང་བ་ཉམས་པ་ནི་སྤྲོམ་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་ངམ་དགེ་བའི་བཞེས་
གཉེན་དང་ཐུན་པའམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་ལས་མངོན་པར་
འདོད་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སྟེ། ཡང་དག་པར་མ་སྒྲངས་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་དུ་
གནས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ནི་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པར་
འགྱུར་བའམ་མིན་ཡང་རུང་ངོ། །གང་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་ནམས་ཀྱི་ཐུག་ཏུ་མ་རྟོགས་
པའམ་མ་བྱུང་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་སམ་མ་གྲུས་པའམ་ཉོན་མོངས་པས་ཐེལ་
ཀྱིས་མནན་པས་གང་ཡང་རུང་བའི་པས་པམ་པའི་གནས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་
སྤྱད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ཡང་གལ་ཏེ་གང་
ཡང་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་འདོད་ན་དེས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྤྲོས་ཡང་སྤྲོམ་
པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་བར་བྱ་སྟེ། འདི་དགེ་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པ་ལྟར་དེ་ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་གང་ནམས་ཀྱིས་འདི་སྤྲོམ་པ་འདོར་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དེ་ནམས་
ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་འབྲིང་ལས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཆེ་ཐག་པ་འབྲིང་གི་ཉེས་
བྱས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ནམས་ཏེ་གང་ཐག་གསུམ་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཞགས་པས་ལྷུང་

བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ།
བདག་མེད་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་ལྷ་བ་འདི་བྱ་བ་དེ་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །ཕྱིས་སྟོམ་
པར་འཆའ་ལོ་ཞེས་པ་གསུམ་དུའོ། །

ཀུན་ནས་དགེས་པ་ཚུང་དུས་བསྐྱང་བ་རྣམས་ཟག་པ་ཚུང་དུ་གཅིག་གི་འད-
མ་དུན་དུ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་
བསྐྱམས་པས་ཀྱང་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མེད་ན་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་བྱང་བའི་བསམ་པས་
སྤར་མི་བྱེད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཕྱིས་ཀྱང་བསྐྱམས་པར་བྱ་སྟེ་སྤར་
བདག་གིས་འདི་ལྷ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཀུན་ནས་མནར་
སེམས་དང་ཐུག་དོག་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་དད་པ་དང་མ་གུས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
ནོ། །ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་དང་བག་མེད་པ་དང་བརྗེད་ངས་པ་ལ་སོགས་པས་
བསྐྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་པ་
ལས་གཞན་དུའོ། །

འདིར་སྟོམ་ལས་དང་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདྲ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་འདོད་
དོ། །འདིར་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ནི་འབྱུག་པ་སྟེ་ཁོང་ཁྱོད་དང་ཞེ་སྤང་ངོ། །ལེ་ལོ་
ནི་དགོ་བ་ལ་མི་སྟོ་བའོ། །སྟོམ་ལས་ནི་ལུས་དང་སེམས་གུས་པར་བྱེད་མི་འདོད་
པའོ། །ལྷ་བ་དེ་རྣམས་དང་ཚུལ་འཆོས་དང་ཁ་གསལ་དང་གཞོགས་སྟོང་དང་

ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་དང་རྟེན་པས་རྟེན་པ་ཆོལ་བ་དང་ཆང་དང་མཆོན་དང་དུག་
དང་སྒོག་ཆགས་དང་རྒྱ་སྒྱུགས་དང་ཉིལ་མར་ལ་སོགས་པ་འཆོར་བ་དང་ཉིལ་
དང་ཡུངས་ཀར་མ་བརྟགས་པར་འཆོར་བ་སྟེ་སྤྲད་པས་འཆོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
ལོག་པར་འཆོ་བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་རྣམས་སྤངས་པར་
བསྐབ་པོ། །

དེའི་མི་མ་ཐུན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐབ་པར་བསྐབ་
པོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྐབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྲ་
གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ནི། །ཆད་མེད་པར་ནི་
གསུངས་པ་སྟེ། །སེམས་སྤྱོད་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། །ངེས་པར་རེ་ཞིག་སྤྲད་པར་
བྱ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཙམ་འདི་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐབ་པ་སྟེ་འདི་ལྟར་
སེམས་ཡོངས་སྤྲ་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྤྲད་དུ་ཡང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སྤྲ་ཤེས་ན་ཡོངས་སྤྲ་
ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འཇིག་རྟེན་སེམས་ཀྱིས་བྲིད་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་
རོ། །དགེ་བའམ་འོན་ཏེ་མི་དགེ་བའི། །ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་སོགས་པའོ། །ཞེས་
སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ནི་གང་ཅུང་ཟད་བྱ་བ་གསུངས་པ་སྟེ་
སྤྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སམ་དགག་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལས་མི་འདའ་བའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་

བྱང་པོ་ལྷུང་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །ལྷུང་བ་ནི་འདའ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྷན་པ་འདའ་བ་ནི་ལྷུང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ་ད་
ཀྱས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་སྟོན་
པ་ཅུང་ཟད་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཅིག་ཏོ། །ཁྲ་ན་མེད་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་
ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་ཆོ་ག་དང་སྟོན་པ་ནི་ཁོ་བོས་མན་ངག་གི་སྟེ་མ་དང་
འཇིགས་པ་མེད་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་གསལ་བར་བརྗོད་དོ། །ཁོ་ན་གང་གི་ཆེ་
གང་ཟག་གཅིག་འགའ་ཞིག་ཉིད་རྗེ་སྟོན་འཆོ་བ་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་དང་ཡན་
ལག་ལྔ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
ལས་ཡན་ལག་གསུམ་པ་སྟེ། དག་བསྟེན་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དང་། དག་ཚུལ་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་དང་། དག་སྟོང་གི་སྒྲོམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་དང་། རྗོ་
རྗེ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་རིམ་པས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དེའི་ཆོ། ཅི་འདི་མེད་དང་
ཐུད་པ་ན་གང་བ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཕྱི་མ་དང་ཐུད་པ་ན་སྒྲོམ་པ་སྔ་མ་སྟོན་གསུམ་

ཡང་ན་སྟོང་བ་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པ་ལས་ཕྱི་མ་སྔ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་
ནས་དེའི་མིང་ཐོབ་སྟེ་རྗེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྔ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེས་པར་འགྱུར་
ཏེ་གསུམ་ཁོ་ན་བརྒྱད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་པོ་འང་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་
བརྒྱུ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དེ་རྣམས་གཞན་ཉིད་སྟེ་ཞིང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གནས་པ་རྟེན་
གཅིག་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྒྱན་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
སྟོན་པ་དང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་ཉམས་པའི་རྒྱ་མཆན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་

འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་བའི་བྱད་པར་གཞན་སྐྱེས་པ་ན་གང་བ་སྐྱེས་པ་
སྐྱེས་སྐྱེ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསགས་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་
འབའ་ཞིག་སྐྱེ་སྐྱེ་མ་མ་ཡིན་ལ་གཉིས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱེས་པ་གོང་མ་གོང་མ་མཐའ་དག་ཉིད་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆེ་སྐྱོག་གཅོད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱོང་བ་མང་པོ་རྣམས་ལ་བྱད་པར་རམ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
སྐྱོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ་
རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་པའི་གསེར་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་བཞིན་ནོ། །འོ་
ན་ཅི་ལྟར་ཐ་དད་ཅེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དང་པོའི་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ལས་ཏེ། ཕྱི་
རོལ་གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་བྱད་པར་དང་ནང་གི་ལྟག་པའི་བསམ་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་
བ་བསགས་པ་དང་སེམས་པའི་བྱད་པར་ལས་གོང་མ་གོང་མའི་སྦྱོང་བ་རྣམས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བཟོ་བོ་མཁས་པས་བྱས་པའི་རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱན་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་པ་སོ་སོ་གཞན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ན་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
རྣམས་སོ་སོར་བྱ་སྟེ། འདི་རྣམས་སྐྱེས་པ་གཞན་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྦྱོར་
གྲུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་བྱ་སྟེ་དགག་པ་བྱེད་པ་སུའང་མེད་དོ། །

གཞན་ནི་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དེའང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་ཉིད་དུ་བྱད་པར་མེད་ན་ལན་ཅིག་ཁས་སྦངས་པས་བྱུབ་
པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་དང་པོར་གྲུང་པ་
དང་དེའི་ཆེ་ཁས་སྦངས་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་སྒྲིའི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྤྲར་ཡང་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བཙའི་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙའི་ཉིད་ནི་དོན་གྱིས་སོ་སོ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ལ། གང་
གིས་སྒྲུལ་བ་ཕྱི་མ་ཡོངས་སུ་གཏང་བ་ནའང་སྒྲུལ་བ་སྤྲུལ་མི་ལྡོག་སྟེ་སྐྱབས་སུ་
འགོ་བཙའི་དང་ཕྱིར་དང་སྒྲུལ་བ་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སྒྲུལ་
བ་ཕྱི་མ་གཏང་བ་ཉིད་ལས་སྒྲུལ་བ་ཐམས་ཅད་གཏང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་སྟེ་
འདི་ནི་སྒྲོང་བ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉི་བར་མཁོ་བའོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་བས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟན་པོར་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ལའང་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་
ཆེད་དུ་སྟོབས་ཇི་ལྟ་བུས་ཆོགས་ཀྱི་སར་མི་དམིགས་པར་གོམས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དགེ་བཙའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་སྒྲོང་བ་
དང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་དང་ནོར་དམ་པ་དང་། སྒྲོར་བ་དང་པན་འདོགས་པ་དང་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་མདུན་དུ་བྱེད་པ་དང་གཉིན་པོ་དང་ཉི་བར་ཞི་བ་དང་རྒྱ་
མཐུན་པ་ལས་སོ། །དེ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་ལས་ནི་དད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་བན་པ་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་འདོད་ཆགས་
མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་དགུ་སྟེ། གཉི་ཐུག་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་ལ། བག་ཡོད་དང་ཡིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་ནམ་པར་འཆེ་བ་
སྟེ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ནམས་སོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་སེམས་ལྷན་གྱིས་
བྱུབ་པ་ཉིད་དོ། །འབྲེལ་བ་ལས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནམས་སོ། །

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་དེ་ནམས་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ཡིན་པའོ། །སྒོར་
བ་ལ་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་དང་རག་གི་ལས་སོ། །སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ལས་
ནི་དགོ་བའི་ཆོས་འདི་ནམས་ཉིད་སྟོན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ངོ་
པོ་ནམ་པར་སློན་པར་འབྱུབ་སྟེ་གང་གིས་དེ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་
པར་འདོད་པ་ཀྱུན་དུ་གནས་པའོ། །དོན་དམ་པ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །སྒྲིབ་བ་
ལས་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའོ། །པན་འདོགས་པ་
ལས་ནི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ནམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཇིན་པའི་དགོ་
བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ལས་ནི་སྐྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་སམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བས་སམ། བསྐྱོམས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་པོ་དང་རིགས་མཐོན་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའམ། མཐོ་
རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའམ་ནམ་པར་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པ་ཡོངས་
སུ་འཇིན་པའོ། །

མདུན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའམ་མཆོད་རྟེན་ནམ་སྐྱ་གཟུགས་
མདུན་དུ་བྱས་པའམ་ཆོས་སམ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་གང་ཟག་གམ་སྐྱེགས་བམ་མདུན་
དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ལས་སོ། །གཉིན་པོ་ལས་ནི་གང་ནམ་པར་སྟུན་འབྲིན་

པ་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པར་གཞིན་པ་གཉེན་པོ་དང་ཐག་བསྐྱང་བ་གཉེན་པོ་དང་ཉོན་
མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོ་ལོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་
ལས་ནི་གང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་སྤོང་བའོ། །

རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ལས་ནི་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འདིར་
སྤྱི་ན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་སམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུངས་པ་དེ་ལ། རྒྱ་ལ་མ་ཡེན་སྟེ། སྤྱི་ན་པའི་རྒྱ་ཅན་སྤྱི་ན་པ་ལས་བྱུང་བ་
དང་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟོམ་པའི་རྒྱ་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བ་
དང་བསྟོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཟས་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཆགས་རྣམས་རྩ་ལས་བྱུང་
བ་བ་ལང་རྣམས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་རང་བཞིན་ལ་མ་ཡེན་སྟེ། སྤྱི་ན་པའི་
རང་གི་ངོ་བོའི་བསོད་ནམས་ནི་སྤྱི་ན་པའི་རང་བཞིན་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བསྟོམ་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། འཇིག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་
སྟོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསོད་ནམས་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཡང་དང་ཡང་དག་
ལེགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་སོ། །ཡང་ན་སྤྱི་ན་བྱ་དག་ཏུ་
འཇུག་པར་བྱེད་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་ལ་
སོགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་དགེ་བའོ། །

སྤྱི་ན་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། གང་གིས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་ན་པའོ། །འགྲན་པ་
དང་གྲགས་པ་འདོད་པ་དང་འཇིགས་པ་དང་རེ་བ་དང་བསྟེན་པའི་དོན་དུ་གང་སྟེར་
བ་དེ་ནི་སྤྱི་ན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་མཆོད་པ་དང་ཕན་གདགས་པའི་དོན་དུ་

སྟེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་བསམ་
བས་སྟེར་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་དབང་པོའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལ་
པན་གདགས་པར་བྱ་འདོད་པས་ཏེ་གང་གི་དོན་དུ་སྟེར་བར་བཤད་དོ། །

ཡང་ཅིས་སྟེར་བར་བྱེད་ཅེ་ན་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱང་བའི་ལུས་དང་རག་གི་ལས་ཀྱི་སྟེ་འདི་ནི་སྦྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་སྐད་
དུ་གསུངས་པ། གང་ཆེ་སྟེས་བྱ་རང་ཉིད་རྣམས། །དགེ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱིན་བྱེད་
པ། །སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དགེ་བ་ཡི། །ལུང་པོ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་བྲ། །ཞེས་སོ། །གཙོ་
བོ་ལས་ནི་སེམས་ཉིད་སྦྱིན་པ་སྟེ། །གང་གསུངས་པ། རང་གི་རྣམ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
བཏང་ནས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྟེ་བྱེད་པའི་སེམས་ནི་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་སོ། །སྦྱིན་པ་
ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
ལས་འདའ་བར་བསྟོས་པས་ཐར་པའི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲས་བྱས་ཡོངས་སྟོད་ཆེན་
པོའོ། །འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གྲ་ལོ་མ་པ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དང་མཐུན་པའི་
མིང་སྟེ། སྟེར་བ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་དག་གི་དབུལ་བའི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་པའོ། །

བྱེད་པར་མེད་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ་དེའི་
བྱེད་པར་ཡང་རྒྱ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་ཞིང་ལས་དང་དངོས་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་བསམ་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དང་མང་དུ་
བྱེད་པ་དང་སྟེ་བོ་མང་པོ་ལས་ཀྱང་རོ། །དེ་ལ་ཞིང་ནི་འགྲོ་བ་དང་སྤྱད་བསྟེན་པ་དང་

ཕན་གདགས་པ་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །འགོ་
བའི་བྱད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ངེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ། དུད་འགྱུར་སྐྱེས་
གནས་སུ་སོང་བ་ལ་སྐྱེན་པ་བྱིན་ནས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་བརྒྱ་འབྱུར་དུ་རེ་བར་
བྱའོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་མིར་གྱུར་པ་སྟོང་འབྱུར་དུ་འོ་ཞེས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ཀྱི་བྱད་པར་ནི་དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཕམ།
ཐོགས་བཞེད་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་བྱེད་པ་དང་སྐྱེད་
མོས་ཆལ་དེར་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་མལ་
ཆ་དང་སྟན་དབུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་མོངས་པ་འཆལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་དེར་འོངས་པ་དང་འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནད་པ་དང་ནད་
གཡོག་པ་རྣམས་ལ་སྟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་བ་དང་ཡུལ་འཐིགས་པ་དང་
རྒྱུད་དང་ཆར་ཀྱིས་ཉིན་པ་རྣམས་སུ་ཟན་ནས་སྟོ་མའམ་སྤྲུག་པ་དང་བུར་བ་
རྣམས་མདོན་པར་བསྐྱབས་ནས་དག་འདུན་ལ་ཡུལ་བ་འདིས་འཕགས་པ་རྣམས་
ལུས་མ་བརྒྱན་པ་དང་། ཆོས་གོས་མ་བངས་པར་ཡོངས་སུ་གསོལ་ནས་བདེ་བ་
ལ་རེག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་གཞི་དེས་དོན་ཅུང་བ་བྱ་བ་ཅུང་བར་ཐོས་པ་ལ་སྟོར་བར་
བྱེད་བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟེ། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
བྱ་བའི་དངོས་པོ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་རིགས་ཀྱི་
བྱུངས་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ནི་རྒྱ་ཡང་རུང་འདུག་ཀྱང་རུང་གཉིད་ཀྱང་རུང་མི་གཉིད་

ཀྱང་རྒྱུ་ཉག་པར་རྒྱན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འཕེལ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །སྦྱིན་པ་བྱིན་ནས་ཞེས་པ་དང་སྦྱིན་པར་བྱ་ཞེས་པས་སྦྱིན་པ་དང་སྦྱིན་བྱ་
རིག་པར་བྱའོ། །འདིར་ནི་རྒྱུན་གྱི་བྱང་པར་ལས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་པར་ཏེ་ལེན་
པ་པོའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་པར་འཛོམས་པ་ལས་སྦྱར་བ་པོའི་འབྲས་བུ་བྱང་པར་
དུ་འགྱུར་རོ། །

འདི་ནི་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ལས་དཔེར་བརྗོད་པ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་ལྡན་
པའི་ཞིང་ལས་ཀྱང་དཔེར་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་དཔེར་
བརྗོད་དེ་འདིར་ཡང་སྦྱོན་མའོ། །པན་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ནི་རི་ལྟར་
མ་དང་པ་དག་པན་འདོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་
ལས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱིན་པ་ནི་རྣམས་པར་སྦྱིན་པ་འབྲས་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཡོན་གནས་ཞིང་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཞིང་
དེའང་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས་སམ། གང་ཟག་བྱང་པར་ཅན་
ནོ། །ཞིང་མཉམ་པོ་ལ་གཉིས་དག་གི་སྤྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་
བྱ་ཞེ་ན།

དངོས་པོ་ལས་ཏེ་གང་གི་ཁོར་བུ་དང་དདུལ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་བྱ་ཁོམ་པ་དང་མང་བར་གྱུར་པ་དེའི་དངོས་པོའི་བྱང་པར་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་བྱུང་སྟེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མ་ཡིན་
ནོ། །དངོས་པོའི་བྱང་པར་ལས་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་ནི་རི་ལྟར་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་

ཆོག་པ་བྱེན་ན་གཟུགས་བཟང་བར་འགྱུར་བ་དང་བྱི་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བྱེན་
ན་ནི་ལྟར་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀླམས་སུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
རོ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བྱེན་ན་རོ་ཞིམ་པོ་ལྟར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དང་རེག་བྱ་
ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བྱེན་ན་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་བྱད་མེད་རིན་པོ་
ཆེའི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡན་ལག་ཀླམས་སུ་དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ལྟ་
བུའོ། །

དངོས་པོ་དང་ཞིང་མཉམ་པོ་ལ་གཉིས་པོ་དག་གིས་སུའི་ལས་སྟོབས་དང་
ལྡན་ཞེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་ཉེ་རྒྱེད་གང་དང་བ་བྲག་པོ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པས་སྟེར་བ་དེའི་ལོ། །དད་པས་སྦྱིན་པ་བྱེན་པ་ལས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་
ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བཤོ། །གྲུས་པར་བྱེན་པ་ལས་བཀྱར་སྟེ་དང་རྒྱེད་པ་ཕུན་སུམ་
ཆོག་པ་བཤོ། །རང་གི་ལག་གིས་བྱེན་པ་ལས་རྒྱེད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཀླམས་ལ་མོས་པ་
ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བཤོ། །དུས་སུ་བྱེན་པ་ལས་ཡོངས་སྟོང་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་
དུས་སུ་ཐོབ་པའོ། །གཞོད་པ་མེད་པར་བྱེན་པ་ལས་ཡོངས་སྟོང་བར་ཆད་མེད་
པར་རྒྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་བཤོ། །གཉིས་དག་གི་འདི་ཀླམས་མཉམ་པ་ལ་ཡང་
སུའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞེ་ན།

བསམ་པ་ལས་ཉེ་གང་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་པ་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་བྱས་ནས་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་དེའི་བསམ་པ་ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་རེག་པར་བྱ་ལ། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
མ་ཡིན་ཉེ། གང་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་འཕྲོ་ཡོངས་སྟོང་གི་རྒྱ་མཚན་དུ་རབ་

དུ་སྟེར་བ་ནི་འབྲས་བུའི་རྒྱ་མཚན་དུ་སྟེར་བས་ཆོང་བཞིན་དུ་སྤྲད་པ་སྟེ། ལེན་
པའི་བསམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་འདི་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པས་རབ་དུ་སྟེར་ལ། འདི་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱས་ནས་ཏེ། སྤར་བཅོད་པའི་
རྣམ་པ་རྣམས་མཉམ་པ་གཉིས་དག་གིས་སུའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་རིག་
པར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་དེ་གཞན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་
ལས་གཞན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ལ། གང་གི་སྦྱིན་པ་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་དེའོ། །འོ་ན་གཞན་གྱི་འང་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་གཟུང་ཞིང་འདིའི་ཡང་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་
འདི་དག་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་དུ་བཅོད་པ་རྣམ་པ་རྣམས་མཉམ་ན་གཉིས་དག་གི་སུའི་
ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞེ་ན། རྟེན་ལས་ཏེ་གལ་ཏེ་བསོད་ནམས་རྣམས་བྱེད་པ་པོ་
འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྱུར་བ་དེའི་བསྐྱོམ་པ་
ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟེན་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་
པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །

འོ་ན་གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་
དེ་མ་ཐག་དུ་བཅོད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་ན་སུའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞེ་
ན། མང་དུ་བྱེད་པ་ལས་ཏེ་གལ་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་གྱུར་པའམ་ཡང་
དང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག་པ་དེའོ། །ཅིག་ཞེས་ཀྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་ལན་
ཅིག་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཉིས་དག་གི་ཞིང་དང་དངོས་པོ་དང་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་དང་བསམ་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དང་
མང་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་མཉམ་ན་སུའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་
ལས་ཏེ་གང་གིས་རང་གིས་ཀྱང་བྱས་ལ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེའི་
སྟེ་རྒྱུ་དུ་མ་ལ་བསོད་ནམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར།

སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་སྦྱིན་པའི་བྱེད་པར་
ཏེ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལས་བྱུང་བ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་སྟོག་
པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་བརྗོད་དོ། །དེའི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་ཐོབ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་
དང་ཆངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བདག་གི་དངོས་པོ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་སྟེ་འབྲུབ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་པའང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤུན་སྤུམ་
ཆོགས་པར་བྱེད་དེ་གཙོ་བོ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡོངས་སྟོད་
ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་སྟེ་གཙོ་བོ་སྟེ་སྦྱིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་
ལས་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་སྟེ་གཙོ་བོ་ནི་སྟོམ་པའོ། །ཅི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
བྱང་གོལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པས་སྟོན་ལམ་འབྲུབ་སྟེ། དེའང་ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཉེ་བར་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོར་དབང་པོའི་སྟོ་
བཟུང་བའོ། །རྟེན་ལས་སུ་མི་རུང་བས་ཉེ་བར་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོར་ཟས་ཀྱི་
ཆོད་ཤེས་པའོ། །ཆོད་འཛིན་པ་ནི་དམའ་བ་དང་ལྟག་པའི་ཟས་ཡོངས་སུ་སྟོང་

བའི་དོན་དོ། །ཆུང་བའི་ཟས་ཀྱིས་རྟེན་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་མི་སྟོ་
བའོ། །ཟས་ཏ་ཅང་ཆེས་ན་གཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ལྷ་ཀུན་དུ་སྟོད་པ་ལས་རྟེན་
ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དོ། །

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀས་རྟེན་ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དེ་དེ་མེད་ན་དགོ་བའི་
ཐོགས་དང་མཐུན་པའོ། །མི་བཙུན་པས་ཉེ་བར་འཛམས་པའི་གཉིན་པོར་ནམ་གྱི་
ཆ་སྟོད་དང་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་ལ་མི་གཉིད་པར་ནལ་འབྱོར་ལ་རྗེས་སུ་སྟོར་
བའོ། །འབྱོད་པས་ཉེ་བར་འཛམས་པའི་གཉིན་པོར་ཤེས་བཞིན་ལ་གནས་པ་ཉིད་
ཅེས་པའོ། །བསྟོམ་པ་ལས་རྒྱང་བ་ཡང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་བ་སྟེ་གང་
མཉམ་པར་གཞག་པའི་རང་བཞིན་དང་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་
དེ་བསྟོམ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སེམས་ལ་བསྟོ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལྟར་
ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགོ་བས་མེ་ཏོག་ནམས་ཀྱིས་ཉིལ་ལྟར་ཡོན་ཏན་
ནམས་ཀྱི་སེམས་ལ་ཉག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་བསྟོ་བར་བྱེད་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོམ་པ་ལས་རྒྱང་བ་ཡང་མངོན་བསྟུན་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ནམས་
དང་གཟུགས་མེད་པ་ནམས་སོ། །

དེ་ནམས་དང་འདི་ནམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་པར་བྱང་བ་དང་
ནམ་པར་གཞག་པ་དང་ནམ་པར་དག་པ་ནམས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ལྷ་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་བཞི་སྟེ། མེད་པ་དང་ལྟ་
བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པའོ། །མེད་པས་ནི་བདེ་བའི་རོ་མུང་བས་ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིང་བའི་བདེ་བ་ལ་རོ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་བས་ནི་ལྷ་བ་
ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྒྲིན་གྱི་མཐར་ཉྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་བ་ཀུན་ནས་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །

ང་རྒྱལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་ཏེ་དེའི་བྱང་པར་ཉྟགས་པས་ཁེངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པ་
ནི་ཐེ་ཆོམ་ཤས་ཆེ་བའི་བསམ་གཏན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཉྟགས་པ་ཐར་པ་འདོད་པ་བྱང་པར་ཏེ་ཉྟགས་པ་ལ་ཐར་པ་འཕམ་ཐར་པ་
མིན་པ་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་བྱང་བས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དག་པའི་
བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དག་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་
དགྱིས་པའི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྣམ་པར་གཞག་
པ་ནི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྔ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
པར་གཞག་པས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རབ་གྱི་མཐའ་ཡས་པའི་
བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་བར་
རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པའོ། །འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་
དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་མོ། །

ལམ་གཉིས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ཡང་སྟེ་བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲེ་མཆེད་གྱི་བར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་
མིན་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་ནི་འདི་ག་རྟེན་ཉིད་དེ། ཡོངས་སུ་གསལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་

ཐུ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་
པ། རི་སྤྱོད་དུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་དེ་སྤྱོད་དུ་ཀུན་ཤེས་པ་རྟོགས་
སོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན་གསུམ་པོ་འདི་
ནི་རི་ལྷར་རིགས་པར་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡིན་དངོས་པོ་འང་ཡིན་པས་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ། རེ་ཞིག་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་
དངོས་པོ་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་འདི་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་དུ་འགྱུར་ཏེ་བསོད་
ནམས་ཀྱང་ཡིན་བྱ་བའང་ཡིན་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འང་ཡིན་ཞེས་
པའོ། །དེ་ཀུན་ནས་སྒོང་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡིན་བྱ་
བའང་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་ཁོ་
ནའོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་ཁོ་ན་དངོས་པོ་འོ། །ཚུ་ལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་ལུས་
ངག་གི་ལས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་
ལ་བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཡིན་ལ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་འང་
སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་འོ་སྟོན་ནས་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་པ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ན་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་ལ་
སྦྱོར་བའོ། །འདི་རྣམས་ནི་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བསོད་
ནམས་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་བ་ཚུམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོ་བ་ལ་སོགས་
པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ནི་པལ་ཆེར་གང་ཟག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་

བཤོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆམས་ཀྱི་ནི་བྱང་པར་དུའང་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
སྦྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟེང་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཆམ་པ་གསུམ་
མོ། །

དེ་ལ་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བཤོ། །ཆང་དང་དུག་དང་མཆོན་ལ་སོགས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སྟེར་
བཞི་བཀག་བཤོ། གང་དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཁྱེས་པར་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་འདི་
ཆམས་ལ་ཆང་གི་ལྷུང་བ་སྟེར་ན། དེ་ཆམས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཡང་དག་པར་
འཇིན་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་དེར་ཆང་སྦྱིན་པའང་དགག་པ་བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱི་བ་དང་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པར་བསྐྱུ་བ་
ཉམས་པ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་རབ་ཏུ་དང་བའི་ཐབས་མི་སྲིད་ན་ཆང་སྦྱིན་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ་དགོངས་བཤོ། །མི་འཇིགས་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་སྟེ། གཞོད་པ་མ་སྟེས་པ་དང་སྟེས་པ་ལ་པ་རོལ་ཆམས་
གདུང་བ་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་བཙོན་འབྲུས་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆམས་ཏེ། མི་སྦྱོར་བར་བསམ་གཏན་
ཆམས་བསྐྱེད་ནས་པ་རོལ་པོ་ཆམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་
དག་པའི་དོན་ངེ་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ནི་ལན་ཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པ་ལ་དང་པོར་བདག་ལ་སོགས་པ་བསལ་བས་བྱིར་རོལ་གྱི་དོན་ལ་
བཀོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཁམས་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་

བྱས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བྱ་བ་རྣམས་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་
ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཀྱན་རྫོབ་གཉིས་པོ་མ་
བརྟགས་ན་གཅིག་ཏུ་ཉམས་དགའ་བ་རང་གི་རྒྱ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་རག་ལས་པར་
བསྟན་ནས་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལ་གནས་ཏེ་རི་ལྟར་མཐོང་བ་ལྟར་སྦྱ་མའི་
སྤྲིས་བུ་ལྟ་བུས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །

དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་པ་གཞན་གྱིས་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱད་པར་དང་བཅས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
གསུངས་པ། བར་བྱིན་དུག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ཡི། །ཟང་ཟེང་མི་འཇིགས་ཆོས་ལས་
ཏེ། །གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་ནི། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གནས་མི་བྱ། །ཞེས་
སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་བརྗོད་ཟེན་ཞིང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་
པ་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་པ་དང་པ་རོལ་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་རི་སྟམ་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །

བཙོན་འགྲུས་ཀྱང་གོ་ཆ་དང་དགེ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བའི་
དབྱེ་བ་ལས་དེ་ལྟར་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་ནི་ཡོན་ཏན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉིན་པོ་དང་བདེ་བ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་སྦྱེ་སྡེ་མ་བཞིན་
ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་འཕགས་པ་དང་ལྟ་དང་ཆངས་པའི་

གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉིང་
དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཅན་ཞེས་སོ། །འཕགས་པའི་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་ཏེ་དེས་རང་དབང་ཉིད་དོ། །

ལྟའི་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་དེས་སེམས་
དབང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་གཞོད་པ་མེད་པ་
དང་བདེ་བ་ཉི་བར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་དབྱེ་བ་ལས་རྣམ་
པ་གསུམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་རྟེན་དམ་པ་ཉིད་
དོ། །དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པ་ལས་དངོས་པོ་དམ་པ་ཉིད་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་པ་དང་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ལས་ཆེད་དུ་
བྱ་བ་དམ་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་
ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ་ཉིད་དང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་དམ་པ་ཉིད་དང་།

ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་བསྐྱབས་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
འགྲུབ་པ་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་ཉིད་དེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་སོ་སོ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་དོ་ཞེས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པས་ཡོངས་སྦྱོད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་དེ་
ལྟས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱིན་པ་པོ་འདི་སྦྱོད་ལ་ལྟ་བ་དང་བལ་ཡང་སྦྱིན་པས་
ཡོངས་སྦྱོད་མཆོག་ཏུ་མང་པོ་དང་བཟང་པོ་ཉི་བར་གནས་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ནི་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ། བདག་གི་ལུས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་འདོད་པར་ལོང་། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་སྒྲོར་ཡང་མ་བྱེད་ཅིག །གང་ཕྱིར་འདི་ཀུན་མཁྱེན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལོ། །

བདག་ལ་འདིར་བདག་མཛོན་སྒྲོམ་ཅི་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ནས་ནི་སྒྲོན་ཀུན་བཏང་བྱས་ནས། །བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ཐམས་ཅད་ཆེ་ན་ཀུན་སྟེར་འགྱུར། །འཛིག་རྟེན་བསྐྱབ་ལ་གཅིག་ཏུ་པད་མེན་སེམས་ག་ལ། །བྱ་བས་སྦྱེ་ལས་སྤངས་མེད་འདི་འདྲ་ག་ལ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །རྒྱལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤང་བར་ངེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གོམ་པ་བདུན་པའི་དུས་སུ་ཡང་། །བདོག་པ་ཀུན་གཏོང་སེམས་འཆང་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁའ་ལྟ་བུར། །དཔག་མེད་བསོད་ནམས་ཆུ་བོ་བསྐྱེད། །ཅེས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་དུ་གྲུས་པ་ཉིད་དོ། །བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་དག་བ་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་མི་སྦྱོར་ལོ། །

བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དག་གིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་སོ། །འདི་ཙམ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གོ། །དེ་ལས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལོ། །བསམ་གཏན་ལྷག་པའི་སེམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །བཙོན་འགྲུས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡང་སྟེ་

བཙུག་འགྲུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྲོགས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱ་གསུམ་གྱིས་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་བསྟན་ཏོ། །སྤྲུལ་ལ་བཏེན་ནས་ཕྱི་མ་
སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ལོངས་སྦྱོང་ལ་སྦྱོས་པ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་
དག་པར་ལེན་ནོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི་བཟོད་དོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཙུག་འགྲུལ་
ཚུལ་མོ། །བཙུག་འགྲུལ་བརྒྱུ་མས་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱོང་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་
མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །སྤྲུལ་
དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་ཕྱི་མ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྦྱེ་སྦྱིན་པ་དམན་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་ནས་བསམ་གཏན་དམན་ལ་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་བར་གྱི་
ཕྱིར་དོ། །སྦྱོན་མ་རགས་ལ་ཕྱི་མ་སྤྲུལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་སྦྱེ། སྦྱིན་པ་ནི་རགས་ཏེ་
འདུག་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་བྱ་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྤྲུལ་བ་སྦྱེ་བསྒྲོག་པའི་
ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞེན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ལོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་བཞེན།
ཆོས་སྦྱིན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་། །མི་སྦྱེ་བ་ལ་བཟོད་ཉིད་དང་། །ཐེག་པ་ཆེ་
ལ་བཙུག་འགྲུལ་ཚུལ། །མཐའ་ལ་སྦྱང་ཆེ་ལྡན་གནས་དང་། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་ཞེས་པ། །སྦྱོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འདོད། །

མཐའ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཙུག་འགྲུལ་འདས་མ་དོ་ཆེ་
གཙོད་པར་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་རི་སྦྱོང་པ་དེ་སྦྱོང་གི་
གང་གྲུའི་སྤྱང་རྣམས་སུ་གྱུར་ལ། གང་གྲུའི་སྤྱང་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་མ་རི་སྦྱོང་པ་དེ་
སྦྱོང་གི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སྦྱེས་པ་འཕམ་བུ་མེད་ལ་ལ་ཞིག་ཁོ་ནས་

རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཕུལ་ལ། གང་ཡང་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་
བཅད་པ་ཙམ་ཡང་བཟུང་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ན་འདི་ཉིད་དེ་བས་
ཆེས་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལ་ཆད་མེད་ཅིང་གངས་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་གང་དུ་འདི་ལས་ཆོག་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཙམ་ཡང་
སྟོན་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་དང་མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་ཉེན་མཆོད་
ཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སོ་ཞེས་
སོ། །དཔེར་བཞིན་པ་གཞན་ཡང་མདོ་རི་བཞིན་ནོ། །གངས་རྒྱལ་ཅེས་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ནི་མི་འཕགས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སྟོད་དང་བྲིས་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་། ལྟོག་པའི་རྒྱ་
འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྒྱལ་བསྐལ་དང་དུས་རིང་
པོར་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་གཉེན་པོར་གངས་
རི་ལྟ་བུར་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་རྣམ་
པར་གཡེང་བ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་གཉེན་པོར་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དག་གོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལས་སོ། །

པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་སྟོང་
བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཤེས་རབ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་

ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
ནམས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་རྟོག་པ་སེལ་བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེས་རབ་ཀྱི་མ་སྦྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའི་བྱང་པར་
ནམས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་འགོ་བ་ལ་སྦྱར་བ་གནས་སུ་བཅུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་ནམས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ཐོབ་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ལྟར་ན་མ་
ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འཛིག་རྟོག་
པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནམས་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམས་པར་མི་
གཡེང་བའི་རྒྱ་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནམས་ཀྱིས་ནམས་པར་མི་གཡེང་བའི་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་འབྱུང་ལ། །ནམས་པར་མི་གཡེང་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཡང་དག་པར་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞིའི་གནས་
ཀྱི་ཕྱིར་གངས་ནམས་པར་གཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དག་གི་པ་རོལ་ཀྱི་འབྲས་བླ་གོང་དུ་བརྗོད་ལ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་
དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཕྱོགས་ཆེན་པོ་དང་འཁོར་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །

བཙུན་འབྲས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་མི་ཆོད་པ་
ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ལུས་སྦྱེ་བ་སྦྱེ་
འབྲས་བླ་གཞན་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དབང་པོ་རྣེ་
བ་ཉིད་དང་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་པོ་ཉིད་དོ། །སྦྱེ་བོའི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དབང་

དུ་འགྱུར་བ་ཡང་ངོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
རབ་ཏུ་དང་བ་དང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདད་བའོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ལས་
རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་
སྦྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པའི་སྦྱིར་དང་།
བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པས་གཞོད་པ་བཟོད་པའི་སྦྱིར་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པས་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱང་བར་བྱས་ནས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་རྣམས་མཉམ་
པར་གཞག་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་མཉམ་
པར་གཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་
པས་འདོམས་པའི་སྦྱིར་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་
སུ་སྦྱིན་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྦྱོར་བའི་སྦྱིར་ཡང་གངས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །སྦྱིང་
རྗེས་གཏུངས་པར་གྱུར་པས་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་
སྦྱིན་པ་དུག་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པས་དེའི་
ཆོ་ཉིད་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་དང་།

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པས་སྦྱི་མར་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་དང་།
སྦྱོར་ཚུགས་པ་དང་སྦྱོ་བ་དང་སེམས་ཅི་གཅིག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པ་ཉེ་བར་བྲངས་ནས་བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྦྱད་པ་དང་། ཤེས་

རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་གཏན་དུ་བདེ་བ་ཉི་བར་སྤྱད་པས་བདག་ཉིད་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ལ་གནས་པ་དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་
དང་། འཇུག་པ་དང་རབ་ཏུ་དགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་གསུམ་
དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་གི་ཆ་ཤས་ནི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱལོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པའི་ཆ་ཤས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རྒྱལོ། །མདོར་བསྟུན་སྟོང་རྗེས་ལས་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉིད་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་རྣམས་རེ་རེ་ལ་སྟོང་པས་གྱང་། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ཉིད་
སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ལྷ་པར་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་སྤྱིན་པ་སྤྱིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་དང་
དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉི་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ལེན་པ་པོ་རྣམས་གཤེད་པ་དང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་
བཟོད་པས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་པོ་ཁོ་བ་དང་མཆོང་

འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བ་ལས་
བཙོན་འབྲས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་
པར་གཤེང་བའི་སེམས་མེད་པས་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་ཉེ་བར་གནས་པས་སྦྱོར་བ་བྱིན་པ་ལས་སུ་ལ་ཡང་
པན་འདོགས་པ་དང་གཞོན་པ་མི་མཐོང་བ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ་
ཞེས་སོ། །འབགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོར་ཡང་གསུངས་པ། སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་
མཚོ་འདི་ལྟར་ཆོས་གང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདུངས་པ་བཟོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ཏེ་གང་ལུས་ཡོངས་སུ་
འདོར་བ་དང་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་ལུས་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་འདི་ནི་འདིའི་
སྦྱོར་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །གང་ལུས་གཅོད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱམས་པས་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་འདི་ནི་
འདིའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །གང་འདིའི་ལུས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་
དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པའི་དོན་ཏུ་བཟོད་པར་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་འབྲུ་
བ་འདི་ནི་འདིའི་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

བཙོན་འབྲས་གང་གིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་འདུན་པ་དེ་མི་གཏོང་
ཞིང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོབས་བསྐྱེད་པའང་རབ་ཏུ་འཛིན་ལ་འཁོར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
པར་བྱེད་དགོ་བའི་རྩ་བ་བཙལས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྩ་བ་འདི་ནི་འདིའི་བཙོན་འབྲས་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །གང་ལུས་འཕྲོར་བ་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཏུ་

སེམས་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཏོང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ནི་བ་རབ་
 ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ། །གང་
 ལུས་གཙུག་པ་ན་ལུས་སྐྱུ་མའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལོ་ཞེས་སོ། །

འདི་བཞིན་དུ་ཆུལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་བ་དང་། ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་རི་མིན་པ་
 སོ་སོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་
 རྟེན་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སོ། །དེ་ལ་
 རྣམ་སུ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་མིང་གིས་བཅུར་འགྱུར་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
 ཏུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་བྱུང་པར་གྱི་རྣམ་པར་ཁྱེགས་པ་རྣམས་ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་དང་
 རྟོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་མངོན་པར་བརྟེན་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་སྐྱ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བ་
 ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ་ཐབས་དེས་དེ་མི་བྱད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོན་
 ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོག་པ་གངས་མེད་པ་སྟེ།
 གང་གིས་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སྐྱོད་པ་ལོ། །

སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་སྟོམ་པའི་སྟོབས་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 རྟོབས་ཏེ། གང་གིས་ཉི་མ་སོ་སོར་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོར་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་
 པ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེ་

དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལོ། །སེང་གེ་བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བབ་ཆོལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བདག་ཉིད་བཅུ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པས་དེར་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱན་དུ་སྦྱོང་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་སྲིད་ལ། མཐར་བཀ་ཆགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་རྒྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེའི་
 བྱིར་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་དག་པ་ནི་འཛིག་རྟོན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ག་ལ་ཡིན། དག་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ཞེ་ན་གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་
 འདི་ནི་རང་ཉིད་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་གང་ལས་རང་གི་རྣམ་པ་ལ་
 བྱི་རོལ་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་འདོགས་པ་མ་ཡིན་
 ནའང་ཅི་ལྟར་འདི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཤིང་རྟོ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
 པར་དབྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་རང་བཞིན་པའི་བྱ་བ་དང་འབྲས་བྱ་
 ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཆེ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་མེད་དེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་ཤིང་གི་རང་བཞིན་ཀྱི་སྒྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་
 འཁོར་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་དེར་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེར་ནི་འབྲུལ་
 འཁོར་མཁན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྒྱ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་པར་ཡང་

དོགས་པ་མི་བྱ་སྟེ། དེར་ཡང་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་འཕེན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རང་ཡོད་པ་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་གཞན་མེད་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་བྱད་པར་མེད་དོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྒྱ་བྱུང་བ་གོམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་རང་ཉིད་
 སྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་འབྱུག་པ་ཡང་མཐོང་ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 མེད་པ་ལ་སྟོད་པ་འདིའི་ཕན་ཡོན་ཡང་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཁམས་
 ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདུད་དུ་གྱུར་ལ་བདུད་རེ་རེས་ཀྱང་
 བ་སྐྱའི་བྱ་ག་རེ་རེ་ནས་བྱུང་བའི་བདུད་ཀྱི་ལྷས་ཆད་དེ་སྟེད་མངོན་པར་སྐྱལ་
 མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
 བར་ཆད་བྱ་བར་མི་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་ས་བརྩ་བར་ཡང་ཁམས་
 གསུམ་པའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོབས་རབ་ཏུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་དོ་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་འདུལ་ལོ་ཞེས་
 པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྗེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་གཞོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །བདུད་དང་ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་བ་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་འཛོམས་པའོ། །

རིགས་པ་བྱུག་ཏུ་བར་ཡང་། ཇི་སྲིད་ཡིད་ནི་རྣམ་གཡོ་བ། །དེ་སྲིད་བདུད་
 ཀྱི་སྟོད་ལྷལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བདུད་ཀྱང་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་སྤང་པའི་བདུད་
 ནི་རྟོག་གྱི་བདུད་དེ་གང་ལས་དེ་རྣམས་སྐྱེ་འཆི་བའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་
 བྱེད་པའི་བདུད་དེ་གང་གི་བྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འཆི་བའོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་

ནི་རང་བཞིན་གྱི་བདུན་དེ་དངོས་པོ་ལ་ཟླ་ཉལོ། །ལྷའི་བུའི་བདུན་དེ་བདུན་ཀླུ་པ་
གསུམ་རབ་ཏུ་སྒྲོང་བ་ལ་སྒྲུང་བ་ཀླུ་པ་གྱི་བར་དུ་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་སོ། །དེ་སྒྲིན་པའི་མཆོད་ཉིད་བརྗོད་ཟིན་ཏེ་ཀླུ་པ་གསུམ་ཡང་རོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་
ཕྱིར་ན་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སྒྲུང་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དུ་མི་
ལས་སྒྲིག་པ་མི་འབྱུག་པས་སུ་སེམས་ལ་འགྲོད་པའི་མི་ཉེ་བར་ཞི་བས་སེམས་
བསིལ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་གྱིས་དམ་པ་ཀླུ་པ་གྱིས་བསྟེན་
པར་བྱ་བ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །དེ་ཀླུ་པ་གསུམ་སྟེ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། དག་བའི་ཆོས་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོག་
པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲོང་བ་ཀླུ་པ་བདུན་གྱི་མཆོད་ཉིད་ཅན་དེ་
འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཀླུ་པ་ཉེ་
ཆོས་གསུམ་ནི་དེ་ཀླུ་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་དང་། ཀྱན་ནས་
སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་བ་བཅུའི་
ལས་གྱི་ལམ་ཀླུ་པ་སྤྱང་རོ་ཞེས་པ་སྟེ་དེ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

མ་བརྗོད་པ་གང་ཀླུ་པ་ལས་སྟོག་པ་སྟོག་གཙུག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཀླུ་པ་
གྱི་མཆོད་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོག་ཆགས་པ་རོལ་པོ་
བསད་པ་ནི་སྟོག་གཙུག་པའི་དངོས་གཞིའི་ལས་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ནི་
སྟོག་ཆགས་དང་སྟོག་ཆགས་སྤྱེད་ཤེས་པ་དང་གསོད་པར་འདོད་པ་དང་སྒྲུང་

བ་བྱས་པ་དང་གི་བའོ། །གལ་ཏེ་འདི་བསད་དོ་སྙམ་དུ་འདུ་ཤེས་པས་པ་རོལ་
གསོད་ནའོ། །གང་བསད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བསད་ན་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་སྒྱུར་བ་དེས་དེ་མ་ཐག་གམ་སྤྱིས་ཤི་ནའོ། །

འོ་ན་གང་དུ་དམག་གིས་གདབ་པ་དང་རི་དྲགས་ཀྱི་མིངས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སུ་པ་རོལ་སོ་རྣམས་གསོད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོགས་པ་མང་སོ་འདུས་པ་དེར་
གཅིག་གིས་སློག་ཆགས་གསོད་པར་བྱེད་ན་ཅི་དེ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་སོ་བ་དེ་
དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རམ་འོ་ན་ཏེ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་དེ་རྣམས་
བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་མེད་པ་ལས་གཞན་ལ་སྟེ་གང་ཞིག་ནན་གྱིས་
བྲིད་པ་ཡང་སློག་ཆགས་མི་བསད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་འགྲོ་བ་དེ་
ལ་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་
ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་གང་གི་ཆོས་ཀྱིས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ཅི་འདི་སློག་
ཆགས་སམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་དེ་ཉིད་འདི་འམ་འོན་ཏེ་གཞན་ཞེས་པ་དེའི་འདི་ཅི་ལྟར་
ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འགྱུར་ཏེ་གལ་ཏེ་གང་
སུ་ཡིན་ཡང་རུང་དེ་ཡིན་ཡང་རུང་སྙམ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་ཞིང་དེ་ཡང་དེ་ལས་
ཤི་ནའོ། །

དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བསད་པའི་བསམ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་དང་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགའ་ཞིག་སྟོ་སྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་
བསད་པ་ལས་བྱེད་པ་སོ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་དཔེར་ན་མེ་དང་
རིག་པ་ལས་སློག་པ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་འདིར་གསོད་སེམས་ནི་ཅི་དགོས་ཞེས་

ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཤམ་ཏེ་གསོད་པའི་བསམ་པ་དང་སྒྲུག་
བསྐྱེད་པའི་བསམ་པ་ལ་མེད་པ་ལའང་བྱ་བ་དང་འབྲེལ་པ་ཅམ་ལས་བྱེད་
པ་པོ་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་འདིར་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཅི་
ཡང་མི་བྱ་སྟེ།

ཐ་བ་པོ་གསུང་དེ་ཤི་བ་ན་ཟར་འབྲུག་པ་པོ་སྟོག་རྗེས་སྐྱབས་ལྷུང་བར་འདོད་
པ་ལ་ཡང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲན་པ་ནད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སྐྱ་
མ་སྐྱེན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས་སྟེག་པ་
དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
སྐྱེས་ཀྱང་བཟར་གཞུག་པར་མི་བྱ་ལ་སྒྲན་དབྱེད་ལ་སོགས་པའང་མི་བྱའོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལའང་མེས་རང་གི་རྟེན་སྟེག་པ་བཞིན་བདག་
ཉིད་ལའང་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བསམ་པ་ཅན་བྱེད་དུ་བཅུག་
པ་ལས་མི་འགྱུར་ཏེ་པ་རོལ་པོ་མེ་ལ་རེག་ཏུ་བཅུག་པ་ལས་ཆ་བ་ཉམས་སྐྱོར་
བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་འདི་ནི་གང་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་པ་རོལ་པོ་
བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལ་ཅི་ལྟར་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བཀའ་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་འདིའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་གང་འདི་པ་རོལ་པོ་གསོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀའ་
བསྟོས་པ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་དེས་བཀའ་བསྟོས་པ་འདི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་
ལ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བ་པོའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་དེའི་བཀའ་ཡིས་འདི་རབ་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་བྱུང་པོ། །བརྒྱུ་མེས་ལ་སོགས་པ་

ལས་གཞན་ཏེ་པ་རོལ་པོས་སྒྲོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་པ་རོལ་པོ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་ལས་འདི་ལ་དེ་འབྲ་བའི་དགའ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལ་རང་ཉིད་རབ་དུ་སྒྲོར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བཞིན་པ་ལ་ཡང་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ལམ་ཀྱི་ལམ་ཡང་བྱས་པ་དང་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་འདི་བཞིན་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ལུང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཡིད་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཞེས་པའོ། །སྒྲ་ན་མེད་པའི་ས་བརྟེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་སྡོན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་བག་ཆགས་སྡིན་པ་དམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སྡོན་མ་ཅན་ཡོད་པ་ཉིད་རོ། །མ་གྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་བདག་པོའི་མངོན་སུམ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེས་པ་བྱས་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་སམ་དེའི་མངོན་སུམ་དུ་མེད་པ་འཇུག་བྱས་ཀྱང་པ་རོལ་གྱི་རྗེས་ལེན་པ་སྟེ་པ་རོལ་གྱི་རྗེས་དང་། པ་རོལ་གྱི་རྗེས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོར་བ་བྱས་པ་དང་བརྒྱས་པ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ལྔའོ། །

གལ་ཏེ་པ་རོལ་གྱི་རྗེས་འདི་རྒྱལ་ཞེས་འདུ་ཤེས་པས་རྒྱ་བ་དང་། གང་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བརྒྱས་ན་སྟེ་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནོར་འདི་པ་རོལ་པོ་བདག་པོའམ་བསྐྱུང་བ་པ་དེ་ཉིད་ལས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་མི་བྱེད་ན་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་སྲིད་འདི་བཏང་བའི་བསམ་པས་སྟོག་པར་བྱེད་པའམ། བརྒྱས་ནས་འདི་ཐོབ་པར་དབུགས་ལྷུང་སྟེ་གནས་ནའོ། །གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་ཐམས་ཅད་བཏང་བ་དེའི་ཆེ་འང་སེམས་ཅན་

བདག་པོར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྗེ་དཔོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཁོ་
ནའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་བསྐྱང་བའི་ཞེས་པ་ཉེས་པ་མེད་དེ།
རྟག་ཏུ་རྗེ་པོའི་ལས་བྱེད་པའི་བྱན་ལ་རང་གི་རྗེས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གང་གིས་
འཆོ་བར་བྱེད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྗེ་པོའི་དོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱན་ལ་ནི་རྗེ་པོ་ན་
བ་ལ་སོགས་པས་སྒོ་རྣམས་པར་གཡེངས་པས་མ་གནང་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལའང་
ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

འདོད་པས་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡན་
ལག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཏུས་མ་ཡིན་པར་བགྲོད་པ་སྟེ། ཡན་
ལག་ལྔ་ནི་གཞན་དང་གཞན་གྱིར་འདུ་ཤེས་པ་དང་མངོན་པར་བགྲོད་པར་འདོད་
པ་དང་། སྤྱོད་པ་བྱས་པ་དང་མངོན་པར་བགྲོད་པའོ། །དེ་ལ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་ལ་བགྲོད་པ་ནི་བགྲོད་མིན་བགྲོད་པའོ། །འདིར་བགྲོད་པར་བྱ་བ་རང་གི་
ཅུང་མ་ཁོ་ན་སྟེ་དེའི་དོན་ཏུ་ངེས་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ཅུན་མའང་རུང་། བསྐྱུས་
བའམ་སྤྲད་འཆོང་མ་ཡང་རྗེས་སུ་སྤྱོས་པ་པ་རོལ་པོས་བགྲོད་བྱ་མ་ཡིན་
པའོ། །གཞན་ནི་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་སྟེ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ལ་དགག་སྐྱེ་མི་འབྲེལ་
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྣམས་པ་
གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དང་ཡང་དག་པར་འབྲེལ་པས་སོ། །

དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་དང་སྤྱིར་སྤྱོད་པར་བྱ་མོད་མ་དང་པའི་འབྲེལ་
པ་ཡང་རུང་སྟེ་ངོ་ཆ་བའི་འོས་ཉིད་གྱིས་འདི་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ངམ་ཡང་སྟེ་འདི་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་གཞན་ནི་ཡང་དག་པར་འབྲེལ་བས་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
བ་སྟེ་བ་རོལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བས་དེ་དང་ཡང་དག་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ནི་འདོད་པས་ལོག་པར་སྒྲོད་པའི་གཞིའོ། །

དུད་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དང་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སྒྲུད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་ཐལ་ཆེས་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་
གསུངས་པའོ། །གལ་ཏེ་བ་རོལ་པོའི་ལམ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་འདི་
ལ་བགྲོད་པར་བྱའོ་ཞེས། འདུ་ལེས་པས་མངོན་པར་བགྲོད་པ་དང་རང་གིར་འདུ་
ལེས་པས་དེ་ཉིད་ལ་བགྲོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་རྣམས་གང་ལ་བགྲོད་པར་
འདོད་པ་ལ་སྟེ། གཞན་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པ། དེའི་ཆེ་
འདོད་པས་ལོག་པར་སྒྲོད་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་
བགྲོད་པ་ནི་ཡན་ལག་མིན་བགྲོད་དེ་ཡན་ལག་ནི་མའི་དབང་པོ་སྟེ་འདིའི་འཁྲིག་
པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡན་ལག་མིན་པ་ཁ་དང་བཤང་བའི་ལམ་དེ་དང་འདྲ་
བ་ལས་འདོད་པས་ལོག་པར་སྒྲོད་པའི་གཞིའོ། །

རང་གི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཐལ་ཆེས་པ་སྤང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་
གསུངས་པའོ། །རང་གི་ཆུང་མ་ལ་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ངམ་
མཆོད་རྟེན་ནམ་སྤང་བ་ལ་བགྲོད་པ་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བགྲོད་པར་འདོད་པས་
ལོག་པར་སྒྲོད་པའོ། །དུས་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་རུང་བའི་གནས་སྐབས་མངལ་ལྷེ་བས་

ནོན་པ་དང་ཡུན་མི་རིང་བ་ན་བཅས་པ་དང་འཁྲིག་པ་སྒྲོང་བ་སྟེ་འདི་ནི་འདོད་པས་
ལོག་པར་སྒྲོད་པའི་གཞིའོ། །

མི་འདོད་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་ཆེ་
མཆོན་འཛུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཅུ་མེད། རྗེས་སུ་འཇུག་བྱ་
མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སྤྱད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ཐལ་ཆེས་པ་
སྤང་བའི་དོན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའོ། །རང་གི་ཚུང་མ་ལ་ཡང་དུས་མ་ཡིན་པ་
མངལ་དང་ལྡན་པ་དང་བྱ་ཞོ་འཁྱར་བ་དང་ངེས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བགྲོད་པར་
བྱེད་ན་དུས་མ་ཡིན་པར་བགྲོད་ལ་འདོད་པས་ལོག་པར་སྒྲོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
བ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་མོ། །བརྒྱན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་ལས་རྣམས་པ་གཞན་
དུ་འདུ་ཤེས་པས་ངག་གམ་ལུས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་རྟོགས་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་ནི་དངོས་པོ་དང་རྣམས་པ་གཞན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་གཞན་
དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དང་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་དང་གསལ་པོར་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་
རྣམས་པ་གཞན་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་བསམ་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི་སྤྱོད་པར་
འདོད་པའོ། །གལ་ཏེ་དོན་གང་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པར་འགྱུར་བ་
དང་། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་དེས་དོན་དེ་དག་དེ་ལས་གོ་ནའོ། །

འདི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བརྒྱན་དུ་སྤྱོད་པའོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོག་འབྲལ་བ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བརྗོད་པ་མེད་པར་
དོན་རྣམས་པ་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བརྒྱན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་ཀྱི་བརྒྱན་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་

རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ། སྤྱི་བའི་སྤྱི་སྤྱི་གས་པར་བྱེད་པ་ཉི་བར་མཆོན་པ་སྟེ་
དེ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་རོ། །

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅི་ལྟར་ལས་ཀྱི་ལམ་འདྲིའི་ནང་
དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་ན་འང་ལྟུང་བ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་
ཅང་མི་སྤྱི་བར་གྱུར་ན་བརྟུན་དུ་སྤྱི་བར་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་བྱང་བར་བྱ། འདྲིའི་
ངག་གི་དོན་གོ་བ་ཉིད་ནི་ངག་གི་ལས་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མི་ལམ་ནི་བརྟུན་དུ་སྤྱི་བ་སྟེ་ཞེས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་ཡེ་
ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་དང་འདྲ་བའོ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་མ་ནི་པ་རོལ་འགྲོགས་པ་རྣམས་སམ་འཁོན་
སྤྱིས་པ་རྣམས་དབྱེ་བའི་དོན་ནམ་མི་འདུམ་པའི་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་
སེམས་ཀྱིས་འདི་དག་དབྱེ་བའམ་མི་འདུམ་པར་བྱའོ་ཞེས་མི་མ་ཐུན་པར་བྱས་
པའི་ཆོག་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་དབྱེ་བ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་དབྱེ་བར་འདོད་པ་
དང་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་དང་འབྱེད་པར་སྤྱིས་པའོ། །གལ་ཏེ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ནས་སྤྱིས་པ་དེས་དོན་དེ་གོ་ནའོ། །

གཞན་དུ་ན་ཆོག་འབྲལ་པ་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །པན་
པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱིས་གྲོགས་ངན་པ་དང་དབྱེ་བའི་བསམ་པས་ནི་སྤྱི་མར་མི་
འདོད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་རྩལ་པོ་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་མི་སྟན་པར་སྤྱི་བ་དང་མཆོང་
འདུ་བའམ་སྦྱོན་འབྲེན་པ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་ཞེར་གདབ་པར་བྱ་བ་དང་དེར་འདུ་

ཤེས་པ་དང་སེམས་ཁྲིས་པ་ཉིད་དང་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་དང་མི་སྟན་པར་སྤྲས་པའོ་
དེ་གལ་ཉེ་གོ་ནའོ། །གཞན་དུ་ཆོག་འབྱུང་པ་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །

ཆོག་འབྱུང་པ་ནི་བརྩན་དུ་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྣམས་པ་གསུམ་ལས་
གཞན་པ་གང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཆོག་སྟེ། འདོད་པ་དང་བཅས་པའམ་ཆོས་མ་
ཡིན་པ་དང་བཅས་པའམ་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པའམ་གྱིས་པའི་གཏམ་དང་
ཆོགས་ཀྱི་དང་སྤྲ་བའི་ཀྱི་དང་གོང་པའི་ཉམས་དང་བཅས་པའི་སྤྲ་རྣམས་དང་།
རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་དང་གར་ལ་སོགས་པའི་བརྗོད་པ་དང་བསྟན་བཅས་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྟེ། དག་གི་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡན་ལག་ལྔ་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་བཅས་པའི་དོན་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་
སེམས་ཉིད་དང་། སྒྲོར་བ་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པའོ། །ལས་ཀྱི་
ལམ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་དེ་བརྩན་དུ་སྤྲ་བ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དག་གི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཞི་རྣམས་
སོ། །

བརྩན་སེམས་ནི་ཀྱི་མ་མ་ལ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིར་
གྱུར་ན་ཞེས་པ་རོལ་གྱི་རྗེས་དང་ལོངས་སྟོང་རྣམས་སམ་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་
ཆགས་པ་འདྲིན་པའི་ངེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་པ་རོལ་གྱི་རྗེས་དང་དེར་འདུ་
ཤེས་པ་དང་དེར་ཉོག་པ་དང་འདྲིན་པ་རབ་ཏུ་འདུག་པ་དང་འདྲིན་པར་ངེས་
པའོ། །གཞོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་བ་སེམས་ཅན་

འདི་རྣམས་ལ་འཆེ་བར་བྱའོ་ཞེས་གཞོན་པའི་རྣམས་པར་ཞུགས་པ་སྟེ་ཡན་ལག་ལྔ་
ནི་སྤང་བྱ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་སེམས་འབྱུགས་པ་དང་ཞེ་སྤང་རབ་ཏུ་འཛིན་
པ་དང་ཞེ་སྤང་བའོ། །

ལོག་པར་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བྱ་བ་དང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་ནི་སྐྱར་བ་གདབ་བྱ་དང་དེར་འདུ་
ཤེས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འདོད་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ཡང་དག་
པར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའོ། །ལྟ་བུ་ནི་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་གང་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཡང་དག་པར་གཅོད་ཅིང་མི་
དགེ་བ་ལ་འཇུག་ལ་དགེ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལོག་
པར་ལྟ་བུ་ཐེག་པ་གཞན་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་
ལོག་པར་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེས་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་པ་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་ལམ་གསུམ་མོ། །ཁ་ཅིག་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་བསམ་
པ་ཁོ་ནའི་བྱེད་པར་ལས་རིག་པར་བྱ་ལ་གཞོན་སེམས་ནི་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་
ལས་ཀྱང་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མི་དགེ་བ་ཅུ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་ཟུག་གིས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སོག་གཅོད་པ་གཉི་ཟུག་ལས་སྦྱེས་པ་ཡོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒོས་
མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་རྣམས་ཐུགས་གསོད་པ་དང་རྒྱལ་པོ་རྣམས་མ་རུངས་པ་
གསོད་པ་དང་སོག་པོ་བར་སིག་པ་རྣམས་མ་དང་པ་གསོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
ཟས་མེད་པར་འཛོག་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གསོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་སྦྱལ་ལ་

སོགས་པ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་གསོད་པ་སྟེ། སྤྱལ་དང་སྤྲིག་པ་དང་ཉམ་པ་
ག་ལ་སོགས་པ་མི་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གསོད་པར་བྱའོ། །

རི་དྲགས་དང་ཕྱགས་དང་བྱ་དང་ཉལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་གྱི་
དོན་དུའོ་ཞེས་ལོག་པར་སྟོབས་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་གཉི་ཟུག་ལས་སྦྲེས་པའི་
སྟོར་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སྟེ་འདིར་གཉི་ཟུག་ལས་སྦྲེས་
པའི་སྟོར་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོས་སྤྱལ་པོ་རྣམས་མ་རུངས་པ་ཆར་གཅད་པའི་དོན་དུ་
དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཐམས་ཅད་ཆངས་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་ལ་
དམངས་རྣམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོན་དེ། དེའི་བྱིར་བྲམ་ཟེ་ལེན་པ་
ནི་རང་གི་ལེན་པའོ་ཞེས་སྟོབས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་འདི་རྣམས་ལ་འདིར་པ་རོལ་དང་རང་
གི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ལོག་པར་སྟོན་
པའི་སྟོར་བ་གསུམ་ལས་སྦྲེས་པ་སྟེ། གཉི་ཟུག་ལས་སྦྲེས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོས་
སོག་པོ་པར་སིག་པ་རྣམས་མ་ལ་བཟོད་པ་དང་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་བ་ལང་བྱིན་གྱི་
མཆོད་སྦྱིན་ལ་གང་འདི་སྐད་སྟོབས་སྟེ། བྲམ་ཟེས་བ་ལང་བྱིན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་བྲས་
ནས་ལོ་གཅིག་གིས་བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །

ཆོ་ག་ཅན་གྱིས་ཚུ་བརྟུང་ངོ་རྒྱ་རྣམས་གཅོད་དོ། །མ་དང་ཉེ་བར་
འགྲོ་ལོ། །སྤིང་མོ་དང་ཉེ་བ་དང་རིགས་གཅིག་པ་དང་ཉེ་བར་འགྲོ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲང་
བྱ་འདི་འཛིག་ཉེན་ལས་སྤྱལ་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སྟོབས་དང་འཛིག་ཉེན་སྤྱུང་འཕེན་
པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ལ་བཟོད་པ་ནི། གཏུན་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བྱ་དང་ཟས་ཆོས་
པ་དང་འདུག་འོགས་དང་ལམ་དང་འབྲའོ་ཞེས་ཉེ། འདིར་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་འཇུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྟུན་དུ་སྤྱོད་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཏི་
ཐུག་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་སྦྱོན་མ་མཐོང་བ་ལས་ཏེ། དེ་བཞིན་བྲམ་ཟེ་རྣམས་བྱད་མེད་
རྣམས་ལ་དང་བག་མ་ལེན་པའི་དུས་དང་སྟོག་དང་ནོར་སྤང་བའི་དོན་དུ་བརྟུན་དུ་
སྤྱོད་བའི་ལུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་གཞི་དང་མཇུག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་
ཐུག་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྤང་དང་གཏི་ཐུག་སྦྱོན་དུ་སོང་བས་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྱ་མའི་སྦྱོར་བ་
གཏི་ཐུག་ལས་སྦྱེས་པ་ནི་ཕྱ་མ་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་དེ་ལ་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅུང་ཟད་དེ་ནི་སྦྱོར་
བའི་གནས་སྐབས་སོ། །སྦྱོར་བ་དེས་དེའི་ཆོའམ་དུས་གཞན་དུ་ལས་དེ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དངོས་གཞིའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གང་རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པ་དང་གང་ཡང་དག་པར་དགའ་བ་དང་
གང་ཡང་གཞན་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དེ་ནི་རྗེས་སོ། །

འོན་ཡིད་ཀྱི་བརྟུན་མེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ནི་ཅི་སྦྱོར་བ་
ནི་ཅི་སྟེ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་གཞི་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་དང་དེ་
ལྟར་འདོད་པ་ནི་བསམ་པའོ། །དེའི་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་
ལྟ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་སོ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་
ཡོད་དོ། །མི་དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ལུང་བ་སྟེ་ལུང་བ་ནི་འདའ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དགེ་

བའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་དགོངས་ཀྱི་དབང་འབའ་ཞིག་ལས་ཇེས་སུ་མ་བྱུན་
བའི་རྒྱུ་དེ་དང་དེ་ལས། དེ་དང་དེར་རི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ལས་འདའ་བ་དང་།
སྤྱིར་རྒྱུ་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་ལས་པན་བར་འདོད་པ་དང་།

རྣམ་པར་བྱང་བར་འདོད་པ་དང་འདུལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདའ་བ་ནི་
ལྟར་བ་མེད་དོ། །ལས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་དང་ཀུན་
ནས་སྦྱོང་བ་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀུན་
ནས་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་ནི་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བ་པོའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་
ཏེ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་དེ་ལས་ཅིག་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་ཐམས་
ཅད་མི་དགོ་བའོ། །འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་
ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བ་ཁོ་ནའོ། །རི་སྐྱད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པར་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀུན་རྟོག་ལས། །དགོ་བའམ་ཡང་ན་མི་དགོ་བའོ། །གང་ཕྱིར་དེའི་
ཡིད་དབང་གྱུར་ན། །ཐམས་ཅད་དགོ་བ་ཉིད་དུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཅོ་ལྷ་གོ་མིས་ཀྱང་། སེམས་དགོ་བ་དང་བྱམས་ཉིད་
ལས། །སྤྱིར་བཏེ་ལྟན་ལ་ལྟར་བ་མེད། །ཅེས་པ་དང་། སྤྱིར་བཏེར་བཅས་ན་མི་དགོ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། སྤྱིར་རྒྱུ་
དང་དོན་མཐོང་ལ། །བཀག་པ་ཡང་ནི་རྒྱུ་གནད་། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་།
དགོ་སྦྱོང་གིས་ནི་རང་གི་པ། །རྒྱུ་པོར་སྦྱར་བར་འདོད་དོ་ཞེས། །ལུས་བས་བྱབ་
སྟེ་ཞི་ན་ཡང་། །འདི་ལ་མཆོམས་མེད་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །དབྱ་བཅོམ་ནང་པ་རང་

ཉིད་ཀྱིས། །རང་གི་མགོན་པ་ཉེས་མཐོང་བ། །དེ་ནི་ཕིན་གཡོག་གེད་པའི། །དགོ་
སྒོང་དེ་ནི་སྒྲོན་བརྟེན་མིན། །གཞན་ལ་གཞན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། །བསད་པར་
གྱུར་ཀྱང་སྒྲོན་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་འདུལ་བར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

གདུག་སེམས་མེད་ལ་སྒྲོན་མ་ཡིན། །གང་སྤྱིར་གསོ་བའི་སྒོ་ཡིས་
ནི། །མཚམས་མེད་པ་ལ་ཉེ་གེད་པ། །མཚོད་རྟེན་རྟོག་སྒྲོན་མ་ཡིན། །བསོད་
ནམས་ལྷུང་པོ་འབའ་ཞིག་འགྱུར། །དགོ་བའི་བསམ་པས་ཐུབ་དབྱ་ལ། །མཆིལ་
ལྷམ་ཟུང་ནི་བཞག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསལ་བ་དག །རྒྱལ་སྤྱི་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་སྤྱིར་བསམ་པའི་རྩ་བས་ནི། །སྤྲིག་དང་བསོད་
ནམས་རྣམ་པར་གཞག། །ཅེས་པ་ལྷུང་དུ་གསུངས་གང་སྤྱི། །སེམས་དགོ་བ་ལ་
ལྷུང་བ་མེད། །དེ་སྤྱིར་བཅེ་བའི་བདག་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་ལ་པན་གང་ཐམས་
ཅད་གེད། །ལས་དེ་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་རུ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བསྐྱགས། །དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །གང་ཆེ་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས། །དེ་
ཆེ་གང་དུ་འང་མཁས་རྣམས་ལ། །འགལ་བ་ཅུང་ཟད་སྒྲུང་མིན་ཉིད། །

དེ་ལྟར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོམ་རྒྱན་པ་སྒོག་ཆགས་དུ་མ་རྣམས་
དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་རྒྱུར་གསོད་པ་ལ་འབད་པ་མཚམས་མེད་
པ་མང་པོའི་བྱ་བ་ལ་རབ་རྩ་ཞེན་པ་གཟིགས་ཏེ། །གཟིགས་ནས་ཀྱང་ཡང་འདི་ལྟར་
སེམས་མངོན་པར་འདུ་གེད་དེ། །གལ་ཏེ་ཡང་བདག་གིས་འདི་འཆོ་བ་དང་བྲལ་
ནས་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་མོད་བདག་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་

གདོད་སྒྲུབ། སེམས་ཅན་འདི་མི་མང་པོ་བསད་ཅིང་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་
ནས་དཔུལ་བར་འགོ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་བསམ་པས་སྒྲིང་རྗེ་དང་
ལྷན་པས་འཛེམ་བཞིན་དུ་འཆོ་བ་དང་ཕལ་ན་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་
མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲེད། །

གང་ཡང་ཆོམ་ཀྱན་པ་གཞན་གྱི་རྣམས་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོ་འདུན་
གྱི་ལམ་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམས་འཕྲོགས་ཏེ་ཡོངས་སྒྲོད་བར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
མདུན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལས་རྣམས་དེ་མ་སྒྲངས་ན་ངེས་པར་འདི་རྣམས་
ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲོད་པས་དེ་རྣམས་ལྷན་རིང་པོར་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་མི་པན་པ་
དང་མི་བདེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པས་སྒྲངས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་
མཆོད་རྟེན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤུལ་ན། འདི་ལྟར་མ་བྱིན་པར་སྒྲངས་པ་ནི་ལྷུང་བར་
མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲེད། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་པོ་འམ་
རྒྱལ་པོའི་སྒྲོན་པོ་མ་རུངས་པ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་འཁུ་བ་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་པ་དགོ་
འདུན་དང་མཆོད་རྟེན་དག་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའམ་ཀུན་དགའ་ར་བ་པ་དགོ་འདུན་
དང་མཆོད་རྟེན་གྱི་དཀོར་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤིང་དང་དབང་ལྷག་གི་བདག་
པོ་ཉིད་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ཆགས་པས་བཅིངས་པའི་
སེམས་ཀྱིས་འཕྲོག་པ་ལིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ། འདི་སྐད་དུ་བདག་ངེ་ལྟར་འདོད་
པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཁྲིད་ཀྱིས་གདུལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞན་དུ་ན་ངེས་པར་
བདག་སློག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་ཞེས་པ་ལ། འདི་ལྟར་བདག་ལ་འདི་ངེས་པར་

བཞུགས་མེས་སྐྱེས་ཏེ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་མི་རུང་ལ་
འདོད་པ་ཐོབ་པ་ནི་རི་ལྷོ་འདོད་པར་དགེ་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བ་དང་མི་
དགེ་བ་སྒྲོང་དུ་འཇུག་པ་ལ་དབང་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྲུགས་བཅེ་བཞིན་པས་དེ་ལ་
ལོག་པར་སྒྱུར་པ་སྒྱུར་པའང་ལྷོང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་
མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲེའོ། །

འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། གང་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞེ་སྒྲུང་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལྷོང་བ་སྐྱང་བར་བྱའི་
འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷོང་བ་ནི་ལྷོང་བ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་
སོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་འདིར་བྱམས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམས་
པ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟེ། གང་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཕན་པའི་ཆེད་ཉིད་དུ་འཇུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བ་འཁོར་ཀྱིས་ཞུས་པར་ཡང་
གསུངས་པ་ཉེ་བ་འཁོར། ཞེ་སྒྲུང་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་
གོ། །འདོད་ཆགས་ནི་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་པ་ལའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བ་
འཁོར་འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྷོང་བ་གང་ཅི་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ལྷོང་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡོང་ངོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་པ་ལ་ཞེས་པས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤྲུག་པའི་བསམ་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ལ་འདི་ཉེ་བར་བསྐྱན་པའོ་
ཞེས་པ་དགོངས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་པ། ཉེ་བ་འཁོར་དེ་ལ་

གང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་འདོད་ཆགས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལས་འཇིགས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་
རྣམས་ནི་ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་འཇིགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་ཞེ་ན། གང་ཤེས་རབ་དང་སྦྱང་རྩེ་པན་
ཚུན་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་གཏོང་བ་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གཏོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ་ཤེས་
རབ་འབའ་ཞིག་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་དང་སྦྱང་རྩེ་འབའ་
ཞིག་པས་ཀྱང་ཉན་མོངས་པའི་སྟོབས་ལས་རིང་པོ་མ་ཡོན་པར་སྦྱང་རྩེ་ཉམས་
པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོར་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་པར་དགའ་
བར་བྱེད་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་འབྲེ་བར་གནས་ལ། གང་གི་ཆེ་འདོད་པར་
གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སེམས་གཅིག་གིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྤྱད་དེ་ཤི་འཕོས་
ནས་ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་སོ། །

ཞེ་སྤང་ལ་ཡང་འདི་ལྟར་མི་འདོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་སྦྱང་རྩེ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐབས་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གང་གཞན་གྱི་དོན་གྲུབ་པ་ནི་རང་གི་དོན་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་
མོས་པ། པ་རོལ་ལ་ཁྱོ་བ་འཇུག་པས་ཀྱང་པ་རོལ་ལ་རྩེས་སུ་བསྟན་ཏེ་རྩེས་སུ་

གཏུང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བས་དེ་མ་ཐག་པར་བྱིས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ། དེའི་མི་པན་པ་
ལས་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ན་ཁོ་བ་སྟོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྐབས་སྟེ་བས་དེའི་བག་
ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལས་སྦྱང་རྗེ་ཉམས་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཆད་ནའང་རྩ་བ་
ཆད་པའོ། །

གཤམ་ཏེ་ཡང་སེམས་ཅན་དེ་ལ་པན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྦྱང་རྗེ་ཉམས་པས། སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱང་པོ་ཆེན་པོའི་དོན་རྒྱན་ཉམས་པར་
འགྱུར་རོ། །འབགས་པ་བདེན་པ་གཅིག་པའི་ལེའུར་ཡང་། བྱའི་དཔེ་ནི་སྦྱང་རྗེ་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དེར་ཏུ་ཅང་སྦྱང་རྗེ་བཀག་པ་དེ་
འཇིག་རྟེན་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་ཐུན་མོང་གི་བདག་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་
སོ། །བཞོག་པར་བྱ་བ་ཡང་གཤམ་ཏེ་ན་པན་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་ཁོང་ཁོ་བར་གྱུར་ན། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པ་དང་དེར་གཉིས་
ཀའི་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་སྟོན་མང་པོ་
གསུངས་ཏེ། རང་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་པ་རོལ་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ལ་བཏང་
སྟོམས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་བདེན་ཏེ་གང་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་ཉིད་
དུ་གོམས་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ལྟ་ན་རབ་ཏུ་སྤྲས་ཏེ་བདག་པོ་དང་བཅས་པའམ་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམས་
དང་རིགས་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱུང་བ་རྣམས་ལ་འདོད་པས་ལོག་
པར་སྟོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་
ལ་ཉེ་བར་གཞོན་པ་མེད་ན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་ངེས་པར་བཟླགས་ཏེ་སྟོན་མེད་

དོ། །ཡང་དག་པར་ཆངས་པར་སྒྲིང་བ་ནམས་ལ་ནི། དོན་བྱས་པ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་
སྤང་བ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ་མ་དང་སྤང་མོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་དག་སྒྲིང་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནམ་པ་གཞན་
ཆངས་པར་སྒྲིང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅི་སྟེ་དེ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐོང་ན་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
བས་དེ་ལ་སྒྲིན་མི་སྤྲོད་དོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་པ་མས་བྱ་གསལ་གཤིང་ལ་
བསྒྲིན་པ་མཐོང་བ་དག་ཀྱང་རང་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་སྤྲོད་རྗེའི་དབང་ལས་
རང་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་མཐོང་ན་མི་ཉུང་བའི་བསྐྱལ་པར་གོམས་པ་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་
དག་བའི་ཙུ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་འདི་ནི་མི་སྤྲོད་དོ། །འདི་ལྟར་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཐབས་གཞན་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྱུང་བ་
ནི་ལྱུང་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་ཡང་། སྤྲོད་འཆོང་མ་
བཞིན་དུ་དོན་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དེ་
གཏོང་རོ། །

ས་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་ལེགས་པར་སྒྲིང་བ་དང་ལྷན་པ་
འདི་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཞར་ལ་འོངས་པ་དེ་ཙམ་
སྟེ་གཞག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་གི་སྐབས་སྤྱིན་པར་མི་བྱའོ། །ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་
ཞུས་པར་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་

ཆེན་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། གང་དག་ཅེ་ན་ཞེ་སྤང་དང་ལྷན་པ་
དང་གཉི་མུག་དང་ལྷན་པའི་ཞེས་སོ། །

གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་གི་སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཞེས་བཞེན་དུ་
བརྟུན་དུ་མི་སྤྲོ་བ་དེ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་ལ་སོགས་པ་གྲོལ་
བའི་དོན་དུ་ཟང་ཟིང་ལ་མི་ལྟ་བུ་སྤྲོགས་བཅེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུན་དུ་སྤྲོ་བ་ནི་ལྷ་བ་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །སྤྲིག་པའི་སྟོགས་པོ་
དང་འབྲེལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དག་དབྱེ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲོ་བ་སྤྲོད་པ་ཡང་
ལྷ་བ་མེད་དེ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །ལམ་ལོག་པ་ལ་སྤྲོད་པ་
རྣམས་དེ་ལས་བསྐྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ཡང་ཆིག་ཆུབ་པོ་སྤྲོ་བ་ཡང་ལྷ་བ་མེད་
དེ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །གང་དང་སྤྲོད་དང་རོལ་པོ་དང་སྤྲོད་
འཆོང་མ་དང་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དང་རྒྱལ་པོ་དང་ཆོམ་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཏམ་ལ་མོས་པ་རྣམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་ཀྱིས་བྱངས་ནས་དགོ་བ་ལ་རབ་ཏུ་
ཞུགས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གཏམ་བྱས་ཀྱང་
ལྷ་བ་མི་འགྱུར་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱེའོ། །

དེ་ལྟར་རང་བཞེན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་རྣམས་བྱས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལ་མི་དགོ་བ་མེད་ཅིང་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ན་
བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཀུན་དུ་སྤྲོད་པར་
མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱས་པ་རང་གིས་དེ་སྤིད་དུ་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པ་

ནུམ་ས་པ་རོལ་སྒྲིང་རྗེ་བས་འབྲུག་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་ཅིང་བསོད་ནམས་མང་པོ་
ཡང་རབ་ཏུ་སྒྲེའོ་ཞེས་བརྟག་པ་ཕྱ་མོ་ཙམ་བཟུང་ནས་དེ་དང་དེ་སྒྲིང་པ་རྒྱན་དུ་
འབྲུང་བ་ནུམ་ས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡང་མི་གྲུས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནུམ་ས་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་
ལོངས་སྒྲིང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱད་པའི་རྒྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ།
རིགས་ཀྱི་བྱ་ནུམ་ས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་ནུམ་ས་ཆེན་པོར་སྤང་བས་
དཔྱལ་བ་ནུམ་ས་སུ་སྒྲེའོ། །འབྲིང་གིས་དུད་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་ནུམ་ས་སུའོ། །ཅུང་
དུས་ཡི་དྲགས་ནུམ་ས་སུ་སྟེ། དེ་ནི་འདི་ནུམ་ས་ཀྱི་ནུམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་
བྱའོ། །དེ་གལ་ཏེ་མི་ནུམ་ས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འོངས་ན་གོ་རིམས་རི་ལྟ་
བར་བཅུ་པོ་ནུམ་ས་ཀྱིས་ཆེ་སྤང་བ་དང་ལོངས་སྒྲིང་གིས་པོངས་པ་དང་འགྲན་ཆེ་
དང་བཅས་པའི་ཅུང་མ་དང་སྒྱར་པ་མང་བ་དང་འདིའི་གྲོགས་པོ་དབྱེ་བར་འགྱུར་
བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྐྱ་ཐོས་པ་དང་ངག་གཟུང་བར་མི་འོས་པ་དང་འདོད་
ཆགས་དག་པ་དང་ཞེ་སྤང་དག་པ་དང་གཉི་ལྷག་དག་པའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་འདི་
ནུམ་ས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ནུམ་ས་མདངས་ཅུང་བར་འགྱུར་བ་དང་ལོ་དག་མང་བ་
དང་རྒྱལ་གྱིས་གང་བ་དང་རི་ང་བ་དང་མཐོན་དམན་ཅན་དང་། ལྷ་སྟོ་ཅན་དང་
དགོན་དུང་ཅན་དང་ཐ་བ་ཅན་དང་སྒྲིག་པ་ཅན་གྱི་ས་དང་དུས་ཆོགས་འགྱུར་བ་
མི་མཉམ་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ཕྱ་བ་དང་འབྲས་བྱ་མི་ཞེས་པ་དང་འབྲས་བྱ་ཉུང་བའོ་

ཞེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟམས་ཀྱི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་
ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟམས་བསྟན་པས་ལྟམས་སུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་འདི་ལྟམས་ཀྱི་
ལྟམ་པར་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུའོ། །

དེ་གཤམ་ཏེ་མི་ལྟམས་དང་སྐྱལ་བ་མཉམ་པར་འོངས་ན་བཅུ་པོ་ལྟམས་ཀྱི་གོ་
རིམས་བཞིན་ཆེ་ཐུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྒྲིག་པ་བཅུར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་འདི་
ལྟམས་ཀྱི་ཀྱུ་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །གཟི་མདངས་ཆུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་
བསྒྲིག་པ་བཅུར་ཡང་འགྱུར་བ་འདི་ནི་འདི་ལྟམས་ཀྱི་བདག་པོའི་འབྲས་
བུའོ། །ལྟམ་པར་གོལ་བ་གསུམ་ཀྱི་ཀྱུ་ཡང་འདི་ལྟམས་ཏེ། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ།
ལག་འགྲོའི་བདག་པོ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་ལྟམས་ནི་ལྟ་དང་མིར་སྐྱེ་
བའི་ཉེན་ནོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཐོབ་པ་དང་རང་བྱུང་ཆུབ་དང་། བྱུང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་དང་རི་སྐད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་
ལྟམས་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཉེན་ནོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོང་བ་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དེའི་ཕྱིར་ལས་དང་དེའི་
འབྲས་བུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ལྟམ་པར་གཞག་པ་གཤམ་འཐད་ཅེ་ན།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ལྟམས་ཀྱིས་ཆོས་ལྟམས་རང་བཞིན་སྟོང་
བར་མ་ཤེས་ལ་མི་ཤེས་པ་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཉོག་པར་བྱེད་པ་ལྟམས་ལེགས་
པར་སྟོང་བའམ་ཉེས་པར་སྟོང་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་། ཉེས་པར་
སྟོང་བས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱུང་ལ་ལེགས་པར་སྟོང་བ་ལྟམས་ཀྱིས་ལྟ་དང་མི་
ལྟམས་སུ་སྐྱེའོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་

ཤེས་ནས་བདེ་འགོ་དང་དན་འགོ་སྤངས་ཏེ་སྤྱི་དུང་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་རིམ་གྱིས་ས་བཙུ་བའོད་དེ་སྐད་
ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་
བཙུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་དེ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་སད་པའི་
གནས་སྐབས་ན་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་
ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་པ་ན་དང་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ལས་ཀྱང་། འཛིག་ཏེན་སྤྲོ་ཆོགས་ལས་ལས་སྦྱེས། །ཞེས་པའི་བྱིར་དོན་
དམ་པར་སུས་ཀྱང་སུ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད་དེ། སུས་ཀྱང་སུའི་ནོར་བླངས་པ་
ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་བླངས་པ་ལ་རྒྱན་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་
དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས།

ཆུ་ལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་མི་
དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སད་པ་ལ་རྣམ་
བར་གཞག་པ་དེ་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བསགས་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་ཨི་མ་བསད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྦྱོར་བའི་
གནས་སྐབས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་གསོས་པས་ཡོངས་
སུ་རྒྱས་པ་འཐོབ་པ་དེའི་བྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ལམ་

གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་ཞེས་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱ་མ་པའི་
ལུགས་ཀྱིས་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་།

དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དེ་ལས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་དངོས་པོ་
ལ་སོགས་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་
ཉམས་པ་རྣམས་ལ་དགོ་བ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །འོན་ཀྱང་གཉིད་
མཐུག་པོའི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གསལ་བ་དང་འབྲུག་པར་བསྐྱབ་པས་མི་
ལམ་ན་འབྲས་བུ་སྟོན་ལ། སད་པའི་སྐབས་ན་གཉིད་མཐུག་པོ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་གསལ་བ་དང་མ་འཁོལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྷག་
པའོ། །མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་འང་ལས་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
ཕྱིར་དགོ་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པ་
སྤངས་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་སྟོམ་པ་དང་
སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལས་མངོན་པར་བྱེད་
པར་འདྲ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཏེ། །དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་པའི་ཕྱི་རོལ་ལམ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་ན་གང་ལ་གནས་ནས་ལས་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོགས་སོགས་པ་ནས་རི་

སྲིད་དུ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་བྱེད་
དོ། །འོ་ན་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་ལས་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ལ་ཅི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
བ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དོ། །

ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མི་དགེ་བ་འདོད་པ་ན་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཟག་
བ་དང་བཅས་པ་ཁམས་གསུམ་པའོ། །དེའི་སྟོབས་ནི་བྱེད་པ་པོ་མི་འདོད་ཀྱང་དེའི་
འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་རྒྱས་པ་མེད་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་
དང་འགལ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་དེ་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལས་
རྣམས་ཀྱི་འང་ཀྱན་ནས་སྦྱོང་བ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་
རྣམས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་འང་རྩ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ནི་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་སྟེ། དང་པོར་དེ་ལ་བྱི་རོལ་དང་ནང་ཞེས་
པ་དང་བརྟན་པ་དང་བདེ་བ་དང་ངའི་དང་ངའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་སྦྱོ་འདོགས་
པར་བྱ་བ་དང་ལས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའོ། །

དེ་ལྟར་ལས་བྱེད་ཅིང་བྱས་པའི་ལས་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དང་བསྐྱགས་
པ་རྗེས་སུ་སྦྱོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐུག་རྫོགས་པ་སྟེ། གང་གིས་ཏེ་ཉེ་བར་
བསགས་པར་ཡོད་པ་འབྲས་བུ་འབྱེན་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་གཙོད་པ་ནི་རྣམ་
པ་འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་ལས་རྣམ་པར་སྲུན་འབྱེན་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོང་བས་སྟོབས་ཆུང་བར་
འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ལས་དེ་བྱས་ན་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འགྲོད་པ་དང་སྦྱོན་མཐོང་

བས་སུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེའི་མཁུག་བཙམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོབས་ཚུང་
བ་སྟེ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །

སྟེག་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པའི་ཕྱིར་དང་འབས་བྱ་འདོད་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
སོགས་པའི་མདུན་དུ་སོ་སོར་འཆགས་ཤིང་སོ་སོར་སྤྱོད་རོ་དེ་ནི་བདག་གིས་མ་
ལེགས་པ་བགྱིས་པའོ་ཞེས་སུན་འབྱེན་ནས་སྤང་མི་བགྱིད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁབ་ཀྱིས་ཆེར་མ་འདོན་
པ་བཞིན་དུ་བསལ་བར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་
སྤྱོད་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཚུང་བའོ། །གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་
པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་དང་དགེ་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་
དགེ་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་སྤྱོད་བའོ། །སྤང་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཀུན་ནས་མནན་པས་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

སོ་སོར་ལྟོག་པའི་སྟོབས་ནི་སྤྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་མི་བྱེད་
པའི་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །སྤྲོམ་པ་ཡང་རྣམ་པ་ལྡ་སྟེ་དགེ་བ་སྟེན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྲོམ་པ་དང་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་དེ་ཉིད་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྤྲོམ་པ་
དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཉིད་ཟག་པ་
དང་བྲལ་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྲོམ་པའོ། །དེ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི་ཆོག་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་འདྲིན་པ་དང་སྟོམས་པར་འཁུག་པའོ། །སྤྲོམ་པ་དང་སོ་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་

དུན་པའི་སྟོབས་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྟོམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྡིག་པའི་ལས་མི་བྱེད་
པའི་ངེས་པ་ཐོབ་པ་དང་བཞི་པ་ལས་ནི་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་རྣམ་པར་གཞོན་པར་
བྱེད་པ་དང་ལྷ་པ་ལས་ནི་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་དང་བྲལ་བའོ། །

ཉེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྡིག་པ་ལས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལས་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་
པོ་མི་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་སོ། །ཉེན་གྱི་
སྟོབས་ནི་རེ་ཞིག་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་འབའ་ཞིག་ཉིད་དེ།
དེ་སྐད་དུ་པག་མོའི་ཉོགས་པ་བརྗོད་པར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷའི་བུ་འཆི་བའི་
ཆོས་ཅན་དོང་གི་པག་མོའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་ནས་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པ་མཐོང་ནས་འཛིགས་སྐྱག་པ་ནས་དེ་
སྟོན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ངག་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ལས་དེ་
ཅད་ནས་ཕྱར་སྟེ་དེ་ནས་ཕྱི་འཕོས་པ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་
དུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་ཡང་ཉེན་གྱི་སྟོབས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་
སོ། །འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་རྣམ་པ་
གཉིས་སོ་ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་འོ། །

དེ་ལ་སྤྲོན་པའི་སེམས་ལ་བརྟན་ནས་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཅད་ནས་འབྱེན་པའི་
དཔེར་བརྗོད་པ་ནི། མཛའ་བོའི་བུ་སྤྱིང་གཞན་དུ་འགོ་བར་འདོད་པ་མས་བཅེ་
བས་རྐང་པ་དག་ལ་འཇུས་ནས་བརྗོད་པ་ན་མ་ལ་ཁོ་བ་བྲག་པོས་མགོ་བོ་ལ་རྐང་
པ་བརྒྱབ་ནས་གཟིངས་ལ་ཞོན་པ་ནས་དེ་སྟོན་གཟིངས་ཞིག་ནས་རྒྱ་མཆོའི་

འགྲམ་ན་ཉི་ཆེ་བའི་དཔྱལ་བ་ཡོད་པར། འདིས་མ་ལ་མ་གྲུས་བ་བྱས་པའི་ལས་
ཟད་པས་སྟོད་ཅིག་འཁོར་ལོ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བསྐྱོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་
སྒྲ་བར་སྤང་ལས་ཐོས་ནས།

གང་སྤྱའང་རུང་བ་འགྲོ་བ་འདི་ན་མ་ལ་མི་གྲུས་པར་བྱས་པ་རྣམས་དང་
བྱེད་པ་རྣམས་དང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་དེ་བདག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་
པར་སྤྱིན་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱ་ཡང་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐལ་བ་ཅན་
དུ་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འཁུགས་དག་པོས་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ། འདི་འདྲ་བའི་ལས་
མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཟད་དེ་འཁོར་
ལོ་ཡང་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་སྤྱིར་འདི་སྐད་ཀྱང་ཐོས་ཏེ་ཡོངས་ལ་
སོང་ཤིག་ཁྱོད་ཀྱི་ལས་འདི་ནི་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་མ་ལུས་པར་ཟད་དོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདྲུག་པའི་སེམས་བརྟན་བཟང་པོ་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་པར་མོས་པ་སྟེ།
གང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་དང་སེམས་ཅན་
རྣམས་གདོད་ནས་དག་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་
ལྷག་པར་མོས་ནས་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ་སེམས་སྦྱེད་པར་
བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་འདི་ནི་དངོས་པོར་འཇིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་དེའི་རྩ་བ་
ཅན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྟོང་བར་བྱེད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་གལ་ཏེ་སྤྱོད་ལྷན་བ་བྱུང་ན་ཉི་མ་བྱེད་ན་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་དེའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ཀྱི་བྱ་བསྐྱལ་པའི་མེ་དང་མཉམ་པའི་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་ཉིས་པར་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་རོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྦྱོན་
མེ་གཅིག་ཁྲིམ་མཁ་གནས་ཁང་ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བཅུག་ན། དེ་རབ་ཏུ་
བཅུག་མ་ཐག་ཏུ་ལོ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་གྲང་སེལ་ཞིང་སྤང་
བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོན་མེ་
གཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་ཐེབས་པོ་མ་རིག་པའི་ཐུན་པ་དང་ལྡན་པ་ཅི་
འདྲ་ཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཁྱུགས་ན་དེ་རབ་ཏུ་ཁྱུགས་མ་ཐག་ཏུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་སྟེག་ཏུ་བསགས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའི་
ཐུན་པ་ཐུན་ནག་གྲང་སེལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པར་ཡང་། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཕྱག་
ལ་སོགས་པར་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་སྟེག་འདས་པ་དང་སྦྱེས་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་ཏིལ་
མར་སྦྱོན་མེ་བྱས་ན་དེ་ཅི་ཐུན་པ་ཐུན་ནག་དེ་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་སྟེ་
འདི་ནས་མི་འགོ་ཞེས་པར་འགྱུར་རམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལགས་ཏེ་གང་གི་
ཕྱིར་ཏིལ་མར་སྦྱོན་མེ་བགྱིས་ན་དེ་ལ་མི་འགོ་བའི་རྒྱས་པ་མ་མཆིས་ཏེ་དེས་
གདོན་མི་འཆལ་བ་ཉིད་དུ་འགོ་བར་བགྱེད། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་

པ། འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་དུ་མར་
བསགས་པ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་
འགྲོའོ། །ཞེས་སོ། །

བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཞུགས་ན་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཐམས་ཅད་འདག་པ་ལ་
ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །རི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསང་བའི་མདོར་གསུངས་པ་
འོད་སྤངས་དེ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་མི་དགོ་བ་བརྒྱ་པོ་
དེ་ནམས་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་གྱུར་ལ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་
བསྟན་པ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལྡན་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ་འདིར་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་
སྟོག་གམ་གང་བྱེད་པ་པོའམ་གང་ཆོར་བ་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་མ་བྱས་མདོན་
པར་འདུམ་བྱས་པ་སྐྱུ་མའི་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་ནས་སེམས་ཅན་དེ་ངན་འགྲོར་
འགྲོ་བར་ང་མི་སྤྲོའོ་ཞེས་པའི་བར་དང་། རི་སྐད་དུ་གང་འདི་ལྟར་ལྟག་པར་མོས་
པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་ལྟར་བ་དང་ལྟར་བའི་གནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྤྲད་
དུ་ཞེ་ན། གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པ་སྟེ་གང་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ལ་ལྟར་བ་
གནས་པ་འདི་ནི་གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །

ལྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱལ་བའི་མདོར་ཡང་། མདོར་བསྐྱུས་ནས་དོན་མེད་
པ་སྤང་བར་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པས་
ལྟ་བརྒྱའི་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པར་འཇུག་བཞིན་བདེ་སྟག་ཏུ་ཡོངས་སུ་
གྲོལ་བར་འདོད་པས་འདོད་པ་དང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་
འདོད་པས་ཆོགས་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བར་བྱ་ཞིང་དགོན་པ་

དང་ནགས་དང་བས་མཐར་གནས་པས་བཙོན་པ་དང་མི་བཙོན་པའི་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྲུལ་པ་རྟོག་པ་གཞན་གྱི་འབྲུལ་པ་མི་ཆོལ་བ་
ཅང་མི་སྤྲོ་བར་སྒྲོམ་པ་ལ་དགའ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་གནས་པ་
ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་དག་པའི་མདོར་ཡང་གསུངས་པ།
འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་སྐྱུལ་པ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པ་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་གང་དུ་ཡང་སྤྱི་བ་པ་མེད་
དོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་རྣམས་རང་གི་ཀྱན་དུ་རྟོག་
པས་དཔྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོའི་སྤྱི་གནས་དང་གཤེན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷུང་
དོ། །མེད་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་མང་བོ་རྣམས་
ཉམས་སུ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སོ། །གང་ཡང་མདོ་དང་རྒྱད་དང་གསང་སྤྱགས་ལ་སོགས་
པ་ཐབ་མོ་དེ་རྣམས་དོན་འདི་མངོན་པར་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ལེན་པ་དང་
འཇིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་ཐད་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལྟར་འདིའི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་འབྲས་བུ་འབྱེན་མི་ལུས་པར་འབྱུར་ན་
སྤྱི་བ་པ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐབ་མོ་ཉན་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་མི་སྤྱི་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡན་
ལག་བསྒྲོམས་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འོ། །འདིར་དཔེར་བརྫོང་པ་ནི་དགེ་སྤྱོད་
དཔའ་བྱེན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་བསོད་སྟོམས་སྤྱོད་པ་བྱད་མེད་མཆོག་གིས་
མཐོང་སྟེ་དེ་ཡང་ཆགས་པ་དྲག་པོས་བརྒྱབ་དེས་དབྱགས་སྤྱང་བས་རང་བཞིན་

དུ་གནས་པ་གཟུགས་མངོས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཀྱན་ནས་སྐྱར་ཞིང་མང་དུ་གནས་
ལ། དེའི་བདག་པོ་ལ་ཡང་དུག་དང་བཅས་པའི་ཁ་ཟས་བྱིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཞི་ཞེས་ཐོས་ནས་འདི་ལྟར་གྱུར་ཏེ། གྲེ་མ་བདག་གིས་མི་བཟད་
པའི་ལས་བྱས་ཏེ་གང་གི་སྤྱིར་བདག་གིས་འདོད་པ་ཡང་སྤྱད་མི་ཡང་བསད་དོ་
ཞེས་བ་དང་། གྲེ་མ་གྱི་ཏུད་བདག་དཔུལ་བར་འདུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལུས་
དང་སེམས་གདུང་བ་བྲག་པོར་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཏེ། སུ་ཡིས་བདག་པོངས་པ་འདི་
ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་པར་སྟོངས་བཞིན་དུ་འཁོར་ཞིང་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་སྒོར་ས་ལ་འབྱེལ་ལོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོ་མཆར་སྒྲུ་མས་དགེ་
སྟོང་དེ་ནགས་སུ་བྱེད་ཏེ་བར་སྤང་ལ་གནས་ནས་ལུས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་མང་པོ་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས། ལྷའི་བྱ་སྟོང་ཐག་བཞི་བཅུ་མི་སྒྲེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སྟོང་གི་ལུས་ལ་བ་སྐྱའི་བྱ་ག་
ཐམས་ཅད་ནས་དཔུལ་བའི་མི་བྱང་བ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ཞིལོ། །

དགེ་སྟོང་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་བལ་ཏེ་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་
པ་དང་ལྷན་པས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་རབ་ཏུ་དབྱེད་ནས་མི་སྒྲེ་བའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སོ། །ཡངས་པ་ཅན་དུ་དགེ་སྟོང་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་
ཟེར་བསོད་སྟོམས་ལ་རྒྱ་བ་ན་སྤྱད་འཆོང་མ་ཡང་དག་པར་ཆགས་པས་སྤྲགས་
ཀྱིས་བཏབ་པའི་བསོད་སྟོམས་ལྷུང་བཟེད་དུ་སྒྲགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དག་
པར་ཆགས་ཏེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅེ་དགའ་ཉམས་སུ་སྟོང་སྟེ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
འོངས་ནས་འགྱོད་པ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དགའ་བ་མཆོག་དང་
ལྷན་པ་སྦྲུལ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏེ་ཞེས་
སོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་ཞིང་བཟུངས་པས་ན་སོག་ཅ་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཏུ་
ལུས་ཀྱི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ལུས་པ་དང་།

གང་ཡང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་ངེས་པ་མེད་པའི་ལས་དེའི་ནམ་པར་སྤྲོན་པར་
མི་རུས་པ་ཉིད་ནི། དེ་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནམ་པར་སྤྲོན་པ་ཕྱིས་བསལ་
ནས་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ནམ་པར་སྤྱོད་རོ། །དགེ་བའི་ལས་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སོ་སོར་རྫོགས་པས་ཟག་པ་
མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ཆོགས་ལ་མངོན་ཏུ་སྤྱོད་པས་པར་བྱེད་པས་ནམ་པར་
སྤྱོད་རོ། །དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཤེས་རབ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ནི་ལས་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པ་
དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་དེ་གང་ཞིག་གང་གིས་ནམ་པར་སྦྱང་བའོ། །དོན་དམ་པ་ལ་
གནས་པས་ནི་གང་ཏུ་ཡང་འཇུག་པའམ་སྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
མི་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ལས་ནམ་པར་སྤྱོད་རོ། །

མི་ལས་ཏུ་ཡང་སྤྲིག་པ་ཟད་པའི་མཆོན་མ་ནམས་མཐོང་སྟེ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟས་
ངན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱགས་པ་དང་ཞོ་དང་འོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཟ་བའམ་སྦྱགས་པ་
དང་ཉི་མ་དང་། རླ་བ་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་འགོ་བ་དང་། མེ་འབར་བ་དང་
སྤྲེས་བྱ་གདུག་པ་དང་བཅས་པ་ནག་པོ་པམ་པར་བྱས་པ་དང་དགེ་སྤྱོད་དང་དགེ་

སྒྲོང་མ་མཐོང་བ་དང་འོ་མ་ཅན་གྱི་ཤིང་དང་སྒྲང་པོ་དང་། ལྷ་མཆོག་དང་རི་དང་
སངས་བཞུགས་ཀྱི་དང་ཁང་བཟངས་དང་གྲུ་ལ་འཛེགས་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་ལས་སྤྲེག་
པ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་མཆོན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་པའི་ལས་རྣམས་སྒྲོང་བ་བརྗོད་ཅིན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
རྣམས་པར་དག་པ་ཡོད་ན། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །ལུས་ཅན་ལས་རྣམས་
ཆུད་མི་ཟ། །ཆོག་ས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པ་དང་། །འབྲས་བུར་ངེས་པར་སྤྲོན་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན་དེ་ནི་གཉེན་པོ་བསྐྱོམས་
པ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་ལས་ནི་རྒྱུ་རྣམས་
མ་ཆང་བ་བསྐྱེད་པས་མི་སྦྱེ་བ་ཉིད་སྒྲོང་བ་སྟེ། མ་སྦྱེས་པ་ནི་ཅིའི་ཡང་གོགས་སུ་
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བའི་རྒྱུ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ་གང་ཀུན་ནས་གནས་པ་ལས་མི་འདོད་ཅིང་མི་ཤེས་ཀྱང་
སྒོ་མ་སྦྱངས་པ་རྣམས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པའོ་སྒོ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ནི་དཔའ་བོ་
སྟེ་དེ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་ཞིང་སྤར་ལ་དེ་རྣམས་གྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ནོ། །ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པས་བརླུན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
པ་སྟེ་འདི་རྣམས་གྱི་སྦྱེ་གནས་ནི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དམིགས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཡུལ་རྣམས་ཏེ་གང་གིས་འདི་རྣམས་འབྲོས་པ་རྣམས་
བརྒྱུག་པ་པོས་སྦྲེན་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སྟོབས་གྱིས་བཀྱག་ཅིང་བཀྱག་ནས་
བཅོན་ཁང་བཞིན་དུ་བདུད་གྱི་ཡུལ་ལ་འཛོགས་ལ། དོན་དམ་པ་པའི་རྩ་བ་ཉིད་ཐོབ་
པའི་བརྟན་པ་རྣམས་ནི་གཞན་འདྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་སའི་མཐར་ཐུག་པའི་འདོད་པ་

ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཁྱལ་ས་ཤིང་ཟིལ་གྱིས་མི་ལོན་ཏེ་སྤྲོ་མ་བཞིན་ཞེས་པས་ལས་
ནམས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྤྲོ་མ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱང་པར་བཅས་པ་རྒྱས་པ་
དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་གནས་པའི་ཆེད་དུ་འགྱུར་
ངོ། །འབྲུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཉིས་ཏེ་དགོ་བའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་ཆེད་དུ་འོ་སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །འདི་ཙམ་
ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་གནས་པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་ངལ་བ་
མེད་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་གཉིས་སོ་ཞེས་པའོ། །འབྲུག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདིའི་
ཉིན་དུ་ལྷོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྲོད་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བའི་ལྟ་
དང་མེད་སྐྱེ་བ་ནམས་དང་དེ་ནམས་ཉིད་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལྷན་སུམ་ཆོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་
པར་བྱེད་པ་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་མཆན་ཉིད་ནམས་ཀྱང་ངོ། །

དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་འདི་ནམས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྲིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ནམས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་སྤྲོད་པ་
དང་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གིས་ནམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་གང་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ནམ་པ་དགུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་

འདུས་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ་དེ་སྟོན་
མེད་པ་ནི་རི་ལྷོ་རྒྱུངས་པའི་བསྐྱབ་པ་གཅིག་ལས་ཀྱང་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་ཉམས་ཤིང་མ་རལ་པ་ནི་བསྐྱབ་པ་མང་པོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲེས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་མ་འབྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞོག་ཞོག་པོར་
མ་གྱུར་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཡོངས་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ཉིད་ཐུན་ཚགས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད་དེ་ལྟར་བ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཞོག་ཞོག་པོར་མ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་སྟོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་
རང་དབང་ཅན་དེ་སྲིད་པའི་འབངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་བསྟགས་པའོ། །ཉིང་རེ་འཇིན་ཡང་
འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལས་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་
འཕགས་པ་དཔའ་བོས་གསུངས་པ།

གང་ཞིག་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་སྟོམ་པ། །འདི་ནི་མདོར་བསྟུས་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡིན་གསུངས་ཏེ། །འདི་ལ་གནས་རྣམས་འགྲོ་ལ་པན་པའི་དོན། །སེམས་
པ་བྱུང་པར་འབྲས་བུ་དང་བཅས་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པར་བྱེད་
པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་ཞི་བ། །བཟོད་པའི་དེ་ཉིད་རིག་པས་བཟོད་
པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མི་ལམ་ལྟར་རྟོག་པ། །རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་ལ་
འབད་པར་བྱ། །བཙོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། ས་གཞི་མཐའ་དག་

མེ་མདག་ཏུ་བྱ་བའམ། །མཆོན་གྱིས་བཀང་བ་ཤང་པས་མནན་བྱས་ནས། །གང་
ཞིག་ཐུབ་དབང་ལྟ་བུའམ་ཞི་བའི་ཆོས། །བཅུད་ལེན་བཏུང་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་
བཤོ། །

བསམ་གཏན་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ལུས་དང་སེམས་དབེན་པ་དག་ཁོ་ན་ལས་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་
ཟླ་བ་སྒྲོན་མར་གསུངས་པ། གང་རྣམས་འདོད་པ་སྤངས་ཤིང་མེ་ལྟ་བུའི། །བྱ་དང་
རྩང་མ་རྣམས་ལ་སྲིད་སྤངས་ནས། །ཤིན་ཏུ་སྐྱག་པས་བྲིམ་ནས་ངས་ཐོན་པ། །དེ་
རྣམས་བྱང་རྩབ་མཆོག་འདི་རྟེན་མི་དགལ། །གང་རྣམས་བྲིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་
བཞིན་དུ། །བྱང་རྩབ་དམ་པ་མཆོག་འདི་ཐོབ་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་གང་ཡང་སྒྲོན་
ཆད་བྱང་བ་དང་། །མ་འོངས་འབྱུང་འགྱུར་གང་ཞིག་བཞུགས་པ་མེད། །རྒྱལ་སྲིད་
མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་སྤངས་ནས། །དབེན་པ་འདོད་པས་ནགས་གྱི་ནང་
གནས་ན། །ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་སྤངས་ཤིང་བདུད་བཙུག་ནས། །རྩལ་བྲལ་འདུས་
མ་བྱས་པའི་བྱང་རྩབ་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །

སྤར་ཡང་། གྲོང་དང་གྲོང་བྲིར་ལ་དགའ་རྣམས་སྤངས་ནས། །བསེ་རུ་རྟག་
ཏུ་གཉིས་པ་མེད་འབྱུང་ལྟར། །ནགས་ཁོད་དབེན་པ་རྟག་ཏུ་བསྐྱེན་བྱས་ནས། །རིང་
པོར་མི་ཐོགས་ཏིང་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། སྤར་ཡང་། འཛིག་
རྟེན་དགའ་བ་རྟག་ཏུ་བདེ་མིན་པས། །གང་ལ་འདིར་མཇུག་མི་མཇུག་དགའ་མེད་
པར། །གང་ཞིག་ནགས་དང་རི་སྐལ་མཛོན་དགའ་དེས། །ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་རི་མེད་
རྗེས་སྒྲོང་འགྱུར། །གང་འདིར་བདག་གི་འཛིན་པ་ཅི་ཡང་མེད། །གང་ལ་ཡོངས་

འདྲིན་ཀྱང་དུ་ཡོད་མིན་པར། །འདྲིན་ཉེན་འདྲིན་ནི་བསེ་བུ་བཞིན་སྐྱོད་པ། །དེ་ནི་
མཁའ་ལ་རྒྱང་བཞིན་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་ནམས་སྤར་ཡང་ལོག་པར་རབ་
ལྷགས་ཏེ། །བྱིས་པ་ཉག་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་ནམས། །རི་ལྷར་བྱ་རྒྱུ་རོ་ལ་
ལྷག་མོས་ལྷར། །ཉག་དུ་དབང་འགྱུར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

འཕགས་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོད་གི་མདོར་ཡང་། མཐའ་ཡས་སྐྱོན་གྱིས་ཐིབས་
པོ་བྱིས་ནི་སྤངས་ནས་སེམས་ལྟོས་མེད་པ་དེ་ནམས་ནི། །དེས་པ་ཉག་དུ་གནས་
སུ་དགའ་བ་ཐོབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལྷན་ནམས་དབང་པོ་ཞི། །དེ་ནམས་བྱད་མེད་སྐྱེས་
པ་ནམས་དང་འདྲིས་པ་གང་དུ་འང་ཡོད་མིན་ཞིང་། །བསམ་པ་དག་པ་རི་མ་མེད་
ནམས་བསེ་བུ་ལྷ་བྱར་གཅིག་བྱར་གནས། །དེ་ནམས་རྟེན་པས་དགའ་བར་མི་
འགྱུར་མ་རྟེན་པས་ཀྱང་ཡིད་མི་ལུས། །འདོད་པ་རྒྱང་ཞིང་དན་དོན་ནམས་གྱིས་
མདོན་དགའ་རྒྱ་དང་རྒྱལ་འཛོམས་སྤངས། །ཞེས་སོ། །སྤར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱོད་པས་དེ་ནམས་དབྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནམས་རབ་
དུ་བྱང་ཞིང་བསྐྱན་པ་འདི་ལ་རྟེན་པ་ཅན་གྱིས་ཆོམ་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནམས་སྤྲིག་པ་འཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་མདོན་པར་
རྟོགས་པ་ལྷ་ཅི་སྟོས། དེ་ནམས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤངས་ནས་བདག་ནི་
དགོ་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་བདག་ཉིད་དམ་འཆའ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་སྤྱི་དུ་ལུས་དང་
སྟོག་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བར་ང་མི་སྤྲོད། །སྐྱེས་བུ་
མོངས་པ་དེ་ནམས་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་ལྷར་སྟོན་པ་བྱག་ལ་མི་སྟོད་དོ། །དེ་ནམས་ནི་
གཞན་དུ་སྤྲོ་བ་གཞན་དུ་བྱེད་པ་སྤྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་ལྷ་དང་བཅས་

པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འགོ་ཡང་རིང་ན་བྱང་ཚུབ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་སོ། །འཕགས་
པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པར་འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མི་གཙང་
བར་ལྷང་ན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤང་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །

འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་མང་དུ་སྟོས་པ་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་འེ་མི་གཙང་
བར་ལྷང་བ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཅུང་ཞིག་ཀྱང་མེད་པ་ལ་ནི་ལྟ་དང་མི་དགའ་བར་
འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། རང་དོན་ཅུ་ལ་འགོ་བ་ཡི། །སྤྱགས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཉོན་
མོངས་ཏེ། །འགོ་བའི་དོན་སྐྱབ་བསོད་ནམས་ཅན། །དེ་ནམས་སྐྱེ་བོ་ཆེན་
པོ་འོ། །ཀྱང་དང་རྒྱང་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས། །རང་དོན་སེམས་པས་ཀྱང་
བཟོད་ན། །འགོ་བའི་དོན་དུ་ཁྱགས་པ་ནམས། །དེ་ནམས་ཅི་ལྟར་བཟོད་མི་
བྱེད། །དཔྱལ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱང་ནི། །སྟོང་རྩེ་ཅན་གྱིས་བཟོད་བྱ་
ན། །ཀྱང་དང་རྒྱང་སོགས་སྤྱག་བསྐྱེད་ནམས། །དེ་ནམས་ད་ལྟ་ཅི་ཕྱིར་
སེམས། །ཞེས་པས་འཛིག་རྟེན་པན་ལྟ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་འདོད་
པས། །ཉག་དུ་སྦྱོར་བས་བསམ་གཏན་ནི། །ཚོམ་ལ་ཡང་དག་འབད་བ་བྱེད། །ངལ་
བསོས་ངལ་བསོས་བསྐྱབས་པ་ཡིས། །མེ་ནི་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་
སྦྱོར་དང་སྦྱོར་བ་ལའང་། །བྱད་པར་རྟོགས་པ་མེད་ནའོ། །

དེ་བཞིན་དུའང་། ཤེས་རབ་མི་བཙོན་སྟོ་ཅན་གང་ཕྱིར་ལྟ་བུ་ནི། །དག་པར་
མི་འགྱུར་དེ་མེད་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད། །དེ་མེད་ན་ནི་ཡང་དག་ཏིང་འཛིན་
ཐོབ་མེད་ཅིང་། །དེ་དང་བྲལ་བས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཟད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །རི་རྒྱུད་དུ་
འཕགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར་གསུངས་པ། །གཞན་ཡང་ཏིང་འཛིན་འདི་ན་

སྒྲོམ་མོད་ཀྱང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་མི་འཛིག་ན། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤར་
ཡང་འབྲུག་འབྱར་ཏེ། །ལྷག་སྤྱོད་འདིར་ནི་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

མི་འཛིག་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་དཔྱད་པའོ། །དེ་ལྟར་ནི་སྦྱིལ་གྱང་དམ་པོ་བཅས་
ནས་དུས་རིང་པོར་ཞི་གནས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་བླ་སྤྱོད་ཀྱི་
རལ་པའི་བྱག་པར་གནས་མི་གཡོ་བའོ་ཞེས་ཏེ་བྱི་བ་བྱ་སྦྱེས་པའི་བྱ་དང་ཆ་བོ་
རྣམས་ཀྱིས་དུས་རིང་པོར་རལ་པ་དམ་དུ་བྱས་དེ་ས་ལ་ལྷུང་ལ། བླ་སྤྱོད་དེ་
ཡང་དུས་རིང་པོར་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ནས་རལ་པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་སྟེ།
མཉམ་པར་གཞག་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ཞེ་སྤང་ཞིང་གཏུམ་པར་གྱུར་ནས་
དེར་སྦྱས་པ་བདག་གང་ན་བྱི་བ་གསོད་ཅིང་ཟ་བ་དེར་སྦྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
ལོག་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བྱི་ལའི་མངལ་དུ་སྦྱེས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་གསུངས་པ། གྱེ་མ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་དེའི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མེད་ན་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞིན་དུ་
ཉོན་མོངས་པ་རྩ་བ་ནས་འདོན་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ཡང་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱིས་བསལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤར་འབྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷག་སྤྱོད་བྱི་
ལར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་སེམས་
ཉིད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཕུལ་དུ་བྱང་ཐོབ་པ་
ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་པའང་ཡོད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་དག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཞིང་སོང་བས་ན་པ་

རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཡང་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མ་
ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་ཐོས་པ་དང་
བསམས་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་རིམ་གྱིས་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཐར་བྱིན་པས་ན་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ངོ་བོ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་
རབ་ཁོ་ན་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་
དོ། །ལྷན་དུ་ཡང་ངོ་བོའི་རྒྱུ་ཀྱི་མཐའ་ཡིས་ཆོས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་
ནི་མ་ཡིན་ཀོ། །དཔེར་ན་གཤེར་བ་རྒྱུའི་ཁམས་སོ། །གཤེར་བ་ཉིད་རྒྱུའི་ཁམས་
ཞེས་པ་བཞིན་ཀོ། །ཡང་ན་པ་ར་མ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། པ་ར་མ་ལས་བྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་
ར་མི་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་
དམིགས་ནས་སྟེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །

ཡང་ན་པ་རོལ་ཀྱི་སྒྲས་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །པ་རོལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །རྣམ་པར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་བར་མར་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཅི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུའི་མཛད་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཁོ་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་བ་བ་
སེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིག་པ་སྟེ་མ་རིག་པའི་གཉིན་པོར་
གྲུང་པ་ཡིན་ལ་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་ཅན་ནི་འཁོར་བའོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་གསུངས་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་བའི་
རྒྱ་ནི་འཁོར་བའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་
པའོ། །མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་དག་བ་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་ཁོ་ན་དང་དག་བ་ཟག་
པ་དང་བཅས་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་ལས་ནི་འདུ་བྱེད་དོ། །ལས་དེའི་ས་སོན་གང་
ཡིན་པ་དེས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་སེམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་པར་
ཤེས་པའོ་ཞེས་སྒྲ་བ་གྲགས་པའོ། །མཛོད་དུ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་མའི་མངལ་
དུ་ཉིང་མཆམས་སྟོར་བའི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་
དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉིང་མཆམས་
སྟོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མའི་མངལ་དུ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་རྣམས་དང་། འབྱུང་བ་དང་རྒྱར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་
སྟོད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་རྒྱར་རྒྱར་པོ་ཞེས་བཛོད་ཅིང་རིམ་གྱིས་མེར་མེར་པོ་དང་གོར་
གོར་པོ་དང་ནར་ནར་པོ་དང་ཡན་ལག་འགྱུས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་ཕྱང་པོ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཡང་སྟོད་པར་གཞོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རམ་ཡུལ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉིང་མིང་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བ་དང་རྒྱར་
བྱས་པའི་གཟུགས་ནི་གང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྲུང་བ་སྐྱེ་

བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཉིད་དོ། །མིང་དང་གཟུགས་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་སོན་
བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱེན་དུ་འགྱུར་ཞིང་
གནས་སྐབས་དེར་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་ནི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ་བོའི་སྐྱེའི་དོན་གྱིས་ནའོ། །

སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་ལས་དང་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་
ཐྱོགས་པར་གྱུར་པ་ལས་དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་
པའི་བདག་ཉིད་རེག་པ་སྐྱེའོ། །འདི་ནི་ཉེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་དུག་གོ། །རེག་
པ་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བའི་ཚོར་བ་
སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་སྟེད་པ་དང་ལེན་པས་
གསོས་པས་འཆི་བའི་དུས་སུ་སྤིང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་རི་ལྟར་འཕངས་པའི་
རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ་ཆས་སོ་འཆིའོ། །དེ་ལ་སྟེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བདེ་བའི་ཚོར་བ་
ལ་མི་འབྲལ་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། སྦྱུག་བསྐྱེལ་ལ་འབྲལ་བར་མངོན་
པར་འདོད་པ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས་ཀར་
མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པའོ། །ལེན་པ་ནི་གང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ། །

དེ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་འདོད་པའི་ལེན་པ་དང་ལྟ་བའི་
ལེན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ལེན་པ་དང་བདག་གི་དངོས་པོའི་
ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །འདོད་ཆགས་དེས་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པར་
འགྱུར་བས་སོ། །སྟེད་པ་དང་ལེན་པ་དག་ལ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱུང་བར་

མེད་པར་ཡང་སྲིད་ལ། མངོན་པར་དགའ་བ་ནི་སྲིད་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་ལེན་
པའོ། །ཡང་ན་རིང་བའི་རྒྱ་སྲིད་པ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱ་ལེན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདྲ་
བྱེད་གྱི་ས་ཐོན་སྲིད་པ་དང་ལེན་པས་གསོས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལ་མངོན་དུ་
སྟོགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

མདོ་ལས་ནི་འདོད་པའི་སྲིད་པ་དང་གཟུགས་གྱི་སྲིད་པ་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་སྲིད་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལས་གྱི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་
པའོ། །སྲིད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འང་འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར་ཏེ་མིང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་ཆོར་བ་རིམ་སྲིད་པའོ། །སྦྱེས་
པའི་དགའ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རིམ་པས་
བདག་མེད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོགས་འདི་ཀྱན་དུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་འདིར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་མདོར་
བསྡུས་ནས་ཡན་ལག་བཞི་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱས་སོ་ཞེས་རིག་
པར་བྱའོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་མངོན་
པར་འགྱུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་མངོན་པར་བྱུབ་པའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་པ་སྟེ།
གསུམ་དང་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་རིམ་པ་རིམ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ཏེ།
ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་བསྡུས་པ་ལས་ཡན་ལག་བཞི་རྣམས་སུ་བསྐྱེད་པས་
པའོ། །གང་འདི་རྣམས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་ལ་རིག་པ་ལ་སྦྱེ་གང་བར་སྐབས་ཁོ་
ནར་ཤི་བ་ལ་མ་ཡིན་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལའང་མ་ཡིན་

ནོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་
བཞིན་དུ་བརྗོད་ལ་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་དང་
འདུ་བྱེད་འདས་པའི་སྐྱེ་བའོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་སྤིང་པའི་བར་ནི་ད་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་བའོ། །སྐྱེ་བ་དང་ཤ་
ཤི་ནི་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་འདས་པའི་
སྐྱེ་བར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་འདིར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲོར་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དང་པོར་བྱས་ནས་ཆོར་བ་རི་སྤིང་པར་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་
པར་བྱེད་དོ། །ད་ལྟར་བའི་སྤིང་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྤིང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་
འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་དོ། །སྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་
འདིའི་དགོས་པ་དང་སྒྲོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་དང་བར་མ་རྣམས་ལ་ཀྱན་དུ་སྦྱོངས་
པ་བརྒྱུག་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་
འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ན། སྤིང་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྤིང་པ་
རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱ་བ་སྟེ། མིང་དང་
གཟུགས་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཉིད་
རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས་འགལ་བ་མེད་དོ་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་འདི་དེ་ཡང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
དང་ལམ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་

བ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བར་བྱེད་ལ་
བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་ལས་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྲིད་འཕེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པས་ཡང་སྲིད་པའི་ས་བོན་སྲིད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་བར་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བས་
འཆིང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡང་རྒྱ་མཚན་
ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་བ་མེད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ཉིད་ན་ལུས་དང་སེམས་དག་ངལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པ་
ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་
ཡང་ཉེ་བར་འཆེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་རྒྱུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའོ། །ཕྱི་མ་འབྲས་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་
ལེན་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་ལམ་མོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་ལས་གྱི་ལམ་
མོ། །ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་པའོ། །

དེ་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་པ། འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་རྣམ་
གསུམ་པ། རྩོག་མ་མཐའ་དང་དབྱས་མེད་འདི། །མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་
ནི། །པན་ཚུན་རྒྱ་མཚན་འཁོར་བར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་
རྩོག་མ་མེད་དེ་སྐྱར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོག་མ་དང་
ལུན་པ་ཉིད་ན་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་

ཕྱིར་རྒྱ་ཟད་པ་ལས་ཐ་མ་ནི་རིགས་ཏེ་ས་བོན་ཟད་པ་ལས་སྤྱ་གྲ་བཞིན་
 རོ། །སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་སོ་སོར་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་
 ལས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གཉེན་པོ་དང་ཕྱད་པ་ན་འབྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་རྣམས་གཉེན་པོའི་
 ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འཇོག་པའི་ཆོས་སྤྱིད་པ་ཡིན་ཏེ་གསེར་གྱི་ཁྱི་
 མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། འཁོར་བ་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
 མཆན་ཉིད་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་ཡོད་ན་འབྲི་བའི་ཆོས་
 ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཆད་མ་ལས་འཁོར་བའི་རྒྱན་ཆད་པ་ཡོད་དོ། །འགྲོ་བ་འདི་
 དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྲུལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་
 རོ། །རི་རྒྱུད་ཏུ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར་གསུངས་པ།

མ་རིག་རྒྱུན་གྱིས་འཛིག་ཉེན་ཞེས། །གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གསུངས། །དེ་ཕྱིར་འཛིག་ཉེན་འདི་དག་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཅིས་མི་འཐད། །མ་
 རིག་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། །གང་གི་འགོག་པ་སྤྱེ་འགྲུར་བ། །དེ་ཕྱིར་མི་ཤེས་
 ཀྱན་བརྟགས་པར། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ནི་གསལ་མི་འགྲུལ། །གནས་མེད་དམིགས་པ་
 ཡོད་མ་ཡིན། །རྩ་བ་མེད་ཅིང་གནས་པ་མེད། །མ་རིག་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །ཐོག་
 མ་དབྱས་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཆུ་ཤིང་དབྱས་བཞིན་སྤྱིང་བོ་མེད། །ཁྱི་ཟའི་
 ཁྲོང་ཁྲེར་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཀྱན་མོངས་ཁྲོང་ཁྲེར་འཛིགས་རུང་བ། །འགྲོ་བ་སྤྱུ་མ་བཞིན་
 དུ་སྤང་། །ཆངས་ལ་སོགས་པས་འཛིག་ཉེན་འདི། །གང་ཞིག་བདེན་པར་རབ་
 བརྫོད་པ། །དེ་ཡང་འཕགས་རྣམས་བརྟུན་ཞེས་གསུངས། །དེ་ལས་ལྷག་མ་གཞན་

ཅེ་ཞིག་། ཅེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །ཆགས་སྒྲུང་དག་པོ་འབྱུང་
འབྱུང་བའི། །ལྟ་བུ་མ་རུངས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ཡིས་བསྐྱངས་པའི་ཚུད་པ་
བྱེད། །དེ་ནི་ལྟ་བུ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་འབྱུང་མི་འབྱུང། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་
ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་དེ་ཡོངས་ཤེས་འབྱུང་
ཞེ་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ལས། །བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་མ་སྦྱེས་པར། །དེ་
ཉིད་རིག་པའི་མཆོག་གིས་གསུངས། །ལོག་པའི་ཤེས་པས་ཟིལ་མཁན་པ། །བདེན་
མིན་བདེན་པར་འདུ་ཤེས་རྣམས། །ཡོངས་སུ་འཛིན་དང་ཚུད་སོགས་ཀྱི། །རིམ་
བ་ཆགས་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག། །ཉོན་མོངས་ལག་འགྲོ་གཡོ་ཅན་གྱིས། །འགའ་ཞིག་
ཁོ་ནའི་གནས་རྟེན་པས། །འཛིན་པར་འབྱུང་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་
རྣམས་འཛིན་མི་འབྱུང། །སེམས་ནི་གནས་དང་བཅས་རྣམས་ལ། །དུག་ཅན་སྦྱོན་
དུ་ཅེས་མི་འབྱུང། །གང་ཆེ་ཐ་མ་ལ་གནས་པ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་ལག་འགྲོས་ཟ་
བར་འབྱུང། །དི་ལྟར་གྱིས་པས་གཟུགས་བརྟན་ལ། །

བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཞེན་པ། །དེ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་བ་བ་རུ། །གཉི་ལྷག་
ལས་ནི་འཛིག་རྟེན་འཆིང་། །དངོས་པོ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་ནི། །བརྒྱུད་ནས་ཡེ་
ཤེས་སྦྱར་རྣམས་ཀྱིས། །ཡུལ་གྱི་མིང་ཅན་འདམ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
ཐོགས་པ་མེད། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་ཞེན། །བར་མ་རྣམས་ནི་ཆགས་
བྲལ་འབྱུང། །སློ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །རང་བཞིན་ཤེས་པས་རྣམ་
པར་གྲོལ། །གནས་མེད་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་

བྲལ་མིན། །གནས་ཡོད་ན་ནི་ཆགས་པ་དང་། །ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར། །སྤྱག་ཅེས་པ་ལས་ཆགས་འགྱུར་ལ། །དེ་ལས་བསྐྱོག་ལས་ཆགས་བྲལ་
ཏེ། །སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན་དཔེན་པར། །མཐོང་ནས་སྤང་ན་འདས་པར་
འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

འཁོར་བ་དེ་ཡང་སྐྱོན་ལྡན་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
ལོངས་སྐྱོད་ཟད་པ་དང་མཛའ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་འཆིང་བ་དང་སྐྱིབ་པས་སོ། །དེ་
ནི་ཐོངས་པ་འདི་རྣམས་ཏེ། རྟེན་མེད་པས་ཐོངས་པ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོའི་ནད་དང་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་ངལ་བས་སོ། །ལོངས་སྐྱོད་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ནི་
དགའ་བ་སྤྱན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྒྱད་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཉེ་དུ་ཉམས་པ་ནི་དེ་རྒྱད་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་རྗེས་སུ་སྤང་ན་བྱེད་
བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་
པ་ན་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤངས་ཀྱང་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་
འདོད་པའི་སྲིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྗེས་སུ་འཆིང་བའོ། །ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི་
འདིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་རྣམས་དེ་དང་འགལ་བ་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་
གྱི་སྐྱིབ་པ་ལས་སོ། །

སྐྱེ་བའི་རྒྱན་འདི་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་པར་
བརྟེན་དོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་འགྲོ་
བ་རྣམས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་། དེའི་པ་རོལ་སྡོན་དུས་ཀྱི་
སྲིད་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ལ་འཆིང་བའི་སྲིད་པའོ། །གང་ལ་པ་རོལ་འཆིང་བ་

དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་འགྲོ་བ་དག་གི་བར་དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་པར་མ་དོའི་སྲིད་པ་
སྟེ་ཁམས་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གནས་གཞན་
ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མེད་དེ། གང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་འགྱུར་
པའོ། །

བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་དེ་ཡང་འགྲོ་བ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་
བ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་འཕེན་པའི་སྲིད་པ་འགྲོ་བ་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་དེར་གང་
འོང་བར་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ནམ་པ་སྟེ། དབང་པོ་
ཀུན་ཆང་བ་ལོ་ལྷ་དུག་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་ཆད་ཅམ་པ་དབང་པོ་གསལ་བ།
ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུས་ཤིན་ཏུ་དང་བ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་ཉིད་
ན་ངི་བ་བས་ངི་བ་རིགས་མ་ཐུན་པ་དང་ལྷའི་མིག་དག་པས་མཐོང་བ་ལས་ཀྱི་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་བྱགས་དང་ལྷན་པ་མི་ལྟོག་པ་སྟེ། ཉི་མ་བདུན་ནམ་ཉི་མ་བདུན་པ་བདུན་
ནམ་ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བའི་ཆོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་སྟོད་པ་ནི་བཞེད་པ་ཐ་
དད་ལས་བསྐྱད་ནས་པ་མ་དག་སྦྱོར་བ་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འདོད་
ཆགས་སམ་ཞེ་སྤང་སྦྱེས་པས་སྤྱན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཅེ་བར་འདོད་པས་ལུལ་
དེར་སྤྱན་ནས།

གནས་སྐབས་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པར་མོས་ཤིང་མངལ་གྱི་གནས་
ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྦྱེས་ནས་གནས་སོ། །དེ་ནས་འདི་པ་མའི་མི་
གཙང་བ་རྒྱར་རྒྱར་པོ་གྱུར་པས་སྤང་པོ་གོར་གོར་པོར་འགྱུར་རོ། །ཕོ་ནི་མའི་སྟོ་
བ་གཡས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཏུ་ཁ་སྤྱོགས་ཤིང་ཙོག་ཙོག་པོར་འགྱུར་ལ། འོན་

ཏེ་མོར་གྱུར་ན་ནི་གཡོན་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལྟོ་བ་ལ་ཁ་བལྟས་པའོ། །མོ་ཡིར་གྱུར་
བའམ་པོ་ཡིར་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཞུགས་ཏེ། གནས་ཇི་ལྟ་བུས་བྱིས་མ་
ནིང་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་མངལ་སྐྱེས་དག་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་ལོ། །འོད་
གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ཇི་ལྟ་བུར་གཙང་དང་མི་གཙང་བའི་བྱི་མ་མངོན་པར་
འདོད་པ་ལས་ཏེ། རྩས་སྐྱེས་ནི་གནས་མངོན་པར་འདོད་པ་ལས་སོ། །དཔྱལ་བ་
བ་རྣམས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་སྒོ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དཔྱལ་བའི་
བར་དོའི་སྲིད་པ་ནི་སྐྱེ་བྱ་ཚུགས་སོ། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་བཞི་རྣམས་ཏེ་སྒོ་ངས་པ་
རྣམས་ནི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་དེ་གཅིག་གོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
རྣམས་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ཤེས་བཞིན་དུའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཇུག་པ་དང་
གནས་པ་དག་གོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་འབྱུང་བ་
ཡང་སྟེ་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་སྒོ་ང་ལས་སྐྱེས་པའི་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གང་སྒོ་ང་
ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཏེ། ངང་བ་དང་ཆ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །

མི་འགའ་ཞིག་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་དཔེར་ན་ཁྱུང་ཁྱུང་མོ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྲག་དང་
ཉི་བྲག་དང་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་མའི་བྱ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་དང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ལེན་གྱི་
བྱ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །མངལ་སྐྱེས་ནི་སེམས་ཅན་གང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་
རྣམས་ཏེ། མི་དང་སྦང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ཡི་དྲགས་ཁ་ཅིག་ཀྱང་
རོ། །འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གང་འབྱུང་བའི་འོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཏེ་

སྤང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྤེང་ལས་ཏུ་དང་མཛེས་པ་དང་
ཉེ་མཛེས་དང་ཐིམ་པའི་སྤང་བ་ཅན་མ་དང་ཨ་མ་སྤྱོད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

རྩལ་སྤྱེས་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱང་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་ལ་
ལན་ཅིག་ལ་སྤྱེ་བ་ནམས་ཏེ། ལྟ་ནམས་དང་དཔྱལ་བ་ནམས་དང་སྤྲིད་པ་བར་མ་
ནམས་དང་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་དང་། ལྟ་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་ལ་སོགས་པའི་
དུད་འགོ་འགའ་ཞིག་དང་བསྐྱལ་བ་དང་པོ་བའི་མི་ནམས་ལྟ་བུའོ། །སྤྱེ་གནས་
ཐམས་ཅད་ལས་རྩལ་སྤྱེས་མཆོག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་
སྤྱེ་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། ཉེ་དུའི་འབྲེལ་བས་ཤུ་གྱའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཆོས་ལ་
གཞུགས་པའི་དོན་དང་འདི་ནི་འཁོར་ལོས་སྤྱུང་བའི་རིགས་སོ་ཞེས་གཞན་ནམས་
རིམ་གྱོ་ཆེར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དང་མིར་གྱུར་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པ་འདི་ཐོབ་
པོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་ནམས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུའོ། །གཞན་དུ་ན་རིགས་དང་གདུང་ཡོངས་
སྤྱ་མི་ཤེས་པ་ཅི་འདི་སྤྱ་མའི་སྤྱེས་བྱའམ་ལྟའམ་ཤ་བ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སྤྱ་
རྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྩལ་སྤྱེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཤི་བ་ནམས་ཀྱི་ལུས་
མི་གནས་ཏེ་མར་མེ་བཞེན་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བས་སྤྱ་གདུང་ནམས་གཞག་པའི་
དོན་དུའོ་ཞེས་སོ། །

དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རྩལ་སྤྱེས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་སྤྱ་གདུང་ནམས་གནས་པའི་
བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ལས་ནི་སྤྱ་གདུང་ནམས་མི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྤྱེ་སྤྱེ་མ་ལྟ་བུའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་སྤྱབ་པ་ངི་མ་མེད་པའི་སྤྱོ་ཅན་
ནམས་འཁོར་བ་ངེ་སྤྲིད་པར་བཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱེ་གནས་བཞི་ཅན་ཀྱི་འགོ་

བ་འདི་ཡང་ཟས་བཞིས་གནས་པའོ། །དེ་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
ནའོ། །གསུམ་འདུས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་ཟས་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་རྣམས་ནའོ། །

དེ་ལ་རེག་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་འགམ་དུ་སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་མར་
བཞག་པའི་སྐོང་རྣམས་མའི་རེག་པ་དྲན་པ་རྣམས་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་ལ་གང་
མ་དྲན་པ་དེ་རྣམས་འདུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ལ་སེམས་པ་ནི་དཔེར་ན་ཐུ་གེ་ཡོད་
ན་ཐལ་བའི་བྱམ་བུ་ལ་བྱིར་བརྟགས་པའི་བྱ་དག་ཡུན་རིང་པོར་གནས་པ་བཞིག་
པ་ནི་ཡི་ཆད་ནས་ཤི་བ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྱུ་ཞིག་པའི་སྐྱེས་བྱ་རྣམས་སྐྱབ་
པའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐད་དོ་ཞེས་ཏེ་བྱང་དུ་སོང་སྟེ་ཀུན་དུ་མ་རྣམས་ནས་རེ་བ་
ཆད་ནས་ཤི་བ་ལྟ་བུའོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྲིད་པ་རྣམས་གསོ་བར་བྱེད་པས་ཟས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་
ལུས་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་ཁམ་དུ་བྱས་པའི་ཟས་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་སེམས་པས་ཡང་སྲིད་འཕེན་པ་
དང་འཕངས་ཟེན་པ་ནི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་བོན་ལས་
མངོན་པར་འགྱུབ་པོ། །

འགྲོ་བ་གང་ན་ཟས་སུ་ཡོད་ཅེ་ན་ཐམས་ཅད་ན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
སྐྱེ་གནས་རྣམས་ནའོ། །དཔྱུལ་བ་ན་ཁམ་དུ་བྱས་པའི་ཟས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྷགས་
ཀྱི་ཐོ་ལུམ་འབར་བ་དང་ཟངས་བསྐྱོལ་བའོ། །ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ནི་དཔྱུལ་
བ་པ་རྣམས་ན་སྟེ་དེས་ཀྱང་བཤེས་པ་དང་སྐྱོམ་པ་འཛོམས་པར་བྱས་པའོ། །ཉི་ཆེ་

བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་ན་ཁམ་དུ་བྱས་པའི་ཟས་མི་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་གནས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་
བཞད་ཟེན་ནོ། །

དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་དང་ཁམས་དང་ས་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་ཞེས་
བ་ཆོས་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་
ནོ། །འདིར་བར་མ་དེའི་སྲིད་པ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡང་སྦྱེ་བའོ། །འཆི་འཕོ་དང་
སྦྱེ་བ་དག་ནི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལའོ། །འོན་ཀྱང་མཉམ་པར་གཞག་པའི་
སེམས་དང་སེམས་མེད་པ་ལ་དེ་དག་མེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་འདིའི་ཉིན་རྣམ་པར་
འབྱུང་བར་རྩོམ་པ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་འདིའི་ཉིན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་ཕྱོག་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅ་མ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་མ་ཐག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་
འགོག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་བཞིན་དུ་སྤར་གྱི་
སེམས་ཡུན་རིང་པོ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་སྦྱེས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་མངོན་དུ་
གྱུར་ནས་ཕྱིས་འཆི་འཕོའི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

སྦྱེ་བ་ལས་ནི་སེམས་ཆད་པའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པར་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་མེད་པར་རིགས་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གང་སྤང་བ་མེད་པའི་འགོ་བ་པའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཕྱི་རོལ་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཅན་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆུང་སྒྲི་མིག་ལམ་དུ་མི་འོང་བ་དེ་ཆུང་སྒྲི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཤིང་རྟའི་འཁོར་ལོའི་ཆད་ཅམ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཆུང་སྒྲི་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ལྟ་དང་མི་དེ་ཅམ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་སྤང་བ་དེ་ཆུང་སྒྲི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆུང་སྒྲི་སྤེལ་རིགས་པར་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཆུང་སྒྲི་སེམས་ཅན་གཞན་ཆུང་སྒྲི་སྤེལ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །འདུལ་བ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་སོ། །དེ་འབགས་པ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཞབས་གྱིས་གསུངས་པ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཁོར་ལོ་འདི། །སྲིད་པའི་ལམ་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར། །འདི་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་གང་། །ལམ་འབྲས་སྟོང་པ་མེད་པར་འདོད། །མེ་ལོང་ལ་བརྟེན་གང་འདྲ་བར། །བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྤང་བ་ན། །དེ་ནི་དེར་འཕོས་མ་ཡིན་ལ། །དེ་མེད་ན་ནི་དེ་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །སྲིད་པ་བར་དོར་མཆམས་སྟོར་བ། །མཁས་པས་དེ་འཕོས་མ་ཡིན་པར། །ཐམས་ཅད་ཆེན་དེས་པར་བྱ། །མདོར་ན་སྟོང་པའི་ཆོས་ཆུང་སྒྲི་སྤེལ་སྟོང་པའི་ཆོས་ཆུང་སྒྲི་སྤེལ་བར་བྱེད། །ལས་འབྲས་བྱེད་པོ་ཐ་བ་པོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཞི་ཆུལ་བས་བསྟན། །ཆོས་ཆུང་སྒྲི་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། །འགལ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་ཆུ་ཞི་ཆུས་སྟོང་བས། །སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །

ཞེས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་སེམས་ཅན་ཆུང་སྒྲི་ལས་གྱི་དབང་གིས་བྱུབ་པ་ནམ་

མཁའ་ལ་གནས་པ་འོག་ཏུ་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་རམས་སུ་དཔག་ཆད་འབྱུང་
ཐག་བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱུད་གངས་མེད་པའོ། །དེར་སྒྲིན་གྱི་ཆར་པ་ལས་རྒྱའི་དགྲིལ་
འཁོར་དཔངས་སུ་འབྱུང་ཐག་བརྒྱད་པའོ། །

རྒྱ་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་དཔངས་སུ་
སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ལྷག་པའི་སུམ་འབྱུང་པའོ། །འདི་དག་གི་རྒྱའི་ཆད་ནི་སྟོང་ཐག་
གསུམ་དང་ཕྱེད་དང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་པའི་འབྱུང་ཐག་བཅུ་གཉིས་སོ། །འཁོར་ཡུག་
ཏུ་ནི་སུམ་འབྱུར་རོ། །དེར་རི་རབ་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་གཉའ་ཤིང་འཛིན་དང་གཞོལ་
མདའ་འཛིན་དང་སེང་ལྷེད་ཅན་དང་བལྟ་ན་སྤྱུག་དང་ཏྭ་ན་དང་རྣམ་འདུད་དང་ཐུ་
ཁུད་འཛིན་ཏེ་གསེར་གྱི་རི་བདུན་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་སྤྱི་རོལ་ན་སྤྱིང་བཞི་རྣམས་
དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་རོལ་ན་ཁོར་ཡུག་གི་ལྷགས་རི་སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །ལྷན་པོ་ནི་
གསེར་དང་དངུལ་དང་བེ་རྒྱུད་དང་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་
འདིའི་ལོགས་བེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱང་སྟེ། དེའི་འོད་འདིར་ཕོག་པས་ནམ་
མཁའ་བེ་རྒྱུའི་ཁ་དོག་ཏུ་སྤྱང་རོ་ཞེས་སོ། །རི་འདི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ལ་སྟོང་ཐག་
བརྒྱད་ཅུར་བྱལ་ལ། ལྷན་པོ་ནི་རྒྱ་ལས་སྟེང་དུ་ཡང་སྟོང་ཐག་བརྒྱད་ཅུའོ། །

བརྒྱད་པོ་ནི་ཕྱེད་ཕྱེད་སྟེ་བ་སྟེ་དེ་རྣམས་དཔངས་དང་ཞིང་མཉམ་པའོ། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་བར་རྣམས་ནི་རོལ་མཆོ་བདུན་ཏེ། ཇི་བཟང་བ་དང་རོ་ཞིམ་པ་དང་ཡང་
བ་དང་། དང་བ་དང་། འཛམ་པ་དང་། བསིལ་བ་དང་། མགྱིན་པ་དང་ལྟོ་བ་ལ་མི་
གཞོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱས་གང་པའོ། །དེ་ལ་རི་
རབ་དང་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་བར་ནི་ནང་གི་རྒྱ་མཆོ་དང་པོ་སྟེ་དཔག་ཆད་སྟོང་

ཐུག་བརྒྱུད་ཅུང་། །ལོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་གཉེན་ཤིང་འཛིན་གྱི་འགྲམ་ནས་བསྐྱོད་པར་
བྱ་བ་ལས་སུམ་འགྱུར་རོ། །

རོལ་མཆོག་གཞན་རྣམས་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ་སྤྱི་འཇུག་འཛིན་དང་ཁོར་ལུག་དག་གི་
བར་ནི་ཕྱི་ལོ་རྒྱུ་མཆོག་ཆེན་པོ་སྟེ་བ་ཆ་ཅན་གྱི་ཚུས་གང་བ་ཞིང་དུ་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་
ཅུ་གཉིས་ལྷག་པའི་འབྲུམ་ཐུག་གསུམ་པའི་ཆད་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གླིང་བཞི་སྟེ་རི་
རབ་ཀྱི་ངོས་བཞི་རྣམས་ནའོ། །དེ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་ངོས་གསུམ་ལ་སྟོང་ཐུག་
གཉིས་དང་གཅིག་ལ་ནི་དཔག་ཆད་ཕྱེད་དང་བཅས་པའི་དཔག་ཆད་གསུམ་སྟེ་
ཤིང་རྩེ་དབྱིབས་ལྟ་བུའོ། །དེའི་དབྲུས་སུ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་ལ་དོ་
རྩེའི་གདན་མཛོན་པར་འགྱུར་སྟེ་གང་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
བཞུགས་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་དཔར་ཕྱེད་པའོ། །འདིའི་ཤར་ན་ཤར་
གྱི་ལུས་འཕགས་ཆེ་ཕྱེད་ལྟ་བུ་ངོས་གསུམ་འདི་དང་འབྲུ་བ་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་
ཕྱེད་དང་བཞི་བརྒྱ་པའོ། །

འདི་ནས་རྒྱུ་ན་རྒྱུ་གྱི་བ་ལང་སྟོང་སྟོང་ཐུག་ཕྱེད་དང་བརྒྱུད་པ་རྒྱུ་པ་
རྒྱ་བ་གང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འདིའི་དབྲུས་ལ་ཕྱེད་དང་གསུམ་མོ། །འདིའི་བྱང་ན་བྱང་སྤྱི་
མི་སྟན་གྱུ་བཞི་བ་ངོས་སོ་སོར་སྟོང་ཐུག་གཉིས་པའོ། །གང་གླིང་རྣམས་ཀྱི་
དབྱིབས་འབྲུ་བ་དེའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་དེར་མི་རྣམས་ཀྱི་གདོང་པའོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ་མོའི་དབང་པོའི་ཡང་ངོ་ཞེས་སོ། །ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སྤྱི་མི་
སྟན། །སྤྱི་མི་སྟན་རྒྱ་རྩེ་ཡབ་གཞན། །གཡོ་ལྡན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འགྲོ། །བརྒྱུད་
རྣམས་དེ་ཡི་བར་གྱི་གླིང་ཐམས་ཅད་ན་མི་རྣམས་གནས་སོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་

གཅིག་ན་སློན་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ན། བྱང་དུ་རི་ནག་
པོ་དགུའི་པ་རོལ་ན་གངས་དང་ལྗན་པའི་རིའོ། །

དེ་ལས་པ་རོལ་སྤྱོད་དང་ལྗན་པ་ལས་ཚུ་རོལ་ན་མཆོ་མ་རྫོས་པ་ཞེས་པ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྗན་པའི་ཚུས་གང་བ་ཚུ་ཞེང་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བཙུ་བ་གང་
ལས་ཚུ་པོ་ཆེན་པོ་གང་གྲུ་དང་སིན་རྩུ་དང་སི་རྩུ་དང་བ་རྩུ་རྣམས་འབབ་
བའོ། །དེའི་དྲུང་ན་འཛམ་བུ་མཛོན་པར་གྲུབ་སྟེ་གང་གི་དབང་གིས་འདི་འཛམ་
བུའི་སྤྱིང་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འོག་དཔག་ཆད་སྟོང་
ཐག་ཉི་ཤུའི་འོག་ན་མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་དཔངས་དང་རྒྱའི་ཆད་
སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་བའོ། །མནར་མེད་པའི་སྟེང་དུ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་རབ་རྩུ་ཆད་དང་ཆ་
བ་དང་དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་དུ་འབོད་དང་བསྐྱས་འཛོམས་དང་ཐིག་ནག་དང་ཡང་
སོས་ཏེ་དཔྱལ་བ་བདུན་རྣམས་སོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་མནར་མེད་པའི་འོག་ས་
རྣམས་ནའོ་ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི་སོ་སོར་བཙུ་བྱ་ཉི་འཁོར་ཏེ་དཔྱལ་
བར་ལྷང་བ་རྣམས་འདི་རྣམས་སྤྱ་སྤྱར་ལྷང་བའོ། །ཅི་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་མ་དེ་རྣམས་
སེམས་ཅན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ནོ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱང་བའོ། །

གང་ག་ཤིན་ཇེའི་སློན་པོར་སྤྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེར་གང་
ག་ཤིན་ཇེས་བཀའ་བསྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔྱལ་བར་ཁྱིད་
པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ག་ཤིན་ཇེའི་སློན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་གང་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་སེམས་ཅན་ནོ་ཞེས། །དེའི་ལས་རྣམས་

གང་དུ་རྒྱལ་པར་སྒྲིག་ཞེ་ན། དཔུལ་བ་དེ་རྒྱལ་སྟེང་དུ་ལོ། །ཅི་ལྟར་མེར་གནས་པ་
རྒྱལ་སྟེང་འཆིག་ཅེ་ན། ལས་རྒྱལ་སྟེང་མེ་ལས་མཆོམས་བྱས་པའི་སྤྱིར་རམ་ཡང་
ན་འབྱུང་བའི་བྱུང་པར་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཆ་བའི་དཔུལ་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྒྱལ་སྟེང་ལས་གཞན་རྒྱལ་སྟེང་གང་བའི་
དཔུལ་བ་རྒྱལ་སྟེང་ཆུ་བྱར་ཅན་དང་ཆུ་བྱར་རྡོལ་བ་དང་སོ་ཐམས་ཐམས་བ་དང་
ཨ་ཆུ་ཟེར་བ་དང་གི་ཏུད་ཟེར་བ་དང་ལྷུན་ལྷུང་གས་བ་དང་། བརྒྱ་ལྷུང་གས་བ་
དང་། བརྒྱ་ལྷུང་ཆེར་གས་བ་ཞེས་བ་བརྒྱད་པོ་རྒྱལ་སྟེང་འཛམ་བུའི་སྤྱིར་འདིའི་འོག་
ན་དཔུལ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྟེང་གི་ལོགས་ལ་ལོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱིར་འདིའི་འོག་ན་མནར་
མེད་པ་ལ་སོགས་བ་རྒྱལ་སྟེང་གི་གོ་སྐབས་ཡང་ཡོད་དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་སྟེང་འབྱུང་བྱུང་པོ་
བཞིན་འོག་རྒྱ་ཆ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་གི་སྤྱིར་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་གཞོལ་
བའོ་ཞེས་བ་དཔུལ་བ་བརྒྱ་དྲུག་པོ་འདི་རྒྱལ་སྟེང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་ལས་
གི་དབང་གིས་བྱུབ་པའོ། །ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་བ་རྒྱལ་སྟེང་གི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱང་
མང་པོ་འཛམ་གཉིས་སམ་གཅིག་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱལ་སྟེང་གིས་རྒྱལ་པའི་བྱེ་བྲག་དུ་
མའོ། །གནས་ཀྱང་ངེས་པ་མེད་དེ་ཆུ་པོ་དང་རི་དང་ཐུང་མ་གི་སྤྱོགས་རྒྱལ་སྟེང་
འོག་ན་འང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དུད་འགྲོ་རྒྱལ་སྟེང་ཐང་དང་ཆུ་དང་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ལུལ་པའོ། །ཡི་
དྲགས་རྒྱལ་སྟེང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི་གཞིན་རྗེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ནི་འཛམ་
བུའི་སྤྱིར་གི་འོག་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱས་བར་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཉི། དེ་རྒྱལ་སྟེང་
གི་རྒྱ་བའི་གནས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འཕོས་བ་རྒྱལ་སྟེང་སོ། །འདིའི་སྤྱིར་གི་

བར་སྒྲུབ་ལ་འཕྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་འཁོར་བ་དང་འབྲ་བར་སྒྲ་བ་དང་ཉི་མ་དང་
སྐར་མ་རྣམས་རི་རབ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲ་བ་དང་ཉི་མ་
དག་རི་རབ་ཀྱི་བྱེད་གཏའ་ཤིང་འཛིན་ཀྱི་རིའི་སྟེང་ནས་མཉམ་པར་རྒྱུད། །ཚད་ནི་
སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དཔག་ཚད་ལྡ་བཅུ་པའོ། །

ཉི་མའི་ལྡ་བཅུ་ཅ་གཅིག་པའོ། །སྐར་མའི་གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམས་ཀྱི་གང་
རྒྱུད་བ་དེའི་ཚད་རྒྱུད་གྲགས་སོ། །ཉི་མའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་འོག་ཕྱི་རོལ་ནི་མེ་
ཤེལ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཚ་ཞིང་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའོ། །སྒྲ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་
འོག་ནི་ཚུ་ཤེལ་བསེལ་བ་དང་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའོ། །སྒྲིང་བཞིན་ཉི་མ་གཅིག་དང་
སྒྲ་བ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆེ་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་ནམ་བྱེད་བ་དེའི་
ཆེ་ཤང་ལུས་འཕགས་སུ་ཉི་མ་རུབ་པའོ། །འཛམ་བུའི་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་བྱེད་དོ། །བ་
ལང་སྟོན་དུ་འཆར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་དོ། །འདི་ཉི་མའི་འགྲོས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོ་རྣམས་འཕེལ་བ་དང་ཐུང་བ་དག་
པོ། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོར་སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉམས་པར་མཐོང་བའི་
རྒྱ་ཅི་ཞེ་ན། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་ཉེ་སྒྲ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གས་གཞན་ལ་
གྲིབ་མ་ལྟར་སྟེ་སྒྲ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་མཐོང་དོ། །

སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ན་རེ། གང་རེ་འགའ་གཞལ་མེད་ཁང་གི་བྱེད་
སྒྲུབ་བ་དེ་འབྲ་བ་དེ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་འདི་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་པ་གཞལ་མེད་
ཁང་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །ས་ལ་གནས་པ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་ལ་སོགས་པ་

ནུས་ལ་གནས་པའོ། །རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཞི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་དཔག་
ཆད་སྟོང་ཕྱག་བཟུ་བྱེན་དུ་སོན་པ་ནས་ཏེ་བཞི་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་
དུའོ། །སྟོང་ཕྱག་བཟུ་བྱེན་དང་བརྒྱད་དང་བཞི་དང་གཉིས་ཐོན་པའོ། །

དེ་ནུས་ལ་ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་ནུས་དང་སྒྲིང་ཐོགས་ནུས་དང་རྟག་
སྟོས་ནུས་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པའི་ལྷ་ནུས་ཏེ། གཉའ་ཤིང་འཛིན་ལ་
སོགས་པ་རི་བདུན་པོ་ནུས་ལ་ཡང་ངོ་། །བང་རིམ་བཞི་པ་ལ་ནུས་ཐོས་སྒྲིང་དང་
ཡུལ་འཁོར་སྐྱང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ་དང་མིག་མི་བཟང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་
ནུས་བྱང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ནུས་ལ་གནས་སོ། །ལག་ན་གཞོང་ཐོགས་ལ་
སོགས་པ་འདི་ནུས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷའོ། །ལྷན་པོའི་སྟོང་
ན་ལེགས་པར་སྐྱད་པ་ལྷན་ཅིག་བྱས་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དེར་སྐྱེས་པས་སུམ་ཅུ་
ཅ་གསུམ་པའོ། །ལྷན་པོའི་སྟོང་གི་ངོས་སོ་སོར་སྟོང་ཕྱག་བཟུད་ཅུ་སྟེ་ཐུར་དུ་རི་
ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ནུས་ན་རེ་ངོས་སོ་སོར་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུའོ་ཞེས་ཟེར་
ངོ། །འབྲ་བཞིན་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱའི་ཆད་ཀྱིས་བཅེགས་པ་བཞི་ནུས་ཏེ། གང་
ནུས་སུ་ལག་ན་རྟོ་རྟེ་ཞེས་པའི་གཞོད་སྐྱོན་ནུས་སོ་སོར་གནས་པའོ། །

རི་རབ་ཀྱི་སྟོང་དེའི་དབྱུས་ན་གྲོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྐྱག་ཅེས་པ་ངོས་རེ་རེ་ལ་
དཔག་ཆད་སྟོང་དང་སུམ་སྟོང་དུ་རིང་བ་དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་སྟོང་དང་གཉིས་
པ། སའི་མཐེལ་གསེར་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཟ་བ་ཤིང་
བལ་ལྟར་རེག་ན་འཇམ་པ་བརྒྱ་བྱེན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་ངོ་། །དེའི་དབྱུས་ན་ནུས་
པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་པའི་ཁང་བཟངས་ངོས་སོ་སོར་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཕྱེད་དང་

གསུམ་དུ་རིང་བ་དཔངས་སུ་རི་ལྟར་མཛེས་པའོ། །ཁོང་ཁྱེད་གྱི་ལོགས་བཞི་
ནམས་ན་ཤིང་རྩ་ལྷོ་ཆོགས་དང་རྩུབ་འབྱུང་དང་འབྲེས་ཆལ་དང་དགའ་བའི་ཆལ་
ཞེས་པ་སྐྱེད་མོས་ཆལ་ནམས་སོ། །

ཁོང་ཁྱེད་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལོགས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཤར་ན་ཤིང་ཡོངས་འདུས་
བརྟོལ་ཏེ། དེའི་རྩ་བ་དཔག་ཆད་ལྷ་ཟུག་གོ། །དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་
པའོ། །ཡལ་ག་དང་འདབ་མ་དང་ལོ་མ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་བྱེད་ལྟེ་གནས་སོ། །དེ་
ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་རྒྱས་པའི་རི་རི་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཆད་བརྒྱར་འགོ་ལ་རྩི་
ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱའོ། །ཅི་རང་གི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཁོ་
ནས་མེ་ཏོག་གི་རིའི་རྒྱན་དེ་འདུག་གམ། འོན་ཏེ་རྒྱང་ལ་བསྐྱོས་ནས་སྐྱེ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ངོ་། །ལྟོ་བྱུབ་ན་
ཆོས་བཟངས་ཏེ་ལྟའི་འདུན་ས་གང་དུ་ལྷ་ནམས་འཁོད་ནས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་
ཡིན་པ་བཟོ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོད་
གནས་པའོ། །སྐབས་གསུམ་པ་ནམས་ལས་སྟེང་དུ་ལྷ་ནམས་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་
གནས་པའོ། །

དེ་ནམས་ཀྱང་འཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྡན་དང་འཕྲུལ་དགའ་དང་གཞན་
འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ་འདོད་ཁམས་པ་ནམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པས་
སོ། །དེ་ལ་ཆ་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་དང་གླིང་བཞི་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་དྲུག་དང་། དུད་འགོ་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་འདོད་ཁམས་
གནས་རིས་ཉི་ལྱའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེ་བ་གསུམ་ནམས་ཏེ། འདོད་པ་རི་ལྟར་

བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སྐྱོད་པ་ལས་མི་རྣམས་དང་ལྷན་རྒྱུ་རིས་བཞི་རྣམས་དང་། འབྲུལ་
དགའ་བ་རྣམས་རང་གིས་སྐྱུ་ཞིང་སྐྱུ་ནས་འདོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོད་པ་དང་
གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་གཞན་གྱི་སྐྱུ་པའི་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དབང་
ཕྱུག་གི་དབང་བྱེད་པའོ། །

འདིར་ས་དང་འབྲེལ་པར་གནས་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་དང་སྐུམ་ཅུ་ཅ་
གསུམ་པ་རྣམས་མི་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་འབྲིག་ལ། འཐབ་བྲལ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་གངས་ཇི་ལྟ་བར་འབྱུང་པ་དང་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་དགོད་པ་
དང་ལྟ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལྟ་རྣམས་ལ་ཁུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱུང་བཏང་བས་
ཡོངས་སྐྱུ་གདུང་བ་དང་བྲལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ན་རེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་སྟེ་དུས་ཡོངས་སྐྱུ་བཅད་པས་འབྱུང་པ་
ལ་སོགས་པར་གདགས་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་སོ། །རི་ཅམ་རི་ཅམ་དུ་ཡུལ་ཤས་
ཆེ་བ་དེ་ཅམ་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཤས་ཆེ་བའོ། །ལྷ་འཕམ་ལྷ་མོ་གང་གིས་པར་པར་
གཞོན་ཅུ་མ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་བྱ་བ་རྒྱུད་དེ་ལྷན་རྒྱུ་རིས་རྣམས་སྐྱུ་ལོ་ལྟ་དང་
བྱུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ལྟ་བུར་རོ། །གཟུགས་ཁམས་
སྐྱུ་ནི་ལྟ་རྣམས་ལུས་ཡོངས་སྐྱུ་རྫོགས་པ་སྐྱེས་པ་དང་བྱུད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་
བྲལ་བ་གོས་དང་བཅས་པར་སྐྱེའོ། །

ལྟ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནི་ཆངས་རིས་དང་། ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དང་ཆངས་ཆེན་
པོ། གཉིས་པ་ནི་འོད་རླུང་དང་ཆད་མེད་འོད་དང་འོད་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི་

དགོ་ཆུང་དང་ཆོད་མེད་དགོ་དང་དགོ་རྒྱས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བའོ། །བཞི་བ་ནི་རབ་ཀྱི་མཐའ་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྟེ། སྤྱིན་
 མེད་དང་བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་འབྲས་བུ་ཆེ་དང་མི་ཆེ་བ་དང་མི་གདུང་བ་དང་
 གྲོམ་སྤང་དང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་འོག་མིན་ནོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་ས་
 གསུམ་པའོ། །བཞི་བ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་དང་། ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་
 དང་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་མཆོག་ཏུ་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་གནས་དུག་
 རྟེ་འདི་རྣམས་གནས་བཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་
 བཅས་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཐྱོགས་གཅིག་ན་འདུ་
 ཤེས་མེད་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །ཁ་ཅིག་འདི་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལ་
 སོགས་པ་ཁོ་ནར་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་སྟངས་ཤོད་ཞེས་སོ། །མི་ཆེ་བ་ཞེས་པ་འདིར་ཨ་
 བྲེ་ཏ་ཞེས་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཞེས་པ་འང་མིང་དུ་སེམས་སོ། །མི་ཆེ་བ་ལ་སོགས་
 པ་འོག་མིན་གྱི་བར་ལྔ་རྣམས་གཙང་མའི་གནས་ཏེ། གཙང་བ་ནི་འཕགས་པ་
 རྣམས་ཁོ་ན་འདི་རྣམས་སུ་སྦྱེས་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གནས་མེད་ཅིང་བཏང་སྟོམས་ཉམས་སུ་མྱོང་
 བ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་བཞི་བ། སྦྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་
 མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་ཅས་
 པའོ། །འདི་རྣམས་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་སྟངས་དང་འོག་ནི་མེད། ཡུལ་གང་དུ་སྟོམས་

བར་འཇུག་པ་དེ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲུང་ཡང་
དེ་ནས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེད་པ་བར་མ་འཇུག་པའོ། །འདིར་འདི་ལ་
གཟུགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་དེ་དེའི་དངོས་པོ་ནི་གཟུགས་མེད་
པ་ཉིད་དོ། །

གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་དམན་པ་ལ་
དགག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནས་ཀྱི་འཕྲོ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཁོ་ན་
ལས་སྐྱེ་ལོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་སེམས་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་སྟེ་ལུས་དེའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་
པ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་ཐོབ་པ་འཇུག་པ་ལས་སོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་
པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་དམན་པའི་དོན་ལ་དགག་སྤྲུང་བརྗོད་དེ། གཟུགས་མེད་པའི་
ཁམས་ན་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད། གནས་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནས་སྤྲེང་ནས་སྤྲེང་ཏུ་གནས་
པའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ནས་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡང་ཆད་དང་དབྱིབས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་བར་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །དེའི་འདོད་པ་
འདིར་མ་སྟོས་ཏེ་མང་པོའི་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་ལ་
སོགས་པ་དང་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པའི་ཉར་
བསྟོགས་བརྒྱད་རྣམས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱི་
རེ་རེ་རེ་རེའི་སྟེ་གང་གིས་དེ་ལ་འཇུག་པའོ། །

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཡན་ལག་བཞི་
པའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉིད་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པ་འདོད་པ་
རྣམས་ལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་རྟོག་པ་མེད་ལ་

དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་
འབྲས་བུ་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་ཞེས་པ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་ལྟན་
པ་ནི་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྟ་རྣམས་སོ། །

ཉིང་ངེ་འཇིན་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་ཆངས་རིས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ནི་གཙང་མའི་
གནས་རྣམས་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་དེར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་
བག་མེད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
གདམས་ངག་གི་སྟོན་དོ། །བག་མེད་པའི་ས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་བདེ་
བའི་རོ་བྱང་བ་སྟེ་དེ་པལ་ཆེར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་སོ། །བསམ་གཏན་ཀྱི་
བདེ་བའི་རོ་བྱང་བ་བསམ་གཏན་དུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པའི་
རྒྱ་མཆན་ཀྱི་རོ་བྱང་བ་ནི་གཙང་མའི་གནས་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་མེད་པ་
རྣམས་ནི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གདུལ་བྱར་ནི་བྱམས་པ་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་ཤིང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་ཏེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་པའོ། །

ཅི་ཁམས་གསུམ་པ་གཅིག་ཁོ་ན་འཕམ་ཞེ་ན་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
མཐའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་
སོ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་ཤིང་། ལར་དང་། ལྗོད་དང་། ལུབ་
དང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། ལྗོད་དང་འོག་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་

འཇིག་པ་དང་འཆགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་མཆམས་མེད་དེ། འོག་མིན་གྱི་གོང་
ན་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སོ། །

འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འོག་ན་ཡང་འོག་མིན་ནོ། །གང་ཁམས་གཅིག་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པ་ལས་ཀྱང་རོ། །གང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་
འབྲུལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེར་སྐྱེད་པར་
བྱེད་ལ། ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་དེས་འགྲོའི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་
ལྟ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཉི་ཤུ་ཙ་གསུམ་པ་བརྗོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འོག་ནས་སྟོང་དུ་ཅི་
ཙམ་རིང་ཞེ་ན། གནས་དང་གནས་ནས་འོག་དུ་ཇི་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་དེ་དང་དེ་ལས་
སྟོང་དུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་འཇོམ་བྱའི་གླིང་མཆམས་སོ། །འོ་ན་འཐབ་བྲལ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གི་ཆད་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ་བཞི་པོ་རྣམས་རེ་རབ་
ཀྱི་སྟོང་ཅི་ཙམ་བཤོ་ཞེས་སོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་གོང་མ་ཉིས་འབྲུང་རོ་ཞེས་
སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་གླིང་བཞི་བ་ཇི་སྟོང་པའོ། །གཉིས་བ་ནི་
སྟོང་སྟེ་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་བཤོ། །

གསུམ་བ་ནི་སྟོང་གཉིས་བ་ཇི་ཙམ་བཤོ། །བཞི་བ་ནི་སྟོང་གསུམ་བ་ཇི་ཙམ་
བཤོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་ཆད་
ཡིན་ལ་བཞི་བ་ཆད་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གླིང་བཞི་དང་ལྷ་བ་དང་ཉི་མ་དང་
འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དུག་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྣམས་སོ་སོར་སྟོང་ནི། སྟོང་
རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་སྟེ་སྟོང་སྟེ་ཕུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །སྟེ་ཕུད་དེ་

ནུམས་སྟོང་ནི་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སོ། །སྟོང་གཉིས་པ་
དེ་ནུམས་སྟོང་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཏེ་སྒྲིང་བཞི་
པ་བྱེ་བ་སྟག་བརྒྱ་ནུམས་སོ། །འདི་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་མཉམ་དུ་
འཆགས་སོ། །འཆགས་པ་ནི་འབྱུང་བའོ། །

འདིར་དཔག་ཆད་དང་མིང་དང་ལོ་ནུམས་ཉི་བར་མཁོ་བའི་ཕྱིར་དང་པོའི་
རིམ་གྱིས་བརྩམ་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ངེས་པར་དབྱེ་བའི་མཐའ་ནི་རྩལ་སྤ་
རབ་པོ། །མིང་གི་མཐའ་ནི་ཡི་གེ་སྟེ་དཔེར་ན་འོག་ཞེས་པ་སྟེ་བྱའོ། །དུས་ཀྱི་མཐའ་
སྐད་ཅིག་མ་སྟེ་སྐད་ཅིག་གི་ཆད་ནི་ཆོས་འགྲོ་བ་སྟེ་རི་སྟོང་དུ་རྩལ་སྤ་རབ་ནས་
རྩལ་སྤ་རབ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཆོས་མངོན་པ་པ་ནུམས་ན་རེ་སྟེས་བྱ་སྟོབས་
དང་ལྡན་པས་སེ་གོལ་གཏོགས་པ་ཅེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ཅུ་འདའོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་རྩལ་སྤ་རབ་དང་རྩལ་སྤ་དང་ལྷགས་དང་ཆུ་དང་རི་བོང་དང་ལྷག་དང་
སྒྲང་དང་ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་དང་། སྟོ་མ་དང་ཤིག་དང་ནས་དང་སོར་མའི་ཆོགས་
ཞེས་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མ་བདུན་འབྱུར་ཏེ་ཆོགས་གསུམ་སོར་མའོ། །འོག་ལ་
བྱས་པའི་སོར་མོ་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་ལྟའོ། །སྟེ་བཞི་གཞུའོ། །

གཞུ་སྤ་བརྒྱ་ནུམས་རྒྱང་གྲགས་སོ། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ནུམས་དཔག་
ཆད་དོ། །སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནུམས་དེའི་སྐད་ཅིག་གོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་དེ་དུག་ཅུ་
ཐང་ཅིག་གོ། །ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ཡུད་ཅེས་མོ། །ཡུད་ཅེས་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་
གཅིག་གོ། །རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་ཆུ་སྟོད་དང་སྒྲུམས་དང་སྟོན་དུག་ནུམས་
ཀྱི་ནག་པོའི་ཚྭ་གས་ལ་ཆེས་རེ་རེ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགྲུ་དང་ཉིན་

ཞག་སུམ་ཅུ་ནི་རྒྱ་བའོ། །རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ལོའོ། །དེ་ལ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་
མི་རྣམས་པལ་ཆེར་ཁྱ་བྱེད་དང་བཞི་བའོ། །འགའ་ཞིག་ཁྱ་བཞི་བའོ། །ཤར་དང་བ་
ལང་སྒྲིང་དང་བྱང་ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཁྱ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་སུམ་ཅུ་ཙ་
གཉིས་པ་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་ལུས་ཀྱི་ཆད་དོ། །

རྒྱ་བ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་
དྲུག་རྣམས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིགས་ལ་སོགས་ལྟ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །ཆད་ས་རིམ་
ལ་སོགས་པ་བཅུ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཅིག་དང་
བྱེད་དང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་སུམ་ཅུ་ཙ་
གཉིས་དང་དྲུག་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྟ་ལ་བཞི་དང་བྱེད་དང་སུམ་བརྒྱ་
དང་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་། སྟོང་ཕྲག་གཉིས་དང་བཞི་དང་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་
རྣམས་སོ། །བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་དང་བ་ལང་སྒྲིང་དང་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་རྣམས་སུ་
ཆེ་ནི་ལོ་སྟོང་དང་དེའི་བྱེད་དོ། །འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་
ཀྱི་ཆད་མེད་པ་དང་བར་དུ་མ་ངས་པ་དང་ཐ་མར་ལོ་བཅུ་ལོ། །མི་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་
བཅུ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་གོ། །

དེའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་ཆེའོ། །སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་དང་ཆེ་བྱི་མ་ཉིས་
འགྲུང་དོ། །གཟུགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དཔག་ཆད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་ན་
བསྐྱལ་བ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཆེའི་ཆད་དོ། །གཟུགས་མེད་ན་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་
ཤུ་དང་བཞི་བཅུ་དང་དྲུག་ཅུ་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་ཆེའོ། །འདིར་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོའི་
བྱེད་དེ་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་བཞི་བཅུ་བསྐྱལ་བར་བྱས་ནས། བསྐྱལ་བ་དེའི་བྱེད་ལ་

སོགས་པ་གཟུགས་ཅན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ། འོད་ཚུང་ནས་བརྩམས་ནས་
 བོ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོས་ཆེ་ལོ། རན་འགོ་ནི་གང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ཆེ་ཆད་དེ་ནི་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་སོས་སུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་དེའི་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་
 རྣམས་ཆེ་ལོ། །

སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ནི་ཐིག་ནག་དང་བསྐྱུས་
 འཛོམས་དང་དུ་འབོད་དང་། དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་ཆ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་སྟེ་
 ཡིས་ལོ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆེ་ལོ། རབ་དུ་ཆ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བྱེད་
 ཆེ་ལོ། མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བའོ། འདྲ་འགོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་རིས་པ་མེད་
 ཅིང་མཆོག་དུ་ཆེ་རིང་བའི་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་སྟེ། དགའ་བོ་དང་
 ཉར་དགའ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ལོ། མིའི་རྒྱ་བ་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་
 སྟེ་དེས་ལོ་ལྔ་བརྒྱ་རྣམས་སོ། གྲང་བའི་དཔྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་བྱར་ཅན་གྱི་ཆེ་ནི་
 གང་མ་ག་རྒྱའི་ཉིལ་ཁྲ་རིའི་ཉི་ཤུ་པའི་སྤྱང་སྟེ་སྤྱང་དེ་ལས་ལོ་བརྒྱ་ནས་ཉིལ་རེ་
 སྤྱང་བས་ཟད་པའོ། གཞན་རྣམས་སོ་སོར་ཉི་ཤུ་འགྱུར་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེ་ལོ། བར་
 དུ་འཆི་བ་ནི་སྤྲ་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །

མཉམ་དུ་འཛིག་གོ་ཞེས་གང་བཟོད་པ་དེ་ལ་འཛིག་པ་གཉིས་ཏེ་འགོ་བ་
 འཛིག་པ་དང་ཁམས་འཛིག་པའོ། ཡང་གཉིས་ཏེ་སེམས་ཅན་འཛིག་པ་དང་སྟོད་
 འཛིག་པའོ། གང་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་ཞིང་མི་སྐྱེ་བའི་དུས་
 དེར་འགྱུར་ཏེ་དེ་འཛིག་པའི་བསྐྱལ་བ་ཚོམ་པའོ། རིམ་གྱིས་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་
 སེམས་ཅན་གཅིག་གྲང་མ་ལུས་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་དེའི་ཆེ་དཔྱལ་བ་སྤྱིང་བར་

དེས་པའི་ལས་འཛིན་པ་དེ་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བར་འཕེན་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུད་འགྲོ་རྣམས་དང་ཡི་དྲུགས་རྣམས་དང་འཛམ་བུའི་གླིང་
དང་ཤར་ལུས་འཕགས་དང་བ་ཡང་སྐྱོད་དང་སྒྲ་མི་སྟན་པའི་མི་རྣམས་དང་འདོད་
པ་ན་སྐྱོད་པ་དྲུག་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འདྲིལ་གོ། །

གང་གི་ཆེ་ཆངས་པའི་འདྲིལ་རྟེན་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་
འགྱུར་བ་འདི་ཅམ་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་འདྲིལ་པས་འདྲིལ་རྟེན་འདྲིལ་པའོ། །དེ་
ནས་སྐྱོད་སྐྱོང་པ་འདི་ཉིད་ནས་ཀུན་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེ་འཕེན་པའི་ལས་
ཡོངས་སུ་ཟད་ནས་ལྷས་ཆར་མ་ཐབ་པ་དང་ཉི་མ་དང་པོ་ཤར་བས་ས་བོན་གྱི་
གྲོང་དང་འབྲུང་བའི་གྲོང་དང་ཆུ་མིག་དང་ཆུ་ཐུན་རྣམས་སྐྱམ་མོ། །ཉི་མ་གཉིས་
ཤར་བས་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་སྐྱམ་མོ། །གསུམ་པ་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་མ་རྩོས་པ་
ལ་སོགས་པའི་མཆོ་ཐུན་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱམ་མོ། །བཞི་པས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
དཔག་ཆད་བརྒྱའི་བར་དུ་སྐྱམ་མོ། །ལྔ་པས་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལ་སོགས་
པའོ། །དྲུག་པས་རྒྱའི་ཐེགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཆུང་བ་ཡང་མི་ལུས་ཏེ་ས་ཆེན་པོ་དང་
རི་རབ་ཀྱང་དུ་བར་འཐུལ་ལོ། །

ཉི་མ་བདུན་པ་ཤར་བས་སྐྱོང་གསུམ་གྱི་སྐྱོང་ཆེན་པོའི་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་
ཁམས་བསྐྱེད་པ་ཏེ་རི་ལྟར་ཐལ་བར་ཡང་མི་ཤེས་པར་བསྐྱེད་པ་ནས་རང་ཉིད་
ཀྱང་ཞིའོ་ཞེས་པ་ཉི་མ་བདུན་གྱི་མེས་འདྲིལ་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་
བསྐྱེད་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆར་པའི་ཆུ་བ་ཚུ་ཅན་གྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
ཐུགས་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་བསྐྱོད་པའི་རྒྱང་ཆེན་པོའི་རྒྱང་གིས་འདྲིལ་པས་

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྣམ་པར་འཛོར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་འཛིག་པ་
མེད་དོ། །འོན་དེ་རྟག་གམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ནི་
ས་གཞི་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱི་འོན་ཅི་ཞེ་ན། གནས་གཞན་རྣམ་པར་ཆད་པ་
སྟེ་སྐར་མ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ན་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་སྐྱེ་བའམ་འཆི་འཕོ་བ་ནི་གཞལ་མེད་ཁང་
དང་བཅས་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་དོ། །འདིར་བར་མ་ཆད་པར་
མེ་ཡིས་འཛིག་པ་ལན་བདུན་ནོ། །དེ་ནས་རྩལ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་ཡིས་བདུན་
སོང་བ་ན་ཡང་མེས་བདུན་ནོ། །ཕྱིས་རྒྱང་གིས་འཛིག་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་
རྣམས་ནི་མེས་འཛིག་པ་ལྔ་བཅུ་ཅ་དུག་དང་རྩལ་བདུན་དང་རྒྱང་གིས་གཅིག་སྟེ་
འདི་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་ནས་
བཟུང་སྟེ་རི་སྤྲོད་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་རྣམས་ཟད་པའི་བར་གྱི་དུས་འདི་འཛིག་པའི་
བསྐལ་པ་སྟེ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་རྣམས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཞིག་པ་འདི་སྟོང་པ་ནམ་མཁའ་ཅམ་དུ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུ་གནས་
སོ། །དེ་ནས་སྐར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལས་
རྒྱང་དལ་བུ་རྣམས་གཡོའོ། །

དེ་ནས་རི་སྐད་བརྗོད་པ་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
སྟེའོ། །འདི་ཅམ་འདི་ནི་སྟོང་འཆགས་པས་འཛིག་རྟེན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་
སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་འོད་གསལ་བའི་ལྟ་རྣམས་ལས་ཤི་འཕོས་ནས་ཆངས་
པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པར་སྟེའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ནས་ཤི་

འཕོས་ཏེ་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་དུ་འོ། །དེ་ནས་ཆངས་རིས་དང་གཞན་འབྲུལ་
དབང་གྱིད་རྣམས་སུ་སྟེ་རིམ་གྱིས་བྱང་སྐྱ་མི་སྟོན་དང་བ་ལང་སྟོང་དང་ཤར་ལུས་
འཕགས་དང་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་དང་ཡི་དྲུགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་དཔུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
བར་དུ་སྟེའོ། །

འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ་གང་གྱིས་ཞིག་པ་དེ་ལ་མངོན་ལ་འཆགས་
པའོ། །གང་གི་ཆེ་དཔུལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ།
གང་འཛིག་ཏེན་འདི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་འཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆགས་ནས་
བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུར་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཉི་བར་འོང་བར་འགྱུར་
རོ། །འདིར་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ནི་གཟུགས་ན་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་
ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བར་པ་འོད་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དགའ་བའི་ཟས་
ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་སའི་བྱི་བསྐྱལ་ནས་རོ་སྟོང་གིང་ཐོས་པས། དེ་རྣམས་
ཀྱི་ལུས་ལ་རྩལ་བ་ཉིད་དང་ལྷོ་བ་ཉིད་ཞུགས་གིང་འོད་ནི་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་
ནས་ཐུན་བ་བྱང་བ་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་དག་བྱུང་ངོ། །སའི་རོ་དང་སའི་ཞག་དང་ལྷོ་
གུའི་ཆལ་རིམ་གྱིས་སྟེས་པ་རྣམས་ཆགས་པ་ལས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ནོ། །

མ་ཚོས་མ་བཟུབ་པའི་འབྲས་བུ་སྟེས་པ་དེ་ཐོས་པ་ན་གཅི་བ་དང་བཤུང་
བའི་ལམ་པོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དང་བཅས་པ་བྱུང་གིང་དབྱིབས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་
བྱུང་སྟེ། སྟོན་གོམས་པའི་དབང་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་
འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱ་ཆེན་པོ་གང་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་
པའོ། །ལེ་ལོ་ལས་སོག་འཛིག་བྱས་གིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེས་པ་ན་འབྲས་སྐྱ་

ལུ་བརྒྱུ་པ་སྤྲུང་མི་སྤྲུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཞིང་རྣམས་བགོས་ནས་རང་གི་
རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་འཛིན་པ་བྱས་ཏེ་པ་རོལ་གྱི་ལ་བརྒྱུས་སོ། །དེ་ནས་བསྐྱུང་
བའི་དོན་དུ་སྤྲུང་བུ་བྱུང་བར་ཅན་ཅིག་བྱུང་བ་ལ་དུག་ཆ་བསྐྱབས་ཏེ། ཞིང་རྣམས་
ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་ཞེས་དོན་དང་མ་ཐུན་པའི་མིང་ངོ། །

མང་པོས་བཀྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སྤྲུང་བུ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་རྒྱལ་པོ་ཞེས་སོ། །ཁྱིམ་རྣམས་ལས་ཡིད་ཕྱིར་
ཐོགས་པ་རྣམས་ནི་བྲམ་ཟེ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བྱུང་ངོ། །རྒྱལ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞེག་གིས་ཆད་པས་བཅད་པའི་ཆོས་རྒྱན་པ་རྣམས་ན་རེ་བདག་གིས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
བགྱིས་སོ་ཞེས་བརྒྱུན་དུ་སྤྲུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་ཏེན་ཆགས་བཞེན་པ་
རྣམས་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་ལས་རྣམས་འཕེལ་བར་གྱུར་
པ་ན་རིམ་གྱིས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། མཐར་ཆེ་ལོ་བཅུ་པ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཆགས་པ།
ཆགས་པ་མི་བཟད་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དགྱིས་པ་
རྣམས་ལ། གཞོད་སེམས་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཆོན་ཆར་
འགྱུར་ངོ། །དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གཞན་གསོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མཆོན་གྱིས་
ཏེ་སྟོག་གཅོད་པ་ཉི་མ་བདུན་འབྱུང་ངོ། །

སྤྲུང་ཡང་སྤྲོན་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་མི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཡམས་ནད་སྤྲོ་བར་
བྱེད་པ་གང་ལས་མི་དེ་རྣམས་ནད་ཀྱིས་འཆི་བར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་ནད་རྩ་བ་
བདུན་དང་ཉི་མ་བདུན་འབྱུང་ངོ། །སྤྲུང་ཡང་སྤྲོན་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་ཆར་མི་
འབབ་ཅིང་ཐུ་གོ་འབྱུང་སྟེ། མི་རྣམས་བགྱིས་པ་དང་ཉམ་ཚུང་བས་གཤམ་ནས་འཆི་

ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྩ་མོང་དཀར་པོ་རྣམས་བསྐྱོལ་ནས་འཐུང་ཞིང་། ཐུར་
མའི་ཅེ་མོས་བྲིས་རྣམས་སུ་ཟང་ཟེང་འགོད་པར་བྱེད་དེ། དེ་རིང་བྲིས་བདག་
གསོལ་བའོ་སང་བྲིས་བདག་མོའོ་ཞེས་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་བ་དང་།

འབྲུའི་གནས་ཀྱི་བྱུག་པ་རྣམས་ནས་ཐུར་མས་འབྲུ་བ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་
ཆུང་བ་ཆུ་མང་པོ་ལ་བསྐྱོལ་ནས་འཐུང་ངོ་ཞེས་བ་སུ་གེ་ལོ་དང་ཆེ་བ་དང་ཞག་
བདུན་རྣམས་འབྲུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་ཡང་གྲིང་གཉིས་དག་ཏུ་གཞོད་སེམས་ལྷག་པར་
ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ཁ་དོག་ངན་བ་དང་ཉམ་ཆུང་བ་དག་དང་། བཀའ་ས་བ་དང་
སྐྱོམ་བ་དག་ཀྱང་ངོ་ཞེས་བ་འདི་ནི་ཆགས་པ་རྣམས་གནས་པའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་
དང་པོ་འོ། །ཆེ་ལོ་བརྩུ་བ་དེ་རྣམས་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་གྱུར་པས་ཆེ་ལོ་
བརྩུད་ཁྱིར་འགྱུར་ཞིང་སྤར་ཡང་འགྲིབས་པས་ཆེ་ལོ་བརྩུ་བར་གྱུར་བ་འདི་ནི་
བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙོ་བརྩུད་ཀྱི་བར་དུ་འོ། །ཉི་ཤུ་པ་ནི་
ཡར་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་མར་འབྲི་བ་མེད་ལ་ཆེ་ལོ་བརྩུ་བ་ལས་ལོ་བརྩུད་ཁྱི་རི་སྤྱད་
པར་འོ། །བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པའི་དུས་རི་
སྤྱད་པ་དེ་སྤྱད་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་དང་པོ་འོ་འགྲིབ་པའི་དུས་དང་ཐ་མའི་འཕེལ་བའི་
དུས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་པས་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པའོ། །

དེ་ལ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་གིས་སྟོང་རྣམས་འཆགས་སོ། །བར་གྱི་
བསྐྱལ་བ་བརྩུད་གྲུས་སྟོང་པ་པོ་བྱེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་
ཉི་ཤུར་གནས་སོ། །གཅིག་གིས་སྟོང་རྣམས་འཛིག་གོ། །བརྩུད་གྲུས་སྟོང་པར་
འགྱུར་ངོ། །འཛིག་རྟེན་ཞིག་པ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་ཉི་ཤུ་གནས་སོ་ཞེས་བ་

བརྒྱད་ཅུ་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕྱང་པོ་ལྟེ་
རང་བཞིན་ནོ། །བསྐྱལ་བ་ལག་ལ་ཞིག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། སློན་ལམ་དང་དགོ་
བའི་རྩ་བའི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དཔེར་ན་བསྐྱལ་བ་སྐྱར་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེའི་འགྲིལ་བའི་དུས་ཉིད་ལས་ངེ་སྐད་
བརྗོད་པའི་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་བའི་ཆད་ཀྱི་བར་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གངས་ཀྱི་གནས་གཞན་
དུག་ཅུར་སོན་པར་ཐོབ་པ་ནི་གངས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་བརྒྱུས་ནས་
སྐར་ཡང་བཟང་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་གངས་མེད་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་དང་པོས་ཆོགས་ཀྱིས་ནས་བརྩམས་ནས་ས་དང་པོའི་
བར་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པས་ནི་འི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ས་དུག་
གོ། །གསུམ་པས་ནི་མི་གཡོ་བའི་ས་ནས་བརྩམས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་
རོ་ཞེས་མདོ་ལས་སོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་གསུམ་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་
གཅིག་འདའོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་པར་མོས་པར་བྱེད་པའི་ས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་
བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་སོ་སོར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གསུམ་
རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྫོགས་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་དུ་

འོད་ཟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཟོན་པོ་ཞེས། །སངས་རྒྱས་ནམ་འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྱི་དགུའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བ་འབྲིབ་པ་ནས་བརྩམས་ནས་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པར་འབྱུང་བའི་བར་འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདིར་འབྱུང་ངོ་། །

ལྷར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡིད་འབྱུང་བ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འབྲི་བར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཆེ་དང་བསྐྱལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་མ་ལྷ་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་ཀྱིས་སློག་དང་ཡོ་བྱད་རྒྱད་པར་བྱེད་ལ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་བའི་སློགས་རྒྱད་པར་བྱེད་ཅིང་གཅིག་གིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྒྱད་པ་སྟེ་གཟུགས་ཆད་དང་ནད་མེད་པ་དང་སྟོབས་དང་སློ་དང་བླ་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བརྟན་པ་རྣམས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཕེལ་བ་དང་འབྲིབ་པ་ལའང་འབྱུང་ངོ་། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་རྣམས་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲི་བའི་བར་ལ་སྟེ། འོག་ཏུ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་གནས་སུའམ་ཡང་ན་ཅུ་སྟེས་ཀྱི་སྟོང་པོར་རྩས་ཏེ་སྤྱི་བའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་བར་སྤང་ལ་འོངས་པའི་གསེར་དང་དངུལ་དང་ཟངས་དང་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གླིང་བཞི་དང་གསུམ་དང་གཉིས་དང་གཅིག་གི་བདག་པོ། འཁོར་ལོ་དང་སྤང་པོ་དང་རྟ་དང་ཞོར་བྱ་དང་བྱད་མེད་དང་བྲིམ་བདག་དང་སྟོན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ལྗན་པ། བས་བསུ་རང་འགྲོ་གཡུལ་བཞུགས་དང་། །མཆོན་བརྩམས་པས་རྒྱལ་གཞི་དཔ་མེད་པ་སྟེ། མཆོན་གྱིས་

ཀྱང་རྒྱལ་བར་བྱེད་ཅིང་གཞོན་པ་མེད་ལ། རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་དག་པ་བཙུང་
ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །

སྒྲིང་བཞི་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དུས་གཅིག་ལ་འཁོར་ལོས་
སྐྱུར་བ་གཉིས་འབྱུང་བ་མེད་དེ། འབྲན་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་བྱས་པའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་དག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་
འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱ་དེ་ལྟ་བུ་ཆོགས་པས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེ་བོ་མི་
སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གུས་པ་དང་རིངས་པའི་དོན་དུ་ཡང་སྟེ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་
ཤིན་ཏུ་གུས་པར་འབྱུར་ཏེ་འདི་འདྲ་བ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞེས་སེམས་ཤིང་། འདི་
གཤེགས་པའམ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདས་ན་མགོན་མེད་པར་འབྱུར་དུ་འོང་
ཞེས་བསྟན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་བྱེད་དོ། །འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་རྣམས་ན་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་དེ། མང་པོ་རྣམས་མཉམ་དུ་
ཆོགས་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་གཅིག་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་
བ་མི་རུང་བ་དེ་འབྱུང་བ་ལ་གོགས་ཅི་ཡང་མེད་པས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཞན་
རྣམས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་དོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མང་པོས་གདུལ་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
སྲིད་ན་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་རྣམས་
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་འགལ་བ་མེད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་
ནའང་ཅིག་ཅར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་སེར་སྐྱ་དང་སྐལ་དོག་ལ་སོགས་པའི་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་

ཀྱུ་མཉམ་པོར་འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུ་མ་མེད་དེ་གཅིག་ཁོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། །

ཏྲག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཉིད་དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྐྱེ་ཆེ་མཐའ་ཡས་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཅིས་མི་འདོད། རྒྱུ་ལྟོ་བས་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་ལྟོ་བས་ཉིད་ལས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུར་བས་འགལ་བ་ཅི་ཡོད་རེ་མ་གྱིས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་ཡང་དེ་རྣམས་འབྱུང་བ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ། །བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དག་གིས་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། །བསོད་ནམས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་མི་འབྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བའམ་ཆེ་བ་ཇི་ལྟ་བར་ཡང་དག་པར་དམིགས་སོ། །འོ་ན་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཅི་ཅམ་དུ་འདོད་ཅེ་ན་སྤྱོད་གསུམ་སོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་གླིང་བཞི་པའོ་ཞེས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་འོག་མིན་གྱི་ཁང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ནི་སྤྱལ་པའི་སྐྱེས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་གླིང་བཞི་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་ཏེ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་སོ། །བྱད་མེད་གྱིས་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་དང་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དེ་

བདག་པོ་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་འོངས་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་བྱང་ཆུབ་དང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འདྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་
ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བོ་གཡོན་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བགྲོད་པར་བྱ་
བ་དང་། ཞེས་རབ་ཆུང་བ་ཉིད་ལས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་
པར་མི་རུང་བར་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲགས་ཀྱི་
ཚུལ་དུ་ནི་ཐབས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་བྱད་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྟོགས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཞར་ལ་འོངས་པ་གཞག་གོ། །ཁམས་གསུམ་པ་
འདི་ཡང་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་
སྟེ་ཕྱང་པོ་དང་སྟེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཕྱང་པོ་རྣམ་ལྟ་སྟེ་
གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཞེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཞེས་
པའོ། །དེ་ལ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་སྟེ་དང་ལུས་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་དང་
གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་སྟེ། ལུལ་རྣམས་དང་བཅུ་གཟུགས་ཀྱི་
ཕྱང་པོའོ། །

གཞན་ན་རེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་ནི་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་གི་ཁམས་ཏེ་རིག་བྱའི་ནང་དུ་
འདུས་སོ། །སྒྲག་མའི་རིག་བྱ་ནི་འཇམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །མིག་ལ་སོགས་

པ་བརྟུན་མས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཁོ་ན་སྟེ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །དཔེར་ན་རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་བྲིམ་དང་བྱད་
ཤིང་རྒྱུར་བྱས་ནས་མི་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་བཞེན་ནས་མིག་
ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་སྟེ་བཞི་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་
རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མིག་དང་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བདེ་མྱག་ཏུ་རྟོགས་སོ། །གཞན་ཡང་འདོད་
པའི་ཁམས་སུ་དབང་པོ་ལས་སྤྱི་རོལ་པ་ནི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྣམས་བརྒྱད་པར་
སྦྱོའོ། །དེ་ལ་རྣམས་བརྒྱད་ནམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཟུགས་
དང་བྱི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ནམས་སོ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ནི་
རྣམས་དགུ་པའོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཅན་ནི་དབང་པོ་གཞན་ལྟ་ཏེ་
རྣམས་བརྟུ་པའོ། །སྤྱི་དང་བཅས་པ་ནི་སྤྱིར་ཡང་འདི་ནམས་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྣམས་
དགུ་དང་བརྟུ་པ་དང་བརྟུ་གཅིག་པར་སྦྱོའོ། །དེ་ལ་རྣམས་བརྒྱད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་
ལ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེ་ནམས་སེ་འབྱུང་པ་པོ་ན་ལྟར་རང་བཞིན་སོ་སོར་ནམ་པར་
གནས་པ་ནི་མེད་དོ། །

འོ་ན་ཅི་ཞེན་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གོ་ལ་དང་ཀྱུ་ལ་དང་ཐ་དང་བྱ་རམ་དང་
བསེ་ཡབ་ལ་སོགས་པའི་ཁུ་བ་བཞིན་འདེས་པར་གྱུར་ནས་ནམ་པར་གནས་
སོ། །དེ་ལ་རྩལ་སྤྱ་རབ་ལ་རེ་རེའང་རྣམས་བདུན་བདུན་ལས་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་དེ། བན་ཚུན་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་

རྟོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་རེ་རེའང་རྣམ་བདུན་བདུན་
རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཉི་ལང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་རྣམ་བཅུ་
དང་བཅུ་གཅིག་གི་རྒྱལ་ཤར་རབ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་དབང་པོ་དང་ཡུལ་རྣམས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་སྐྱེས་
པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲུང་བའི་ཉིན་
དང་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་
པོ་རྣམས་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱུ་བ་པ་མེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་སྟེ་པན་ཚུན་ཀྱི་སྟོབས་ལས་
བསྐྱེད་པས་གྱུ་བ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་པ་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་
བུ་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཆ་དང་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་
སྐྱར་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ས་ནི་མཁའ་བ་ཉིད་དང་མཁའ་གསལ་པ་ཉིད་དང་སྤྱི་བ་ཉིད་དེ་
འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཆུའི་ཁམས་ནི་གཤེར་བ་ཉིད་དང་སྐྱུ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱུད་
པའི་ལས་ཅན་ནོ། །མེ་ནི་རྩོ་བ་ཉིད་དེ་སྦྲིན་པ་ཉིད་དང་སྦྲེམས་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །

རྒྱུད་ནི་ཡང་ཁོང་གཡོ་བ་ཉིད་དེ་འཕེལ་བ་དང་འགོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་
ནོ། །འདི་ལྟར་འཕེལ་བ་ནི་ཆ་ཤས་ལྷག་པོ་བསྐྱེད་པའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་གཅིག་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་ལ་
སོགས་པ་སའི་རྣམས་ལ་སྐྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་མཐོང་བ་ལས་རྒྱ་དང་མེ་དང་
རྒྱུད་རྣམས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། །ཆུ་ལ་གྲུ་འཛིན་པ་དང་རྩོ་བ་དང་
འབབ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ས་དང་མེ་དང་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །མེ་འབར་བ་ལ་བསྐྱན་པ་

དང་གོང་བྱར་འདྲིལ་བ་དང་གཡོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ས་དང་ཚུ་དང་རྒྱུ་དང་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་ལ་འཛིན་པ་དང་གྲང་བ་དང་རྩོ་བའི་རེག་པ་མཐོང་བའི་ལས་ས་དང་ཚུ་དང་མེ་རྣམས་སོ། །

ནམ་མཁའ་ནི་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་མོད་འབྱུང་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྐྱེད་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པས་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་དབང་པོ་ནི་མིག་གི་རྒྱུ་སྐྱོར་ན་མིག་འབྲས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པ་མི་མཐོང་བ་རྒྱན་འབྲུམ་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ཆད་ཅམ་པ་ཟེ་རའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲ་བར་གནས་པ་ལྟོ་དུ་དང་བའི་པགས་པས་གཡོགས་པའོ། །རྒྱ་བའི་དབང་པོ་ནི་གྲོག་གུཅུས་པ་ལྟ་བུ་ན་བའི་ནང་ན་གནས་པའོ། །སྤྱི་དབང་པོ་ནི་བྲིལ་བྱུང་ནང་གི་ལྷེ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་དབང་པོ་ནི་རྩ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ལུས་ལྟ་བུར་གནས་སོ། །ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་རང་གི་དོན་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

ཁ་དོག་ནི་སྒྲོན་པོ་དང་མེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་སྤྱིན་དང་དུ་བ་དང་རྩལ་དང་ཁྱུག་ན་དང་གྲིབ་མ་དང་ཉི་འོད་དང་སྤྱང་བ་དང་ཐུན་པའོ། །དབྱེབས་ནི་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་དང་ལྷུ་པ་དང་རྒྱུ་པོ་དང་མཐོན་པོ་དང་དམའ་བ་དང་། དབྱེབས་མཉམ་པ་དང་དབྱེབས་མི་མཉམ་པའོ། །ཉི་འོད་ནི་ཉི་མའི་འོད་དོ། །སྤྱང་བ་ནི་རྩ་བ་དང་སྐར་མ་དང་མེ་དང་སྤྱན་དང་ནོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་འོད་

དོ། །སྒྲིལ་བའི་ཐུབ་པ་དང་མ་ཐུབ་པ་དང་གཉིས་ཀའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཅན་
ནོ། །ཐུབ་པ་ནི་སེམས་དང་བཅས་པའོ། །མ་ཐུབ་པ་ནི་སེམས་མོ་དང་སྒྲིལ་མོགས་པ་
གང་གཅད་པ་ལ་ནད་མེད་པའོ། །དྲི་ནི་གསལ་ལོ། །

རོ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ་མངར་བ་དང་སྒྱུར་བ་དང་ལན་ཚུ་དང་ཆ་བ་དང་ཁ་བ་
དང་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །རེག་བྱ་ནི་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དེ་འབྱུང་བ་
ཆེན་པོ་བཞི་རྣམས་དང་། འཇམ་པ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་བ་ཉིད་དང་།
ཡང་བ་ཉིད་དང་། གྲང་བ་དང་། བཀྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པའོ། །སྟོ་བའི་ནང་གི་གང་
ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་རེག་པར་བྱ་བ་དེ་བཀྲེས་པ་སྟེ་བཟའ་བ་མངོན་པར་འདོད་
པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ནི་བརྟུང་བ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆུ་དང་མེའི་ཁམས་ཤུས་ཆེ་བའི་འབྱུང་བ་འདུས་ན་འཇམ་
པ་ཉིད་དོ། །ས་དང་རླང་ཤུས་ཆེན་རྒྱལ་པ་ཉིད་དོ། །ས་དང་རླང་ཤུས་ཆེན་ལྷ་བ་
ཉིད་དོ། །མེ་དང་རླང་ཤུས་ཆེན་ཡང་བ་ཉིད་དོ། །ཆུ་དང་རླང་ཤུས་ཆེན་གྲང་
བའོ། །རླང་ཤུས་ཆེན་བཀྲེས་སོ། །མེ་དང་རླང་ཤུས་ཆེན་སྒྲོམ་པའོ་ཞེས་པ་དབང་
པོ་ལྟེ་ཡུལ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལས་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་
ལྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་རེག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་སྐབས་ཐེན་ཏོ། །དེའི་

ཕྱིར་བཅུ་པོ་ཉིད་གཟུགས་སུ་བྱང་། གང་རྣམས་གང་དུ་གཞིད་པར་བྱ་བ་དང་
 ཐོགས་པར་བྱ་བའི་ཞེས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོར་བཞད་དོ། །

ཆེས་པར་བྱ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་
 བར་གྲོལ་བའི་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བས་ཡུལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་རིག་པ་ནི་ཆོར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་བྱེ་
 བཀ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ན་རེ་སེམས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ནི་སེམས་ཀྱི་འདི་རྣམས་སམ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིན་
 བས་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ་ཐ་དད་དུ་བྱུབ་སོ། །ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་དུས་སུ་ནི་ཤེས་རབ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཆ་ཤས་ཀྱང་གསལ་ལ། ལ་
 ལ་ལ་ལར་ཆོས་གཙོ་བོ་སྟེ། དཔེར་ན་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དུས་ན་དད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཐག་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྗེ་ཆོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་པ་རྣམས་ན་རེ་སེམས་ཀྱི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་སེམས་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་སོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་ན་རེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་མ་བརྟགས་ན་ཉམས་དགའ་བ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་སྟེ་ཁ་ཅིག་དུ་དེ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་དུ་གཞན་ཉིད་ལྟ་བུ་
 ཐ་སྟད་བྱེད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་རིགས་
 སོ། །ཆོར་བ་དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་དང་སེམས་ཀྱི་ལོ། །སྤྱིར་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་
 བདག་དང་སྤྱག་བསྐུལ་དང་སྤྱག་བསྐུལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་

པའོ། །སྐར་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་
ཡིད་ཀྱི་ཡང་སྟེ་སེམས་པའི་ཆོར་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་
སེམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཆོམ་པའི་ཆོར་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །ཡིད་ཉིད་
ཆོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིད་སེམས་པ་
ཡང་མ་ཡིན་སེམས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་
དབང་པོ་འོ། །གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པལ་ཆར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་དབང་ལས་དག་བཅོམ་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐར་ཡང་རྣམ་པ་སྤྱག་སྟེ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་
པ་ལས་བྱུང་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཇི་སྟེད་པའི་བར་རོ་
ཞེས་པ་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

འདིར་བྱམ་པ་དང་སྐམ་བྱ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས་
ལ་འདུས་བྱས་སུ་སྐྱེས་མོང་བ་ཉིད་ནའང་སོ་སོ་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་རྣམས་ལ་བྱང་
པར་ཡོད་དོ། །དེའི་བྱང་པར་ལས་བྱུང་སྟོན་ཕྱིར་བ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཚུན་བྱང་
པར་ཡོད་དོ། །བྱང་པར་དེ་ཉིད་མཚན་མ་ཞེས་བརྗོད་དེ་དེས་དོན་རྣམས་བྱང་པར་
དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མཚན་

མ་དེ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་གང་གིས་འཛིན་པ་དང་འདྲ་ཤིས་པ་དང་ཡོངས་
སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་འདྲ་ཤིས་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །

འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ན་རེ་མཚུངས་པར་མི་ལྷན་པའི་མིང་དང་
ལྷན་ཅིག་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་འདྲ་ཤིས་ནི་མིང་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
ཅིང་འདྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཤིས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་དང་དོན་གྱི་
བརྟན་ཤིས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ངག་ལས་མིང་ངེས་པར་བྱེད་
ཅིང་མིང་ལས་ཀྱང་དོན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངག་མིང་ལ་འཇུག་ཅིང་མིང་གིས་
དོན་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །བརྟན་ལ་མ་བྱུང་བ་ནི་མི་གསལ་བའི་འདྲ་ཤིས་ཀྱིས་
མིང་གིས་དོན་རྟོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། མིང་གིས་དོན་རྟོགས་སུ་འཇུག་པར་ཡང་
མི་བྱེད་དེ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེད་ཟེར་རྟོ། །རིགས་པ་ནི།
བྱི་རོལ་དུ་འཕྲུལ་ཡིད་ལ་འང་རུང་སྟེ་གང་དུ་འང་སྒྲུབ་དང་འབྲས་མེད་ལ། །སྒྲུབ་ཡང་ཡི་
གཤེད་རྣམ་པ་དང་འབྲས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་སྟོ། །མི་བདེན་བདག་ཉིད་དུ་
གནས་གང་ཡང་སྟོན་ཉིད་ཀྱིས་ཞེན་པ། །དེ་དག་བྱི་རོལ་དང་ནི་ངག་ལ་ངེས་པར་
འཛིན་ཏེ་དེ་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་གཞག་ཅིས་སོ། །

འདྲ་ཤིས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤིས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤིས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་བར་རོ་
ཞེས་པ་འདྲ་ཤིས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལོ། །འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་སེམས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་
ཚོར་བ་དང་འདྲ་ཤིས་དག་བྱུང་སྟེ་ཚོར་པའི་རྩ་བ་ཉིད་དང་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལོགས་སུ་བྱས་སོ། །ཅོད་པའི་ཙ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའོ། །དེ་དག་གི་གཙུག་པོའི་རྒྱ་ནི་གོ་
རིམས་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དག་གོ། །

འཁོར་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཡང་དེ་དག་སྟེ་ཆོར་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་འདུ་ཤེས་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ནམས་ནི་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དང་
དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བློ་བྱེད་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྟོག་པ་
དང་དཔྱད་པ་དང་བག་ཡོད་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། དགའ་
བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆོ་
བ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་དང་། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་དང་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དགོ་བའི་ཙ་བ་རྣམས་དང་མི་དགོ་བའི་ཙ་བ་རྣམས་དང་ལུང་
དུ་མ་བསྟན་པའི་ཙ་བ་རྣམས་དང་། ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་དང་འཆིང་བ་རྣམས་
དང་། སྤ་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་
རྣམས་དང་། ཟག་པ་རྣམས་དང་ཚུ་བོ་རྣམས་དང་སྦྱོར་བ་རྣམས་དང་ཉེ་བར་ལེན་
པ་རྣམས་དང་མདུད་པ་རྣམས་དང་སྤྲིབ་པ་རྣམས་དང་ཤེས་པ་རྣམས་དང་བཟོད་
པ་རྣམས་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་སེམས་པ་ནི་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིད་གྱི་ལས་ཏེ། སེམས་
བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་ཐོབ་པས་དེ་དང་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་

དུ་མ་བསྟན་པའོ། །ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པས་བྱུག་གོ། །རེག་པ་ནི་པ་དང་མ་དང་བྱར་གཞག་པ་བྱ་བ་དབང་པོ་དང་
ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འདུས་པ་སྟེ།

དབང་པོ་དང་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་འདུས་པ་ཡོད་པ་ན་བདེ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་བསྐྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་
ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་གང་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་
སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རེག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དབང་པོའི་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ལས་རེག་གོ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་གྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་
བར་དོ། །ཆོས་མངོན་པར་ཡང་གསུངས་པ། གསུམ་འདུས་པ་ན་དབང་པོའི་
འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་ནི་རེག་པ་སྟེ་ཆོར་བ་སྐྱེད་པའི་བརྟེན་བྱེད་པའི་ལས་
ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱུའི་དངོས་པོར་གནས་པ་
གསུམ་སོ་རྣམས་གང་ཕན་ཚུན་དུ་རེག་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་
ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཡུལ་ལ་བསྟོན་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཏེ་རྒྱུན་མི་དམིགས་
པ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་ལས་དེའི་སྐྱད་ཅིག་སེམས་འཕྲོ་
བར་མི་བྱེད་པའོ། །འདུན་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཉིད་
དོ། །སྲིད་པ་ལས་འདུན་པ་ཐ་དད་དེ། རི་ལྗར་ལ་ཆ་ནི་ཤིང་ཆན་མོ་དག་མི་འབྲས་
བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་

ཆགས་པ་ལས་མི་འབྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འདུན་པ་ནི་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཉིད་ཙམ་
ཡིན་པས་སོ། །

མོས་པ་ནི་སེམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་གང་རང་གི་ངོ་བོར་མོས་པས་ཏེ་བྱེ་མ་
ལེབ་མེ་ལ་བཞིན་དུ་སྟག་པར་མོས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡུལ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དེར་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ་འདིར་ནི་ཡུལ་གྱིའོ། །དད་པ་
ནི་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་དང་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །དེ་དབྱེ་ན་ནི་དེ་
ཡོད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྣམ་པའི་དད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཉིད་
ལ་རབ་ཏུ་དང་བའི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱས་པ་ཉིད་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་པའང་འབྲུབ་
པར་རྒྱས་སོ་ཞེས་མངོན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པའོ། །བདེན་པ་ནི་སྟག་བསྐལ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་དག་གོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བ་ལ་སྟོབ་པའོ། །བྲན་པ་ནི་གང་བྱས་པ་
དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་བྱ་བའི་ལས་རྣམས་ལ་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་མེད་པ་དང་
སེམས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་དེའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ།
ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའོ། །

ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ་ཐེ་ཆོམ་བསྒྲིག་པའི་
ལས་ཅན་ནོ། །གང་དངོས་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་རང་གི་སྒྲོས་ཡན་
ལག་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཆོམ་བ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ལ་
རང་གི་ངོ་བོ་བརྟགས་པ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་དམིགས་

སོ། །རྟོག་པ་ནི་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱམ་པའི་རིང་བ་དང་
མངོས་པ་ཙམ་བཞིན་དུ་རགས་པའི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ཀྱན་དུ་
རྟོག་པའི་མིང་ཅན་ནོ། །

དཔྱོད་པ་ནི་བྱམ་པ་རྟིང་པ་དང་བརྟན་པ་ཞེས་སྤྲོ་མོ་ལྟ་བུར་ཞུགས་པའི་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །བག་མེད་པ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་སྒྲོམ་པ་
སྟེ་མི་སྒྱུབ་པའོ། །བག་ཡོད་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་གང་
དང་ལྡན་པ་ལས་སེམས་འཁོར་བའི་སྒྲོན་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་
འབྱུང་བ་སྟེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཡང་དག་པའི་
ཤུགས་སོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་སེམས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་ཆགས་པ་སྟེ་ཡིད་
བདེ་བ་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་དག་ལས་
སུ་རུང་བའོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་དག་གི་ལྷི་བ་ཉིད་
དང་ལྷུགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི་ཆོས་གང་དང་
ལྡན་པ་ལས་ཁོ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཐལ་ལྷུག་ལ་སོགས་པས་གཞན་ལ་ཐོ་འཆམས་པ་
དེའོ། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་མི་འཆེ་བའོ། །

ངོ་ཆ་ནི་གང་གི་དབང་གིས་བདག་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་
སྒྲིག་པ་ལས་བརྒྱུག་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲིག་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུའི་ཆོས་ངོ་ཆ་ཞེས་
བྱ་བའོ། །ཁྲིལ་ཡོད་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་ཆ་བར་བྱེད་
པའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་ཆོས་གང་གིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་དུ་འཇུག་པ་
སྟེ་དེ་ནི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ནི་སེམས་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་མི་བྱེད་

ཁོང་ཁོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ལྡན་པ་སོ་
སོར་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་
མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་སོ། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤངས་པ་ཡོད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སེམས་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་དག་ལེགས་ཀྱི་དོན་ནི་དག་བའི་དོན་ཏེ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བ་ཡང་ཉེ་བར་འཆེ་བ་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
སྤྱིན་ཅེ་ལོག་མེད་པའི་དག་བ་སྟེ་ནད་མེད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་
དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དག་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་
ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མ་སྤྱོད་པའི་
གཟུགས་བརྟན་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་
ནི་གསུམ་སྟེ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་ཐུག་མེད་
པའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ནི་སྤེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་ཏེ་དངོས་སོ་
རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །

ཞེ་སྤང་མེད་པ་ནི་ཁོང་ཁོ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
མནར་སེམས་མེད་པ་ཉིད་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །གཏི་ཐུག་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་
དང་འགལ་བའི་ཆོས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །འདི་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་དག་
བ་དག་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ཤིང་གི་རྩ་བ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་
གནས་པ་དང་འཕེལ་བའི་རྒྱལོ། །འདི་ལས་བསྐྱོད་པས་ན་གསུམ་ནི་མི་དག་བའི་

ཅ་བ་རྣམས་ཏེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་སྤྱུག་གོ། །དེ་ལ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆགས་པ་མི་དགེ་བའི་ཅ་བའོ། །ཞེ་སྤང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ། །

འཇིག་ཆོགས་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བའི་གཏི་སྤྱུག་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་མ་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཏི་སྤྱུག་མི་དགེ་བའི་ཅ་བའོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་རྣམས་གསུམ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་སྒྲོའོ། །དེ་ལ་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་འཇིག་ཆོགས་དང་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟ་བའི་གཏི་སྤྱུག་མ་གཏོགས་པར་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་སྟེ་མི་འདོད་པའི་རྣམས་སྟོན་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་འང་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་འདི་ཐམས་ཅད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གང་དང་གང་ཞིག་སྟེད་པ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཤེས་རབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་སྟེ། རང་ཉིད་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གཞན་གྱི་ཅ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་གཞན་ནི་ཅ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མི་བརྟན་པ་ཉིད་དང་སྟེང་དུ་འབྱུག་པ་ཉིད་ལས་ཅ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོས་མཛོན་པར་གསུངས་པ། དགེ་བའི་ཅ་བ་གསུམ་རྣམས་དང་། རོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པ་རང་

བཞིན་གྱིས་དག་བ་སྟེ་པན་པའི་སྒྲན་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་
བས་ནི་ཚོས་གཞན་དག་བ་རྣམས་ཏེ་སྒྲན་དང་བསེས་པའི་ཚུ་བཞིན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བས་ནི་སེམས་དང་ངག་གི་ལས་དག་དང་
བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བའི་འདོད་པས་སེམས་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་
དག་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་སྒྲན་དང་འབྲེས་པའི་ཚུ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱང་བའི་འོ་མ་
བཞིན་ནོ། །ཀྱན་དུ་སྒྲོར་བ་རྣམས་ནི་དགྲ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་
རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྷན་པ་དང་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཐྱག་
དོག་དང་སེར་སྒྲོ། །སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཀྱན་དུ་སྒྲོར་བའི་སྤྱིར་ཀྱན་དུ་སྒྲོར་
བའོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་སྲིད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཞེན་
པ་དང་ཞེན་པའོ། །ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་གཞོད་སེམས་དང་ཞེ་སྤང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་
ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའམ་
ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་བདག་བྱད་པར་འཕགས་པར་རྟོག་ཅིང་
སེམས་པ་གང་ཞེག་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བའི་རྒྱ་
སེམས་ལས་བྱང་བའི་ཚོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་འདི་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱིའོ། །

དེ་ནི་འབྲུག་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་བ་སྟེ་དེ་ལ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བློམས་
དང་རིགས་དང་གཟུགས་དང་དབང་སྤྱུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམན་པ་
ལས་བདག་ཉིད་དམན་པ་དང་འབྲེས་པ་དང་ལྷག་པའམ་མཚུངས་པ་དང་མཚུངས་
པར་ཉེ་བར་དམིགས་ནས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་བྱད་པར་ནི་ང་རྒྱལ་འོ། །བྱད་པར་
དུ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་བདག་དམན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛོན་པར་ང་རྒྱལ་བ་

ནི་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་ཀྱང་བདག་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པར་སེམས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ལོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་ངའོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
ནི་ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཉེ་བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བ་ཡང་ངོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱང་པོ་རྣམས་ཉེ་བར་ལེན་པ་སྟེ་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ། ཡང་
ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་རྣམས་ལས་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་
རྣམས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་ཉེ། དེ་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་
བྱང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་བརྟེན་ནས་
གདགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཉེ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་རང་
བཞིན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་རྣམས་ལ་མོངས་པ་ལས་ངའོ་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་
ངའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལམ་དང་འབྲས་
བྱ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་
བདག་གིས་ཐོབ་པོ་ཞེས་མཛོན་དུ་སྟོགས་པས་སེམས་པ་ནི་མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ལོ། །ལོག་པའི་ལས་གསོད་པ་དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲིག་པའི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱགས་
པ་དང་མཐོ་བར་གྱུར་པ་ནི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །

བདག་ཉིད་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་དང་བདག་ཉིད་ལ་དམན་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལོ། །མ་
རིག་པ་ནི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་བདེན་པའི་དོན་མི་མཐོང་བ་དང་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཟག་གམ་ཆོས་སུ་སྟོང་འདོགས་པ་དེ་

སྟེ། རིག་པའི་མི་མ་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་པ་མི་ཤེས་
པ་ཅན་མོ། །

རིག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཐེ་
ཆོས་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་ཁྱགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་དོགས་པའི་
བདག་ཉིད་དོ། །ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་ཤུལ་འཇིག་པ་ལའོ་ཞེས་པ་
འཇིག་གོ། །ཉམས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་པ་འཇིག་པའོ། །ཅི་ཉི་སོགས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་
བསགས་པ་ནི་ཆོགས་སོ། །འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་ཆོགས་ཀྱང་ཡིན་པ་སྟེ་རྣམ་པར་
འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ནི་འཇིག་ཆོགས་སོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངར་བྱེད་པ་དང་། ང་ཡིར་བྱེད་པར་ཁྱགས་པ་ནི་འཇིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་རྟག་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་ཏུ་གཟུང་བ་རྣམས་ལ་གང་ཟག་ཏུ་ལྟག་པར་སྟོ་
འདོགས་པས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་དང་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་གཟུགས་ལ་བདག་དང་
བདག་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པས་
འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་ཆ་ཤས་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་
ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཇིན་ལས་
སོ་སོར་བཞི་རྣམས་སོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ཀྱེ་མ་བདག་
དང་འཇིག་རྟེན་འདི་རྟག་པའོ། །ཆད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་

བ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་གཉིས་གཉིས་སུ་རྟོག་པའི་འདུག་པ་ཤེས་རབ་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་
མཐའ་འཛིན་པར་ལྟ་བུ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་
ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བུ། །མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་དམན་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལ་མཆོག་
ཏུ་འཛིན་ཏེ་འདི་ནི་བདེན་ཏེ་གཞན་གཏི་ཟུག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་
སོགས་པ་བྱིས་པ་ལས་སོ། །རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་རྟ་བ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ལམ་དུ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་འདིར་ཡང་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བྱིས་པའོ། །འདི་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མ་དག་པ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་དག་པ་དང་གྲོལ་
བའི་ལམ་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྲ་དོག་ནི་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གདུང་བའོ། །མེར་སྣ་ནི་ཆོས་ལ་
སོགས་པ་སྦྱིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་འགལ་བའི་སེམས་འཛིན་པའོ། །འཆིང་བ་
རྣམས་ནི་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གཏི་ཟུག་གོ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་
བཅིངས་པ་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་རོ། །སྒྲ་རྣམས་ནི་
དུག་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྟ་

བཤོ། །འདིར་འདོད་ཆགས་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་།
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་སོ། །

ལྟ་བུ་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ནམ་པ་ལྟར་བྱེ་བས་སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་
ནམས་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས་ནམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་ནམ་པའི་དབྱེ་བ་
བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟག་པའི་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ་ཇི་ལྟར་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བུའོ། །གནས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པའི་
དངོས་པོ་ནམས་ལ། ཇི་ལྟར་སྤིད་པའི་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་དག་
ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སྤྱ་རྒྱས་སོ། །ཡང་ན་འདྲུག་པ་མཆོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སམ་སྤྱ་བས་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་བག་ལ་ཉལ་
ལོ། །འདི་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་མ་རྟོགས་པ་ལས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་སྐྱོ་འདོགས་པས་ན་སྡོན་
ལ་མ་རིག་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཉིས་ཐོས་ནས་འདི་
བདེན་ནམ་མི་བདེན་ཞེས་ཐེ་ཆོམ་སོ། །

དེ་ནས་ལོག་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་གོམས་པ་ལས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གོམས་
པས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལོག་པར་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་ལྟོག་པར་
ངེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བདག་ཉིད་གཟུང་བར་བྱའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱར་བ་
འདེབས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་
ནས་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་
འཛིན་པ་སྟེ་གང་ལ་མཐར་འཛིན་པ་དེས་དག་པར་བཅི་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནས་ལྟ་

བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ་གང་གིས་དག་པར་རྟོགས་པ་དེ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའོ། །ལྟ་བུ་དེས་ཁེངས་པ་ནི་གཞན་ལ་
 ཞེ་སྤང་ངོ་ཞེས་པའི་རིམ་པའོ། །

རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་རེ་རེ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་གལ་ཉེ་སྤྱི་རྒྱུ་
 སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་
 དུལ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའོ། །དེ་འདི་རྒྱུ་ལ་དང་སྐྱེད་པའི་
 རྟོགས་རྒྱུ་ལ་སྤྱུར་རོ། །སྤྱི་རྒྱུ་ཏུ་གཤམ་པའི་རྒྱུ་ལ་སྤྱུར་དང་དག་དང་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་ལ་
 བརྟེན་དོ། །གང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངོ། །གང་
 གཞན་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྒྱུ་ལ་
 བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
 སྤྱི་ནི་གཞན་སྤྱི་བ་སྟེ། གང་གིས་རྒྱུ་ལ་མེད་པར་བྱེད་པའམ་གང་ལས་གཞན་
 རྒྱུ་ལ་གྱི་བསམ་པ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། སྤྱི་ལ་བཞིན་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལ་སེམས་ཅི་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇུག་སྟེ། ཆོས་གང་དང་ལྡན་པ་
 ལས་པ་རོལ་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་ལོ། །

རྒྱུ་ལ་ཤིང་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་སྟེ་གང་གི་དབང་ལས་གཞན་རྒྱུ་ལ་
 སྤྱི་དང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གྱུས་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱུ་ལ་འཆོ་
 བ་ནི་ཁོ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཐལ་ལྷག་ལ་སོགས་པ་དེག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཆོས་སོ། །འཆོག་པ་
 བྱེད་པ་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་སོ་རྒྱུ་ལ་གྱིས་ཐས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་

བཅོམ་ནས་གནས་པའོ། །འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་མི་མངའ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
སྟེ་སེམས་ལ་ཁྲོ་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལན་མང་དུ་བྱེད་པའོ། །

གཡོ་ནི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རིགས་པ་དང་མི་
རིགས་པ་འབྲོག་པོ་མི་གསལ་བར་འཇུག་པ་དེ་སྟེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱ་བའོ། །དེ་
ལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྒྱགས་པ་དག་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བྱི་མའི་རྒྱ་མ་ཐུན་
པའོ། །འཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་འཛེབ་ནི་ཁོང་ཁྲིའོ། །འཆིག་པ་ནི་ལྟ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །གཡོ་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ཀུན་ནས་དགྲིས་པ་རྣམས་པ་
བཅུ་སྟེ་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཚོད་པ་དང་འགྲོད་པ་དང་ཐུག་དོག་དང་སེར་སྣ་
དང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་འདི་འདར་
བ་ཉིད་དང་ལུས་དང་རག་དག་ལྟེ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་སེམས་དམིགས་པ་རྟོགས་
པ་ལ་ལས་སུ་མི་རུང་བའོ། །གཉིད་ནི་གཉིད་དེ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་འཇུག་པ་དང་
འགལ་བའི་ཆོས་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་འང་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱའོ། །གཉིད་
མ་ཐུག་པོའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་རིག་པ་མེད་ལ་གཉིད་དང་བྲལ་བ་ན་སྤར་གྱི་
ཤེས་པས་འདུས་བྲས་པ་ལས་སྒོ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་
ལུས་ནི་སྒྱུ་མ་ཡིན་ཀོ་ཞེས་ཀྱང་བེད་རོ། །

ངོ་ཆ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གང་དང་ལྡན་པ་ལས་བདག་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་འཛེམ་
པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྟིག་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ངན་པའི་ཆོས་
སོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དང་
སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་ཁྲོ་བ་ཅན་སྟེ་ད་ལྟར་འབྱུང་

འགྱུར་གྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་དྲག་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་གཏུམ་པའོ། །འཆབ་པ་ནི་
སྟེག་པ་སྟེད་པའོ། །ཀྱུན་ནས་སྟེལ་ཏེ་ཀྱུན་ནས་བཅིངས་ནས་གནས་པས་ཀྱུན་
ནས་དགྱིས་པ་རྣམས་ཏེ་དགོ་བའི་ཚྭ་གས་ལ་འཇུག་པ་དང་འེན་ཏུ་འགལ་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་རྣམས་ལ་ཡང་རྒྱགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་རྣམས་ནི་མ་རིག་
པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པའོ། །འགྱོད་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་པའོ། །དེ་ཆ་མེད་པ་དང་
མོད་པ་དང་སེར་སྣ་རྣམས་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་པའོ། །ཁྲོ་བ་དང་ཐྲག་
དོག་དང་ཁོང་ཁྲོས་ཀྱུན་བསྐྱང་བའོ། །འཆབ་པ་ནི་སྟེད་པའམ་མ་རིག་པའི་རྒྱ་
མ་ཐུན་ཏེ། འདི་རྣམས་ནི་མ་བཅུ་རྣམས་དང་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །ཟག་
པ་རྣམ་གསུམ་སྟེ་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་
པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱུན་ནས་དགྱིས་པ་
བཅུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་ཟག་པའོ། །མ་རིག་པ་པོར་བའི་ཐ་རྒྱས་
ཉིད་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁ་ནང་དུ་
བསྟན་ནས་འཇུག་པ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་རྣམས་ནི་སྲིད་པའི་ཟག་
པའོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་མ་རིག་པ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པའོ། །

འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་
རྣམ་པར་གཞག་གོ། །སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་དུ་སྟེ་མཆེད་དུག་
གི་མ་ནས་འཇག་པའི་ཕྱིར་རམ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པར་བྱེད་པའམ་རྒྱད་ཡུལ་
ལ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟག་པའོ། །རྒྱ་བོ་རྣམས་ནི་བཞི་སྟེ་དེ་ལ་ལྟ་བ་རྣམས་

ལས་གཞན་པ་འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་འདོད་པ་
དང་སྲིད་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཚུ་བོ་གསུམ་མོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་ལྷ་བ་རྣམས་ལྷ་
བའི་ཚུ་བོ་སྟེ་བཞི་བའོ། །

བྱིར་བས་ན་ཚུ་བོ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་ལྡན་པ་བྱིར་བས་ཏེ་དེའི་རྗེས་
སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་ཚུ་བོ་བཞི་བོ་ཁོ་ན་སྟེ་སྤྱག་བསྐལ་སྣ་
ཆོག་ལ་ལྷ་ཉུ་སྦྱོར་བས་ལྡན་པར་བྱེད་པའམ་ཡང་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་
ཡུལ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པས་སྦྱོར་བའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་རྣམས་བཞི་སྟེ་
འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་འདོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ལྷ་
བའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་བ་ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་སྲིད་པའི་སྦྱོར་
བ་ཉིད་མ་རིག་པ་བསྐྱན་པ་རྟུགས་པ་དང་ཁྲོད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་བདག་ཏུ་སྦྱ་
བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལྷ་བ་
རྣམས་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱང་ཞེ་ན། ལམ་གྱི་དག་རྒྱར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་
ཕྱོགས་གཉི་ག་སྦྱ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཁྲིམ་པ་རྣམས་འདིས་
བསྐྱས་ཏེ་མི་བཟང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་དུ་འདུ་ཞེས་པས་སོ། །

རབ་ཏུ་སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་འདོད་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་དག་
པར་རྟོགས་པས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པས་ན་ཉེ་
བར་ལེན་པ་རྣམས་སོ། །མདུད་པ་རྣམས་ནི་བཞི་ཡིན་ཞིང་འདོད་པའི་ཁམས་ཁོ་
ན་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་གཞོན་སེམས་དང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་

དུ་འཇིན་པ་དང་འདི་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །མ་རིག་པ་ཉིད་ལུས་ཀྱི་
མདུད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་པའི་འདོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་མི་འཆད་པར་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

སྦྱིབ་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་སྦྱགས་
པ་དང་གཉིད་དང་ཚོད་འགྱོད་དང་ཐེ་ཚོམ་སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ཁོ་ན་སྦྱིབ་པ་
རྣམས་ཏེ་ཞིན་དུ་མི་དགེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྱིབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིད་དང་སྦྱགས་པ་དག་སྦྱིབ་པ་གཅིག་དུ་
བརྗོད་པ་དང་ཚོད་པ་དང་འགྱོད་པ་གཉིས་དག་ཀྱང་གཅིག་པ་སྦྱ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
ཟས་དང་ཟས་མ་ཡིན་པ་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིད་དང་སྦྱགས་པ་དག་
ཟས་གཅིག་པ་ནི་ཚོས་ལྷ་སྟེ། སྦྱོ་བ་དང་མི་དགའ་བ་དང་གཡལ་བ་དང་ཁ་ཟས་ཀྱི་
ཁོད་མ་ཤེས་པ་དང་སེམས་ཁྱུམ་པ་ཉིད་དོ། །ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི་སྦྱང་བའི་འདུ་ཤེས་
སོ། །བྱ་བ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་ཁྱུམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཚོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དག་གི་ཟས་བཞི་སྟེ་ཉེ་དུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱོདས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མི་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོན་དགོད་པ་དང་ཅེས་པ་
དང་ཡོངས་སུ་སྦྱད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་པའོ། །

ཟས་མ་ཡིན་པ་ནི་གནས་སོ། །བྱ་བ་ཡང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སེམས་ཉེ་
བར་མ་ཞི་བ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྦྱིབ་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷ་ཁོ་ན་བཤད་ཅི་ན་ཡུང་པོ་ལ་གཞོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དག་

གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཞོན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིད་དང་སྤྲུགས་པས་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལའོ། །ཞོན་པ་དང་འགྱོད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལའོ། །ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དག་མེད་ན་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པ་དེའི་སྤྱིར་ལྟོ། །

ཤེས་པ་རྣམས་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ཉེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་
དང་ལམ་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་
དང་ཀྱན་རྫོབ་དང་ཡོངས་སུ་འབྲིས་པ་དང་སྐྱ་རི་བཞེན་ཤེས་པའོ། །བཟོན་པ་
རྣམས་ནི་བརྒྱ་དེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་བྱས་པའི་བཟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་
བ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྫོད་ཟེན་ཏོ། །སེམས་
དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་
དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་སྟོག་གི་དབང་
པོ་དང་། དེགས་མ་སྤྲུག་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཕུང་པོ་སོ་སོར་ཐོབ་
པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དང་མིང་གི་ཚོགས་དང་ཚིག་གི་ཚོགས་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་དང་ཚོགས་པ་
དང་མ་ཚོགས་པའོ། །

དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི་རྟོན་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་
ནི་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་པ་རྟོན་པ་དང་ཐོབ་པ་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའོ། །བརྗོད་པ་
ལས་མ་ཐོབ་པའོ། །ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་འདི་དག་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་

བ་ཀྱམས་ཀྱི་ཕུང་དུ་མ་བསྟན་བ་དང་དགེ་བའི་ལས་དང་བ་དང་ཐོས་བ་དང་
བསམ་བ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་བ་ཀྱམས་ཀྱི་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་
བ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་བ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་བ་དག་གི་ཡང་ངོ་། །

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ལ་གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདུ་
ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཀྱམས་འགོག་བ་གང་ཡིན་པའོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་
ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་ཀྱམས་འགོག་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་གང་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱམས་འགོག་པའོ། །སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་
ཁམས་གསུམ་པའི་ཆེའོ། །རིགས་མཐུན་བ་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་མཚུངས་བ་དང་
སེམས་ཅན་འདྲ་བ་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་ཀྱམས་དོན་གཅིག་པར་མངོན་པར་འདོད་
པའི་རྒྱུ་ལོ། །

སྐྱེ་བ་ནི་ཕུང་པོ་མངོན་པར་གྱུབ་པའོ། །རྒྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་
པའོ། །གནས་པ་ནི་སྐྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱམས་མ་ཞིག་པའོ། །མི་རྟག་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེས་
པའི་ཆོས་ཀྱམས་འཇིག་པའོ། །མིང་གི་ཆོགས་ནི་མིང་གི་ཆོག་སྒྲ་དུགས་
འདིའོ། །ཆོག་གི་ཆོགས་ནི་ཡི་གེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིའོ། །ཡི་གེའི་ཆོགས་ནི་

ཡི་གེ་རྣམས་སོ། །མ་ཚོགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་མ་ཆང་བའོ། །ཚོགས་པ་ནི་
རྒྱ་དང་རྒྱུ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་
ལས་བརྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་
རྣམས་མ་ཐོབ་པའི་ཞེས་པ་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མགྲོགས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལྷུང་དུ་འབྲུང་
བའོ། །གོ་རིམས་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་མ་ཡིན་པར་འབྲུང་
བའོ། །དུས་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་དུ་འབྲུང་བ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་དེ་ལ་
གང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བྱུང་བེན་ལ་འགགས་ཐེན་པ་དེ་འདས་པའི་དུས་ཞེས་
གདགས་སོ། །གང་མ་བྱུང་བ་དེ་མ་འོངས་པར་རོ། །གང་བྱུང་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་
ད་ལྟར་བ་ཞེས་པར་རོ། །ཡུལ་གང་ཞེ་ན། རྩོགས་བཅུ་རྣམས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྩོགས་བཅུ་བྱུང་བ་ལ་ཡུལ་དུ་བཏགས་པའོ། །གངས་
གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཐ་དད་པ་
མེད་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གངས་མི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་པའོ། །ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པས་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་ལས་
ལྡོག་པ་ཐ་དད་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་དང་ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་དབྱེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཁོ་
ནའོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་མདོར་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སྤང་
བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅུ་

ནམས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་དགེ་བ་དང་
མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་དང་
ཀུན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་འཆིང་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཀུན་ནས་དགེས་པ་
དང་ཟག་པ་དང་ཚུ་བོ་དང་སྐྱོར་བ་དང་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་མདུད་པ་དང་སྤྱི་བ་པ་
ནམས་ཏེ་ངེ་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་བརྟེན་ཅིན་ཏོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནམས་དང་མི་དགེ་བ་དང་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ངེ་ལྟར་སྤྱི་བར་སྤང་
བར་བྱ་བའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་འང་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བ་འདི་
ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ན་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ལྷག་མ་ནམས་ནི་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྟེན་ཅིན་ཏོ། །ནམ་
པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་འཛིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཙུག་པ་ནམ་པར་རིག་
ཅིང་རྟོགས་པའོ། །དཔེར་ན་ནོར་བུ་ནམས་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་པར་གཞག་པའི་ཆོན་ཀྱི་
རྩེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དུ་
ཉེ་བར་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙུག་པར་བྱེད་དོ། །

ཡུལ་ཀྱི་ནམ་པ་ཅམ་ཡང་ནམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཁོ་ནའི་ནམ་
པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྤྱི་བ་རོ། །དོན་ཀྱི་ནམ་པ་ལས་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་
རོལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དོན་ཀྱི་ནམ་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱི་བ་རོ། །ནམ་པར་

མཆེད་དག་བཞད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དངོས་སོ་བདུན་སོ་སྟེ་
ཡུལ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་སོའོ། །

དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་སོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འགགས་མ་ཐག་པ་དེ་ནི། དེ་དང་འབྲུ་བའི་འབྲས་སུ་མངོན་པར་གྱུ་བར་བྱེད་
བས་དེ་ལས་སྤྱི་མའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ས་སོན་ཀྱི་དངོས་སོའི་གནས་སྐབས་
ཀྱིས་དྲུག་པའི་རྟེན་རབ་ཏུ་སྐྱུ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ་མིག་ལ་སོགས་
པའི་དབང་སོ་ལྟར་ཐ་དད་དུ་སྒྱུར་བ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་
དང་འདུ་བྱེད་དང་ཕྱང་སོ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་
ཡིན་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་
མིན་ཀྱི་འགོག་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ཆོས་བདུན་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་བྱེ་བྲག་
ཏུ་སྐྱ་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱུང་ཟེན་ཏོ། །ཆོས་གང་ཆོས་
གཞན་རྣམས་མི་སྤྱི་བ་པའམ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྤྱི་བ་
ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའོ། །

འདིའི་བར་དུ་དངོས་སོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། བར་གསལ་ཏེ་
རྣམ་མཁའ་ཡིན་ལ་གཟུགས་སུ་སྒྱུར་བས་མི་གསལ་ལ་སྒྲོར་མེད་པའོ། །སོ་སོར་
བརྟགས་པ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པས་
འགོག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱང་སོ་ལྟག་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་
དབྱིངས་ཏེ་གང་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱང་སོ་ཅམ་
མོ། །གཞན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་ཀྱི་འགོག་པ་ནི་གང་རྒྱ་དང་རྒྱེན་མ་ཆང་བ་སྟེ།

འདི་ལྟར་སྤང་སོ་ལྟག་མ་མེད་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སྤང་པའི་
འཆིང་བ་ཤིན་ཏུ་ཆད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །འདི་གསུམ་ཡང་རྣམས་སྤྲོད་པ་
འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམས་མེད་པ་ཅམ་ནི་ནམ་མཁའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
ཅམ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པའོ། །སྤང་སོ་མེད་པ་ཅམ་སོ་སོར་བརྟགས་
མིན་གྱི་འགོག་པ་སྟེ། མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི་རྣམས་སྤང་དོ་ཞེས་མདོ་སྟེ་པ་
རྣམས་ཆོས་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་མ་
ཡིན་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་བཞིན་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱང་འདིར་འདུས་མ་བྱས་སྤྲོད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་སྦྱེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སོ་སོར་རིག་བྱ་དང་
རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་
འགོག་པ་ཞེས་པར་ཡང་བརྟོག་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེ་བའི་སྒྲིའི་དོན་གྱི་སྦྱེ་
མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་སྦྱེ་ནས་
ཁམས་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བརྟོག་དོ། །

མིག་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་ཇི་སྲིད་པའོ་ཞེས་པ་རྟེན་བྱ་དང་དམིགས་པ་བྱ་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བྱ་གི་བྱེ་བྲག་གིས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་
པའི་དོན་གྱིས་ན་ཁམས་རྣམས་སོ། །ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོ་འདི་རྣམས་ལས་

འདོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་རྣམས་ཏུ་ཞེ་ན། ཐུགས་དང་
ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་ཏུ་ཞེ་ན། བཅུ་བཞི་སྟེ་དེ་དང་རོ་དང་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའོ། །

གཟུགས་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ་རྣམས་ཏུ་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་
གང་ཟག་དང་བཅས་པའོ། །ཡང་དག་པར་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཏུ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་
ཉིད་གང་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དགོ་བ་རྣམས་ཏུ། མི་དགོ་བ་རྣམས་ཏུ། ལྷ་
ཏུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ཏུ་ཞེ་ན། བཅུ་ཞི་རྣམ་པ་གསུམ་ཅར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་
བདུན་དང་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་
རྣམས་ལྷ་ཏུ་མ་བསྟན་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷ་
ཏུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའོ། །མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་ནི་སྤྱལ་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་པ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །ནང་གི་
བདག་ཉིད་ཏུ་ཞེ་ན། བཅུ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དི་དང་། རོ་དང་།
རིག་བྱེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་པའོ། །

ཕྱི་ཏུ་ཞེ་ན། ཏུག་སྟེ་གང་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །དམིགས་པ་དང་
བཅས་པ་ཏུ་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་
རོ། །ལྷག་མ་བཅུ་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྷ་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་པོ་
འདི་རྣམས་ཁོ་ན། ལ་ལར་བསྐྱེད་ནས་སྤྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་
ལ་ལ་ལར་ཤེས་ཏུ་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་པོ་ལྷ་རོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་སྟེ།

སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཅམས་སོ། །རང་བཞིན་གསུམ་ཡང་སྟེ་ཀྱན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །གཉིས་ཀྱང་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །

གཅིག་ཁོ་ན་ཡང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་སྟོས་པ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །སྤང་བྱའི་ཕྱོགས་ནི་ཅམ་པར་བྱང་བ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་དང་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཅམས་སོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དེའི་བྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཁོ་ན་སྟེ། ཡབ་དང་སྲས་མཇུག་པའི་མདོར་ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། འདིག་ཉེན་མཁས་པས་བདེན་པ་འདི་གཉིས་དག། གཞན་ལས་མ་ཐོས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ། གང་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སོ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་ཆོངས་པས་ཁུས་པར། སྤྱག་བསྐྱེད་མེད་དོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱན་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །འགོག་པ་མེད་དོ། །ལམ་འཕགས་པ་ཅམས་ཀྱི་བདེན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཆོངས་པ་གང་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟེ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །གང་ཀྱན་འབྱུང་བ་ཀྱན་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའོ། །གང་ཤིན་ཏུ་འགགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་
ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའོ། །གང་མཉམ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེ་བས་ལམ་བསྐྱོམ་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་སོ། །

དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བའི་དོན་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
མཛད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་
མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་དེ་བསྟན་པ་འབའ་ཞེག་སྟེ། བདག་མེད་པ་
གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །གང་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་
དང་། གང་དམ་པ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པས་སྒོ་གྲོས་བྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་རྣམས། ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་ཁོ་ན་
ལ་ཉག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རི་
ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་སྒྲོ་
འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲོས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
བའོ་ཞེས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཆོ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ལ་མི་
འཇུག་པས་དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ངས་པར་འགྲེལ་པའི་
མདོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཁོ་
ནར་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་

བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བ་ངེས་པའི་དོན་ཁོ་ནར་གཞུང་
འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་གང་མ་བཟགས་ན་ཡིད་ཆེས་པ་མཐོང་བ་རིལ་བ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟར་པ་རོལ་རྒྱུ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ནི་མ་
ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། གང་ཡང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཁོ་ནའོ། །གཞན་གྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
དེ་ཁོ་ན་ལ་གང་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པ་པར་
སྒྲོ་འདོགས་པ་དེ་ཀུན་བཟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེའི་འདི་རིལ་རྒྱར་བཟགས་
པའི་མཆན་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
གཞག་གོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདི་ཡང་དངོས་པོར་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཟགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཏྲག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གནས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ཏྲག་ཏུ་སྒྲོ་བཟགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་མདོར་གསུངས་པ་གང་གཞན་དབང་
གི་མཆན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་པ་གཏན་ནས་བུལ་བ་ཉིད་དེ་དེ་ལ་མི་
དམིགས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མཐའ་དག་ཅེས་བཟྃ་དོ་ཞེས་

བྱའོ། །དེ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱན་
 རྫོབ་པ་རྣམས་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་འཁོར་བར་ཀྱན་དུ་
 སྦྱོར་བ་ཉིད་དང་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཤམ་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་
 བར་སྦྱོར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་
 དོ། །

རྣམ་འབྱོར་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པས་
 ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་རྣམས་ལ་གང་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ངེས་པར་འཛུམས་
 བར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་ངོ་བོར་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་སྦྱོར་བཏགས་པ་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཀྱན་
 བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཀྱན་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོའི་ཆོས་འདི་
 དེ་གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་སྤྱིད་དེ།
 དོན་དམ་པར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་
 བར་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པ་ཉིད་
 གྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡང་སྟོང་ལ་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 གཉིས་ཀའང་གནས་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་
 སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་སྐད་དུ་འང་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་

རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཕྱེད་དང་གསུམ་པར་གསུངས་པར། རབ་ཀྱི་ཅལ་གྱིས་
རྣམ་པར་གཞོན་པ་གཟུགས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནམ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལོ། །གང་འདི་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་འདི་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནི་ཞེ་སྒྲུང་གི་ཆོས་ཅན་ནམ་ཞེ་སྒྲུང་མེད་པའི་ཆོས་
ཅན་ནམ་གཏི་མུག་གི་ཆོས་ཅན་ནམ་གཏི་མུག་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་གང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩི་སྤྱོད་པའི་གཏི་མུག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་
གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལོ། །གཟུགས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་
འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ལོ། །གང་འདི་རྣམས་ཀྱི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རྩོམ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་གང་དངོས་པོར་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་སྟོ་འདོགས་པ་འབྱུང་པའི་སྟོ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྫོད་དེ།
འདི་ལ་བསྐྱེབ་པར་བྱ་བའམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགོ་བས་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་མདོར་གསུངས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དངོས་རྣམས་སྐྱེ། །དོན་

དམ་པར་ནི་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་པ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་
ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་དངོས་
པོ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པར་བརྫོད་དོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པའི་དབང་
གིས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་སྦྲིན་
ཅིང་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་གང་ལས་དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
དངོས་པོ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྫོད་དོ། །འདི་
རྣམས་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་གཏན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ་མ་བརྟགས་ན་དགའ་བའི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
ནི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་མི་རྣམས་
ཀྱིས་གང་གཞག་པའི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟན་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་གང་སློབ་གཏགས་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྣང་
དུ་བྱས་སོ། །

སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཞག་པའི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་
ཡང་དག་པའི་ཚད་མས་ངེས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ། །རི་ལྟར་
ཡང་འབྱུང་བ་དང་མ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ངོ་བོ་ཀྱན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སོགས་པས་ཉེ་

བར་དམིགས་པ་སྐྱོ་ཤད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་སྐྱོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་
དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་སྒྲིམ་
པའི་བྱེ་བྲག་གིས་འགལ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འོ། །

དེས་ན་རྗེ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་ན་སྐྱེ་བ་
མེད་ཀྱང་གང་ལས་དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལྟར་ཉི་བར་སྟོན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་སྐྱེ་བ་
མེད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཐོས་པ་
དང་བསམས་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ནི་དོན་
དམ་པར་བརྗོད་དེ་དམ་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །དངོས་དང་བརྒྱུད་
བས་བྱས་པ་ནི་བྱད་པར་ཏེ། དེའི་དབང་ལས་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་འདི་རྣམས་སྐྱེ་བ་བྱུང་བ་
མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ན་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནི་བསམས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་
པའི་ཚད་མ་ཡང་དག་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཡང་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སམ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་
ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་བརྟུན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་ཁོ་ནའི་

དོན་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བརྒྱུན་པའི་རྣམས་ཀྱི་བར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་མ་དགུང་བ་སྟེ། རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མ་ཡིན་ལ་དགྲོད་པ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་དེ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྒྱུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དོན་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཁ་ཅིག་གིས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་རྣམས་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་སྟེ། གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས་ཀྱང་ངོ། །བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲགས་པ་ལས་ཀྱང་ཉེ་གང་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ཉེ་བར་བརྟགས་པ་དེ་ནི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ་དེ་གྲགས་པ་ལས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །གང་ཡང་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ། དཔེར་ན།

འདི་ནི་བདག་གམས་སེམས་ཅན་མེད། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་བཅས། །ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དུ་མར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་ཡོད་ནའང་དངོས་པོ་པན་ཚུན་འགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་མེད་

དོ། །ཡང་ན་སྐྱུ་མའི་དོན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཏེ་མི་བདེན་པའི་དོན་ནི་སྐྱུ་མའི་དོན་
ནོ། །སྐྱུ་མའི་དོན་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་ནི་བརྟུན་པའི་རྣམ་པ་ཉི་བར་འཛིན་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་ལ་བདེན་པ་དང་
བརྟུན་པའི་ངོ་བོ་དག་ཀྱང་པན་ཚུན་འགལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟུན་པའི་ངོ་བོ་
ཡང་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ་སྐྱ་
ཆོག་པ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འང་མི་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་འགལ་བའི་
སྤྱིར་རོ། །མི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡང་བརྟུན་པའི་སྤྱིར་འབྲུལ་པ་ཉིད་ནའང་ཤེས་པ་
བདེན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་ཚུན་སྐྱ་
ཆོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཤས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་
སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་འང་བརྟུན་ཀྱི་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཚུ་ལ་
ལས་འདི་བྱད་པར་ཆེའོ། །ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་ཙམ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་པ་ནི་སྤྱང་ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་ཙམ་ཞེས་པར་འདོད་པ་མེད་དོ། །

གང་ཡང་མདོ་ལས། འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཙམ་
ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྫོད་པར་བྱེད་ལས་ཐ་དད་པའི། །བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལའང་། གང་རྣམས་རྫོད་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོར་གྱུར་
པ་ཁོ་ན་དང་། བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དེ་
དེའི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་རྫོད་བྱེད་དང་བརྫོད་པར་བྱ་བ་དག་རྟོག་པ་ལ་
གནས་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་ཉི་བར་བརྟུན་པའོ། །འདིར་འདུ་ཤེས་ནི་རྟོག་པ་སྟེ་རྟོག་པའི་

ངོ་མོ་ཁོ་ན་རྫོང་བྱེད་དུ་མིང་གི་སྐྱས་མངོན་པར་དགོངས་སོ། །ན་བའི་ཤེས་པ་ལ་
སྒྲུང་བའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཅུ་མ་ཉིད་དུ་ཟད་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་
སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ལ་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་གཞག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
རོ། །རི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་སྐྱེས་བྱ་མང་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བྱ་དང་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་སྐྱའི་དོན་
སྐྱའི་རྣམས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་མོ་བརྟགས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་
དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་ལའོ། །དོན་དམ་པར་སློབ་ཏུགས་པའི་ངོ་
མོར་བརྫོང་པར་བྱ་བཞིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱོས་པ་ཐམས་
ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོར་གསུངས་པ། ལྷའི་བྱ་གལ་ཏེ་དོན་
དམ་པར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ངོ་
མོར་འགྱུར་ན་ནི་བདེན་པའི་གངས་སུ་མི་འགྲོའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ནར་དེ་
འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་
ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་ནི་ཀུན་
རྫོབ་པོ། །དངོས་པོ་གཡོ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུ་
རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་དག་ཏུ་འང་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏུགས་པའོ། །

གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། འོན་ཏེ་ཆད་མ་
མ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་འདི་ལས་བདག་མེད་པར་འགྱུར་ཅི་ན། འདི་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་

ནི་ངེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཤེས་པ་སྤྱི་བརྩུན་པ་ཉི་བར་འཇིན་པར་ཞུགས་
པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཡང་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་རང་གི་ངོ་
བོ་བརྩུན་པ་ཡིན་ཡང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
བརྒྱད་པས་འོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
དོན་ལ་མི་སྤྱི་བཙུན་ཀྱིས་ཆད་མའོ་ཞེས་བརྗོད་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་ཆད་མ་མ་
ཡིན་ནོ། །

ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་ལས་
སོ་ཞེས་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་བསྐྱབས་པས་འདི་ནི་ཀྱི་ནའོ། །ཀུན་
རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བསྐྱབས་ཟིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་འདིའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་རང་དང་རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ། །རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་མེད་དེ་དེ་ནི་དེ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་བརྟགས་ན་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་གང་སྤྱི་བ་དང་གནས་པ་
དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བརྟགས་པ་སྤྱི་མ་དང་མི་ལས་དང་། འི་ཟའི་གོང་
ཁྱེད་དང་། སྤུལ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ་ཞེས་རྣམ་པར་
གཞག་གོ། །

གང་སྒྲོ་མ་བརྟགས་པར་ཡང་དག་པའི་ཆད་མས་ཡོངས་སུ་ངེས་པ་སྤྱི་བ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་

ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་གསུངས་པ། གྱེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་ནོ། ། གྱེ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་མི་བདེན་ཏེ་བརྩམ་པ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོ། ། གྱེ་བ་
མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་
དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ན་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་པར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་
ན་འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། ། གྱེ་བ་དང་གྱེ་བ་མེད་པ་དག་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་གྲང་བསྟན་གྱི། དེ་གཉིས་
ཀའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། རི་སྐད་དུ་རབ་དུ་དང་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་མདོར་གསུངས་པ།
གཞན་ལས་ཉོགས་མིན་ཞི་བ་སྟེ། སྤྱོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྤྱོས་པ། རྣམ་པར་མི་
ཉོག་སྤྱོད་ཆོགས་མིན། འདི་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོན་ཉིད། ། ཅེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་བྱེ་
བྲག་དང་བཅས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡང་བྱེ་བྲག་དང་བྱེད་པར་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་
ཤེས་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཅན་དང་བྱེད་པར་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་དང་
ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་དོན་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོས་ཆོས་ཅན་ལ་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཉིད་ཅེས་ཐ་
སྙད་བྱ་སྟེ་སྤྱི་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ། སྤྱི་

དོན་ནི་སྐྱབ་པ་དང་དགག་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྐྱབ་པ་བཟོད་པའི་སྐྱེལ་ས་ཅིག་ཅར་
ཉོག་ས་ཉི་པད་དཀར་གྱི་སྐྱེལ་ས་འདབ་མ་བརྒྱ་པ་དཀར་པོ་མ་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྐྱེལ་ས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྐྱོ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དབེན་
པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡུལ་ཅན་ཉེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་
པའི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཁོ་ནའང་གཞན་
སེལ་བའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཡུལ་ནི་སེལ་བའི་ཡུལ་ཉེ། དེ་ལ་ནི་དངོས་པོར་ནི་ཡུལ་ཅན་ཀྱང་མངོན་པའི་ར་
རྒྱལ་ལས་འདིའི་ཡུལ་དུ་དོན་ཉིད་དོ། །དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ནའང་བདག་ཉིད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་ལྷོག་པ་གཅིག་གི་མཚམས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །གང་
ཡང་རིགས་མི་མ་སྐྱབ་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་དངོས་པོའི་ཆ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་
པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཉེ་དེ་སྐྱའི་དོན་ནོ། །དེ་གསུངས་པ། དེས་བས་མ་དེས་ངོ་བོ་
གང་། །དེ་ནི་ཅི་ལྟར་དེ་ཡི་ཡུལ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གཞན་རབ་ཏུ་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མ་སྐྱབ་རེ་རེ་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་ཆ་
སྟེ་སྐྱའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་དེས་དབེན་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་དགག་
པ་དང་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཁོ་ནའོ། །

གང་གི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་མེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དགག་པ་རྟོགས་ལ་སྐྱས་ཀྱང་དེ་རྫོད་
པར་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ལྷོག་པ་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ། །རི་ལྟར་ཡང་དགག་པ་བྱེད་
པའི་སྐྱས་སྐྱོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

ཀྱང་བཟློང་ལ། མེད་དགག་ནི་བདག་ཉིད་ངོ་བོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་མི་གཏོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཟློང་ཀྱང་
གཞན་ལས་ལྷོག་པས་ལྷོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཉན་པ་པོའི་འདོད་པའི་ངོར་བྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་
བའི་ཕྱིར་སེམས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྟོང་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་
མེད་པའི་ཐ་སྙད་དང་། བྱད་པར་གཞན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་
དོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱད་པར་དང་བྱད་པར་མེད་པ་དག་
མེད་དོ། །དེ་གསུངས་པ། དོན་དམ་རྣམ་པར་དབྱུང་རྣམས་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་མི་
འགྱུར་བས། ཀྱུན་རྫོབ་པ་ཡི་ཆོག་དོན་ལ། དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་འགོག་ཅེས་
དང་། ལྷོག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། ཐ་དད་ཐ་དད་བརྟག་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །དེས་
ན་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དཀར་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཀྱུན་རྫོབ་དང་ལྟན་ཅིག་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དག་གི་བཟློང་པར་
བྱར་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །

དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
ལ། དོན་དམ་པའི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་ཉིད་དུ་བཟློང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཉིད་
དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་

ལ་དེ་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །དོན་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
རྣམ་པར་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།

རི་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་འཇིག་
ཉིན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ལ། དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་པ་མ་ཡིན་གང་འཇིག་
ཉིན་ཀྱི་དེ་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་
མ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དོ་ཞེས་པ་ལྟོས་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་འགལ་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་
ཅན་ཐ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐ་སྟོད་ཁོ་ནར་དོ་ཞེས་པས་དོན་
དམ་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱད་པར་དང་བཅས་པས་མ་ཡིན་
ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་འཕགས་པ་ས་བཙུ་པའི་མདོར་
གསུངས་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་རྣམས་འདི་ལྟ་སྟེ།

ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་མདོ་གཞན་རྣམས་
སུ་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་པ་
ཉིད་དུ་མི་གཟུང་གི་སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱང་ཤིག། །དེ་
ལྟར་ནི་གང་ལན་གཅིག་ལ་ཆོས་མ་ལུས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་

ཀུས་པ་དེ་རེ་ཞིག་སེམས་ཅམ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་དོན་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་ལ་འབྲུག་གོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གསུངས་པ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི། །གཟུང་དང་འཇིན་པ་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་དེ་
ཡང་བདག་ཉིད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁོང་ཏུ་ཚུད་ནས་ཐབ་མོའི་ཚུལ་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་
རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱི་དོན་ཡང་གནས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་
འཕགས་པ་ས་བརྩུ་བར། ས་བརྩུད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་
གསུངས་པ་དེ་དང་འགལ་ཏེ། རི་སྐད་ཏུ་གསུངས་པ། དེ་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཉིད་ཀྱང་རབ་
ཏུ་ཤེས་ལ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱང་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རི་སྐད་ཡོད་པ་
དེ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚུའི་ཁམས་དང་། མའི་ཁམས་དང་།
རྒྱུད་གི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་རོ། །གྲགས་པ་དང་ཡང་འགལ་
ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

རིགས་པས་དབྱུད་ན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་བརྟེན་མི་བཟོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
པོར་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དངོས་པོ་གཉིས་ཀའང་བ་ལང་རྩི་བོའི་བར་
ལ་གྲགས་པ་ཉིད་དོ། །སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་གྱིས་ཀུན་
བརྟགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐ་བ་པོ་དགག་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་སེམས་མ་
གཏོགས་པ་གཞན་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་སེམས་

ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་ནས་
སེམས་གཙོ་བོར་སྦྱབ་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

གང་གསུངས་པ། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་དུ། བག་ཆགས་ཀྱིས་ནི་དགྲ་གས་པའི་སེམས། །དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་རབ་དུ་
འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེར་ཡང་རྣམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་
ཡང་ཡུལ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གདོན་མི་བ་བར་དེ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་
ནར་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱལོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ཀྱི་རྣམ་
པ་མི་སྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་པས་སེམས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་སྦྱབ་པ་
འབའ་ཞིག་སྟེ། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་མེད་བར་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
ན་གང་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་
སྐྱེ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། ལང་
ཀར་གཤེགས་པར་གསུངས་པ། ནད་པ་དང་ནི་ནད་པ་ལ། །སྟན་པས་རྩས་བྱིན་རི་
ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཞན་རྣམས་སྦྱ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བའི་སྐྱེ་
བོ་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་བསྟན་པ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་ལ་གཅིག་དུ་པན་པ་ཁོ་ན་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་བརྟུན་གསུང་བ་ཡང་མི་མངའ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་
ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་པ། གཞན་ལ་གཅིག་དུ་པན་པ་བདེན། །མི་པན་ཉིད་ཕྱིར་

ཅིག་ཤོས་བརྒྱན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཆམས་ན་རེ་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་རང་གིས་
རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་གནས་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གཏོགས་པ་དེ་མ་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དངོས་པོ་
རྣམས་སེམས་ཙམ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ཕྱི་རོལ་
གྱི་དོན་ནམ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ལྷ་སྟེ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་དངོས་
པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པ་སྐྱབ་པ་གང་ཡིད་ཆེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚུལ་ཡང་
དག་པ་མ་གཏོགས་པ་བརྒྱན་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
ཉི་བར་རྟོགས་པ་རྣམས་ནི་བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་སྐྱུར་པར་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
སྟེ་བདག་ཉིད་ལྟར་ལ་གཞན་ཡང་ལྟར་ཏུ་འཇུག་པའོ། །དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་དེ་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྟར་བཙུག་པ་ཁོ་ན་ཉི་བར་སྟོན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཁོ་ནའོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོ་གོས་དང་ལྟན་པས། དད་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤང་བའི་ལྟ་
བ་ཐོར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་བཙུག་ལྟན་འདས་ཁོ་ན་ཆེད་མར་བྱས་ན་བདག་ཉིད་མི་
ཤེས་པའི་སྟོན་ཀྱིས་དེ་མ་རྟོགས་པར་བསམས་ཤིང་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་
ལྟག་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་དེ། མཉན་པ་དང་གཟུང་བ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་

ནུས་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པར་བྱའོ། །གཞན་ནུས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་
གཞུག་གོ། །བདག་ཉིད་དེ་ལ་མོས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོན་ལམ་ཡང་གདབ་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་འབའ་ཞིག་
གོ། །དེ་ནུས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དམིགས་ཏེ། རི་སྐད་
དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྒོ་དུ་གསུངས་པ། ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་
བཞིན་མཐོང་བ་གང་ཞེ་ན་གང་འདི་མཐོང་བ་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་ཆོས་
ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་ཡང་གསུངས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་
མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་
པ་ནུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་ལ་དངོས་པོ་མེད་
པར་ཡང་རི་ལྟར་ཡང་ནུས་པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མི་
རིགས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བའི་དངོས་པོ་མེད་
པ་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ཀྱིས་ཤེས་པ་སོ་སོར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་ནི་ཁས་མི་
ལེན་གྱི།

འོན་ཀྱང་རྣམ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་རྒྱ་དང་མིག་ཡོར་
ལྟར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ནུས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྒྲོམ་པ་
རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཐོབ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ནུས་ལ་ཆོས་མ་ལུས་པ་
བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པར་བརྗོད་ཀྱི་མེད་པར་དགག་པའི་ངོ་

མོ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། རྒྱུ་མེད་ཆེན་པོ་
པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་
བསྟན་པར་བྱ་སྟེ་མཐོང་བྱ་དང་མཐོང་བྱ་མིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཐོང་བྱའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ལོ། །མཐོང་བྱ་མིན་པའི་
མཆན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཁོ་ནར་རོ་ཞེས་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །འདི་ཁོ་ན་ལ་
དགོངས་ནས་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་པ། སྲིད་པ་དང་ནི་སྲུང་
འདས་ཉིད། །གཉིས་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཁོ་ན། །ཐུ་
ངན་འདས་པ་ཞེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་
པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་
བཞིན་མེད་མོད། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མངོན་སུམ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུག་གོ། །ཐ་སྙད་དུ་རྣལ་འབྱེད་
པའི་ཤེས་པ་འཕམ་གཞན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱར་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་སྟེ་རི་
བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའོ། །

གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱུ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་
དི་ལྟར་སྤྲུགས་དང་སྤྲུན་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པའི་དབང་གིས་སྤང་པོ་ལ་སོགས་
པ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་སྐྱུ་མ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་

མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་མ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་
འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་མ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མ་དེ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་གཞན་གྱི་
དོན་དུ་གོ་ཆ་ཡང་གྲོན་ཏེ་ཇི་སྐད་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པར་གསུངས་པ།
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྤྱན་པའི་སྤྱི་
གསུམ་སྤྱལ་བ་ལྟར་ཤེས་ཏེ། །འགྲོ་བའི་དོན་དུ་གོ་ཆ་གྲོན། །ཞེས་སོ། །གང་སྐྱེ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་མ་དེ་ལ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྟོག་པ་ཅན་ལྟ་བུར་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་
བཞིན་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
པའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་སུ་བརྗོད་དོ། །འདི་རྣམ་འབྱོར་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་
ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྱུང་པ། །ཞེས་མངོན་སུམ་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ལ།

གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་ཤེས་པ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་འདོད་པ་དང་སྤྱོད་དང་འཇིགས་པ་དང་
སྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་
མང་དུ་བྱས་པ་ལས་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བ་སྐྱེ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་མདུན་ན་ཡོད་པ་ལྟར་

མཐོང་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བབ་ཆོལ་ནམ་པ་དུ་མ་ཅོམ་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་རི་རྒྱུད་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེ་ལ་
ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་སྤྲིད་དོ། །

གང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རྟོག་
བས་འབྱུགས་པ་ལ་གསལ་བའི་ནམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་ཆད་
མ་ནམ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པར་རྒྱས་པར་བྱས་སོ། །མངོན་སུམ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་
ཡང་སྟོབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པར་བྱེ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ནམས་ཀྱི་དང་། ཅིག་
ཤོས་ནམས་ཀྱི་འོ། །དེ་ལ་གང་ཅིག་ཤོས་ནམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འབྲུལ་པར་མི་བརྟུན་དེ། གཞན་དུ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་རྣལ་
འབྱོར་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་ཚུ་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྙད་དུ་མི་ལམ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་རི་ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཙམ་ལ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་
བརྟུན་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །གང་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་
མངོན་སུམ་དེ་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཙམ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཞུགས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེ་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཆད་མ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་ཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་ན་དེ་ཁོ་ན་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་མ་འབྲུལ་བ་སྟེ། དེས་ན་
སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་རབ་དུ་

མཁུན་ཏོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
མཁུན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྱམས་པར་གསུངས་
བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་མཁུན་ཉིད་ཅན་
ཏེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པས་མཁུན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པར་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
གྱི་དོན་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་པར་སྤང་བ་ལ་ཡང་གང་གྱིས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་པ་དོན་དམ་པ་པའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་བཏགས་པ་དེ་
ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་ལ། དེ་ལ་གཞོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བོ། །དེ་ལ་གཞོད་པས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་རྗེས་སུ་
དཔག་པའི་ཆད་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྤྱི་རྒྱལ་
པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པར། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པ་དེ་མ་སྦྱི། །དེ་ཡི་སྦྱི་བ་རང་
བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། །གང་ཞིག་རྒྱུན་གྱི་དབང་དེ་སྟོང་པར་བཟོད། །གང་ཞིག་
སྟོང་པར་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་ལ་བསྟན་པར་ཡང་། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། །གང་རྣམས་རང་བཞིན་ལས་མེད་
པ། །དེ་རྣམས་གང་དུ་འང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་
ཉིད་ལ་ནི། །གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པའི་གཟུགས། །སྤང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་མ་

ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་ལ་རང་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པ། །གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བ། །དེ་རྣམས་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟེན་ནས་བཏགས་པའོ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། །གང་གིས་དངོས་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་
ན། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་དེ་དངོས་མེད། །གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་ལ། །གཅིག་དང་དུ་
མའི་རང་བཞིན་མེད། །ཅེས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གཅིག་དང་དུ་མའི་
ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་འདི་དག་གི། །གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྟེ་སྟུ་མ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། །གང་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་
བཞིན་དང་བྲལ་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ་ཞེས་སོ། །སྟོར་བ་
གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནི་རྟོག་གཏེ་བྱ་བ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་
ཉན་པར་དོགས་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མ་བྱས་སོ། །མདོར་བསྡུས་པ་ནི་ཁོ་བོས་
དབུ་མའི་སྟེ་མར་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལས་མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་རྗེས་དཔག་འདི་ཐ་སྙད་དུ་མཛོན་སུ་ཁོ་ན་ལས་འབྲེལ་བ་
ཐོབ་ནས་གནས་ཐོབ་པར་གྱུར་མོད་ཤིང་གཉིས་དུད་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་མེ་བཞིན་
དུ་མཛོན་སུ་མ་དེ་ཉིད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་དེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞོད་མོད། །ཁོ་བོ་ཅག་ལ་

མི་འདོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བརྟན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་འདི་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་མེ་རབ་
ཏུ་ཞི་བས་ནི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོག་རྟོག་པ་ནི་བར་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་
ཅན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རྟེ།

དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱལ་པོའི་རིན་ཆེན་སྤངས་པར། འགྲོ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཤེས་
ཀྱི། །མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་རྒྱུ་ལས་ཇི་བཞིན་རྒྱུ་དཔྱོད་པའི། །མེ་
ཡིས་བསྐྱེད་པའི་ཉིད་ཞིར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
སྐྱེས་ན། གལ་ཏེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟོག་སྟེ་རྟོན་མེད་
མོད། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་མི་འདོད་པ་མེད་དོ་དེའི་སྤྱིར་བཙུག་འདས་ཀྱིས་འཕགས་
པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པར། ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཤིང་གཉིས་བྱུང་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་མེའི་དཔེས་
བསྟན་རྟོ། །གང་ཞིག་གལ་ཏེ་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཆོས་གཞན་བཞིན་དུ་དོན་
དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་དེ་ནི་བརྟན་པའི་སྤྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་
རྒྱུ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལྟར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བྱེད་ན་ཡང་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡང་མེད། རྒྱལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡང་མེད།
དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡང་མེད་སངས་རྒྱས་བཙུག་འདས་རྒྱུ་ལས་
ཀྱི་མི་གནས་པའི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་རྒྱུ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་བཞིག་

པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་བ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་བདེན་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པ་སྤོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་ཐལ་བར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
གཏན་ཆོག་མ་ངེས་པ་ཉིད་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ལས་བསྒྲོག་ན་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྟུན་ཞེས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཅི་
ཡང་མེད་དེ་བརྟུན་པ་གང་ནམ་ཡང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་བ་མི་འགྱུར་
བ་དེ་རྣམས་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་མཆན་ཉིད་
དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་དངོས་དང་བརྟུན་པས་རང་དང་གཞན་ལ་ཉེ་བར་
མཁོ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་སྤང་། དེའི་ཕྱིར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱལ་པ་ལ་སོགས་
པ་གང་ཅུང་ཟད་དེ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་
པའི་སྒོ་ནས་སྤངས་ཀྱང་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་པར་མི་ལྟོག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་དེ་རྣམས་སྐྱ་མ་
མཁན་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་བྱགས་སུ་ཆུད་ཀྱང་གཞན་ལ་པན་
པའི་ཐབས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག།

འདི་རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་
བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཁོ་ན་ནི་སྤང་བའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དོར་བའི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་ཉན་ཐོས་
དངོས་པོ་འདུ་ཞེས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་སྤོང་ལ་བདེན་པ་

གསུམ་པ་དངོས་པོར་མེད་ཀྱང་ལེན་རྟོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱང་བཙེ་བས་ནོན་
པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུན་པའི་
འང་སྤུལ་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཆོགས་སྤྱབ་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བཙེ་བ་ཆེན་པོའི་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་ཀྱིས་བཙེ་བ་ལྟན་འདས་
གཞན་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བ་སྤྱབ་པའི་ཐབས་མ་ལུས་པ་མཐུན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྤང་བ་ལུལ་དུ་བྱིན་པས་ཀྱང་དུ་མོངས་པའི་ཐུན་པ་མ་ལུས་པ་རབ་དུ་བསལ་བ་
གཞན་ལ་པན་པར་བཞེད་པ་རྣམས་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལུས་པ་སྤངས་ན་ཡང་
སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་
མཁའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་བཞུགས་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །འཇམ་བུའི་སྤིང་
དུ་ཡང་ཤྲུག་ཐུབ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་མི་སྤིད་ན་ཡང་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡང་བཞུགས་པ་ཉིད་དེ། བཙེ་བ་ལྟན་འདས་
བསྐྱལ་བ་མི་ཉུང་བར་དགེ་བའི་ཆོགས་བསགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཐབ་མའི་ཚུལ་ལ་
གདུལ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་ཞིང་ཆོས་
སྟོན་རྟོ། །

མཐའ་མེད་པའི་བྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདོན་པ་མི་སྤིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེའི་བསམ་པ་བཙེ་བའི་རང་བཞིན་མཐའ་མེད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་
པའོ། །གཞན་དུ་ན་དམ་བཅས་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་
ཐུག་བསུལ་བ་ལས་ངས་པར་གྲོལ་བར་དམ་བཅས་སོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་

ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་མའི་རྒྱ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རང་
ཉིད་ནི་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ནི་
མདོར་ན་ཐུགས་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་དག་སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་ཐུགས་རྗེས་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞི་བར་མཐུན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་མདོར་
དུ་མི་མཛད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་ཀྱན་
དུ་མོངས་པའི་གོ་སྐབས་ཐག་བསྐྱངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྤྱད་པར་གཏོགས་
པའི་སྐྱོན་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པར་འཁོར་བར་མི་ལྟོང་དོ་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་གཉིས་
ཀས་མི་གནས་པར་བྱུབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དུ་བཅོད་དོ། །[རི་ལྷ་བ་
བཞིན་དུ་འཛིག་ཅེན་ཡང་སྤང་བ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
གཟེགས་པ་དེ་ཡང་ཀྱན་རྗེས་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པས་རི་ལྷ་བ་སྤང་བ་དེ་བཞིན་
དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་མདོར་སྐྱམ་ཁོ་ནར་དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལག་མཐིལ་ཀྱི་སྐྱུ་རུ་འདི་འབྲས་བུ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་
མཐུན་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་རྒྱས་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་ཅན་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་རྣམ་
པར་གཞག་པོ། །གང་ཡང་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཚོས་མ་ལུས་པ་སྤང་བ་
མེད་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་སྐྱོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐའ་ལས་སྐྱེས་པ་མཚོག་ཏུ་འཛིག་

ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དེས་ནས་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ནམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཚོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ལྷ་བ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཏེ། སྦྱིན་པར་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེར་
 དམིགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁོ་ན་སྟེ་སྟེག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདག་
 དང་བདག་གིར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ཏུ་སྐྱུ་མ་དག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ཆུང་
 རོ། །སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་མི་
 དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟེག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་མི་
 དམིགས་པ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་བྱ་ལ་སོགས་པ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གིས་སྦྱིན་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་འཇུག་
 པས་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་མ་ཡིན་པ་ན་སྐྱུ་མ་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་ནི་མོས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་མི་དམིགས་པར་ནམ་པར་གཞག་གོ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་མི་དམིགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་ཆེ་
 དེ་ནམས་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཏང་སྟོམས་

སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུག་གི་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཅམས་
ལ་འཐུག་གོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནམས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སུ་གསུངས་པ།
རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་
དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆད་གཟུང་བར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པས་སོ། །འདྲིར་སྒྲིན་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཆར་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་པ་ནི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་མདོར་ཡང་གསུངས་པ། ཞི་བའི་སྒོ་གྲོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྤྱད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ་
སྒྲིན་པ་དང་ལེན་པ་པོ་དང་ཡོན་གནས་དང་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དང་སྒྲིན་པའི་
འབྲས་བྱ་གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་འཐུག་པ་དང་། གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྫོགས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་དེ་ནི་བསམ་པ་ཆད་མེད་པ་ལས་སྒྲིན་པའི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་སྒྲིན་པ་དེས་ཀྱང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་
ཐོབ་སྟེ། ཐུབ་ཐུབ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱས་པར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཏེ། དེས་དེ་རྣམས་ལོང་བ་བཞིན་དུ་ཁྱིད་
ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་ཀྱན་དུ་འོད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཁོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
བདག་ཉིད་ཐེག་པ་གཅིག་ཉིད་དོ། །གང་ཡང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་
དེ་ནི་བྱེས་པ་རྣམས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། དེས་
པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པར་གསུངས་པ། ཐེག་པའི་
རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། ཐེག་པ་གཅིག་དུང་སྟེ། །བྱེས་པ་རྣམས་ནི་དང་དོན་
དུ། ཐེག་པ་ཐ་དད་དང་སྟེ། །ཞེས་སོ། །ཚོགས་ཚུང་བ་ཉིད་དང་ཚོགས་ཆད་མེད་
པ་ཉིད་རྣམས་པར་གཞག་གི། ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དབྱིར་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། འདི་ནི་གཞུག་པའི་སྒོར་བསྟན་པའོ། །གང་འཕགས་པས་
གསུངས་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱིར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོ་ཐེག་པ་དབྱིར་མ་
མཆིས། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་ཆེད་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་
པའོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དེ། ཚོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་
ཉིད་དུ་གསུངས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཁྱོད་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་པ་རྣམས་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པར་མཐའ་གཅིག་
དུ་གསུངས་པར་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཐབས་ཀྱི་

ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་འབའ་ཞིག་ལ་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་བསྟན་པ་དགོངས་པས་བསྟན་པའོ་ཞེས་འཕགས་པ་
ཆོས་བརྩུ་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཏེ།

ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐབས་ཏེ་བདེན་པ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ནི་གཞུག་པར་མི་རུས་པས་
སོ། །འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ཡང་
ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
བག་ལ་ཉལ་ཆད་ན་སྐྱེ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཆད་པས་འདི་རྣམས་སྐྱེ་བ་དུ་
མ་བརྒྱད་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར་ཞེས་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རི་སྐད་དུ་དཔལ་སྤངས་པའི་གཏེ་ང་རོའི་མདོར་གསུངས་པ། དག་བཅོམ་པ་
རྣམས་ལ་ཡང་འཛིགས་པ་མཆིས་ཏེ། གང་གིས་འཛིགས་པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་
རང་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ལ་སྤངས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་
པོ་རྣམས་མཆིས་ལ། གང་རྣམས་མ་སྤངས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་
དང་རིང་དུ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སོ། །

རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དག་བཅོམ་སེམས་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། །ཅི་ཕྱིར་མཆོམས་
སྐྱོར་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གང་དུ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསུངས་པ་
དེ་ཡང་བྲང་བའི་དོན་དུ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཡང་

དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམས་པར་གྲོལ་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་བྲང་བའི་དོན་རྟོ། །འཆི་
འཕོ་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་
ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་འཆི་
འཕོ་ནི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྲང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྲང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་ལ་ཐུག་པའི་
བར་དུ་ལགས་སོ། །རྣམས་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དག་བཅོམ་
པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྟུང་པའི་ཤེས་པ་
འབྱུང་བ་ལགས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་མ་
སྤངས་ལ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་མི་སྤོང་
ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་པ་གཞན་གཟུང་བས་བྲང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་
སྤོང་དོ། །ཅི་ལྟར་ཡང་སྲིད་པ་འཛིན་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྟོབས་དང་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ལས་
སོ། །དེ་ལ་གང་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེ་རྒྱུན་ནོ། །

རྒྱུ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་ཅན་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་
པར་བྱེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཏེ་གང་གསུངས་པ། རྫོགས་
རྒྱ་མཆོ་དེ་རྣམས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་བྱེད་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡོངས་སུ་

ཆོལ་བས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པད་པ་དོན་དུ་གཉེན་བ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྲིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་འདོད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འབྲུས་པ་ཉིད་དང་།

ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཀྱུན་
དུ་སྐྱོར་བ་ནམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་ནི་འདི་ནམས་སོ། །གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གལ་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བགྱི། བཀའ་སྩལ་པ་སློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་ལྟར་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་འདི་
ནམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཁམས་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་
ཡང་དག་པར་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་
དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་བསམས་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱོར་ཏེ་
དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་
ཞེས་པ་དང་། ཇི་སྲིད་དུ་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱོར་བ་སྟེ་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་
པར་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་མར་ཡང་། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་ཅན་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་སྤྲོ་མོ་ཀྱན་དུ་སྐྱོད་
པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
གྱི་སྤང་པོ་ཡང་དག་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཉོན་

མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པ་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་རྣམས་པ་གསུམ་མངོན་པར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་
ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་འཆི་འཕོ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ག་ཉི་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་དང་སྦྲར་སྐྱེ་བ་
འདི་རྣམས་ལ་ཡོང་ངོ་ཞེས་དཔལ་བྱེད་སེང་གེའི་ང་རོང་གསུངས་སོ། །བཙུམ་
ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཅན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་
རྒྱ་ཅན་སྤིང་བ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བཙུམ་ལྷན་འདས་མ་རིག་
པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་ཅན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཅན། དག་བཙུམ་
པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྒྱས་པར་རོ། །ས་
བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་
རོ། །

ད་ནི་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་ཅི་དེའི་བདག་གི་དངོས་པོ་འཛིག་རྟེན་འདིར་
རམ་འོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ། ཅི་འདོད་པའི་ཁམས་སམ་གཟུགས་སམ།
གཟུགས་མེད་པའམ་ཞེ་ན། འགྲོ་བའམ་སྐྱེ་གནས་སམ་སྤེད་པའམ་འཛིག་རྟེན་
གང་དུ་ཡང་བགྱང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བདག་གི་དངོས་པོ་མངོན་པར་
འགྱུར་བ་ཅི་འདྲ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་སྤྲུལ་པ་དང་

འབྲ་བར་ལྟའི་སྤྱལ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་སྲིད་པ་ཞེས་པ་ཡང་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བའི་དབང་ལས་བཏགས་ནས་བརྗོད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོད་ན་འགྲོ་བ་དང་སྐྱེ་གནས་དེ་དང་དེར་ཡང་སྒྲུང་ལ་དེ་མེད་ན་མི་སྒྲུང་ངོ། །

ལུས་དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འཁོར་བ་ཞེས་པར་བརྗོད་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་དང་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཞེས་པར་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་གསུངས་པ། དེའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདུས་བྱས་པའི་འཁོར་བ་ཡང་མཆིས་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་མཆིས་སོ་ཞེས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་ཡང་གསུངས་པ། བྱམས་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་མི་འདོགས་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སྤྱལ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བར་གདགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་མངོན་པར་དགའ་བ་སྤྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ནར་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་བདེ་བ་དོར་བ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མངལ་གྱི་གནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ནོ་ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བར་བརྗོད་ལ་དེ་རྣམས་ལ་སོགས་པས་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟོག་སྟེ་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཀར་གཤེགས་པར་ཡང་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་ཞིང་

ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐུང་ན་
ལས་མི་འདའ་སྟེ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་གྱི།
ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ལས་གྲོལ་བ་འབའ་ཞིག་གོ། །

ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མེད་ནའང་མར་མེ་ཤི་བའི་མིང་ཅན་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ལས་བསྐྱལ་བ་རི་སྤྱིད་པར་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བརྒྱའི་སྤྱབས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་ལ་གནས་
སོ། །དེ་ནས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་སད་པར་བྱས་པ་ལས། ཉིང་
རེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་པས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་པ་མཐོང་སྟེ། དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ལས་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི་ས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བཞིན་དུ་སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་བས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་དཔྱལ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྟོད་པ་ལྟར་འགོ་ཞིང་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་རིག་པར་བྱས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་ཡང་གསུངས་པ། དེ་གལ་ཏེ་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་བདག་ནི་
དེ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོར་ཡང་། འགོ་བ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
འགྱུར། །འདི་ན་སྟོད་ཀྱི་མིན་སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་མེད། །ཅེས་སོ། །གང་གི་

ཕྱིར་འདི་ནི་མ་རྒྱལ་སྒོ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་རུང་བ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་མངོན་པར་དགོངས་པ་བཤད་པར་རིགས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱལ་སྒྲུབ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་སོ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་འདིས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་རྟོགས་པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་
ཏོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་སོ་རྒྱུད་སྒྲུབ་མཁས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་
ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་
ཕྱིར། །འགྲོ་གུན་དེ་ཡི་སྣང་སོ་ཅན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྒྲིམ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་བརྗོད་པར་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱིར་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
བརྗོད་དེ། །འདིས་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དང་དེར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་གཞན་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། ལྷ་བ་ཐ་དད་ན་ཡང་དངོས་སོ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒྲུབ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་མེད་དེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རོ་སོ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱང་རོ་སོ་གཅིག་པ་ཁོ་
ནའོ། །དེ་ཡང་དངོས་སུ་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

ཡང་དག་པར་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་
 ཉེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་དུ་མོངས་པའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཉི་ཆེ་བའི་
 ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ་དེ་ལྟ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྤྱོད་དུ་
 གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡང་དག་
 པ་སྟེ་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །དེ་མདོར་བསྡུས་
 པའི་རབ་ཏུ་དགྱེ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོར་གསུངས་པ།
 ཆོས་ལྷ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། བདག་
 མེད་པ་ཉིད་གཉིས་དག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་བསྡུས། ཞེས་
 སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ལྷ་ནི་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་
 ལས་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་བསྟན་པ་ལས་དངོས་དང་བཏགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དག་བཤད་དོ། །རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀྱན་བཏགས་དང་གཞན་
 དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་ཀྱི་ཡིད་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དུག་པོ། །བདག་མེད་པ་
 ཉིད་གཉིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཀྱན་

བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དག་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་གསུངས་པ་རྣམས་
 ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་ལས་སོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དང་
 བདག་མེད་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བརྟེན་པ་ལས་སོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་འབྲུག་པའི་མདོར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙྰ་
 བ་དངོས་པོར་མདོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དངོས་ཉིད་
 མེད་པར་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་གི་ལམ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། གང་གསུངས་པ་འཇམ་དཔལ་ཅི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 འདུལ་བར་འགྱུར་ཅི་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྤྲུས་
 བ། དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་གང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་དེ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
 ཉོག་པ་དང་རྣམ་པར་ཉོག་པའོ། །དེ་ལས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའོ། །དེ་ལས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །དེ་ལས་ལྟ་བའི་ཀྱན་ནས་དགྱིས་
 པའོ། །དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ལྟའི་བྱ་གང་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བར་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་
 པ་དེ་དོན་དམ་པར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

དེ་ནི་ཀྱན་དུ་མི་ཉོག་པར་རྣམ་པར་མི་ཉོག་གོ། །དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོར་
 རོ། །དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་
 ལྟ་བའི་ཀྱན་ནས་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱེ་བ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འདུལ་བར་བསྟན་

བར་བྱའོ། །གང་གི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲོང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་མཆན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་མེད་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷའི་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཤེས་
པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ངོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གང་སྤྱལ་དུག་
ཅན་གྱི་རིགས་སྟོག་པ་དེས་དེའི་དུག་ཞིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མི་དམིགས་
པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་ངོ། །ལྷའི་བྱ་དོན་དམ་པར་ཤིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་
ཤིང་མ་བྱུང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་ཀྱང་དུ་རྟོག་པ་འདི་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ་ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་
བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཅ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དེས་པར་ལེགས་པའི་གྲོང་སྤྱིར་དུ་འཇུག་པར་
འགྱུར་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཅན་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་སྒྲོང་བ་
ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པ་འདི་གཅིག་ཏུ་ཁོ་ནར་བཅད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ངན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་བསྐྱངས་ཏེ་སྤངས་ནས་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྟོན་
མའི་ཆོག་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤང་བ་མངོན་པའི་ཕྱིར་དང་སྐྱེ་བོ་མཁས་པའི་དེད་
དཔོན་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་རྗེས་སུ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་རྟོག་ཏུ་

གྲུས་པས་བདག་འདོད་པ་ནམས་ཀྱིས་ངས་པར་བསྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་པོ། །དེ་ཁོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
བྱེན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་སྟོང་པ་དང་སྟོང་ཇི་དབྱེར་མེད་པ་དོན་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱལ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་
བའི་ལེ་འུ་སྟེ་དང་པོའོ། །

དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྟོང་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞེས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པས་
བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱན་མོང་དང་དེ་ལས་ཅིག་ཤོས་
སོ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱོམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་སྐྱོམ་པ་
ནི་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ཡང་གཙོ་བོར་གཞན་
ལ་པན་པ་སྤྱན་མོང་བའོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བ་
གཉིས་སྤངས་པས་ཀྱུན་དུ་བཟང་པོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་འབྱུང་པའོ། །

དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་ན་མེད་ཅེས་དེ་
ཡང་དེའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བུའོ། །དེ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་
ངས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྤྱན་པ་དང་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་སྤྱན་པའི་གནས་
སྐབས་མེད་ན་མེད་ཅེས་པས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་

མེད་པ་སྒྲོམ་པ་ཁོ་ན་ལས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པར་གསུངས་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ཁོ་ན་མཉན་པར་བྱའོ། །

རི་སྐད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་འབྱོར་དུ་བྱའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་རི་སྐད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་དོ། །ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་
དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་བསོད་ནམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་དེ་གོམས་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་
འགྱུབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་སྟེ་ཤེས་
རབ་དང་ཐབས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
མ་གཏོགས་པའི་གཞན་པའི་ཐེག་པ་འདི་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་བསྐྱབས་
ཟེན་རྟོ། །དེའི་བྱིར་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་
བསྒྲོམ་པ་བསྟན་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྦྱོ་བའི་མོས་པ་ཐ་དད་པ་ལས་མིང་ཅམ་ཐ་དད་
པ་སྟེ་འདི་ནི་དེ་རྣམས་སུ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་བྱིར་མིང་དེ་དང་དེས་མདོ་དང་ཆོས་མདོན་པ་ལ་སོགས་པར་དེ་དང་དེ་
ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དེ་ཉིད་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་བཞིན་དུ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་
འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དེ་ཉིད་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཅུང་ཟད་བསྒྲིག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་

ནུས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ནུས་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
བར་སྒྲོ་བཏགས་པ་བསྒྲོག་པས་རང་རིག་པ་ཅམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །

དབང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ལུས་པ་བསྒྲོག་པས་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་སྒྲོས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་ནུས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཆད་
མ་ནུས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་ཏེ། །བསྒྲོམ་པ་ལྷག་མ་
དེའི་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཞེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྒྲོམ་པའི་
གཞན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་
པར་ལེགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་འབྲུབ་པོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་
གནས་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་དེ་ལ་གཞུག་པའི་
དོན་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་གིར་སྒྲོ་འདོགས་པ་བསྒྲོག་པས་
མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་ནུས་པ་ནུས་ཀྱི་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པ་དང་དུས་ལ་སོགས་པ་སེམས་མེད་པ་དང་རྟག་པའི་དངོས་
པོའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་གཅིག་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་སྤྱི་ཆོངས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་དངོས་པོའི་རྒྱ་ཅན་དང་དབང་སྤྱག་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཅན་ལོ་ཞེས་པ་དེའི་གཉིན་
པོར་རྒྱ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བ་དང་རྒྱུན་ཞེས་པའི་ལྷོག་པ་བཞི་སྟེ་དེ་
ནུས་ཀྱི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱའོ། །ཐར་

བ་མེད་པ་དང་ཐར་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་གྱི་མེད་པ་
 དང་གྲོལ་བ་ཡང་སྤྱར་འཁོར་བར་སྤྱར་ངོ་ཞེས་པའི་གཉིན་པོར་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་
 དང་གྱེན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ལྟོག་པ་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་
 པར་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པར་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་སྟེ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་གཞན་པའི་འགོག་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་
 མེད་པ་དང་འདི་ལམ་ངན་པ་དང་ལམ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་དང་སྤྱར་ལྟོག་པར་ཡང་
 ལམ་མོ་ཞེས་པ་དེའི་གཉིན་པོར་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་ངེས་པར་
 འབྱེན་པ་ཞེས་པའི་ལྟོག་པ་བཞི་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་པ་ཉིད་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་
 བྱས་པའི་དབྱེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་ལ་
 སྤྱར་ཡང་བྱེ་བས་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལ་མདོ་ལས། སྐྱེ་བ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་ཆ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་ཞེས་
 བ་ལ་སོགས་པས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་
 རྣམ་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ་འབྲས་
 བྱར་བྱུར་པའི་ཉེ་བར་ལོན་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་ཁོ་ན་རྒྱར་བྱུར་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའོ། །སྐྱེད་པ་དང་
 ལས་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ལས་གང་སྤྱག་བསྐྱེད་ལིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཐུངན་ལས་

འདས་པ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་ངེ་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནི་དང་པོ་རྣམས་པར་དཔྱད་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྟོག་གོ། །

སྤྱི་ནས་འདིའི་རྒྱ་ཅི་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ལའོ། །འདིའི་འགོག་པ་ཅི་ཞེས་འགོག་པ་ལའོ། །འདིའི་ལམ་ཅི་ཞེས་ལམ་ལ་སྟེ། བྱ་མཐོང་ན་དེའི་གཞི་དང་ཟད་པ་དང་སྤྲོད་ཆོལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་རྟོག་མཐའ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་ས་དང་འབྲུག་པ་ལ་ངེས་པར་བཞེན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་ནས་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དུས་ན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེས་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་ངོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྱུད་པས་དང་པོར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོན་དུ་མི་སྤྱག་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱང་རྣམས་པ་དགྱུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཆེན་མོར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པ་དང་འབྲིག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཅན་ལ་སོགས་པའི་དྲིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྒྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་མངོན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་དང་། རྩ་རྒྱས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་སྟེག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སོའི་མངོན་པ་སྤྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་ཆགས་པའོ་ཞེས་སོ། །

དེའི་གཉེན་པོར་གངས་ཇི་ལྟ་བར་མི་སྤྱག་པ་རྣམས་པ་དགྱུ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམས་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡན་ལག་སོ་སོར་གྱུར་པ་

ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་གཞིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རིང་ཞིང་རྣལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་
ཀྱིས་ན་རྣམ་པར་རྣགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། བགས་པ་བཤུས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་
དམར་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་སྒྲོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། མི་གཙང་བའི་
ཕུང་པོའི་འདུ་ཤེས་དང་སོ་སོར་རིང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཛོར་བའི་འདུ་
ཤེས་དང་། རུས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྣམ་པར་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་
པའོ། །

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་དཔྱེད་པས་ནི་དབྱུགས་རྒྱལ་པ་དང་། འབྲུང་བ་རྗེས་སུ་
བྲན་པ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །དབྱུགས་རྒྱལ་པ་ནི་དབྱུགས་སྐྱུད་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་
རྒྱུད་པོ་། །དབྱུགས་འབྲུང་བ་ནི་དབྱུགས་སྒྲོ་བ་སྟེ་ཕྱིར་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་པོ་། །དེ་ལ་
དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་དབྱུགས་རྒྱལ་པ་དང་འབྲུང་བ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་སྟེ་བྲན་
པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྲན་པར་བརྟེན་དོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་དག་བརྒྱན་ནས་
དབྱུགས་རྒྱལ་པ་དང་འབྲུང་བ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་དབྱུགས་འབྲུང་བ་དང་
དབྱུགས་རྒྱལ་པ་དག་སོ་སོར་གཅིག་དང་གཉིས་དང་། རི་སྒྲིབ་བཅུའི་བར་དུ་རྣམ་
པར་གཡེང་བ་མེད་པར་བགང་བར་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་ཀྱི་
བར་དུ་ལོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཀྱི་དེ་རྣམས་ནི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་
བཞི་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕུང་པོ་ལས་གྱུར་པ་དང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་ཕུང་པོ་ལྟར་ཉེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །

རྒྱུད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་བ་སྐྱུར་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་ལ་ཀུན་དུ་སྒྲུབ་དོ། །དེ་ནས་ཞི་གནས་རྫོགས་པ་ནི་ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་

སེམས་དང་ཚུལ་བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེས་བསྐྱེལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལུས་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་འབྱུག་སྟེ་དེ་ཡང་མི་གཙང་བར་འདྲུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་རོ། །དེ་ནས་ཚུལ་བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སྟེ་དེ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ནས་ཀྱང་སེམས་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སྟེ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོའོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚུལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སྟེ་དེ་ཡང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདྲུ་ཤེས་པའི་གཉེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཛོད་དུ་གསུངས་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོར་བཞི། །ཞེས་སོ། །གང་གི་ཆེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཚུལ་ཞེས་བྱས་ནས་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཚུལ་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་རྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དོ། །

མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནང་དུ་འདྲུས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་འཇུག། གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པ་ནང་དུ་འདྲུས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེལ་བར་བྱེད་དོ། །བྲན་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའོ། །གང་

ནམས་འདི་བླ་པ་ཉི་པར་འཛོག་པས་ན་ཞེས་སྒྲ་བ་དེ་ནམས་ནི་ཤེས་རབ་བླ་པ་
ཉི་པར་གཞག་པར་འདོད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་དང་མ་
སྦྱེས་པ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱོང་བ་དང་མི་སྦྱེ་བ་དང་འཕེལ་བ་དང་བསྦྱེད་
པའི་རྒྱར་བཙུན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ནམས་ཉི་འདི་ནམས་ཀྱིས་སེམས་
ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་འཛོག་བཞི་ནམས་ཀྱང་དོ། །

དེ་ནས་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་
པས་འདུན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སེམས་
ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དཔྱད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་པ་འཛིག་ཉིན་ལས་འདས་
པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་གནས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་ནམས་
སོ། །དེ་ལྟར་ནི་འདུན་པ་བླ་པོ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་སྦྱོར་བ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བའི་
བཙུན་འགྲུས་ནམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྦྱོང་ཞིང་དགེ་བ་བསྦྱེད་པ་ལ་ལེགས་པར་
སྦྱོར་བ་དང་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་
སེམས་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལས་དང་། ཅི་བདག་མི་དགེ་བ་སྤྲོ་མོ་
ནམས་ཀྱི་དུ་སྦྱོང་དམ་བདག་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་ཉི་
པར་འཛོག་པ་ལས་ཉི་དེ་འདི་ནམས་ནི་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ནམས་སོ། །

འདི་ནམས་སྦྱེས་པ་ཀུན་ནས་དགེས་པ་ནམས་རིང་དུ་གྱུར་པ་ན། བག་ལ་
ཉལ་ནམས་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་སྦྱར་ཡང་ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་ནམས་ཀྱིས་བཙུན་

འགྲུས་ཚཱ་པ་ལ་སྤྱོད་བ་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ནམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདུན་པ་
དང་བཙུན་འགྲུས་དང་དད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་
དང་སེམས་པ་དང་བཏང་སྦྱོམས་སོ། །

དེ་ལ་ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོམས་
འཇུག་ནམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་སྒྲུལ་པ་ནི་འདུན་པ་ལོ། །མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
འཇོམས་པའི་ཆེད་དུ་བཙུན་འགྲུས་སོ། །གོང་མ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ལ་
དད་པ་དང་དེ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་དེ་ལ་ཤེས་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་པ་
གྱི་བླན་པ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྤྱོད་པ་ཤེས་བཞིན་དང་དེ་ལ་ཡང་སེམས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བཏང་སྦྱོམས་
སོ། །དེ་ལྟར་འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཇིན་དང་སྤྱོད་པའི་འདུ་བྱེད་ནམས་
དང་ལྷན་པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ། སྤྱིད་པ་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ། རྟུག་བསྐྱལ་འགོག་པ་ལ་བརྟེན་པ། བྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་སྒྲོམ་མོ། །དེ་ནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་བྱས་པ་ལས་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་ནམས་པ་བཅུ་བྱུག་
པ་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནམས་པ་བཞིའོ། །

འདིར་བོད་དང་ཅེ་མོའི་རང་བཞིན་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་དང་བླན་པ་དང་
ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་སྟེ་ལྟ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པ་
ལ་དབང་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་ན་དབང་པོ་ནམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་
ནམས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་རྟགས་མཐོང་བ་ལས་གོང་མའི་བྱེད་པར་སྦྱེས་པ་ན་

ངེས་པ་སྐྱེས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་མངོན་པར་
ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ནི་འདིའི་དད་པའི་དབང་པོ་འོ། །དད་པ་ལྷག་པར་ལས་བཅོམ་
འགྲུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྷག་པའོ། །

དེ་ནས་དབང་པོ་ལྷ་རྣམས་སྒྲོམ་བཞིན་པ་ཁོ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འཕེལ་ཏེ་རི་ལྷ་
བར་བདུད་ལ་སོགས་པ་མི་མ་སྤུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དང་ཟེལ་གྱིས་མི་ལོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟོབས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་སྟེ་སྟོབས་རྣམས་
ནི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཆོས་མཆོག་གི་དེ་མ་
ཐག་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་བཞིའི་བདེན་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ་
སྤྱག་བསྐུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་
ལམ་ལའོ་ཞེས་པ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རྣམས་
སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རྣམས་
ནི་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །

རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་རྣམས་ནི་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་འོ། །དེ་ལ་
བཟོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཀུན་པོ་འབྲིན་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
སྟོང་བའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་

ནུས་པ་གཙོ་བོ། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ནུས་པ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་ན་
སྒོ་འཕར་གཙོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་དང་ལྷན་པ་ནུས་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་སྤྱད་པ་སྤེལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་ནུས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །

གཞན་ནུས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ནུས་པ་ཁོ་ན་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་བཅུ་
གཉིས་ནུས་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དང་འདི་ཡང་དགྱེད་པར་
འགྱུར་རོ། །འདིར་སྐད་ཅིག་བཙུག་ནུས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་ནུས་
འགྱུར་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པར་བརྗོད་དོ། །ལམ་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱན་
ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོར་འབབ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ལ་ཞུགས་པའོ། །གལ་ཏེ་
ཐོགས་ན་མིའི་སྲིད་པ་བདུན་ཁོ་ན་དང་། བར་མ་དོའི་སྲིད་པ་བདུན་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ལྷ་ནུས་པ་སྤེལ་པ་སྲིད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་སོ་སོར་མཆོམས་སྒྲུར་
རོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །བདུན་ཁོ་ནར་རོ་ཞེས་གཞན་དག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
ཐོགས་ན་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་
འདོད་པ་ཡོད་ལ་བལྟ་བར་བྱ་བ་ནི་མེད་དོ། །

འདིར་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉོགས་པ་ནི་བྱང་
ཆུབ་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་
ནུས་པ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ་བྲན་པ་དང་ཆོས་ནུས་པར་འབྱེད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་
དགའ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །དེ་

ནུམ་ས་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ངོ་། །དེ་ལ་ཆོས་ནུམ་པར་འབྱེད་
པ་དང་བཙུན་འགྲུལ་དང་དགའ་བ་ཞེས་པ་གསུམ་ནུམ་ས་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་
སོ། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྟོམས་ནུམ་ས་ཞི་གནས་ཀྱི་
ཕྱོགས་སོ། །

བླ་བ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སོ། །དགའ་བ་ནི་གང་དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
ཡིད་བདེ་བའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་འབྱུང་བའོ། །དབྱུང་དང་མཐའ་
ནུམ་པར་འབྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པ། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་
ལག །གསུམ་པ་ངས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་བ་པན་ཡོན་ཡན་ལག་གོ། །ནུམ་
གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །རང་བཞིན་
གྱིས་ནི་བསྟན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་བླ་བའོ། །རང་བཞིན་
ཆོས་ནུམ་པར་འབྱེད་པའོ། །དེས་པར་འབྱུང་བ་བཙུན་འགྲུལ་སོ། །པན་ཡོན་
དགའ་བའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉིན་པོ་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞིའོ། །གནས་ནི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ནོ། །རང་བཞིན་ནི་བཏང་སྟོམས་སོ། །

དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཅུ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་།
ཁོང་ཁོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྷ་ནུམ་ས་དང་། འཛིག་
ཆོགས་དང་། མཐར་འཛིན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནུམ་ས་ཏེ་
ལྷའོ། །དེ་ནུམ་ས་ཁོ་ན་ལས་བདུན་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་

བར་བྱ་བ་སྟེ། འཛིག་ཆོག་ས་དང་། མཐར་འཛིན་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་མ་གཏོགས་པའོ། །

ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་བརྒྱད་དེ་དེ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་
ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་བ་དང་བཅས་པའོ། །བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་བཞི་སྟེ།
འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་
པའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་
རྣམས་ཁོ་ན་ཁོང་ཁྱོད་ཐོར་བའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དགྲ་བཅུ་ཙུ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་
འོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱིར་འབད་
བས་སྐྱོམ་བ་དེ་ཉིད་ལམ་སྟེ། སྤང་ཐོ་གསུམ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་བ་དེ་སྐྱོམ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་བ་དང་རག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་
དང་འཆོ་བ་དང་ཚོལ་བ་དང་། འཛིན་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་བ་དང་ཚོལ་བ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་
ཐོའོ། །ཡང་དག་པའི་རག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྤང་ཐོའོ། །

ཡང་དག་པའི་འཛིན་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དག་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་སྤང་ཐོའོ། །དེ་
ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཟག་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཐོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་བ་ནི་
དག་པའི་ཀུན་དུ་རྟོག་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རག་ནི་རག་གི་དག་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
བཞི་རྣམས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ལྷུས་ཀྱི་དག་བ་གསུམ་རྣམས་
ཉེ་སྤོང་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ནི་ཚུལ་འཆོས་དང་ཁ་གསལ་ག་

དང་ལོག་པའི་འཆོ་བ་སྤྲོད་བའོ། །ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཡང་
དག་པའི་བྲན་པ་ནི་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པའོ། །

ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞིའོ། །དབུས་དང་མཐའ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པ། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་
གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡང་། །ལམ་
ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས། །གཞན་ལ་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་
སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ནི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ། །གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་
དག་པའི་དག་སྟེ་ཡང་དག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཆོག་གིས་དེ་གོ་བར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཡང་
དག་པའི་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་
རི་ལྟ་བར་གསུམ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པས་ཤེས་རབ་ལའོ། །

བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལའོ། །ཆོས་ཙམ་ཀྱི་ཆོད་ཟིན་
བར་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོལ་བ་ལས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་ལའོ། །མི་
མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གསུམ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་
དང་བྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་
བསྐྱོམ་པས་སྐྱང་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒྱུ་དང་། དབང་གི་

མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོ་ལོ། །

འཕགས་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་འདི་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་པས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །ཡན་ལག་
འདི་རྣམས་ལངས་པའི་ཡང་སྟེ། ལམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་
རྟོག་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་བློ་བ་རྣམས་མི་སྤྱི་
དོ། །འོ་ན་ལམ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྐྱབ་པའི་ཆོས་
སུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་གཉིད་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པས་དེའི་རང་
བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་སྟེ། གང་ཐོབ་པས་
ལངས་ཀྱང་སྒྲར་ཡང་ལོག་པའི་དག་ལ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་
དག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་ལ་རྒྱ་མཚན་
ཅན་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉིད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་ལ་མཉམ་
པར་གཞག་པ་འགལ་ལོ། །

ལམ་འདི་ཡང་ཆངས་པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕན་པར་སྦྱོང་བས་
ཆངས་པར་སྦྱོང་བ་སྟེ། མདོར་ཆངས་པར་སྦྱོང་བ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བློ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ་བདུན་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་འདི་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ་བྱུང་བར་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་

ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དག་སྟེ་དེའི་ཕྱོགས་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སོ་
ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སོ། །

འདིར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་ཁམས་སུ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོ་
དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་
ཏུ་འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་བཅུ་ལྟེ། །སྤྲར་
ཡང་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ལྷུང་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སྤྲར་
ཡང་སོ་སོར་ལྷུང་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་
དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིའི་ས་དགུ་རྣམས་སུ་སྟེ། སོ་
སོར་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཁོང་ཁྱོ་ནི་དགུ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་
ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཡང་ལྷུང་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ་སྤྲར་ཡང་སོ་སོར་
ལྷུང་ཏུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་གོ། །རྣམ་
པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ། སོ་སོར་བར་
ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་འདོད་པར་གཏོགས་
པའི་རྣམ་པ་ལྷའི་བར་སྤངས་པ་རྗེ་སྤྲིད་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་ཞུགས་
པའོ། །བྱུག་པ་སྤངས་ན་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། །

བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པའི་རྣམ་པ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་ཞུགས་
པའོ། །འདོད་པས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ། །སྤྲིད་
པའི་ཅེ་མའི་བར་གྱི་ཆ་བརྒྱད་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
པའོ། །དགུ་པ་སྤྲོང་བའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐ་སྙད་ཏུ་

བྱའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པའོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་སྦྱིས་ནས་ནི་
ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ཁམས་གསུམ་
པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ། །

འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ས་བརྩ་རྣམས་ཏེ། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་
ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ལ་དང་རིགས་
ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་
འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ས་སྦྱིས་པ་བདུན་ལུས་པའི་རྒྱུན་དུ་
ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལས་གོང་དུ་འཁོར་བ་དང་འགལ་བ་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
པའི་སྤྱིར་ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་ལན་
ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་ས་དང་། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་ནི་སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུང་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
ལ་ཞུགས་པའི་ས་དང་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི་དག་བཙུང་བའི་སྟེ་བྱ་བ་བྱས་སོ་
ཞེས་ཤེས་པའི་སྤྱིར་བྱ་བ་བྱས་པ་དག་བཙུང་བ་དེའི་ས་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྩ་པོ་དེ་ཁོ་ནའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །

འགའ་ཞིག་ཏུ་རིགས་དང་བརྒྱད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྐྱབས་པ་དང་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་གཞན་
ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་དགོངས་པས། རྒྱག་པོ་
རྣམས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཞེས་བྱུབ་པའི་དོན་དུ་རྒྱག་པོ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པ་

ལྷགས་པ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་ཀྱས་པར་གཞག་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ཀྱས་པ་
བདུན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཡང་འདི་ཀྱས་སྟེ་ཕྱ་ངན་
ལས་འདས་པར་བརྗོད་པ་དེ་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱས་སྟེ་སྟོང་པར་སོང་ཞེས་བྱས་
ནས་སོ། །

ཕྱ་ངན་འདས་དབྱིངས་ཀྱང་སྟེ། ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་ཕྱ་ངན་
འདས་དབྱིངས་ཏེ། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་སྟེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་སྐྱར་
སྟེ་བ་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱས་པ་གཉིས་ཏེ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་
ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱང་པོ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་ཉིད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་
པ་ཀྱས་སྟེ་ལྷག་མར་ལུས་པའོ། །གང་དུ་དེ་ཀྱས་སྟེ་ཕྱང་ལུས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ལྷག་
མ་མེད་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱས་སྟེ་ཟད་པ་ལས་སྦྱངས་པའི་ཕྱང་པོ་
ཀྱས་སྟེ་ཐུབ་པ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
ཀྱས་སྟེ་མ་སྦྱངས་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལས་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་
མེད་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སོ། །

སྐྱར་ཡང་དེའི་ཀྱས་པར་གཞག་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཅི་རིགས་པ་ཀྱས་པ་
བཅུ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལས་དང་ཟག་པ་ཉིད་དང་ཀྱན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་
པ་དང་རྒྱན་མེད་པ་དང་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པ་

ལས་དང་། རྣམ་གྲངས་ལས་སོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། གང་གིས་འགོག་ན་ལམ་
གྱིས་སོ། །འགོག་པ་གང་ཡིན་ན་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་
ན་གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །

གང་དུ་འགོག་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱེངས་སུ་འོ་ཞེས་སོ། །ཟབ་པ་ཉིད་ལས་
ནི་འདུ་བྱེད་དེ་རྣམས་ཉི་བར་ཞི་བ་ལས་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན། གཞན་མ་ཡིན་པར་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཞན་ཉིད་ན་དེ་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་
དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འོ། །གཉིས་ཀ་ནས་གཉིས་ཀར་རོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་
སྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་དག་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་སྐྱོས་པ་མེད་
པའོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ནི་དེའི་ཡན་ལག་གིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་
སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་སྐྱོད་པའི་གནས་སྐྱབས་སྤངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་བོན་ཉམས་སྦྱང་པའི་འགོག་པ་གང་
ཡིན་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེན་པ་
ཞེས་རྒྱ་ཆེར་རོ། །

དོན་དམ་པ་ལས་ནི་ཤེས་རབ་འདིས་ས་བོན་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་
སུ་མ་རྫོགས་པ་ལས་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་ནས་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་བསྐྱུས་པའི་བར་ཏེ་ཀྱན་དུ་སྐྱོར་བ་ལྷག་མ་དང་
བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུས་བསྐྱུས་པ་སྟེ་ཀྱན་དུ་སྐྱོར་བ་ལྷག་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་མེད་པ་

ལས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱིའོ། །རྒྱན་དང་བཅས་པ་ལས་
ནི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་རྒྱན་དང་ལྗན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་ཀའི་ཆ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སློབ་
པའོ། །བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་དང་
ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་སྟོགས་གཅིག་ལས་གྲོལ་བས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཀྱིའོ། །བྱད་དུ་འཕགས་པ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེ་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བས་སོ། །ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སོ། །ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུ་ངན་
ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སོ། །རྣམ་གྲངས་ལས་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་སྐྱད་
གསུངས་པ། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་ངེས་པར་སྤངས་པ་དང་བྱང་བར་གྱུར་པ་
དང་ཟད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་ཞི་བ་དང་
ཐུབ་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་བལྟ་དཀའ་བ་དང་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་མི་འདུད་
པ་དང་འཆི་བ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་གནས་དང་།

སྤིང་དང་སྦྱོབ་པ་དང་སྦྱབས་དང་དཔུང་གཉིན་དང་འཆི་འཕོ་མེད་པ་དང་
ངེས་པ་ནད་མེད་པ་དང་བདེ་བ་དང་ཞི་བ་དང་དགོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ནད་མེད་
པ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་པའོ། །ལྷག་མ་རྒྱས་པར་བཞག་པའོ། །ངེས་
པར་སྤངས་པ་ནི་ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་བྱང་བ་སྤངས་པའོ། །བྱང་བར་གྱུར་པ་ནི་

བག་ལ་ཉལ་མཐར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གསུངས་ལ། ཅ་བ་མེད་ན་གཏན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

དེ་སྐོར་ཡང་གཉེན་པོ་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་
བ་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ་ཟད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་
བཤོ། །དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟད་པ་སྟེ། ཉོན་
མོངས་པའི་ཕྱང་པོ་ཆུང་དུ་ཅ་མ་ལུས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་
ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ནི་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་
པ་རབ་ཏུ་སྐྱོམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲལ་བར་གྱུར་ན་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པ་དང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
ཡིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མི་བདེ་བ་རྣམ་པར་ཞི་བ་སྟེ་དེ་ཀྱང་དུ་མི་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བྱུང་གྱུར་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམ་པ་གཉིས་སྤངས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་ཞི་བའོ་ཞེས་སོ། །ཉེ་བར་
འཆེ་བ་སྤྱག་མ་མཐར་གྱུར་པ་བཟུང་ནས་ལུབ་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

འདུས་མ་བྱས་ནི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་
བྱས་ལས་བསྐྱོག་པས་སོ། །བལྟ་དཀའ་བ་ནི་ཤེས་མིག་དང་སྤྱིའི་མིག་གི་སྐྱོད་
ལུལ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་བ་མེད་པ་ནི་འགོ་བར་འཕོ་བ་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མི་འདུད་པ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྲིད་
པ་གསུམ་མེད་པ་ན་སྲིད་པ་རྣམས་སུ་མི་འདུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆེ་བ་མེད་པ་ནི་

ཕུང་པོའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་འཆི་བའི་དོན་ཏེན་ཕུང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཟག་པ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གནས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགའ་བ་དེའི་གཞི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

སྤིང་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བའི་རྒྱ་
མཆོ་ཆེན་པོ་ལ་ཐང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐྱོབ་པ་ནི་ཉེ་
བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་
བར་འཆོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །སྐྱབས་ནི་དེར་
བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་
བྱས་པའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དག་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་གཞིའི་གནས་ཉིད་ཀྱིས་
བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དཔུང་གཉེན་ནི་མཆོག་
འཕགས་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་གཞིའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་
པའི་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །འཆི་འཕོ་མེད་པ་ནི་
མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམས་ནད་མེད་པ་ནི་འདོད་
པས་འཇོམས་པའི་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་ནི་ཕྱ་ངན་དང་སྤྲེ་སྤྲགས་འདོན་པ་དང་སྤྲུག་
བསྐྱལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུགས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཐམས་ཅད་
མེད་པས་ན་བསེལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་བ་ནི་ན་བ་དང་ག་བ་དང་
འཆི་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པའི་གནས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཞི་བ་ནི་དགོ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་གཞི་ཉིད་ནི་

འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་གཞི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བར་གྱུར་པ་ནི་
སྒྱུར་བ་བདེ་བས་དེ་ཐོབ་པའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོའི་ཕྱིར་རོ། །

ནད་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པའི་ནད་དང་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་གསུམ་གྱིས་ནད་འབྱུང་སྟེ་ཉེས་པ་བསགས་པས་དང་མི་
འཕྲོད་པ་བཞེན་པས་དང་བཏང་སྟོམས་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ཉོན་མོངས་
པའི་ནད་དེ་འདྲིའི་ཉེས་པ་རྣམས་ནི་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་འཕྲོད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲུས་
པ་དང་བཅས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གོམས་པ་ལས་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཞི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བསྐྱལ་བའི་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཤིང་ཕྱང་པོ་ལྷག་
མ་དང་བཅས་པའི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མེད་
དོ། །

དོན་དམ་པར་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཁོ་ན་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཟུང་ན་
ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡོངས་ཟུ་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པའི་དབང་ལས་སོ། །འོ་ན་

གང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་འདི་ཅི་སྒྲར་སྒྲེའམ་ཞེ་ན།
འདི་ནི་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་མི་མཆི་བས་སོ། །

འབྲས་བུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ནི་སུ་ཡང་དུས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
དགེ་སློང་རྣམས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་བླན་པ་ཉམས་པ་འབྱུང་
ངོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་སྐྱར་བ་ཁོ་ནར་རྒྱབ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བྱད་པ་དང་ཡོངས་སུ་
གཏུགས་པ་ཁོ་ནར་འབྱུར་རོ་ཞེས་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་
ཆངས་པར་སྐྱད་པ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་འབྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་འབྲས་བུ་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ་དཔའ་བོ་
བྱེད་ཀྱང་མི་འབྱེལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ལ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་རྣམས་ནི་སྤྱག་
བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བསྟོམ་པ་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པ་དང་པོ་ཁོ་ནར་
བདག་ཉིད་དུ་ལ་བ་དང་ཞི་བ་གཅིག་སུ་མངོན་པར་སེམས་པ་རྣམས་ཉེ་དེ་ལྟར་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་དེ་རྣམས་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་གནས་སོ། །

གང་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་སྟོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
ཁོ་ན་གཞན་གྱི་དོན་ལ་ཅུང་བྱེད་པ་རྣམས་ཉེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བསྐྱེད་
ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་དུས་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་
ལུས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་
པར་སྟོན་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པར་འབྱུར་བ་ན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་
མི་ལྟོས་པར་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་བ་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

དག་རིམ་པ་བཞིན་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་དག་ཀྱི་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་རང་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་སྣོད་དུ་
 རུང་བར་བྱས་པའི་གདུལ་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤྲ་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་སྤང་ངོ་
 ཞེས་པས། ལུས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་བྱས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཁོ་ན་ལ་
 གནས་སོ། །

དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་འབྲིང་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཕྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
 འཇུག་ཅིང་རིམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་པར་
 འགྱུར་བར་བྱེད་དོ། །དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ནི་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་
 བདེན་པ་བསྐྱོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གཅིག་སུ་ལ་སྤེད་པ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གདོན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཏེ་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་
 ཁོ་ནས་དུས་དེའི་ཕྱིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
 གོམས་པར་བྱས་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་ཏེ་སྤྲ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྡན་འདས་
 སུ་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བཞི་མངོན་པར་རྫོགས་ནས་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བྲལ་བ་ལས་མངོན་པར་

མཐོ་བའི་འབྲས་བུ་མེད་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ཡང་མེད་
དོ། །གང་ཡང་བསྐྱལ་བའི་ཆོགས་མི་ཉུང་བར་བསྒྲེམས་པ་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་
རྣམས་ལ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མ་ལུས་པ་བསྒྲེག་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་
སྒྲོས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །

དེ་རྣམས་དེ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རང་བཞིན་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐབས་གོམས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་
པར་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྦྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་དེ་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་
སྦྱབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་མོ། །རི་རྒྱུད་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་བདུན་བརྒྱུ་པར་
གསུངས་པ་འཇམ་དཔལ་མི་གནས་པ་ལ་དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་སྒྲོམ་པ་ཅི་ཡོད། བཙོམ་ལྡན་འདས་གང་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་
རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་འོ། །གང་ཆོས་གང་གི་ཡང་གནས་པ་འཇམ་མི་
གནས་པ་མི་དམིགས་པ་གནས་པ་སྟེ། གང་ཆོས་གང་ཡང་མི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་
མི་རིག་པ་འོ། །བཀའ་སྒྲུལ་པ་འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་
སེམས་སམ། གསོལ་བ། བཙོམ་ལྡན་འདས་མི་སེམས་ལགས་སོ། །

གང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ནི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་དང་སྦྱེ་བ་
མ་མཆིས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རྒྱ་བ་
མེད་པའི་དབྱིངས་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་གཉིས་སུ་བབྱིར་མ་མཆིས་
པ་འོ། །གང་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་

ཀྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
སྒྲོམ་པ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ན་གནས་པ་མ་མཆིས་ཏེ། ཆོས་གང་
ལེན་པའམ་འདོར་བའོ། །

ཆོས་གང་ཡང་འགྲིབ་པའམ་འཕེལ་བ་མི་དམིགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
སྒྲེ་བ་མ་མཆིས་པ་ལ་ནི་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པ་ཉིད་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་
སོ། །དེའི་ཡང་མཆོད་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱོད་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་
པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ནི། །བདག་དང་ཕྱང་སོགས་རྣམ་རིག་
གི། །རྟོག་པས་མངོན་པར་མ་བསྐྱབས་ཤིང་། །སྟོང་པར་སངས་རྒྱས་ཏྲག་ཏུ་
བཞེད། །བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བརློག་དོན་དུ། །ཕྱང་པོ་ཁམས་སོགས་བསྟན་པ་
སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་རྣམ་གཞག་པས། །སྤྲེལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བཤེགས། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ། །རྣམ་རིག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་
གྱུག། །རྣམ་རིག་རང་བཞིན་ཅི་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་དེ་འདྲིར་བརྗོད་པར་བྱ། །འདི་
རྣམས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་བསྟན་པ། །བྱིས་
རྣམས་སྤྲུག་པ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་བདག་ཉིད་
ཚུལ་གཅིག་གི། །སེམས་འདི་ཉིད་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་། །

གཞན་ཀྱི་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་པ། །ཉིད་དུ་ཡང་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །ཐེག་
ཆེན་ལ་དགའི་བདག་ཉིད་རྣམས། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་དང་མཚུངས་པའོ། །སྟོང་
ཉིད་མཁའ་མཉམ་ཡེ་ཤེས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སྟོང་པོར་སོན་གྱུར་པ། །དུས་གསུམ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་པའི། །སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་མཁྱེན། །དམིགས་མེད་

སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡི། །སྟོང་ཉིད་སྲིད་པ་འདྲིག་བྱེད་དོ། །ཞི་བ་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་
གནས། །འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བགྱི། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་སྟོང་བ་ཞེས། །དམིགས་
པ་མེད་ཅེས་སྟོང་བ་ཉིད། །དམན་པའི་བདག་ཉིད་གང་སྐྱོམ་པ། །

འདི་ནི་འདིར་དེ་སྐྱོམ་པ་མིན། །དགེ་དང་མི་དགེའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །རྒྱན་
གཙོང་པ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས། །གཞན་
ནི་སྟོང་ཉིད་མིན་པར་བཞེད། །དམིགས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །རྣམ་མཁའི་
མཆོན་ཉིད་ལ་གནས་པས། །རྣམ་མཁའ་སྐྱོམ་པ་འདི་ཁོ་ན། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོང་
པར་དགོངས། །གང་སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་མེད་མིན། །སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་རབ་ཏུ་
བསྐྱབས། །མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཞེས་
བཤད། །རི་ལྷའི་དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་ན། །ཀྱན་རྫོབ་ཆད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །ཀྱན་རྫོབ་
ལས་ནི་ལོགས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་མེད། །གང་སྤྱིར་ཀྱན་རྫོབ་
སྟོང་ཉིད་བརྗོད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། །མེད་ན་མ་འབྱུང་ངེས་པའི་
སྤྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་དག་བཞིན། །ཀྱན་རྫོབ་ཉོན་མོངས་ལས་ལས་
བྱུང་། །ལས་ནི་སེམས་ལས་ཡང་དག་བྱུང་། །

སེམས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡིད་ལ། །བག་ཆགས་བྲལ་ལས་བདེ་
བའོ། །བདེ་བའི་སེམས་ནི་ཞི་བ་ཉིད། །ཞི་བའི་སེམས་ནི་མྱོངས་མེད་ལ། །མྱོངས་
མེད་པས་ནི་དེ་ཉིད་རིག། །དེ་ཉིད་རིག་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
མཆོག་དེ་ཉིད་དང་། །སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
མཐའ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བདག་མེད་སོགས་དེ་བཞིན། །གཞན་དོན་རོག་ཅིག་བྱང་

ཆུབ་ནི། །བྱང་སེམས་སྤྱ་གྲུ་ལས་བྱུང་བ། །སྤྱིང་རྗེའི་ཅ་བ་བརྟན་པ་ནི། །རྒྱལ་བའི་
སྤྱས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད། །གང་སྒྲོམ་པ་ཡིས་བརྟན་པ་རྣམས། །བསམ་གཏན་གྱི་
ཡང་བདེ་སྤངས་ནས། །པ་རོལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གདུངས་ཏེ། །

མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་འགྱུར་བ། །འདི་ནི་ངོ་མཆར་འདི་བསྐྱེད་གས་
འོས། །འདི་ནི་བྱིམས་མཆོག་དམ་པ་སྟེ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་རྣམས་ཀྱི། །རང་གི་
ལུས་དང་དོན་གཏོང་མཆར། །ཆོས་འདི་རྣམས་ནི་སྟོང་ཤེས་ནས། །ལས་དང་
འབྲས་བུ་བརྟན་གང་དེ། །ངོ་མཆར་ལས་ཀྱང་ངོ་མཆར་ཞིང་། །མྱད་བྱུང་ལས་
ཀྱང་མྱད་བྱུང་ངོ་། །སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །སྤྱིང་པའི་འདམ་དུ་
སྤྱེས་ཀྱང་འདི། །དེ་བྱུང་སྒྲོན་གྱིས་མི་གོས་ཏེ། །བསྐྱེད་འདབ་མ་ཆུ་ཡིས་
བཞིན། །འདི་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མེས། །ཉོན་མོངས་བྱུང་ཤིང་རྣམས་
བསྐྱེད་ཤིང་། །འོན་ཀྱང་སྤྱིང་རྗེས་བརྟན་པ་ཡིས། །བཟང་པོ་ལ་སོགས་རྒྱལ་
སྤྱས་རྣམས། །ཆངས་དབང་ཉེ་དབང་བྲག་སོགས་ཀྱིས། །གཟུགས་བརྟན་དུ་ནི་
རབ་བཞུགས་རྣམས། །འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །སྤྱིང་རྗེ་བསམ་པས་
སྒྲོས་གར་མཛད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་འཁོར་བར་
འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་
རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོར་གསུངས་པ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ཉིད་ལ་འདུན་པ་དང་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་
བ་དང་སྒྲོན་ལམ་འདི་ཁོ་ན་འགྲོ་ཡང་རུང་འགྲེང་ཡང་རུང་བགྲོད་ཀྱང་རུང་།

འདུག་ཀྱང་རུང་ཉལ་ཀྱང་རུང་། གཉིད་མ་ལོག་ཀྱང་རུང་ཟ་ཡང་རུང་འཐུང་ཡང་
རུང་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་རྗེས་སུ་བྲན་པར་ཡིད་ལ་གྱིས་ཤིག །

བསྐྱོམས་ཤིང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་བདག་གི་ཡང་
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་བསྐྱམས་ནས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ། ཉི་མ་ཉི་མར་དུས་གསུམ་དུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ནས་དེ་སྐོར་ཡང་གསུངས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དགོ་བའི་རྩ་བའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པས་ལན་དུ་མར་
ལྟའི་ནང་དུ་སྐྱེས། ལན་དུ་མར་མའི་ནང་དུ་སྐྱེས་ལ། སྐར་ཡང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་སུ་
སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གང་ཡང་སྐྱབ་པ་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཤིན་དུ་ཡང་
འབྲས་བུ་ཡངས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱུང་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པ་དཔལ་བྱེན་
གྱིས་ཁྱེས་པར་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་གལ་
ཏེ་གཟུགས་མཆིས་ན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་བཀང་སྟེ། །དེ་ནི་སྐར་ཡང་
ལྟག་པར་འགྱུར། །གང་གྲའི་བྱེ་མའི་གངས་སྟེང་གྱི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་མི་
གང་གིས། །རིན་ཆེན་དམ་པས་ཀུན་བཀང་བ། །འཛིག་རྟེན་མགོན་ལ་ཕྱལ་བ་

བས། །གང་ཞིག་ཐལ་མོ་སྐྱར་གྱུར་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
ན། །མཆོད་པ་འདི་ནི་བྱང་པར་འཕགས། །གང་གིས་མཐའ་ཡང་མ་མཆིས་
སོ། །ཞེས་སོ། །

འཕགས་པ་སྡོང་པོ་བཀོད་པར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའོ་ཞེས་རྒྱས་པར་
རོ། །འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། མི་གང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་
ཅམ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་སྒྲོམ་པ། །དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཤུང་པོ་
ནི། །འདི་ཅམ་ཞེས་པ་བགྱང་མི་རུས། །ཉོན་མོངས་མེད་གྱུར་རིན་ཆེན་
སེམས། །འདི་ནི་གཅིག་དུ་གྲོལ་བ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་བདུད་སོགས་ཆོས་རྒྱན་
གྱིས། །གཞོམ་བྱ་མ་ཡིན་དགོག་བྱ་མིན། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གཙུག་པོ་སྟེ། །འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཡིན། །མཉམ་པར་གཞག་རྣམས་བྱང་ཆུབ་
སེམས། །འབད་བ་ཡིས་ནི་བསྐྱེད་པར་གྱིས། །འཁོར་བར་བདག་གཞན་དོན་སྐྱབ་
ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
ནི། །སྡོན་ཆད་ནམ་ཡང་གཟིགས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་དཔེར་ན་ལོང་བས་མར་མེ་གཟུང་
བ་གཞན་ལ་པན་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པ་འཇིན་པའོ་
ཞེས་ཐོས་པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་གཟུང་
བ་སྡོན་མ་ཅན་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་གཟུང་བ་ནི་སྤར་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དཔེར་ན་སོ་སོར་རྟོག་པ་

མེད་པའི་མེ་ལ་ཆེ་བ་སྐྱེ་འདོན་གྱི་ན་གཉིད་མ་ལོག་ཀྱང་ཆོམ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཅམ་ལ་བཅོན་བ་ཐོས་བ་མང་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་བ་མེད་བ་ནི་
ཉོན་མོངས་པའི་ཆོམ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཛོམས་བས་ན་སྐྱབ་བ་ལ་སྦྱར་རོ། །

དེ་ཉིང་འཛོན་རྒྱལ་པོའི་མདོར་གསུངས་པ། གཞོན་ཅུ་སྐྱབ་བ་སྤྱིང་པོར་
བྱེད་བ་ལ་སྐྱ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟེན་པར་དཀའ་བར་
འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །སྐྱབ་བ་ཡང་མདོར་བསྐྱ་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྒོམ་
བ་དང་སྦྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྐྱབ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བ་
ཡང་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་འཕགས་བ་སྤྱིང་པོ་བཀོད་པར་གསུངས་པ། རིགས་
གྱི་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སྐྱ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་སྒོན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་རྟེན་པར་དཀའོ། །དེ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
གང་སྐྱ་ན་མེད་བ་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་བ་དེ་རྣམས་
ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་གྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བ་མེད་
བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་བ་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །

སྒྲོས་བ་མེད་བ་ཉིད་འདི་ཅི་ཞེ་ན། མདོར་བསྐྱ་ན་རི་མིན་དངོས་པོ་དང་
དངོས་པོ་མེད་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་
སྒྲོས་བ་སྤྱི་སྒྲོས་བ་མེད་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱིང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིང་བ་
ཉིད་ཁོ་ན་སྒྲོས་པའོ་ཞེ་ན། སྤྱིང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱབ་བ་མེད་དེ་གང་
གི་ཕྱིར། སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་དོན་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་སྒྲོ་འདོགས་བ་ལས་སྒྲོག་བ་ཅམ་

མོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གསལ་བ་ནི་སྟོ་འདོགས་པ་མཐའ་དག་ལས་
ལྷོག་པ་ཉོགས་པར་བྱེད་པས་གདུལ་བྱའི་སྟེ་པོའི་རྒྱད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་གསལ་བར་བྱེད་ཀྱི་གང་གིས་དེ་ཁོ་ན་སྟོས་པ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་
སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
སྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཅི་ལྟར་སྟོས་པ་ཡིན།
དེའི་ཆེ་མེད་པ་ཁོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེས་མི་རིགས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོ་
འདོགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གང་
གི་ཕྱིར་ལྷོག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཅི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོ་འདོགས་པ་
མཐའ་དག་ལས་ལྷོག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ན། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཐོབ་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་
བསལ་བར་བྱས་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བར་བྱེད་པས་དེ་
བརྗོད་བྱར་བཏགས་ནས་བརྗོད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་རྣམས་ལས་སྟོ་
འདོགས་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོག་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉོགས་པ་ཡང་ཤེས་རབ་པོ། །ཐབས་ནི་བཙུམ་ལྟར་
འདས་མ་སྟེང་རྗེ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་

དམིགས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་
 སྤྱག་བསྐྱེད་དག་གིས་ཉིན་དང་ཉིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ།

ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐོངས་
 བར་ལྟར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དམིགས་
 པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྗེ་སྐྱོམ་པའི་གནས་སྐབས་ན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དག་འདི་
 བདག་ཉིད་དུ་སྐྱོམ་ལ་སྤྱི་རྗེའི་ཅིག་ཤོས་སྐྱོམ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་མ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོས་པ་མེད་པ་ཉིད་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་
 ཉིད་དུ་སྐྱོམ་པས་ན་ལྟན་ཅིག་སྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐ་
 དད་པ་ནི་ལྟག་པ་བྱས་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་མར་གསུངས་པ། རབ་
 འབྱུང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་པ་
 ལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱོམ་པ་མེད་དེ་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁོན་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྐྱོམ་པ་རྣམ་པར་མི་སྐྱོམ་པ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱོམ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་བྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐྱོམ་
 པ་མེད་པ་དེ་འདི་ནི་བདག་དང་འདི་ལ་དང་འདི་བྱིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟེ།

ངེ་སྤྱིད་དུ་གང་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་
དུ་གཅིག་པ་ཁོ་ནའོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་
ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་ལ། དངོས་པོ་
མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོའོ་ཞེས་ཏེ།

དོན་དམ་པར་ནི་དངོས་པོ་དམིགས་སུ་མེད་དེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མེད་
དོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་སྐུ་སྐུ་བ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། སོ་སོའི་སྐུ་བོ་
དངོས་བདག་ཅན། །རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་གྱུར་ཏེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་གྱུར། །དངོས་པོ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས་
ནི། །དངོས་པོ་མི་རྟག་སྐྱུ་བའི་ཆོས། །གསོག་དང་སྟོང་པ་བདག་མེད་དང་། །རྣམ་
པར་དབེན་པ་ཞེས་པར་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རེ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཚུ་ལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཏེ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ལ་
གནས་པས་ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་ལུས་དང་པོར་གཞག་ནས་
སྟན་བདེ་བ་ལ་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏིང་ངེ་འཛིན་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

འོན་སེམས་ཅེ་གཅིག་གཞག་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤང་བའི་དོན་
དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་རྣམས་ནི་གཡོ་བའི་ཆུའི་ནང་གི་ཁྲ་བ་ལྟར་
འགོ་བ་གཡོ་ཞིང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཞེས་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་པ་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱུ་བ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་སོ་སོར་ངས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འབྲེལ་པ་མེད་དེ།

ཉམས་སྲུ་སྤྱོད་བས་བྱུང་བར་སེམས་འགའ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་
སྤྱོད་པས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་གཞན་ནི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅུམ་ལ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་སྤྱོད་པས་
པའི་སེམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་པ་འདི་ཅུམ་ཅིས་མི་ཐོབ་གང་གི་
ཕྱིར་གདོན་མི་བ་བར་གཅིག་སེམས་ཁོ་ན་སྣ་ཆོག་པས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
དུ་བཅུལ་བར་བྱའོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
བདག་གོ་ཞེས་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ། །གང་ལས་བདག་གི་སྤྱོད་ཐད་པར་འབྱུང་ཞེས་
གོམས་པ་ལ་འཇུག་པ་བགོགས་མེད་པར་འབྱུང་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཀྱན་དུ་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་
ལས་ལོག་པར་ཡང་འཇུག་པ་ཅིས་འབྱུང་བར་བྱེད་གང་གིས་དེའི་ཆེ་རྒྱས་སྲུ་
དཔག་པས་དེ་ལྟར་ངས་པ་དེ་ཅི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན།

ངས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དབང་དུ་བྱས་པས་ངས་པ་ནར་མ་མ་ཡིན་པ་
ཁོ་ནའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་སྟོས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལས་ཚུ་རོལ་
ཀྱི་གོམས་པ་ནི་མ་རིག་པ་ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལ་དང་པོར་རེ་

ཞིག་རྒྱས་པར་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་དངོས་པོ་
མཐའ་དག་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ཙམ་ཁོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་
བ་དེ་ལྟར་ངེས་ནས་སྒྲུང་ཡང་སེམས་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྒྱན་དུ་གཏད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་མདོར་བསྡུ་ན་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིན་ནི་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ།
འདི་ལྟ་སྟེ་ལེ་ལོ་དང་དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་བྱིང་བ་དང་ཁྲོད་པ་དང་ཚོད་པ་
མེད་པ་དང་ཚོལ་བ་ཞེས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྤྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་ཚོལ་བ་དང་ཤེན་ཏུ་སྤྲུངས་
པ་དང་བྱན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་སེམས་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་
དང་པོ་བཞི་འདི་ལེ་ལོ་འདི་གཉེན་པོ་རྣམས་ཉེ་དེ་ལྟར་ནི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་ལ་མདོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཀྱི་དད་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་
དེ་ལ་མདོན་པར་འདོད་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཚོལ་བའོ། །དེ་ལས་ལུས་
དང་སེམས་ལས་སྤུ་རུང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལས་ལེ་ལོ་རྣམ་པར་ལྟོག་གོ། །བྱན་པ་ནི་
དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་གཉེན་པོའོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་བ་དང་ཁྲོད་པ་དག་གི་
སྟེ་དེས་བྱིང་བ་དང་ཁྲོད་པ་དང་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་བྱིར་དོ། །

བྱིང་བ་དང་ཁྲོད་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དུས་ན་ནི་ཚོལ་བ་མེད་པ་སྒྲིན་ཏེ་དེའི་
གཉེན་པོར་སེམས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །བྱིང་བ་དང་ཁྲོད་པ་ཞི་བར་གྱུར་ནས་
གང་གི་ཆེ་སེམས་རང་གི་རང་གིས་འདུག་པ་དེའི་ཆེ་ཚོལ་བ་སྒྲིན་ཏེ། དེའི་གཉེན་
པོར་དེའི་ཆེ་བཏང་སྟོམས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །སྤྲོང་བ་བརྒྱད་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལས་སྤུ་རུང་བར་གྱུར་ལ་དེས་རྩ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་

ཉན་ཀླུ་མཛོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ།
སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་སྒྲོམ་མོ་ཞེས་སོ། །ཞི་
གནས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་བཙུག་ལྷན་འདས་མར་གསུངས་པ། རི་ལྟར་ཡང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནང་ལ་སེམས་འཛོག་གོ། །

རྒྱུ་ཏུ་འཛོག་གོ། །སྒྲུབ་ཏེ་འཛོག་གོ། །ཉེ་བར་འཛོག་གོ། །འདུལ་བར་བྱེད་
དོ། །ཞི་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །མཉམ་
པར་འཛོག་གོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འཛོག་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
གཏོང་དོ། །རྒྱུ་ཏུ་འཛོག་སྟེ་རྒྱུ་གྱིས་འདུག་པ་ལ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་འཛོག་སྟེ་
གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་ཏེ་འཛོག་སྟེ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་
གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་ལྟར་གཞན་ཏུ་འགྲོ་བ་ན་དེ་རྟོགས་ནས་སྤྱར་ཏུ་སྤྱད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་འཛོག་སྟེ་སེམས་བརྟན་པར་གྱུར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
རགས་པ་ཉིད་གྱིས་ན་གཞན་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཐ་
བར་བྱེད་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུལ་བར་བྱེད་དེ་སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་དགའ་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དགའ་བར་བྱེད་དེ་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་མཐོང་བ་ལས་སོ། །

ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་པན་ཡོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བར་གྱི་ཡོན་
ཉན་བྱེད་པར་ཏུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞི་བར་བྱེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་གལ་ཏེ་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དེ་མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་དགའ་ལ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ལས་

སོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བའི་སྟོན་ཡང་མནར་མེད་པ་རི་སྲིད་པའི་ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
ཐམས་ཅད་དོ། །རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་དེ་བརྟུན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །

ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་ཤིན་ཏུ་དང་ཆོས་མ་སྤྱན་པའི་
ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་པ་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཚོལ་བ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་
པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །མཉམ་པར་འཛོག་སྟེ་རང་གི་རང་གིས་ཞུགས་
ནས་རོ་སྤྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་གྱིས་བྱུབ་ཅིང་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ་
གསུངས་པ། དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་
བྱ། །རྣམ་གཡེང་སྤྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལས་སྦྱར་ཡང་སྤྱན་པར་བྱ། །ཁྲོ་
ལྡན་གོང་ནས་གོང་དུ་ནི། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བ་ཡིས། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་དགའ་བྱ། །རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །བརྟུན་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་ལ་
སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །དེ་ནས་སྟོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་
ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །དེ་
གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ལྷུས་དང་སེམས་དག་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཁོ་ན་
ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱར་བཙོན་བློ་ཏོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཆེ་དམིགས་པ་དེ་ལ་

མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་སྲིད་འདོད་པར་
སེམས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཉིད་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་
པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱས་ཤིང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་
གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་
བྱས་པས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་སྒྲུན་ཏེ་ཅི་ཡང་སེམས་པ་མེད་པར་བྱའོ། །

དེ་དེ་ལྟར་སེམས་པ་མེད་པ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་དང་
ཡང་དག་པར་བྲལ་བས་ན་རང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་ནས་དེའི་མ་ཐུས། གྲེ་མ་མ་ལ་གཉི་ཟུག་གི་རུས་
པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་སྲུ་རན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྫོགས་པས་འདི་རྣམས་ཅི་ལྟར་རྫོགས་པར་བྱ་ཞེས་རྣམ་པར་
བསམས་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་དམིགས་
པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནར་བདག་
དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དབྱེར་
མེད་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་འདི་ནི་གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བརྟགས་པ་
ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱུ་ལ་

བ་དག་གི་མིག་བཞིན་དུ་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལ་
སོགས་པ་ལས་ལངས་པ་བཞིན་དུ་སྤར་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་རྩ་བ་ཅན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པ་
ཁོལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་
དོར་བ་ཅེས་ལས་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྤང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤོང་བ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་ཡང་
རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མེ་མ་སྤངས་ན་སྒྲིག་པ་མི་སྤོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་
གྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ན་ལས་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དང་བྲལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ངེས་སོ། །ཐེ་ཆོམ་གྱི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡང་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའོ། །དེ་ལྟར་ནི་སེམས་ཅི་
གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞི་གནས་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིང་གཞན་
པ་ལྷག་མཐོང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ངོ་བོ་རྣམས་པར་དབྱེད་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐེ་ཆོམ་དང་བྲལ་ལོ། །

དེ་དང་བྲལ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་བྲལ་བའོ། །དེ་དང་བྲལ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
སོ། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའོ། །དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་དང་ཤེས་རབ་

དག་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྫོད་པའི་རིམ་པས་ཤེས་རབ་དང་སྣང་རྟོག་ཆེ་ཆེན་
པོ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་བྱུང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་རང་བཞིན་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསོད་ནམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་རྫོག་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། རྣལ་འབྱོར་དེ་ཡང་
གནས་སྐབས་དེར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བྱི་མ་དང་རྟོག་པ་མཐའ་དག་
དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཐ་དད་པ་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་
ལོག་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནོ། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་པན་པ་སྦྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་སྦྱབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ག་བྱང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

མཆོན་མ་མཐའ་དག་ལས་བརྒྱུག་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
དོ། །ལོག་པའི་སྟོན་ལམ་ལས་ལྡོག་པས་སྟོན་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་འདུ་བྱེད་ལས་བརྒྱུག་པས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
དོ་ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོ་བཞིའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་མིག་ལ་

སོགས་པར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
ནོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་དུ་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ནོ། །

དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱི་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་ཡང་
སྟེ་དབང་པོས་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་
ལས་ལྡོག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་
ལྷག་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །དོན་དམ་
པར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །འདུས་བྱས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་སུ་ཉེ་བར་
དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །སྟོ་
འདོགས་པ་དང་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་མཐའ་
ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མའི་མཐའ་དང་བྲལ་
པའི་འཁོར་བར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །

དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བར་དམིགས་པས་དོར་བ་མེད་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་
ལས་ལྡོག་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པའི་བྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་རང་
བཞིན་ནོ། །སྟོབས་དང་མི་འདིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་
དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

རང་དང་སྐྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་རང་གི་མཆན་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་
མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །པན་ཚུན་མི་དམིགས་པའི་བྱིར་
དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་འདིར་དུས་གསུམ་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་འདི་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་དངོས་པོ་
མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་སྐྱར་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅི་ལྟར་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དོ། །དངོས་པོར་
དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། སྐྱེ་བས་ན་
དངོས་པོ་སྟེ་ཕྱང་པོ་ལྷ་རྣམས་སོ། །དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་
པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། སྐྱེ་བ་མེད་པས་དངོས་པོ་
མེད་པ་སྟེ་ནམ་མཁའོ། །

རང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་བཅོས་པ་ནི་
རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །པ་རོལ་གྱི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་ལས་ལྡོག་
པས་པ་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། མཆོག་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འདི་པ་

རྩིས་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་ཞུས་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཡང་ངོ་བོ་ཡིན་པས་པ་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་པས་འདི་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་ཉི་ཤུ་ཞུས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སེར་སྣ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་དང་མི་བཟོད་པ་དང་ལེ་ལོ་
དང་ཞུས་པར་གཡེང་བ་དང་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་དང་ལོག་
པའི་སྟོན་ལམ་དང་སྟོབས་མེད་པ་ཉིད་དང་མི་ཤེས་པ་ལས་ལྡོག་པས་སྦྱིན་པ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་དང་
ཐབས་དང་སྟོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བདག་ཉིད་
དོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །འདིའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞུས་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་བྱ་བ་ཞུས་སོ་སོ་སོ་སོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔའ་
བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མིང་སྣ་ཚོགས་པ་ཞུས་
ཀྱིས་བཟོད་གྱི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ནི་གང་གི་དབང་གིས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལས་སྦྱེ་བ་དེ་
ནི་ནམ་མཁའ་རམ་འདིའི་མཛོད་དོ་ཞེས་པས་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མདོ་ངོ་ལྟ་བུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱག་
བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞུས་རང་བཞིན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་བྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཞུས་པ་ཞུས་པར་གཙུག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་

དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
བདག་ཉིད་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ཅུ་ཅུ་བདུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དང་
གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྒོ་རྣམས་དང་། སྤྱི་ལ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། མཐོང་
བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་ཐར་པ་དང་མ་སྤྱོད་པར་གནས་པའི་རང་
བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞི་དང་ཞི་བར་གནས་པའི་
ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་འདྲུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་འགོག་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་རྣམས་སོ་ཞེས་
པ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱུར་བའི་རང་འབྱུང་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཅུ་ཅུ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འང་རང་

བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དག་ནང་དུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུངས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཏེན་པ་དང་
འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་
ནས་བ་ལང་རྗེའི་བར་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཅུང་ཟད་ཡེ་ཤེས་
སམ་ཉིང་རེ་འཛིན་གཞན་ལ་པན་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་དུ་
སྟེ། དེ་ནི་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འོན་ཀྱང་མེ་ལོང་ལྟ་
བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་རིམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
ཙ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་
བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་ཀྱི་སློ་ནས་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་
རྣམ་པར་གཞག་གོ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་
སྐབས་ན་སློས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རི་ལྟ་བུར་ཐ་དད་པར་རི་ལྟར་རིགས་པར་
བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་
གོ། །དེའི་ཉགས་ནི་པལ་ཆེར། མི་སེམས་བཞིན་དུ་སྤང་མེད་དང་། །གཉིད་ལོག་
བཞིན་དུ་མི་འཕྲོ་བར། །ངལ་བ་ངལ་བསོ་བཞིན་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་བདག་མེད་
ལ་དམིགས་ནས། །མིག་དག་རངས་པར་བྱེད་པ་དང་། །མགོ་པོ་དུད་པ་ཉིད་དང་

ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱང་མི་གཡོ་དང་། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་སྟོང་པ་
ཉིད། །གང་གི་ཆེ་ཆུང་འབྱོར་དེ་ལས་ཡངས་པ་དེའི་ཆེ་ཡང་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པའི་གནས་སྐབས་ན་མོས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ནར་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ། །

རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གང་རྣམས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཞེས། །ཡིད་ནི་གཡོ་
བའང་མི་གཡོ་བ། །དེ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྒྲུལ་འབྲུགས་པའི། །སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་
འཛིགས་རུང་བཀལ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འབྲུག་པའི་གཟུངས་སུ་
ཡང་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་
གནས་པས་ནི་ཤེས་བྱ་དང་བྱད་པར་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དེ་དབྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དེའི་
རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་སྒྲུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཅ་
དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྒྲུལ་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ནས་བདེ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་ཡངས་པ་ཉིད་འཐོབ་སོ། །ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པའི་སེམས་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་
ཉིད་ཀྱང་ངོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་ངོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་བསྟན་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲུག་
ལ་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་བྱང་དུ་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ཁོ་ན་

རིག་པ་ཆེན་མོ་མཆོག་གི་སྨྱོད་པ་བསྐྱབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་སྟེ། རི་སྐད་དུ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པར་གསུངས་
པ།

རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་རིག་སྤྲུག་ས་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་
མང་མུ་ངན་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཆོས་ཞི་བྱེད། །གང་དག་འདས་དང་གང་ཡང་སྤྱོད་ས་
བཅུའི་འདིག་རྟོན་མགོན། །རིག་སྤྲུག་ས་འདི་བསྐྱབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་མེད་
འགྱུར། །གང་ཞིག་འདིར་བརྫོད་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མི་རྟོག་སྟེ། །སྟོབས་དང་
རྩུ་འཕུལ་རྒྱུ་པ་བྱང་ཆུབ་ཞི་མི་རྟོག། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྟོག་བྲལ་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་
ཀྱིས་སྨྱོད། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པ་ཡིན། །འཇམ་བུའི་སྤིང་
འདིར་སེམས་ཅན་རི་སྟོད་མ་ལུས་པ། །དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ལོ་སྟོང་གྲེ་བ་མང་པོར་བྱིན་པ་བྱིན་བྲས་ལ། །ཀྱུན་ཀྱང་
འགོ་བའི་དོན་རྒྱུར་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྟོ་ཡང་། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་
ལ་མཛོན་བཅོན་པ། །ཐ་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་རྗེས་སུ་མཐུན་བྱེད་ན། །དེ་ལ་བྱིན་
པའི་ཕྱང་པོས་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཤོད། །

དེ་བྱིར་གཡེལ་མེད་རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་འཇུག་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་
བྱིན་མཆོག་སྨྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་
འདུ་ཤེས་མེད། །དེ་ཆེ་མཁས་པ་འགོ་བ་ཀྱུན་གྱི་བྱིན་གནས་འགྱུར། །རྟག་ཏུ་
ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་ཡོངས་སུ་སྨྱོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གང་འདིར་ཡུན་རིང་འབྲེལ་པ་ཡི། །ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དགྲོལ་

བའི་ཕྱིར། །ལམ་ཡངས་པ་རོལ་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོན་འདོད་པས། །ཉིན་
མཆན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བཙོན་པར་བྱ། །བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་འབྲེན་པས་
བསྐྱབ་པ་ཡོངས་བརྗོད་པ། །

རི་སྟེང་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན། །མཁས་པ་གང་ཞིག་
བསྐྱབ་ཀུན་པ་རོལ་འགྲོ་འདོད་པས། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་འདིར་སྟོབ། །དེ་ལྟར་སྟོང་མཁས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཆོག་མང་པོ་རྣམས། །ཐལ་
མོ་སྐྱར་བར་བྱས་ཤིང་བརྟུང་ནས་བྱུག་འཆལ་བྱེད། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རི་སྟེང་པའང་། །ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་སྤངས་པ་ཡོངས་སུ་
སྟོགས་པར་མཛད། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། །སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་མད་བྱུང་མཆོག་རེག་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རབ་མཆོག་
དམ་པ་སྤྱིན་འདོད་གང་། །པན་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་གནས་མཆོག་འདི་ལ་བརྟེན་
པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདི་ནི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་གནས་
སྐབས་ན་ཆོག་པ་ཉིས་རྗེས་པ་ལ་ཏྲག་ཏུ་མངོན་པར་སྐྱོར་བར་འདོད་པ་ཁོ་ན་
སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་ལ་འབྲུག་གོ། །ཐབས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་
ཆད་མེད་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁོ་
ནར་ཡང་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་མདོ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་པ་སོགས་
པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་སུ་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་

པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་རྒྱལོ། །

གང་གི་ཕྱིར་དེས་ཡང་དག་པའི་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་བྱེ་ནས། ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲགས་ཀྱིས་ཐེན་
པའི་དུག་ཟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ད་པས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་ག་ལྟ་མགོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ། ཐབས་ནི་བསྐྱུ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཡང་གཙོད་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཉི་ག་དུས་
ཐམས་ཅད་ཁོ་ནར་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནི་སྤྱིར་ཇི་ཆེན་པོས་སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱ་འཁོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་ཆེན་པོ་
ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཙམ་ལྟན་
འདས་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བར་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
དབང་པོ་རྣམས་པོ་གོམས་པར་བྱེད་དོ། །

དབང་པོ་འབྲིང་པོ་དང་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་གོམས་པར་བྱེད་
ལ། འོན་ཀྱང་དབང་པོ་འབྲིང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ཁོ་ནར་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་ནི་
ཕྱང་པོ་ལྗེའི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་སྦྱེད་པར་
བྱེད་དེ། །དངོས་སུ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུའི་ཐིགས་པ་མྱངས་པ་བཞིན་ནོ། །གང་གིས་
དངོས་པོ་གཅིག་ལྟ་བུ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བྱེད་གསུངས། །གཅིག་གིས་

སྒྲིང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲིས་སྒྲིང་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསང་སྤྲུགས་
ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཡུངས་ཀར་གྱི་ཆད་ཀྱི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ལ་ཡང་
དམིགས་ནས་ཞི་གནས་དང་སྒྲག་མཐོང་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོས་པ་མེད་པར་
སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མངོན་པར་རྫོགས་ཏེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐབས་ལ་གོམས་པ་མཐར་བྱིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་བསྐྱལ་པ་ཀྱངས་མེད་པ་གསུམ་རྣམས་མངོན་པར་རྫོགས་ནས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པ་ཉིད་ནི་རིམ་གྱིས་སེམས་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་རྣམས་སུ་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེའི་བྱིར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པ་ཁོ་ན་སྤྲེག་པ་ཐམས་ཅད་
སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་
པ་ཡོངས་སུ་འབྱིན་པ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་
པའོ། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པའི་རྒྱན་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱོམ་པའི་སྤང་བའི་
ལེའུ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་
ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་

མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱན་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཁོ་ན་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ནམ་པ་མ་ལུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་དང་འབྲེལ་པ་སྟེ། གང་གི་
བྱིར་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དངོས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
སྟེས་བུའི་དོན་གྱི་མཆོག་གོ། །

དེ་ཁོ་ན་རྒྱས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། གང་གི་བྱིར་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བདུན་ནམས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་ཐོབ་པར་བྱ་
བའོ། །དེའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དེའི་ལམ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
བཏགས་པ་པ་སྟེ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ནམ་པ་ཀུན་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་
འདུས་པའི་བྱིར་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་དང་བཏགས་པ་བའོ། །རི་སྐད་དུ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་
དུ་གསུངས་པ། སྟོབ་པ་ཀུན་གྱི་བྱི་མེད་པ། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ།
།རིན་ཆེན་སྟོད་ནི་བྱེ་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བཟླས། །ཞེས་
སོ། །སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་
མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དེ་དོན་དུ་སྦྱོར་བས། །གཞུང་
ལམ་དག་ལ་དེ་སྐྱེས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འཕགས་པ་བུམས་པས་
གསུངས་པ།

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལ་བཤད་པ་

གང་། །

ཞེས་སོ། །འདིས་ནི་འདི་བཙལ་བྱ་བའམ། འདིས་ཆོལ་བ་ཞེས་པས་ལམ་
སྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བདུན་ནང་དུ་འདུས་པ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་འདྲི་འོ་བོ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་
འགྲོ་བ་པོའི་བྱེ་བྲག་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་དང་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་
རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་དང་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་སེམས་ཡིན་ལ་བརྟུན་གྱི་
འཇུག་པ་ཉིད་དེ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པར་དང་
བཅས་ལ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པར་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་བྱུང་པར་མེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྤར་བརྗོད་ཟིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དེ་
རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའོ། །

ཆོས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་
སྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཏེ། སྤར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་སྤྱི་མར་རྗེས་སུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་
བའོ། །འགའ་ཞིག་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་རོ། །གང་གི་ཆེ་གདུལ་བྱའི་འོར་རི་
སྐད་བཤད་པའི་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡང་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ནི་ནང་དང་སྤྱི་དང་སྤྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་ས་ལའོ། །སྦྱོང་བ་
ཉིད་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་ས་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་བར་ཆད་མེད་པ་སྦྱོར་བའི་
ལམ་ལའོ། །

ཆེན་པོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་ས་དང་པོ་ལའོ། །དོན་དམ་
བ་སྦྱོང་བ་ཉིད་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་གཉིས་པ་ལའོ། །འདུས་བྱས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་རྒྱ་
མཐུན་པའི་དོན་གྱིས་གསུམ་པ་ལའོ། །འདུས་མ་བྱས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་བཞི་པ་ལའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་
རྒྱ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ལྔ་པ་ལའོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་
ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དྲུག་པ་
ལའོ། །དོར་བ་མེད་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་གྱིས་བདུན་
པ་ལའོ། །རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་
འགྱུར་བ་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་གཉིས་ནི་
འགྲིབ་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཞིང་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དབྱེ་བས་བརྒྱད་པ་ལའོ། །

མཆོན་ཉིད་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་བའི་རྟོན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དགྲུ་པ་ལའོ། །དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་དག་ལས་ལ་དབང་བའི་རྟོན་ཉིད་ཀྱིས་
དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་བརྟུག་པ་ལ་སྟེ། བརྟུ་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་

བདུན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང་པ་རོལ་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་
པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའི་ཉེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟོང་བའི་ཉེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་རང་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ས་ལ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ལའོ། །

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཁོ་ནའོ། །ཐ་མ་གཉིས་
ནི་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་སྤྱི་མའི་
འབྲས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དགུ་ནི་པན་ཚུན་རྒྱུ་དང་
འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་ལོ། །འདུན་པའི་སྤྱི་རོལ་གྱི་སེམས་སྲིད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་བྱུང་བ་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་ཉེ་བར་སྒྲང་བྱ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཡང་བྱུར་པ་
རྣམས་ནི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་ཐུ་
བཞིའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
ན་ཡང་དེ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དེའི་དོན་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་
བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
སོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །

རིགས་འདི་ནི་ཅི། དམིགས་པ་ནི་ཅི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞེས། བརྗོད་པར་
བྱ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཅན་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
དང་གཞི་དང་སྟོན་པ་དང་རྒྱུ་དང་ཉེན་དང་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་སྟོན་འགྲོ་བ་དང་

གནས་དང་ས་བོན་དང་ཁམས་དང་རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བརྗོད་
དོ། །དེ་ལྟར་ནི་གང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོབ་བྱུང་གི་དེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་སྣང་བར་བྱས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ཕྱིས་དེ་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་
གསལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ་ནི་རྟོ་རྣམས་ལ་ལྷགས་དང་ཟངས་དང་དདུལ་དང་
གསེར་གྱི་རིགས་དང་འདྲའོ། །

ཆོས་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདི་ཁོ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་
ཞེས་པར་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་སྟོག་ཆགས་
རྣམས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབ་བྱུང་གི་དེ་མས་གཤེགས་པར་གྱུར་པ་རི་
མིན་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དེ་མ་མ་ལུས་
པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་
གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་ནི་རིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ནི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་པོ་རྣམས་དང་དེའི་ཁྱད་པར་འདུན་པ་ནས་བརྩམས་པའི་གོ་
ཆའི་སྤྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྟོང་བ་དང་། །དེ་
དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྣང་བཅེར་བཅས་པ་
དང་། །སྟོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམས་
དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་
ཞེས་བྲ། །

ཞེས་པ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དག་གིས་དང་སྟོང་ཐུག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་གཞུང་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་སྤྲོད་པ། གང་གི་
 ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུ་ལྟ་བུ་ཉེ་དུས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 རྣམས་པ་བཞི་རྣམས་ལ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དང་བསྟོམས་པའི་ལམ་ལ་དེ་དང་
 དེར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཙུག་ལྟ་
 འདས་བརྗོད་པར་བཀྲི་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །སྟོང་བ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་
 རྟོགས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉེན་
 པོ་དང་སྟོང་བ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་སྟེ་གཉེན་པོ་
 མཚན་ཏུ་བྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཁོ་ན་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་རྟོགས་ཟད་པའི་མཐར་
 ཐུག་པའོ། །སེང་གེ་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་དེ་དག་སྟེ་བ་དང་འགག་
 བ་དང་ལྟན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཁོ་ན་འདི་ནི་རང་བཞིན་ཏུ་
 གནས་པའི་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའོ། །འདི་ནི་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་
 པས་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་དུས་རེ་ཞིག་ངེས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་སོ། །འདི་ནི་ཉལ་ཏུ་ངེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སོ། །

འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
 མ་ངེས་པ་སྟེ་རྟོན་ཀྱིས་འཕྲོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རིགས་ཐ་དད་མི་རིགས་ཏེ།
 བཙུག་ལྟ་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

གཅིག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་
སྒྲོད་དང་སྒྲོད་མ་ཡིན་པར་གདགས་ཞེས་སོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདེན་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟེན་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་རིགས་ཐ་དད་དུ་ཐ་སྐྱད་དུ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ཐ་དད་པ་
མེད་ཀྱང་། ལམ་ཐ་དད་པ་ལ་ཆག་པའི་ལམ་དང་བྱའི་ལམ་དང་ཉི་མའི་ལམ་ཞེས་
པ་བཞིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྫོགས་པ་སྒྲོན་
མ་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་དེ་རྣམས་རེ་ཞིག་པའི་དུས་ཅན་དུ་བསྟན་པས་
ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཅན་དུ་བསྟན་ཏོ། །དང་པོ་ནས་རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ས་རྫོགས་ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ལོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་ལས་རིགས་ཐ་དད་པ་མི་འགལ་ལ་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྐད་གསུངས་པ། གང་དུ་འདུ་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་མཚུངས་
ལ་རིགས་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་མེད་པའོ། །

རིགས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་སྟེ། རིགས་དེ་
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ངེས་པའི་ཆོག་
ནི་འདི་ལས་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་དུ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་ཀྱན་ནས་སྟེ་བར་བྱེད་པས་
རིགས་སོ། །ཡང་ན་འགྲོ་བས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གོའོ། །དེ་རྣམས་སྟོབ་པས་
རིགས་སོ། །ཡང་ན་འདིར་ག་མི་ནི་གནས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་

མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། འགྲོའོ་གནས་སོ་ཞེས་པ་གོ་སྟེ།
རྟེན་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་སྟོབ་པར་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
རིགས་ཞེས་པ་སྟེ་རྟེན་ནོ། །

འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཅི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་
ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་རྒྱ་བ་དང་ཉི་མའི་འོད་
རྣམས་ཀྱི་དང་ཟུན་པ་སེལ་བའི་བཞིན་ནོ། །དམིགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དག་གིས་དམིགས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་པས་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་
ལོ། །ཅི་ཞེ་ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་མི་དགོ་བ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་
སྤང་བར་བྱ་བའོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བ་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལ་རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོ་དམིགས་པ་སྟེ་གཉི་གར་ཡང་གཉི་ག་མ་བགག་གོ་ཞེས་
པས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དམིགས་པ་དག་པར་
འགྲོ་བ་ཡང་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆགས་པ་ཉིད་དང་ཡོད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་དམིགས་པ་སྟེ་རྣམ་
འགྱུར་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་
དགོས་པ་དམིགས་པར་དགོངས་ནས། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་

ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་བླ་པ་ཡིན་པར་
བཞིན། །རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་

ཅེས་གྲུང་ངོ་། །འདིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོ། །བདག་
པོའི་རྒྱུ་ནི་བླ་པ་སྟེ་དེ་འདིའི་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་བ་ཉིད་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་འགག་པའི་ཞི་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་
རང་བཞིན་དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་གསལ་པོར་འགྱུར་བ་བསྟན་པ་སྟོམ་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་
སྒྲུབ་བས་སོ། །འོན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཡིན་
ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ནའང་དམིགས་སུ་མེད་པའོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོར་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེས་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་གཉིས་མེད་དགག་གོ། །རབ་འབྱུར་གཉིས་ནི་དངོས་
པོའོ། །གཉིས་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དབུ་མར་གསུངས་པ། གང་རྣམས་རང་དངོས་གཞན་དངོས་དང་། །དངོས་
དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བ་མིན། །ཞེས་པ་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་མཆོག་འཛིན་པ། །ཟད་པ་
སྒྲུང་ན་འདས་པར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་
དམིགས་པར་བྱེད་པ་དང་དམིགས་པའི་སྒྲོས་པ་འགའ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་རྫོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཐབ་མོར་སྤར་བཅོམ་བྱེད་ཅིང་། །འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཀྱང་
གསུངས་པ།

བསྐྱེད་པའི་ལམ་ནི་ཐབ་པ་སྟེ། །ཐབ་མོ་སྤྱང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཐབ་
པ་དེ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་དང་། །སྤྱར་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །

ཅེས་སོ། །འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྤྱང་ཉིད་བག་ཆགས་
གོམས་པ་ལས། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤྱང་བར་བྱེད། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་
གོམས་པ་ལས། །དེ་ཡང་བྱིན་ས་སྤྱང་བར་འགྱུར། །གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་
མེད་པ། །སྤྱོད་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཆེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་
པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་ཞི། །ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྤྱེས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཅི་དམིགས་ཤེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱང་བ་ཉིད་
དུ་ལོ། །འོ་ན་དམིགས་པར་བྱ་བ་སྤྱང་བ་ཉིད་འདི་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་མེད་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ་གང་
གི་བྱིར་གསོད་པ་པོ་བསད་ན་ལྷས་བྱིན་སྤྱར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས་པར་བཅོམ་ཅི་ན། ཀུན་རྫོབ་དུ་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོགས་རྣམས་སྤྱང་བ་ཁོ་ན་
སྟེ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་བྱུང་བར། བྱུང་བར་གཞན་གསལ་བས་བཅོམ་པར་
བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྱང་བ་ཉིད་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ཡང་དངོས་པོའི་ཆོགས་
སྤྱང་བར་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཏོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་དམིགས་པའོ་ཞེས་པ་དེ་

ཉེས་པ་ལོ། །ཅི་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་བཞིན་རེ་ཞིག་སྤང་བ་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྟག་པར་ཞེན་པ་ལས་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཁོ་ན་བསྐྱེམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
ནི་ཉེས་པ་དེ་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ་མ་འབྲེལ་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེམ་པར་མི་རུས་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་འདི་རང་བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་
འདི་ཁོ་ན་སྐྱེམ་པ་ལས་དེ་ཅི་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེམ་པའི་སྟོགས་ལ་ཆོས་
ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོང་། ཡོངས་སུ་སྤྲོང་ན་ཡང་ཆོས་གཞན་སྐྱེམ་པ་
ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྐྱེམ་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་གཤམ་ཏེ་ཡང་ཆོས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེམས་པས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱིར་འཕངས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ཅུམ་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་གནས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེམ་པ་ཁོ་ན་གསལ་བར་
གྱུར་པས་འཁོར་བའི་ངན་འགྲོ་འབྱིན་པས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ལྡན་མ་ལུས་
མཆོག་ཏུ་བསྐྱེམས་པས་མངོན་དུ་བྱས་ན་འདོད་ཆགས་ལྷུ་མ་པར་འགྱུར་བའམ་
དག་པོའི་ལུས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་འཇུ་མས་བའམ་གཉིས་ཀར་སེམས་པ་མེད་པས་གཏི་
ལུག་འབྲི་བ་མེད་དེ་འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་པས་དེ་ཁོ་ན་གསལ་བ་ཉིད་སྤྲོད་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་
རྣམས་བསྐྱེམས་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །

འོན་དེ་ལ་ཆེད་དུ་གཏད་ན་འང་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་གསལ་བར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་འཐད་པ་ཅི་སྟེ། བསྐྱེམས་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་དབང་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ་ཆོས་ལ་མ་རེག་པར་ཆོས་ཉིད་ཅུམ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་འདྲ་བ་ཡིན་

ཞེན། མྱོན་འདི་མེད་དེ། ཆོས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་མ་རེག་པར་ཡང་ཆོས་
 ཉིད་ཅམ་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཉི་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 གསལ་བ་དང་གསལ་བྱེད་ཅེས་མི་འགྱུར་བ་འབའ་ཞིག་གོ། །

གསལ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དེའི་ཡུལ་འདུས་པ་ན་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུད་
 ཅམ་གྱིས་དེའི་ཤེས་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་དུ་བེན་ཀྱང་ཆོས་ཉི་བ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་
 མ་ཉམས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དགའ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་མ་པའི་རོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་དུ་གོམས་པ་ནི་
 གསལ་བར་གྱུར་བ་མཐོང་སྟེ། ནི་མ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དེ་ཆོས་སོ་
 ཞེས་དེ་བསྐྱོམས་པས། ནི་མ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ན་གནས་པའམ་
 ལྟའི་ཅེ་མོར་སོན་པ་ལ་ཡང་རི་སྤྱིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྐྱོམ་པ་ལ་མངོན་པར་སྐྱོར་བ་
 ལུལ་བྱུང་མེད་པའི་བར་དུ་གསལ་ཞིང་གསལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བར་
 གྱུར་པའི་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱང་ནི་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་
 བར་འབྲེལ་མེད་དུ་གནས་པ་ན་མི་དམིགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་གང་དང་གང་གི་ཆེ་
 ནི་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་དེའི་ཆེ་ཡུད་ཀྱིས་དགའ་བ་ཉིད་ཉམས་སུ་
 སྐྱོང་བའི་ཡུལ་སྐྱར་བཞིན་དུ་ཡིད་འབྱུང་བའམ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་མེད་ནའོ་
 ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ན་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཏོ། །

རི་ལྟར་བཟང་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གསལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་དེའི་ཆོས་
 ཉིད་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་ཀ་པན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་ན་
 ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་ཆོས་གསལ་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེས་པས་

སྒྲིན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད། རི་ལྷར་ཡང་དགའ་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་བདེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
དེ། དེ་ལ་ཡུལ་གང་ལ་གང་དགའ་བ་ཉིད་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དེའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྒྲིམས་
བས་འདུས་བྱས་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་ཡུལ་དེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་
གོམས་པ་ཁོ་ན་ལས་སྦྱིས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལས་བྱུང་
བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ།

སྦྱག་བསྐྱེད་ཅན་གཤོན་ལོ་ཞེས་པ་རོལ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅན་གཤོན་པར་
བསྒྲིམས་པ་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བ་ན་ཡུད་ཅམ་གྱིས་
དེའི་ཤེས་པ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྦྱབ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་འབྲེལ་པ་
ཅན་ཁོ་ན་དང་ངམ་ཉེ་བར་ཅིག་ཤོས་དང་ལྷན་ཅིག་གསལ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
ནོ། །རི་སྐད་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུབ་པར་གསུངས་པ། བཅེ་བ་ལ་སོགས་
ཉོགས་པ་ལུལ་བྱང་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་དེ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་ཉེར་གནས་ན། །འདི་ལྷར་
ཚེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་དེ་རྣམས་རང་གི་རང་གིས་སོ་སོར་བདག་ཉིད་
གསལ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གོམས་པ་ལུལ་ཏུ་
བྱུང་བར་འགོ་ན་ཡང་རི་སྐད་རྣམས་འབྱོར་བས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་བ་དེ་སྐད་ཏུ་
རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་བའི་
མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའོ། །

དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འབྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བ་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མས་འདིའི་སེམས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཞེས་པ་འདི་ཅམ་
དེའི་གསལ་བར་སྦྱང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་མི་སྤྱིད་དེ། གང་གི་

ཕྱིར་ཉོག་པ་སྒྲིན་དུ་གཏོང་བ་རང་གི་དོན་ནམ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་མངོན་
པར་བཅོན་པ་དེ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དོན་བྱས་པར་གྱུར་པས་ངལ་བ་གཞན་ལ་
ཅེས་ན་འདྲུག་ཅེས་པ་སྟེ། དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་

ར་དང་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་བཟའ་བ་དང་སྤྲན་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་སྤྲན་པ་ཐོབ་པ་ན་བཞིན་ཏེ། ཇི་
ལྟར་ཡང་འདིར་སྤྲན་པ་གཞན་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་སྤྲད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་ཁོ་ན་
སྤྲན་པ་བྱལ་དུ་བྱུང་བ་མཐར་ཐུག་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་སུ་ཡང་
ངོ་ཞེས་པས་སྒྲིན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་
དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་པ་ལྡན་ཡང་མི་གཞོད་དེ། །སྒྲོ་ནི་
དེ་ཕྱོགས་འདྲིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤར་ཡང་
དཔྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཀུན་
རྒྱུ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་ཆོས་རྣམས་དམིགས་པའོ། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ནི་རྣམ་པར་ཉོག་པའི་སྒྲིམ་པ་
མཐའ་དག་ལྗོག་པ་ན་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གནས་
སོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ་ཞེས་ལས་སུ་སྐྱབ་པ་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་
སྤངས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
ཇི་སྤྲད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉོགས་པའི་བར་ཏེ། གང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཕགས་པས་གསུངས་པ། དེ་ལ་སེམས་དང་

པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ཞེས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའོ། །ཆོས་གང་གི་ཡང་སྐྱེ་
བའམ་འགག་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་བྱན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་མ་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་
དག་ལ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འཁོར་བ་པ་
དང་ཁྱུགས་པ་དང་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་མ་
ལུས་པའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་
བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་།

སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤངས་དང་རྟོགས་པ་
གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་
ཞེས་བྲ། །

ཞེས་སོ། །རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱང་པར་ནི། མདའ་ལྟོང་སྟོར་
བ་དང་འབེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །དེའི་ཆེ་
བདག་ཉིད་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། སྐྱབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ཆེ་གོ་མོ་པ་ཐག་རིང་བ་
སྟེ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་དེའི་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་དང་དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་སྐྱེད་
པར་བྱེད་དོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ནི་སྟོང་ཐག་ཉི་ཤུ་ལྷ་པར་གསུངས་པ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་སྒྲོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་

པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་
ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་རོ་ཞེས་སོ། །བསྐྱབ་བཅོས་སུ་ཡང་།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་འདོད། །

ཅས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་དག་གི་པའི་ཆོས་འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཡིན་མོད། དེ་ཡོད་ན་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་བཏགས་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དག་གི་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འོ། །ཡང་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱོད་པ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་སྐྱས་བཏགས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་ལྟན་
ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །ཡང་ན་
སེམས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནི་འགྲོ་བར་འདོད་ཟེར་བ་ནི་བདག་གི་
སེམས་འགྲོ་བར་ཞེས་པའོ། །དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །མངོན་པར་
འདོད་པ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལས་མི་འབྲུལ་བ་ལས་བསྐྱེད་པ་སྒྲོས་པ་ནི་བྱང་པར་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་འོ། །

ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདོད་པ་སྟེ་མངོན་པར་འདོད་པ་
གང་གི་ཡིན་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་པའོ་ཞེས་པ་འདིའི་མཆན་ཉིད་དོ། །འོན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་

དང་ལྷན་ཅིག་གྱུར་པའི་སེམས་ཅི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཡིན་ཞེན་བདེན་ཏེ་
 རོན་དུ་གཉེར་བའི་རོན་དུ་གཉེར་བ་པོ་ཉིད་དེ་བྱེད་པ་པོའི་ཆོས་སྒྲིན་གྱི་སེམས་སོ་
 སོ་དང་། རོན་དུ་གཉེར་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་དེ་ལས་ཀྱི་ཆོས་བྱི་མའི་སེམས་སོ་སོ་
 ཡང་རྟོ། །

དེའི་ཕྱིར་རོན་དུ་གཉེར་བས་བྱས་ཟིན་པའི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
 ཁོ་ན་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པའོ། །ཡང་ན་རི་ལྟར་
 ལྷར་གྱི་སྒྱུ་ག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 དུ། ཡང་དག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཉིད། །ཅེས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་དོ། །སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྒྲོང་སྤྲུལ་ཉི་ཤུ་
 ལྷ་པ་དང་འབྲུམ་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་བརྗོད་ལ། དབྱེ་ན་ནི།

རྣམ་ཀུན་མཐུན་ཉིད་ལས་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་བྱིན་དང་
 མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེད་དེ་རྣམ་བཤུད། །

ཅེས་པ་དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཤུད་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲོས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེར་བཤད་

པའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསལ་བའི་དོན་དུ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་མཐའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
གཞག་པའི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ལམ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་རོ། །འདིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་རང་གི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པ་བསྐྱབས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
གདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ལམ་
ཉི་བར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དེའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི།

ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པ། །

ཞེས་པས་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
བྱང་པོ་རྣམས་དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་མ་དང་བཅས་པར་
དམིགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། མཆན་མ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཆགས་
པ་མི་འཇུག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་གཉིན་པོའི་ཕྱོགས་སོ། །ཆགས་པ་སྤོང་བ་
ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་
སོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རང་
བཞིན་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་རོ། །འོན་པ་

ཉི་པར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིག་སྤྱོད་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་
རྣམས་སུ་དམིགས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཁོ་ནའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་འོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
དེའི་ཆེ་འདི་རྣམས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་
ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གང་གི་ཆེ་འདི་རྣམས་དེ་ལྟར་གྱུར་
པ་འདི་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་རོ་ཞེས་པའོ། །

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིག་སྤྱོད་མི་དང་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་
ངོ་བོ་འོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བར་མར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ས་དང་པོ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཁོ་ནར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
རྟོགས་པ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ། །

རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་གསུངས་ལ།
འབྲུལ་པའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་གསུངས་སོ། །ཤེས་པ་དང་
མཐོང་བ་གསུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ལོ། །འདའ་བ་ནི་ཡང་
རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་འབྱུག་པའོ་ཞེས་འཕགས་པའོ། །སྤྱར་ཡང་
འཕགས་པས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་
ལ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དག་གིས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་ལ་
སོགས་པས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལས་འདའ་བ་ཞེས་སོ། །གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་
ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་གང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་རྣམས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་རང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་བར་ལ་སོ་སོར་འཛོག་གོ། །རི་ལྟར་རང་གིས་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་གཞན་སོ་
སོར་འགོད་པར་བྱེད་ཅེན་འདི་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་
བྱ་གང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྟོང་བ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་

ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པའོ། །དེ་ཅི་ལས་ཤེས། གང་གི་ཕྱིར་
ལམ་གཞན་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ན་རིགས་དང་དབང་པོ་དང་ཆོགས་བྱུང་པར་ཅན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཅོད་པའི་བྱེད་པར་ཅིག་ཤོས་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་
པའི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེལ་པས་གང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲོང་བ་དེ་མི་སྤྱི་
བའི་ཆོས་ལ་བཅོད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་འདི་ཅུ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་
ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་རྟོགས་པ་དང་སྤངས་པ་ལྷག་ན་
དེ་དག་བཅོད་པ་འདི་ནང་དུ་འདུས་པ་ལས་མིན་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་ནང་དུ་འདུས་པ་
ལས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར། མཐོང་བའི་ལམ་ཁོ་ནར་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལས་འདས་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་
བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོར་ཡང་། དཔེར་ན་རིགས་ཆེན་པོའི་དབང་
གིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པས་སྒྲོན་པོ་ཀླན་པོ་རྣམས་ཟེལ་
ཀྱིས་གཞོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྤྱེས་པ་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རིང་པོ་མ་ལོན་པས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བྱང་དབང་པོའི་བྱ་སྤྱེས་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པའི་དཔེས་དེ་
མ་ཐག་དུ་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་དང་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་ལྷག་པའི་

བསམ་པའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོར་ཡང་།
མོས་བས་སྤྱོད་པའི་སར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
གྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དོན་དམ་པ་མ་ཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །འཕགས་པ་ས་བརྩུ་པར་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཟེལ་
གྱིས་ནོན་གྱི་རང་གི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྟོབས་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་
ཡུལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདིར་མདོ་དང་པོར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཟེལ་གྱིས་
མནན་པར་གསུངས་ལ། གཉིས་པར་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་སྟེ། གསུམ་པར་ནི་ས་དང་པོ་དང་བདུན་པ་ལ་ཡང་རོ། །

ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་གནས་
སྐབས་དག་ན་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་གྱི། འོན་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་སོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བར་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་མཐོང་བ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ།
བསྐྱོམ་བས་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ཀྱང་དེའི་ལམ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ས་བཅུ་པའི་འབྲེལ་པར་ས་བདུན་པ་ལ་གསུངས་པ། དེ་
ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འདའ་བར་ཡོངས་
སུ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པའི་སྟོབས་དང་སྤྱིང་རྗེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པ་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་
དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་། དམན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལས་
འདས་པའི་དོན་གྱིས་རིང་ཏུ་སོང་བའོ་ཞེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཆེ་བ་གྲགས་པས་
ཀྱང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུབ་དབང་དབྱངས་སྐྱེས་བཅས། །རྟོགས་པའི་
བྱང་སེམས་དང་པོ་ལ་གནས་པས། །བསོད་ནམས་དབང་གིས་ཐུལ་ཞིང་རྣམ་
པར་འཕེལ། །རིང་ཏུ་སོང་བར་དེ་ནི་སྒྲོམ་ཀྱང་ལྷག་ །ཅེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་
བཅུ་པར་གསུངས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསལ་བར་ངེས་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཏུ་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་བཞིན་ཏུ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོའི་རྣམ་པར་
དཔྱེད་པས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་ཁོ་ནར་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྱུད་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་མི་

འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །བདག་ཉིད་ལ་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ།
བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ། རྒྱལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲེང་བར་ཡང་། རི་སྐད་ཕྱང་པོར་འཛིན་
བྱེད་པ། །དེ་སྐད་དེ་ལས་ང་ཞེས་སྟུལ་། །ང་རུ་བྱེད་པ་ཡོད་ན་སྐར། །དེ་ལས་
ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་བར་མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བ། །སྤྱག་
བསྐྱེད་མེད་པའི་རི་བཞིན། །དེ་བཞིན་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟོན་ཆོས་པའང་། །བདེ་བ་
འཛོམས་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ། །བདེ་བར་ཕྱད་པའི་སྐད་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་མེད་པས་
རབ་ཏུ་སྟོང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་བྲལ་བར་སྐད་པ་ཡང་། །དེ་བྱིར་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་
གོལ། །གང་གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ནི་སེམས་བརྗོད་བྲ། །སེམས་
བྱུང་མེད་པའི་སེམས་མེད་དེ། །དོན་མེད་ཉིད་བྱིར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་འགོ་
བ་དོན་མེད་པ། །རི་བཞིན་རྟོགས་ནས་རྟོན་མེད་དོ། །ཉེར་ལེན་མེད་པས་སྤྱང་ན་
འདལ། །མེ་ཡི་ཉེར་ལེན་མེད་པ་བཞིན། །ཞེས་པའི་བར་དུ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་
རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྒྲོམ་པ་མེད་ལ། །ཁམས་
གསུམ་ན་སྟོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཅམ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲོམ་པར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །གཞན་རྣམས་ན་རེ་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་པ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སྤྱི་མང་དུ་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་བྱིར། ས་བཙུ་པར་གསུངས་པ་ནི་
 རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཡང་འཐད་ཅིང་།

སྐད་ཅིག་ཙམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་རྣམས་དང་། བྱི་རྩོལ་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 བྱིར་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྤོང་བ་ནི་བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཀྱང་
 འགྱུར་ངོ། །རིན་ཆེན་སྤེང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་མའི་
 བདག་མེད་དུ་སྒྱུར་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 དེགས་རྣམས་ཀྱི་བྱུན་མོང་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ངོ། །ཞེས་པ་སྟེ་རེ་
 ཞེག་གཞན་གྱི་།དཀྱུས་མ་རྗེས་སུ་སྟེལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་
 གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ་སྟོག་པའི་སློ་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་
 སྤྱི་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་པར་བརྟེན་ངོ། །

དེ་ལྟར་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་བྲལ་བའི་སློ་ནས་སྤིང་པ་དང་ཞི་བ་ལ་
 གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྩོལ་དུ་བྱིན་པའི་བདག་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པ་ཉིད་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་པ་དང་། གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་
བདག་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་
བའི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མ་བསྟན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ནི་རི་ལྟར་མཐོང་བ་
ཁོ་ནའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ་
ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་གསུངས་པ་ནི་རྟོགས་
པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་
ཙམ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུམ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་
གཉིས་དང་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བརྒྱད་
ཅུའི་རྣམ་པ་རྣམས་མོ་ཞེས་པ་བཅུ་གཅིག་ལྟག་པའི་བརྒྱུད་མོ་མོར་བྱེ་བ་རྣམས་
ལས་རང་གི་མཐའ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟོག་པས་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་མཆོན་
པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་གནས་
སྐབས་བཅུ་གཅིག་ལྟག་པའི་བརྒྱུད་གྲངས་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་དེས་འབྱེད་ཆ་ལ་
ཕན་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཅུ་གཅིག་ལྟག་པའི་བརྒྱུད་རབ་དུ་
དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་ཅིང་།

བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཐའི་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་བསྐྱོམས་པས་བཅའ་བར་བྱ་

བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྐྱོམ་པའི་ལས་ཤིན་དུ་བའི་ངོ་བོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་
ཉིད་དང་།

ཞིང་དག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པར་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུར་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་པ་
བཅུ་གསུམ་ལྟག་པའི་བརྒྱུར་རབ་ཏུ་དབྱེད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་བཏགས་པ་བ་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ། དངོས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྦྱའི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྤིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མཆན་ཉིད་དེའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་གཉིས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ནི་འཕགས་
པས། སྤིད་དང་ཞི་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ། ད་ནི་
འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མི་སྟོབ་པའི་
དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྫོགས་པ་ལས་ནི་མི་སྟོབ་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་སོ། །

དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོར་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྟོབ་པ་སྤྲ་མོ་སྤངས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་བ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པ་རྣམ་པ་
ཀུན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཉི་བར་བཟུང་ནས་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཐར་པའི་ཆ་ལ་པན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་
སུ་རི་ལྟར་རིགས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་
པ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་སྦྱོན་སྦྲང་བ་དང་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་

ཤེས་པ་སྒྲིན་མ་ཅན་གོམས་པར་བྱའོ། །རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་
རྫོགས་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐེན་ལས་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ། དངོས་པོ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་པ་མཆན་ཉིད་
དོ། །དངོས་པོ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་ཤེས་པ་དང་
དེའི་ཆེད་དུ་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཏེ་བྱེ་བྲག་གང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
བར་སྒྲོ་འདོགས་པ་སྟེ། ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆན་ཉིད་
ཅེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་ཏྲག་པ་དང་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ལོག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་
ནའི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་ཏེ། ཏུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་ངོར་དེ་དང་དེ་ལས་
སྒྲོག་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་རྣམ་པར་གཞག་
གོ། །འདིར་ཡང་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འགའ་ཞིག་རྣམ་པར་འཛོག་པར་
འགྱུར་རོ། །

སྒྲོར་བའི་མདོར་བསྐྱུན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་པ་ཁོ་
ནའོ། །རྒྱས་པར་ནི་བསྟན་བཅོས་སུའོ། །སྒྲོར་བའི་པན་ཡོན་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་
པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡོན་ཏན་ཏེ། འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲོན་རྣམས་ནི་སྒྲོར་བའི་བར་ཆད་དོ། །མཆན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞི་
སྟེ་འདིས་མཆོན་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་

སོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ལོ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་
རོ། །རང་དང་གཞན་ལ་པན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ལོ། །དེའང་པན་པ་ནི་འགྲོ་བ་
ལྷ་ལས་རྣམ་པར་བཀྲོལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སོ་སོར་འགོད་པ་ལོ། །

བདེ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ལས་བཀྲོལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
ལ་འགོད་པ་ལོ། །སྐྱོབ་པ་ནི་འཁོར་བ་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམས་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་
ཆོས་སྟོན་པ་ལོ། །སྦྱབས་ནི་སྦྱེ་བ་དང་གྲ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ་ལོ། །གནས་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལོ། །དབྱུང་གཉིན་ནི་
མཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །སྦྱིང་ནི་རྒྱ་མཆོ་དང་ཚུ་བོ་དག་ལ་རྒྱས་ཡོངས་སུ་
བཅད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་འདི་ལྟ་སྟེ་དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཡིན་
ཞིང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིང་རོ། །

མ་རིག་པའི་སྒོ་ངའི་སྤྱབས་སུ་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པ་རྣམས་གང་སྤང་བར་
བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྦྱིང་སྟེ་སྟོན་མ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་བྱིར་སྐྱ་ཡིག་བྱིས་
པ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྦྱིང་ཐོབ་པར་བྱེད་དུ་འཇུག་པས་ན་སྦྱིང་སྟེ་དེད་དཔོན་
ནོ། །དེའི་ལས་ཀྱང་སྦྱིང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རིན་པོ་ཆའི་སྦྱིང་དུ་
ཁྱིད་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེའི་བྱིར་སྦྱིང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ཡོངས་སུ་འབྲེན་པ་ནི་
སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གཟུགས་ནས་དབྱ་བཙུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་སྦྱེ་བ་མེད་

པའི་ཆེད་དང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆེད་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཆེད་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ནི་ལྷན་
གྱིས་མ་བྱུང་བ་འབད་ཚེ་ལ་དང་གཡོ་འགྱུལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་དག་སྟེ་དེ་བཞག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
པའོ། །ཉེན་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་བཙུག་ཅིག་གོ། །གང་མཆོན་པར་
བྱ་བ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
གསུམ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞེ་ན།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་
ཉིད་གྱིས་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱེད་
པར་རོ། །ཡང་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་མཆོན་ཉིད་པར་རྣམ་པར་
གཞག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱར་བ་པའོ། །

ཡང་ན་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་
དང་གཉེན་པོའི་སྟོགས་རྣམ་པར་གཞག་པས་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱེད་པར་གཞན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པས་གསུངས་སོ། །གང་འདོད་
པ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་

ཉོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་
 བར་གྱི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་
 མེད་པ་ཚུང་དུ་དང་འབྲེང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེའོ་ཞེས་པས་ལན་ཅིག་ལ་སྐྱེ་
 བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་པན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ་ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་འབྱེད་པ་སེང་གོ་བཟང་པོས་བཤད་
 དེ། གནས་སྐབས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་འདིའི་ཡང་འདོད་
 པའོ་ཞེས་མཆོན་ནོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་
 འཕགས་པས།

མཆོན་མེད་རབ་དུ་སྐྱེན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྐྱབ་ལ་མཁས་པ་
 ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་
 འདོད། །

ཅས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་པར་བཤད་པར་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའི་
 གཞུང་བྲིས་པ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་
 མ་བྲལ་བར་སྐྱེན་པ་སྐྱེན་ཞིང་མཆོན་མར་ཡང་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་
 རི་སྤྱོད་དུ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་སྒྲིམ་ཞིང་། མཆོན་མར་ཡང་མི་བྱེད་
 རོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་ལོ། །སྐར་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་དད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བྲན་
 པ་དང་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་ཐར་པའི་ཆ་ལ་པན་
 པའི་དགོ་བའི་རྩ་བར་རྣམས་པར་བཤད་ནས། དད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་
 དབང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དབང་པོའི་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར་ཐོ་ཞེས་

གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་རྫོད་ལ་སོགས་པ་ལ་དབང་པོ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་རྣམས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་
དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་གྱི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་
འགལ་བའི་རྒྱན་ཉི་བར་གནས་པ་མེད་ན་ཕྱི་མར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
པ་ནི་རིགས་པའོ། །སྤར་ཡང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུང་ཏུ་དང་འབྲེང་
དང་ཆེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུངས་ནས། འདི་ཐམས་ཅད་ཐོས་པ་དང་བསམས་
པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་དང་པོར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཐར་པ་ནི་བལ་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ་དེའི་ཆ་ལ་པན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ཐར་པའི་ཆ་ལ་པན་པའོ་ཞེས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་འགོ་
བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་པན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤར་ཡང་གསུངས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་པན་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྦྱོར་བ་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའོ། །

དེའི་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་དང་བྱམས་པའི་སེམས་
ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་བར་གྱུར་པ་
ལ་གནས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཐག་པ་དང་
བཅས་པའི་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་

ཅི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་འཕགས་པས་གསུངས་ཏེ་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བའི་ཟག་པས་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་
རྣམས་ཡིན་གྱི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་པ་
འདིས་ཏེ་འདིར་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་དགོངས་པས་སོ། །

དེ་ལྟར་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། བཟོད་པ་འབྲིང་
ལ་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་ལྟན་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
འཕགས་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པའི་སེམས་
མི་བསྐྱེད་པའི་སྲིར་ལུས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་
སོ། །གང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ནི་བས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟར་འབྱུང་དེ་ལྟ་བུའི་
བག་ལ་ཉལ་ཞེ་སྒྲུབ་གི་རྒྱུ་སྤངས་པ་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ་ཞེས་
བཤད་པ། དེ་ཡང་བག་ལ་ཉལ་མེད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཙུམ་
ལྟར་འདས་ཀྱི་གསུངས་ལས་དང་། འཕགས་པའི་གསུངས་ལས་གཞན་དུ་འོ་ཞེས་
པས་མི་རིགས་སོ། །

ཡང་འཕགས་པས་གསུངས་པ་ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་སྲིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་སེམས་བྱ་བྱ་མེད་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་
སེམས་འཁྱེག་པོ་དང་བྲལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལས་འདས་པ་ལས་
གོང་ནས་གོང་དུ་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སེམས་ཡོངས་སུ་
འདྲིན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །འདིར་འདས་པ་ནི་མོས་པ་པར་མངོན་པར་

དགོངས་ལ། རྟོགས་པ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དུ་དགོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་
ཀྱིས་པར་བཤད་པར། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་
ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་བ་སྤྲོད་དེ།
དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉིན་པོར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱག་བསྐུལ་རྗེས་
སུ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
ཉིད་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེད་པར་གྱི་ལམ་
ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ས་གཞན་དུ་ལྷུང་བ་ཡང་ཅི་ལྟར་
སྤྲོད་དེ། ཚུ་རོལ་གྱི་ས་རྣམས་སུ་འང་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅི་ལྟར་གོང་མ་རྣམས་སུ་
འབྱུང་། གང་ཡང་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་གཞན་གྱི་དོན་ལ་
འཇུག་པ་ནི་འབད་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་གི་ཅིག་ཤོས་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་དགོངས་པས་འཕགས་པ་དཔའ་བོས་གསུངས་པ།

ཡིད་ནི་མཆོག་ཏུ་གཡོ་བས་ལོག། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་དབྱུགས་མ་སྤྱང་། །ས་
བཞིན་གཡོ་མེད་མ་ཐོབ་པར། །བརྟན་མེད་མི་གཡོའི་ས་རྟོགས་དཀའ། །ཞེས་
སོ། །གང་ཡང་འཕགས་པ་ས་བརྟུ་པར་ས་བརྒྱད་པ་ལས་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་
སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་དེ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་མཛོན་པར་
སྐབས་པའི་སྒོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མི་མཛད་ན་དེའི་ཆེ་ཉིད་འདིའི་སྤྱང་ན་ལས་

འདས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་
ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར། མར་མེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་ན་འདས། །དེ་ཡི་སེམས་
ནི་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པ་ནི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ལ་སྤྱོད་
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱུ་གི་སྤྱད་ན་
ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱ་དཀར་པོའི་མདོ་ཆད་མར་བྱས་ནས། ཇི་
ལྟར་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དུས་རེ་ཞིག་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་དུ་ཆད་པ་གཟུགས་ནས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་
པ། དེ་ཉིད་འདིའི་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་
བ་རྒྱུན་འཆད་དོ་ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དེར་བརྒྱད་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱད་ཅིག་
དགྲུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་འགོག་པར་ལྷུང་ངོ་ཞེས་པ་
འདིར་ཡང་དུས་རེ་ཞིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་འཆད་པ་འགོག་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གང་ཡང་བརྟན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་
འཕགས་པས་གསུངས་པ། འདི་ལྟར་གྱུར་པའི་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱོད་

ངན་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་པར་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པས་ཤེས་པ། དེར་ཡང་སྤང་ངན་ལས་འདས་པར་ལྷུང་བ་ནི་དུས་རེ་ཞིག་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུ་འཆད་པ་ཁོ་ནའོ། །

སར་ལྷུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་བ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོའི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འགྱུར་དུ་རྒྱག་ན་ཡང་དེའི་ཆེ་ནི་བརྗོད་པ་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འཕགས་པ་བྱམས་པས། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཟབ་སྟེ། གང་གི་སྤྱིར་འདི་ནི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །བདག་གི་དོན་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤང་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

གཅིག་མ་བཏང་ན་ཅིག་ཤོས་གཏོང་བའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་དག་མི་གཏོང་བ་མི་རིགས་ཤེ་ན། གཉིས་ཀར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་དེར་དེ་དག་གིས་ཡིད་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་གཉིས་ཀ་མི་གཏོང་བ་རིགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དེ་འཁོར་བ་དང་སྤང་ངན་ལས་ཀྱང་འདའོ་ཞེས་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་

ཐུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་འཁོར་བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་དེ་ནི་
འདིའི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་དམིགས་
བ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་འདིའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡོངས་སུ་མི་
གཏོང་བའོ་ཞེས་སོ། །

འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། ས་བརྒྱད་
བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཐུན་པ་བཞིན་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་འདིའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་ངོ་ཞེས་པ་
སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་འགགས་ཀྱང་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ལས་དེ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་
རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྣ་ཆོགས་པས་སྲིད་པའི་འཁོར་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤེས་ཀྱང་། ས་འདི་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ནི་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བའི་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ལྷག་མ་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བརྩུང་ནས་སོ། །

འདའ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་མཐོང་བས་འདའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ལ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པས་འདའ་བ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སའི་བསྟོམ་པའི་ལམ་
རྒྱན་ཆགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་ཞེས་ངེས་པར་དབྱུང་དོ། །སྤར་ཡང་

འཕགས་པས།

དེ་ནི་རྒྱ་ཆགས་ཡིན་པའི་བྱིར། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་
རྣམས། །ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རབ་དུ་དབྱེ་བ་རྣམ་
དགུར་འདོད། །

ཅེས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་བ་རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཆུང་
དུའི་ཆུང་དུ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན་ས་དགུ་བ་ལ་དེའི་
གཉེན་པོར་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་
གྱི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ས་བཅུ་བ་སྟེ་འདོད་ཁམས་སུ་ཐ་མ་ཡིན་ན་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་
བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་ཅི་ལྟར་རིགས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཆོག་ལེའུར་
བྱས་པ་འདིའི་འགྲེལ་པར་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་རྣམས་སུ་རྣམ་
པ་དགུ་རྒྱ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་སེང་གོ་བཟང་པོས་
བཤད་པ། འཕགས་པའི་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་འཐད་ཀྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །

གང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཤེས་པས་དང་
མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའོ་ཞེས་པའི་འདའ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་
པར་རྟོགས་པ་ལས་འདུག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་འདའ་བ་ནི་ས་དང་པོ་ལ་སྟེ།
བྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབྱེ་ཐོབ་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དུ་ཡང་
ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཆེན་པོ་
འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བདག་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བ་སྟེད་

བས་སོ་ཞེས་བས་འདིར་ཅི་བྱ་ཞེས་པ་ལིན་ཏུ་སྒྲིམ་པས་ཚོག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འདི་
ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གནས་སོ། །

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གསུམ་རྣམས་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཐར་པའི་ཆ་ལ་པན་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་ཚོགས་ཀྱི་
ས་ཡིན་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་ཆེན་པོ་དང་
འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་གི་གདམས་ངག་གི་ཡུལ་རྣམས་ཏེ། དཔལ་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྲོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་གོ་
ཆའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པར་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
དེ་ལ་གང་ལ་ལ་གཅིག་ཤུ་གཅིག་དབེན་པར་སོང་སྟེ་ལུང་གི་དོན་དབྱེད་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
ལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་སྟེ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་
རིགས་པ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །

དེ་དག་གིས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྩ་བ་ལྷུང་བས་འབད་པ་བྱེད་པ་ལས་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཐོབ་པ་ལས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བར་འགྱུར་ངོ། །བསྐྱོམས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དག་གོ། །ཞི་གནས་རྫོགས་
ནས་འབྱུག་པ་ན་གང་ལྷན་ཅིག་སྒྱུད་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་དང་རིག་པ་
དང་སྒྲོ་དང་སྒྲུང་བ་དེ་ལྷག་མཐོང་ངོ། །དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་

ཤེས་རབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྒྱད་
ལ་འབྱུང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་
མཁས་པ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་ལ་པན་པའོ། །

འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་བྱད་པར་ཏེ། དེའི་ཆ་ལ་པན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐར་
པའི་ཆ་ལ་པན་ཞེས་པའོ། །ཐོག་མར་རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་
བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བརྒྱད་སྟོང་པར་གསུངས་པ།
རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟོམ་པར་བྱ་ཞིང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འབྱུང་
བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་ནི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རབ་ཏུ་
རྒྱར་པར་སོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདིའི་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་འདོད་པ་རྟོགས་པའོ་
ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱ་
བའི་དོན་དུ་གང་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་ཉིད་དེ་འདིའི་ཡིན་
པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །

ཆོག་གཉིས་པོ་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའོ། །ཐབས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་དད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྲན་པ་དང་།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དང་བྱ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་
པོའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་
དང་བླན་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསལ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པར་འགྲུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་ལུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསུངས་པ།

མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྦྱབ་ལ་མཁས་པ་
ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་
འདོད། །སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་
སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་སྤུན་ཆོགས་བླན་པ་
དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་རྣམ་ལ། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྟོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སྦྱ་རྩལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །

ཅེས་སོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་བཤང་རིགས་པ་སྟེ། དད་པས་ནི་
རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བཙུན་འགྲུས་རྩལ་སོ། །བཙུན་
འགྲུས་བརྩམས་པས་ནི་བླན་པ་ཉི་བར་གནས་སོ། །བླན་པ་ཉི་བར་གནས་པས་ནི་
སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་རི་
ལྟ་བུ་བཞིན་ཤེས་སོ། །རི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་དགའ་བ་
སྦྱེད། །ཡིད་དགའ་བ་ལས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ནི་

བདེ་བ་སྤྱིང་བར་བྱེད་དོ། །བདེ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་བཙུག་ལྟན་འདས་མ་བར་མར་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་འགའ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ་གོ་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ལས་དང་པོ་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་ཅི་ན། བཙུག་ལྟན་འདས་མ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། བཙུག་ལྟན་འདས་ཅི་ལྟར་ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞུས་པའི་མཐར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་གཤམ་ཏེ་ཡང་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སྤྱོད་པ་མེད་མོད་དེའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། སྟོབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འདི་འབྲུ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཏུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའོ། །དེར་འདིའི་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱའི་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱ་ཉིད་ཉི་བར་སྟོན་པ་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྟེ། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཉི་བར་བརྒྱུད་ནས་གདམས་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་

ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉི་ལེ་བར་བཟུང་ནས་རྗེས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །སེང་གེ་བཟང་པོ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་སྟོབ་པ་དང་སེམས་པའི་གནས་སྐབས་བཟུང་བའི་དོན་མི་བརྗེད་པའི་ཆེད་དང་། བསྟོམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུར་མེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་གསུམ་པོ་འདིའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བར་མར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལ་མཆན་མར་མི་བྱེད་ཅིང་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་ཆའི་སྐབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་རྣམས་ཀྱི་རོ་སྤང་བར་ཡང་མི་བྱེད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་སྦྱེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཆན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པར་མཐོང་བས་གནས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཉིད་དོ། །

ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྟགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི་ཡ་ལད་དང་སྤང་བྱེད་དེ་དབུ་མའི་སྐབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཆད་དུ་བྱ་བ་ལྟར་

པ་རོལ་གཞོན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་རྒྱལ་སྲིད་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་དེ་
ལ་པན་པའི་འདོད་པའི་སྒྲོ་བས་དང་པོར་གོ་བྱོན་ནོ། །དེ་ནས་འཇུག་སྟེ་སྒྲུང་པོ་ཆེ་
ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཞོན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དབྱུང་གི་ཚོགས་སོག་གོ། །

དེ་ནས་མི་མ་སྤུན་སྟེགས་ལས་རྒྱལ་ནས་ངས་པར་བཞུད་བྱའི་ས་རྒྱམས་སུ་
ངས་པར་འགྲོ་ཞིང་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པོ། །དེའི་རྗེས་སུ་རང་གི་དོན་བྱས་པ་ནི་སྟོང་རྩེ་
དང་བཅས་པས་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱེ་དགུ་རྒྱམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཆས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་དོར་བར་བྱ་
བ་ཉིད་གྱིས་དགོ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་རྒྱམས་ལ་རི་ལྟར་
རིགས་པར་དམིགས་ལ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
འདོད་པ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྩེའི་སྟོང་པོ་ཅན་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མ་འདས་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་པ་ཐོབ་པ།

སྐྱབ་པ་དེའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་པ་ཤེས་པ། རྟེན་དགོན་མཚོག་
གསུམ་རིག་པ། བྱང་བར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་མ་ཞེན་པ། མི་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་
སྟེགས་བཅུར་ལྟ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་འདི་ཐེག་པ་གཞན་
གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་ཡང་ འགྱུར་ཞིང་། རི་ལྟར་
རིགས་པར་སྤུན་ལྟ་དང་། མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་

ལམ་དག་གི་འདུག་པའི་ས་ཡུལ་དག་པར་གཞིན་ནི་ཞེས་པ་གདམས་ངག་གི་རིམ་པས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཕེལ་བའི་ཆེད་དང་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོར་བཅུག་པ་ནི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་སུ་བཅུག་པ།

ཕྱིན་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱི་གོ་གྲོན་ཏེ། འདི་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་མདའ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གོ་བགོས་པར་བྱས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་པ་མཛོན་པར་སྒྲོར་བ་ལས་འཇུག་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་ལ་འཛིན་གོ། །དེ་ནས་རྒྱ་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཆོགས་སོག་གོ། །དེ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་འབྲས་བུའི་ས་མནན་པའི་ཆེད་དུ་དོ་རྟེན་བྱ་ཞེས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལས་གཞིན་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཡུལ་དག་པའི་མཐའ་རྫོགས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྲོར་བ་སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེར་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བྱ་བ་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྒྲོན་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ལས་དང་། གདུལ་བྱ་

སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ལས་ནམ་མཁའ་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
བར་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་
བའི་ལམ་ལ་བརྒྱད་པས་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཆོགས་ཀྱིས་ནི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པའོ། །

དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ནི་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
པའོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནི་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའོ། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའོ། །ཁྲབ་བྱེད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་མ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་སའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའོ། །ཁྲབ་བྱེད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལ་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅེ་མོའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ལ་གཞག་པར་བྱ་བའི་མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པའི་ལམ་དག་གི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ནི་གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དེ་ཁྲབ་
བྱེད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཁྲབ་བྱེད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་གཞི་ཅན་
དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ལམ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཐར་
ཐུག་པ་རྟོ་རྟུ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེ་སྤྱིད་པ་དང་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་
སྟེ་ཁྲབ་བྱེད་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་
བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་

ངོ། །ཞེས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་ལ་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དག་གངས་རི་ལྟ་བུར་
བརྒྱད་པས་དང་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཆོགས་དང་མོས་པས་སྒྲུབ་པའི་
སས་བསྐྱས་པའོ། །

ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཙེ་བ་ནས་བརྩམས་ནས་གཟུངས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་
ནི་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྐྱས་
པའོ། །ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གཉིན་པོའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཅན་དང་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་གཞིས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་དང་བྱུང་པར་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་སྐྱབ་པ་བཞི་རྣམས་སོ་ཞེས་རྣམ་
པར་གཞག་པ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་མཐོང་ལམ་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་འགྱུར་ཀྱི། འདུན་སོགས་གསུམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །སྒྲོན་པའི་སེམས་ནི་
རྣམ་པ་གསུམ། །འཇུག་པ་ཞེས་བྱའི་སེམས་རྣམས་ནི། །བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་སུ་
འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་རྫོད་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་ངོ། །སེང་གེ་བཟང་པོས་འགྲེལ་བཤད་དུ་མཇུག་བསྐྱབ་
མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་སའི་ཆོགས་སོ་ཞེས་ཏེ། གཉིན་

པོའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ས་བཅུ་བ་ཇི་སྟེན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་བཤད་པའི་ནམ་
པར་གཞག་པར་བྱ་བ་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དུ་ནམ་
པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡང་སྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་
ནི་དུ་མི་འགྱུར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱབ་ཏུ་
བཅུག་པ་ནི་དུ་འང་གསུངས་ལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་མ་བཤམ་བས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་ཞིང་མཆོན་མར་མི་བྱེད་ཅེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལས། གཞན་པའི་སྐྱབ་པ་འཕམ་གོ་ཆ་
གཞན་མེད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་འགྲེལ་དུ་གོ་ཆ་ཆེན་
པོ་བགོས་པ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ནས་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་
བར་བསྟན་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་
པས་སྦྱོད་པའི་ས་ནས་བཟུང་ནས་བདུན་པ་ཇི་སྟེན་པ་འབད་པ་དང་བཅས་ནམ་
པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་སྦྱོད་པའི་གནས་སྐབས་བསྟན་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ་དོན་དམ་པར་སྦྱོད་པ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་དང་།
སྐྱབ་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནས་ཇི་
སྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་གོ་ཆ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་

གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ས་བརྩ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པར་
གསུངས་པ། དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི་སྟོན་པའོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་འཕགས་པས། དེ་བཞིན་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྣམས་ནི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལམ་ཀྱི་ཆོགས་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་
འདི་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེར་པལ་ཆར་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཁོ་
ན་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ནི་
པལ་ཆར་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཞེས་པར་
བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་སའི་རྟེན་མ་གསུངས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཁོ་ན་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ནས་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སུ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ་ཞེས་
པ་སྤར་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་བྱུག་གོ། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
བརྩམས་ནས་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། མདོའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱ་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པས་བསྐྱུས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་འཇུག་
པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པས་བསྐྱུས་ལ།
སྟོན་པའི་སེམས་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ། པལ་བཞིན་ཀྱི་ཕྱིར་དོད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
ཉིད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཐོབ་པས་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་རྒྱས་པས་ཆོག་

གོ། །དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་
 ཅ་བདུན་ཅམས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅམས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བར་བྱ་སྟེ།
 ཐུན་མོང་གི་སྐོན་ས་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ནོ། །

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་པའི་ཅམ་པ་ཅམས་ཀྱིས་བསྐྱེར་བ་བསྐྱེལ་བར་བྱ་
 སྟེ། འདི་ལྟ་ཁོ་ནས་འདི་ཅམས་བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཉི་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམས་སུ་འབྱུང་རོ། །རི་རྒྱུད་དུ། བཙུག་ལྷན་འདས་མ་སྟོང་ཐུག་
 ཉི་ཤུ་ལྷ་པར་གསུངས་པ། ཤ་རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་
 ཅས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་ཅམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་འོ། །དེ་བཞེན་དུ་ནང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གི་ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་
 སེམས་དང་ཆོས་ཅམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བས་གནས་ཤིང་
 ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཅམ་པར་རྟོག་པར་ཅམ་པར་མི་རྟོག་ལ་དེ་ཡང་མི་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ནང་གི་ལུས་ནི་རང་གི་མིག་ལ་
 སོགས་པ་དུག་གོ། །ཕྱི་ནི་རང་གི་ལུས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་འདུས་བྱས་སོ། །

གཉིས་ཀ་ནི་ལྟག་མའི་རང་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་
 ལས་གྱུར་པ་འོ། །ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཅམས་ཀྱི་ཅམ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཅམ་པ་
 གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ཆོས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དགེ་བ་
 དང་མི་དགེ་བ་ཅམས་སོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ལྟ་བུ་འོ། །ལུས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་ཅམ་པར་

རྟོག་པ་ནི་འདི་ནི་ལུས་སོ་བདག་གི་ལུས་སོ། །རྟག་པའོ་མི་རྟག་པའོ་བདེ་བའོ་
སྤྱག་བསྐལ་བའོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་སྟེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

མི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ་སྤར་ངེ་སྐྱད་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་མུ་ངན་
ལས་འདས་པའི་དབྱང་གཉིན་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐྱད་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཁྱས་པའི་རྩ་
འབྱུལ་གྱི་ཆོ་འབྱུལ་བསྟན་པའི་མདོར་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ་མ་འོངས་པའི་
དུས་ན་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་འབྱུང་སྟེ་དེ་རྣམས་མི་གཙང་བ་ལས་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནི་བྱ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ནས། འདི་ཁོ་ན་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་འོ་ཞེ་ན།

སྟོན་འདི་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་
པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་མི་དམིགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་སྦྱབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་ཡང་
མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་སྦྱབ་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་འཁོར་བ་བཞིན་དུ། མི་
མཐུན་པར་མཐོང་བ། ཆོས་ཉིད་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་
འདས་པ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དོན་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་
དོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པར་གསུངས་པ། དན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་བརྩེད་ནས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

མདོ་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་ལུས་ནམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པའོ། །གང་གིས་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་ཞེས་པ་ནས་ངེ་སྲིད་འཇམ་དཔལ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་
པར་དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ་དེ་ནས་ངེ་སྲིད་དུ་གང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་
གཡེང་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་
གང་ལ་ལ་འདི་ལྟ་བུ་དན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ནས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཀལ་བ་པ་རོལ་དུ་འགོ་
བར་ང་སྒྲུའོ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཆོས་འདི་རྣམས་
ལ་མོས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པའི་མདོར་ཡང་།
འཇམ་དཔལ་དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། སྤྲས་པ། ལྟའི་བྱ་གང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་དད་པའི་དབང་པོའོ། །གང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་འཕྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་

བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། །གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྲན་པ་ཉི་བར་བྲལ་བ་མེད་པ་འདི་ནི་
བྲན་པའི་དབང་པོ་ལོ། །

གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོགས་པ་མེད་པ་ནས་དམིགས་སུ་མེད་པ་རི་སྤྱིད་པ་
འདི་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ། །གང་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་
བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བཙུན་ལྡན་འདས་
གྱིས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཤེས་ན་འོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པ་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ནི་
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་
མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་
གོམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་གསུམ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་སར་དད་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགེ་བས་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་

དག་པར་སྒྲངས་པ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་བསགས་པ་དང་ལྷན་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོགས་
 བྱི་སྦྱབ་དོན་དུ། །གངས་མེད་བསྐྱལ་བས་ངེས་འབྱུང་ལ། །མངོན་ཤེས་བརྟན་པ་
 གདམས་པ་ཡིས། །སྦྱོང་བའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག། ཅེས་བས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་མོས་པས་སྦྱོང་བའི་ས་སྦྱོར་བའི་ལམ་འཛིག་རྟེན་
 བའི་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ངེས་བར་
 བྱེད་པ་བསྟན་པ་ལ་པན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་
 འབྱུག་པའི་སྦྱབ་པ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་མོས་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་
 པ་དམིགས་པ་ལྷ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པ་པ་རོལ་གྱི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པར་སོང་བ་ན་རང་ཉིད་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་བྱུང་གིང་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མེ་བཞིན་དུ་
 གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་རབ་
 ཏུ་སྦྱོར་བ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའོ། །འཛིག་
 རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པའི་
 ལམ་སོ། །

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་མོས་པ་དང་བསྦྱོར་བ་དང་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །གང་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་མངོན་པར་སྦྱབ་
 པ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་དག་གོ་ཞེས་འཕགས་པའོ། །དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་

པའི་མདོར་ཡང་། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་
 རྣམས་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་ཞིང་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པར་འབྱུང་
 ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་མོས་པ་
 ལ་འཇུག་པ་ནའོ་ཞེས་སོ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་འབྲེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་
 མོ། །དེ་བསྟེན་པ་ནི་ཆ་སྟེ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་པན་པ་ནི་ངེས་པར་འབྲེད་པ་བསྟེན་པ་
 ལ་པན་པའོ། །ལ་ལར་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ལས་མང་པོའི་ཆོག་སྟེ། རྟོད་རྣམས་དང་
 ཅེ་མོ་རྣམས་དང་བཟོད་པ་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་སོ་ཞེས་སོ། །སྐྱུར་
 པའི་སྤྱི་ཁྱིམ་ཅིག་ཏུ་སྦྱིར་བཞོད་པའོ། །སྐྱུར་པ་དང་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་རྣམས་
 རོན་གཅིག་གོ་ཞེས་ཆུང་ལྷུང་ངོ། །རྩོ་བར་སྐྱུར་པ་དང་ཅེ་མོར་སྐྱུར་པ་དང་བཟོད་
 པར་སྐྱུར་པ་དང་ཆོས་མཆོག་ཏུ་སྐྱུར་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་ནི། ངེས་འབྲེད་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་སྟེ། །ངེས་པར་བྲེད་པ་ནི་ངེས་འབྲེད་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 ངེས་པའོ། །དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་ནི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་བཞིའོ། །རྟོད་ནི་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ན་མེ་བཞིན་དུ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་སྤྲུལ་སྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ། །

ཅེ་མོ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་ཅེ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ། །བཟོད་པ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཆོས་མཆོག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ། །སྤྲར་ཡང་རྟོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 སོ་སོར་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བཙུ་གཉིས་སུ་རབ་དུ་

དབྱེད། །དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་
མཆོག་རྣམས་ཀྱང་ངོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་གྱི་དོན་ལ་རིམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་འདི་མི་
འགལ་ལོ། །

བྱོད་ལ་སོགས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱ་སྟེ། འགལ་ཞིག་གི་
རིགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་གི་བྱོད་ལ་
སོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ནམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བྱོད་གསུམ་
པོ་རིམ་པ་རྒྱ་བར་རྒྱུད་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་མོས་པའི་རང་བཞིན་ལ།
སྐར་ཡང་རྒྱུད་དུ་ཡི་རྒྱུད་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་མོས་པ་དགུ་རྣམས་རང་གི་
དོན་གྱི་སྟེ། གང་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་དོན་ཀྱང་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་བོས་སོ། །ཅེ་མོ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་
མོས་པ་དགུ་རྣམས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྟེ་འདིར་སྦྱོར་བ་ནི་བར་ཆད་དང་
བཅས་པའོ། །

བཟོད་པ་གསུམ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་དགུ་
རྣམས་གཞན་དོན་གྱི་སྟེ་འདིར་སྦྱོར་བ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་ན་
གང་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་རང་གི་དོན་འགོག་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་མེད་པས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མོས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུའུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྒྲོ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟོད་པ་
དང་བཀུར་བ་དང་བསྐྱགས་པ་རིམ་བཞི་ལྟ་བུ་པམ་དེ་ལྟ་ཁོ་ནར་ཉི་ཤུ་ཙུའུ་རོ། །

ཆོས་མཆོག་མོས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ནི་ཆུང་
དུའི་རྣམ་པ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་
པའི་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་
ཡོངས་སུ་བསྟོས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་
དོ། །འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ལ་རང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྟོས་པའི་བསོད་ནམས་མངོན་
པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དག་པའི་རྩ་བ་རྣམས་དམིགས་ནས་རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བས་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །རེས་འགའ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟོན་མ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞེས་པ་འདི་དག་ལ་རིམ་
བཞི་པ་མེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་འདི་དག་འདུན་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་ཡང་ཡོད་དེ་འོན་ཀྱང་འདིར་དེ་ལ་སྟོས་པས་རབ་ཏུ་གྱུར་
པ་དག་གོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་མོས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རང་
བཞིན་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་རང་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་དང་
བདག་གི་བདག་དུ་ཞེན་པ་མེད་པས་སེམས་དུལ་བ་དང་། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བདག་གིར་མི་འདུད་པས་ང་རྒྱལ་བ་

མེད་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་
དང་། བདུད་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་ཉེ་བར་འཆེ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པར་བྱང་བ་དང་། རང་གི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་
བྱ་ཉིད་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །

ལྷན་པས་ནི་སེམས་དུལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བྱུག་པོ་འདི་རྣམས་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེལ་བའི་ལམ་སྤྱིར་བཏགས་དོ། །དེས་པར་འབྱེད་པ་
བསྟེན་པ་ལ་པན་པ་འདི་རྣམས་བྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་
བཞི་བསྟེན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། གཟུང་
བྱར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
སྟེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་
དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་
གྲགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་དེའི་གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་
གྲགས་པ་ལ་སྟེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དང་པོ་ནི་བློ་རྣམས་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཅེ་
མོ་རྣམས་ལའོ། །

རྣམ་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་པ་ཁོ་ནའི་
འཛིན་པ་པོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ལ། སྦྱེས་བྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པ་
དང་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །སྦྱེ་མའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱི་
སྤྱིར་བཏགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་དང་

ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་འོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་
བས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་གཟུང་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་མ་
རིག་པ་དང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་སྟེ་བའི་སྟོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །འཛིན་པའི་
ཡུལ་དང་པོ་ནི་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་གྱིས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་
མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། གང་འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེས་
གསུངས་པ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པར་ཆོས་ཀྱི་
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བར་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་རྟོགས་པས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཆོན་མ་མེད་པར་སྟོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ་
ཞེས་པ། འདིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མཆོན་མ་མེད་པར་སྟོད་པ་ཉིད་དེ་དེ་དག་ཏུ་སྟོ་མ་བཏགས་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

གང་ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ། རྟོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་
རྣམས་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་འདི་རྣམས་སྟོང་བར་གསུངས་ལ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟག་པར་མོས་པ་བྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རྟོད་ལ་
སོགས་པ་བཞི་ནི་མོས་པ་བརྟན་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སོ་སོར་གནས་སུ་གྱུར་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མོས་པས་སྒྲིབ་པའི་སར་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་ནི་སེམས་མཉམ་པར་
གཞག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པ་པོ་གང་གི་ཆེ་དོན་ཐ་དད་
པར་གྱུར་པའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་
གསལ་བས་ཡིད་ཅམ་ཁོ་ནར་ལྟ་བ་དེའི་ཆེ་འདིའི་རྩོ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་
ཉེ་དེ་ཁོ་ན་སྒྲུང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བརྗོད་དོ། །

དེའི་རྗེས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྲིང་དུ་གསལ་བ་ནི་ཅེ་མོ་སྟེ་སྒྲུང་བ་
མཆེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅམ་ལ་གནས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ་བ་
དེའི་ཆེ་བཟོད་པའི་གནས་སྐབས་ཉེ། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གང་
གི་ཆེ་ཡང་དོན་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྗེ་གསལ་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་འཛིན་ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་
སྐབས་ཉེ་དེ་ཁོ་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་སྐད་
ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་
ལམ་མངོན་སུམ་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་
དོ། །

གང་འདོད་པ་ཡང་། སང་གོ་བཟང་པོས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བཞི་རྣམས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བ་དང་
བསྒྲིམ་པའི་ལམ་དག་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུང་བར་བྱ་བའི་ཞེས་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་

ཆོག་དང་སྒྲིབ་བ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་
གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉི་བར་མཆོན་པ་སྟེ། ཅེ་
མོའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་འཕགས་པས་བཞེད་དོ་ཞེ་ན།

དེའི་ཆེ་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ་གསུངས་པའི་རིམ་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེར་ནི་དེ་ལྟར་
བཤད་ཟིན་པའི་ངོ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པའོ། །འདི་ལས་པ་རོལ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ལས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཟུང་འཇིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
གོ། །དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་འདིའི་གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་སྟེ། །ས་ནི་དང་པོ་ཡིན་པར་འདོད། །དེ་
འདིའི་བསྐྱལ་པ་དབག་མེད་ཀྱིས། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྱུབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི། དང་པོའི་གཟུང་བྱའི་
དངོས་པོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཟུང་བྱའི་གཉེན་པོའི་དངོས་པོ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སོ། །འཇིན་པ་ཡང་སྟེ་ཡུལ་དང་པོ་
ནི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་
དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པའོ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་
བསྐྱོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་

པོ་ལྷ་པ་བཞི་དང་ནི། །ཞེས་མདོར་བསྟན་པ།

ཅེ་མོའི་མདོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་དང་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་འདིའི་ཡང་གཟུང་བའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་
འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་
འདིའི་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་རིགས་དང་
ལམ་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱའོ། །གཉིས་
པ་ནི་ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤང་བར་བྱ་
བ་དེ་ལྷ་པར་འདིའི་ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་དང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཏེ་ལྷ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱའོ། །གསུམ་
པ་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སོ་སོའི་
སྤྱེ་བོ་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱེ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལྷ་བྱའི་ཆོས་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་སྤྱེ་བོ་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་མེད་པ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལྷོག་པར་མོས་པ་སྟེ་འདིར་བརྟེན་པར་
འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འདྲིན་པ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ལྷ་པར་འདྲིན་པ་དང་འདོར་བ་ལ་
སོགས་པ་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་སྤྱེ་བོ་སྤངས་
པས་སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འཇུག་པ་
ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་སྤྱེ་བོ་སྤངས་
པས་སོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་པར་འདྲིན་པའི་སྤྱེ་བོ་སྤངས་
པས་སོ། །

བ་ཀྱམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཀྱམས་ཀྱིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལ། སོ་
སའི་སྤྱེ་བོ་ཀྱམས་ལ་ནི་དང་པོ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་བདག་དེའི་དུས་ན་མ་བྱའི་རྒྱལ་པོ་ཡན་ལག་མ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེར་
གྱུར་ཏེ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་དེ་ནི་ཐ་སྤང་བ་སྟེ་དོན་
དམ་པ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ནི། དང་པོའི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་ཀྱམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱམས་ཀྱི་མདོར་
བསྟུས་པ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱམས་ཀྱིས་རྒྱས་པ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟུས་པ་
དང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བྱའོ། །གཉིས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་
པ་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བྱའོ། །གསུམ་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་པ་པོས་
སེམས་ཅན་ཀྱམས་གདགས་པར་བྱ་བའོ་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་བཏགས་པ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ལོ། །བཞི་པའི་གདགས་པར་བྱ་བ་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ཀྱམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་ལོ། །

ཀྱམ་པར་རྟོག་པ་འདི་ཀྱམས་ཀྱང་སྟོང་མན་པ་ཀྱམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་
དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་སོ་སོར་ཀྱམ་པ་དགྲུང་དབྱེ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་རབ་
རྟོན་པོ་ཀྱམས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་ཕྱིན་ཏུ་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་
བསྟུས་ནས་ནི་བཞི་པོ་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་སྤྱོད་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཀྱམ་པ་དགྲུང་ཡང་
དབྱེ་བ་མ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོས་ཀྱང་རོ། །སྤང་བར་བྱ་བ་འདི་ཀྱམས་ལས་
སྤྲ་ཆོགས་སུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་གཟུང་བའི་ཀྱམ་པར་རྟོག་པ་དག་ཅེ་མའི་མདོན་པར་

ཉོག་པ་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་གོ། །གཉིས་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་དག་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དག་གོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་གསུངས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་ན། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ངེས་པར་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །བར་མར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྒྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཤུ་རེའི་བྱ་ཁམས་གསུམ་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་སོ་ཞེས་སོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཉོག་པ་འདི་བརྒྱད་ནི་ཁམས་གསུམ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་འདི་སྒྲེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བཞི་རྣམས་ལས་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགའ་བྱེ་བས་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་སྟེ་ཁམས་གསུམ་དུ་གངས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་ཉོག་པ་པའི་ལམ་གཉིས་ལ། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་ཉོག་པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་

ནམས་སྤྱོད་བར་རིགས་ཀྱི། ཅི་ལྟར་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
བཟོད་ཅེ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ནི་འཛིག་ཉེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པ་གང་དེ་འདིར་སྤྱོད་བ་སྟེ།

ཤུགས་ཀྱིས་ནམ་པར་རྟོག་པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་
མི་འགལ་ལོ། །གང་གི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ནམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མ་རིག་
པ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་པོ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་བ་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཟོད་པ་ནམས་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པ་དག་གི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་དང་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་ནང་ཏུ་འདུས་པ་ནམས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་མ་
རིག་པ་སྤངས་པས་སྤྱོད་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་བཟོད་པར་འདོད་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནམས་དང་བཟོད་པར་འདོད་པ་
མེད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་གཉེན་པོ་ནམ་པ་དགུ་ནམས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་
དགུ་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་ལ།

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཡང་གཉེན་པོ་ནམ་པ་བཙེ་ལྲས་མ་རིག་པ་ནམ་པ་
བཙེ་ལྲ་སྤངས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །གཉེན་པོའི་ནམ་པ་བཙེ་ལྲ་ནམས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་
ནམ་པ་བཙེ་ལྲ་ནམས་ནི་སྤང་དང་འདྲ་བར་གདུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུང་བ་དང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་
འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གཉིས་སྤོང་ངོ་། །མ་རིག་
པའི་རྣམས་པ་གཞན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བར་མ་
གསུངས་པ་རྣམས་ནི་གཉིན་པོའི་རྣམས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་ངོ་། །

བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་གདོན་མི་ཟ་
བར་འདི་ལྟར་གདམས་པར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམས་པར་
གཞག་པ་དང་ཅི་ལྟར་མི་འགལ། འཕགས་པས་མཛད་པའི་རྣམས་པར་གཞག་པ་
རྣམས་ལ་པན་ཚུན་འགལ་བ་མི་ལམ་ན་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་རྒྱས་པས་ཆོག་
གོ། །རྣམས་པར་རྟོག་པའི་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་སྤར་ཉིད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་
ནམ། མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར། ཅི་ལྟར་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་
སྐབས་འདི་ལ་སྤང་བར་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ་གང་གི་བྱིར་གསང་བ་སྤྲ་མོ་ལ་
འཇུག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་གོགས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་སྤོངས་པ་དག་
དང་དེའི་ས་བོན་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལ་སྤོང་ངོ་ཞེས་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་མདོར་གསུངས་སོ། །

ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བར། བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་ཚུང་བ་ནི་ས་
བྱུག་པ་དང་བདུན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲ་མོ་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་
ནས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤྲ་མོ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་དུ་སྤྱོད་པ་མེད་པས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པའི་
ཉོན་ཙམ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་སོ་ཞེས་སོ། །དེའི་བྱིར་རི་སྐད་བརྗོད་པའི་བག་

ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཀྱན་ཏུ་མོངས་པའི་རྒྱ་ཆད་པས། རྒྱ་ཅན་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་
བུའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་
གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ས་བཅུ་བ་དང་འབྲེལ་པའི་ཅེ་མའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྤྲོད་བར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།

གཞན་ཏུ་ནི་ངེས་འགའ་བས་སྤྲོད་ཞེས་སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་
སོ། །འདིར་ནི་མངོན་བསྟུས་པའི་དོན་ཏེ་ངི་སྒྲིབ་བརྗོད་པའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་བ་ཁོ་ན་སྟེ་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
པ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་འགལ་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྤྲོད་བར་
བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་སྤངས་ན་དེའི་རྩ་བ་ཅན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་གནས་པ་ཐོབ་ཅེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

མདོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་མ་མཛད་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་
བག་ལ་ཉལ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མངོན་པར་
ཞེན་པའི་ངོ་བོ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ལས་དེའི་རྒྱ་ཅན་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་པར་སྤྲོད་བར་མངོན་པར་དགོངས་པས་སོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དངོས་སུ་མ་རིག་པ་དང་འགལ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངེས་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་བར་ཉན་ཐོས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་

གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟན་ཏེ། སྤྱི་མེད་འཛིག་པ་མེད་པ་
ཡི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོམས། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མདོ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་བསྟན་ཏོ། །

དོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྤར་བརྗོད་
ཐེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
འཇུག་པ་དང་དེ་ལ་འཛིག་པའོ། །དེ་ཡང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་
ཐེག་པ་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ལ་འཛིག་པ་ཡང་འཇུག་པའོ་ཞེས་མིང་ལས་གཅིག་ཁོ་
ནའོ་ཞེས་འཕགས་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་
པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛིག་པ་ཞེས་སོ། །འདིས་འགྲོ་བ་དང་། དེར་འགྲོ་བའོ་
ཞེས་པས་དང་པོར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནས་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་རྟོགས་པས་
ཡང་དག་པར་འཛིག་པའོ། །ཞེས་པ་ཆོག་གཉིས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ནི་འགྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་འགྲོ་བ་དང་གནས་ནས་འགྲོ་བ་
རྣམས་རིམ་བཞི་ལྟ་བུར་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཟུང་
སྟེ་བདུན་པ་རི་སྤྱིད་པར་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལའོ་ཞེས་སྟོབ་
དཔོན་དབྱིག་གཉེན་བཞེད་པ་སྟེ་སྤར་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི་མོས་པ་ཡིན་ལ་བདུན་
རྣམས་སུ་འབད་པས་འགྲོ་བ་ཡིན་ཞིང་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ལྟན་
ཀྱིས་བྱུབ་པའི་ཐེག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལེགས་པར་འབྱོར་བའི་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པས་
ལྷར་འདྲིའི་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་གོ། །

དེ་ལ་ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་ཕྱོགས་གྱི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་མཐར་
 གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་
 ཟད་པར་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྗེས་
 སྐྱེ་བྱན་པ་དང་ཆོད་མེད་པ་དང་། རོར་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྐྱེན་དང་མཛོན་
 པར་ཤེས་པ་དང་གཟུངས་དང་དབང་པོ་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་རྣམ་བཞི་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་
 པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་འདོད་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པ། ཉོན་མོངས་པའི་འདོད་པའི་རྒྱ་ཅན་ལུས་དང་རག་དང་
 ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་རྟོག་པ་དང་བཅས་དབྱེད་
 པ་དང་བཅས་པ་ནི་འདོད་པའི་གཉེན་པོ་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་དག་དང་ལྡན་པ་
 ལས་ཉེ་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པས་དང་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་
 དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའོ། །

གཉེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་དབྱེད་པ་རྣམས་སེམས་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱོན་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་སེམས་བརྒྱུག་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་པར་བྱེད་
 པས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་པ་ལས་རྟོག་པ་མེད་ལ་དབྱེད་
 པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་

བཏང་སྟོམས་པ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་ཡང་རགས་པ་ཉིད་
 གིས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་བླན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པ་སྟེ།
 དགའ་བའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་མང་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དག་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་
 སྤངས་པའི་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ལོ། །

བཞི་བ་ནི་བདེ་བ་ཡང་མེད་སྤྱད་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་སྟེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བས་ནི་
 བདེ་བ་ཡང་ངོ་། །བཏང་སྟོམས་དང་། བླན་པ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་སྟེ། དེ་དག་འདིར་
 ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
 ལག་རྣམ་ལུ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དག་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ་དེ་དག་གིས་
 འདོད་པ་དང་གཞོན་སེམས་དང་འཆེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་
 ངོ་། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དག་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་
 དེ་གཉིས་ཀའི་རྟོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཞི་
 རྣམས་ཏེ། རང་རབ་ཏུ་དང་བ་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་གྲགས་
 སྤར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམ་ལུ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་དང་བླན་པ་དང་ཤེས་
 བཞིན་ནི་གཉིས་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །བདེ་བ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །རྟོན་གྱི་
 ཡན་ལག་ནི་སྤུ་མ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པའི་ཡན་ལག་བཞི་རྣམས་ཏེ། བཏང་སྟོམས་

ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྒྱ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོར་བ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ནི་སྤྲ་མ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱོམས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ཇི་སྲིད་པར་དང་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པར་སྐྱེའོ། །གཉིས་པས་འོད་གསལ་བ་རྣམས་ཇི་སྲིད་པར་དང་འོ། །གསུམ་པས་དག་གྱུས་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་པར་དང་འོ། །བཞི་པས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་ཇི་སྲིད་པར་དང་འོ། །དེའི་སྤྱིང་དུ་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་འབགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་སྐྱེའོ། །གཟུགས་མེད་པ་བཞི་རྣམས་ཁོ་ན་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་དང་གྲོང་དང་ར་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིབ་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་དང་ཁང་བཟངས་དང་སྐྱེད་མོས་ཆལ་དང་རི་དང་ཚུ་བོ་དང་། རྩ་བ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཆོགས་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོམས་པས། དེ་རྣམས་རྣམ་བཤས་ཅད་དུ་སྤང་བ་མེད་པ་ལས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་འདི་ལྟར་འདིར་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་སོ། །

དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པར་མོས་པར་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་པར་མོས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱོག་པ་ལས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་གོང་དུ་

བསྐྱོད་པས་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་
མེད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་དམིགས་པར་བྱས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། །

ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་ལ་ཡང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་ཡང་
རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་གང་ཡང་དག་
པར་བསྐྱབས་པས་ན། ཅི་ཡང་གི་འདུ་ཤེས་ནི་སྤར་ཁོ་ནར་བརྫོགས་ཟིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་འདུ་ཤེས་མེད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་སྤར་བ་ནི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་ནས། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་འདི་རྣམས་ལ་
ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དེ། ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པོ་འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་རྣམས་
ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་སོ་སོར་སྟོམས་པར་འཇུག་ལ།
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་དང་རྗེས་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་རྣམ་པ་དང་ཉགས་དང་
མཚན་མ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའོ་
ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་རྣམ་པ་སྟེ། ཐ་དད་དང་ཐ་དད་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ནམ་
མཁའ་རྟགས་ཏེ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའོ་ཞེས་པ་ནམ་མཁའ་མཚན་མ་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟ་

བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་མ་སོ་སོར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་
རྣམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེ་སྐད་དུ་གསུངས་
པ། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟོ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོ་ལོ། །

ནང་གཞུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་རྣམས་ལ་བལྟོ་ཞེས་
བ་གཉིས་པའོ། །སྤྱག་པའོ་ཞེས་མོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་གསུམ་པའོ། །འདི་
གསུམ་རྣམས་ནི་འདྲི་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་སྤྱི་
པའི་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་དག་མི་སྤྱག་པ་སྟེ་གསུམ་པ་སྤྱག་པའོ། །རྣམ་འབྱོར་པ་འགའ་
ཞིག་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར་ནང་གི་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
ནས་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
དམིགས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའམ་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ས་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ལ་སྟེ་དེ་གཞུགས་ཅན་གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

ནང་གི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་ཅན་ཞེས་
བརྗོད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་རྣམས་ལ་ལྟོ་
ཞེས་པ་སྟེ། མོས་པས་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་ཡིད་ཀྱིས་མཐོང་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཁ་
ཅིག་ནང་གི་ལ་མ་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོས་པ་ལ་སོགས་
པ་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའམ་གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་མ་བཞིན་སྟོམས་

པར་འབྲུག་པ་དེ་ནང་ག་ཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ག་ཟུགས་
ནམས་ལ་ལྷའོ་ཞེས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མི་སྤྱད་པ་བསྐྱོམས་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱིས་པ་དགའ་བར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་ཅི་བདག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ག་ཟུགས་ནམས་སྤྱད་པར་ཡིད་ལ་བྱས་
ནས་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའམ་མ་ཡིན་ཞེས་ཉམས་སད་པས་
ཡིད་དུ་འོང་བའི་ག་ཟུགས་ནམས་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་
སྐྱོམས་པར་ཀླགས་བཞིན་པས་སྤྱད་པ་དང་མི་སྤྱད་པའི་ག་ཟུགས་ནམས་སྤྱལ་ཏེ།
དེ་ནམས་ལ་རོ་གཅིག་པའི་འདྲ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལས་རིམ་པ་རིམ་ལྟར་བར་འབད་པ་དང་
མི་མཐུན་པ་ཉིད་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྤྱད་པའོ་ཞེས་མོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །དེ་ལྟར་ག་ཟུགས་ཅན་གྱི་ནམ་པར་ཐར་པ་ནམས་སོ། །ག་ཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་ལྔ་ནམས་ཏེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ནམ་པར་ཐར་པ་ནས་འདྲ་
ཤེས་དང་ཆོར་བ་དང་འགོག་པའི་ནམ་པར་ཐར་པའི་བར་རོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ག་ཟུགས་མེད་པ་བཞི་ནམས་དག་པ་པ་ནམས་
དེའི་རོ་མུང་བའི་སྐྱེ་བའི་ག་ཉེན་སོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་པར་ཐར་པ་ཡིན་ལ། ཞི་བའི་
གནས་པ་ནམས་སུ་ཡང་བརྗོད་དོ། །

འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ནི་ཐར་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་
པ་སྟེ། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ཏེ།
གང་ལྡང་བ་ལས་སྤྱ་རོལ་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནམས་འགོག་པ་
མཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་གནས་པའོ། །དེའི་སྐྱེ་བ་སྤྱིང་བའི་ཕྱིར་ནམ་པར་ཐར་པ་

ནུས་སོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ནུས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ཉིད་བཞི་བ་ནུས་
དང་འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དགུ་ནུས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

དགུ་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དུ་སྐྱད་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ།
འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དེས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
འཕགས་པའོ། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནུས་ལ་ཡང་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། །དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་ནུས་ཏེ་སེམས་གནས་པ་ནུས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནུས་
ཡིན་ལ། དེ་བརྒྱད་པོ་ནུས་སོ། །དེ་ལ་ནུས་པར་ཐར་པ་དང་པོ་ལས་གཉིས་དག་
མངོན་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པོ་ལས་ཀྱང་གཉིས་དག་སྟེ། གསུམ་པ་ལས་བཞི་
ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ། རྣང་གཟུགས་སུ་
འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ནུས་ལྟ་ཞིང་། དེ་ནུས་ཟིལ་གྱིས་
མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ལ་དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
དང་པོའོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ནུས་ཞེས་པ་གཉིས་པའོ། །

རྣང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚུང་དུ་ནུས་
ལྟ་ཞིང་དེ་ནུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ནུས་ཞེས་
པ་བཞི་པའོ། །རྣང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་
པོ་ནུས་ལྟ་ཞིང་དེ་ནུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་
ནུས་ཞེས་པ་དྲུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམར་པོ་ནུས་ཞེས་པ་བདུན་པའོ། །དེ་

བཞིན་དུ་དཀར་པོ་རྣམས་ཞེས་པ་བརྒྱད་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཚུང་དུ་
རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་རྣམས་ཏེ་ཆད་ཅུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆེན་པོ་
རྣམས་ནི་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པ་བྲིམ་དང་གཞལ་མེད་ཁང་དང་རི་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཏེ་ཆད་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་རྣམས་རི་ལྟར་རིགས་པར་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམས་ཀྱིས་མོས་པ་ཐེལ་
ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐེལ་ཀྱིས་གཞོན་ཏེ་ཡང་དང་ཡང་བྱ་བ་
ཅིང་མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེལ་ཀྱིས་མནན་ནས་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་
ཤིང་ལྷག་མཐོང་གིས་མཐོང་ལ་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་པའི་ང་
རྒྱལ་མེད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཟད་པར་བཅུ་རྣམས་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ།
ཐེལ་ཀྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐེལ་ཀྱིས་མནན་ནས་འདི་རྣམས་
ཀྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཐོང་དག་པར་ཀུན་ནས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཟད་པར་རྣམས་སུ་བརྗོད་དོ། །རེས་འགའ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ་
ཞེས་པ་ཟད་པར་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་བརྗོད་ལ། རེས་འགའ་ནི་ས་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཏེ།

ཟད་པར་ས་དང་ཟད་པར་རྩ་དང་ཟད་པར་མེ་དང་ཟད་པར་རྩུང་དང་ཟད་
པར་སྟོན་པོ་དང་ཟད་པར་སེར་པོ་དང་ཟད་པར་དམར་པོ་དང་ཟད་པར་དཀར་པོ་
དང་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་རྣམ་ཤེས་མཐོང་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པའི་དོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་སྟོམ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་

ནུལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ལ་འདི་རྣམས་སོ་སོར་སྤང་ངོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་རྣམས་
ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱན་དུ་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལེན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེས་དེ་རྣམས་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཏེ་གཟུགས་དང་སྤྲ་དང་བྱི་དང་རོ་
དང་རེག་བྱ་དང་སྦྱེས་པ་དང་བྱུད་མེད་དང་། སྦྱེ་བ་དང་། ག་བ་དང་། ན་བ་དང་།
འཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མཆན་མ་མེད་པའོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་མཆན་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱ་
བའི་དོན་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ་རྣམ་
པར་ཐར་པའི་སྟོ་མཆན་མ་མེད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་གཞན་གྱི་
དབང་གི་རང་བཞིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་
རྩ་བ་ཅན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའོ། །

དེའི་སྤྱིར་འདི་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་སྟོན་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་
སྟོན་པ་མིན་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཏེ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །ལ་ལར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་
བཞི་པ་ཡང་གསུངས་པ། ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་
བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་སོ། །ཤེས་པ་བརྩ་གཉིས་སོ་

སྤར་བརྗོད་པ་རྣམས་ཉེ་དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཕྱིས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་
ཤེས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་འོ། །ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤངས་སོ་
ཞེས་ཤེས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་འོ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་འགགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་འོ། །ལམ་གང་
བསྐྱོམ་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེའི་ཤེས་པ་སྟེ། ལམ་འདིས་སྤྱག་བསྐྱེད་
འགགས་སོ་ཞེས་པ་ལམ་ཤེས་པ་འོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་ཤེས་
པ་ནི་བྱད་པ་ཤེས་པ་འོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་འོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་
ཤེས་པ་འོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་
པ་སྟེ། སྐྱོམ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱོམས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱ་བ་ཐོབ་པ་དམན་པ་མ་ཡིན་པ་འོ། །ཤེས་པ་གང་གིས་འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དང་
གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་རྒྱན་དུ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་པོ་ལ་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་དང་། གཅིག་ཏུ་ཐག་པ་
མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་འདི་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པར་བརྗོད་
དོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་འོ། །

ལམ་གོམས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲེས་པ་ཤེས་པ་འོ་ཞེས་པ་གང་གིས་ལྟ་དང་
མི་དང་བྱོལ་སོང་དང་ཡི་དྲགས་དང་དཔྱུལ་བ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་ཤེས་པ་འོ། །དབང་པོ་གསུམ་རྣམས་
ཉེ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པའི་བྱིར་དབང་པོ་

ནུས་སོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཡིན་པ་
ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་ཟིན་
པ་སྐྱོང་བའི་དབང་པོ་ཀུན་ནས་ཤེས་པ་སྤང་བ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་རིམ་པ་
རི་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པའི་ལམ་ནུས་སུ་ལོ། །

གང་གི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
དུ་ཞུགས་ལ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་སྤར་མེད་པའི་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་པ་རྒྱས་ལྟག་མ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་སྐྱོབ་པའི་
ལམ་དུ་ནི་ཀུན་དུ་ཤེས་ཟིན་ཞེས་ཉོགས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྤང་བ་ཡིན་ལ་དེ་འདི་ལ་
ཡོད་པས་སྤང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་ན་ཀུན་ཤེས་པ་སྤང་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལ་
ཡོད་པ་སྟེ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱོབ་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་
དབང་པོ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལོ། །དབྱེར་མེད་པར་ནུས་
པར་གཞག་པས་ནི་ལམ་འདི་གསུམ་ཁོ་ན་དབང་པོ་གསུམ་ལོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་
གསུམ་ནུས་ཏེ། ཉོག་པ་དང་བཅས། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོག་པ་མེད་
ཅིང་དཔྱོད་པ་ཅེས་དང་ཉོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པ་ལོ། །

རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནུས་པ་བཟུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ལྟ་དང་སྐྱོབ་དང་འཆི་བ་དང་ལུས་སུ་གཏོགས་པ་
དང་དབུགས་རྩལ་པ་དང་འབྱུང་བ་ལོ། །དེ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནུས་ཏེན་
ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དག་གཞི་ལོ། །ལྟ་ནུས་དབང་པོ་ལོ། །སྐྱོབ་དང་

འཆི་བདག་གིས་དབྱགས་མི་འབྱེན་པའོ། །ལུས་སུ་གཏོགས་པ་དང་དབྱགས་
རྩལ་པ་དང་འབྱུང་བ་དང་བྲན་པ་དག་གིས་ནང་དུ་མི་བཟེད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷ་ནི་
འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་ལྷ་འི་རིས་དུག་ཏུ་སྦྱེས་པ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་
གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་བ་རྣམས་སོ། །

གང་མདོ་གཞན་དུ་ལྷ་འི་རིས་གཉིས་དག་བྲན་པར་བྱ་སྟེ་དགའ་ལྡན་པ་
རྣམས་དང་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་གང་
ཟག་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་འཕགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ངོ་པོ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པས་བྲན་
པའོ། །དེ་ལ་ཉིན་མོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ནི་རྒྱ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། དགོ་
བའི་སྤྱོད་ལ་མངོན་པར་བཙོན་པས་མཆོད་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པ་དང་།
རྣམ་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་དང་། བན་འདོགས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལས་ཏེ། རི་ལྟར་
ཉིན་པར་སང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལྟར། དེ་
གོམས་པས་གཉིད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་མི་ལམ་མཐོང་བ་ལས་
སོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཡོན་བདུན་
རྣམས་ཏེ། སྦྱེ་བ་བྲན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་ཏུ་དང་བ་མང་བ་དང་། དམན་པའི་
ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་མི་འདུག་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ལ་ཐོ་མི་འཆོམས་པ་དང་།
གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་ཐོ་མི་འཆོམས་པ་དང་འགྲོད་པ་མེད་པར་དུས་བྱེད་པ་
དང་། ལུས་ཞིག་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་དུ་ལྷ་རྣམས་སུ་སྦྱེའོ་

ཞེས་པའོ། །འདོད་པ་ན་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཆངས་པའི་གནས་
བཞི་རྣམས་སོ། །སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆད་མེད་པ་བཞི་
རྣམས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྩེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །

དེ་ལ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འདོད་པ་བྱམས་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
བར་འདོད་པ་སྦྱང་རྩེའོ། །བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དགའ་བའོ། །ཀྱུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། གྲེ་མ་མ་ལ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་སྤྱར་བར་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །བདེ་བ་
དང་མི་འབྲལ་བར་བྱའོ། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་
རྣམ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པས། བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱང་མོས་པ་སྟོད་པའི་ས་
ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བདུན་རྣམས་སུ་
ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལས་གོང་དུ་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །འཕགས་པ་སྒྲོ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོར་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བཏང་སྟོམས་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་མ་
རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལས་སོ། །

བདག་དང་གཞན་སྤང་བ་མེད་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་བཟོད་པ་ལས་
སོ། །དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པའི་བཏང་སྟོམས་ནི་སྦྱིན་པའི་དུས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་
བཏང་སྟོམས་པ་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་དུས་
སུ་བཙོན་འགྲུས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་
ཀྱི་དུས་སུ་སྦྱིན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱི་དུས་སུ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་

ཚུམ་པ་བཏང་སྟོམས་པའོ་ཞེས་བཏང་སྟོམས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དད་
པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་གཏོང་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་ངོ་ཆ་དང་ཁྲིལ་
ཡོད་པ་རྣམས་ནང་གི་ཞོར་མཆོག་བདུན་ཏེ། འདིར་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་དག་
གཙོ་བོའོ། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་ཞོར་ནི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕྱ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སལ་ཆེར་ཉེས་
པར་སྐྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་ཆིམ་པ་མེད་པ་དང་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉེ་
བར་འཆེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་དང་ཚུ་དང་མེ་དང་ཆོམ་རྒྱན་དང་རང་གི་
སྐྱེ་བོ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟ་ཉིད་ལས་སོ། །དུས་ཐམས་ཅད་པ་མ་ཡིན་
པ་འཇོམ་པ་ནི་ལོངས་སྤྱད་པ་ལས་ཏེ། ནང་གི་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་ཅི་ལྟ་བར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི་
ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ནས་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་ལ། འདིས་བྱང་
ཚུབ་ཆེན་པོ་འཛིན་པས་སམ་ལྡི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་འགོངས་པ་པོ་ནི་འགོངས་པ་
ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། མ་ལུས་པ་འགོངས་པ་ཆོགས་སོ། །

ད་ཡང་བསྐྱུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྡོན་དུ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དག་ཡང་དག་
པར་སོགས་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདི་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་པར་དུ་འོ་ཞེས་རྣམ་པར་
གཞག་པའོ། །རྒྱས་པར་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་བཅད་ལས་བྱང་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་
འཛིག་རྟེན་པའོ། །དེའི་གོང་མ་རྣམས་དོན་དམ་པ་པ་དང་འཛིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་

བ་ཡང་ངོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
བ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་།

སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་
ཤེས་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཡང་ཞེས་པ་བདེན་
བ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་འབྱུག་པ་རབ་ཏུ་དག་པའི་སའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་རྫོགས་པ་ན། ཆ་ཤས་
མེད་པའི་ངོ་བོ་གཅིག །རང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ལ། །ཆད་མ་རྣམས་ཀྱིས་
བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པའི་རིགས་པ་ལས་རང་
གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྟེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་
ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །

དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱས་པར་
བསྟན་པའི་མདོར་གསུངས་པ་འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་ཅི་
ལྟར་ལགས། ལྟའི་བྱ་འདིར་གང་གིས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བ་དེས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །གང་
གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ཀུན་

འབྱུང་ཡང་སྤངས་སོ། །གང་གིས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་
ངན་ལས་འདས་པར་མཐོང་བ་དེས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །གང་གིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱིས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་པར་མཐོང་བ་
དེས་ལམ་བསྐོས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རང་གི་ངོ་བོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ནི་སྤྱིང་པ་ཉིད་ཁོ་ནར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལན་ཅིག་
ཁོ་ནར་རིགས་ཀྱི་རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་
རོ། །འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། མ་རིག་རྒྱུན་ལས་སྤྱིས་པ་
ལ། ཡང་དག་ཤེས་པས་གཟིགས་པ་ན། སྤྱི་བའམ་འོན་ཏེ་འགག་པའང་རུང་། །ཅི་
ཡང་དམིགས་སུ་ཡོད་མིན་ཏེ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱི་ངན་འདས། །དེ་ཉིད་བྱ་བ་
བྱས་པ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་འདིར་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པར་རྫོང་པར་
བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ། གང་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་
ཆོས་མཐོང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཆོས་ཤེས་པའོ། །འདིར་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིས་པ་མེད་ལ། གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་བ་མེད་པ་དེ་ཁོ་

ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་
 གི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་ཅ་བར་གསུངས་པ། མུ་ངན་ལས་འདས་འཁོར་
 བ་ལ། །བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མུ་ངན་འདས། །བྱད་
 པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །མུ་ངན་འདས་པའི་མཐའ་གང་ཡིན། །འཁོར་བ་ཡི་
 ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །འིན་ཏུ་སྤྱ་བའང་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འདིར་མཐའི་སྐྱ་ནི་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་བརྗོད་ལ། རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡང་། མཐོང་བར་གནས་པ་གྱིས་པའི་སྐྱ་པོའི་སྐྱའི་སྐྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་རང་
 བཞིན་ནོ། །མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་གི་
 ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་གི་ཕྱིར། རང་
 བཞིན་སྐྱ་བ་མེད་པར་འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་གཅིག་པ་ཉིད་
 རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 སྐྱ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཤེས་པས་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པས། གང་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱ་བ་མེད་པ་དང་འགག་
 པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པའོ། །

གང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་སྐྱ་བ་མེད་པ་དག་འགག་པ་མེད་པར་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །གང་འདི་རྟོན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ཡོངས་
སྤུ་གཙོད་པ་དེ་འགོག་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ལམ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ལམ་ཤེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ཆོས་ཤེས་པས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་
མཐོང་བའི་ལམ་འདྲིའི་མཐོང་བར་བྱ་བ་སྤར་མེད་པ་གཞན་མི་སྲིད། ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་མཐོང་བ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་ཁོ་
ན་རིམ་གྱིས་སོ། །གོམས་པར་བྱས་ནས་མ་རིག་པའི་ལྷག་མ་འགགས་པ་ལས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་
པོ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཡང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྱ་བ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
རྣམ་པར་གཞག་གི་གཞན་དུ་ན་མ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐོང་ན་ཅི་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན།
ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཆ་རྣམས་རྣམ་པར་བྱེ་ནས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་བྱ་སྟེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་
སྐྱེ་བོ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཅི་ལྟར་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དུ་ལམ་སྐྱོམ་ཞེ་ན། འདི་ཡང་ཐར་
པ་འདོད་པ་རྣམས་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་རྣམ་པར་གཞག་གི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཁོ་
ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

གང་གི་ཆེ་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་རྟོག་པ་དེའི་ཆེ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་
རྣམས་མ་ཡིན་ལ་སྤྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་བདེན་མོད་
བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་འང་རྣམ་པ་བཞིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུས་གཅིག་པ་ཅན་མ་ཡིན་
ནོ། །

འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་འདྲིན་པ་ཞེས་པའི་
ཁྱད་པར་ཁོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་གྱུར་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ་
གང་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིགས་མི་མ་བུན་པ་དང་མ་འདྲེས་པར་མངོན་པར་
འདོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བར་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་
དང་གཡོ་བ་དང་ཁ་བྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལྷན་ལ་མཐོང་བའི་སྟེ་
བའི་དེའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
རིམ་པས་གཞོད་པ་མེད་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་སུ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སྐད་
ཅིག་མ་པན་ཚུན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་གཞན་དང་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཟུང་བེན་པ་རྗེས་སུ་མཆམས་
སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་རབ་དུ་འཇུག་
གོ། །རིགས་པའི་འདྲེན་པས་གང་ག་སྤངས་པ། །

སྟོ་གྲོས་ཆེ་རྣམས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་
འབྱེད། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་གཞན་
ཀྱིས། སྟོམ་པ་གཞན་མ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་
གཞག་པར་མི་འགྱུར་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉ་སྤྱིས་ལ་དདུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་

བཞིན་དུ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་
ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཆ་བ་ནས་དབྱུང་བའི་ཆེད་
དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་གཞན་སྤེད་པའི་སྤྱིར་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་
པར་གཞག་གོ། །

དགོངས་པ་འདི་ཁོ་ནས་རིགས་པའི་སྟོབས་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་
གཅིག་གིས་མངོན་པར་ཉོགས་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་མངོན་པར་
ཉོགས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོའི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཉིད་ན་ཡང་། ཆ་གང་གོམས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ལ་
སོགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སེལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་གོགས་ཀྱི་
སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཆེད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་
བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་བྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་བསལ་བར་
བྱས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བལ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་
རྣམས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེ་གསུངས་པ། གང་གི་ཆེ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཉོགས་ན་ཡང་། དེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས། ཀྱན་
དུ་འགོ་བའི་དོན་དུ་ཉོགས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་གང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་

བར་དང་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་བཟོད་པ་མེད་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐྱད་
 ཅིག་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་།

སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ་
 ཞེས་བཟོད་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་
 གཅིག་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་
 རྟེ། མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་རྣམས་སྟུ། མ་
 མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཙོ་བོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་
 ཆེད་དུ་ལོ། །འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་
 ཟུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅད་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་
 ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་བཙོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་
 ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་འདི་
 རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་
 སྐྱད་ཅིག་བཙུ་བྱུག་པོ་ཞེས་མང་དུ་བསྟན་པ་དང་ཅི་ལྟར་མི་འགལ་གང་རྣམས་
 ཡང་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྤང་བར་མི་རྣམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་
 བས་སྤང་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་ན་མི་འཐད་པས་ལམ་བསྐྱོམས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་

སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པས་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བལྟ་བར་
བྱ་ལ།

བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་སྦྲར་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གསལ་བས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་
སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལེགས་པར་
གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའི་དེའི་ལུགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཀྱང་གཙོ་
བོའི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཐོང་བ་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །སེམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པོ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
སུ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་དུས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཇི་སྲིད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མི་
ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲ་ཏ་བཞིན་ནོ། །

དུས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བའི་དུས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་
དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
བར་གྱུར་པའི་ཆོས་གང་རྣམས་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པ་ཇི་སྲིད་དུས་ཡིན་ལ།
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་ས་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་
བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
བ་བརྒྱད་རྣམས་བཟོད་པ་རྣམས་ཞེས་བརྟོག་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་
ཏེ། ཚེས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་ངེས་པའི་
ཤེས་པ་ཡང་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་ཚེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་རྟོགས་པ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བཞི་
རྣམས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པའི་རྟོགས་པ་
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་
བཤོ། །ཁོ་ན་སེང་གོ་བཟང་པོའི་དགོངས་པ་ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཚེས་ཤེས་པའོ་
ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཞི་བས་ཀྱང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚེས་ཤེས་པའོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་དེའི་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཏེ། ཚེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚེས་ཤེས་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། དེ་
ཅི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གོམས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་མེད་པ་ན་སོ་སོར་སྤང་བ་དང་ལྷག་
པར་ཞེན་པ་དག་གིས་བཟོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་
གཞག་གོ། །

དེའི་ཕྱིར་བཟོད་པའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་
ཤེས་པ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་བཤད་ཀྱི། ཚེས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་

པར་འཛིན་པར་མི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་བར་མཆོན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་ཤེས་པ་གང་གིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་འཛིན་
པ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའོ་ཞེས་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་
བརྟུས་པར་གསུངས་སོ། །

ཅི་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གིས་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་མེད། གལ་ཏེ་ཡོད་
པ་ཉིད་ན་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་གང་གིས་ཡིན་པ་སྟོན་ཅིག །མེད་
པ་ཉིད་ནི་མངོན་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་ཅི་ལྟར་ཡིན། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་གྱི། ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
རྣམས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ད་
ལྟར་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྟོགས་པར་
འགྱུར་རོ། །

ཅི་སྟེ་འདིར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་བཟོད་
པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ན་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ངེས་པར་
འཛིན་པ་ཡང་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསྟན་པས་ན་སྐད་ཅིག་
བཅུ་གཉིས་ཉིད་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཐ་མ་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་སྐད་

ཅིག་བཙུ་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤར་མེད་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ཞེས་
 པས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །

ཆོས་བསྟན་ན་ཡང་ངེས་པར་འདྲིན་པ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོན་ཅིག་ཅེས་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་བསམ་པས་ཆོག་གོ། །འདི་ནི་འདིར་མན་ངག་
 རྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་འདི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པར་བྱ་ལ། དེ་འདི་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་ངེ་འདྲིན་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད་
 པ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །འདི་གཞན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྗེས་ལ་
 ཐོབ་པ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ། གང་གིས་
 ཆོས་འདི་རྣམས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་
 རོ་བོས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའོ། །

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མཆན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་
 རོ་བོ་དེ་དང་འདི་ཡང་དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་དག་གིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་རབ་རྟེ་ཤེས་པ་ལས་སྤར་ཡང་བརྗོད་པ་མེད་པའི་འདི་གཞན་
 ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་དེ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེའི་
 ཆེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་
 པར་བྱེད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པས་ཤེས་རབ་མཆོག་རྟེ་གྱུར་པའི་

ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་མ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལེན་ཏུ་གཙོད་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་དང་ཤེས་རབ་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་ཆོས་རྣམས་
བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་དང་དེ་
ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པས་བཟོད་པར་བྱུང་བ་ནི་
རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཤེས་
རབ་སྐྱེ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །འཕགས་པ་རྗེ་རྗེ་གཙོད་པར་ཡང་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་མི་འཇུག་ལ། ཆོས་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན།
འདུ་ཤེས་པ་ལ་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། གོ་རིམས་རི་ལྟ་
བར་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་ངོ་བོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བར་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་དང་བྲལ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་ཏུ་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་ཅུམ་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡང་
བརྗོད་པར་བྱ་བར་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་མི་འཇུག་
ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཐའ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་མངོན་
པར་དགོངས་པ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ལྟམ་པར་
དག་པའི་ངོ་བོའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ་ཞེས་འདོད་པ་དེའི་ལུས་ལ་གཟུང་བའི་ལྟམ་
པར་རྟོག་པ་སྤངས་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པས། མ་མཐོང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་
གྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཅུ་མ་མམ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ལྟམ་པར་རང་རིག་པའི་ངོ་
བོ་འདི་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་
ཞེས་ལེགས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་ལྟམ་རིག་ཅུ་ཁོ་ན། །ཞེས་པ་ཉི་ལུང་
དམིགས་པ་ལས། །ཅུང་ཟད་མདུན་དུ་འཛོག་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཅུ་ལ་མི་གནས་
སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དགག་གི་ཚུལ་གྱིས་རང་རིག་པར་མཐོང་བ་ནི་
གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་མ་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེ་ན།
འདི་ཡང་ད་ལྟ་མི་ལྟམས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་
ལྟམས་གྱིས་ནི། དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་སོ། །ལོག་པའི་ཀྱན་རྗེ་བ་ཏུ་
ནི་ལྟམ་པར་མ་དག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་དུ་ལྟམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་པ་འདི་
ལྟར་སྒྲ་ལ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟམ་པར་རྟོག་པ་དག་གི་གོ་
སྐབས་མེད་དེ་ཞེས་ཀྱང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་གྱུར་དུ་ཚུགས་མེད་དེ་དེ་ལྟ་ནའང་ཅི་འདི་ཅུ་ཀྱིས་འདི་བསྟོམ་པར་
བྱ་བ་ཉིད་བསྟན་ནམ། དེ་ལྟར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་རིང་སྟེ་ལམ་ཡོངས་སུ་ཉམས་
པའོ། །དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་འདི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
བྱ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟམས་སུ་མཐོང་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་མཐོང་བའི་དོན་ཅི་ལྟར་ཞེ་

ན། ཡུལ་དེ་ལ་ཤེས་པ་མི་སྤྱི་བའི་དོན་ཏེ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་བསྐྱོམ་པ་ནི་
མཐོང་བའོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་ནམས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་སྤྱིར་མཐོང་བའོ། །

དེ་ལྟར་ན་དེ་ནམས་ག་ལས་སྤྱི་ཞེ་ན། ནམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ལས་
ཀྱན་རྗེས་ཏུ་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཀྱན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་
ནམས་ལ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ནམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤོང་བ་ལ་རྒྱན་པོ་འབྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ཅན་ནོ། །ཤེས་པ་བརྒྱད་
པོ་ནམས་ནི་སྒོ་འཕར་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
བཞི་པོ་ལ། འདོད་ཆགས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་
ཆོས་དང་། འཇིག་ཆོགས་དང་མཐར་འཛིན་པ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་ལྟ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཚུལ་བྱིས་དང་བརྒྱལ་བྱིས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནམས་
འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྟེ། སོ་སོར་བརྩམས་པ་བཞི་བརྩམས། །

རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ལ་ནི་དེ་ནམས་ཁོ་ན་ཁོང་ཁྱོད་
བོར་བ་ནམས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིར་རྟོགས་པ་བདུན་
ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྩམས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ལྟ་བུ་པའི་བརྒྱ་ནམས་མཐོང་
བས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་སྤང་བར་བྱ་བས་ནའོ་ཞེས་པའོ། །ཤེས་པ་བརྩམས་པ་
པོ་འདི་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། གང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་དང་དེ་ནམས་སུ་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་དབང་ཏུ་མཛད་
དེ་གསུངས་པ། ཆོས་ནམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་

སྐྱེས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཐོང་བ། ཆོས་ཐོབ་པ། ཆོས་རིག་པ། ཆོས་
རྟོགས་པ། སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་བ། ཐེ་ཆོམ་ལས་བཀལ་བ། གཞན་གྱི་ངིང་ལ་མི་
འཛིག་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་བགྱིར་མི་བདུབ་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་
མི་འཛིགས་པ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སོ། །

ཐོག་མར་བདེན་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་གོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་དང་བྲལ་ཏེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རྩལ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་དེའི་སྤྱིབ་པ་སྤོང་
བའི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མཐོང་བ་
སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཆོས་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཆོས་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རིག་པ་སྟེ། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འདིའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་བྱ་ངེ་སྟེད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སོམ་ཉི་ལས་བཀལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་སུ་
ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན་ཡུན་རིང་པོ་ནས་འདོད་པར་བྱས་པའི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་སོམ་
ཉི་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ལས་བཀལ་ཏེ།

དེའི་གནས་སྐབས་པ་གཞན་ལྟམས་ཀྱི་ཡང་བྱད་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོ་སོར་ཐེ་ཆོས་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་བསྐོས་པའི་ཆེད་དུ་གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོགས་སྟེ། གཞན་
གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མེད་པར་ཡང་རང་ཉིད་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་གྱིས་བཀྱིར་མི་བདུབ་པ་ནི་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་སྟོན་པའི་
བསྟན་པ་ལས་གཞན་ཐུ་སྟེགས་པ་ལྟམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་མི་འཛོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལྟམས་ལ་མི་འཛོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་
བཅུ་མས་ནས་སོ་སོར་འདི་བ་དང་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ལྟམས་ལས། སྟེགས་པ་
འདོད་པ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་བཞིན་དུ་སེམས་ཁུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྲང་ཡང་གསུངས་པ། འོན་ཤེས་ཤིང་ཆོས་ཤེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
མ་སྐྱོན་པའི་ཆོས་ལ་ཁྱུགས་པར་འགྱུར་ལ། མ་སྐྱོན་པར་ཁྱུགས་ཤིང་ཆོས་དང་
རྗེས་སུ་མ་སྐྱོན་པར་སྐྱོད་པའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་
མདོ་ལ་སོགས་པ་ལྟམས་གཟིངས་སྟབས་ཤིག་ཤེས་པ་ནི་ཐོས་པ་ཅི་མ་གྱིས་ངོམས་པ་
སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཤེས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སྐྱབ་བཞིན་པ་ནི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱོན་
པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་རབ་དུ་དགའ་བའི་ས་ལ། ས་དེ་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ལྟམས་དང་མ་སྐྱོན་པ་སྟེ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཁྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ནས་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་ལྟམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱོན་པར་སྐྱོད་
པའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྷ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་དུ་

ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་བརྒྱད་པ་སྟེ་ནམ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་དབང་
པོ་རྩལ་པོ་ནི་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ། དད་པས་དེའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མི་
ནམས་ནས་ལི་འཕོས་ནས་མི་ནམས་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་སྦྲེ་སྟེ། དེ་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་མ་གཏོགས་པར་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ནམས་
སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དབང་པོ་རྩོན་པོ་
ཆོས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་དང་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་
རབ་སྟེ། དེས་དེའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་
བུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནམས་དང་དགའ་
ལྡན་གྱི་ལྷ་ནམས་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ་འདྲིར་སྦྲེ་ཞིང་། དེའི་དབང་པོ་ནམས་རྣེས་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ། །འོ་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ་ཁོ་ནར་སྲིད་པ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལ།

གང་གི་ཕྱིར། གཏི་ཐུག་ཉེས་པའི་རྩ་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་
ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་གཞན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཅམ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ་མཐོང་བས་
ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རྩ་བ་མེད་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྦྲོང་རོ། །དེ་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་བའི་

བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་མཐོང་བ་ཅམ་ཁོ་ནས་སྤོང་བའོ། །འཇིག་
ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་སྤོང་ངོ། །

ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་བ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་ལས་བྱུང་བ་ཡང་ངའོ་ཞེས་པའི་སྒྲོས་སྐྱབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་
བུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལམ་དང་པོ་ཁོ་ནར་འཁོར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བུ་མཐའ་དག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ངས་པའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་འཇིག་ཆོག་ས་སུ་བྲལ་
ཕྱིར། །ལམ་དང་པོར་ནི་སྤྱད་མེད་འགྱུར། །མ་ཡིན་ལྟན་སྐྱེས་མ་སྤངས་
ཕྱིར། །སྤངས་ན་ཡང་སྤྱད་ག་ལ་ཡོད། །བདེ་བར་འགྱུར་བའམ་སྐྱག་བསྐྱེལ་
བར། །མ་གྱུར་ཅིག་ཅས་སྤྱད་པ་ཡི། །ངའོ་སྐྱམ་པའི་སྒྲོ་གང་སྟེ། །སེམས་ཅན་ལྟ་
ཞེས་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །ང་ཞེས་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི། །འགའ་ཡང་བདག་ལ་
ཆགས་པ་མིན། །བདག་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་ཡང་། །བདེ་བར་འདོད་པ་མངོན་
རྒྱལ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་བདག་ཞེན་པ་ནི་འཇིག་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བུ་ལྟན་པ། དེ་ཡང་མ་རིག་པ་
དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་རིག་པ་བརྗོད་དོ་ཞེས་
ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་
བུ་མ་རིག་པའོ་ཞེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་ཆོག་ས་སུ་ལྟ་བུ་ནི་གཏི་
ཐུག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་གཏི་ཐུག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་

གི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནམ་
ནམ་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཅི་ལྟར་འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་བར་བརྗོད་དེ། བྱད་པར་
གྱི་སྐྱུ་ལ་སྤྱི་འོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ལྟ་བུ་དང་
མཆོངས་པར་ལྟན་པ་མ་རིག་པའོ་ཞེས་མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་
ཏེ། དེ་དེ་ཁོ་ན་དང་མཆོངས་པར་ལྟན་པ་ནི་མེད་དོ་ཞེས། ཚུད་པ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་
སྤོང་བ་ནམ་འགྲེལ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ། འགལ་བ་གང་ཡིན་འདིར་
བཤད་བྱ། །སྤོང་ཉིད་ལྟ་དང་དེ་འགལ་ཕྱིར། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་ཀྱིན་
དང་། །འགལ་བ་རབ་དུ་བྱུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་དང་བྱད་པར་གྱི་དངོས་སོ་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ནི་མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་དོན་རྟོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བ་ལྷ་ཤ་
དང་ལྟན་པའི་ནགས་ཞེས་པ་བཞིན། དོན་དམ་པར་པ་ལྷ་ཤའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཁོ་
ན་བརྗོད་པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱད་པར་མངོན་པར་བརྗོད་པས་དེའི་
རང་བཞིན་མ་རིག་པ་རྒྱར་རྒྱར་པ་གཙོ་བོར་ངེས་པར་བསྟན་རྟོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བདག་དུ་ལྟ་བུ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྩ་བ་ཅན་
གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བས་རྩ་བ་ཆད་པར་བྱེད་
ཅིང་རྩ་བ་ཆད་པ་ལས་རྒྱུན་གཙོད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་དང་
འགལ་བ་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྣམས་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་མི་
འབྲལ་ལོ་ཞེས་པས་སྤང་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་སྤྱོད་དང་ལྟན་
པ་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱོར་བ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ལྟན་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོར་བས་

འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་ཅམས་ལ་ཡོན་
ཏན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཅམས་དངོས་པོའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སྐྱོན་ཅམས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་
ཕྱིར་སེམས་ཅན་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། གཞན་ལས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར་དང་མ་རིག་པས་ཉེ་བར་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཅམས་ནི་སྟོ་བྱར་བའོ། །ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་སྟོ་འདོགས་པ་ནི་ཅ་བ་མེད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་དམ་
པར་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅམས་པར་དབྱེད་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་མ་ཅམས་སྟོ་བྱར་བའོ། །དེ་
ཕྱིར་ལྔ་ཡང་རྒྱས་མེད་ཅམས། །དེ་བདག་གྱུར་ལ་ཕྱིས་རྒྱས་མེད། །དེའི་བདག་
ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ་སྐྱོན་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་
དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་བ་ལྟན་ཡང་གཞོན་མེད་དེ། །སྟོ་ནི་
དེ་སྟོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །

རང་བཞིན་ནི་འབད་བ་དང་བྲལ་བས་བསྐྱོག་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
འབད་བ་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅམས་ལ་སྐྱོན་མཐོང་བ་དང་སྐྱོན་ཅམས་ལ་ཡོན་ཏན་
མཐོང་བ་ལས་འཇུག་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ། སྐྱོན་ཅམས་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅམས་
ལ་སྐྱོན་མཐོང་བའམ། ཡོན་ཏན་ཅམས་ལ་མི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་
མཐོང་བ་ལས་ཉེ་བར་འཆེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་བདག་

གྱུར་པ། ཉེར་འཆེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ། །ཡོངས་
བཏང་བྱ་བར་ཅི་ལྟར་བྱས། །

དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཉེ་བར་འཆེ་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
ཅན་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ལམ།
སྒྲོན་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་སྒྲེ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལ་མི་གཞོད་དོ། །ལམ་
དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲོན་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་མི་སྲིད་པ་ཁོ་ན་
མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁས་སྐངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲོན་སྒྲེས་པ་ལས་འབད་
པ་ལྡན་དུ་ཟེན་གྲང་མི་གཞོད་དོ། །སྒྲོན་སྒྲེ་བའི་རྩལ་བ་བསྐྱོག་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་ན་
སྒྲོན་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་འབད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་
ལུས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡོངས་སུ་ལྟ་བར་བྱས་པ་ལ་ཡང་སྒྲོན་སྒྲེར་ཆུག་མོད། དེ་
ལྟར་ཡང་འདི་ནི་དེད་དཔོན་དམ་པས་སྤངས་པའི་འགྲོན་པོ་ལྟར་འཁྱུགས་དང་ཡང་
དག་པར་ལྡན་པས་ལས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་འབད་པས་རྩལ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་
ལྷུང་བའི་ཕྱིར་ལ་སྒྲོན་ལ་དགའ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤང་
བའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཟད་པ་མེད་པར་གཞན་གྱི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་བསལ་བར་མི་བྱས་ལ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཟད་པ་མཛོན་དུ་
བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་མཛོན་པར་བརྩོན་པར་
བྱའོ། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་ཁྲོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། །གང་

མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་མེད་པ་དེས། བ་
རོལ་པོ་རྣམས་ལ་དེ་འཆད་པ་དཀའ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་ལ་རྒྱས་པ་མེད་ལ།

དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲིབ། །ཐམས་ཅད་གོམས་པའི་རྩ་བ་
ཅན། །བདག་ཉིད་དབང་གྱུར་གོམས་དེ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་ཉིད་ལས་མཆོག་ཏུ་
བྱེད། །ཅེས་པ་ཞར་ལ་བྱང་བ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆོག་གོ། །དུས་མ་བཟོན་པར་དཀའ།
དུག་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་རྣམས་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་
བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དག་ངོ་པོ་
གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་རི་
སྐྱད་བཤད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་
མི་དད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་ཐ་དད་དུ་
གྱུར་པ་མེད་དོ་ཞེས་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་རྣམས་པར་གཞག་པ་མེད་
ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཏེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བ་ཁོ་ན་
རྒྱན་དུ་ཤེས་པ་སྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལམ་མོ། །

དེ་ལ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་
བ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་ལོག་པར་ལྟ་བ་དག་
སྟེ། ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་སུ་ནི་མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བ་གསུངས་མོད།
འདི་ནི་ལོག་ལྟའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་དངོས་པོ་ལ་
ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ལོག་ལྟར་གཟུང་གི། རྒྱ་

དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་སྐར་བརྗོད་ཟིན་ཏེ་ཞེས་པ་
འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་བྱུག་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དེ་རྣམས་
ཁོ་ན་ཞེ་སྐར་དོར་བ་བཅུ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་བཅུ་བྱུག་རྣམས་རིམ་
གྱིས་སྐར་བར་བྱའོ། །

བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་རྒྱ་རབ་དུ་སྐྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱོན་ཁོ་ནར་
བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ལ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་འི་
དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་སྐར་ཡང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་བྱེ་བས་རྣམ་
པ་དགུ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིར་
གཉོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་སྐྱོན་སྐྱེ་
བར་འདོད་པ་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་དང་འགལ་བ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བསྐྱོམ་
པའི་ལམ་སྟེ། བསྐྱོམས་པས་བཅའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ཤིན་
ཏུ་བ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཆུང་དུ་དང་
འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། སྐར་ཡང་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག་གོ། །

འདི་ཁོ་ནའི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་
གཅིག་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་ནི་ཤིན་ཏུ་བའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ། །དེ་བཤད་པ།
རི་སྐྱད་བསྐྱར་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་ནི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་
གིས་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དངོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོ་
ཞེས་པའོ། །གཉེན་པོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་པ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བར་

ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ཕྱུང་བ་བཞིན་དུ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པ་ལས།

དེ་མ་ཐག་དུ་སྒྲོ་འཕར་གཙོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པས་
དངོས་པོའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པས་ན་དུས་
ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་དུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡོད་པ་
ནི་ཤིན་དུ་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོ། །དེ་
སྐད་དུ་ཡང་གསུངས་པ། གང་འདི་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་གཅིག་
པོ་འདི་རྣམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་སོ་སོར་བར་
ཆད་མེད་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་ཞེས་
སོ། །བར་ཆད་མེད་པ་ཉིད་འདིས་བཅའ་བར་བྱ་བས་ན་ལམ་སྟེ། རྟགས་པའི་རྣམ་
པ་གཉིས་པའི་རྒྱུའི་ཞེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོན་མོངས་
པ་སྟེ་བའི་སྐད་ཅིག་གིས་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྟེ་བར་གྱུར་པ་ན་རྣམ་པར་
གྲོལ་བར་བྱ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ་རྟགས་པ་སྤྱུངས་པ་མཐའ་བར་བྱས་
པས་ན་ལམ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་མོ། །

རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིན་པོ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལས་རབ་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་
བདུས་པར་གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་སྤྱིས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱས་པའི་
བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་འགག་པ་དུས་མཉམ་སྟེ་སྤང་བ་

དང་ཐུན་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འགགས་པ་ལས་མ་འོངས་པའི་ཉོན་
མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤངས་པའོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་
སོར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །རྟོགས་པའི་རྣམ་
པ་ཐ་མ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་འབྲས་བུའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ། སོ་སོར་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་སྟེ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ཡང་བསྟོམ་
པའི་ལམ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སྟེ། དང་པོ་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་ངོ། །དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པར་
འཛིག་རྟོན་པའི་ཆོས་མཆོག་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོར་བའི་ལམ་སྟེ་
གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་བའོ། །དེའི་དེ་མ་ཐག་པའི་དམིགས་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རྣམ་
པ་དང་པོ་དགུ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་པའི་བསྟོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པ་
ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ངེ་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་རྣམས་སོ། །

ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་བསྟོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་རྣམ་པར་
དག་པ་ལས་དང་། རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལས་དང་སྐྱབ་པ་ལ་
ཉོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བསྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་
བར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ངེ་མ་མེད་པ་དང་འོད་བྱེད་པ་དང་

འདྲ་འཕྲོ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་བའི་སའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་དང་པོ་བཞི་ཁོང་དུ་ཆུད་
བས་ན་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་དང་ལྟའི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་
གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་རྣམས་སུ་རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེ་
དང་བྲིམ་བདག་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རིགས་སུ་སྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་
འདྲོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དུག་པོ་རྣམས་སུའོ། །རྣམ་པ་ལྔ་པོ་ས་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་
བོ་ལ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དུག་པས་སོང་བའི་
རང་བཞིན་ལ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་གཞན་བར་ཆད་གཅིག་
པའོ། །རྣམ་པ་བདུན་པ་མི་གཡོ་བའི་སའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་ན་དང་། བརྒྱད་པ་ས་
ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་
པའོ། །དགུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཀྱི་སའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ་བར་དོར་
ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་དགའའི་ཞེས་པ་
འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེའི་ཞབས་ཀྱིས། འདྲོད་པའི་རྣམ་པ་དུག་པ་
དང་། དགུ་པའང་ཡང་དག་ཟད་པ་ལས། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་། །གང་
ཟག་དག་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྤིད་ཅེའི་མཐའ་ཟད་དག་བཅོམ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལམ་
ལ་ཡང་དག་གནས། དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་བཞི། དེ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སུ་
བཞད། དག་བཅོམ་མི་སློབ་པ་ཡིན་ལ། བདུན་གཞན་ཟད་པར་སློབ་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་
པར་གཞག་པ་མངོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་རིགས་སྐྱེ་ཐོབ་

དང་། །ལུང་བསྟན་པ་དང་དབང་བསྟར་དང་། །བྱང་ཆུབ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ཡང་། །དོ་
མཆར་ཆེ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་འདི་བཤད་པ་ནི། །འབྲས་བུ་དོ་མཆར་ཆེ་བ་
གསུངས་ཏེ། །བཞི་ལྷན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུ་སྟེ། །དང་པོ་དང་
བརྒྱད་པ་དང་བརྟུ་པ་ལ་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་མི་སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་པ་མཆོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་པ་
དེ་ནི་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ས་ལ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་ཏུ་
བྱས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེའོ་ཞེས་པས་
འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་གདམས་པའི་
རྣམ་པར་བཤད་པར། །གང་ཁོ་ན་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་བར་
ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་གསུངས་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད་དེ་
ནས། །ཇི་སྲིད་དུ་སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་བརྒྱད་སྟངས་པས་དང་། །དེའི་གཉིན་
པོ་ཐག་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པས་དང་བ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་ལྷག་མར་ལུས་
པའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཅར་ཕྱིར་འོང་བའི་བྱེད་པར་ཅན་ལོ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །

གང་འདི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགུ་སྟངས་པ་ལས་ཕྱིར་མི་འོང་བའོ་ཞེས་
བཤད་ལ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་དེ་ནས་ཇི་སྲིད་དུ་གང་འདི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་
བཤད་པ་དེ། །གལ་ཏེ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་
པ་སྟངས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལས་འདི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའོ་
ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་

བཤད་པར་ཡང་། ས་དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཚུང་དུ་འཛིན་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
སྤངས་པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ས་བཅུ་པ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚུང་དུ་འཛིན་པར་རྟོག་པོ་
ལམ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་རྣམ་པར་གཞག་པར་
མཛད་དོ། །ཡང་བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆན་ཉིད་འདི་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུང་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །སྤངས་ཡང་ཚུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་
རྣམ་པ་དགྲུང་འདོད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཚུང་དུ་འཛིན་པར་གྲངས་ཡོད་པ་དང་གཞལ་དུ་ཡོད་
པ་དང་། ཆད་ཡོད་པ་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ། རི་ལྟ་བུ་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པས་ས་དགྲུ་པ་ལ་དེའི་གཉེན་པོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དགྲུ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཀྱི་སྟེ། སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགྲུ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་བཅུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
པ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་སོ། །ཆོས་མཛོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར་ཡང་།
བསྟོམ་པའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་དགྲུ་པ་སྤངས་

བ་ལས་བརྩུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དད་པས་མོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། ལྷ་
རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་གང་རྣམས་བསམ་གཏན་
བཞི་རྣམས་ཇོགས་པར་བྱེད་ཅིང་།

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་རྣམས་ལ་སྟོན་ལ་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་
ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་
ལྷ་རྣམས་སུ་འཕ་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་རྩལ་པོར་
འགྱུར་གྱི་རྟོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །གསུང་རབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་ན་འཕགས་པས་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ལས་མི་གཡོ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་ན་ཡང་འགའ་ཞིག་
ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཉིད་དང་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཡང་ས་ལེགས་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་
བར་དུ་འགྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་ཞུགས་པ་གཉིས་
པོ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པའི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་
ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་དང་དབང་པོ་རྟོན་པོ་ཉིད་དག་མངོན་པར་བཟོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་
ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཡོད་དོ་ནས། རི་སྤྱིད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས། གང་ན་སངས་རྒྱས་བཙུ་
ལྷན་འདས་རྣམས་དགེས་པར་སྟོན་པ་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་མ་བུལ་བས། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་སྒྲན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །

འདིར་ངི་མིད་དུ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་
བར་དད་སེལ་དང་གསེར་ཐུབ་དང་འོད་སྤངས་དང་། །ལྷ་ལྷ་ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དམན་པའི་སྟོང་དུ་གྲངས་ངེས་པ་ནི་མི་མངེད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟེ།
གཞན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་དང་དགག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །ལྷ་རིའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པ་རྣམས། ཐབས་ལ་
མཁས་པས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམས་
ལ་སྟོམས་པར་འབྱུག་པ་རྣམས་ཡོད་དོ་ནས། ངི་མིད་དུ་དགའ་ལྡན་ཀྱི་གནས་སུ་
ཆེ་ངི་མིད་པར་གནས་ནས་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་
བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲ་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ཞེས་སོ། །

དེ་རྣམས་འཛིག་ཏེན་འདིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོངས་ནས་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། །ལྷ་རིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་བསམ་གཏན་བཞི་
རྣམས་ནས་ངི་མིད་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཐོབ་ཅིང་དེ་རྣམས་
མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །ས་བརྩ་བ་ནས་བརྩུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་
ཅད་ཉིད་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་དབང་པོ་རྣམས་ལོ་ཁྲི་ཉ་ལྷམས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཐོབ་པ་གང་རྣམས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོའོ་སྟེ་མ་ནས་ངེ་སྟེ་དུ་གང་དང་གང་དུ་
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་བར་
རོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བ་ནི་ནམ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་
མངོན་པར་འགྱུབ་པར་བྱེད་དེ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་རྣམ་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བ་
སྟེ་དེ་ནི་ཆངས་རིས་པ་རྣམས་ནས་བརྩམས་ནས་འོག་མིན་ངེ་སྟེ་དེ་ལ་ཞེས་པ་
འདིར་བར་མ་དོ་སྟེ། ལྷའི་རིས་གང་ཡང་བྱུང་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ནས་འདིར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱུང་དུ་སྐྱེ་ལ་མོ་ཁྱུང་བཅས་པའི་འབྲལ་དུ་
གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་འདིར་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ཐུང་པོ་ལྷག་
མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདའོ་ཞེས་པ་སྐྱེས་ནས་ཡོངས་སུ་ཐུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་སྟེ། གང་གསུངས་པ། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཁོ་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་དུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་དོ་ནས། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་

ལས་འདའ་བ་ཞུས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་པའི་ལྷག་མར་གནས་
སོ་ཞེས་བ་ཇི་སྲིད་པའོ། །དེ་ནི་མངོན་པར་བཙོན་པའི་ལམ་ལས་ཐོབ་པའོ་ཞེས་
བྱས་ནས་སོ། །

འདིར་བསྐྱལ་བ་ནི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་སྟེ་དེའི་ཕྱོགས་གཅིག་ནི་བསྐྱལ་པའི་
ལྷག་མའོ། །གང་ཚོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟུས་པར་གསུངས་པ། རྒྱེས་ནས་
ཡོངས་སུ་ཐུ་བའ་ལས་འདའ་བ་ནི་གང་ག་བྱུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་རྒྱེས་བ་ཁོ་ནས་
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་མཐའ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་སོ། །གསུམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་ཐུ་
བའ་ལས་འདའ་བ་ནི་གང་ག་སྤྱངས་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གང་
ཞུས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུག་ལ་སྦྱོད་པ་ཞུས་ཡོད་དེ། འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
ནས་འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་འདོང་ཞིང་དེ་ཞུས་སེམས་ཅན་ཞུས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་
ཉག་དུ་བཙོན་ནོ་ནས་ཇི་སྲིད་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་ཞུས་
ཀྱིས་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ནི་མངོན་པར་བཙོན་པས་ཐོབ་པའི་ལམ་ཅན་
ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །

དེ་ཞུས་ནི་ཉག་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་གནས་པ་སྟེ། འཕགས་པ་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྱག་དང་སྦྱོལ་མ་དང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུའོ། །འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རབ་དུ་བཙོན་པ་ཉིད་ནི་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཐུ་བའ་ལས་འདའ་

བ་ནི་གང་གསུངས་པ། རྒྱ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ནམས་སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ནམས་ཡོད་
དེ་ནས།

རི་སྤྱི་དཔལ་ཀྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་ནམས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་
བར་རོ། །དེ་ཡང་མངོན་པར་བཙུན་པ་མེད་པར་ཐོབ་པའི་ལམ་ཅན་ལོ་ཞེས་བྱས་
ནས་སོ། །འདིར་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བར་ཚུལ་བ་ཆུང་དུས་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡོངས་
སུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བའོ། །ལྷ་པ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ནི་གོང་དུ་འགོ་བའི་གོང་དུ་སྐྱེས་
པ་དེ་ཁོ་ནར་ཡོངས་སུ་སྤྱངན་ལས་འདའ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ནམ་པ་གཉིས་
ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། གང་གསུངས་པ། རྒྱ་རིའི་བྱ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནམས་ལ་སྐྱེད་ཅིང་འཁོར་
ལོས་སྤྱར་བར་བྱུར་ནས། སེམས་ཅན་ནམས་ལ་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཉེ་
བར་སྤྱབ་པ་ནམས་ཡོད་དོ་ནས་རི་སྤྱི་དུ་དགེ་བ་བཅུ་ནམས་ལ་སེམས་ཅན་
ནམས་སོ་སོར་བཀོད་ནས་ཆངས་རིས་པ་ནམས་ནས་འོག་མིན་རི་སྤྱི་པའི་ལྷ་
ནམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་འདིའི་འོག་
མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། འཕར་བ་དང་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའོ། །དེ་ལ་འཕར་བ་ནི་གང་བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ནས་ཆངས་རིས་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྒྲིབ་གྱི་གོམས་པའི་དབང་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བསྐྱེད་ནས་དེ་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བའོ། །

དེ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་རིས་པར་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཕྱིད་དུ་འཕར་བ་ནི་གང་ཆངས་རིས་པ་རྣམས་ནས་ཞི་འཕོས་ཏེ་གནས་གཙང་མ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་བར་གྱི་གནས་གཞན་ཅིག་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པའོ། །གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི་གང་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་བརྒྱས་ནས་འོག་མིན་དུ་འཇུག་པའོ། །གང་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སྐྱངས་ནས་ཆངས་རིས་པ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་རྣམས་སུ་སྐྱེ་སྐྱེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དཔྱལ་བ་པ་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་པ་དང་གཞིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱུ་བཙུག་འདས་རྣམས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པར་བྱེད།

ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་གཉིས་པ་སྟོན་པའི་ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །གང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཞན་རྣམས་བསྐྱབས་ཞིང་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཙང་མར་མ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་

གཟུགས་མེད་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཤིང་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་སོན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྣ་ཆོག་གས་ནམས་སུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་བྱའོ།

གང་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲམ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དེ་ནི་འདི་
ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། གཞུགས་མེད་པ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་
ཆོག་ནས་རྣམས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱུ་ལོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་གང་གསུངས་པ། སྤྱི་འདི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཡོད་དེ་གང་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་
པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཏེ་ནས། རི་སྤྱིད་དུ་ཆོ་དཔག་དུ་མེད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་འཁོར་
ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིད་བརྒྱ་ཉྱེད་ཕྱག་དུ་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལ་
གནས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཉྱེད་ཕྱག་དུ་མ་རྣམས་བསྟེན་
བཀྱར་ནས་ཕྱིས་འདི་ཁོ་ནར་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་
རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཐོང་བ་སྟེ་ཕྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་
མངོན་པར་ཡང་དག་པར་བྱང་ཚུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དེ་ནི་ལུས་
 གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ལྷ་འཁ་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་
 ཚས་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱེད་ཅེན་སེམས་མེད་པ་ལས་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་དེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཕྱིར་
 མི་སྟོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོར་གསུངས་པ། ལུས་ནི་རྟེན་ཏེ་དེ་གནས་གྱུར་པས་

ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དཔེར་
ན་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བས་སོ། །སེང་གེ་བཟང་པོས་
ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་འགོག་པ་ཐོབ་
པར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་གསལ་བར་
བཤད་དོ། །གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་བསམ་གཏན་དང་ཆོད་མེད་
པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཅེན་པ་
རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །དེ་ལས་
ལངས་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །

དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནས་རྗེ་སྲིད་དུ་ཐབས་ལ་
མཁས་པས་ཐོད་ཀླུ་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཆོགས་རྣམས་སུ་ཆོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གང་སྟོབ་
དཔོན་ཆོ་བ་འགགས་པས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ས་ལ་སྦྱེས་པ་མེད་པ་འགག་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་

ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགོག་པ་ལས་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་
 འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་རྣམ་
 པར་གཞག་ལ།

ལུས་གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ནི་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་དེ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་
 པ་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཡོངས་མཐར་གནས་གྱུར་པ་ཅམ་འགོག་པ་སྟེ་ཐུན་པ་མེད་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ། །དེའི་ཆེ་ནི་ལུས་
 ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་གནས་གྱུར་པ་འགག་པའི་ཞེས་པ་
 ཞི་བའོ། །དེའི་མཐར་ནི་འགོག་པའི་སྟོན་པ་པར་འཇུག་པ་ལས་བཞིན་དུ་འགོག་པ་
 ལས་ལངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙུག་ཅིག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེའི་བདག་ཉིད་དུ་འདི་མངོན་པར་དགོངས་པ་ཁོ་ནའོ། །

བག་ཆགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་འཁོར་བའི་བར་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ནི་མཐར་བྱིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསགས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངས་པའི་དོན་དུ་མཐའ་དབུག་གིས་
 འགྲེལ་བཤད་དུ་མངོན་པར་བརྫོང་བའོ། །གང་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་འདྲིན་པར་སྐྱེ་

བཞིན་པའི་ཤེས་པ་ནི་སྡོན་པོ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ནི་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་སོ། །

ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ།
ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་བལྟ་བར་བྱ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ། །ཆོས་ཉིད་
རྣམ་པར་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དངོས་སུ་ན་ཅུང་ཞིག་ཀྱང་གང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་པ་དང་
ཤེས་བྱ་དག་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འགོག་པ་དེ་ནི་ཟུང་དུ་
འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱང་རོ་ཞེས་མངོན་པར་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཐུགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐ་མི་དད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །སྟོང་པའོ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་དགོངས་པ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་
གང་འཕགས་པ་ཞི་བའི་ལྷས་གསུངས་པ། དམིགས་པར་མེད་པ་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་
པ་དང་། རང་རིག་པ་ནི་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ལ་
དང་ཟུང་འཇུག་ལ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཀྱང་རྫོབ་པའི་རང་རིག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
རང་བཞིན་མདོ་དང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་མང་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་སྤྱི་བར་དཀའ་བས་སོ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
འགལ་བ་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ས་བརྩུ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་རྣམས་བྱེད་པར་ཀྱི་ལམ་མོ། །འདིར་འཕགས་པས་
གསུངས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་ཕུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཅིག་ཕྱུ་ཁོ་ནས་ཏེ། ལྷོ་བས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་
བས་ནི་འདིའི་ཁྱད་པར་ནི་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པའི་
དབྱེ་བ་འབའ་ཞིག་གོ་ཞེས་སོ། །

གང་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་རྣམས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལའོ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་
དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྔ་རྣམས་ལ་སོ་
སོར་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་མཚུགས་ཉིད་ཀྱིས་དང་། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་ཆུང་
དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དང་། སྤར་ཡང་ཆུང་དུ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
བས་རྣམ་པ་བརྒྱ་བཞི་རྣམས་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་གི་
གནས་བདུན་རྣམས་སུ་སོ་སོར་དབྱུ་དང་བརྒྱད་པར་ནི་བདུན་ལོ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་
བདུན་ཅུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་གསུམ་པའི་རྣམ་
པ་གཉིས་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཅིག་ཅར་སྟེ་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་
བསྟན་པར་བྱ་བས་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་བདག་ཉིད་གསུམ་དང་།

ཏྲགས་དང་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བླ་ན་མེད་
པ་བསྟན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་
པ་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་

བཅུ་གཉིས་དང་། སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་དང་བཅས་པས་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཞེས་
བའི་བཅོད་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་། སྒྲོར་བའི་
གནས་སྐབས་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་སུམ་
ཅུ་ལོ།

འདིར་ནི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་
པ་གཉིས་དགུ་རྣམས་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་འཇིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་ངོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
རྣམས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱང་། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་
འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་འདིའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དངོས་
སུ་གསུངས་པ་མེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་དང་ཕྱི་
མར་ཡང་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལས་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
མེད་པར་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ངོ། །འདིར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབྱ་ཆའི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་
སྒྲོང་ངོ། །

རྣམ་པ་ཐ་མ་དང་དེའི་ཕྱི་མའི་རྣམ་པ་རྟོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
གྱི་བར་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དུ་རྣམ་
པར་གཞག་གོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་ཡང་མཐར་ཕྱིན་པའི་

ལམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ནི་རྩོམ་ལྟ་བུའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ་ཞེས་སོ། །མེད་གེ་
 བཟང་པོས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྐྱུས་པའོ་ཞེས་སྐྱབ་ནི་
 འབྲུལ་བ་ཆེ་སྟེ།

སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་
 གང་། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་འདི་འདྲིར་
 མཐོང་བའི་ལམ། །

ཞེས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ནི། དེ་རེས་དྲུག་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་
 པའི་བྱིར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་པ་དྲུག་པ་རྣམས་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་
 པའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་མར་ཡང་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 དྲུག་རྣམས་ལམ་གྱི་བདེན་པས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་བདེན་པས་མ་ཡིན་
 བོ། །དེ་སྐྱད་དུ་མདོར་བསྐྱུས་པར་གསུངས་པ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ནི་ལམ་མོ་
 ཞེས་སོ། །འདྲིར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སྤར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཁམས་གོང་
 མའི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། བདག་ཅག་པ་རོལ་གྱི་སྐྱོན་རབ་དུ་གསལ་
 བར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྐྱབས་འདི་ཁོ་ནར་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་

ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སེང་གོ་
རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་འདི་ལྟར་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །འདི་ལྟ་
སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

ཡང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་དང་པོ་
དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་
ཡང་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་གཟུགས་མེད་པ་
བཞི་པ་དང་གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་
གསུམ་པ་དང་གཉིས་པ་དང་དང་པོ་ལ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ་ཞེས་
པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ཅན་འདུ་བྱེད་ནས་རི་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་
ཅན་གྱི་ཉིང་ལྷ་དན་དང་སྟེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་འབྱུགས་པའི་བར་རྣམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྤྱགས་འབྱུང་དང་། མ་རིག་པ་
འགགས་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འགག་སྟེ། རི་སྤྱིད་དུ་སྐྱེ་བ་འགགས་པ་ལས་ཀྱི་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་འགག་གོ་ཞེས་སྤྱགས་ལས་བསྐྱོག་པར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ལ་ལྟོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བསྟོམས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཐོད་ཀྱིས་དུ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །གཉིས་པ་དང་
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཡང་སྟེ། འདི་ནི་
སོང་བ་གཅིག་གོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ལས་
འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལའོ། །དེ་ལས་འགོག་པ་

ལའོ། །དེ་ལས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །

དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་
ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འདྲ་ཤེས་
མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ལས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
ལའོ། །དེ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
ལའོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་
བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་
མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གསུམ་པ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
ལའོ། །དེ་ནས་ཉིས་པ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་དང་
པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །

འོང་བ་འདི་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་
ལས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་མཉམ་པར་མ་བཞག་
པ་ལ་འཕོ་བར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པར་འགོ་བཅོ། །དེ་ལ་སོང་བ་དང་པོ་
ལ་གནས་དགུ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྟུ་བདུན་རྣམས་སོ། །འོང་བ་ལ་ནི་བཅོ་
བརྒྱད་རྣམས་སོ། །འདི་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་སེང་གེ་བཟང་
པོ་ལ་སོགས་པའི་སྟེ། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དང་མི་འགྲིག་གོ། །ཐོད་ཀྱིས་དུ་

སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ན། དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་
སེམས་ལ་ཅི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་འཕོ་བ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་བཏགས་པའོ་ཞེས་པས་འགལ་བ་མེད་པའོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་ལས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་ནི་ཅེ་
མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བསྟོམ་པའི་ལམ་མོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་
ཀྱི་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བ་སྟེ་དེས་ཅི་ཞིག །འདི་
ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཐལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་
སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟོམ་
པའི་ལམ་རྒྱན་ཆགས་པ་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་བ་དང་
བསྟོམ་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་འདི་ལས་བྱེ་མ་ནས་བཟུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
ཤུ་པའི་བར་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདིས་མ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཐོབ་
ཅིང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་གཞོན་ཏེ་ཞེས་བ་སྟེ་རྒྱས་
པར་སྒྲར་བརྗོད་ཅིན་ཏོ། །

གསུམ་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པ་དང་ལྔ་
པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་གསུམ་
དང་། སྒར་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་
རྣམས་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དང་། བསྟོམ་པའི་ལམ་རྣམ་པ་
དགུ་ཞེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཅུ་འོ། །གང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་

དང་། དག་བ་དང་མི་དག་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དག་འདུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་།

ལྷ་རྗེས་སུ་བྱ་བ་རྣམས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
རྟོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་རྟོགས་
པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། བཅུ་གསུམ་པོ་འདི་
རྣམས་སྲིད་པས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཆོས་
དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ན་མཐར་གྱིས་བགྱི་བ་དང་
མཐར་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་མཐར་གྱིས་སྐྱབ་པར་ཅི་ལྟར་གདགས་པར་བགྱི་ཞེས་
སོ། །འདིར་འཕགས་པས་བགྱི་བ་གཟུང་བས་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་
སོ། །བསྐྱབ་པ་གཟུང་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །སྐྱབ་པ་
གཟུང་བས་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་གོ། །གསུམ་ཀ་གཟུང་བས་ནི་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་གྱིས་པ་རྟོགས་པར་བྱས་པས། ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་གདགས་པར་བྱ་བཞིན་པའོ། །བྱ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་དང་
ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་དབང་པོ་དང་སྟོབས་གྱི་
བདག་ཉིད་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་
དང་མཐུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་མཐོང་བའི་ལམ་
དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་སྟེ་

ནཱ་པ་གསུམ་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ནཱ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དོན་
 དམ་པར་བློན་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རྗེས་སུ་བློན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པའོ་
 ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནཱ་པ་དང་།
 དན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་
 མཐོང་བའི་ལམ་དང་། ནཱ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་བར་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བློན་པ་བསྐྱོམ་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དུག་པ་ནི་ནཱ་པ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བར་ཆད་མེད་
 པའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་མངོན་
 པར་རྫོགས་པ་བདུན་པའོ། །བར་དུ་གཙོད་ཅིང་གོགས་བྱེད་པར་བྱས་པ་ནི་བར་
 ཆད་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་སྟེ། རང་གི་དོན་ལ་ཨན་ཏེ་བར་
 ཆད་མེད་པ་ཉིད་དོ། །

ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
 གཅིག་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ན་དུས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་བྱང་
 ཆུབ་པ་ལས་དང་། གཉིན་པོ་བསྐྱོམ་པའི་ནཱ་པར་སློན་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་
 དང་། མི་ལམ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་དང་། གཉིས་

ཀྱིས་བག་ཆགས་ཅ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས་
ངོ་བོར་ཉོགས་པའི་ཕྱིར་སྟོག་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ནས།

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་མངོན་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱི་སྤྱོད་ཐམས་གཅིག་གིས་བསྐྱལ་བའི་ཐོ་ཆུན་གྱི་རྒྱད་
ཐམས་ཅད་ལན་ཅིག་འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་གཅིག་
རབ་ཏུ་ལྡན་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
འགྲུགས་ཤིང་ཉོགས་པར་བྱེད་དེ་སྟོན་གྱི་བསྐྱོམ་པའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ལས་
སོ། །གང་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པའི་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་པ་ཁོ་ནས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་
དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱིས་བསམས་པ་ཁོ་ནས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ན་པ་
རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ས་བརྩ་པར་
ཡང་གསུངས་པ། དེའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ན་པ་བརྩ་རྣམས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱས་པར་རོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱི་ན་པ་འདི་ཡང་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ཏེ། ལྟན་གྱིས་བྱུབ་
པར་འབྱུག་པ་འདིའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །འདིར་ནི་ཟག་པ་
མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དེ་ལྟར་ཁོ་ནར་
མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡང་ས་བརྩད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་

འགྱུར་མོད། འདིར་རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཐོབ་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་ཇི་
སྐད་དུ་གསུངས་པ། མཆན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་
པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །

མཆན་ཉིད་མེད་པ་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་འདི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉི་བར་ལེན་པའི་བྱང་པོ་ལྟ་རྣམས་ལ་
གནས་ནས་སྦྱིན་པ་གཏོང་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ་རི་སྟོན་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །འདིར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
རྣམས་ལ་སྟེ་མི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལ་མཆན་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་
མེད་པར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི་གང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་དཔེའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་བར་དང་བཅས་པ་དང་བར་མེད་པར་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལྟག་པར་སྟོན་པ་ལས་ཆོགས་ཉི་བར་མཁོ་བ་ཉིད་ཉམས་སུ་སྟོང་ནས་
རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་དང་། རོ་གཅིག་པ་ཉིད་པས། དབྱེར་མེད་
པའི་བྱིར་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པར་འབྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། སྤང་
མོ་བྱང་པོ་རྣམས་ནི་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་
ལྟར་མི་དང་སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པའི་མི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་
ལ་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་མཐོང་
ངོ། །ཁ་ཅིག་ནི་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བར་ངས་པར་སྐད་ཅིག་བཞིའི་ངོ་བོ་ནི་སྐད་ཅིག་

གཅིག་གིས་མངོན་པར་ཉོགས་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཞུས་ནི་དེ་བསམ་པར་
བྱའི་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་སྒྲིམ་པ་རབ་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རྟོ་
རྟེན་ལྟ་བུ་ཡང་རོ། །

གང་ཉོགས་པའི་ཞུས་པ་བདུན་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེས་པས་སོ་སོར་ཕྱིགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་རྟོ་རྟེན་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། འདི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ།
འདིར་ཞུས་པ་བདུན་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྷན་མར།
སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཐོན་
ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་མདོར་བསྟུན། རྟོ་རྟེན་གནས་ནི་
བདུན་པོ་འདི་ཞུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་
འབྲས་བུའོ། །ཁམས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུའོ། །བྱང་ཆུབ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོན་ལས་
ཞུས་ལྟར་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་གང་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་
ལས་ཆོས་དགོན་མཆོག་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་།

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་འདི་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོགས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཡང་བཞི་པོ་ཞུས་ཀྱི་
འབྲས་བུར་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་མ་མེད། འདི་
བྲལ་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །གང་ལས་དགོན་མཆོག་དགེ་བ་

གསུམ་འབྱུང་བ། འོན་དམ་གཟིགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །སྤར་ཡང་
གསུངས་བ། དེ་ལ་གནས་བཞི་པོ་འདི་ནམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ས་བོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར།

སོ་སོ་རང་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བཏེན་པས་དེ་ནམ་པར་དག་
པ་བཟུང་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རྩོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་
གཅིག་རྒྱུའོ། ཅི་ལྟར་གསུམ་ནམས་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྲོ་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱས་ནས། ལྷོ་བས་བཅུ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་ལས་ནམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཛད་
པ་ན། གཞན་གྱི་སྤྲོ་ལ་བཏེན་པས་དེ་ནམ་པར་དག་པ་བཟུང་ནས། དགོན་མཆོག་
གསུམ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་རྩོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་གསུམ་ནམས་རྒྱུ་
ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཆོགས། ཆོགས་
ལས་སྤྲོ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐའ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
ལྷོ་བས་སོགས། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཆོས་ནམས་ལྷན་པ། །ཞེས་པ་འདིས་
དགོན་མཆོག་གསུམ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །

ཁམས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནའོ། །བྱང་ཆུབ་དང་ཡོན་ཏན་དང་སྤོན་ལས་ནམས་
འབྲས་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་ནམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོགས་སུ་བཅད་པ་
འདིས་ཀྱང་སྤར་བརྗོད་པའི་དོན་ཁོ་ནར་སྤྲུང་བར་བྱ་སྟེ། དོན་ནམ་པ་གཉིས་སུ་
འབྱུང་ན་ཡང་སྤར་བརྗོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲོ་མར་བརྗོད་པར་

བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཞན་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ངི་མ་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་
བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
དག་གི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །

དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱུག་གིས་རང་བཞིན་བྱང་པར་གྱི་ལམ་རྣམ་པ་
བདུན་ཅུ་ཅ་གཅིག་ཉོགས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་བུ་
ལ་ཞུགས་པར་རྣམ་པར་གཞག་ལ། སྟོན་ལམ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གསུངས་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་གང་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འདིག་ཉིན་
ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སོ་སོ་གཅིག་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་
རྒྱ་བ་རྣམས་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྟོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
བྱས་ནས། སྟོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་འཛང་རྒྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རང་ཉིད་སོ་སོར་སངས་
རྒྱས་པས་རང་འབྱུང་དང་སྐྱེ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པ་
གཉིས་སོ། །

དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས་གཅིག་ནི་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཐོས་
པ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ནི་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་སུ་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ལྟར་ན་ཆོས་སྟོན་པ་དང་
ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཆོག་སྒྲ་བ་ནི། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་ནས་མ་ཡིན།
རྣམ་པར་མ་དབྱེད་ནས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་
ཆེད་དུ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྒྱད་འབྲུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་འདི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་སྟེ།

སངས་རྒྱུ་སྤྱུ་གྱུར་ནས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་མེད་
པར་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེས་ན་སངས་
རྒྱུ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྒྲོན་
ལམ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་ཉན་
འདོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ནས་སྒྲ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
གདུལ་བའི་རྒྱད་ལ་བསྒྲུན་པ་ནི་སྒྲོན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རི་སྐད་དུ་མདོར་
གསུངས་པ། ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཆོག་སྒྲ་སྤྱུ་བཅད་པས་ལན་བཟུང་པོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་
ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་
ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།

ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་
གང་ཟག་བདུན་རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་བཅུ་དགུ་སྟེ། རང་སངས་རྒྱུ་དང་
བཅས་པ་ཉི་ཤུ་ནི། སྒོ་བ་པ་ཆོག་སྒྲ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
ལྷ་དང་བཅས་ཤིང་བདུད་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དང་། དམན་པའི་བྱང་

ཆུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱེར་
མེད་ཅིང་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ལ་ལར་ནི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ནི་མི་སློབ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་སློབ་
པར་གསུངས་སོ། །

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་སློབ་པ་ཡིན་ཡང་སློབ་པ་ཉམས་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་
བས་སློབ་པར་ཡང་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་འདས་པའམ་མ་འོངས་པའམ་ད་
ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བཞིན་པ་མི་
སློབ་པ་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །སྐྱེས་པས་སྐྱིབ་པ་སློང་བའི་ལམ་
ནི་གནས་སྐབས་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འགག་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ད་ལྟར་བའོ། །འོ་ན་
བརྒྱུད་པ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་ཐམས་ཅད་
ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དབང་དབང་པོ་རྣོན་
པོ་ནི་ཞེ་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ན་མོས་
བ་སྐྱོད་པའི་ས་ལས་སྡོན་དུ་ཡང་ཤེས་ རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ངེས་པ་ལས་
དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལས་ཆོགས་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཉག་
དུ་བཙོན་ཞིང་འདུན་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །

དབང་པོ་འབྲིང་ནི་རབ་དུ་དགའ་བར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། དེ་ནི་སྤར་ཞེ་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ཀྱང་རི་སྤྱིད་དུས་རབ་དུ་དགའ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
ངེས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་ངེས་པ་པའི་རྒྱ་མཚན་སྙིང་རྩེ་ཆེན་

པོ་མེད་པས་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་བཅོན་པར་
འདུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལ་བྱེད་མི་ལྡན་སྟེ། དེ་ནི་སྤྱོད་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ངེས་པ་དང་ལྷན་པ་མེད་པ་དེས་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྙིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་མེད་པས། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པར་
འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་དམན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་མདོ་རྣམས་སུ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་
ཐམས་ཅད་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །རིང་དུ་
སོང་བ་ལ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མི་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །འོ་ན་གལ་ཏེ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ལ་ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱེ་ན་ཅི་ལྟར་མ་ངེས་པ་ཡིན། ཅི་ལྟར་ཡང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་
དུ་བྱས་ན་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་ཅམ་ལས་བྱེད་མི་ལྡན་པར་དོགས་ཤེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གྲང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བརྒྱུག་
པའི་ངེས་པ་ཅམ་ལས་འཁོར་བ་བར་མ་བཟོད་དོ། །

དེའི་བྱེད་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
ན་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཁོ་
ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན།
འདི་ནི་གང་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དེའོ། །འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་
ངེས་པའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་བརྟན་པ་མེད་པའི་བྱེད་པོ། །གང་གི་བྱེད་ངེས་པ་
ནི་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཅི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་

ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་ཞེ་ན། དེ་སྤྱི་ཅམ་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ལས་སོ་ཞེས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རིག་པའོ། །གང་ཡང་ཅི་ལྟར་བྱེད་ལྟོག་པར་དོགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ནི་དོ་
 རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་
 འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་དང་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་བྱེད་མི་ལྟོག་པའི་ཏྲགས་དང་ལྡན་པར་རྒྱས་པར་བསྟན་
 ཏོ། །འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཀྱང་།

ངས་འབྲེད་ ཡན་ལག་ནས་བརྒྱང་ནས། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་
 ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་རྣམས་གནས། །དེ་འདི་
 བྱེད་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱེད་ལྟོག་པའི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་ནི་བྱེད་ལྟོག་པའོ། །དེ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་མི་ལྟོག་པ་དང་བྱེད་ལྟོག་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་
 པ་དོན་གཅིག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་སུ་ཡང་བརྗོད་དེ་ཆེན་པོ་ཉིད་རྣམས་པ་དགུ་ཡིས་སོ། །བཙུན་འབྲུས་ཆེན་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆེན་པོའི་
 གནས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱེད་ཏེ། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའོ། །རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་
 ཀྱིས་ངས་པར་འབྱུང་བའི་བྱེད་འོ། །དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་དང་མཉམ་པར་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་བཞིན་དུ་
འབྱུག་པས་ན་བསྐྱལ་པ་དང་བསྐྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་མེད་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛོམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྒོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆེ་སོ་སོར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བདུད་
བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རིང་དུ་གྱུར་པ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་
དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ནི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས། འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངན་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པའི་རྒྱ་ཚུལ་
ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཛིགས་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་བ་སྟེ། འཆོ་བ་མེད་པའི་འཛིགས་པ་དང་། གྲགས་
པ་མ་ཡིན་པའི་འཛིགས་པ་དང་། འཆི་བའི་འཛིགས་པ་དང་། ངན་སོང་གི་འཛིགས་
པ་དང་། འཁོར་གྱིས་བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་འོ། །རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
ཐམས་ཅད་མཐའ་བའི་ཉིད་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ལས་བཞུད་པ་

གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
བསྐྱོད་པར་བྱས་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་། གསེར་ལས་བརྒྱུད་པས་འདྲ་ཞིང་བརྒྱ་རྒྱས་པ་
བཞིན། །བཀྲེས་པས་ཉན་པ་གཡོས་ལེགས་ཁ་ཟས་བཟང་བ་འདྲ། །སྤྱིན་ཡིག་
ལེགས་པར་རིག་འདྲ་རིན་ཆེན་སྒྲོམ་བྱེ་ལྟར། །ཆོས་དེ་འདྲིར་བཞུགས་པས་ཀྱང་
དགའ་བའི་མཆོག་བསྐྱེད་དོ། །དེ་རྟོགས་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
དང་། བསམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་
ཞེས་པ་རྣམས་པ་ལྟ། དཔེ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ་རྒྱས་པར་བརྟན་པར་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རིགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པའི་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་
མདོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་
པའི་རྟོག་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
སེམས་སྐྱབ་པས།

མོས་པས་སྟོན་པའི་བར་ལ་སྐྱབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དོ་བོའི་ཆོས་ནི་
གསེར་བཞིན་དུ་དགའ་བ་མཆོག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྤྟག་པའི་
བསམ་པ་དག་པའི་ས་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་དཔེན་པའི་
བྱང་པར་དུ་སྐྱེས་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོའི་ཆོས་ནི་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ནི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་
པ་འབད་ཚེ་ལ་དང་བཅས་ཤིང་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་ས་བྱུག་རྣམས་སུ་
བསམ་པར་བྱ་བ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་གཡོས་ལེགས་ཁ་ཟས་
བཟང་པོ་བཞིན་ནོ། །

མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟན་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་
ས་གསུམ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཡོངས་སུ་སྒྲོན་པ་བསམ་ཀྱིས་མི་བྱུང་བ་
ཐོན་ཡིག་ལེགས་པོ་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ཀྱིས་དེ་མེད་པའི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཐུན་ཉིད་ཐོབ། །རིན་ཆེན་སྒྲོམ་ནི་བྱེད་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་
བསྟན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་སྒྲ་
ཆོགས་པར་ངེས་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
བདག་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཅིག་གོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་བྱེད་བྱ་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེད་བྱ་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་
ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཀྱི་བྱིར་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་
གནས་སྐབས་ན་མ་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོའི་མིང་ཅན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་རྣམས་སུ་
དག་ཅིང་མ་དག་པ་སྟེ། ཉན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་དེ་ལྟར་རིགས་པར་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ས་རྣམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདུན་པའི་བར་ནི་འབད་ཚེ་ལ་དང་བཅས་པར་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་དག་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དག་ཅིང་མ་
དག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་དག་པའོ། །ནམ་པ་བཞི་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་རྒྱུད་མཐར་ཆོགས་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །

དེ་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུག་ནམས་ལ་གོས་པ་མེད་པའི་སྐྱེད་པ་སྐྱོད་
པའི་ཕྱིར་སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐྱེ་བ་ཐ་མ་གཅིག་གིས་
བར་དུ་ཆོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། ཐོག་མར་མངོན་པར་ཆོགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོག་པར་གསུངས་ཀྱི་འདིར་སྐྱོད་པ་མི་སྤྱིད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེ་ཡིས། མོས་བས་
སྐྱོད་པའི་ས་ལ་དང་པོར་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ལ་སོགས་པ་ས་བདུན་ནམས་ལ་སྐྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ས་གསུམ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ནམ་པ་དང་པོ་དག་ནི་འཇུག་པའི་ས་དང་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དག་
གོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་དུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ནམ་
པ་བཞི་སྟེ་མོས་བས་སྐྱོད་པའི་ས་ལ་སྐྱོད་པར་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ས་བདུན་
ནམས་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་པའོ། །བརྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་

ནུམས་ལ་ནུམ་པར་སློན་པ་བཤོ། །སངས་རྒྱུ་གི་ས་ལ་སློབ་པ་མེད་པའོ་ཞེས་
ཉོགས་པར་མཛད་དོ། །

འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོར་ནི། སེམས་ཅམ་སྤང་བ་མེད་པ་
དང་། གནས་པ་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱུ་སོ། །འདི་ནུམས་སངས་རྒྱུ་ནུམས་གིས་
གསུངས། གསུངས་དང་སྤྲ་བ་འཇུག་པ་ཡང་། གང་ཕྱིར་སེམས་ནི་ས་བདུན་
ནུམས། སྤང་མེད་འདིར་ནི་བརྒྱད་པའོ། །ས་གཉིས་འདིར་ནི་གནས་པའོ། །ལྷག་
མའི་ས་ནི་བདག་ཉིད་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱུ་ནུམས་གིས་ཞེས་པ་
ནི་ཇི་སྐད་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པའི་ཆོས་
གང་དེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་
ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷ་ལྷ་པར་ཡང་། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་ནུམ་པ་ལྔར་
བཀོལ་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པའོ། །དེ་ནས་བདུན་པ་ཇི་
སྟོང་པར་འབད་པ་དང་བཅས་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་
ལྷན་གིས་བྱུ་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པའོ། །དེ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་
སྟོང་པ་ངས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ་ཞེས་སོ། །

གང་གསུངས་པ། ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་དང་།
མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྒྱུད་ནས་དུག་ པའི་བར་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དུག་པ་ལ་བར་དང་བཅས་པར་མཆོན་མ་མེད་པར་
གནས་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་མཆོན་མ་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་།

བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་ནས་མཆན་མ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་སྟེ། མདོན་པར་
འདུ་མི་བྱེད་ཅིང་། མཆན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་རྣམས་
དྲག་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་མཆན་མ་ལ་སྒྲིད་པ་ཉིད་ནི་ཞི་གནས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་
དག་པ་པ་ཉིད་ན་ཡང་ས་ལྡ་པ་ཇི་སྲིད་པར་འབད་པ་དང་བཅས་པར་གནས་
པའོ། །དྲག་པ་དང་བདུན་པ་དག་མཆན་མ་མེད་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་འབད་པ་དང་
བཅས་ཤིང་མཆན་མ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་འང་མདོན་པར་དགོངས་པ་ཁོ་
ནར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྡ་རྣམས་པར་གཞག་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྣམས་པ་བཞི་ཉིད་དུ་སྟེ་བྱི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
རྣམས་ཀྱང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །འོ་
ན་བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་ནས་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཉིད་དུ་སྤར་གསུངས་ལ།
འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་བཙུ་པར་དང་དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཇི་ལྟར་སྒྲིད་པ་ལ་འདུག་པ་ནི་སྟོན་རོལ་དུ་ངེས་པ་མེད་པར་ཡིན་ལ་
བརྒྱུད་པ་ནས་བཟུང་ནས་ངེས་པ་ཉིད་ན་ཡང་བཙུ་པ་ལ་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པས་
ངེས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི་བརྒྱུད་པ་དང་
དགུ་པ་དག་དང་བཙུ་པ་དང་སྟེང་དུ་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བར་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ངེས་
པ་དང་ངེས་པ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་པར་གཞག་གོ། །གཞན་ཡང་གདུལ་
བྱའི་ངོར་མཉམ་པ་མེད་པའི་སྟེང་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

པར་གཞག་པ་མངོན་པར་དགོངས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་འགལ་བ་
མེད་པ་ཁོ་ན་འབད་པས་ཅལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་སོ་ཞེས་པ་འདི་གཞག་
སྟེ། དཀྱུས་མ་རྗེས་སུ་སྒྲེལ་བར་བྱའོ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་པ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བརྟན་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལས་ཤིན་དུ་བའི་རྣམ་པར་དག་
པའི་ངོ་བོ་མེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པ་དང་། ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་དང་དངོས་
གཞི་དང་མཚུག་གཉིས་དག་ནི་ཀུན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གཞན་དུ་ཀུན་དུ་
འོད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད། འབྲས་བུའི་
གནས་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་རྟོགས་པ་ལས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་མི་སྟོབ་པ་སྟེ་འཁོར་བ་
དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། གང་འདི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་མི་སྟོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐུ་གསུམ་རྣམས་དང་མཛད་པའོ། །སྐུ་
ནི་ལུས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་གསུམ་རྣམས་ནི་སྐུ་གསུམ་རྣམས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཆེན་མོ་དག་དུ་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་

དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
སྲུང་ག་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་
མཆོན་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྣམས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་
སྐུ་ཅན་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དམ་པ། སྒྲ་ན་
མེད་པའི་རོལ་པ་དང་དགའ་བ་དང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་
རྟོགས་པ་ལས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ལས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
རྣམས་སྲུ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱུལ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་སྤྱིན་གྱིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ་ཞེས་སོ། །མདོ་སྡེ་དེ་དང་དེ་རྣམས་སྲུ་ཡང་སྤྱོད་གསུམ་
རྣམས་ཁོ་ན་རྒྱུ་པར་བསྟན་ཏོ། །

མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་ཡང་གསུངས་པ། སྤྱོད་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱི། སྤྱོད་གསུམ་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི། དོན་
འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྱོད་གསུམ་ཀྱིས་བྱང་།
གང་ཞིག་གཅིག་མིན་དུ་མའང་མ་ཡིན་རང་དང་གཞན་ལ་པན་པ་ལུན་ཆོགས་

ཆེན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་གསུམ་ཁོ་ན་བསྟོན་དོ། །

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟུང་ལྟུང་ཞབས་ཀྱིས་གྱུར་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞིང་རྣམས་པ་གསུམ་
དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་པའོ་ཞེས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞི་པའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་རྣམས་པར་གཞག་པ་མེད་
དེ། རྣམས་པར་གཞག་པ་དེ་ནི་སེང་གོ་བཟང་པོའི་རང་དབང་ལས་ཏེ་སྤང་བར་
བྱའོ། །འོ་ན་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོན་འདས་རྣམས་
ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ་ཆོས་དང་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུ་ལ་པའོ། །དེ་ལ་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གང་འདུས་
མ་བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་དོན་དམ་
པར་བཙུང་ལྟོན་འདས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །

གང་འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཏེ། གང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་པ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐྱུ་བཞི་རྣམས་
སུ་རྣམས་པར་གཞག་གོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྣམས་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་འདུས་བྱས་པ་བསྐྱུས་པ་ཁོ་ན་བརྟུན་
པར་འདོད་པས་ཚུལ་ཀྱོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་བཞི་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ན་མཛད་པའི་འཁོར་དང་

བཅས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆུང་པ་བཞིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་དུ་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་བེན་ལ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཐ་གཏོ་ཞེས་པ་རང་གི་དོན་ལ་ཐ་གཏོ། །

དེ་ལྟར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་མ་བཅོས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་
པར་བྱ་བ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་པ་མཐའ་དག་ལྡོག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ནི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱེ། ངོ་བོའི་རྒྱུ་ཕྱིས་པས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་
པས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ངོ་། །འདིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འདའོ་
ཞེས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་རང་གི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཟུགས་
སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ངེ་ལྟ་བུར་པན་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་མངོན་པ་རྒྱ་
ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་བའོ། །དེའི་ཆེ་གང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་
པ་སྒྲོ་བྱུང་བའི་དེ་མ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཟག་པ་མེད་པ། གནས་གྱུར་པས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་པ། འདི་གཉེན་ལས་འདས་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཅིས་བསྐྱེས་ཤེ་ན།

ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཉེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པས་
དབེན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅུ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དང་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་གནས་
སྐྱབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དབེན་པ་

དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་དང་། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་འབྲུང་བ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་རིགས་པས་ཆོས་
དང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྲིད། ཆོས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
རྣམས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་སྐྱུ་མའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་རྟོགས་པས་ཁོང་
དུ་ཆུད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་
པར་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། སྐྱེ་མེད་དེ་
བཞིན་ཉིད་དོ་གང་ཆེ་སྟོ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་
རྟོགས་བཞིན་ཏེ་དེའི་རྣམ་པར་བསྟེན་པའི་སྲིད། རི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་
པར་འབྲུང་བ་དེ་ནི་དེས་ན་ཡུལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་ལྟར་དེའི་ཐ་སྙད་ཉི་བར་སྤངས་
ནས་རིག་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་
པོའི་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པར་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ནའི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏྲན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐྱེའོ། །

རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་དེའི་འཇུག་པ་ཐོབ་པས་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ལས་བྱུང་བ་
རྣམས་དང་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱེ་བཞི་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་པ་

མེད་དོ། །སྤྲུག་གི་ཚུལ་ལས་ནི་གདུལ་བུའི་བྱེད་པར་གྱི་དོར་ཆོས་ཉིད་ལོག་པ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པས་ངེས་པར་བསྟན་ཏོ། །

དངོས་པོར་ན་དེར་ཡང་ལོག་པར་གྱུར་པ་མེད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལགའ་
ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱས་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱས་བརྗོད་པར་བྱ་ལ། ལགའ་ཞིག་ཏུ་དོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡང་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དང་
ཆོས་ཉིད་བྱུང་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་
རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེལ་པ་ཞེས་བྱུང་འཇུག་དང་བྱུང་
འཇུག་གི་སྐྱ་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་ཡང་དོ། །གཞན་ཡང་པ་དོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་
པར་གསུངས་པའི་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་དེར་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་
དང་སྐྱལ་པའི་སྐྱར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་གོམས་པའི་ཆོག་གས་ཀྱི་འཕེན་པས་
དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་སྐྱལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །འབའ་ཞིག་པའི་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་
པའི་སྐྱ་ནི་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཁོ་ནའོ། །གང་ཡང་འདིར་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
དེ་ནི་དེར་ཡང་དོ། །གང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་རང་བཞིན་
ཡང་ལྟོག་པའི་བྱེད་པར་ཐ་དད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ལྟེན་བདག་
ཉིད་ཅན། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱ་ལྟེན་པ་ཡང་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ལ་མོས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བདག་ཅག་གིས་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པ་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་འདྲིགས་པ་
མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་དུ་གསལ་བར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་བརྩམ་པའི་འབྲེལ་
བ་མེད་པས་ཆོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་མ་བབ་ཅིང་མི་འཐད་པ་སྟེགས་གཞན་

ནས་གསུངས་པའི་སྐྱབ་ཞི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་སེང་གོ་བཟང་པོའི་ཞེས་
གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་ཁ་
མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྟོན་པའི་དགའ་བ་
དང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་།

ཉན་པ་པོ་ས་བཅུའི་དབང་སྤྲུག་རྣམས་ལའང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་
སྟོན་པའོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སྟོན་དེ། ཡང་དག་པར་ཡོངས་སྟོན་པ་ནི་ཡོངས་
སྟོན་རྫོགས་པའམ། ཡང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་ནས་
ཡོངས་སྟོན་པ་ནི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་
ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་དང་། ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་དང་ཡོངས་
སྟོན་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་བའི་སྐྱབ་ནི་ཡོངས་སྟོན་པའི་སྐྱབ་ཡང་སྟེ། མཆོན་དང་དཔེ་
བྱད་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་རང་གི་དོན་སྤྲུག་སུམ་ཆོགས་པ། གཞན་གྱི་དོན་སྤྲུག་
སུམ་ཆོགས་པ་མཛད་པ་ཡང་ངོ་། །ཡང་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་བསྟན་
པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོངས་སྟོན་སྟེ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་
པའམ་ཡོངས་སྟོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་དེ་དང་དེའི་བརྗོད་པར་
བྱ་བ་ཡང་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་
ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱབ་འོ། །

གང་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་བ་བྲགས་པས་གསུངས་པ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
གཟུགས་སྐྱབ་ནི། །མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་ཞིང་། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྤྲ་
ཆོགས་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་ཆོགས་

ནི་དཔག་མེད་ལས། །འབྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །ས་བརྩལ་ནི་གནས་ཀྱིས་སྤྲུལ་
 གྱི། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྤྲུལ་གཞིགས་སོ། །འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །རྒྱལ་
 སྤྲུལ་ཀྱིས་སྤྱད་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱིས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་སྤྲུལ་
 སངས་རྒྱལ་བཟོད། །འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་
 བར་བཞེད། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སངས་རྒྱལ་གྱི། །གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཀྱིས་ཡང་
 དག་འབྱུང་། །སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ། །ས་ཡི་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད། །ཅེས་
 སོ། །

སྤྱོད་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་ཀྱང་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་སྤྱོད་
 འདི། །རྣམ་རྟོག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །སེམས་ཅན་ཀྱང་དང་དོན་ཀྱང་
 གྱི། །རང་བཞིན་དེ་ནི་གཉིས་མེད་པའོ། །སྤྲུལ་ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་སྤྲུལ་ཀྱིས་
 དང་། །འགྲོ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་འོ་ལོ། །གང་དུ་རོ་གཅིག་གྱུར་པ་ན། །རྒྱ་མཚོ་
 རུ་ནི་ཆུ་ཐོ་བཞིན། །འདི་སྤྱི་རྣམ་པ་འདི་ལྟའི་སྤྱོད། །སྤྱོད་པ་འདི་ཡིས་ཆོས་
 སྤྱོད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་དག་གྱིར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་
 ཡུལ། །འདི་གཉིས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་བྱུང་བར། །རྟོག་དུ་དེ་ཡིས་རྣམ་པ་རྣམས། །ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་རྣམས་བཞིན་དུ། །མཐའ་ཡས་པ་ཡི་དོན་རྣམས་མཛོད། །དཔུང་
 ལོང་ལྟ་བུ་བདག་གཞག་པ། །རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། །མིག་ཅན་
 ཀྱང་གྱི་གཅིག་བྱ་སྤྱོད། །ཅིག་ཅན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །དེའི་ཆོས་བདུད་ཅིའི་
 བརྩམས་ཀྱིས་ལེན། །འོན་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཞག་པའི། །སྤྲུལ་བ་སྤྲུལ་རྣམས་བསོད་
 རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་པའི་རྣ་བས་ད་ལྟའང་ཉན། །སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་ཅིག་ཐེག་གསུམ་

གྱིས། །ས་བོན་རི་ལྟར་བསམ་རི་ལྟར། །མཐའ་མེད་ཕྱོགས་སུ་མཐའ་ཡས་
བའི། །སེམས་ཅན་འདི་ཡིས་སྒྲིང་བར་མཛད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡང་སྤྱལ་བ་ནི་སྤྱལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་དེས་རྫོགས་པར་བྱས་
བའི་སྤྱི་སྤྱལ་བ་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འཁོར་བ་རི་སྤྲོད་བ་དང་
ནམ་མཁའ་རི་སྤྲོད་བར་དུས་རི་ལྟ་བ་དང་བསམ་བ་རི་ལྟ་བར་མངོན་བར་མཐོ་བ་
དང་དེས་བར་ལེགས་བ་མཐའ་དག་སྤྱབ་པ་ནི་སྤྱལ་བའི་སྤྲོད་ལས་དང་སྤྱལ་བའི་
སྤྱི་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ཤུ་བྱ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དོན་
ཕྱན་སུམ་ཆོགས་བ་མཛད་བའོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཐང་དང་ཆུ་དང་བར་སྤང་ལ་སྒྲིང་བའི་
བརྟན་བ་དང་གཡོ་བ་ནམས་རི་སྟེད་བར་སྤྱི་དང་གསུང་གིས་ཡང་དག་བར་
བསྤྱས་པའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་ནམས་ནི་སེམས་ཅན་ནམས་
འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་འདི་གཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་བ་ནམས་སུ་སྟེ། སྤྱལ་བའི་
སྤྱིའི་མཐའ་ཡས་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་སྤྱི་མའི་སྤྱིས་བྱ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱང་བས་སྒྲིང་བའོ། །རི་ལྟར་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་། གསུང་དག་སྤྱལ་བ་དེ་
ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་ནམས་ཀྱང་མི་སྤྱལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་ཉི་བར་
ལེན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་མེད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་སྤྱལ་བ་ཡང་འདྲོད་བ་མ་ཡིན་ནམ།
སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྤྱལ་བ་སྟེ་རབ་དུ་སྒྲིང་བའི་
ཐབས་ཀྱི་ལས་ཅན་ལོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ་འདྲོད་མོད།
འོན་ཀྱང་ཉི་བར་ལེན་བ་ཡོད་ན་སྟེ། ལྟའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་མི་ལམ་མཐོང་བ་བཞིན་

དང་། བརྗོད་པས་ངག་གི་དོན་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་གང་སྐྱུལ་པ་དེ་ནམས་ཅི་
ལྟར་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན།

བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྐྱུལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་ནི་དེའི་ཆེ་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་
སྐྱུལ་པ་སྤང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱི་ལུས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེན།
མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྐྱུ་ཉིད་ཏུ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། དེས་སྐྱུལ་པའི་ཕྱིར་དང་།
རང་གི་སྐྱུ་བཞིན་ཏུ་གཤེགས་པ་དང་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་སྤྱད་
ནམས་ལ། གྲུ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནམས་ཀྱང་དེའི་སྐྱུ་ནམས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་
བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ལོ། །སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་ནམས་ཀྱང་ཉག་པ་ནམས་
ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་རང་བཞིན་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉག་པ་སྟེ། ཐོག་མ་དང་ཐ་
མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ནི་མ་ཉམས་པའི་ཉག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་ཉག་པ་སྟེ་ཐོག་མ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་ཡང་ངོ་། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་ནི་རྒྱན་ཉག་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉག་པ་སྟེ་མི་སྤང་བར་གྱུར་ནས་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་ཡུལ་ཐ་དད་པར་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་ཏུ་མཛད་པ་ཡང་ཉག་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ནི་བཅོམ་
ལྟན་འདས་ནམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་པའི་ལུས་སོ། །དེ་སྤྱད་ཏུ་ཡང་གསུངས་པ། རབ་
འགྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཆིག་
སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ནམས་པར་དག་པར་
བྱང་བའོ། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་

སྤྱིར་གསུངས་ཏེ། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དག་དོན་དམ་པར་
བྱེ་བྲག་མེད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ལོ། །

གང་དེ་ལ་རག་ལས་པ་སངས་རྒྱལ་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ཞེས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ལུས་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་སྟེ་དོན་
དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གངས་ཇི་ལྟ་
བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱག་རྣམས་
ལ་ཡང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་སོ་སོར་སྤང་བཞིན་པའོ། །འོ་ན་སྤྱལ་པའི་སྤྱུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་རག་ལས་པར་
འགྱུར་མོད་དེ། དེའི་དབང་གིས་དེ་དེ་དང་དེར་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཡིན་ན། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་
ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ངེས་པར་འབྱུངས་པ་འོག་
མིན་གྱི་ས་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ།

སྤྱི་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་དེ་ལ་རག་ལས་པ་ཁོ་ནར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་
ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡོད་ན་གཞན་ལ་མི་སྤང་
བ་མཆོག་ཏུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཀྱང་
སྤྲོད་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་སྟན་ཅིག་སྤྲོད་
མེད་པའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་དགའ་བ་དེ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་

རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཐོབ་པའི་ངོར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་རུས་པ་ལ་དེའི་ངོར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་
ནི་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པ་ཅམ་མོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་མཁན་དེ་ཡང་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་འདིའི་ངོར་རྗེས་སུ་
མ་སྟུན་བ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་ཡང་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་དག་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་རོ་གཅིག་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་བཙུག་པ་
འདས་ནམས་སོ་ཞེས་པའོ། །རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་དོན་ཅི་གཙོད་པར་གསུངས་པ།
གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་ནམས་ང་ལ་སྐྱར་རྟོགས་པ། །ལོག་པས་
བཙུག་པར་རབ་སྐྱེས་པའི། །སྐྱེ་བོ་དེས་ནི་ང་མི་མཐོང་། །འདྲེན་པ་ནམས་ནི་ཆོས་
ཀྱི་སྐྱེ། །ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་བལྟ་བར་བྱ། །ཆོས་ཉིད་ནམ་པར་ཤེས་བྱའང་
མིན། །དེ་ནི་ནམ་པར་ཤེས་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །གང་ནམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་
བ་ཅམ་མམ་དབྱངས་རྗེས་སུ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་
ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་ཤེས་སོ་ཞེས་སེམས་པ་དེ་ནམས་ལོག་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་
མཐོང་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པས་བཙུག་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་
གྲུས་པར་ལྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དེ་ནམས་ཀྱིས་བདག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མཐོང་
བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་དེ་མཐོང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་

རྟོགས་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མཐོང་བར་གྱུར་ཀྱང་གང་གི་ཆེ་མཐོང་བ་ཉིད་
ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེའི་ཆེ་ཅི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར། དེའི་ཆོས་མཐོང་བ་
ནི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་སྟེ་དེ་ནི་དེ་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོས་དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་
གཟུགས་དང་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཅེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་མི་རུས་ལ། དོན་དམ་
པར་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དག་རྒྱབ་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་སུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་བཟླ་བྱ་ཞེས་པ་འདིར་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་བའོ་ཞེས་མངོན་པར་
དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཟུགས་སུ་བཟླ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་
དེ་དང་དེར་གཤེགས་པ་དང་འབྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་
ཕྱིར་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་བ་འགའ་ཞིག་ནས་བྱོན་པ་མ་
ཡིན་པས་རི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟར་གཤེགས་པ་སྟེ། གཤེགས་པར་མཛད་
པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འཁོར་བ་དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ཐ་དད་པར་དམིགས་
པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཡང་དེ་ལྟར་འཁོར་བ་ལས་མ་གཡོས་ཤིང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
པ་མེད་པ་སྟེ། ཅི་ལྟར་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བཞུད་པར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ནི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་ཐོན་ལས་མཛད་པས། གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་

སྐྱུལ་པ་ལ་སྟེ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་པ་
གཡོ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་བདག་
གཉིས་ཀ་མེད་པར་རབ་རྟེན་གནས་པའོ། །

ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་པར་མཛད་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བདག་གི་སྐྱུལ་པའོ་ཞེས་བདག་ཉིད་གསལ་བར་ཡང་མི་
མཛད་དེ། གཞན་དུ་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་གུས་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ་རྒྱས་
པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འདུག་པའི་སྟོན་ལས་རྣམས་གསུངས་པ། རི་ལྟར་སྐྱ་
མ་བྱེད་པ་བཟང་བྱ་དང་ལོངས་སྟོང་གི་དངོས་སོ་སྣ་ཆོགས་རྣམས་སྐྱུལ་ནས་
དགའ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་འདི་གཉིད་ཀྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་རྣམས་མ་ཡིན་པའོ་
ཞེས་མི་ཤེས་ལ། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྟོང་པ་དེས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལས་ལོག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་མེད་ལ་སེམས་
ཅན་དུ་གདགས་པ་ཡང་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ་
ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བདག་ཉིད་སྐྱ་གསུམ་དུ་སོ་སོར་སྤང་བའོ། །

དེ་ལ་དངོས་གཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆོས་དང་ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པའི་
སྐྱ་ཉི་ཉོགས་པའོ། །མཐུག་ནི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱ་སོ་སོར་སྤང་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཁོ་ན་
ལོངས་སྟོང་རྟོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་སྤང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྟོན་ནས་
གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལྟན་པ་

དང་ཞིང་དག་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡང་ངོ་། །སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་དག་གྲང་སོ་སོར་
ཡེ་ཤེས་ལྗེ་རང་བཞིན་དག་གོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོར་གསུངས་པ། རྣམ་པ་
ལྡན་པའི་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ་
རིག་པར་བྱའོ། །ལྡན་པའི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་
དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དོན་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་གཞི་ནི་ལྟོག་པ་གཙུག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་
བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་རྟོགས་པའི་ཐོབ་པའོ། །

གང་མདོ་སྤེའི་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལོངས་སྐྱོད་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པར་
བྱའོ་ཞེས་བཤད་སྐྱར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཉིད་དུ་ཡང་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པ་དང་
སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རབ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །མཉམ་པ་ཉིད་
དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་པོ། །མཇུག་ནི་
གཙུག་པོ་ལྟོག་པ་གཙུག་པ་གཙུག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བ།

སྒྲིབ་ཇི་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་
རྫོགས་པ། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཕྱུག་སུམ་ཆོགས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྟོམ་
པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་
ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ཆད་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ན་མཛོན་སུམ་སྟེ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཙུག་ལྡན་
འདས་སོ། །མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་གསུམ་
པའི་སེམས་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོ་སོ་བ་རྗེ་ལྟར་
ཐག་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་འདས་པ་དང་། མ་ལོངས་པ་དང་། ད་
ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་བཞིན་གནས་སྐབས་སོ་སོ་བ་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན་དུ་གསལ་བར་སོ་སོར་སྤང་བའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གི་དེ་
ལྟར་གཟུགས་བརྟན་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཏྲག་ཏུ་བདག་ཉིད་དང་མཉམ་པའི་
སེམས་ཐོབ་པའོ། །

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གིས་དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཁོ་ནའི་
བཙུག་ལྡན་འདས་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་རང་གི་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོད་པ་
རྣམས་སོ་སོར་རྟོགས་པར་མཛད་པའོ། །བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་གིས་དེ་

ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་འདི་
ཡང་རྟོག་པ་ལུན་སུམ་ཆོག་པ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་ཁོ་ནར་མངོན་སུམ་དང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པ་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་མངོན་
སུམ་སོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཆོ་བ་ཀླག་པ་པས། རྣམ་པ་ཀྱན་མཐུན་ཡེ་ཤེས་
ནི། །མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་
སུམ་ཞེས་ནི་འདོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ཅིག་ཅར་
པན་ཚུན་ཐ་དད་པའམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན། དེ་ལས་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ན་ཐ་དད་ན་ནི་ཤེས་
པའི་རྒྱུན་ལྷ་རྣམས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ལྷ་
རྣམས་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་སྤར་གདགས་པ་རྣམས་སྐྱ་སོ་སོ་ལ་ཅིག་ཅར་ཐོབ་པར་
འགྱུར་ཏེ་ལུས་གཞན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་རྣམས་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
མ་ཡིན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས།

གཟུགས་དང་རོ་དང་བི་དང་རེག་བུའི་རྩལ་ཐ་རབ་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་ལ་བུམ་
བ་གཅིག་ཏུ་གདགས་པ་བཞིན་དུ་ཆོག་པ་བ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་འབྲེལ་བ་
ལས་དབྱེར་མེད་པའི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་ཏུ་གདགས་པའི་
ཡུལ་ཁོ་ནའོ། །ཆོག་པ་བ་གཅིག་ལ་རག་ལས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གཞན་
ལུས་ལ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བཞིན་དུ་སྟོབས་དང་། མི་
འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་ལས་པ་
རྣམས་སོ་སོ་རང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཅིག་ཅར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གངས་

མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འགྱུར་མེད་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གཅིག་ཏུ་གདགས་པ་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མོས་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་གྱུར་ཅིང་། །འབྲས་བུ་གཅིག་ལ་ཉེར་མཁོ་བ། །དབྱེ་བ་མེད་པར་འཇུག་ནམས་ལ། །སློ་གཅིག་ཀྱང་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གནས། །ཞེས་པ་རིགས་པའོ། །

གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ནམས་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་པའོ་ཞེས་པ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ནམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ལ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མང་པོ་འབྲེལ་བ་ནམས་ཅིག་ཅར་རྒྱན་དུ་འཇུག་གོ་ཞེས་པས་འགའ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ཡང་ནམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ནམ་པ་ཐ་དད་པས་ཀྱང་དབྱེ་བར་བྱ་ན་ནི་རྩལ་སྤར་བ་ཉིད་ཅམ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལྟག་མ་མེད་ལ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་ནམས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མེད་དོ། །

དེ་ལྟར་གྱུར་ན། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ནའོ་ཞེས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པ་སྤར་བརྗོད་ཟེན་ཏོ། །གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་། འི་མེད་དབྱིངས་ནས་སངས་རྒྱས་ནམས། །གཅིག་དང་མང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ལུས་མེད་

ཕྱིར། །སྡོན་གྱི་ལུས་རྗེས་འབྲང་བའི་ཕྱིར། །གཉིས་དང་གཉིས་དང་གཅིག་གིས་
འི། །འདྲི་འཛིན་སྐྱེ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་ཅེས་སོ། །

ཅེ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་འབྱོར་པའི་དབང་ཕྱག་དམ་
པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ན་
དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་བསམ་མོ་ཞེས་ནི་
མི་བརྗོད་དེ་རི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་འགྱུར་མོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པ་ལ་ནི་བརྟག་པ་དེ་མེད་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་གཞན་གྱི་སྡོད་ལུལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
གང་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པར་གསུངས་པ། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
དེ། །རྟོག་གེ་བ་རྣམས་སྡོད་ལུལ་མིན། །ཞེས་སོ། །ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་།
རྣམ་འབྱོར་རྟོག་པ་བསམ་མི་བྱ་བ། ཅེས་སོ། །གང་བསམ་གྱིས་མི་བྱ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལར་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་
དད་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་ངོར་སྡོན་གྱི་སྡོན་ལས་གྱི་
འཕེན་པའི་འཕགས་ལས་སོ་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ལོགས་པར་གནས་སོ། །

འོ་ན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱེད་པ་ཅི་ལྟར་སྤྲིད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་
པ་གསུམ་དུ་གོམས་པ་གང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཅི་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་བལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་
རྣམས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མཐོང་གི། འདི་ལས་འདི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་

པའི་སྐྱུལ་པ་ལ་མཁས་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ནི་དེ་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྐྱུལ་པ་
ལ་གོགས་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐོང་བ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
གོགས་ཉིད་དུ་མ་མཐོང་ངམ། འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པས་
སོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ན་ཡང་མེད་པས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཆེ་དགའ་བའི་
དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་སྒྲོན་དང་མཐོང་བ་ལ་ཡང་སྒྲོན་མེད་པར་རྟོག་པ་དེའི་ཆེ་
འདོད་ཆགས་ནི་གསལ་བར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཆེ་ཡང་མི་དགའ་བ་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡོན་ཏན་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་ཆེ་ཞེ་སྒྲུང་རོ། །གོ་མས་
པ་མེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་གཏི་མུག་
གིས་བྱས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ལ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།
འོན་ཀྱང་རྒྱུད་མི་མཐུན་པ་སྦྱེས་པས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམས་པས་དེ་ལྟ་དེ་
ལྟར་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་གང་ཉིད་ཀྱིས་མི་
མཐུན་པ་ལྟོག་པས་གང་གི་ཆེ་རེ་ཞིག་སྒྲོ་རྣམས་རང་གི་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་ངེས་
པར་རྟོན་ཅིང་མཐར་ཐུག་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་བསྐྱོམ་པ་རབ་དུ་

གྲུར་པ་ན་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱོམ་པའི་བྱང་
བར་གྱི་སྟོབས་ཁོན་ལས་ཏེ། ལྷའི་དབང་ལས་བདེན་པའི་མི་ལས་བཞིན་ཏེ། རོན་
གྱི་རྣམ་པ་ནི། རོན་རྗེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་མེད་པར་མ་ཡིན་ལ།

དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་རྡོ། །གང་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་དུ། གཟུང་
བའི་མཆན་ཉིད་བསམ་པ་འདི། །མ་དག་ལྗོ་ཅན་ལ་ཡིན་གྱི། །རྣལ་འབྱོར་རྟོག་པ་
བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་སོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་འབྲ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་དག་གིས་རིག་བྱུར་གནས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་འབྲ་བ་ཅམ་གྱིས་གྲང་
རྡོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བ་ནི་རོན་འཇུག་ཡུལ་ཉེ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་
སྐྱེ་བའོ། །འོན་འབྲུང་འགྱུར་དང་བྲུང་བེན་དག་དུས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་ན་དེས་
ཅི་ལྟར་སྟོན་ཞེ་ན། ཡུལ་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ལ་ཡང་འདྲིར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པས་
འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
རྡོ། །དེ་ནི་དེ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཞན་ཡང་འབྲུང་འགྱུར་རམ་འབྲུང་བར་
རྡོ། །གལ་ཏེ་དེའི་དུས་ན་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེའི་ཡུལ་ན་ད་ལྟ་བུ་ཡང་མེད་དོ་
ཞེས་པ་མཚུངས་སོ། །རོན་བྱ་བ་ཡང་དེ་རྗེས་དེའི་ཡུལ་ཉེ་བ་ན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་
དེའི་དུས་ཉེ་བ་ན་འོ་ཞེས་པ་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

ཅི་སྟེ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱེད་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་གྱི་
སེམས་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་ནི་རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་པ་

ཉིད་དུ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་
བར་འཇོག་པར་བྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱ་བའོ། །

འོ་ན་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་ཤེས་
བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་ལ་བྱུང་ན་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་རྣམས་འདི་ཙམ་ཞེས་
ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྤྱིར་མཐའ་མེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་གཞོན་དེ། དེ་ལྟར་ནི་
ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མེད་དོ་
ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཅི་ལྟར་མཐའ་དང་ལྡན་པར་
མི་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་གལ་རྣམས་ན་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལྟ་ཁོ་ནར་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པའི་ཐུགས་མཐའ་མེད་པས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པས་ཏེ། སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་
སོགས་པ་དུ་མ་བཞིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཆད་པར་
བྱས་ན་ནི་མཐར་ཐུག་ག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ནོ། །གང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་
མཐའ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་མ་
ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་མེད་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་
ཀྱང་ཡུལ་བཞོན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ལ།
སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་གངས་མཐའ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་། །

དེའི་སྤྱིར་འདི་ནི་འདིར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་བདེན་པ་
མཐོང་བའི་ཤེས་པ། དོན་དམ་པར་ཡུལ་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་ངས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་རྟགས་དང་ལུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་དབང་ལས་སྐྱེ་བས་ཉེ་བར་

བསྟན་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱ་བར་འགྱུར་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་ནལ་འབྱོར་པ་ནམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་
 ནལ་འབྱོར་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་དེ་བཞིན་བྱང་བའམ་འབྱུང་བཞིན་
 བའམ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱང་བ་དང་མ་འོངས་པའི་
 དངོས་པོར་གཞན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དེ་ལྟ་ཁོ་ནར་འགལ་བ་དང་མི་
 འགལ་བ་དང་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནམས་པ་སྣ་ཆོགས་
 པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ཅན་གྱི་སྟོས་པ་ནམས་ཕྱི་རོལ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གསལ་
 པའི་ངོ་བོ་གསལ་བར་སོ་སོར་སྤང་བ།

རྟགས་དང་ལུང་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་མི་སྐྱ་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་
 ཚད་མར་འདོད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་བྱ་བ་བྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་རྗེས་ཐོབ། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ནམས་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་
 ཞེས་པའོ། །ཡང་གཞན་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་སྐྱུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དེ་བཞིན་ནོ་
 ཞེས་སོ། །དེ་དང་འདིའི་འདོད་པ་དང་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རིགས་མོད། ཤིང་
 ཉ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་གཞན་དུ་དབྱེད་ཅིན་ནོ་ཞེས་པ་འདིར་ཁར་འབྱུང་བྱ་ཆེ་
 བས་ཅི་བྱ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནམས་མདོར་བསྐྱས་ནས་ནམས་པར་གཞག་སྟེ།
 རྒྱས་པ་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་འགལ་ཞིག་
 ནམས་པར་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་མདོར་བསྐྱས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་

ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ནའོ། །ཕྱེ་བས་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་རྣམས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་མངོན་པར་མཆོན་
 པར་བྱ་བ་རྣམས་ཏེ།

འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྒྱའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་དང་
 སྤང་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཀྱན་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་དང་མཐར་གྱིས་པ་དང་སྐད་ཅིག་གཅིག་
 ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམས་ནི། འདིས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ་ཞེས་པ་
 དེའི་སྦྱོར་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་
 འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །སྤང་ཡང་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་རྒྱས་པར་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་དུག་རྣམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཀྱན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་ངེ་ལྟ་བར་སྦྱོར་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རབ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་གོ་རིམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
 མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་
 ལས་ནི་རྒྱའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྤང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །

གང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་
 ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བཞི་རྣམས་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱའི་ཞེས་འཕགས་པས་

ནམ་པར་གཞག་པར་མངོན་པ་ནི་འདི་དང་དོན་གྱིས་མ་ཐུན་པ་ཁོ་ནའོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནམ་པར་གཞག་པ་འདི་ཐམས་ཅད་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཁོ་ན་འདིར་བརྟུང་པའོ། །ཐུབ་པའི་
དགོངས་པའི་རྒྱ་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤང་བའི་ལེ་འུ་སྟེ་ཡོངས་སུ་
བཅད་པ་གསུམ་པའོ། །

དེ་ལྟར་འདུན་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙུན་འབྲུག་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་། སྦྱོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། གཟུངས་
དང་། སྦྱོབས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོམ་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་སྦྱོང་དང་ལྷན་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པ་དུག་ནམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ་འདི་ནམས་ལ།

དད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་དག་པར་
སྦྱེས་པ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་མོས་པས་རབ་ཏུ་དང་བ་སྦྱེས་པ་ཐོབ་པར་རྒྱས་
པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐོབ་པ་གང་རུང་རུང་འདོད་པའམ་
གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་པ་བསོད་ནམས་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་
མངོན་པར་འདོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བསམས་པའི་དོན་ནམས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པ་
ཉིད་དུ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལེན་པ་

དང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་པའི་ཚོགས་ཉི་ཤེས་སོགས་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་དང་པོ་རེ་ཞིག་སྤྱིན་པའི་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

དེའི་ཡོན་ཏན་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་མཐོང་བའི་ཚོས་ནི་ད་ལྟར་བའི་
སྦྱེ་བའོ། །དེ་ལ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཐོབ་པ་དང་
བརྒྱད་པས་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཚུགས་བཅུ་རྣམས་སྤྱི་ཞིང་
མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ལས་བརྒྱན་པར་བྱས་ནས་ལྟ་དང་
མིའི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་སྤྱི་ཅིག་སོ་སོར་སྤྱོད་
བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱལ་དང་མཉམ་པ་ཁོ་ནའི་བསྐྱལ་པར་ཚུགས་བཅུ་ན་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཕུལ་ལ། གཞན་གང་ཞིག་གིས་སྤྱི་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བཞིན་པ་ཁོ་ནས། འདི་
ནི་འདི་ལྟ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་མོས་པས་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདིས་ནི་སྤྱི་བྱི་
སྤྱིན་པ་པོ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་ཏེ། མོས་
པ་དང་། བསོད་ནམས་དག་ནི་སྦྱེ་བ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མོས་པ་འཕེལ་བས་བསགས་བཞིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆུ་བོས་
སྤྲིག་པའི་བྱི་མ་བརྒྱས་ཤིང་། སྤྲིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ངན་འགྲོ་གསུམ་རྣམས་དང་།
གཞན་དོན་ལ་འབབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་། བདེ་འགྲོ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དམན་པའི་
ཚོས་ཀྱི་བསྐྱུགས་པ་སྤྱི་བའི་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་རིང་དུ་བྱེད་ལ་ལྷ་སྤྲིགས་
པ་དང་བདུད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་

བ་དང་། འདི་ག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་བཀྱར་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནམས་མཐོང་བ་དང་། དེ་ནམས་གྱིས་འདོམས་པར་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ལས་
བརྒྱད་པས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཏེ། རྒྱས་པ་ལས་ནི་སྐལ་བ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །འདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་
ནམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཆེན་མོ་དག་ཏུ་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་སློ་བྱོས་
མི་ཟད་པའི་མདོ་དག་གིས་ནི། དེ་ནམས་ལ་རིམ་བ་ཇི་ལྟ་བར་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་
ནམས་གསུངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་།
སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནམས་དང་། ཆད་
མེད་པ་བཞི་ནམས་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནམས་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་
བཞི་ནམས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནམས་དང་། སྟོན་པ་བཞི་
ནམས་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དག་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ནམས་དང་། ཞི་གནས་དང་།
ལྷག་མཐོང་དག་དང་། གཟུངས་དང་། སློབས་པ་དག་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་
ནམས་དང་། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཉིད་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་གྱིས་
མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྦྱོར་བ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དག་རིམ་བ་
བསྐྱོག་ནས་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བར་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྟོན་པ་བརྒྱད་པས་ནི་སྦྱོར་བར་གསུངས་

སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་བར་མ་འཕགས་
པས་ཉི་བར་བཞག་པས་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཉོགས་པར་བྱས་པ་ནི་གསལ་
བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་སྟ་
ཆོགས་པ་སྟེ། མདོ་ལ་ལར་ཆོས་ཁ་ཅིག་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟན་པ་
འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དཔེར་བརྗོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་
བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་མི་ཟད་པས་ན་ས་དང་
མཚུངས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་ཆོགས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
གཞིར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོར་དོན་གྱིས་
གསུངས་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མངོན་
པར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། བན་པ་དང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་མཐར་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་།

ས་དང་མཚུངས་པར་ཡང་འགྱུར་གྱི་ངི་ལྟར་ཡང་བཏང་སྟོམས་པར་འཇུག་
པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་དེར་ཉི་བར་
འཆོ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་

ཉོག་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་ལྷན་པར་
ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་།

དབུལ་ཞིང་སྐྱོ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱིས་འཕྱོར་བ་ཆེན་པོ་ལ་ངེས་པར་སྐྱོར་
བར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྐྱེས་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ཤིག་ཀྱིས་དང་བཅས་པས་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་གང་གི་ཆེ་བྱེད་པར་འགྱུར་སྐྱེས་པ་དང་། དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་
དཔྱུལ་བར་གནས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱིས་ལ་ཕན་པ་ཁོ་ན་ནམ་ཞིག་བྱེད་
པར་འགྱུར་སྐྱེས་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་འཕྱོར་པས་འཛིག་ཉེན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་ནམ་མཐོང་བར་འགྱུར་
སྐྱེས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་ཞིག་ཆེ་འདོན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ལ་ཕན་པའི་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་སྐྱོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་
དང་བྲལ་བའི་སེམས་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་རོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བ་དང་།
སྐྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་མི་བྱེད་པའི་ངག་དང་།

གཞན་ཀྱི་དོན་དང་བྲལ་བའི་གསོན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་སྟོབས་
ཆུང་བའི་ལུས་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སྒོ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའི་ཇུས་ལོར་དང་། འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་དང་
བྲལ་བའི་དབང་སྤྱག་དང་། གཞན་འཆོག་པས་དགའ་བ་ཀྱིས་སྐྱོ་བ་དང་། སྐྱོ་
བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱི་

འབྲས་བུ་བདག་ལ་གྱུར་ཅིག། བདག་གི་ལེགས་པར་སྐྱད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་
བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །

འདིའི་ཐེས་སུ་བསྐྱགས་པ་རི་སྐྱད་དུ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པར། འོད་
སྤངས་འདི་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པའི་མངལ་དུ་
གཞོན་ཏུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ཆགས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་
པར་གྱུར་ན། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་མེར་མེར་པོར་གྱུར་པ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་སྤོན་
པ་དེ་ལ་དེར་ལྟ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞོན་ཏུ་
མགྲོགས་པ་དང་སྟོབས་དང་ཤུགས་དང་མཐུ་ཐོབ་པ་ཆེར་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་
མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རིགས་མི་
འཆད་པའི་ཆེད་དུ་གནས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་སྤོན་པ། ཉོན་མོངས་
པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱར་རྒྱར་པོར་གྱུར་པ། ཐ་མལ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་མོད།

འོན་ཀྱང་དེར་སྟོན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྟ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་
ལྷན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཀྱི། དག་བཙུམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་
གཏན་པ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གདུང་མི་འཆད་པའི་ཆེད་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འོད་སྤངས་འདི་སྟེ་
སྟེ། བྱ་ཀ་ལ་པེང་ཀའི་ལྷ་གུ་སྒོ་ངའི་སྐྱབས་ན་གནས་པ་མིག་མ་བྱེ་བ་ཡང་། འདི་

ལྟ་སྟེ། ཟུང་ཅིང་སྒྲན་པའི་སྒྲ་སྐད་བསྒྲགས་པས་བྱའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་རྟོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་སྤྱབས་ན་གནས་པ་ལས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲན་པ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་བྱ་བས་མིག་ཁེབས་པ་ཡང་།

འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་བའི་སྟོར་བ་དང་། ཐུབ་པའི་སྒྲ་
བསྒྲགས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
རྟོ། །འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རི་ལ་སྒྲན་གང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་
ང་ཡིར་བྱ་བ་མེད། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དེ། ཉན་གང་
ལ་བཏང་བ་དེ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
གང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲན་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
པར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པས་དེ་
རྣམས་གསོ་བ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོར་བར་བྱེད་དོ། །འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་ལྟར་
ཆོ་བ་གསར་པ་ལ་བྱུག་འཆལ་བ་དེ་ལྟར་ཆོ་བ་གང་བ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །འོད་སྤངས་
དེ་བཞིན་དུ་ང་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ཐུན་པར་དད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་བྱུག་བྱའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱང་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་རྒྱང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་དོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་ཡང་། འདི་གཉིས་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་

ཕན་ཡོན་དག་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་གནས་སུ་གྱུར་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྒྲ་མར་གྱུར་བ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དང་སྐྱེད་བྱ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་འདྲ་བ་དང་གཞོན་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་ནི་གཞོན་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཏེ། གང་གིས་བསྐྱུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་གཉིད་ལོག་གམ་སྟོས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སྦྱལ་ལམ་གཞོན་སྦྱིན་རྣམ་མི་མ་ཡིན་པ་གཉེན་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་འཆམས་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཆེ་བརྗེས་ནའང་བསོད་ནམས་དེས་གཞོན་པ་ཉུང་བ་དང་། བྱེད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནས། བྱེད་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཉམས་པ་མེད་པའི་བར་དུ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ལག་ཏུ་སོང་བ་རྣམས་མ་གྲུབ་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡམས་དང་ཉེ་བར་འཆེ་བ་དང་། བྱེད་འགོ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་དང་། རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ལག་ཏུ་སོན་པ་རྣམས་འབྱུང་ན། གྲུབ་པ་རྣམས་སྒྲར་སྒྲ་ཅི་དགོས། ཞིང་གང་ན་གནས་པ་དེར་འཛིགས་པ་དང་སྤྲུག་པ་དང་། ལུ་གཤིང་འཛིགས་པ་རྣམས་དང་། མི་མ་ཡིན་པས་བྱས་པའི་ཉེ་བར་འཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་། མ་གྱུར་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་ལ་གྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་བརྒྱ་ལ་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་རྣམས་སུ་ངན་འགྲོའི་སར་སྦྱེས་ཀྱང་དེ་ཆད་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བར་གྲོལ་ལ། དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་

ཞིང་། ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྐྱོ་བའང་སྐྱེའོ། །སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱང་རྗེའི་
སེམས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
པོས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་པན་ཡོན་མང་པོ་རྣམས་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་
གིས་བསྐྱུས་པའི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་བསམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་དང་དེའི་དུས་དག་ཏུ་
རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མི་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
བར་གྱི་བསམ་པ་ནི་བསམ་པ་འོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་མཆོད་པར་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་དང་། ཞིང་
ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བའི་བསམ་པ་འོ། །དེ་ལ་དང་
པོ་ཡང་བ་དང་ལྷུ་བ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱོད་པ་བཅུ་རྣམས་སུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་གང་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་གདུལ་བྱ་ཉི་ཤ་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བའོ་ཞེས་
འདས་པ་རྣམས་དང་གང་ཡང་གདུལ་བྱ་ཉི་ཤ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བཞིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ན་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གང་ཡང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
དོན་རྫོགས་པར་བྱས་པ།

ལྟར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་མ་གྱོན་པ་
རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་བདག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱའོ་ཞེས་
པ་ནི་ཡང་བ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱེ་གཟུགས་རྣམས་དང་མཆོད་ཏེན་རྣམས་

དང་ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་
པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱབ་པ་ནི་སྦྱབ་པའི་མཆོད་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པ་ནི་སྦྱོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི་བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐོ་དམའ་དང་སྤོང་དུ་མ་དང་
ཆོར་མ་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མོ་དང་བོང་བ་དང་གཅན་གཟན་དང་སྦྱལ་དང་ཆོམ་
རྒྱན་དང་ཐུ་གེ་དང་ཆུ་དང་ནད་ཀྱི་དགོན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་པར་དག་
ཅིང་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་ཡངས་པ་དང་། དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ། ངན་འགྲོའི་ས་དང་བྲལ་བ་ཤེལ་
དང་ཨི་རྩ་རྩི་ལ་དང་། བེ་རྩུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
བའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཞིང་དེར་གང་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྦྱེ་གནས་དང་རིགས་
ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་ལྟ་
དང་མིའི་བདེ་བ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ངན་འགྲོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བས་རྟག་ཏུ་བདེ་
བར་གྱུར་ཅིག །ལུས་དང་སེམས་གཞོད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་།

དེ་རྣམས་ཡོ་བྱད་གང་དང་གང་གིས་བདེ་བ་འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་མངོན་པར་
འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་དེ་དང་དེ་རྣམས་ལ་བདག་གི་དགེ་བའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་
ལས་ཉེ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
པར་ཡང་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་
སུ་སྦྱིན་པ་དང་། ཡིད་ལ་རེ་བ་རྫོགས་པ་དང་སྦྱོ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་དང་ལྡན་པར་བྱའོ་ཞེས་བའོ། །ལྟག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དཀར་

པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་བ་གསར་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་དག་བ་ཆམས་སྟེ་ཞིང་འཕེལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་ཉོགས་པའི་ཆེད་དུ་བའི་བསམ་བ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་བ་སྟེ།
གང་བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་གསུངས་པ།

དེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཆམས་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ནས་ངེ་སྟོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྒྲོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་དུའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་སྐྱོར་བ་གོམས་པ་འདི་ཡང་དག་པར་སྟེ་བར་བྱེད་འཕེལ་བར་བྱེད་དེ། དཀར་
པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོ་བ་གསར་བ་བཞིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པར་ནི། རོན་
ཀྱིས་ན་ཆོ་བ་དང་མཆུངས་པར་འགྱུར་ཀྱི་ཡང་ངེ་ལྟར་ཆོ་བ་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་
ཁོ་ན་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ནག་པོ་དང་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདི་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ངོ་བོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ལ་ཆོགས་
ཀྱི་སར། བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་
མེད་ཆམས་ལ། །མཆོད་པའི་དོན་དང་མཉན་ཆེད་དུའང་། །དེ་ནི་འཛིག་ཉེན་ཁམས་
སུ་འགྲོ། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ཆམས། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་བསྟེན་
བཀྱར་ནས། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ལས། །སེམས་ནི་ལས་རྩང་མཆོག་ཏུ་
གྱུར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་གདམས་པ་དང་། རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྟེན་པ་ཉིད་

ལས་སུ་རུང་བར་གྱུར་བ་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། གང་
ཐོབ་པ་ལས་སྟོན་གཅིག་ལ་གནས་པས། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་བ་ཉན་པ་དང་གཞུང་དང་དོན་དག་འཛིན་པའོ། །

ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་ན་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དག་མངོན་པར་
འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལས་གདམས་པ་ཐོབ་པོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་པས་
སོ་སོར་གང་གཞི་སྤྱད་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྟ།
དེ་རྣམས་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན། དགོ་འདུན་ལ་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་ལྟ། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བདག་དང་གཞན་
དུ་འདུ་ཤེས་པ་མེད། བ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱོད་དོན་སྟེ། ཇི་སྲིད་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་
ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་རྣོ་མ་སེམས་མེད་དོ་ཞེས་བ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱན་ནས་དང་
ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱིར། ལམ་རི་ལྟར་རིགས་པ་ཆོག་པས་ཀྱི་སར་
དང་། གོང་མ་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
མཆོག་དང་རབ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱན་ལྔ་རྣམས་སོ་སོར་
འཐོབ་ལ།

མངོན་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་རྣམས་ཀྱང་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣོ་མ་སེམས་སུ་
མི་བྱེད་ལ། གང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་
ལ་འཁྱེད་མིག་ནི་གང་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བ་སྟེ། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་
གསུངས་པ། འུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁྱེད་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་

མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནས་བཅུ་མས་ནས། རི་སྤྲོད་དུ་གང་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་
ཆེན་པོའི་འདྲི་ཀྱི་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་ལོ། །རྣམ་པར་
སྤྲོད་པ་བཞི་དེ་གིས་ན་དེའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཉིད་གྱི་སྤྲོད་རོ། །

ཤེས་མིག་གི་བྱུང་པར་བག་ཅེ་མེ་སྤྲོད་ཆགས་པལ་ཆེ་བ་ཅེ་ལ་ཡོད་
དོ། །ལྟའི་མིག་ནི་གང་ག་ཟུགས་རྣམས་དང་འཆི་འཕོ་དང་སྤྲོད་བ་དག་ཀྱང་མཐོང་
བའོ། །དེ་གསུངས་པ། ལྟ་རིའི་བྱ་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིས་པ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་
གྱི་བར་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྟའི་མིག་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་ཤེས་
སོ། །གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྟའི་མིག་དེ་ནི་དེ་ལྟ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་
མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །སྤྲོད་པ་བཅུ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྤྲོད་བ་
ཐམས་ཅད་འདྲིའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་སྤྲོད་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བ་
ཅེ་མེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་གང་འབགས་པའི་རྟོགས་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན་ཏེ། དེ་
གསུངས་པ། འདྲིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱིས་འདྲི་ལྟར་ཤེས་
ཏེ། འདྲི་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །འདྲི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ་ནས་
རི་སྤྲོད་འདྲི་ནི་སྤྲོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་བར་དུ་ལོ་ཞེས་པའོ། །འདྲི་བག་ཅེ་མེ་དག་
བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པ་སྤངས་པའི་
མཐུན་པ་དག་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲོད་ལོ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སྤྱན་ནི་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའོ། །འདི་ཁོན་སྟོབས་བཅུའི་ངོ་བོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་ནམས་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་ལྟའི་ན་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་དང་། ལྟའི་མིག་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་པ་བྲག་ནམས་སོ། །ལྟའི་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་བསྟོམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། སྤྱི་མ་ལྟའི་སྤྱན་ནི་ནམ་པར་སྟོན་པ་པའོ། །ཅི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྲག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིར་བརྟུན་ཅེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་འཐོབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནི་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་ཀྱི་གོ་ཆ་དང་ལྡན་པ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདུག་པའི་སྐབ་པ་མངོན་པར་སྐབ་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་སྒྲུར་བ་དང་ལྡན་པ་མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་བྱང་པར་རྟོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱད་ཤིང་གི་བྱང་པར་གྱིས་མེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྟག་པའི་བསམ་པ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཆོས་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་འདོད་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པར་གསུངས་པ། དོན་གྱིས་ན་མེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་གྱི། ཡང་ངེ་ལྟར་མེ་ནི་ནམ་པར་བསྐྱབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་

ཀྱང་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་དག་པར་རེག་
བ་མངོན་པར་སྐྱབ་ཅིང་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་
ཉི་བར་སྤྱད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སོ། །

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ཀྱི་མདོར་ཡང་། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་འདི་
ཁོ་ན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ཀྱང་གྱིས་པའི་རྒྱད་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྟེ། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་དང་
རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་གངས་མེད་པ་དང་ལྷན་པར་
གསུངས་སོ། །དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆད་
མེད་པ་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་ཤུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་
པར་སྐྱོར་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་བར་ལ་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་དང་སྟོར་བ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་རྣམས་ནས་རི་སྤྱིད་དུ་
བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་རོ་བོ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གོམས་པར་
བྱེད་དོ། །

སྟོམ་པ་པོ་དང་། བསྟོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྟོམ་པ་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །མངོན་པར་
ཤེས་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་འགྲོའོ། །དེར་ཡང་
སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ལས་

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་བྱེད་དོ། །

རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བྱ་ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྔ་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་རྣམས་བལྟོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདི་ཡོངས་སུ་སྦྱོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དགུ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་ཞིན་ཏུ་ལེགས་པར་སོ་སོར་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ནི། །

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྤྱོད་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་
སོགས་པ་དང་། །དམིགས་མེད་སྦྱོར་བར་སོན་པ་དང་། །འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་ཏུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་ཏུ་ག་རྣམ་
ཀྱང་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །དེས་
པར་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་སོ། །འདིར་སེམས་ཅན་ཀྱང་གི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་འཇུག་པར་སྦྱས་པས།
སེང་གི་བཟང་པོས་སྦྱོར་སྤྱོད་ཉི་ཤུ་ལྔ་པའི་གཞུང་འཕགས་པས་བྲངས་པ་མ་
མཐོང་ངོ་ཞེས་མཆོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་བཞིན་པ་འདི། ལུས་ལ་སྤྱོད་བྱའི་རིགས་
སྦྱོར་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཏུ་དང་བྲལ་བ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
ངན་སོང་ཏུ་མི་འགོ་སྟེ། ངན་འགོའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོབ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གང་བཟོད་པ་འབྲིང་ལ་གསུངས་པ། དེ་རྣམ་ཡང་མངལ་ཏུ་མི་སྦྱོར་སྟེ།
ཏྲག་ཏུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་རྩལ་ཏེ་སྦྱོང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སྦྱོང་རྗེ་ནི་གཞན་

དོན་དུ་ངན་འགྲོང་འགྲོ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་མི་ཁོམ་བརྒྱད་ནམས་སུ་མི་
སྐྱེའོ། །

བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལོག་
པར་ལྟ་བ་དང་། དཔུལ་བ་དང་། དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་དང་། ག་ཤིན་མེད་འཛིག་
ཅེན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མི་ཐོས་པ་དང་། དུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་
སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་ནམས་སྐྱེན་ཞིང་སྐྱགས་པ་ཉིད་དང་། ལྷ་ཆེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བའོ་
ཞེས་པ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ནམས་སོ། །འདིར་ཆེ་རིང་པོ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་
ནམས་དང་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའོ། །བྱད་མེད་ཉིད་བཀག་པ་ནི་གཞན་ཀྱི་དབང་ཉིད་
ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དང་མེས་སུ་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་ལ་རབ་དུ་སྐྱོར་བའི་དབང་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་དང་མེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས་
ཀྱང་རྟག་པར་རབ་དུ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་ཐོབ་པའོ། །དི་སྐད་དུ་ཆོས་མཆོག་
ཅུང་དུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ནས།

དཔའ་བར་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་དང་རིན་ཆེན་སྤྲུག་རྒྱ་དང་། སེང་
གོ་ནམ་པར་ཅེན་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་སྐྱར་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནམས་ལ་དམིགས་སོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་བབྱང་ནས་ཆོགས་ནམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལྟར་ནི་སྤྱིང་མེས་སྤྱོགས་བཅུ་ནམས་སུ་སོ་སོར་གང་གྲུའི་སྐྱང་གི་བྱེ་མ་

དང་མཉམ་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པ་ནས། དཔུལ་བ་དང་། གྲོལ་
སོང་དང་། ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་
སྤང་བར་བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དང་
བཅས་པའི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེར་འཇུག་སྟེ།

སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱག་འཆའ་བ་ཐོས་པས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ལས་དེ་རྣམས་རན་འགོ་རྣམས་ལས་འཐོན་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་
སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་
ཞིང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བར་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །གཟུངས་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་འཐོབ་སོ། །དེ་ཡང་བླན་པ་
དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བཞི་རྣམས་ཏེ། བཟོད་པའི་གཟུངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་
གཟུངས་དང་། རོན་ཀྱི་གཟུངས་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །དེ་ལ་ཨ་ར་པ་ཅ་
ན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ། དེའི་རོན་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་ཡི་གེ་དེའི་རོན་དམ་པ་ལ་
བཟོད་པ་སྐྱེ་བ་དེ་བཟོད་པའི་གཟུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བཟོད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

དེ་ནས་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ཏེ། དཔག་དུ་མེད་པའི་
ཆོས་རྣམས་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས། མཐའ་མེད་པའི་དུས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ནས་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རོན་འཛིན་པའི་རྒྱ་ནི་རོན་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་

ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྲགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ནམས་འཆད་པ་ལ་དབང་བ་
ནི་སྲགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །དེ་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་མ་ཆེན་མོ་དག་ཏུ་གསུངས་
པ། ཨ་ཡིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ།

གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། ཨ་ཡིག་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རི་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་སྒྲིལ་ཐབས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་
མ་ནི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ན་སྐྱེས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་འདིས་སྐྱེ་
བ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་ཨ་ཡིག་ལ་སྒྲི་བཏགས་ནས་སྒྲིམ་པ་གོམས་པའི་སྒྲིབས་ལས་
ཨ་ཡིག་ཅམ་ལེགས་པར་བསྒྲིམས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
བཟོད་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་པས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ནི་ཨ་ཡིག་གི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ར་
ཡིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ་རྟུལ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །རི་
ལྟར་ནམ་མཁའ་རྟུལ་གྱིས་མི་གོས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་
པའི་རྟུལ་གྱིས་མི་གོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་པ་ཡིག་ནི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ། དོན་དམ་པ་ངེས་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

དོན་དམ་པ་ནི་ངེས་པར་ཞུགས་པའམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡང་དེ་
བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་པ་ཡིག་གི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཅ་ཡིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲིལ། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་དག་མེད་པ་ཅ་ཡིག་གི་དོན་རྟོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་
ན་ཡིག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིལ། མིང་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། དེ་

བཞིན་ཉིད་ལ་མིང་དུ་གདགས་པ་མི་ལྡན་པ་ནི་ན་ཡིག་གི་དོན་རྟོ། །དེ་ལྟར་ལ་
ཡིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་དག་ཏུ་སྒྲུ་ཆེར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཕྱི་མའི་ཡི་གེ་རྣམས་རི་སྟེང་བ་དེ་སྟེང་གི་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་སོ། །

རྣམ་གྲངས་གཞན་ནི་གང་བཟོད་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་
ཆོག་ །ཏད་ཡ་སྟེ། ཨི་ལི་མི་ལི་གི་ལི་ནི་ལྟན་ཏི་བ་དུ་ནི་སྒྲུ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
དེ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ལས་
དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་བཟོད་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བའོ། །དེ་ལ་མོས་པས་སྟོད་པའི་སར་
བཟོད་པའི་གཟུངས་འཛོལ་ལ། གཞན་གསུམ་རྣམས་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་
བཟུང་ནས་སོ། །འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་སྟེ། སྒྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ཆོ་
ག་འདི་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡམས་དང་ཉེ་བར་འཆེ་བ་དང་ནད་འགོ་
བ་དང་། འཁྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དང་། སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ངན་
འགོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་དེ་རྣམས་ཆོ་གའི་བྱེད་པར་དེས་འབྲུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །

དེ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །གཟུངས་དེའི་
དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་
དོ། །གཞན་ཡང་མ་ན་ཤེས་པ་ལའོ། །ཉེ་ཉ་སྐྱོང་བ་ལའོ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་

མེ་མི་སྤྲུག་གི་སྤྲུལ་བཟོད་པར་བྱ་ལ། དེ་དག་གིས་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡི་
གེ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུག་སྤྲུལ་བཟོད་དོ། །མ་རིག་པ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དང་རིག་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་རིག་སྤྲུག་སོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་པའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོག་
རྣམས་ཏེ། དེས་ན་གཟུངས་ཀྱི་གསང་སྤྲུག་གི་གནས་རྣམས་དང་རིག་སྤྲུག་
ཀྱི་ཆོག་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ཡང་མིང་དོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ལ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་པའི་གཟུངས་འཛོལ་སྟེ། དེའི་དབང་ལས་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འགྱུར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ས་དགུ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་རྩི་ལྟ་བུར་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པས། ཁྱི་མ་མེད་པ་དང་། ལེགས་པར་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཐུབ་པར་དཀའ་
བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོན་མ་དང་། བྱད་པར་
དུ་འགོ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་
མ་རྟོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་སོ་སོ་ལ་གཟུངས་རེ་རེ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་གཟུངས་
སྤྱོད་སྤྲུག་གངས་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུ་མ་རྣམས་སོ་སོར་འཛོལ་གོ། །

གཞན་ཡང་སྟོགས་བཅུའི་འདྲི་བ་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་ན། བར་ཆད་བྱ་བའི་
ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་འབད་པའི་བདུད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛོལས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པས་མདོ་རྣམས་སུ་བཙོན་འགྱུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་

ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་ནས། དགེ་བའི་ཅ་བ་ལེགས་པར་བསགས་པ།
 ཆོགས་ལེགས་པར་རྫོགས་པ། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་འདི། འགྲོ་བ་ཐམས་
 ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཆེད་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱིས་གྲས་ཤིང་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཕྱི་མའི་མཐའི་ཐུར་ཐུག་པར་
 སེམས་ལུ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་བསྦྱེད་པ་དེ་ཡང་སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཟང་ཟེང་གི་ཡོངས་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་
 སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ཆོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །གང་སྦྱེས་པ་ཅམ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བོ་དང་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་ཁྱེད་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དེགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར། སྦྱིད་པ་བར་མ་ལས་ཁུ་བ་ལ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་
 ལ་ངེས་པ་རྩིས་སྦྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དབྱང་གཉིན་ཅན་ནོ་
 ཞེས་པ་འདིའི་མཐོང་བའི་ལམ་ས་དང་པོ་འོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ལ་སོགས་པས་
 ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ནི་སའི་
 མིང་འཛོལ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གོང་ནས་གོང་
 དུ་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་དང་མཐུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་ཅིང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་རབ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱེ་བྲག་
ལས། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རྩི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་འཕྲོ་བ་
དང་། སྤྱང་དགའ་བ་དང་།

མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་
སྒོ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་དང་། ཀྱན་དུ་འོད་ཅེས་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་
པར་གཞག་གི། འདིའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལྷུང་དུ་བྱུང་བས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པ་བརྗོད་
པར་བྱ་བའམ་མཉན་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ་འཕགས་པ་ས་བརྩུ་པར་
གསུངས་པ། དེ་ནི་བསམ་དང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སྤངས། །ཡི་ཤེས་མངོན་
སྤྱོད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་མཐུན། །ལྷུང་པོ་སྤྱེ་མཆེད་ཁམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་
ཡིན། །སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་མིན་ཡིད་ཀྱིས་བསམ་མ་ཡིན། །རི་ལྟར་བར་སྤྱང་བྱ་
རྩིས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤྱོད་པར་མི་བྱས་མཐོང་བར་ཉེར་འགྲོ་མིན། །དེ་ལྟར་
རྒྱལ་བའི་སྤྱས་ཀྱིས་ས་ཀྱན་གྱང་། །བརྗོད་མི་བྱས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་
བྱས། །ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་བྱའི་རྒྱུ་རྩེས་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱས་
ཤིང་བལྟ་བར་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཕྱོགས་ནི་དེའི་རྒྱུ་རྩེས་བཞེན་དུ་
ཡོངས་སུ་བཅད་བྱའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་དེ་རྣམ་པར་འགོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱའི་
རྒྱུ་རྩེས་ལྟ་བུའི་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་
འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་གྱང་སྤྱི་བཞེན་པའི་རང་བཞིན་མ་

ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་ལ་མཉན་པར་ཡང་མ་ཡིན་མོད། དེ་
 རྣམས་དེ་ལ་རྣམ་པར་འགོད་པ་དབྱེ་བ་ཀྱན་རྗེས་ཏུ་མི་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་མོ། །དེ་
 ལ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་འབྲ་བར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་
 བཅུའི་གནས་སྐབས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་འདི་རྣམས་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །

བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་འབྲ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ།
 འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ཉི་ལྔ་བར་བཟུང་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་
 དུལ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཅས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུལ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་བཞིན་མོ། །དེ་ལ་མངལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་བཅུ་ནི། ལུ་བའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། རུར་རུར་པོའི་ལུས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་དང་། ལྟར་ལྟར་པོའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། མཁྲང་བའི་
 གནས་སྐབས་དང་། ལུས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་།
 རང་བཞིན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལས་དང་བཅས་
 པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 གྲང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་།

མཆོན་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དང་། ཆུ་ཞེང་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའོ། །དེ་
 རྣམས་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་ཆོས་མཐུན་པར་ཉི་ལྔ་བར་
 མཆོན་པར་བྱའོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིར་དང་པོར་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་
 པའི་འདྲི་གཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་

དགའ་བ་དེའི་ཕྱིར་འདི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟེ་དང་པོ་ལོ། །གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཆོམ་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་ཉིད་དང་། རངས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཉིད་ནི་དགོན་
 མཆོག་རྣམས་ལ་ལོ། །

དགའ་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །གོང་དུ་སོན་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཉོགས་པའི་བྱེད་པར་
 མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མགུ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་
 དང་སེམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱབས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བ་ནི་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །སྟོ་བས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉི་བར་མཐོང་བ་ལས་སོ། །མི་
 འབྲུགས་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
 དུ་འབྲེལ་པའི་གཏམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་འབྲུག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སོ། །རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་གཞན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་
 བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་སྤྱད་པའི་དུས་སུ་སྟོང་རྗེ་དང་ངེས་པ་ཉིད་དག་གིས་
 སོ། །ཁྲོ་བ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི་དེ་ལས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་
 བཟོད་པས་སོ། །

རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། འཕགས་
 པ་ས་བཅུ་པར་གསུངས་པའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་རྣམས་དང་། འབད་པ་ཆེན་པོ་
 རྣམས་མངོན་པར་སྐྱབ་པོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་

རིམ་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་ལྡན་པ་མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་
 རྣམ་པར་དག་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་
 གཏུགས་པ། བྱི་མའི་མཐའི་ཐུར་ཐུག་པ་བསྐྱལ་པ་བགྱངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བ་བགྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་དང་རིམ་
 གྱིའི་ཆེད་དུ། སློན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 ཚུལ་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་ཆེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
 ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟུང་བའི་ཆེད་དུ་གཉིས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། དགའ་
 ལྡན་གྱི་པོ་བྱང་ན་བཞུགས་པ་ཐོག་མར་མཛད་ནས། འཕོ་བ་དང་འཇུག་པ་དང་།
 ལྷམས་ན་བཞུགས་པ་དང་། བལྷམས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་རོལ་པ་དང་། རང་གི་
 རྩོད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་ཡང་དག་པར་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། སྤངས་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་འཕོ་བའི་ཆེད་དུ་
 གསུམ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་པ། ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡན་ལག་དང་ཉེ་བའི་ཡན་

ལག་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་
བས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བཞི་པའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་།

སྦྱི་གནས་དང་རིས་སུ་གཏོགས་པའི་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་
པར་བསྐྱབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཟུང་བའི་ཆེད་དང་། འགྲོ་བ་བགྲངས་པ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཅད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པའི་
ཆེད་དུ་ལྷ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཆེན་
པོར་སོན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་དང་། སྤ་བ་དང་། དགས་པ་དང་། འཆོལ་བ་དང་།
སྤྲོད་གཏོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཤུལ་བ་དང་། འབྲུག་པའི་བྱིས་ཅན་དང་། རྣམ་པར་
དབྱེ་བ་མིག་འབྱུལ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོགས་བརྩུ་ཆད་མེད་པ་མ་ལུས་པ་འབྲུག་པའི་
རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་དུག་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཞིང་གཅིག་དང་། ཞིང་གཅིག་
ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་རྒྱ་སོ་སོར་སྦྱོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཆད་
མེད་པ་རྣམས་འོད་དང་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སོ་སོར་བརྒྱན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་བསལ་བས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཡུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཅིང་ཆེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བདུན་
པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་
བསམ་པ་དང་། སྒྲོང་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དང་།

འགྲན་ཆེ་མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་ཆེད་དང་། ཉག་ཏུ་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དང་འགྲོགས་
ཤིང་མི་འབྲལ་བའི་ཆེད་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསྟན་
པའི་ཆེད་དང་། རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐུ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆེད་དང་། མ་ཉམས་ཤིང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་རྒྱ་
བའི་ཆེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་སོ་སོར་
སྤང་བ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དང་། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་ལུས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་
བྱ་བའི་ཆེད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆེད་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་མི་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་བརྒྱད་
པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་སྤྱད་པའི་ཆེད་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་
དོན་ཡོད་པའི་ཆེད་དང་། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཆེད་དང་། སྤྱོད་པ་ཐོབ་པ་ཐག་ཏུ་མཐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆེད་དང་།
མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་དང་བ་ཐོབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ལྷོག་པར་བྱ་

བའི་ཆེད་དང་། སྐྱོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དང་། ཡིད་
བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་དང་མཉམ་པའི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་སྦྱད་པའི་ཆེད་དུ་དགུ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། གྲིས་པའི་
ལམ་གཅིག་ལས་མ་འདས་པར་གྲིས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་བ་
དང་། གཞོན་ནུ་རོལ་ཅིང་དང་། ཉང་གི་གྲོང་དུ་བཞུགས་པ་དང་། མངོན་པར་
འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྦྱོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་།
བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གསོལ་བ་བཏབ་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པ་ཆེན་པོ་ཉི་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་ཆེན་པོ་མཐུ་
དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཆེད་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་བྱ་བ་ནམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་བྱི་མའི་མཐའི་ཐུར་ཐུག་པ།

བསྐྱལ་བ་བགྱངས་པ་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་བགྱངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་བཙུ་བ་
མངོན་པར་སྐྱབ་པོ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་འདི་རྣམས་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་
དབང་བ་ཆེན་པོ་བཙུ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ལ་སློན་ལམ་གྲངས་མེད་
པ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཉིད་གི་འཁོར་ཅན་ས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་ཏེ་གང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྐྱབ་པ་རྣམས་སོ་སོར་འཐོབ་པོ་ཞེས་པ་འདི་རྣམས་བསྐྱོམ་པའི་

ལམ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པར་བྱེད་པའི་སློན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནམས་སོ། །དེ་ལ་
སློན་ལམ་ཆེན་པོ་དང་པོས་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
ཆེད་དུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཀྱི་ལོ། །

ལྷ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། རྟེན་ཅི་འབྲ་བས་དང་།
སེམས་ཅི་འབྲ་བས་དང་། སེམས་ཅན་གང་ནམས་དང་གང་དུ་གནས་པས་དང་།
རི་ལྟར་གྱུར་པས་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱ་བ་ནམས་དེ་ནམས་སུ་ལོ། །གསུམ་ནམས་
བདག་ཉིད་ཀྱི་སའི་ཁྱད་པར་རྫོགས་པའི་ཆེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
མཐར་ཐུག་པར་བཟོད་པའི་ཆེད་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་
ཆེད་དུ་ལོ། །དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ནི་སློན་ལམ་སྟེ་འདུན་
པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་འབྲུག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་འབད་ཚེ་ལོ། །དེས་འབྲུག་
པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་པར་སྐྱབ་པའོ། །འདི་གསུམ་ས་འདི་ལ་རིམ་གྱིས་མངོན་
པར་སྐྱབ་པའོ། །སློན་ལམ་དང་པོ་ལ་མཆོད་པ་ནམས་པ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་པའི་མཆོད་
པ་ནི་ན་བཟང་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སོ། །བཀྱར་སྟེའི་མཆོད་པ་ནི་གདུགས་
ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སོ། །སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་ནི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་
པས་སོ། །

རིམ་གྱོ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། བསྟེན་བཀྱར་དང་ཡང་དག་པར་འཆོལ་བ་དང་
སྐྱབ་པའོ། །ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ནི། དངོས་པོ་སྣ་ཆོག་ལས་མང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་དང་། དངོས་པོ་གྲའོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མོས་པ་བྱ་ཆེན་པོས་ནམ་
པར་དག་པ་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་བྲག་པོས་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པ་མོས་

བས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཅ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་
བས་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ་ནི་འདོད་
བའི་འབྲས་བུ་མི་ཏྲག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

ཕྱི་མའི་མཐའ་ཐུར་ཐུག་པ་ནི་ཏྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཐུང་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་
ལུང་རྣམས་བརྒྱད་པའོ། །ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
གདམས་ངག་སྟེར་བའོ། །ལུང་ལོད་པ་དང་། ཁའོན་བྱ་བ་སྦྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་
ཆུབ་ནི་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །དེ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་
གཟུང་བ་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གདམས་ངག་སྦྱིན་པས་སོ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བ་
ནི་སྦྱབ་པ་སྟེ། ཉེ་བར་འཆེ་བ་ལས་སྦྱོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསྟན་
པ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ནི་རྟོགས་པ་དང་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཕྱན་ཆོགས་པ་སྟེ། རི་སྟེང་པ་དང་། རི་ལྗ་
བ་མདོན་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དུག་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་དག་དང་། རོན་དམ་
པ་དང་། དབག་ཏུ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་
མདོན་སུམ་དུ་གྱུར་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུའོ། །དེ་ལ་ཡངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ནི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསུམ་རྣམས་སོ། །ཕྱ་བ་ནི་གང་
རྣམས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལུས་ཅན་རྣམས་སོ། །རགས་པ་ནི་གང་རྣམས་ན་

ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །འཆོལ་བ་ནི་གོ་རིམས་སུ་མི་གནས་
བ་རྣམས་སོ། །སྟེང་གཡོགས་མེད་ཅིང་གཞི་ཕྱལ་བ་ནི་བྱིས་གནས་པ་མ་བྱས་པ་
རྣམས་སོ། །འཇུག་པའི་བྱིས་ཅན་ནི་བྱིས་གནས་པ་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ། འདི་ནི་
མཐའ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །

མིག་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་དེ། ལས་ཀྱི་
སྐྱུ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོགས་བརྩུ་ཆད་མེད་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་
ལུས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་
མཆན་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་
མཆན་ཉིད་ནི་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འོ། །བདུན་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ།
ཐུན་མོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཞིང་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དབང་
དུ་གྱུར་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་
སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རབ་ཏུ་དང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཆད་མེད་པ་འོད་དང་བཀོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སོ་སོར་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ།
འོད་ཀྱི་རྒྱན་དང་གནས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སོ། །

ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
བསལ་བས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནས་པ་སོ་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་འབྱུང་
གནས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སངས་

ཀྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་
ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཞིང་
ཆོས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཐུ་དག་གིས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ལ་བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་གཅིག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་
པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། ཐེག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་
ཆེན་པོ་ཉིད་ནཱ་པ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་མདོ་སྟེ་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱབ་པ་
ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ། །བཙུན་འབྲས་ཚུ་
པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཉྀག་ཏུ་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་
ཉིད་དག་གིས་སྦྱོར་བའི་བྱིར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འཁོར་བ་
ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་
པར་འབྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མ་འདྲེས་པ་ཡང་དག་པར་འབྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་ལས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་བྱིར་འདི་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་ཅུ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་ཉེ་བར་གསུངས་
ཏེ། ཟུང་གི་མདོར། ཀུན་དུ་དཔའ་བོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དང་
བ་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བསྐྱལ་པ་སྟོང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་

རྟོ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་ལྔ་དྲུག་འགྲོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་མི་སྒྲེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་
དྲགས་ནམས་སུའོ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལུ་ཙུ་ལྔ་ལྔའི་འཛིག་རྟེན་དང་ཆངས་
པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྒྲེའོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་དགའ་བ་ཞིག་དག་བའི་རྩ་བ་མ་སྒྲེས་བ་སྒྲིག་བའི་གྲོགས་པོས་
ཡོངས་སུ་བེན་པ། མིང་དུ་མོས་བ་མེད་བ་ནམས་འདི་ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་གྲུ་ལོམ་བ་
ལེགས་པར་བཤད་བ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཡང་མཆོག་དུ་བབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་མི་བྱེད། རྟོགས་པར་མི་བྱེད། ལྷག་པར་མོས་པར་མི་བྱེད།
སྒྲག་པར་མི་བྱེད། རྣམ་བ་མང་པོར་སྟོད་པར་བྱེད། རི་སྒྲིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསུང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྒྲེའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ།
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་
ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རབ་འབྱོར་ཆོས་འདི་དམན་བ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཉན་པར་
ཡང་མི་བྱས་སོ་ཞེས་སོ། །ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ཅི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན།
མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་དང་མདོན་བ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྟོ། །གསུངས་པ། གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག། འདུལ་བ་ལ་སྒྲང་། ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་
མི་དགའ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ངོ་ཞེས་པས་སོ། །

ཐེག་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་དུ་བྱིན་བ་ལ་སོགས་པ་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བ་རྣམ་བ་དུ་མ་རྣམས་ནི་དེར་
ངེས་པར་བསྟན་ལ་བྱུང་པར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཅི་སྟེ་པ་རོལ་དུ་

ཕྱིན་པར་ཡང་ཡིན་ཀྱང་སྡེ་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དུ་འདི་འདི་ལྟར་མ་བསྟན་ཏི་ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་གྱུར་ན་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པོ་པན་ཚུན་གཞུང་
དང་དོན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདུལ་བ་རྣམ་པར་བཤད་པས་གསུངས་པ། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ནས་བསྟན་པའི་བྲེ་བྲག་གིས་དང་པོར་
སྡེ་པ་གཉིས་ཏེ་གནས་བརྟན་པ་དང་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པོ་དག་གོ་ཞེས་
སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་གི་གྲིའི་མི་
བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་རས་ཡུག་ངངས་པའི་མི་ལམ་སྟོན་པ་ན། །ལྷ་ཀྱང་ཐུབ་པའི་བསྟན་
པ་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་གང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོག་དང་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཁོ་ནས་དང་། གོ་
རིམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གཟུང་ཞིང་བསྟན་པ་མི་ཉུང་མ་ལྷག་པ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་དེའི་ཆེ་གཞུང་འདི་བཀའ་མགྱུར་ནས་གསུངས་པ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནས་
གསུངས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ངང་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་ཞེས་
བྲས་ནས་སོ། །

གང་གི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་དོན་ཁོ་ན་ཡི་གེ་གཞན་
རྣམས་དང་གོ་རིམས་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་སྒྱར་བའམ་ཡང་དག་པར་བསྟུས་
པའམ། འཆད་པ་དེའི་གཞུང་འདི་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་བཀའ་ཞེས་བཀོད་དོ། །གང་
དུ་དོན་ཡང་གཞན་པ་དེ་ནི་བཀའ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཞིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །དེ་སྟེ་

པའི་གཞུང་ཆམས་སྐྱེ་ལས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མང་པོར་དོན་ལས་ཀྱང་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཡང་
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡང་སྟོག་ལ། འདུལ་བ་གཅིག་ཏུ་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱང་
 བར་འགྱུར་བར་སྐྱབ་ག། གཞན་ཆམས་སྤྱིར་བཅོས་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སོ། །

ཆོས་མདོན་པར་ཡང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གི་མདོན་པར་རྟོགས་
 བས་འབྲས་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་གསུམ་གྱི་མདོན་
 པར་རྟོགས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་མདོན་པར་རྟོགས་
 པས་སོ། །གལ་ཏེ་དགོངས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བ་འདི་ཆམས་ཀྱང་
 སྤྱད་པ་པོ་ཆམས་གྱིས་བརྗོད་པ་སྤྱིད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སྡེ་
 བ་གཅིག་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བ་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ལ་དེ་
 ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བདག་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་
 ཆམ་པར་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྩལ་སྤྱོད་པར་རོ། །སྡེ་བ་
 གཅིག་ཏུ་ཡང་། མདོ་སྡེ་བ་ཆམ་པ་གཞན་པའི་སྤྱོགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། ཆོས་
 མདོན་པ་ཆམས་ཀྱང་གཞན་དུའོ། །ཁ་ཅིག་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱད་ཅིག་པར་
 འདོད་པས་ཏེ། ཁ་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཆམས་ཁོ་ན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་དག་
 ཏུ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཆམས་སྐྱད་ཅིག་
 གསུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཆམས་ཁོ་
 ན་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་རིང་པོར་
 ཡང་གནས་ཏེ། ས་ནི་བསྐྱལ་པའི་བར་དུ་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཉོན་

མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་ཅེས་སྤྱི་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཅེས་
དུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱི་ལས་འདས་པ་གདགས་པར་ཡོད་པ་སྟེ། གང་དུ་ལྟ་བའི་
ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཟད་པར་འགྱུར་གྱི་སྐྱེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཉིད་ཟད་པ་སྤྱི་ལས་འདས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་
སྤྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་རྩ་སྤྱི་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྲིད་པ་
བར་དོའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡོད་དོ་ཞེས་
སོ། །ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཁ་ཅིག་
གནས་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་ཏེ་སྤྱི་ཡོད་པ་འདྲ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཆད་དང་དབྱེ་བས་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཐ་དད་པའི་བར་དུའོ་ཞེས་སོ་
དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཞིན་ཏུ་མང་སོ་རྣམས་དེ་དང་དེར་
སྤྱི་བ་མཐོང་ན་དེ་རྣམས་ཅི་ལྟར་བཀའ་ཉིད་དུ་རིགས་ཁྱད་པར་དུ་ཡང་། གང་
རྣམས་ཀྱི་ཅ་བའི་བསྟུས་པ་ཉམས་སོ་ཞེས་ཁས་ལེན་བའོ། །

འོན་ཏེ་གཞུང་འདི་རྣམས་ཕྱིས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའོ་ཞེ་ན་
མ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟར་པན་ཚུན་དོན་འགལ་
བའི་གཞུང་མཛད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་གཞུང་འདི་རྣམས་དག་
བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བའོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་

ཐོ་རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་བུ་སྤྱི་ལོ་ཞེས་རིགས་སོ། །དེ་རྒྱལ་འཛིན་སྤྱངས་ཐ་དང་པའི་རྒྱ་
མཆན་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོ་མ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྒྱལ་མ་སྤྱངས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱལ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ད་ལྟར་བུས་པའི་གཞུང་རྒྱལ་སྤྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལེགས་
པར་གསུངས་པ་བཀའ་ཅི་ལྟར་གཞུག་པར་བྱས་འདི་རྒྱལ་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་
ཟད་ཀྱི་གང་ཡང་དེའི་ཆེ་ཡང་དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞུང་མ་ཉམས་པ་སྤྱད་
པ་པོས་བསྐྱུས་པ་བཀའ་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡང་སྟེ། བར་ཤིན་དུ་རིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་དམན་པའི་ཐེག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞུགས་པའམ་ནང་དུ་འདུས་པར་
གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་
ཁོན་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་ནང་དུ་མ་འདུས་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཉེན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་མི་འཇུག་
པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་ཁོན་པོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གསུངས་པ། རང་གི་ཉིད་
ལ་འཇུག་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྤྱང་ཕྱིར་ཡང་། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་ཟབ་
པའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་མེད་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གལ་ཏེ་ད་ནི་སྤྱི་པའི་གཞུང་འདི་རྒྱལ་སྤྱི་བཀའ་མི་འདོད་ན་བསྐྱེན་པར་
རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟར་འགྱུག། དག་སྤྱོད་ཉིད་མེད་ན་སྤྱོད་
མང་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡང་ཡོད་
པའམ་མེད་པ་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མདོན་སུམ་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་རྗེས་
སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་

ནམས་བཀའ་ཉིད་དམ་བཀའ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ན་ཡང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལས་ནམས་འབྱུང་པོ། །

བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནམས་པ་བཅུའོ་ཞེས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ནམས་སྤྲོ་བ་
འདི་ལྟ་སྟེ། རང་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ནམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ནམས་ཀྱིའོ། །སྟོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པས་ཅང་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་རྒྱ་དང་རྩ་ཐུལ་དང་
བཟང་ལྡན་དང་སྒྲངས་པ་དང་མིང་ཆེན་ཏེ་ལྟ་ནམས་ཀྱིའོ། །དག་སྤོང་ཚུར་ཤོག་
གིས་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིའོ། །སྟོན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་འོད་
སྒྲངས་ཆེན་པོའོ། །དེས་ཤིང་མཉམ་པས་ལེགས་བྱིན་ཀྱིའོ། །ལྷོ་བའི་ཆོས་ཁས་
སྒྲངས་པས་སྤྱོད་གྲུའི་བདག་མོ་ཆེན་མོའོ། །པོ་ཉས་ཆོས་སྤྱིན་མའོ། །འདུལ་
བ་འཛིན་པ་དང་ལྟ་བས་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ནམས་སུའོ། །བཅུའི་ཆོགས་ཀྱི་དབྱས་
ནམས་སུའོ། །སྤྱབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་བཞེད་པས་བཟང་སྤེའི་ཆོགས་དུག་ཅུ་
ནམས་ཀྱིའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ནམས་བསྐྱགས་པས་
ཀྱང་གསོལ་བར་བྱེད་དེ། དོན་གྱིས་དེ་ནམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་དོན་ལ་རྟོན་པ་སྟེ།
ཆོག་འབྱུལ་རྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སོ། །རྒྱས་པས་ཅི་ཞིག་སྟེ། དཀའ་བ་འདི་
ནི་བཀའ་དཀའ་བ་སྟེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནམས་
ཀྱང་ཆོས་འདོད་པ་ལ་བསྐྱེབས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤོང་
བའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པའོ། །རི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་གང་ཞིག་ཏུ། །ཐམས་ཅད་སྒྲིང་རྩེའི་ཙ་བ་ཅན། །རྒྱ་མ་ཐུན་ཡེ་ཤེས་བྲི་མེད་
བཤད། །དེ་ལ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཞིག་སྒྲིང། །སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་མི་ཤེས་
བཤམ། །ཡོན་ཏན་སྒྲིན་དུ་ལྟ་བཤམ། །ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ་སྤང་བ་ཞིག་ །ཐེག་པ་ཆེ་ལ་
སྒྲིང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན་འདི་ལ་མཆར་བ་ཅི་ཡོད་དེ་གང་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པས་སོ། །གང་བསྒྲོག་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཉན་ཞིང་། བདག་དང་
གཞན་རྣམས་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྟོང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྩེས་སུ་བཅེ་བར་བྱ་བའོ་
ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་འཕྲོས་པས་ཆོག་གོ། །དགུ་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་པ་གསུམ་གྱིས་ལུས་
ལ་སོགས་པའི་ལས་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་གྱིས་དང་། གོགས་ལས་སྦྱེས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་གཉེན་པོར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྒྲན་ཆེན་པོ་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་
འོར་བྱ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །བརྩ་པ་ལ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་
གཙོ་པོར་གདུལ་བའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱིས་པའི་ལམ་གསུངས་པ་ནི་འཛམ་
བུའི་སྤིང་ངོ། །འཛམ་བུའི་སྤིང་གཅིག་གི་དུས་སུ་འཛམ་བུའི་སྤིང་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྒྲིན་པའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །

མ་ཐུན་འདི་ག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་
བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་གཅིག་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པས་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ལས་འདས་པར་མོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་ངག་གཅིག་བརྫོད་པས་གདུལ་བྱ་མོས་པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

སེམས་ལ་ཅིག་ཅར་གོ་བར་བྱེད་པས་སོ། །སྟོན་ལམ་འདི་རྣམས་ས་གོང་མ་
རྣམས་སུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །མོས་པས་སྟོན་པའི་ས་ལ་ནི་འདི་ལྟ་འདི་
ལྟར་གྱུར་ཞེས་མོས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུས་འདི་ནས་བརྒྱུད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །འདིར་དང་པོ་
གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཕྱང་པོ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་མོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
བའི་ཕྱང་པོ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡང་། འདི་སྟོན་
ལམ་ལས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་
སྟོ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོབ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་རང་གི་དོན་
བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་དུ་
འཇུག་སྟེ། གང་གང་གི་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དེ་ལ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅིང་སྤྱི་རོལ་ལམ་
ནང་ཡང་རུང་བ་གང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འདིའི་
གཏོང་བ་ཆེན་པོ་འབྱུང་རོ། །

རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བརྒྱུད་པར་གསུངས་པ། ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་མང་པོ་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནས། རི་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་འབྱམ་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་དང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་

མཐོང་ནས་ལྷག་པའི་བསམ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བཀྱར་སྟོར་བྱེད། སྒྲ་མར་བྱེད། རི་མོར་བྱེད། མཆོད་པར་བྱེད་དོན་ནས་རི་སྟོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེ་བར་སྐྱར་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་སངས་རྒྱས་བཙུག་པའི་ལྷན་འདས་དེ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ལས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཀུན་དུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལས་འདིའི་སྟོན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཆོས་ཤིན་དུ་ལྷག་པར་འགྱུར་ལ། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་མི་སྟོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཡུམ་ཆེན་མོ་དག་ཏུ་ཡང་གསུངས་པ། བཙུག་པའི་ལྷན་འདས་རི་སྟོང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བསམ་བ་རོལ་ཆར་ལགས་སོ། །བཙུག་པའི་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། གང་འདི་རྣམས་བརྒྱ་བྱིན་ཉིད་དང་འདི་ག་ཉིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཕྱན་སུམ་ཆོག་པ་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ལ། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་དགེ་བ་ཡོངས་སུ་སྟོ་བར་བྱེད་དོན་ནས་རི་སྟོང་དུ་འདི་རྣམས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་འདི་ན་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་བ་ཉིད་དོ། །

གང་ཡང་དེའི་ཆགས་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་འདི་ན་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་སྟེ་བདེ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་ཅིང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་པ། འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ནི་འདི་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པའོ། །

གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངོ་མཆར་ཞིང་མད་དུ་བྱང་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སོ། །དེ་
ལ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་གང་དུ་མ་བྱའི་བྱང་པར་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་
བའོ། །སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་གང་ནང་གི་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལམ་ལས་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཐོང་བའོ། །ཐབས་མཁས་བ་ཉིད་ཀྱིས་མང་པོ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་བྱུར་
བ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་གངས་རྣམ་པ་མང་པོའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བསྟོམ་པ་ནི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་སྟེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བྱུག་
སྟེ། མི་ངོམས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དགའ་བ་དང་། བན་པ་དང་། གོས་པ་མེད་
པ་དང་། དགོ་བའི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་
ཡང་གང་གྲུའི་སྐྱང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་འདིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀང་བ་རྣམས་སྟེར་ཞིང་། དེ་དང་མཉམ་པའི་ལུས་རྣམས་ཀྱང་
དེ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་པར་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོ་ལ་བྱིན་པར་བྱེད་ལ། སེམས་ཅན་
གཅིག་ལ་རི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཁམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱ་བ་རི་སྟེད་པ་དེ་ལ་ཡང་ངོ་། །

གཞན་ཡང་། ལམ་ཀའི་འབྲས་མཆོག་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཤིང་ལས་ཇི་ལྟ་
 བར། །དོགས་པ་དང་བྲལ་ལུས་ཅན་བསམ་པ་རང་བཞིན་གནས་ཀླམས་
 གིས། །གང་གི་ཉེར་རྒྱས་ཀྱི་ཆེའང་སྤངས་ནས་རང་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་པ། །གཏོང་
 དགའ་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་
 སོ། །འདི་ལྟ་བུས་མི་ངོམས་པ་ཁོ་ན་ནི་སྤྱིན་པའི་བསམ་པ་འོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སྤྱིན་པ་བརྒྱད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་ཅུ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་
 ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་རྒྱན་གཙོང་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་
 བུ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་པ་འོ། །སེམས་ཅན་དེ་ཀླམས་དེ་ལྟར་སྤྱིན་པས་
 རྗེས་སུ་འཛིན་པ་པོ་ཆེས་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི། སྤྱིན་པ་དེས་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་
 བྱ་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་ཀླམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་སྤྱིན་པ་
 ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་འོ། །གང་སྤྱིན་པས་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
 ཀླམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདག་ལ་ཆེས་པན་འདོགས་པར་བལྟའི། བདག་
 ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀླམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉི་
 བར་སྤྱིན་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་སོ། །འདི་ནི་པན་པའི་བསམ་པ་འོ། །

སེམས་ཅན་ཀླམས་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཀྱང་ལན་ནམ་ནམ་པར་སྤྱིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་གོས་པ་མེད་པའི་བསམ་པ་འོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྱིན་
 པའི་ཕྱང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་རབ་དུ་སྦྱོར་བའི་ཀླམ་པར་སྤྱིན་པ་སེམས་ཅན་ཀླམས་ཁོ་ནའི་
 ཡིན་པར་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་གྱི། བདག་ཉིད་ལ་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་དུ་ཡང་བྱས་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དགོ་བའི་བསམ་པའོ། །

གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུས་གང་གྲའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པས།
ཆེ་ཆེད་དེ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་རྒྱན་དུ་ཡོ་བྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོངས་
བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མེས་ཡོངས་སུ་གང་
བར་སྟོང་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་བྱེད་ཅིང་། ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་བར་དུ་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་མི་རོམས་པ་ཁོ་ན་ནི་དེའི་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་
ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་བར་སྒྲོམ་པ་ལ་བསམ་པའོ། །སྒྲོམ་པ་
བརྒྱད་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་དེ་
འདི་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསམ་པའོ། །སྒྲོམ་པ་དེས་ཆེས་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི། བན་
གདགས་པར་བྱ་བཞིན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་འདི་
ནི་དགའ་བའི་བསམ་པའོ། །

གང་རྣམས་ལ་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཤིན་དུ་པན་འདོགས་པ་སོར་བལྟའི་བདག་ཉིད་ནི་དེ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉི་བར་སྟོན་པ་རྒྱུར་བྱས་ནས་
སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་པན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་
དུ་བྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བར་གྱི་
བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛོན་པར་འདུས་བྱས་ནས་ཀྱང་། ལན་ནམ་རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་དོན་དུ་གཉེར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་གོས་པ་མེད་པའི་
བསམ་པའོ། །

གང་དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་མ་ཡིན་ཞིང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིན་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྡོ་བར་ཡང་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དགེ་བའི་
བསམ་པའོ། །སྤར་ཡང་གསུངས་པ་སྒྲིན་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་སོ་
སོར་ཐོབ་ཅིང་སྒྲིམས་པར་འཇུག་གོ། །སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
བྱིན་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འཛིན་ཉིན་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་
སྤང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཞིང་བརྒྱར་འགོ་བ་དང་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། སྡོ་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་
གོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་བརྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །ལུས་བརྒྱ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་
དང་ལུས་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བརྒྱ་དང་ལྡན་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་སོ། །

འདིར་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
པའོ། །གཡོ་བར་བྱེད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །འགོ་བ་དང་སྤང་
བར་བྱེད་པ་དག་གིས་སོང་སྟེ་མཐོང་ནས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །འཇུག་པ་
ནི་སྡོ་བྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དང་བྲལ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལས་ཀྱི་འགོ་བ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་འབྱེད་དེ་རང་

གི་སྒོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ཚེས་ཀྱི་ནུས་གྲངས་ནུས་ཀྱི་དོན་
སེམས་སོ། །ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱ་སྟོས་པ་ནི་དེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲངས་དེས་པ་མེད་པ་ལས་གྲངས་དེས་པ་
ཡང་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདིར་མོས་པ་སྟོང་པའི་ས་ལ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་
མེད་པ་ནུས་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ནུས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་མཐོང་བ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སར་
ཡང་སྟེ་འཕགས་པ་རྟག་པར་རབ་ཏུ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་ས་ལ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ནུས་གྲངས་མེད་པ་ཉིད་ན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་བཞིན་དུས་དེ་སྲིད་པར་སྤང་བའོ་ཞེས་པའི་ཆ་ནི་སེང་གོ་བཟང་པོའི་
ལེགས་པའི་ཆ་ཡིན་ལ་གང་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པར་སོ་སོར་སྤང་བ་
ཉིད་ན་དེ་ནུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་དེའི་ཆེ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ནི་འགའ་བའི་ཕྱིར་བསམ་པ་དེ་ནི་
ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཤམ་ཏེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནུས་སོ་
སོར་སྤང་བར་འགྱུར་མེད་དེ་ལྟ་ན་ཡང་བསྟོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱི་
མ་ནུས་ཀྱིས་ན་ཆེར་གསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། འིན་དུ་རིང་བར་བྱལ་
པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེའི་ཆེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་
མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ནི་པལ་ཆེར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་དབང་ཕྱུག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་

དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་ལ། ཆོས་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་ཞིང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཚོས་བ་རྣམས་
 གྱིས་ཆོས་བ་མེད་པའོ། །ལས་གང་ཅུང་ཟད་ཚོས་བ་དེ་སྦྱིན་པའམ་སྦྱོན་པར་སྦྱ་
 བའམ། འོན་སྦྱོད་པའམ་འོན་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་ཏེ་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུའོ། །

དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེས་གདུལ་བྱ་རྣམས་
 ཆོས་སྦྱབ་པར་རུང་བར་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་གཞིན་པ་དང་འདི་ག་
 ཉིན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ནི་སྦྱོན་པར་སྦྱ་བའོ། །འོན་སྦྱོད་པ་ནི་ཆོས་
 ལ་ཡང་དག་པར་འགོད་པའོ། །འོན་མཐུན་པ་ནི་གང་ལ་པ་རོལ་ཡང་དག་པར་
 བཀོད་པ་དེ་ལ་རང་ཡང་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ་ཞེས་བ་བཞི་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་
 ཐབས་རྣམས་སོ། །བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་སར་པལ་ཆེར་དོན་མེད་
 པའོ། །ས་བདུན་རྣམས་ལ་པལ་ཆེར་དོན་ཡོད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱོན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ནི་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 མངོན་པར་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྦྱེ་བའོ། །སྦྱོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ནི་ས་ལ་
 བཞུགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་
 བ་ཉིད་གྱིས་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་དམན་པའི་གནས་སུ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ནི་བསམ་གཏུན་རྣམས་བསྐྱོད་གནས་འདོད་པའི་
 ཁམས་སུ་སྦྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དབང་འགྱུར་པའི་དབང་གིས་ནི་སྦྱལ་བ་རྣམས་

ཀྱིས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པའོ་
ཞེས་པའོ། །

གཞན་ཡང་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེ་ནི། །སྤྱིང་པར་
གནས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གནས་པ་བྱེད་ཀྱང་སྒོ། །ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སེམས་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱིང་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་
སྤྱོད་ཅིང་། །འདོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནམས་པ་མང་པོར་སྟོན་པར་བྱེད་
ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་དོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས་པའི་ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་སོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བདག་
དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་སྟོན་མ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ན་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམས་པར་སྤྱིན་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟར་བསྐྱོམ་པས་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བ་རྒྱར་བྱས་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཐོབ་པས་བསམ་པའི་བྱད་པར་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་
བྱ་བ་ཞེན་དུ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ། རྒྱལ་བའི་སྐྱས་པོ་ནམས་ལ་སྟོན་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ནམས་སུ་གསུངས་པ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱིས་པ་ནམས། །ཉག་ཏུ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བར་ནི། །འགྱུར་ཞིང་
སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད། །ཐབས་ཆེན་ལྡན་པ་ནམས་
ལ་ནི། །ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །འཁོར་བའང་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་
དུ་ལོ། །དེ་སྤྱིར་རྒྱལ་སྐྱས་བསམ་མི་བྱུང། །ཅེས་སོ། །ཡང་ན་འདི་འདོད་ན་བྱིས་

དང་ཆུང་མ་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་
ཀྱང་སྤངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །རི་ལྷ་
ཡང་འདི་འདི་ལ་འདི་ལྷ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུས་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
ངོ་། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར། མ་དང་པ་དང་
བྱ་དང་ཆུང་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་དེ་སྟེད་པས་ཡོངས་སུ་
གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དེའི་དོན་དུ་ཞིང་ལས་དང་ཉོ་ཆོང་དང་
རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ས་ཡོངས་སུ་དཀྱུགས་
པའི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆོངས་པར་སྤྱོད་པ་ལུ་གྱ་རྒྱད་
དུ་སྤྱོད་པར་རུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་
ཤེས་པ་སྐྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བ་གང་དང་གང་ཁོ་ན་ཚོམ་པ་དེ་དང་དེ་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །བརྒྱལ་ཁྲགས་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་
ཅད་དུ་ཆིག་གཟུང་བར་འོས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྲིམ་པ་ནི་
དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ལྷ་བྱ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་བྲིམ་པ་དང་
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དག་གི་ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སར་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྷ་བྱ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདིའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ། །

སྤར་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལ་ཆེར་འབར་བ་དང་རིང་དུ་ཁྱབ་པའོ། །དེའི་གོང་ནི་
སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འཆམ་པ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །རི་སྐད་དུ།

འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར་གསུངས་པ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཞུས་སྟོན་ལམ་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ཞུས་པར་འབྱུང་ཏེ།

གཞན་ཡང་ལུས་སམ་འོད་དམ་རྩ་འབྱུང་ལམ་སྟོན་ནམ་སྟོན་ཡུལ་ལམ་དབྱངས་སམ་སྟོན་པའམ་བཀོད་པའམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ་མོས་པའམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཞུས་ཀྱང་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཞུས་ཅི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དུ་ཡང་བགྱང་བར་སྒྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུས་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་བར་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོན་ནི་ཞུས་པ་ལྟོ། །དབྱངས་ནི་སྟུལ་པའི་གསུང་ངོ། །བཀོད་པ་ནི་སྟུལ་པའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་གང་གིས་པ་རོལ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའོ། །དེ་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཐུའི་བྱ་བའི་དོན་སྟུབ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་གྱིས་བསྟུས་པའི་གསུངས་ཀྱི་སྟོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཞུས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཞུས་བག་ཅམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྟན་པ་ནི་རོ་ཏན་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ངོ། །

དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཡང་སྟེ། གང་གི་བྱིར་འདི་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེའི་བྱིར་དྲི་མ་མེད་པའོ། །དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞུས་ཀྱང་འདིའི་ལྟག་ཅིང་ཤིན་དུ་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུས་ཅེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བཅུ་ཞུས་ལས་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཆེས་ཤུགས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །ས་འདི་ལ་གནས་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པལ་ཆེས་སྤྱིང་བཞི་ལ་དབང་བའི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་
བའི་རྒྱལ་པོའི་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་དང་ལྷན་པ་སྟོབས་བཅུ་དུ་འགྱུར་རོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་བརྒྱུག་པའི་ཆེད་དང་།
དགོ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་
དུའོ། །སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ལ་སྦྱང་བར་
འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐོང་བས་དང་། སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཐབས་ལ་
མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ན་སོ་སོར་སྦྱང་བ་འདི་ཡང་ངེས་པ་མེད་པ་སྟེ་གནས་
སྐབས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་བཞིན་ནོ། །ངེས་པ་ལས་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་སྟོང་ཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་སྟོང་མཐོང་ངོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་
ཤེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་སྟོང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །སྦྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཞིང་
སྟོང་དུ་ཡང་བྱེད་དོ། །ཞིང་སྟོང་དུ་ཡང་འགྱུའོ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ཡོངས་སུ་སྟོན་
བར་བྱེད་དོ། །བསྐྱལ་བ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་། སྟོན་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐར་
འཇུག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་སྟོན་སྟོང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །

ལུས་སྟོང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
འཁོར་སྟོང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གངས་མ་ངེས་པ་
དང་ངེས་པ་འདི་དག་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིག་
པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱན་དང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་སྔ་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་དང་བྱི་མར་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་

ཅིང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་དུ་དང་ཆེས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་དོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་བདུན་པ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འབྲུགས་པའི་བྱིར་དོ། །

ས་འོད་བྱེད་པ་ཡང་སྟེ་གང་གི་བྱིར་འདི་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་མ་ཉམས་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཅན་ཏེ་བྱིར་ཡང་ཆད་མེད་པ་དམ་པའི་ཆོས་
ཆོལ་བ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་པར་གནས་ཤིང་། ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོས་ཉན་པ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཆོས་སྒྲིབ་པ་ལ་དཀའ་བ་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་འགྱུར་
དོ། །སྤྱིམ་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དེ་ལ་མི་སྦྱིན་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དང་།
སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་བཟུར་བྱ་བ་གང་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་
དང་། ལུས་ཀྱི་གཞོད་པ་གང་མི་ལེན་པ་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རྟག་པར་རབ་ཏུ་
སྦྱོར་བའི་རྒྱ་ནི་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །

དེ་ནི་ཞོར་དང་རྒྱལ་སྤྱི་དང་བདེ་འཁོར་སྦྱེ་བ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཡིན་དུ་གཅེས་པར་བྱེད་དེ།
དེ་ནི་ཆོས་ཀྱིས་ཡིན་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་སྤྱི་
དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆིག་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་
སུ་སྦྱོང་བ་གཅིག་གི་དོན་དུ་ཡང་སྦྱོང་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མེས་གང་བར་ཡང་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་ནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་

འདོར་བར་སྟོན་མེད་འོག་མ་ཐ་མལ་བར་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ་འོན་ཀྱང་བདག་གིས་
དཔུལ་བ་དང་ངན་འགྲོའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་གནས་པས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་ན་མེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཀྱན་དུ་གནས་པས་
ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་བཅོམ་འབྲས་དཔག་པོ་རྩོམ་པས་རྗེ་སྐད་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་
ཚུལ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འབྱུང་ཏེ་ཆོས་དེ་རྣམས་ཐོས་
ན་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སོང་བས་འདི་ལྟར་དཔྱད་དེ།

ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྐྱབས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདི་
རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། དག་གི་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སོ། །དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་
ཆོས་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཏེ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
སྟོབས་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རིག་ནས་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཚད་མེན་པ་དང་
མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོར་བ་ལས་ཐོབ་ཀྱི། མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་གནས་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་
བསམ་གཏན་རྣམས་ལ་ནི་བདེ་བར་མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཐར་པར་མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱི་འོ། །བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དག་སྤྱད་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འོ། །དགའ་བ་དང་

བཏང་སྟོམས་དག་གིས་བ་ཆམས་ཀྱི་ལོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆམས་ནི་སྐྱབས་ངན་
བ་ལ་ཞུགས་པ་ཆམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཏེ། མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་གཞུག་
པའི་དོན་དུ་ལོ། །

མ་ཉམས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་ས་འདི་ནི་དེ་
ཆམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་ལྷ་མ་དག་ན་ཡང་དེ་ཆམས་ལ་སྟོམས་པར་
འབྱུག་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ཆམས་ཏེ། དེ་སྐད་
དུ་ཡང་མདོར། དེ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཆམ་པ་དུ་མ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་
བྱེད་དེ་ས་ཡང་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །མང་
པོར་གྱུར་ནས་གཅིག་དུ་འགྱུར་རོ། །སྤང་བར་གྱུར་ཅིང་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། ཅིག་
བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀ་དང་ར་བ་ལ་ཡང་ཐད་ཀ་དང་། རི་ལ་ཡང་ཐད་ཀར་མི་ཐོགས་
བར་འགྱེད། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་འགྱོ་བ་དང་། ས་ལ་ཡང་སྤྱང་དུ་འབྱུང་བ་དང་
བྱིའུ་བྱུལ་བྱེད་དོ། །ཆུ་ལའང་ས་ལ་བཞིན་དུ་འགྱེད། །དུ་བ་འཐུལ་བར་ཡང་བྱེད།
འབར་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །སྤྱོན་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་ལུས་ལས་ཆུ་འབྱེན་ཏེ། ཆུ་གང་
གིས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་དུ་འབར་བ་ཡང་ཞི་
བར་བྱེད་པའོ། །ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་དག་གྱང་ལག་བས་ཡོངས་སུ་ཉུག་པར་བྱེད་
དོ། །ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བར་དུ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་རོ། །

སོ་སོར་སྤང་བ་དང་། བདེ་བ་ཡང་སྤྱར་རོ། །འོད་ཟེར་ཡང་རབ་དུ་འགྱེད་
དོ། །དེ་སྟེང་ན་བའི་ཁམས་མའི་ལས་འདས་པས་ལྷ་དང་མི་ཆམས་ཀྱི་སྐྱ་ཆམས་
ཐོས་སོ། །དཔྱུལ་བ་དང་བྱོལ་སོང་དང་ཡི་དྲགས་ཆམས་ཀྱི་དང་། ཐ་ན་ཤ་སྤང་

དང་སྤང་བྱ་མཆུ་རིངས་དང་། སྤོང་བྱ་དང་བྱ་དང་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱུག་
བསྐྱེད་དང་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཉིན་པའི་སྤྱོད་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེད་དེ་བསལ་བའི་
ཆེད་དུ་འབད་ཅིང་། འདི་ཉིད་དུ་གནས་ནས་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་ན་སངས་
རྒྱས་རྣམས་ཆོས་སྟོན་པ་ཉན་ནོ། །

དེས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་དང་གང་ཟག་པ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་དང་།
གཉི་ཟུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཉི་ཟུག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ནས་རི་སྤྱོད་སྤྱོད་
མེད་པའི་སེམས་ལ་སྤྱོད་མེད་པའི་སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་
རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སྤྱོད་བ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་བྲལ་བ་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ནས་
རི་སྤྱོད་སྤྱོད་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་ཡང་རྗེས་སུ་བྲལ་ནོ། །ཉི་མ་གཅིག་
དང་གཉིས་དང་གསུམ་རྣམས་ནས་རི་སྤྱོད་དུ་བསྐྱེད་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
གི་བར་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་བྲལ་ནོ། །

ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་བདག་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར། རུས་འདི་ལྟ་བུ།
རིགས་འདི་ལྟ་བུ། ཁ་ཟས་འདི་ལྟ་བུ། དུན་འདི་ལྟ་བུར་གནས། ཆེད་མཐའ་ནི་འདི་
ལྟ་བུ་ཐུབ། བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ན་རི་སྤྱོད་དེ་
ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་འདིར་སྤྱོད་སོ་ཞེས་པ་ནས། རི་སྤྱོད་ཡན་ལག་དང་བཅས།
རྣམ་པ་དང་བཅས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས། རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའི་སྟོན་གྱི་

གནས་ཀྱིས་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྱ་རྒྱུ་། །པ་རོལ་པོ་ཀྱམས་ཀྱི་ཡང་སྒྲོན་གྱི་སྲིད་པ་དེ་
ཀྱམས་ཁོ་ནས་བྱ་དུ་འདུག་གོ། །

དེས་ལྟའི་མིག་ཀྱིས་པར་དག་པ་མེད་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་ཀྱམས་
མཐོང་སྟེ། འཆི་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་ཀྱམས་དང་། ཁ་དོག་
བཟང་བ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་དང་། དམན་པ་དང་། བྱ་ལོ་པ་ཀྱམས་དང་། བདེ་
འགོ་དང་། ངན་འགོ་ལས་རི་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་འགོ་བའི་སེམས་ཅན་ཀྱམས་རབ་དུ་
ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་འདི་ཀྱམས་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་དང་། དག་གིས་
ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱོང་བ་དང་ལྷན་པ་འཕགས་པ་
ཀྱམས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ཅན་ཀྱམས་ཏེ། ལེགས་པར་
སྦྱོང་བའི་རྒྱ་དེས། ལུས་ཞིག་ནས་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་ལྟ་ཀྱམས་
སུ་སྦྱོའོ། །སེམས་ཅན་འདི་ཀྱམས་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྦྱང་བ་དང་། དག་གིས་
ཉེས་པར་སྦྱང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྦྱང་བ་དང་ལྷན་པ་འཕགས་པ་ཀྱམས་
ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཅན་ཀྱམས་ཏེ།

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱ་ལས། ལུས་ཞིག་ནས་ཤི་བའི་
ལོག་དུ་ངན་སོང་ངན་འགོ་ལོག་པར་ལྟང་བ་དཔྱལ་བ་ཀྱམས་སུ་སྦྱོའོ་ཞེས། ལྟའི་
མིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་
གྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲྭས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགོ་བ་དུག་གི་
སེམས་ཅན་ཀྱམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་
སོ། །འདིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཀྱམས་ཉེ་བར་གཞོན་ནོ་

ཞེས་པས་ཁྱབ་བདག་ཉིད་ཐོབ་པོ། །གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་སྐྱ་དང་དོན་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལས་ཏེ། སེམས་ཤེས་ནས་སྐད་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་
པར་བྱེད་པས་སོ། །

གཉིས་དག་གིས་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་
ཀྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའི་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
གསལ་བར་ཐོས་པའི་བྱིར་རོ། །མིའི་ལས་འདས་པ་ནི་ཐག་རིང་པོ་ཐོས་པ་སྟེ།
མིའི་སྐྱེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་འོག་ཏུ་ངེ་སྟེད་མནར་མེད་པའི་བར་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོས་
པར་རྒྱས་པའི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ནི་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་པའོ། །ཆེད་དུ་བྱ་
བ་ནི་མིང་རོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཏེ། གང་གིས་སྐྱེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་
སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
སོ། །དེ་ཡང་པལ་ཆར་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་བདག་པོ་ལྷའི་རྒྱལ་པོའི་དབང་པོར་
འགྱུར་ལ་སེམས་ཅན་ཀྱི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་བརློག་པའི་ཐབས་ཡང་དག་
པར་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ལས་གཏོན་
པའི་དོན་དུའོ། །

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྒྱ་རྣམས་ལས་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་
ཤས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་དོན་སྟོང་པའོ། །སྐད་
ཅིག་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་ཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུལ་
མཐོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་

སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་དུ་འགོ་བ་
དང་། སེམས་ཅན་འབྲུམ་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱར་གནས་པ་དང་།

སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོ་འབྲུམ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་འབྲུམ་སྟོན་པ་དང་། ལུས་སོ་སོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་འཁོར་འབྲུམ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་འཕེལ་
བ་ལ་སྟོ་བ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་འཕེལ་བ་དང་རྟོགས་པ་
འབྱུང་བའི་བྱིར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་བཙོན་འགྲུས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་སེམས་
བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་
བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ས་འོད་འཕྲོ་བ་ཡང་སྟེ་གང་གི་བྱིར་འདྲིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པ་ལ། དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མའི་འོད་འབྱུང་བའི་བྱིར་འོད་འཕྲོ་བའོ། །འདྲིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་
སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱད་ཅིག་
གཅིག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱེ་བ་བརྒྱ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་
ཤེས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་སྤང་བར་ཡང་
བྱེད་པ་དང་། ཞིང་བྱེ་བ་བརྒྱར་འགོ་བ་དང་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སློན་
པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་

མཐར་འཇུག་པ་དང་ཚེས་ཀྱི་སྒོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཆམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུས་བྱེ་བ་
བརྒྱ་ཕྱི་ལ་དང་། ལུས་དང་ལུས་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་བརྒྱའི་
འཁོར་དང་ལྷན་པར་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ། །

པལ་ཆེར་ལྷའི་དབང་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་དུ་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་འཛོམས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་གཙུག་པོ་སྟེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་མཁས་པ་ལོ། །དེའི་
བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་དོན་མཐུན་པ་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ལས་
བཅོམ་འབྱུངས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཤིན་དུ་ཤིས་ཆེ་བར་འགྱུར་དོ། །དེ་ནས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་བ་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་རི་བོ་
ལྟ་བུ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་མི་བསྐྱོད་པའི་བྱིར་དོ། །ས་སྤྱང་
དཀའ་བ་ཡང་སྟེ། གང་གི་བྱིར་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་དག་གི་རིགས་པ་དང་བདེན་པ་ཤེས་པ་དག་པན་ཚུན་འགལ་བ་ལས་ཡོངས་
སྲ་སྦྱོང་བ་བྱ་བ་དཀའ་བ་དེའི་བྱིར་ཤིན་དུ་སྤྱང་དཀའ་བ་ལོ། །

འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་བདུད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིར་ཐུབ་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་པས་ཤིན་དུ་རྒྱལ་བར་
དཀའ་བ་ཡང་དོ། །དེ་ནི་རྩ་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་
པའི་སྣ་ཚོགས་པའི་ཐབས་དང་བྱ་བ་རབ་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སྲ་སྦྱོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྲ་སྦྱོན་པར་བྱ་
བ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སྲ་སོང་བའི་སེམས་

ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་ཞིང་དགེ་བའི་ཅ་བ་ལ་སྒྲོར་བ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟེ་བྱུང་བར་
 ཅན་གྱི་ཆོས་ཆོལ་བ་ལ་མངོན་པར་བཅོན་པས། སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་གང་
 འདིག་ཉེན་ན་རབ་ཏུ་སྒྲིང་བ་ན།

ཡི་གེ་དང་བསྟན་བཅོས་དང་རྒྱ་དང་གངས་དང་ཅིས་དང་ཞོད་ཐབས་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱད་དང་གསོ་བའི་རྒྱད་དབུལ་བ་དང་བཟེད་བྱེད་དང་
 འབྱུང་བའི་གདོན་སེལ་བ་རྣམས་དང་དགྲ་དང་རོ་ལོངས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། ལྷན་དང་གས་དང་གར་ཐབས་དང་གཏམ་རྒྱུད་དང་།
 རོལ་མོ་དང་སྟོན་བྱུང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་དང་། རྟོང་དང་གྲོང་
 བྱིར་དང་སྒྲིང་མོས་ཆོལ་དང་འབབ་ཚུ་དང་མཆོ་དང་མཆེ་བྱུང་དང་རྫིང་བྱུང་མེ་
 ཉོག་དང་འབྲས་བྱུང་དང་སྒྲན་དང་ནགས་ཆོལ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་དང་།
 གསེར་དང་དབུལ་དང་ནོར་བྱུང་དང་སྒྲ་ཉིག་དང་བེ་རྒྱུ་དང་དྲུང་དང་མེན་ཤེལ་
 དང་བྱི་རུ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་
 དང་གཟའ་དང་རྒྱ་སྐར་དང་འོད་དང་ས་གཡོ་བ་དང་གཅན་གཟན་གྱི་ལང་རེ་དང་
 མི་ལམ་གྱི་ལྷས་སྟོན་པ་ལ་འདུག་པ་དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་གི་མཆོན་ཉིད་སྒྲིང་བ་དང་རྗེས་སུ་
 སྒྲིང་བའི་སྒྲོར་བའི་ལྷས་རྣམས་དང་། སྟོམ་པའི་ཆོ་ག་དང་། བསམ་གཏན་དང་།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཆོད་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་གནས་རྣམས་
 དང་། གཞན་ཡང་གང་རྣམ་པར་ཐོ་འཆོམས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བ་
 དང་ལྷན་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བར་འགྱུར་བ་

དེ་ནམས་ཀྱང་སྤྱི་མཆོད་དང་ལྷན་པས་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་འགོད་
པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པོ་ཞེས་འཕགས་པ་ས་བརྩ་པར་གསུངས་སོ། །འདི་
ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྱེད་ཀྱི་བརྒྱ་སྤྱོད་མང་པོ་ནམས་སྤྱང་བར་འགྱུར་
རོ། །སྤྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བ་སྤྱོད་ཐོབ་པོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་མཐོང་རོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཤེས་
སོ། །འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་གཡོ་བར་བྱེད་སྤྱང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཞིང་
བྱེད་བ་སྤྱོད་དུ་ཡང་འགྱེད། །སེམས་ཅན་གྱི་བ་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་
དོ། །བསྐྱལ་བ་བྱེད་བ་སྤྱོད་དུ་གནས་ཤིང་། སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཇུག་
གོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་ནམས་པར་འབྱེད་དོ། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་བྱེད་
དོ། །ལུས་དང་ལུས་ལ་ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་
བྱེད་དོ། །པལ་ཆེར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་དགའ་ལྷན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམས་པར་བསྐྱོག་པ་ལ་བྱང་བ་
དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་ནམས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱིས་བདེན་
པ་ལ་འགོད་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་
ཤིན་ཏུ་ཤིང་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནམས་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལས་འདིའི་
སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
ལྟ་བུ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་སྤྱོད་གང་གི་བྱིར་འདི་ལ་ཉེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གནས་པ་མངོན་དུ་འབྱུང་ཏེ་དེའི་བྱིན་མངོན་དུ་
གྱུར་པའོ། །

འདི་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱུ་བྱེ་བ་ཐུག་ཐིག་བརྒྱ་
ཐུག་སྟོང་མང་པོ་ནམས་སྤང་བར་འབྱུར་རོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཉིང་རེ་འཛིན་
བྱེ་བ་འབྱུང་སོ་སོར་ཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱུ་བྱེ་བ་འབྱུང་མཐོང་རོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལ་ཀྱང་ཤེས་སོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཐུག་སྟོང་གཡོ་བར་
བྱེད་སྤང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཞིང་བྱེ་བ་སྟོང་ཐུག་བརྒྱར་འགྲོའོ། །སེམས་ཅན་བྱེ་
བ་འབྱུང་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་འབྱུང་དུ་གནས་ཤིང་སྒྲིན་
གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག་གོ། །ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བྱེ་བ་འབྱུང་ནམ་པར་
འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་བྱེ་བ་འབྱུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ལུས་དང་ལུས་ལ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་བྱེ་བ་འབྱུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །པལ་ཆེར་ལྷའི་
རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུང་དགར་འབྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་
རྒྱན་གཙོད་པ་ལ་བྱ་བ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་ནམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
ཆེས་ཤེས་ཆེ་བར་ཡང་འབྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར། རྫོ་ཡི་འོད་ཟེར་གསལ་པོར་སྤང་བ་ཅན། །རང་གི་ལག་མཐེལ་སོན་
པའི་སྐུ་རུ་ར་རི་བཞིན། །སྲིད་གསུམ་མ་ལུས་འདི་ནི་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་
པར། །རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྐད་བདེན་པའི་སྟོབས་ལས་འགོག་པ་རྟོགས། །འགོག་པ་ཐོབ་

བས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
འཁོར་བར་སོན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་བར་སོན་པའི་ལྷག་པའི་
བསམ་བ་ནི། འདིའི་འགོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྦྱང་རྗེ་ཞིན་དུ་ཆེས་འཕེལ་བར་
བྱེད་པས་སོ། །

དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པ་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་
ལྷན་པ་བཞེས་གཉིན་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་
སྦྱོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་ཟད་པའི་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་བྱིར་རོ། །རི་
སྐད་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་བར་མར་གསུངས་པ། དགེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་ཀྱང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་མི་ཟད་
བར་བྱེད་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་དཔྱུལ་བ་དང་
བྱོལ་སོང་གི་སྒྲེ་གནས་དང་གཤེན་རྗེའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ནམས་ལ་སྒྲོ་
བར་འདོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྦྱང་ལྷག་བརྒྱར་བསགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་
སེམས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་གཏོང་བར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་
བར་འདོད་པ་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་།

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་རྗེ་གས་པར་བྱེད་འདོད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་
སོ། །འདིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ལྷན་
གྱིས་བྱུབ་པ་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་ས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པའོ། །སེམས་

བསྐྱེད་པ་འདི་ཡང་ས་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
དང་བདེན་པ་དང་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་མཆོད་མ་མེད་
པའི་གནས་པ་འབད་པས་འཇུག་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བའོ། །

འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ལ་པན་པའི་དོན་དུ་བསམ་
གཏན་དང་ནམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནམས་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནམས་ལ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལ་རྩ་
འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་པ་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་བ་དང་། སྐྱལ་བ་
བའོ། །དང་པོ་ནི་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐར་ཇི་སྐད་བཤད་པའོ། །སྐྱལ་བ་
བ་ནི་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཡུལ་གྱི་སྐྱལ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ནི་
ཕྱོགས་བཅུར་གངས་མེད་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནམས་སུ་གངས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཡང་འགོ་བ་དུག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་
གཟུགས་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་སྐྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་
དོ། །ལྟ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དང་ཇི་སྟེད་
ཕྱོགས་བཅུ་ནམས་སུ་གངས་མེད་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནམས་དབྱངས་
ཀྱིས་སྐྱལ་བ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །

དབྱངས་དེ་ལས་ཀྱང་ནམ་པ་དུ་མར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་ན་གཞན་
སྐྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱེད་དུ་འཇུག་གོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་
འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །ཡུལ་ནམས་ཏེ། བཟའ་བ་དང་། བཏུང་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་།
གོས་དང་། དེན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྐྣ་ཆོགས་པ་ནམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནམས་

ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་དོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པས་བདག་གམས་པ་རོལ་པོ་
ཆམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པ་ཇི་ལྟར་གྱུར་པ་བཞིན་ཤེས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཆེན་མོ་དག་ཏུ་ཡང་གསུངས་པ། དེ་འདི་ལྟར་ཉོགས་
པར་བྱ་སྟེ། གང་ཕྱོགས་བཅུ་གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
དེ་ཆམས་དང་གང་ཡང་དེ་ཆམས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཆམས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མིང་འབའ་ཞིག་པ་སྤར་བརྟགས་པའོ་ནས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ལ་གནས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ཆམས་མངོན་པར་
སྐྱབ་སོ། །གང་ཆམས་ལ་གནས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ཆམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་དུ་འགྲོ་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་དེ། དེ་ཆམས་ལས་ཆོས་ཀྱང་
ཉན་རྟོ། །དེ་ཆམས་ལ་དགེ་བའི་ཙ་བ་ཆམས་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟའི་
མིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆམས་སུ་སེམས་ཅན་ཆམས་མཐོང་
ནས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་དེར་སོང་སྟེ་དེ་ཆམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །

ལྟའི་ན་བའི་ཁམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་
མཉན་ཏེ་བཟུང་ནས་དེ་ཆམས་ལ་སྟོན་རྟོ། །སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པས་
སེམས་ཅན་ཆམས་ཀྱི་སེམས་རྣམས་རིག་ནས་བསམ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་ཆམས་ལ་
ཆོས་སྟོན་རྟོ། །དེས་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྟོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྲན་

ཞིང་། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་བྲན་ནས་ཆོས་དེས་
འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་རྟོ། །

དེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་
ལུས་གང་དང་གང་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ཁོ་ན་སོ་སོར་འཛིན་གྱི་དེ་ལ་
བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་པ་
མེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅོད་པ་འདི་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ངེས་པ་ཡང་ཅི་ལྟར་ངན་འགོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་གང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་ཆོད་མེད་པ་བཞི་ལ་སྟོན་ཅིང་མི་དགེ་བའི་
ཆོས་བཅུ་སྒྲུང་ས་ནས་གནས་པ་དེའི་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་རྣམས་མི་སྲིད་ན་ངན་
འགོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། འོ་ན་ཁྱོད་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྐྱེས་རབས་རྣམས་ཅི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དེ་རྣམས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་དབང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བསམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཏེ། ཁྱོད་སོང་གི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས་སྟོང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་གི་མཆོག་ཐོབ་པ་ལ། འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅིག་ཅར་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱག་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་

དུ་སྐྱུལ་པ་བཞིན་ནོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་འདི་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་སྐྱེ་བ་ནས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་སྟེ། རྩོལ་སོང་གི་སྐྱེ་གནས་ལ་སོགས་པར་
ཡང་མི་ཉམས་སོ། །

དེ་ལྟར་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ག་ཟུང་བའི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བྱམས་པས་དེའི་གདམས་ངག་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །གདུག་པ་ཅན་དང་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་སྐྱེ་གནས་གང་དེའི་
ཆོག་ལ་གནས་པར་མི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་མགོ་དགས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱུལ་
ཞིང་གསལ་བར་བྱས་ནས་བསྐྱེད་གསལ་པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་འཛིན་དུ་འཇུག་སྟེ།
གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཆོག་པ་ཁྲོ་བའི་
སེམས་ཅན་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཁོ་ནས་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟང་ཟེང་མེད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་འདི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། སྟོང་རྗེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བ་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་སྦྱངས་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་ཁོ་
ནར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་གོང་མ་གསོལ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ས་བཅུ་
པར་གསུངས་པའི་རིམ་པས་ས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྲུམ་ཕྱག་བཅུ་
རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ་དེ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་སོ་སོར་ཐོབ་པ་ལས་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་

ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདེམ་བར་འགྱུར་བ་དང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་
ཡང་འགྱུར་བ་དང་། འདིའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བ་
ཆོད་མེད་པར་ཡང་འཇུག་གོ། །

འོ་ན་ས་དང་པོ་ཁོ་ནར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་ལས་འདས་པ་མ་
ཡིན་ནམ། སྐར་ཡང་འདིར་ཅི་ཞེ་ན། དེར་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་
དམིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རང་གི་སྟོང་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱུད་དུ། འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་པར་གསུངས་པ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་
འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྤྲེས་པའི་རྒྱལ་བའི་བུ་རྒྱལ་བའི་མཆོན་
མ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་བྱིན་ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཆོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་
གི་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནར་སོན་པ་ན་རང་
གི་སྟོང་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ངོ་། །ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་གི་སྟོང་
རྣམ་པར་དབྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །

ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱང་པར་གྱི་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བྱ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཟབ་ཅིང་
དཔེན་ལ་རྒྱ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་བྱང་པར་འཛོལ་བའི་བརྩོན་པ་ཡང་

མི་གཏོང་ངོ་ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་མཆོན་མ་
དང་བྲལ་བར་འཇུག་ཀྱང་ཆད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ལས་ནི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོད་པ་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་སྤང་
བ་རྫོགས་པའོ། །རིང་དུ་སོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐབ་པའོ། །དེའི་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་
སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབེན་པའོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ས་ལ་མི་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་མེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལས་དེ་ནི་མཆོན་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་འདི་འབྲ་བ་
མ་ཡིན་ལ། དེ་ཅུམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། གོང་མ་ཡོངས་སུ་མི་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གནས་པ་བྱད་པར་ཅན་ཡང་སྟེ་འདི་ཡང་དག་པའི་མཐའི་གནས་པས་གནས་
པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར་གསུངས་པ། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ས་ཐུག་
པ་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ས་བདུན་
པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་སྟེ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པར་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྤྲས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་
དང་ལྡན་པ་ཞེས་བརྫོད་ནས་རི་སྐད་དུ་ཉག་པར་རྒྱན་དུ་དབེན་པའི་སེམས་འཐོབ་

བ་ཡང་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
ཁམས་གསུམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་མི་གོས་སོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་འོ། །

འདིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་སྒྲོམས་
པར་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་ཏེ། འདིར་སྒྲོས་
བ་ཐམས་ཅད་འགོག་གོ་ཞེས་བྱས་ནས་སོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྣང་བར་འགྱུར་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཉིད་
དེ་འཛིན་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་སོ་སོར་འཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་འབྱམ་མཐོང་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་། འཛིག་
ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་
ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་སྒྲོན་
གྱི་མཐའ་དང་སྤྱི་མའི་མཐར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
འབྱམ་རྣམས་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་།

ལུས་ཀྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ལུས་ལ་ཡང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་སྒྲོན་པར་བྱེད་དོ། །པལ་
ཆེར་ནི་ལྷའི་བདག་པོ་གཞན་འབྱུལ་དབང་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་ལ་བྱང་བ་དང་གཙུག་པོ་ཡིན་ཞིང་།
སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་མཁས་པ་འོ། །འདིའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་

ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཤིས་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བའི་ས་བདུན་རྣམས་དང་འབད་བ་དང་བཅས་པས་མཆོན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་པའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཉོག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གཉིས་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། སྟོན་ལམ་རི་ལྟ་
བར་འབྲས་བུ་ལྟར་སུམ་ཆོག་པའི་བྱིར་རོ། །

མངོན་པར་ཤེས་པ་མི་ཟད་པར་ཡང་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །ས་མི་གཡོ་བ་ཡང་སྟེ་གང་གི་བྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སྟོགས་དང་བདེན་པ་དང་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་
མཆོན་མ་མེད་པར་གནས་པ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་གཡོ་བ་མེད་
དེ་དེའི་བྱིར་མི་གཡོ་བའོ། །བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཡེ་ཤེས་མི་ལྟོག་
པའི་བྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྐྱབ་པར་
དཀའ་བའི་སའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་བྱིར་གཞོན་ནུའི་སའོ། །བསམ་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དབང་བསྐྱུར་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བའི་སའོ། །ཡང་བྱ་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པའི་སའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་
ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པའི་སའོ། །སྟོན་གྱི་མཐའ་རྣམས་སུ་སྟོན་ལམ་མངོན་པར་
སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་སྐྱལ་པའི་སའོ། །

གཞན་གྱིས་མི་འཁྲུགས་པའི་བྱིར་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སའོ། །སྟོན་གྱི་མཐའ་
རྣམས་སུ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སའོ། །དགོ་བའི་
ཆོས་རྣམས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནས་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར་ཀླུ་པར་སྒྲིན་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀླུ་པར་ལས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཏུ་ལུང་
བསྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་པའི་སའོ། །ལུང་བསྟན་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱེ་
བྲག་གིས་རིགས་ལ་གནས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མ་
ཡིན་པར་གནས་པའི་གང་ཟག་ལུང་སྟོན་པ་ལས་སོ། །

ལུང་བསྟན་པ་ཆེན་པོ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
ཡང་དག་པ་རི་རྟ་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་ཀླུ་པར་ཤེས་པའི་
ཀླུ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཐོབ་པ་ལས་འདིའི་གང་བདེ་འགྲོ་དང་རན་
འགྲོར་ཀླུ་པར་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་ཀླུ་པར་ཡང་དག་པར་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཏུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀླུ་པར་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་
རྗེས་སུ་བཅེ་བས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ཟབ་མོ་
ཤེས་པར་དཀའ་བ་དབྱེར་མེད་པར་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་
ཐོབ་པ་ནས། ཀླུ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡང་ངོ། །

དེ་ལ་ཀླུ་པར་ཐམས་ཅད་ཏུ་གཉིས་ལ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའམ་མཆོན་མ་ལ་ཀུན་
ཏུ་སྐྱོད་པ་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀླུ་པར་ཁོ་ནས་འགོག་པ་དེ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་དེ། རི་
རྒྱུད་ཏུ་འབགས་པ་ས་བརྒྱ་པར་གསུངས་པ། དེ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་
བསྐྱེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རྒྱན་དེ་ལ་གནས་པ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཆམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤེས་སྐྱབ་པ་མཛད་དེ། དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་རྟོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །

སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་
བཟོད་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་དེད་ཆམས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་
འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཁྱོད་ལ་
མེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ལ་
མངོན་པར་སྟོར་བར་གྱིས་ཤིག །བཙུན་འགྲུས་ཚུམས་ཤིག །བཟོད་པའི་སྟོ་འདི་
ཉིད་ཀྱང་མ་འདོར་ཅིག །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཞི་བའི་ཆམ་པར་ཐར་པས་
གནས་པ་ཐོབ་ཀྱང་གྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ཞི་བ་འདི་ཆམས་ལ་སོམས་
ཤིག །ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་
བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་རྗེས་སུ་བྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་སྟེ་གང་
འདི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའོ་ནས།

རི་སྒྲིབ་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཙུན་འདས་དེ་ཆམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྟོ་
ཆམས་སུ་གཞུག་པ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ནར་འདིའི་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་
འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་བ་རྒྱུན་འཁྱོང་པའོ་ཞེས་
སོ། །འདི་ཡང་གང་ཡུད་ཅིང་ཅིག་གིས་སྤུན་གྱིས་བྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞོན་པ་དེ་ནི་སྤར་གྱི་ཚོལ་བ་དང་བཅས་པའི་
ལས་ཅན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་འབྱུང་གྱིས་ཀྱང་དེ་སྟེད་དུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྗེས་སུ་

ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །འདི་ག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱམས་དང་སེམས་ཅན་ཀྱམས་གྱི་སོ་
སོར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱལ་པ་རབ་གྱི་རྒྱལ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱམས་ཡང་དག་པ་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །

སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་གཅིག་ལས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་
བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཀྱམས་སུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
ཀྱམས་ན་ཡང་སོ་སོར་སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཀྱམས་གྱི་ལུས་
ཀྱམ་པར་དབྱེ་བ་ཁ་དོག་དང་ཉགས་དང་དབྱིབས་དང་ཚུ་ཞིང་ཀྱམས་དང་། མོས་
པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཅི་འདྲ་བར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེ་ཀྱམས་སུ་དང་།
འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱམས་སུ་ཡང་དེ་དང་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་གི་ལུས་ཀྱན་དུ་
སྟོན་ཏེ། དག་སྦྱོང་དང་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་དང་སྤྱིམ་བདག་དང་རྒྱལ་ཆེན་
བཞིའི་རིས་དང་སྤྱུལ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་འཐབ་བྲལ་དང་དགའ་ལྡན་དང་འཕྲུལ་
དགའ་དང་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དང་ཚངས་པ་ཀྱམས་གྱི་གཟུགས་རང་རང་གི་
འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱམས་སུ་སྟོན་པ་ནས་ཇི་སྟེད་དུ་འོག་མིན་གྱི་འཁོར་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ཀྱམས་སུ་འོག་མིན་གྱི་གཟུགས་སྟོན་པའི་བར་དང་།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་ཏེ་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་གྱིས་གདུལ་བ་ཀྱམས་གྱི་
དོན་གྱི་ཆེད་དུ་ལོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བའི་ལུས་དང་སེམས་དང་སྐལ་བ་མ་སྟན་པར་
བདག་ཉིད་གྱི་ལུས་དང་སེམས་དག་སྟོན་ཏེ། འདི་ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྟེ།
ཇི་སྟེད་དུ་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པར་གསུངས་པ། དེ་སེམས་ཅན་ཀྱམས་གྱི་སེམས་

དང་བསམ་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཀུན་དུ་ཤེས་ནས་ངེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་
སློན་པའི་སེམས་མི་འདའ་བར་འདོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་རང་གི་ལུས་སུ་བྱེན་
གྱིས་ཆོབ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ལུས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློན་པའི་
ལུས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལུས་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྐྱུ་དང་། ཤེས་པའི་ལུས་དང་ཆོས་ཀྱི་
ལུས་དང་རྣམ་མཁའི་ལུས་བྱེན་གྱིས་ཆོབ་པོ། །རང་གི་ལུས་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་
སུ་བྱེན་གྱིས་ཆོབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་མཁའི་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ལུས་བྱེན་གྱིས་ཆོབ་པོ་ཞེས་སོ། །འདིར་དོན་
དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངག་གིས་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་
དབང་བའི་སྦྱོར་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལུས་སུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་
བསྟན་ཏོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མི་གཙུག་པས་སོ། །

འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟོག་དག་དང་དེའི་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་ཀྱིས་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་

བྱང་བའི་སྟོགས་ཏེ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་དང་ཆོས་གང་གིས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་བཤོ། །ནམ་མཁའི་ལུས་ཀྱིས་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོགས་སོ། །

རང་གི་ལུས་སུ་བྱེན་བྱིས་རྫོབ་པས་ནི་དབང་དེ་དང་དེ་ལ་བྱ་བ་མཚུངས་པའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དབང་བཅུ་རྣམས་ཀྱང་ས་འདི་ལ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ། གང་རྣམས་ཐོབ་པ་ལས་འཁོར་བ་དང་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ནི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་བྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཏྲག་པར་རྒྱུན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེན་བྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན། བརྒྱ་བྱེན་དང་ཆོངས་པ་དང་འཛིག་ཏེན་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསུ་བ་ཡིན། ལག་ན་རྡོ་རྗེ་རྣམས་ཏྲག་པར་བྱིར་འབྱང་བ་ཡིན། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་བཏང་བ་ཡིན། ལུས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཆད་མེད་པ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན། ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཡིན། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན། ཉིང་རེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན། ལུང་བསྟན་པ་ཆད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བ་ཡིན།

འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་སྤྲིན་པ་ལྟར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོན་པ་ཡིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན། བསྐྱལ་པ་རེ་རེ་དང་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་བྲག་ཁྱིམ་འབྱམ་པ་གཏུ་མ་རྣམས་ལ་བསྟེ་སྟང་བྱེད་བཅུན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ཡང་ཆོལ་ལོ། །འདི་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར།

ཆེས་པར་བྱེད་ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར། འོད་གསལ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དོན་ནི་
མི་བྱེད་པའི་དོན་ཏོ། །

འདི་ལྟ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་མི་བྱེད་པ་དང་། བཤད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་ལ་འཇུག་པ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྲིས་པ་
ལུང་སྟོན་པར་བྱས་པ་དབྱེར་མེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་འདུག་པ་མི་
བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་དབྱེར་མེད་པའོ། །འདིས་དང་པོ་
སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་གང་སྟོན་
ལམ་གངས་མེད་པ་བརྒྱ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པས་དེ་རྣམས་འདིའི་ཡོངས་སུ་
དག་པར་འགྱུར་བས་ན་སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་འདིའི་ཤིན་དུ་ཤིས་ཆེ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འབྲུམ་སྤྲལ་བ་ཅུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་
ཀྱི་རྩལ་དང་མཉམ་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྤང་བ་
སྟོས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རིམ་གྱིས་
ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་ཆེས་པར་བྱེད་ཅིང་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་རྟེན་པར་
བྱེད་དོ། །

ས་འདི་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོད་པ་ཤིན་དུ་སྤྲ་བ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
བས་འདོད་པ་ལྷ་ལ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་མི་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་
སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་རྒྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འདོད་པའི་

ཡོན་ཏན་ལྷ་ཀླུ་ཀླུ་མཁས་ཉི་པར་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་ལ་མཁས་པ་
བདག་ཅག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དོན་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུ་བའི་དོན་དུ་
གྲགས་འཛིན་མ་དང་ས་སྐྱོང་མ་ལ་སོགས་པ་བྱད་མེད་སྟོང་ཐལ་ཉི་ལྷ་ཅ་བཞི་
ཀླུ་མཁས་ལ་སོ་སོར་སྐྱེ་མཛོན་པར་སྐྱེ་ལ་ནས་དེ་ཀླུ་མཁས་ཐམས་ཅད་དང་རོལ་རྟོ། །

གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་སྐྱུ་བ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲ་གཅན་འཛིན་
སྐྱུ་མཁས་པ་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྐྱུ་མཁས་པ་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྐྱོད་པའི་རྒྱ་ལས་མངལ་དུ་གནས་ཤིང་
སྐྱེ་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། རྩས་ཏེ་སྐྱེས་པ་ཀླུ་མཁས་ཀྱང་འབྱུང་རོ། །སྐྱུ་གཅན་འཛིན་
བཟང་པོ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་སྟེ། དགོས་པའི་དབང་ཁོ་ནར་
མངལ་དུ་གནས་པའི་ཀླུ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ས་བཅུའི་
དབང་ཐུག་བྱད་མེད་སྟོང་ཐལ་དུ་གྲགས་ཏེ་ཅ་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷ་ཀླུ་ཀླུ་མཁས་ཀྱིས་ཅེན་པ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་སྐྱུ་ན་
མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་ལ་དབང་བའི་ཉེན་ཉིད་ཀྱིས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལས་
ཏེ། བྱད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་ཀླུ་མཁས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་ཀླུ་མཁས་པར་དག་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་དོན་དུ་གཉོར་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པར་ཡང་གསུངས་པ། འོད་སྤངས་འདི་
ལྟ་སྟེ། ཐུགས་དང་སྐྱེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་དུག་གིས་སྤྱང་བར་བྱེད་མི་

ཀུས་སོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྤྲོད་གྲིས་
ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དུག་གིས་ལྷུང་བར་བྱེད་མི་ཀུས་སོ་ཞེས་
དང་། འོད་སྤངས་འདི་ལྟ་སྟེ། གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོའི་ལྷན་སྡེར་གང་དེ།

བྱ་རམ་ཤིང་གི་ཞིང་རྣམས་དང་རྒྱན་འབྲུམ་གྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
བར་གྱུར་པར་འགྱུར་རོ། །འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཉོན་མོངས་པའི་ལྷན་སྡེར་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བར་གྱུར་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ས་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པལ་ཆེར་སྟོང་གི་
བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་
པ་དང་། དབང་ཉིད་ཐོབ་པ་གཙོ་བོ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉེ་
བར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཙོམ་
སོ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འབྲུམ་ཐུག་བཟུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱི་རྩལ་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་
སོ་སོར་ཐོབ་སོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མཐོང་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་ཆབས་
ཀྱང་ཤེས་སོ། །

དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཡོ་བར་བྱེད་སྤྲང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །དེ་
སྟེད་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སུ་ཡང་འགྲོའོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་
པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་གནས་ཤིང་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་
མཐར་འཇུག་གོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས་
སྟོན་ཏོ། །ལུས་སོ་སོ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དེ་སྟེད་དོ། །དེ་ལྟར་

ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཡོངས་སུ་
དག་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པ་རྫོགས་
པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཡང་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
དང་ལྷན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ཟད་པའི་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་
བྱའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་
ཀྱང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལེགས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སློ་
གྲོས་སོ། །དེ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པ་པོ་ཆེན་
པོ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྟོབས་པ་མི་ཆོད་པ་ཅན་དེའི་སྟོན་བསགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་
རྣམ་པར་སློན་པའི་བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྣམ་པར་སློན་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་
ལྷན་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ས་དགུ་པའི་སྟོན་པ་འདི་ངས་པའི་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པར་བྱུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་འདིས་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་སློན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ངས་པར་འགྱུར་
རོ། །རྣམ་པར་སློན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པའི་སྟོན་པ་འཇུག་གོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངས་པའི་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉི་མ་གཅིག་
ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྟོན་པ་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །འདི་ཡང་
གཟུངས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆད་མེད་པ་བྱངས་མེད་པ་འབྱུང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་
རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པ་ཆད་མེད་པ་བྱངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
མདུན་དུ་ཆོས་ཉན་ཅིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་མི་བརྗེད་དོ། །

རི་སྐད་དུ་ཐོས་པ་ཡང་བྱངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་དང་ལྷན་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཁས་པས་དེ་སྟེད་དུ་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྟོབས་
པ་རྣམས་པར་བྱེ་བའི་སྟོས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
དུ་རྒྱས་པར་བཀའ་ནས་བསམ་པ་དང་མོས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འཁོར་མཐའ་ཡས་པ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་མི་འཛིགས་པ་དང་
ལྷན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་སྟན་ལ་འདུག་པས། འདོད་ན་སྐྱ་སྐྱད་བརྗེད་པས་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ལ་སྐྱ་སྐྱད་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཆད་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་ཆད་ཀོ་བར་བྱེད་དོ། །སྐྱ་
སྐྱ་ཆོགས་དང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐ་དད་པ་རྣམས་པར་བྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་
ནའོ། །འདོད་ན་ཡི་གེ་གཅིག་གི་སྐྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་དུ་བྱེ་བའི་སྐྱ་འབྱུང་
བར་བྱེད་དོ། །

བ་སྐྱའི་ཁུང་བུ་ལས་དང་། འོད་ཟེར་རྣམས་ལས་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་
དང་། འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་བྱངས་མེད་པར་སོན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
སྒྲིལ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྟེ། འདི་ནི་མདོར་བསྡུས་པ་ལས་འདིའི་སྟོན་པ་ཕྱན་སུམ་
ཆོགས་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡི་ཤེས་
ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གསུང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྐྱ་བུ་ཕྱན་སུམ་

ཆོག་ས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ནི་གང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྣོད་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའོ། །གང་ཡང་རིགས་
དང་དབང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཡུལ་ལོ། །

གསུང་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་མངོན་པར་
བསྐྱབས་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་བཤད་པ་སྟོན་པ་དང་། གང་གི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་དེའི་
རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྟོན་པ་དང་། གང་རྣམ་གངས་རི་སྟོན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟོན་
པའོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ནི་མདོ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་དང་། བྱང་བསྟན་པ་དང་། ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་
དང་། སྐྱེད་གཞི་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེས་པའི་
རབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་མད་དུ་བྱུང་བ་དང་། གཏན་ལ་པབ་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྟེ་ནི་གང་རྒྱང་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
པའོ། །དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ནི་གང་མདོ་ཁོ་ན་དབྱས་དང་མཐའ་མར་ཆོག་ས་སུ་
བཅད་པས་དབྱངས་སུ་བསྟན་པའོ། །

གང་བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་དེ་ཡང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྟེ། རྟོགས་པར་
བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་བསྟན་པ་ནི་གང་དུ་ཉན་ཐོས་འདས་ཏེ་དུས་བྱས་པ་
དང་འབྱུང་བ་ལྷང་སྟོན་པའོ། །གང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོར་ཡང་སྟེ། དེས་རྣམ་པར་
བྱེ་ནས་དགོངས་པ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ནི་གང་ཆོག་ས་

བཅད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཀང་བ་གཉིས་པ་དང་། ཀང་བ་གསུམ་པ་དང་། ཀང་བ་བཞི་པ་དང་། ཀང་བ་ལྔ་པ་དང་། ཀང་བ་དྲུག་པ་ལོ། །ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ནི་གང་ཡིད་རངས་པས་བརྗོད་པ་ལོ། །

སྒྲིང་གཞི་ནི་གང་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའམ་བྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་གསུངས་པ་ལོ། །རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི་དཔེ་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་བྱང་བ་ནི་གང་སྟོན་གྱི་སྟོར་བ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །སྒྲེས་པའི་རབས་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་བ་དང་ལྡན་པ་ལོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོང་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛད་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་ནི་གང་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱང་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལོ། །གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་གང་དུ་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་ལོ། །སྤྱོད་པ་ལོ་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཟུངས་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། དེས་པ་ལུང་སྟོན་པ་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། འཛིན་པ་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོག་པ་ལོ། །

དེ་ལ་གཟུངས་ཕྱན་སྤྱོད་ཆོག་པ་ནི་གཟུངས་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འོན་གྱི་གཟུངས་དང་། གཞུང་གི་གཟུངས་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་གཟུངས་དང་། འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་གཟུངས་དང་། དཔས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་ཆར་གཅད་པའི་གཟུངས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་པ་དང་སེམས་ཅན་བཞེན་པ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཟུངས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་

ཅན་ཡང་དག་པར་གཟེངས་བསྟོད་པའི་གཟུངས་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་གཟུངས་དང་། སྟོབས་པ་མི་ཟད་པའི་གཟུངས་དང་། རོན་སྣ་ཆོགས་ལ་སྟོབས་པའི་གཟུངས་སོ། །

འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡང་སྟེ། དེ་ལྟར་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པར་སྟོན་པའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་ལས་བྱ་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེའོ། །དེའི་བཙུན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཚུམ་པས་སྐྱབ་པའི་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་རྣམས་བསྟེལ་བར་འབྱུང་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་བཙུན་ལྷན་འདས་ཤུག་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱུང་པའི། སངས་རྒྱལ་ཉིར་རྒྱལ་མཉེས་པར་བྱས་པས་བསྐྱལ་བ་དགུ་བསྟེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་སྐྱབ་བཞིན་པའི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་བསྟེལ་བར་འབྱུང་རོ། །གང་ཡང་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཁས་སྦྱངས་ནས་སུ་ཞིག་གི་ཡང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་བསྟེལ་བར་མི་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པའི་འདོད་པ་དེ་འཕགས་པས་བྱུང་ཏུ་བསད་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་མཐོང་བས་ཐོབ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས།

ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡོད་དོན་སྤེལ་བྱེ་བའི་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱའོ་ཞེས་པའི་བཤད་པས། གང་གི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་ས་ཏུག་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་སྤར་བཞིན་པའི་རིམ་པས་བསྐྱལ་བ་

གངས་མེད་པ་གཉིས་པ་དང་འབྲེལ་པའི་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ཉིད་ལ་གནས་པ། དེ་
ལ་ཡང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ཅི་ལྟར་བསྐྱལ་པ་
གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་བསྐྱེལ་བ་མ་ཡིན།

ཅི་སྟེ་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩ་
གསོལ་བ་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའོ་ཞེ་ན་འདི་ལས་ཅི་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་མཐོང་
བས་ཐོས་པས་དུག་པ་གསོལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཆུབ་པས་ན་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་བསྐྱེལ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་གནས་
སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ལོན་ཏུ་ཆེ་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་
ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྐྱབ་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་
གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེལ་བར་འགྱུར་བ་ནས་ངེ་སྲིད་བསྐྱལ་པ་གཅིག་ལ་དང་། སྐྱེ་བ་
ཉུང་དུ་འེ་ས་དང་། ངེ་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བ་འདི་ཁོ་ན་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་
པའོ་ཞེས་སྒྲགས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཤས་ཆེར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་འདི་ལྟ་བུ་འཛིན་པར་ཚུལ་སྟེ། དེ་གལ་ཏེ་སྤྲིའི་
ཅེ་མོའི་གོ་རེ་རེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པའི་རྩལ་སྤར་བ་དང་མཉམ་
པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དེ་སྟེད་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་ལ་ཆོས་
སྟོན་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
དོན་ཐ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། སེམས་ཅན་སོ་སོ་ལ་འང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་དང་། སྤྲིའི་ཅེ་མོ་གཅིག་ལ་ངེ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ན་

སྟེ། དེར་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་
ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སོ་སོར་འོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བྲན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ནམས་པར་ངེས་པའི་སྟོབས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྱུངས་ནས་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་ཁམས་དེ་སྟེད་ནམས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཆོས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱལ་བ་གཅིག་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་འབྱུང་ཕྱག་དུ་མ་ནམས་མཐོང་ངོ། །བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་དོ། །ལྷ་མར་བྱེད་
དོ། །པལ་ཆེར་སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། པ་རོལ་དུ་
བྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། འདོད་ན་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་
འགྱུས་ཚོས་སྟེ། གང་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་
ཏེན་ཀྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུའི་རྩལ་སྤྱོད་ཇི་སྟེད་པའི་གངས་
དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནམས་སོ་སོར་ཐོབ་པོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནམས་
མཐོང་ངོ། །

དེ་ནམས་ཀྱི་བྱིན་ཀྱི་རྒྱལ་པ་ཀྱང་ཤེས་སོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ཀྱི་
ཁམས་ནམས་གཡོ་ཞིང་སྒྲུང་བར་ཡང་འགྱུར་ངོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ཞིང་ནམས་སུ་
འགྲོའོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་
བསྐྱལ་པར་གནས་ཤིང་སྟོན་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐར་ཡང་འཇུག་གོ། །དེ་སྟེད་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་ནམས་ནམས་པར་འབྱེད་དོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས་ནམས་སྟོན་ཏེ། ལུས་
སོ་སོ་ལ་ཡང་དེ་སྟེད་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལོ་འདིའི་སྟོབས་ཀྱིས་པ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞིན་ཏུ་ཤིང་ཆེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་ཉོན་
མོངས་པ་ཀུན་དུ་སྐྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ནི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཆོས་མི་བརྗེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་
ཀྱི་སྟོབས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་
འབྱུང་བའི་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤར་བྱག་པ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དབང་གི་
སྟོབས་ནི་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཛོལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྟོབས་པའི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་
མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྐྱོད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སྐྱོད་པ་མི་
གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པ་ལ་མཆོག་
ཏུ་སྐྱོར་བ་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་
ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ལ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་མདོ་
སྟེར་བསྟན་པ་ནི་སྟོབས་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ས་དགུ་པ་ལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་
བ་དག་བྱས་ནས། ས་བཅུ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟོམ་
བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་དེ་ཟེའི་སྐུ་སྟན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ཟད་པའི་
སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་
བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཆོས་ཀྱི་སློན་ཡང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ས་འདིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་ཆོས་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཀྱི་སློན་ནོ། །མི་ཏ་བན་པ་ལ་སྟེ་ཟླ་ཉའོ། །མིང་ལ་ཟླ་ཉིད་དོ། །སློན་ཆེན་པོ་
ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏྲོག་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་ལྷན་ཀྱིས་
བྱུང་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས་སོ་ཞེས་བས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སློན་
ནོ། །སློན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལས་ནི་ས་
འདིར་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟེན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱལ་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལས་ནི་ཆོས་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་རྒྱལ་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལས་
ནི་དགའ་ལྷན་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
གོང་དུ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློན་ཀྱི་ཆར་པས་ལོ་ཏྲོག་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ནི་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེར་བསྟན་པའི་

རིམ་པས་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩ་ཇི་སྟེད་པའི་མཐར་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིད་
དེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་ཏེ།

གང་མངོན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་ཕྱག་
བརྩ་ཆང་བའི་ཆད་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བསྒྲུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆོག་དང་
ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ལས་བསྐྱུན་པ་སྟོང་གསུམ་འབྱུང་ཕྱག་བརྩ་ཆང་བའི་རྩལ་སྤྲ་
རབ་གྱི་རྩལ་ཇི་སྟེད་པ་དང་ལྷན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་བསྒྲུའི་འཁོར་ཅན་འབྱུང་
བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམ་པར་གནས་
སོ། །དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པ་ལས་བསྒྲུ་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀུན་དུ་སྤྲང་
ངོ། །སྤྱོད་པ་བརྩའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ནས་འདུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལ་བསྐྱོར་ནས་བཟླ་ཞིང་བསྒྲུའི་འཁོར་དེ་
རྣམས་ལ་གནས་སོ། །དེའི་ཆེ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་
གྱུར་ཏོ། །

ངན་སོང་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། སྟོད་པ་མ་ཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་དང་། འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷ་
དང་མིའི་སིལ་སྟན་དང་སྤྱ་དང་རོལ་མོའི་སྤྱ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་
སྦྱེ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་དང་
རིམ་གྱོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདུག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
གྱི་འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་མཐོང་དག་ལས་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་
བཅུ་བྱུང་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་མཛར་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅན་
དཔྱལ་བ་པ་རྣམས་སྤང་བ་སྡོན་མ་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་
དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུས་མོ་གཉིས་ནས་དུད་འགོ་རྣམས་སོ། །

ལྟེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནས་ཡི་དྲགས་རྣམས་སོ། །རྩིབ་ལོགས་དག་ནས་མི་
རྣམས་སོ། །ཕྱག་དག་ནས་ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་སོ། །ཕྱག་པ་དག་ནས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་ཏེ། ཆོས་སྤང་བའི་སྒྲིཉི་བར་སྐྱབ་པའོ། །རྒྱབ་དང་མགྲིན་
པ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ་ཞི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིཉི་ཚུལ་ལོ། །ཞལ་
གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་སྟོང་ས་དགུ་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་
པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་ཚུལ་ཡང་ངོ། །སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་བདུད་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་
མོག་མོག་པོར་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་རྒྱབ་པར་འགོའོ། །

སྟེང་དུ་ཡན་ལག་དམ་པ་ལས་སྟོང་གསུམ་གངས་མེད་པ་འབྱུང་ཕྱག་བཅུ་
ཆང་བའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་མཉམ་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུ་
རྣམས་སུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་
གྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་དོ། །འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་ལན་བཅུར་
བསྐྱོར་བ་བྱས་ནས། སྟེང་གི་བར་སྤང་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་
པོ་རྣམས་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚོད་པ་དང་རིམ་གྱིར་

བྱ་བ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དང་།

གདུགས་དང་ན་བཟའ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་རྗེ་
སྟེད་པ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་བཀོད་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་
ཆར་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྤྱོན་ཆེན་པོ་
རྣམས་བཞིན་དུ་ཆར་འབབ་པོ། །མཆོད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གང་རྣམས་ཀྱིས་
ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་
རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་འོག་གི་མཐེལ་
རྣམས་སུ་བྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་བཅུ་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རབ་འབྱམས་དེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ས་དགུ་པ་རྗེ་སྤྱིད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་རྣམས་ལྷགས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ལ་ཡང་དག་པར་མཆོད་པ་དེ་བལྟ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡང་སྤྱགས་ཀ་ན་གནས་པའི་མཆོན་དཔལ་གྱི་
བེལ་དང་རྟོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས། བདུད་ཀྱི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་གངས་མེད་པ་འབྱམས་ཕྱག་བཅུའི་འཁོར་
ཅན་སྟོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སྒྲ་བར་བྱས་ཤིང་ཆོ་འཕྲུལ་སྤྲུལ་མེད་པ་རྣམས་
ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏེ། སྒྲར་ལོག་ནས་དཔལ་གྱི་བེལ་དང་རྟོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་
ཁོ་ན་ལ་བྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་མཐུ་སྟོང་

འགྱུར་ལས་ལྷག་པར་མངོན་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲིན་མཆོམས་ཀྱི་མངོན་སྲུ་རྣམས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པའི་འཁོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་མཐའ་མེད་པ་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ནས།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་བསྟན་
ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་བསྐྱུལ་ཏེ། ཕྱིར་ལོག་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཡན་ལག་མཆོག་ལ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་འཁོར་
ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ཡུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད་
རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཛོལ་པོ། །རང་གི་
སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ལུས་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་
གཅིག་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ན་
རྩལ་སྤར་བ་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་བཀའ་ནས།

དགེ་བ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུན་གྱི་ཆར་གྱིས་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དྲིས་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་
པའི་རྩལ་དང་མེ་ལྷེ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཞི་བར་བྱེད་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་འདི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྲིན་ཞེས་བརྗོད་རོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་འདིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་དགའ་ལྷན་
གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པ་ནས་བཟུང་ནས་ཇི་སྟེད་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདས་

བ་ཆེན་པོའི་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱི་བསམ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་པོ། །

ཡེ་ཤེས་གྱི་དབང་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ཅན་དེ་འདོད་ན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་པོ། །ཡོངས་
སུ་དག་པ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ལོ། །དོག་པ་ནི་ཡངས་པ་ཉིད་
དུ་ལོ། །ཡངས་པ་ནི་དོག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་ངོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གངས་མེད་པ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཆོ་བ་སྟེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ཡང་འཕེལ་བ་
མེད་ལ་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་དུ་སྟོན་རྟོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པའི་བཀོད་པ་དང་། དེ་ན་གང་སེམས་ཅན་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱང་ཀྱན་དུ་སྟོན་རྟོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གི་བཀོད་པ་དང་དེར་
སེམས་ཅན་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་རྣམས་
སུལོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱའི་
ཁྱོན་གཅིག་ཏུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཡང་མེད་དོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བཀོད་པ་གངས་མེད་པ་ཡང་སྐྱའི་ཁྱོན་གཅིག་
ཏུ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་རྣམས་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་
སྟེད་གྱི་ལུས་རྣམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སྦྱལ་བར་བྱེད་དོ། །ལུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་
སྟེད་གྱི་ལག་པ་རྣམས་དང་དེ་སྟེད་གྱི་མགོ་བོ་སོ་སོ་ལ་དེ་སྟེད་གྱི་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་
སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ལག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་སུ་བདེ་བ་ཅན་

དང་པར་ཅན་དང་འོད་ཟེར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་
པ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱུ་མཆོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་རྟོ། །

ལག་པ་རེ་རེས་ཀྱང་གཏུའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་མེ་ཉོག་གི་
ཡུར་མ་རྣམས་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ལ་འཛོར་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་
དྲི་ལ་སོགས་པ་ནས་ངེ་སྤྱིད་ན་བཟའ་དང་གཏུགས་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་
བཀོད་པའི་བར་དུ་ཡང་རྟོ། །ལྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡང་བྱེད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ངེ་ལྟར་འོས་པར་ཆོས་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། གང་
ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་རྗོགས་པ་ལྟ་བུ། ཐབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བཅོལ་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པར་བཞེད་པ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་
པར་བབ་པ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ལ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་དགོ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་པན་པའི་ཆེད་དང་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་རེས་པར་ལེགས་པའི་འབྲས་བྱ་
ཐུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ།

སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱུལ་པར་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞེས་བསྟན་བཀུར་བྱས་ཤིང་ཕྱག་
འཆོལ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་
ཐོགས་བཅུ་བྱུང་བར་འགྲོ་སྟེ་མངོན་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པར་བཀོད་པ་
ནས་ཡོངས་སུ་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་བཀོད་པ་ངེ་སྤྱིད་པ་རྣམས་བྱིན་
ཀྱིས་རྒྱོབ་པོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ལུས་ཆད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པ་
གངས་མེད་པ་རྣམས་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འཛིག་པ་དང་ཆགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་ངོ་། །

རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བ་སྤྱི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ནས་འབྲིན་ཏེ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་ཡང་མེད་ངོ་། །འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་ཆུའི་ཕུང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། དེར་ཡང་བརྒྱ་ཆེན་པོ་
དང་བརྒྱ་དེའི་འོད་ཀྱི་བཀོད་པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པར་བྱུང་བར་
བྱེད་ངོ་། །དེར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ངོ་། །རང་གི་
ལུས་ལ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ཀྱི་ནོར་བུ་དང་སྟོག་དང་སྒྲ་བའི་འོད་ནས་རི་སྒྲིབ་
འོད་དང་སྒྲ་བའི་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ། །ཁའི་
དབུགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་རེ་རེ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་གཡོ་བར་བྱེད་
དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱག་པར་ཡང་མི་བྱེད་ངོ་། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱུ་གིས་འཛིག་
པ་དང་ཆུས་འཛིག་པ་དང་མེས་འཛིག་པར་ཡང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པོ། །

རང་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱ་ལ་རང་གི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱའི་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཚད་
མེད་པ་གངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྩ་འབྲུལ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པའི་
རྣམ་པར་རོལ་པ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་ངོ་། །འདིའི་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ནི་

སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་སྲིད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ལ་གཞུག་
པའི་ཆེད་དུ་གནས་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ཇི་སྲིད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་
སོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཤིས་ཆེ་བས་སོ། །

དེ་ཡང་པལ་ཆེར་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་སྟོན་པ་ལ་བྱང་བ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་འདོད་ན་རྣམ་
པ་དེ་ལྟ་བུའི་བཙུན་འགྲུས་ཚུ་སྟེ། གང་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་
བཅུའི་གངས་མེད་པ་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་པོར་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་རྣམས་འཐོབ་པོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་ངོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལ་པོར་ཤར་ཤེས་སོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་གཡོ་ཞིང་སྤང་བར་
བྱེད་ངོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས་སྟོན་ཞིང་། ཞིང་རྣམས་སུ་འགྲོ་ཏེ། དེ་སྟེད་ཀྱི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་ངོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་གནས་ཤིང་སྟོན་
ཀྱི་མཐའ་དང་བྱི་མའི་མཐར་འཁུག་པོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམས་རྣམ་པར་
འབྱེད་ངོ། །དེ་སྟེད་ཀྱི་ལུས་སྟོན་ཞིང་། ལུས་དང་ལུས་ལ་ཡང་དེ་སྟེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་འཁོར་རོ། །

ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་རེ་རེར་ཡང་གངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་
བཙུན་འདས་རེ་རེ་ལ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆད་མེད་པ་ཅན་རྣམས་
སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ལ་དཔྱད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་སྟེ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་

འགྲོ་བ་ལྟའི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ་ཡང་འཁོར་བར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་
དང་ཆངས་པ་དང་འཛིག་ཏེན་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འབད་པ་
མེད་པ་ཁོ་ནར། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །

སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ནི་རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
མ་བར་མར་མཐར་སྟག་པར་འགྲོ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བརྟན་པར་གསུངས་པ། སྐྱུ་མ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་ཆུ་ཆེད་མི་
ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་སྐྱ་བརྟན་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་སྐལ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་
ལྟག་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །འདིར་དཔེ་བརྒྱད་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་
བརྒྱད་རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཆན་མ་མེད་པ་
དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྤང་བརྟན་དང་ཏེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་དང་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་རྣམས་
སོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ལ་དར་གྱི་ཡོལ་བས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཅམ་
དུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཡོངས་སུ་དག་པ་
རྣམས་ཏེ། ཅིག་ཅར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་
ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་དང་།

སྐྱེལ་ཀྱང་གཅིག་གིས་ཞིང་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རྒྱལ་
ཕྱ་རབ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འཛིག་པ་དང་འཆགས་
པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཞིང་། རྩལ་ཕྱ་རབ་དེ་རྣམས་ཆེར་སོང་བ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཚུང་བ་ཉིད་དམ་འབྲེས་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ།

དེ་རྣམས་དང་དེར་དེ་ལྟར་པན་ཚུན་དོག་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ་ནི་
གཞན་དུ་ཞིང་ཡངས་པ་རྣམས་སུ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
ལས་རྣམས་དང་། གསུང་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ངེ་ལྟ་བར་
ཆོས་བསྟན་པ་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབྱངས་གཅིག་གིས་ཞིང་ཁམས་ཐམས་
ཅད་ཐུབ་པ་དང་། དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེར་དབྱངས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངག་གི་ལས་རྣམས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་གིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཆད་མེད་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ཡིད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་དང་མདོར་བསྟུན། གོམ་པ་འདེགས་པ་དང་འཛིག་
པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ངེ་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་ཐོབ་པ་ས་
ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་
ན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཞིས།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བར་མར་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཤེས་སོ། །འབགས་པ་སློ་གྲོས་རྒྱ་
མཆོའི་མདོར་ཡང་། ས་བརྩུ་པ་ལས་པ་རོལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་མཛད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་ཉེ་བར་གནས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྟོགས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པ་བྱམས་པས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྟོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་ལས་
དང་། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྤྲིན་ཆེད་དུ། །སྦྲར་
ཡང་འབད་བ་བྱེད་མ་ཡིན། །སྟོན་དང་གཟུགས་སྐྱེད་ག་དང་ནི། །སྟོན་དང་སྟོན་
ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། །གང་ཞིག་གང་གིས་ངེ་ལྟར་འདུལ། །དེ་འདིས་དེ་ལྟར་ཁོ་
ནར་ཤེས། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལྡན་གྱི། །འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་ལྷན་བྲལ་
བར། །ཐོགས་མེད་སྟོ་ལྷན་དེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འདུག །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོགས་པ་འདི། །ཐོབ་པ་དེ་ཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་
ཅན་ཡང་དག་སྟོལ་བ་ལ། །འཛིག་རྟེན་རྣམས་ན་མཉམ་པ་ཉིད། །འོན་ཀྱང་ས་གཞི་
རྩལ་ཤན་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་ལང་མིག་རྗེས་གྱི། །བྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱད་དེ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་འདིའི་ཡོན་ཏན་
རྣམས་མདོར་བསྡུས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་པ་འབྲུམ་
ཤག་ཏུ་མས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ངེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་ས་ཆོས་གྱི་སྤྲིན་
འདི་ཁོ་ན་བསྐྱལ་བ་ཆད་མེད་པར་བསྟན་ཀྱང་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་བྱད་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལྟ་ཅི་སྟོས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དེ་གལ་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་
རྣམས་སུ་ཕྱོགས་རེ་རེར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལྷ་མེད་པའི་རྩལ་ཤར་བ་གྱི་རྩལ་

དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་རྣམས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་བར་
བསྐྱབས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མངོན་བར་བསྐྱབས་པས་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལས་བྱང་བའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡུལ་གི་ཡང་ངེ་སྐྱད་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྱམ་གི་ཆ་དང་གངས་དང་།
རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་མི་བཟོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ས་
བཅུ་བ་འདི་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་བར་བཙུ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
བསྐྱེད་པ་དུག་རྣམས་མངོན་བར་སྐྱབ་སོ། །དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བ་
མངོན་བར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ངེ་སྐྱད་དུ་བཙུ་བ་ལྡན་འདས་མར་
གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་
རྣམས་སུ་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྱ་མེད་པའི་འདིག་རྟེན་གི་ཁམས་རྣམས་སུ་
འགོ་དོ། །སྤྱོད་གསུམ་གི་འདིག་རྟེན་གི་ཁམས་གི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱའི་བྱང་པོ་གང་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱའི་ཅེ་མོའི་མཐའ་བརྒྱར་གཤེགས་པའི་ཆས་
འཕེན་བར་བྱེད་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་མེད་དོ། །

སྤྱོད་གསུམ་གི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གི་ཁམས་བསྐྱལ་བར་བསྐྱེགས་
པའི་མེ་འབར་བ་ཁའི་དབུགས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འདིག་རྟེན་གི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་
སོར་མོའི་ཆོགས་གི་ཅེ་མོ་གཅིག་གིས་གཞོན་བར་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་

སྤྱི་ལ་མོ་གུང་གཅིག་གིས་བྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རི་རབ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རི་བོ་
ནམས་སྐྱེ་ཉག་མ་གཅིག་གིས་བཅིངས་ཏེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་དབག་ཏུ་མེད་
བར་འཕེན་བར་བྱེད་དོ། །

སྤྱི་གས་བཅུ་ནམས་སུ་སོ་སོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་
རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ལྟའི་མིག་གིས་བལྟའོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་
བ་ཡང་ལྟའི་ན་བས་ཉན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོད་བ་ནམས་
ཤེས་སོ། །དེ་ནམས་ཀྱི་ཡང་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་ནོ། །ཟག་བ་ཟད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མངོན་བར་ཤེས་བ་མངོན་བར་སྐྱབ་ལ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟོན་དུ་བྱེད་
བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །རྩ་འབྲུལ་གྱི་ནམ་བར་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མ་ཐུ་
འདི་འདྲ་བ་ཡང་དད་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་བ་ནམས་ཀྱི་ཡང་
དག་པར་སྟོན་བ་བྱུང་བདག་ཉིད་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་
བསྐྱེད་བ་འདི་ནི་སྟོན་བ་མི་ཟད་བ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལ་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ལེགས་བར་
སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་འབྲུལ་ལ་མ་ཡིན་བ་དང་། ཆོས་ནི་རིགས་བ་སྟེ། དེ་ལ་
རྟོན་གྱི་གནས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་མ་ཡིན་བ་དང་།

བསྐྱོམ་བ་ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་གྱི་ནམ་བར་
ཤེས་བ་ཐོས་བ་དང་བསམ་བ་ལས་རྒྱང་བའི་ཤེས་རབ་དག་ལ་མ་ཡིན་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཆད་མ་མཆོག་སྟེ། དེས་ན་ངེས་པའི་དོན་གྱི་
མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་བ་དེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱང་བའི་དོན་ལ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བ་རྟོན་བ་བཞི་
ནམས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་བ་བཅུ་དྲུག་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་

དང་ལྷན་པ་ནི་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་
པོའི་མཛོད་དེ་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཙུ་ཙ་
བདུན་དང་ལྷན་པ་ནི་ལམ་སོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་བྱང་པ་
ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྷན་པ་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་
འགོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་བྱང་བར་མི་ལྟོང་
བར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་བཙུ་དགུ་པ་གཟུངས་དང་
སྒོ་བས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆུ་འཛིན་ཞིང་མི་ཟད་པར་འབྲིན་
པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པར་ཐོས་པ་དང་མ་ཐོས་པའི་ཚོས་དང་དོན་འཛིན་ཞིང་མི་ཟད་
པར་སྟོན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མ་དང་
ལྷན་པ་ནི་ཀྱན་དགའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཐར་པ་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་
སྒོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མར་གསུངས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཕྱོགས་བཙུ་སོ་སོར་དུས་རིང་པོར་ཐུན་པས་འཛོམས་པའི་འདིག་ཉེན་ཀྱི་བར་
རྣམས་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱས་ནས་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྤྱོད་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་
རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོ་སོར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་

པ་རྣམས་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་ཐུང་ན་ལས་
འདས་པ་ཞི་བའི་ཞེས་པ་སོ་སོར་རྟོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་མི་རྟག་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
མེད་པ་སྟེ། མེད་པའི་དོན་ནི་མི་རྟག་པའི་དོན་རྟོ། །

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་དོན་ཡང་མི་རྟག་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་ཞི་བའི་ཞེས་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སའི་ཡོན་
ཏན་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། གྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་འདི་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རྣམས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་
ནས་བསྟན་པས་བསྟན་གྱི་རྒྱས་པར་ནི་བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་སྟོན་པར་བྱོན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གང་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་
དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་
གསུང་བར་འགྱུར་བ་དང་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་སོང་བ་རྣམས་སུ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དེས་གྱིས་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ན་ཡང་། མི་
སྐྱེ་བ་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེར་སོན་པའི་ནམ་མཁའ་ཐ་མི་དད་པ་དེ་
བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐ་དད་ན་ཡང་དེར་སོན་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

གཅིག་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཁོ་ནས་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 གཉིས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་པ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་
 ལྡན་པ་སྟེ། ལྷན་མེད་པའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ན་ས་དེ་པ་རྣམས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོའི་སེམས་དེའི་བདག་
 ཉིད་དུ་སྒྱུར་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་བྱ་བ་དང་ཐ་
 མི་དད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ལོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུང་ཆུན་ལྟ་བུ་
 རྟེ་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ནི་འདྲེས་པ་
 དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་ནས་བཟུང་ནས་ཏེ་འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ལྷ་
 བ་མེད་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ལྡན་པའི་སྤྱིན་
 ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་རྣམས་དེ་ལས་འདུག་པའི་ཕྱིར་།
 སྤྱིན་ལས་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པས་པ་རྣམས་བཞིན་དུ་ལོ། །ཐབས་ལ་
 མཁས་པ་མི་ཟད་པ་ཡང་དགའ་ལྡན་ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
 དུ་སྟོན་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་།

རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་
 པ་ཡིན། །

ཞེས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཐབས་ལ་

མཁས་པའི་ཕྱིན་ལས་ཅན་ཏེ། འཛམ་གླིང་གྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱུ་ཅིག་ཅར་ཆོས་
གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི་སྟོང་བ་
ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་གམ། དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་ལ་མཁས་པ་འོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་ལྡན་དུ་བཞུགས་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་གྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་པ་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ཁོས་པ་ནས་འདིར་འོངས་པ་བདག་ཅག་གི་རྒྱ་
མཚན་དུ་ནི་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་རིམ་གྱོ་མང་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་
དོན་དུ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཡོད་ཀྱང་
བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་
དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་རིམ་གྱོ་མང་དུ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་མི་རྣམས་སུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟའི་བདེ་བ་སྤངས་ནས་བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་
བརྩེ་བས་མིར་བྱོན་ནོ་ཞེས་རིམ་གྱོ་མང་དུ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་མངལ་དུ་གནས་པ་སྟོན་ཞེ་ན། རིགས་མཐུན་པ་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བསྟན་གྱི། སངས་རྒྱས་གཞན་
གྱི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུའི་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་སྟེ།
གཞན་ལ་རག་ལས་པས་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་འོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བའི་གནས་པས་གནས་ཤེ་ན། དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །ཅིའི་དོན་དུ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉི་མ་བདུན་དུ་འདས་པར་མཛད་ཅེ་ན།
བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་དབྱེས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་

དུའོ། །དེ་ཡང་ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགའ་
བ་དང་གུས་པ་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་
དགེས་པ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱགས་བཅེ་བས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བཤོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་ཅེ་ན། ཡོངས་སུ་སྐྱོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆོས་ལ་གུས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །དེ་ལས་ཆངས་པ་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ཏུ་གསོལ་བ་མ་བཏབ་པ་ཁོ་ནར་སྟོན་པར་ཚུལ་ཞེ་ན།
གཞན་དུ་ན་ཅི་སྟོན་པར་བཞེད་པའམ་ཞེས་འདིའི་སྟོན་པར་བཞེད་པ་ཉིད་མི་ཤེས་
པས་སོ། །ཅིས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་
ཆེད་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བར་བྱེད་ཅེ་ན། དེའི་རིགས་རྣམས་སྟོ་བ་ཡང་དག་པར་
འཕེལ་བའི་དོན་དུའོ། །བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་ཕྱག་གིས་
རེག་པ་ལས་སོགས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་གསུང་གིས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱགས་
གྱིས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་གསུམ་ཀས་ཀྱང་ངོ། །

ཅིའི་དོན་དུ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་
སྟོན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དུ་སྟེ། འོད་ཟེར་དེ་ནི་ལས་བརྒྱད་
དང་ལུས་གཉིས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནི།
གང་དེས་རེག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་སྤང་བར་བྱེད་

བཤོ། །སྤྱད་པ་དང་འབྱེད་པའི་ལས་ནི་གངས་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་
བཞུགས་འོད་འདོམ་གང་ཅམ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ལས་ནི་གངས་མེད་
པའི་འོད་ཟེར་གྱི་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དེར་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པའོ། །རབ་རྩ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་ངན་སོང་གི་སྤྱག་
བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་རབ་རྩ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ལས་
ཅན་ནི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་སྤྱད་མན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྤྱག་ཅིང་བརྟུངས་པས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བགཤགས་བྱེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །འདུན་པར་བྱེད་པའི་
ལས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་དང་མ་སྤྱད་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལས་སོ། །གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ལས་ནི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྤྱ་འབྲིན་
བ་ལས་སོ། །ལུས་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐར་མདའ་ལྟ་བུའི་ལུས་ནི་གང་གི་ཆེ་
ཁམས་གཞན་དུ་འབྱེད་པའོ། །ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་ནི་གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་ཀྱི་བ་བ་
མ་སྤྱག་པོའི་ཁང་བ་བཅེགས་པ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་གནས་ཏེ་གཅིག་གི་མ་སྤྱས་
སོ་སོར་སྤྱང་རོ། །

དེ་ལྟར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་སུ་གཅིག་རྩ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་
ཕན་ཚུན་མཐོང་བས་བསྟན་པ་ཡང་སྤྱ་བར་འགྱུར་ལ་ཉན་པ་ཡང་རོ། །གཞན་ཡང་
གང་གི་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདས་པའི་ལུང་སྟོན་པར་བཞེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་
འོད་ཟེར་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱབ་རྩ་བུ་བར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་

འོངས་པ་མ་ཡིན་ན་མདུན་དུ་འོ། །དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་ནི་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་
དུ་འོ། །ཁྱོལ་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཞབས་ཀྱི་ཉིང་བར་རོ། །ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཞབས་
ཀྱི་མཐེ་བོང་ལའོ། །མིར་སྐྱེ་བ་ནི་ཕུས་མོ་དག་ལའོ། །

སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཕྱག་གཡོན་པའི་མཐེལ་
དུ་འོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་ཕྱག་གཡམས་པའི་མཐེལ་དུ་འོ། །ལྟར་སྐྱེ་བ་
ནི་ལྟེ་བར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཞལ་དུ་འོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་
ནི་སྟོན་མཆོམས་སུ་འོ། །ཁྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་
གཙུག་ཏྱར་དུ་འོ་ཞེས་སོ། །ཅི་འདྲི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་བཞི་དང་། སྟོན་པ་དང་། སྟོམས་
པར་འབྲུག་པ་དང་། ཉན་དུ་ཡང་དག་པར་འདོགས་པས་གནས་པ་སྟེ། སྐྱེ་དང་གསུང་
དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། བྱ་བ་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ཅུ་མས་ཀྱིས་
གནས་ཤེ་ན། གནས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྐྱོན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་པན་འདོགས་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འབྲུག་པ་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་འདྲི་ག་
ཉིན་པའི་བསམ་པའི་དབང་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་
འདོགས་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །

ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། ཅུ་མ་པ་བཙུག་ཉིས་སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་ཞེ་ན། འདི་ཅུ་མ་ཀྱིས་འགོ་བའི་དོན་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་
བསྟན་པའོ། །དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཅུ་མས་ལ་འཁོར་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་འོ། །དེ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ནི།
འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལོ། །འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་

འགོག་པའོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་བདེན་པ་
བཞིའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཅད་པ་ནི་ལམ་དང་པོའོ། །

དེ་ཁོ་ན་རིམ་བཞི་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྤངས་བར་
བྱ་བ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་
གཅད་པ་ནི་ལན་གཉིས་པའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
སྤངས་པ་དང་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་བསྐྱོམས་ཟེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གཅད་པ་ནི་
གསུམ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བའོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་
པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་དེའི་རང་
བཞིན་དང་སྤྱོད་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྤངས་པ་ཉིད་ཅེས་པ་གསུམ་དང་། འགོག་པའི་
བདེན་པའི་དེའི་རང་བཞིན་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཉིད་དང་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཅེས་
པ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་དེའི་རང་བཞིན་དང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་
བསྐྱོམ་པ་ཉིད་ཅེས་པ་གསུམ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །

ཡང་ན་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བའོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་
ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བའོ། །སོ་སོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་དང་
རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡང་དག་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིག་པ་
དང་མི་སྟོབ་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་སྟེ་གསུམ་དང་
བཅུ་གཉིས་སུ་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལམ་གསུམ་དང་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་

སུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཞི་བསྟན་
བ་ལས་སོ། །

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོད་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་ཞི་ཞུས་ཀྱི་
སྟོད་པ་རེ་རེ་གཉེན་པོ་གཞུང་ངེ་སྟེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་
གཞུང་གི་ཕུང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འོ་ཞེས་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོང་ཕྱག་ཞུས་
སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་ཤིང་། ལེ་ལོ་ཅན་
ཞུས་སྤྱར་བའི་དོན་དུ་འོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཤིང་། ཐུབ་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལྟན་
ངེ་སྟེད་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་བརྒྱ་བ་ཐ་མ་ངེ་སྟེད་པར་དོ། །བརྒྱ་ཕྱག་ལྷ་
ཞུས་འདུས་པ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་པའོ། །ཐ་མ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་བ་ལྷ་པ་སྟེ། ལྷ་བརྒྱ་བ་ལྷ་ར་
དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་གསུང་ལས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་
བ་ཉམས་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་གོ། །གཞན་ཞུས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་
པའི་ཆོས་གནས་པའི་དུས་ནི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ལྷ་ཞུས་ཏེ། དེ་ཞུས་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷ་
ཞུས་ཀྱིས་ཕྱེད་མར་བྱས་པ་ནི་ལྷ་བརྒྱ་བ་བཅུ་ཞུས་སུ་འགྱུར་རོ། །དུས་བཅུ་
ཞུས་ཏེ། སྟོན་ལ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པའི་དུས་དང་སྤྱོད་པའི་དུས་དང་ལུང་གི་དུས་
ཞེས་པ་གསུམ་སོ། །

སྤྱིར་ཡང་སོ་སོར་ཞུས་པ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་བཙུག་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་
རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་
མདོན་པ་དང་། མདོ་སྟེ་དང་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་དུས་ཏེ། དབྱེ་པོ་ཞུས་གངས་ངེ་
ལྷ་བར་ལྷ་བརྒྱ་བ་དབྱེ་ཞུས་ལའོ། །བཅུ་པའི་དུས་ནི་རྟགས་ཙམ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལྷ་

བརྒྱ་པ་ཐ་མའོ་ཞེས་སྤྲོད། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྤར་ནི་
མདོར་བསྡུས་པས་རྣམ་པར་གཞག་ལ། འདིར་ནི་རྒྱས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བདག་ཉིད་
གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་དག་ཐོས་པའི་བག་
ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས། ས་མ་ལུས་པ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་ཚན་ཏྲག་ཏུ་སེམས་
ཚན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཉི་བར་གནས་པ་ཉིང་ེ་
འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་ཆད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་སོང་བ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། སྤྱི་ནི་མ་ལོག་པའི་རང་བཞིན་དང་། འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་འཇཉག་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱང་རྣམ་པ་སྣ་
ཆོགས་པ་རྣམས་ཉི་སོ་སོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་སོན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ལྷ་ར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་དད་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཇི་ལྷ་ར་སྤྱི་འཇཉག་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེར་
ན་ནམ་མཁའ་དངོས་པོ་མེད་པ་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བྱམ་པའི་ནམ་

མཁའ་དང་སྣམ་བུའི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་མོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོན་ཡང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་ངི་སྤྱིད་དུ་ནམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་
ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱད་པར་གཞན་སྤངས་པས་ཐ་སྙད་ཅམ་མོ། །བྱད་པར་
གཞན་མི་སྟོང་པ་ནི་རབ་འབྱེད་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ནས་ནམ་པར་ཤེས་པ་སྟོང་
པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཀྱང་རོ། །གང་ཞིག་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་
ཉིད་དུ་བརྗོད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའོ། །དབུ་མ་ཡི་ནི་ལམ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
པ་དང་། གང་སྤྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་
པའི་རིགས་པ་ལས་སོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདིར་རང་གི་ངོ་བོ་
སྟོང་བའམ་ངོ་བོ་གཞན་ཉི་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུངས་པ། ལྷོག་པ་རང་
བཞིན་མེད་ཉིད་སྤྱིར། །ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་ཏྲག་མིན། །ཞེས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ནམ་མཁའ་ནི་
བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅས་བརྗོད་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་དུ་
མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཏེ། བརྒྱད་པར་ཐིན་གྱི་ཡི་གེ་མཐོང་བས་དོན་
རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་

མ་ཐུན་པ་གང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་བཟོད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་འདི་ནམ་
མཁའ་ལ་ཆོན་གྱི་རི་མོ་འགོད་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་བའོ། །

རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ། སློ་གྲོས་ཀྱི་མཆོ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་ལགའ་ཞིག་ཁོ་
ན་ནམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་འདི་ཆོན་སྒྲ་ཆོགས་པས་བཟ་བར་བྱེད་དོ། །རི་སྐད་དུ་སློ་གྲོས་ཀྱི་
མཆོ་དེ་བས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མཛད་
པ་སྟེ། གང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ནས་བཟོད་
པས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའི་བར་དུའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། རི་ལྟར་རང་
གི་སེམས་རྣམ་པར་དགའ་བར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཅིང་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཇུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགའ་བའོ། །

འོན་ཀྱང་སློ་བུར་བའི་དེ་མ་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་གཞག་པར་མི་
བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་སློན་རྣམས་ཀྱིས་གོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ནི་
སློན་རྣམས་ཏེ་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་སེམས་དེ་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་སློ་བུར་བ་སྟེ་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇུག་

པའི་ཕྱིར་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་
སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་རང་བཞིན་ནི་སྤང་བར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གསུངས་
པ། སེམས་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་སོ། །

རྩི་ལྟར་ནས་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་ཀྱང་མིག་མ་དག་པ་
རྣམས་ལ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་ཉེ་བར་བཅོམ་པ་ལས་རྣམས་པར་མ་དག་པར་
སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་པར་དག་ཀྱང་རང་གི་རྟོག་པས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱང་བའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ཉེ་བར་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤང་རོ། །རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་མི་དགོངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམས་པར་
དག་པ་དེ་ཡང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། བྱད་པར་མེད་པ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་སྐྱེན་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བརྗོད་དོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་རྣམས་ལ་ཡང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་ནོ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་
སྤྱིབ་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལས་དཔུས་ཡོང་གིས་ཉི་མ་བཞིན་དུ་མི་མཐོང་རོ། །རྩི་
རྟེན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེས་པར་གསུངས་པ། སྟོན་ཆག་པ་ཡི་ཆོས་པ་

བཞིན། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་ཅན་ལ་སྣང་མིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དེ་ནི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབད་ཚུལ་མེད་པས་ཅི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་ཅན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཏེ།

དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་གཤེགས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་མོས་སྐབས་སྟེར་བར་བྱེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། དཔེར་ན་ཆེ་བ་དང་ཉི་མ་དང་སྒྲིན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་དེ་ལ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་སྐྱེས་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་རྣམས་ཀྱང་འབད་ཚུལ་དང་བྲལ་བར་སེམས་ཅན་ཀྱི་བསམ་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་ནི་འབད་པ་མེད་པར་དོན་ཐམས་ཅད་མཛད་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བའམ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡོངས་སྒྲིད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱལ་པའི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གོ་སྐབས་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ། །མི་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་

ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྡོན་གྱི་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པའི་དབང་ལས་དེའི་བདག་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ཁོ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། གང་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པ་
རྣམས་འཁོར་བའི་མཐའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་པར་བྱེད་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་སྡོན་གྱི་སྡོན་
ལས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གནས་སྐབས་ལས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དང་། སྐུ་ལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མཛད་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་ནི་བྱ་
བའོ། །འདི་ནི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྡོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་ལས་རབ་ཏུ་ངེས་པར་བརྩུང་ནས།
གཉིད་སད་པ་བཞིན་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལྡང་བ་བཞིན་དུ།
ངེས་པར་བརྩུང་པའི་བྱ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་མཐུན་ཏེ། ངེས་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོ་གྲོས་
ཀྱི་མཆོས་ངེས་པར་བསྟན་པར་གསུངས་པ།

འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་སྟོང་གཞི་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། གཞིའི་སྐྱ་དེའི་ན་བར་ཉེ་བར་ལྷུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱེངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་སྐུ་ལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་གི། སྐྱེ་བ་
དང་འགག་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཁོ་ན་མངོན་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ།

འཇམ་དཔལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དྲགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷའི་བྱ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །

མདོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་སྦྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བ་ཉི་བར་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་བཞུད་པ་དང་འགྱོན་པར་བྱེད་པས། དེ་དང་ཐམས་ཅད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་སྦྱ་བ་དང་འགྲོ་བ་དང་འོང་བར་ཐལ་བས་ཅིག་ཤོས་དང་འབྲ་བར་རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོན་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ས་བོན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དབང་ལས་དང་དེའི་བདག་པོ་ཉིད་ལས་དེའི་ངོ་བོའི་བྱ་བ་སོ་སོར་སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉི་བར་སྐྱེས་པས་ན་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་སྟེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟེ། ཆོས་བསྟན་པ་དང་བཞུད་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བདག་པོ་ཉིད་ཅམ་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་

བ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་དེའི་ངོ་བོའི་བྱ་བར་འགྱུར་བའོ། །རི་སྐད་
དུ་འབགས་པས་གསུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་ནི། །ཅུང་ཟད་བཤད་པ་
མེད་པར་ནི། །གཙོ་བོས་གདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །ཆོས་ཀྱི་ཆར་པས་ཆོམ་པར་
མཛད། །ཅེས་སོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་བར་མར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ངེས་པར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་གང་དུ་ཡང་བཞུད་པའམ་བྱོན་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
ཉིད་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའོ་ནས། རི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་མངོན་པར་དགོངས་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གཤེགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ་འགལ་བ་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་བྱེད་དང་བདག་གི་དོན་ཉིད་དུ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་འཁོར་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་ཅེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཅན་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་ལས་ལོངས་སྒྲོད་
རྒྱགས་པ་དང་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་ཐ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རང་གི་འདུས་བྱས་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་རྣམས་ཉི་བར་དམིགས་ལ། སྤྲ་ཆོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་བཞོད་
པ་སྤྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངོ། །

མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་བ་
དང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྟིག་གིས་དབེན་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཆད་

པ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ། གཡོ་བ་མེད་
པ། ཡེ་ཤེས་མ་ལུས་པའི་རྟེན་གྱི་རང་བཞིན་དམིགས་པ་མ་ལུས་པ་ལ་བརྟེན་ངས་
མེད་པ།

ཡུལ་དང་དབང་སོ་དང་ཤེས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དམིགས་
བའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བྱས་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེས་རང་རིག་པའི་རྣམ་པས་རང་དང་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་
འབྲ་བར་སོ་སོར་སྤང་བ་རྣམས་དེའི་རྣམ་པ་ཉི་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་རྒྱ་མཐེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བརྟེན་ངས་པ་མེད་
པའི་ཚོས་ཉིད་ཅན་དུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིག་སྟེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་བརྟེན་
ངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཅི་ལྟར་
ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱའི་ཕྱང་སོ་མཐའ་དག་རང་གི་ངོ་སོ་
བཞིན་དུ་དེ་ལ་རབ་རྒྱ་གསལ་བས་སོ། །

དུས་གསུམ་པའི་སློག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡང་དེས་
ཡང་དག་པར་མི་རིག་པ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཁོ་
ནའོ། །ཡང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མེ་ལོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་ནས། རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱི་མཆེད་དང་དེའི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས་འཛིན་རྟེན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་མེད་ན་

དེ་ལྟམས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ལ། འབྱུང་བའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་ཡང་དག་པར་རིག་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་གསུངས་ཏེ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་
ནས། སྐྱེ་མཆེད་དང་དེའི་ཡུལ་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྷན་པར་
ལྷན་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །དེའི་དབང་གིས་དེ་ལྟམས་འབྱུང་བའོ་ཞེས་
དགོངས་པ་སྟེ། ས་བོན་ཡོད་ནའང་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ལས་སྦྱ་བྱ་མི་སྦྱེ་
བ་བཞིན་དང་། གཟུགས་ཡོད་ཀྱང་མེ་ལོང་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་མི་
འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་མི་གཡོ་བ་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལྷན་པར་རྟོག་
པའི་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་གྱིས་ཉག་
ཏུ་རྗེས་སུ་སོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ལྷན་པར་ནི་གཡོ་བ་ཡང་སྟེ་རེས་འགའ་བ་ཉིད་དུ་ཐ་སྦྱད་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །

གཤམ་ཏེ་འདི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་ཡིན་ན་དེའི་ཕྱིར་དེའི་དབང་
གིས་འབྱུང་བ་སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལྷན་པར་ཅིག་
ཅར་རམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འཆར་བར་ཐལ་བར་ཅི་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རི་ལྟར་
མེ་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སྣ་ཆོགས་འཆར་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
འགྱུར་ཞིང་ཉག་ཏུ་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བར་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
བརྟན་གྱི་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་
སེམས་ཅན་དང་། དུས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་སྟོས་པ་སྟེ། ལུ་སྟེགས་པ་ལ་

སོགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སྤྲད་པ་ལས་དམ་པ་མ་ཡིན་
བའི་ཆོས་ཉན་པས་བསྐྱབས། ཁ་ཅིག་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཤོངས་པར་གྱུར་པའི་ལས་བྱེད།

ཁ་ཅིག་ནི་ཉན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པས་བསྐྱབས། ཁ་ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་
དྲག་པོས་བསྐྱབས། ཁ་ཅིག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་དང་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མི་
དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་སྟོན་པའི་སྐྱབ་པས་
བསྐྱབས། ཁ་ཅིག་ནི་མི་ཁོམ་པར་ལྟུང་། ཁ་ཅིག་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་
རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུས་རེ་ཞིག་པའི་སྟོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། །རྗེ་
སྐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ་གསུངས་པ། རི་ལྟར་ཆུ་ཡི་སྟོང་ཆག་ན། །ཆོ་བའི་གཟུགས་
ནི་མི་སྤང་བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ངན་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་མི་སྤང་
ངོ། །རྗེ་ལྟར་མེ་ནི་གཞན་དུ་འབར། །སྤང་ཡང་གཞན་དུ་ཞི་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྤང་དང་མི་སྤང་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཡོད་པ་ན། སངས་རྒྱས་འབྱུང་
བའི་བྱིར་དེ་སྤང་གི་རྣམ་པར་བརྟུལ་ཐེན་པ་ན། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བྱིར་དེ་མི་
སྤང་ངོ། །གསུངས་པ། སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དང་སྟོན་ལམ་བྱུང་བར་
ལས། །འཕངས་བྱིར་འདི་ཡི་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་བསམ་མི་བྱུང་། །ཅེས་སོ། །སྟོང་རྗེ་
ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཉག་པ་སྟེ།

རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་གྱུར་ན། །གང་དང་གང་ལ་གང་ཆེ་དང་། །གང་
ཆེ་བྱ་བ་ཕན་འགྱུར་བ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྤང་ངོ། །

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པས་རྒྱ་མ་ཚང་བ་ལས་འབྲས་བུ་ཉིད་
 བར་སྒྲིང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་ཆར་པབ་ཏུ་ཟེན་ཀྱང་རུལ་བར་
 གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་དུ་མི་རུང་བར་གྱུར་པའི་ཤུ་ལི་ལ་སོགས་པའི་ས་
 བོན་ནི་སྤྱུ་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་གང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་མཐོང་བའི་
 ལམ་མངོན་པར་ཆོགས་པའི་དུས་སུ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཐོབ་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲོམ་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ས་ལ་མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཞུགས་པ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་
 བདག་གི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ནས་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་
 བོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཁྱད་པར་དོ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའོ། །རྗེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ། ཆངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སྟེ། རི་ལྟར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་སྟེ་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ནི་ཆངས་པ་
 ཆོས་དེ་རྣམས་སོ་ཞེས་དང་། སྤྱར་ཡང་གསུངས་པ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཡང་དག་
པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
པར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེ་ནི་ཆོས་མཐོང་བའོ། །

གང་ཆོས་མཐོང་བ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའོ་ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པའི་
ཆོས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་ཏེ།
དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །ཆོད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་གཡོ་བ་ནས་
བཟུང་ནས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་
དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་
དམིགས་པའི་སྤྱིར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་རྟག་ཏུ་རྗེས་སུ་སོན་པ་
སྟེ། བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། ཐམས་ཅད་
དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རམ་ཡང་ན་དེ་རྣམས་ཁོ་ན་མཉམ་པ་ཉིད་
དེ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འཁོར་བ་དང་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་དག་དང་ལམ་དང་འབྲས་སུ་དག་ཀྱང་
མཉམ་པ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །རྟེན་པ་དང་མ་
རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩི་གཅིག་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། གཅིག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་
ཏན་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་

ཤེས་སོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཟུངས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་དེ་
འཛིན་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་སྟོབས་དང་
མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་སྒོ།

ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་བྱི་
རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཐབས། ཐེ་ཆོམ་
ཐམས་ཅད་གཙོད་པའི་རྒྱའི་ཆོས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །རང་དང་སྤྱིའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན། རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ཆོས་དེ་
རྣམས་མངོན་པར་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ཁོ་ནར་སོ་སོར་རྟོག་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་རྒྱ་སྟེ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་རྒྱ་ཡིས་
འགྱུར་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་དམ་
པའི་ཆོས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁམས་དང་འགྲོ་བ་དང་སྤྱི་གནས་གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་
སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་སོ་སོར་སྒྲུང་བ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་དེའི་བདག་རྒྱུན་
ལས་རྟོགས་པ་པོ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཉི་བར་འདོགས་པས་སོ། །

དགའ་བའི་རྒྱ་ཡང་སྟེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་བ་ངེས་པར་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དགའ་བས་སོ། །བྱ་བ་སྐྱབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་གདུལ་བྱ་རི་ལྟ་བུར་སེམས་

ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཆད་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
ཐབས་སྣ་ཆོག་པ་ལ་རྣམས་གྱིས་པ་རོལ་ལ་བན་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཅན་
ཏེ་རང་དང་སྤྱི་འཆམ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་སྣ་ཆོག་པ་འདི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་འཆམ་པ་དང་། གསུང་གི་སྤྱུལ་
པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་དོ། །དེ་ལ་སྤྱི་འཆམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྩ་འབྲུལ་
ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱི་བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཀྱན་དུ་
སྟོན་པ་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་འདུན་པར་མཛད་དེ། དང་
པོར་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་རབ་ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་
ན། རྟེན་རྒྱས་འོང་སྤངས་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱན་བཛྲོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་མཛད་དེ། ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་དག་བའི་རྩ་
བ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོས་འབྲུལ་གྱིས་
ཁམས་གསུམ་པ་དང་ངན་འགྲོ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་དེ། དེའི་ཉེ་བར་
བསྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོད་ཟེར་འབྱེད་
པ་ལ་སོགས་པས་སྤྱུག་བསྐྱུལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱས་ཤིང་སྟོན་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་
ངན་པར་བྱས་ནས་བདེ་འགྲོ་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་གནས་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་ལ་
སྤྱོད་ལམ་གྱིས་གནས་པ་ནི་སྤྱི་འཆམ་ཐབས་ཅད་དོ། །སྟོན་པས་གནས་པ་ནི་
གསུང་གི་ལས་ཐབས་ཅད་དོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གནས་པ་ནི་གང་རང་བཞིན་

གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་། གང་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོགས་
པར་བྱེད་པས་ཉེ་དེ་གཉིས་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པས་གནས་པ་
ནི་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞིགས་པ་དང་ལྟ་
སོགས་པ་ནས་འཕོ་བ་ན་ཡང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །

སྟེ་བ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འཛིག་ཉེན་
ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་བའི་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་
བའོ། །ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ནི་ལས་ཀྱི་འགོ་བ་ཡང་དག་པར་
སྟོན་པ་སྟེ། འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་བར་ཁོངས་སྟོང་པ་
ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱིས་
ཁྱོད་བ་སྟོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་སྟེ་ལ། སྟོན་ཀྱི་ལས་
ཀྱིས་སྦྱུང་བའི་ལུས་ནི་ལས་ཀྱི་ལུས་སོ། །བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་སྦྱ་སྦྱུང་
པ་པོ་ལས་ཀྱི་སྦྱ་སྟེ་སོ་སོར་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་དང་སྟོང་ཚུལ་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་སྟེ་ས་
པའི་རབས་ཐམས་ཅད་སྟོལ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱུང་བའི་སྦྱར་
སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་མཐེ་བོའི་ཅེ་མོ་སྣང་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དོ་དྲིའི་སྟོང་བོའི་སྦྱ་ཅན་ཉེ་བར་འཕོ་བ་མེད་
པའི་ཆོས་ཅན་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་
ཀྱི་དབང་སྦྱག་འབྱུང་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུའི་འཁོར་ཅན་གྱིས་
འབད་པ་བྲག་པོས། མཆོན་ཆའི་བྱང་པར་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྦྱོར་

པའི་བྱང་པར་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། བ་སྐྱ་གཅིག་ལངས་པའི་ཉམས་པའང་སྐྱེས་པ་
མེད་ན་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་ཞིག །

དེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ལྷས་བྱིན་མིང་ཙམ་
ཉིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་བྱས་སོ་ཞེས་པ་འདི་རི་ལྟར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་འདི་
ཐམས་ཅད་ནི་སློག་ཆགས་རྣམས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་
པ་དང་ལྷོག་པའི་དོན་དུ་དེ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་བསྟན་པས་གདུལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དཀའ་བ་སྐྱོད་པ་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་
གདུལ་བའི་དོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ཙམ་ཀྱིས་དག་པར་མི་
འགྱུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དག་པའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡང་རོ། །བྱང་
ཆུབ་ནི་མཆོག་ཏུ་རྟེན་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོང་མགོ་རིག་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་
ལ་ཡོད་ཅེས་པ་འདིའི་འབྲས་བུའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རག་གི་ཉེས་པར་སྐྱོད་པ་
ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་དུའོ། །སྐྱའི་སྐུལ་བ་དང་གསུང་གི་སྐུལ་བ་དེ་ཡང་རང་དང་
གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཡང་རོ། །ཐུགས་ཀྱི་སྐུལ་བ་ནི་རང་
དང་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནའོ། །

དེ་ལ་སྐྱའི་སྐུལ་བ་རང་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་ཉིད་འཁོར་ལོས་
སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུང་གི་འཇུག་པ་ནི་འདིག་
ཉིན་རྗེས་སུ་གཞུག་པ་ལས་ཀྱང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་མཉན་ཡོད་དུ་རྒྱལ་པོ་ག་

མི་ན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་བདག་ཅག་གི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་གཟུགས་འཛིན་པས་རྒྱན་ནམས་ཀྱང་བཟུང་ཞིང་གཞུ་ཡང་བཟུང་ལ།

འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཀག་པའི་རྒྱན་ནམས་ལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བཟུང་བ་ནས། རི་སྒྲིང་ག་མི་ན་དང་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་སྟོང་ཕྱག་བཅོ་བརྒྱད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་རབ་དུ་བཀོད་པ་དང་། མཉན་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་འདུལ་བའི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆངས་པའི་གཟུགས་གདོང་བཞི་པ་རལ་པའི་ཅོད་པན་འཆང་བར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཆ་ལུགས་སུ་སྐྱུལ་ནས་བྲམ་ཟེ་སྟོང་ཕྱག་དྲུག་ཅུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་དུ་བཀོད་པ་དང་། བྱང་སྟོང་གནས་འཛོག་གི་རིགས་ཅན་གྱི་བྲམ་ཟེ་མོ་འདུལ་བ་ན། མཉན་ཡོད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་བཟུང་ཞིང་འདི་ནི་བདག་གི་ཆུང་མའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། ཀོ་ས་ལའི་གར་མཁན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་ཡུལ་མ་གར་གོལ་བསྐྱེ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གར་མཁན་གྱི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་།

དེ་ན་ཟུར་བྱད་ལྷ་པ་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ན་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་ཅན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་ཐང་བསྐྱམས་ཤིང་སྐྱུ་གངས་ལ་མི་ཐང་གི་རྒྱད་སྟོང་པོ་བཅད་པ་ན་སྐྱེ་སྟོང་ཕྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགལ་བ་འདུལ་བ་ལ་བཀག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བྱིམ་པ་ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྒྲིང་དུ་བསྟོད་པ་

མཛད་པས་གསུངས་པ། མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཐུགས་རྗེའི་དབང་དུ་
གྱུར་ཉིད་ཀྱིས། །རོལ་མོ་མཁན་གྱི་སྐྱུ་ཅལ་ལའང་། །ཁྱོད་གྱི་ཞབས་ནི་བཞོད་པ་
མཛད། །ཅེས་སོ། །

རོལ་མོ་མཁན་ནི་རོལ་ཅེད་མཁན་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་གྱི་སྐྱུ་ཅལ་ནི་བཟོ་
སྟེ་བི་མང་སློགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རོ། །དེ་ཡང་མཛད་པའི་ཆེད་དུ་གཤེགས་
པའོ། །སྟེ་པའི་ལུང་རྣམས་སུ་ཡང་གསུངས་པ། མར་མེ་མཛད་པ་ནས་བརྒྱང་
ནས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆགས་བྲལ་ཏེ། །སྐྱ་གཅན་འཛིན་སྤྲས་བསྟན་ཞེས་
པ། །འདི་ནི་འཛིན་ཏེན་རྗེས་གཞུག་པའོ། །ཞེས་ཏེ། ཆོ་འབྲུལ་སྐྱ་ཆོགས་པ་རྣམས་
སྟོན་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་ལས་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པ་ནས་དམན་པ་
བྲན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ནི་འདི་འདྲ་བའོ་
ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པ་ཁོ་ན་
བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཁ་ཅིག་ཏུ་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམ་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པས་
དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་དུ་བཀྱག་པས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་
གནས་པའི་སྐྱུ་ལས། །ཐོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་པ་
རྣམས་སུ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་ནི་
དབང་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་དབང་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་

ནམས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་བར་ལ་འཇུག་པ་དང་། མོས་པ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྟོག་པས་དབེན་པར་
མཛད་དེ།

དཔེར་ན་སེར་སྐྱའི་གཞིའི་ནགས་སུ་སེང་གི་དང་འཕྲོག་བྱེད་དང་དབྱིག་གི་
སྤྱིང་པོ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་དཔལ་མོ་དང་རི་སྐྱེས་དང་གཞོན་ནུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
དང་སྐྱ་དང་གཞོན་སྐྱིན་དང་སྤྱིན་པོ་དང་བྱི་བ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་
དང་མིའམ་ཅི་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་མ་ནམས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་ལྟན་པའི་
བསྟན་པས་བརྟལ་ལོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རིམ་པ་རི་ལྟ་བར་དཔེར་བཅོལ་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །བག་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་ནམས་ཀྱང་བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་
བཀོད་པས། དེ་དང་དེའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞི་བར་མཛད་དེ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་
བཙུན་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགའ་བོ་དང་སོར་བྱེད་དང་མཐོང་ལྟན་དང་བདེ་བྱེད་ལ་
སོགས་པ་ནམས་བཞིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ནི་དགའ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་ཀྱའི་གཞོན་ནུ་ཆགས་པ་ཕྲག་པོ་ཅན་
ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་རྩལ་མ་ཡིན་ཏུ་ལྟག་པར་ཆགས་པ་དེ་མེད་པར་ཡུད་ཅུང་
ཡང་མི་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤྱིམ་ནས་བཀྱག་ནས་རབ་
ཏུ་བྱུང་དུ་བརྟག་ཅིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་བྱུང་མེད་དེ་ཉིད་ཉིན་དང་མཚན་དུ་
སེམས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རི་ལྟར་དག་བཙུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྲམ་བེ་མོངས་པ་
སོར་བྱེད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེས་སྤྲོ་མའི་བཀའི་བྱ་བ་ཆེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མི་སྟོང་

དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་འཆོ་བ་དང་བྲལ་བར་བྱས་པ་དེ་ཡང་ཕྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་ཁམས་གསུམ་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།

མཐོང་ལྡན་ནི་མ་སྐྱེས་དབང་ཡིན་ལ། དེའང་ཞེ་སྤང་ཅན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནི་དེས་མི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་འགྲོགས་པ་དང་། སྟོན་གྱི་འཁོན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་པ་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་དང་སྤལ་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔྱལ་བའི་མེད་བྱད་ཤིང་ལས་ཐར་རོ་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་བའི་བྱེད་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དབང་ལས། པ་རོལ་གྱི་བྱད་མེད་དང་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་འཆོ་བ་དང་སྤལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་ལོང་བརྟེན་པས་པ་དང་འབྲེལ་བས་དཔྱལ་བ་ལས་འདས་ཏེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བའི་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་རོ་ཞེས་ཐོས་སོ། །སྤྱི་ལྟར་སྤལ་བ་གཞན་གྱི་ལུས་དང་ལུས་འབྲེལ་བ་ནི་བདུན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པའོ། །མ་འབྲེལ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྟོན་པའོ། །

གང་ཡང་ཆད་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་སྟོན་པ་དང་། གང་ཡང་འོད་ཟེར་བཞེད་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུང་གི་སྤལ་བ་བདག་གི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གོ་བར་

མཛད་པའོ། །གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་ནི་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 ཚོས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱངས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཚོས་སྟོན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བཞིན་ནོ། །

མ་འབྲེལ་བ་ནི་རོལ་མོའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་སྣང་བ་ཐམས་
 ཅད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཚོས་སྟོན་པའི་སྤྱ་འབྱུང་བར་མཛད་པའོ། །ཐུགས་
 ཀྱི་སྤྱལ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའོ། །གཞན་གྱི་འང་
 དེ་ལྟར་སེམས་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། གང་གིས་ཤེས་རབ་དམན་པས་ཀྱང་ཚོས་
 ལྷ་མོ་ཡང་སོ་སོར་ཉོགས་པར་མཛད་པ་དང་། དན་པ་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱང་དན་པ་
 ཐོབ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཉག་པར་རྗེས་སུ་སོན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཛད་
 པ་བྱ་བ་དང་གངས་དང་ཞིང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོག་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུ་དང་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལས་སོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ལྟོག་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་ལྟའོ། །རྗེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལས་སོ་ཞེས་པ་
 གཞན་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་
 བུའི་རིམ་པ་སྟེ། གང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་

པར་དག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་གཉིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའོ། །རྒྱ་ནི་ཆད་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །

འབྲས་བུ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་སྐལ་
བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་དང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་བྱུན་པའི་བྱ་
བ་སྐྱབ་པ་ལས་སོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རིམ་པ་
སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་
ཀྱི་དབྱེངས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས་དག་དང་། གཉིས་དག་དང་
གཅིག་གིས་རིམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། སྤར་རྗེ་སྤྲད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
ཡང་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་གནས་བྱུང་བའི་
མཆན་ཉིད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་
ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་གཡོ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྟོན་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་གསུངས་པ། འགའ་ཞིག་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་
པ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་ནི་འདོད། །གཞན་རྣམས་དོན་ཀྱན་རྣམ་པ་ཅན། དོན་ཀྱན་
སྟོང་ཡུལ་ཅན་དུ་འདོད། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་དམིགས་པ། །བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །དགོས་དོན་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད། །རྣམ་
པ་ཀྱན་དུ་ཐམས་ཅད་ཉིད། །འདི་ཡི་རྣམ་ཤེས་རྒྱས་ཀྱན་ལྡན། །ཞེས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་མཉམ་བ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་

སྟེ། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་ཞེས་
བཤོམ། །འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་རྟོགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་
ལྷན་པོ། །འདི་ཙམ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ། མཐའ་དག་པར་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་ལུས་པ་བསྐྱས་པར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
གནས་པ་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་རྣམས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱས་
སོ། །དེ་ལ་བླན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
བསྐྱས་པ་སྟེ་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པར་
སྤོང་བ་བཞི་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་འདོར་བ་མེད་ཅིང་
གཞག་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོད་མེད་
པ་བཞི་དང་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་རྣམས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་གསུང་ལས་སོ། །

གང་ཡང་གཞན་བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་དང་།
ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ན་ལས་
གཞན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་སྟོན་ནས་

ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམས་དང་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་
 ལམ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དག་ལས་གཞན་པའི་སྟོབས་རྣམས་ནི་
 མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་དང་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྩུ་འབྲུལ་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་
 བྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
 པར་ཤེས་པ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱད་ལ་
 བརྗོད་པར་འདོད་པ་ན། རྒྱ་གང་གིས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པའོ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པའོ་ཞེས་པ་
 སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་ནི་མེ་ལོང་
 ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་རྣམས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་སོ། །བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྐྱར་བ་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དག་

གིས་སོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་
པ་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་
ཤེས་དག་གིས་སོ། །

མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཆོན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོག་གས་སྟོས་
པའི་བྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་པ་གཉིས་སོ་ཚུལ་གཅིག་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་རོ་གཅིག་
པ་སྟེ། གཞན་ལ་པན་པར་བྱེད་པ་རྒྱན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གཉིས་ཅན་གཉིས་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ། དེའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །

རི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོར་གསུངས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པ་ན་འདྲེས་པ་དང་ཉེ་བར་འདྲེས་པ་བྱ་བ་རོ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རྟོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པའོ་ཞེས་སོ། །གསུང་དེ་ཉིད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
སྲ་མ་རྣམས་སུ་རོ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདྲེས་པ་ནི་
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡང་རེས་འགའ་ཐ་དད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནི་
རྣམ་ཡང་ཐ་དད་པར་བྱ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་པ་ཉེ་བར་འདྲེས་པ་ཤིན་ཏུ་དབྱེར་མེད་

བས་མཉམ་པར་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་ལྡན་
བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱ་བ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ་རོ་མི་སྟེ་རང་བཞིན་རོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པ་ནི་ཡུལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཡང་དག་པར་ལོངས་སྟོང་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་
ལོངས་སྟོང་པ་གང་གིས་དགོངས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་ནས་
སྟེ་བའི་ཕྱིར་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ཞེས་ཆིག་ནས་པར་སྐྱར་རོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་
པར་ལོངས་སྟོང་པ་ནི་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོང་པ་སྟོང་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཡང་དག་པར་ལོངས་སྟོང་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་
པར་ལོངས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེ་བ་སྟེ་རྟེན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་
གཅིག་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ལོ། །ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་རྫོགས་པར་
ལོངས་སྟོང་པ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡང་དག་པར་
ལོངས་སྟོང་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རོ་གཅིག་པ་སྟེ་བདག་དང་གཞན་
ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲས་བུ་ཡང་སྟེ། རྒྱ་ལས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་པར་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་ངག་གི་དོན་འདི་ཡང་། འདིར་ཐམས་
ཅད་རིག་པ་ཁོ་ན་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཏེ། འོན་ཀྱང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་
ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་རོ་གཅིག་པ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ལོངས་

སྤྱོད་པ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའོ། །

གཉིས་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་ཉག་པ་དང་
མི་ཉག་པ་དང་། བྱང་བ་དང་མ་བྱང་བ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། བདག་
དང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་གཉིན་པོར་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་
མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། །དེ་ནས་བཟུང་ནས་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ལས།
འབད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟག་པ་མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་
བརྟན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་རོ་གཅིག་པ་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་
པའོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱིབ་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡོངས་སུ་མ་དག་
པའོ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་མངོན་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་ངོ། །མི་གཡོ་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་མ་
སྐྱེས་པའོ་ཞེས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པས་སོ། །

གལ་ཏེ་ཡང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་བདག་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་
ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་འབད་པ་དང་བཅས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡོངས་སུ་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མ་བཞག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་བོ་ཆེན་པོ་རྣམས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
ཞུགས་པ་རྟེན་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟེན་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་

ཡང་འབྲས་བུ་རོ་གཅིག་པ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྟོང་བའོ། །དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དུ་མར་རྣམ་
པར་མ་བཞག་གོ། །

གང་ཁོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངོ་
བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བར་
གྱུར་པ་ན་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་གྱུར་པ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱང་ངོ། །དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པས་ན་མཐའ་མེད་པའི་དུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་
པ་སྟེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །

གང་ཁོ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་གནས་ངན་ལེན་མཐའ་དག་གི་རྟོན་
ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བྱི་མ་
མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་གནས་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
བའོ། །གང་སྟོབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་མིས་གསུངས་པ། གང་ཡང་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་
དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །ཅེས་སོ། །ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་བདག་དང་བདག་གི་བར་སྟོ་

འདོགས་པས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དུ་ཐ་དད་པར་ནམ་
པར་གཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་གནས་ངན་ལེན་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གི་
ཉོན་ཉིད་ཀྱི་ས་དང་།

ཆད་པ་དང་མཆམས་སྒྱུར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཉམས་པ་
དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གནས་ངན་ལེན་ལ་
སོགས་པ་ནམས་འདིར་གཞི་འཆའོ་ཞེས་པས་ཀྱུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་
ཆོས་གཞན་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒོ་བྱ་སྟེ། རི་ལྷ་ར་
རིགས་པར་ས་བོན་རྒྱས་པས་རྒྱ་བྱས་པ་གང་ལས་རྒྱད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བྱད་
པར་རྒྱར་སྒྲངས་པ་ལས་སྟོབས་རི་ལྷ་བར་དགོད་པར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་ཐོབ་
པར་གྱུར་པ་ན། བྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་པའམ་མི་འདོད་པ་མངོན་པར་འབྱུང་
སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའི་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལ་
མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་ཡང་དམར་པོ་ཉི་བར་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ་གསུངས་
པ། གང་བྱིར་རྒྱད་གང་ཁོ་ན་ལ། །ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོས་གྱུར་པ། །དེ་ཁོ་ན་
ལ་འབྲས་བུ་འབྲེལ། །རས་བལ་ལ་ནི་དམར་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་མདོར་གདུལ་བྱའི་བྱད་པར་
གྱི་ངོར་གསུངས་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐབ་ཅིང་གྲ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་
ཅུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། །བདག་ཏུ་ཉོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་
བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་མ་བརྟན། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཡང་སྤྱིད་པར་ཉིང་མཆམས་

སྒྲིབ་བ་རྣམས་སུ་ལུས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལོ། །

སྒྲིབ་སྒྲིབ་མའི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལོ། །གང་འདི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་ལྡེའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ཁོ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོ་ཞེས་སེམས་པ་དེའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཅི་ཡིན། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའོ་
ཞེ་ན། ཅི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་འདི་འདྲ་བ་ཡང་ཡིན། དེ་
ལྟར་ནི་རང་གསལ་ལ་སྒྲིབ་མོང་པ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་
དོ། །བརྗོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ནི་འདྲིར་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་སོ་སོར་རང་གི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པ་མེད་
དོ། །མི་གསལ་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་
མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་དོ། །

རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་མི་ལས་དུ་ཡང་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པ་མེད་
དོ་ཞེས་གཞན་དུ་ལེགས་པར་དབྱེད་ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་
མངོན་སུམ་མེད་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་ན་བདག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་

ཡང་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཡང་མངོན་པར་དགོངས་
ནས་བདག་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གང་གྱེ་
བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བའི་བྱང་པར་རྣམས་ནི་ལེགས་པའོ། །སེམས་དུལ་གྱུར་ལས་བདེ་བ་
འབྱུང་། །ཞེས་པ་དང་།

གང་ཕྱིར་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན། །པ་རོལ་མགོན་དུ་སུ་ཞིག་
འབྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ན་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་སེམས་
ཁོ་ན་བདག་གོ་ཞེས་མངོན་པར་རྫོལ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐོས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆེ་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བདག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་རྫོལ་པར་འབྱུང་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་འདི་ལྟར་ཡང་མངོན་པར་དགོངས་ནས་གསུངས་པ། གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་ཡང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བག་མེད་པ་ལས། རིགས་མེད་པ་དང་
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ངས་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དང་། དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ།
འདིར་སྦྱེས་བྱ་ཆད་མས་ཅི་ཞིག །

འདིར་བརྗོད་པའི་རིགས་པས་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་
དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ལ་ཡང་སེམས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་རྒྱས་པས་ཅི་བྱ་སྟེ། སྐབས་སུ་བབ་པ་གཞག་པར་
བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་གཞན་གསུམ་ཡང་གནས་གྱུར་པ་སྟེ།

གང་སྟོབ་དཔོན་ཅ་རྒྱ་གོ་མིས་གསུངས་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་
 གྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་
 གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེའོ། །དེ་དག་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེ་ཉིད། །ཆོས་ལ་རྫོགས་
 ཡོངས་སྟོང་སྟོན་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆོས་ལ་རྫོགས་
 ཡོངས་སྟོང་ཕྱིར་ཡང་། །ཁ་ཅིག་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་བུ་རྟོགས། །དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བཏགས་ལས་དེ་བཞིན་
 གཞན། །དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀྱན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །སེམས་
 ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཅན་ཉིད་ཐོབ། །དེ་ཡང་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་
 དུ། །དུས་རི་བཞིན་དང་བསམ་རི་བཞིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱལ་སྐྱེ་
 རྟེ། །སྤྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡིད་གྱི་ཁོ་ན་ལ། །སྤྱལ་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དུ་
 བློ་རྟོག་དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོང་རྫོགས་སྐྱེར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །

དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་འདི་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཛིན་ཉེན་ལས་
 འདས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མཆོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཉེ་བར་
 སྐྱེས་པ་སྟེ་དེའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡང་
 ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་
 ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ཆེན་མོ་དག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བསྟན་
 བཅོས་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྟོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་

གྱིས་ནི། །སྟོམས་འབྲུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བརྩུ་ཡི་
བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་
བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁུན་
དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་
བཞི་དང་། །དབང་བརྩུ་དང་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། །མི་འཛིགས་པ་ནི་
བཞི་རྣམས་དང་། །བསྐྱུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །འབྲུག་པ་ཉེར་
གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་
ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་
པ་ཁོ་ནའི་མ་འབྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་
དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཞེས་པའང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རུ་མངོན་
པར་བརྗོད། །

ཅེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཞེས་
ཆེས་དབྱེ་འོ། །མཐར་གྱིས་ནི་སྤྲ་མའི་རྗེས་སུ་བྱི་མས་འབྲེལ་བའོ། །བསྐྱུང་བ་མེད་
པ་ནི་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མི་བསྐྱུང་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་མོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཀྱི་ཆོགས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་མང་པོ་རྣམས་གསལ་བར་
བྲས་ལ། །ལྷག་མ་རྣམས་འདིར་གསལ་བར་བྲའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཀྱ་ཙཱ་དང་
འཐབ་ཅོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་འཐབ་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འཐབ་པའོ། །

བདག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་

ཅེས་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་སྟེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་གང་ལས་ལོངས་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེར་དེ་ཆམས་གྱི་འཐབ་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་འཐབ་པ་མེད་པའོ། །

དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་འགྱུར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་སྟེ། དེ་དག་གི་བྱེད་བ་ལ་བྱད་པར་རོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཉན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་སེམས་ཅན་གང་ཆམས་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ལ་ཉན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཆམས་གྱི་མཐོང་བ་ཉིད་ཆམ་པར་སྟོང་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་ཡང་དེ་ཆམས་གྱི་ཉན་མོངས་པ་རྒྱན་གཅོད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། མཐོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཉན་མོངས་པ་འཐབ་པ་དང་འགོག་པའོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཉན་མོངས་མེད་པ་ནི་མཐོང་བས་མི་ཆམས་གྱི་ཉན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཆམ་པར་སྟོང་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི་ནི་གཞན་ཆམས་གྱི་ཡང་ཉན་མོངས་པའི་རྒྱན་ནོ་ཞེས་པ་གཞན་ནོ། །ཆམ་པར་རྟོག་པའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཐབ་པའོ། །

དེ་ཆམས་མེད་པ་ལས་ཆམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི་འཐབ་པ་མེད་པའོ། །འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ནས། བསམ་གཏན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་བྱུང་བའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཆམས་གྱི་སྟོན་ནས་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆམས་གྱི་སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། ཆམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ནས་ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་གཤེགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྟོག་ཏུ་གནས་པ་སྟེ།

ཏྲ་ཏྲ་ཐུགས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རི་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

ཡོངས་སུ་དག་པ་རྣམས་པ་བཞི་རྣམས་ནི་རྟོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་
དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་
སུ་དག་པ་ལོ། །དེ་ལ་རྟོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་གནས་
ངན་ལེན་རྣམས་རྟོན་ནས་ཤིན་ཏུ་བྲལ་བར་བྱས་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
པོ་ལ་ཡང་ལེན་པ་དང་གནས་དང་འཕྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལོ། །དམིགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། བྲངས་རྣམས་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་ཉིད་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལོ། །སྤྲ་མ་
བཞིན་དུ་སེམས་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་སེམས་ལ་དག་པའི་
རྩ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་ཡང་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལོ། །སྤྲ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བ་དང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རྣམས་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལོ། །

དབང་བཅུ་ནི་འཆི་བ་དང་ཀུན་ནས་རྟོན་མོངས་པ་དང་བཞུན་པ་དང་། ཉེས་
པ་སྦྱོད་པ་དང་ངན་འགོ་དང་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བས་ངལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་པོངས་
པར་གྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དང་། འདོད་པས་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་འཛིགས་པ་
དང་། ཅི་ལྟར་སྤྲོ་བར་བྱ་ཞེས་པ་ཉི་བར་འཆི་བ་བཅུ་ཉི་ལྟེན་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་

ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཆེ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་གཏོང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱལ་པར་ཆེའི་ཆད་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནའོ། །

སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་བསམ་གཏན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་དང་ལྡང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་མན་པར་བྱེད་པ་སོ་སོར་
ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཏོད་པ་
དུ་མའི་རྒྱན་གྱིས་སོ་སོར་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་
པར་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྐྱུ་དང་གསུང་
གི་སྟོན་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་ཇི་ལྟ་བར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་བྱིན་
གྱིས་རྫོབ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བའི་
སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྩུ་འབྲུལ་ལ་དབང་
བ་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

སྟོན་ལས་ལ་དབང་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁོས་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ནི་གང་ཇི་ལྟར་མོས་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་
འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་
སྒྲིག་གང་བ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་
གང་ཁོ་ན་ཤེས་པར་འདོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོབས་དང་མི་

འདིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་དང་། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཆོས་ལ་དབང་བ་ཉིད་ནི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་གཞག་པ་
 རྣམས་ལ་མཁས་པ་ལོ། །བསྐྱེད་བ་མེད་པ་གསུམ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་
 ཉི་ལྟའི་སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་དེ་ལ་སྟའི་ཀྱན་དུ་
 སྟོང་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆབ་པར་བྱ་
 བར་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་མི་མངའ་བ་འདི་ནི་བསྐྱེད་བ་མེད་པ་དང་པོ་ལོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གསུང་གི་ལས་ནི་གཉིས་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ནི་གསུམ་
 པ་ལོ། །བྱ་བ་ཉི་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤམ་གསུམ་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཁ་ཅིག་གྲུས་པར་ཉན་འདོད་ན་གཏོད་པར་བྱེད་ཀྱན་
 ཤེས་པའི་སེམས་ཉི་བར་འདོག་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་
 པ་དེས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་དགུས་པར་མི་འགྱུར་ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་
 ཐུགས་མཐོན་སོ་ཡང་རོ་སོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་གཞན་རྣམས་གྲུས་པར་མི་
 ཉན་ན་མི་གཏོད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ཁོང་ཁྱོད་པ་མ་ཡིན་མི་
 བཟོད་པ་མ་ཡིན་ཐུགས་མི་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ཐུགས་མི་མཉེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།

ཁ་ཅིག་གུས་པར་ཉན་འདོད་པ་དང་གུས་པར་ཉན་མི་འདོད་པ་དེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དགུས་པ་དང་ཁོང་ཁྱོ་བར་ཏེ།
ཐམས་ཅད་དུ་བཏང་སྟོམས་པར་གནས་པ་ཕན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བཞིན་ཅན་
རོ་ཞེས་པའོ། །བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྲ་བའི་

དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་དོ། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་
བ་སྤངས་ཀྱང་གང་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་པ་དང་འབྲ་བར་སྦྱོད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ཆགས་ཏེ་ཏིལ་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་ཡང་བུམ་པ་དང་སྒྲུལ་བུ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱོས་པའི་བྱི་སྤྱོད་ལྷག་པར་གནས་
པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་གོགས་སུ་
གྱུར་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ནི་ལུས་དང་ངག་གི་སྦྱོད་
ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་གྱི་རྒྱ་ཡང་སྟེ། རི་ལྗར་དག་བཅོམ་པའི་སྡོན་དུ་སྟེ་འུར་གྱུར་
བས་མཆོངས་ནས་གཤེགས་པ་དང་། སྡོན་བུམ་ཟེར་གྱུར་པའི་ཆོངས་མོ་ཞེས་
བཞོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁུབ་པར་
གྱུར་པའོ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དེ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་སུ་བཞོད་དོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་པན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་དེ་གང་
གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ལན་དུག་དུ་སྦྱ་ནི་འགྲིབ་སྦྱ་ནི་འཕེལ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིག་རྟེན་ལ་གཟིགས་པའོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་
བྱེད་པར་དང་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པའོ། །སྟོབས་བརྩ་
རྣམས་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་
སྟོན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་
པ་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་

མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་།
བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་ལྡང་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་།
སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་།

འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་
སྟོབས་སོ། །འདི་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མདོ་ལས་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་
ཏེ། དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དག་སྟེ། རྒྱ་ཡང་
གནས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་བྱང་གནས་སུ། གནས་མ་ཡིན་པ་ཡང་གནས་མ་
ཡིན་པར་རབ་ཏུ་མཁུན་ཏི་ཞེས་སོ། །ཉེས་པར་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པ་
མི་འདོད་པ་ནི་གནས་སོ། །འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །ལེགས་པར་སྟུང་པ་
རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི་གནས་སོ། །མི་འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །སེར་སྒྲས་
དབུལ་བ་ཉིད་ནི་གནས་སོ། །ལོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་གནས་མ་ཡིན་
པའོ། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྟོད་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་གནས་སོ། །དབུལ་བ་ཉིད་ནི་གནས་
མ་ཡིན་པའོ། །

མ་དང་པ་དང་དགྲ་བཙུན་པ་གསོད་པ་དང་དགྲ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་
མཆོམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ངང་ཅན་དང་། མ་དང་དགྲ་བཙུན་མ་ལ་མི་ཆངས་
པར་སྟོད་པས་སུན་འབྱེན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་
བཀོངས་པ་དང་། སྟོབ་པ་ཡང་དང་། དགྲ་འདུན་འདུ་བའི་སྟོ་སྟོགས་པ་དང་།

མཆོད་རྟེན་འཛིག་པ་ཞེས་པ་མཚམས་མེད་པ་དང་ཉི་ལ་ལྷ་བྱེད་པའི་སེམས་གནས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །

འགྲོད་པས་གནས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་སྐྱེད་ས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །བྱེད་མེད་ཀྱི་ལྷས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་དང་ཆངས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །བརྒྱུག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་སོ། །འདི་ལྷ་བྱེད་སོགས་པའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་ཏེ། དག་པ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ། །དག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་སྟེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གང་དང་གང་གྱུར་པའོ་ཞེས་འདོད་པས་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །རྣམ་པ་གང་དང་གང་གིས་གྱུར་པ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །མཐུན་པ་དེ་ཉིད་སྟོབས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བརྩི་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་དང་། གཞན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཡང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་བྱིར་རོ། །ལས་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་ནི་མི་གཡོ་བའོ། །

ཁ་ཅིག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་ཀ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དགོ་བ་ཡང་བསོད་ནམས་སུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ། །རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ནི་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཚོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ལ་འདིར་མོས་པ་ནི་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ལྷ་ར་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་པའི་ཡང་ཞེ་

སྤང་ལ་འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་གནས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པ་དང་། སྦྱོར་
བ་དམན་པའི་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དང་། སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྦྱོར་བ་དམན་པ་
ལའོ། །

དབང་པོ་རྣམས་ནི་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བློ་བཟོ་བ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཐ་མ་དང་འབྲིང་
དང་མཆོག་སྟེ། འདི་ནི་དབང་པོ་ཐ་མའོ། །འདི་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་ངོ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟེ་འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་ཡང་ཤེས་ཤིང་
དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་ཡང་ཤེས་ལ་སྟོན་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ལོག་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པ་རྣམས་མ་བྱེད་ནས། དེ་རྣམས་ལ་བཏང་སྟོམས་ཁོ་ན་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
ནོ་ཞེས་རེ་ཞེག་གི་དུས་སུ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་མོ། །འདི་ནི་ཞེ་སྤང་གི་འོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་རྣམས་དང་། རྟོག་
པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་
རྣམས་དང་།

གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་རྣམས་དང་། མཐར་གྱིས་
གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རོ་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པས་
སོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལྷང་བ་ནི་སེང་གོ་

ནམ་པར་བསྐྱེད་ས་པས་སམ་ཐོད་ཀྱིས་སོ། །སྒྲིན་གྱི་གནས་ནི་སྐྱེ་བ་སྒྲ་
མའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་ནི་བྱ་བའོ། །འཆི་འཕོས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དག་ནི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་གོ། །

དེ་འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་མདོར་གསུངས་པ། དེ་ལ་
འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྐུ་ཏེ། གང་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ཞིང་དུ་སྤང་བ་གང་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་
བཞིན་པ་དེ་རྣམས་གཟིགས་པ་དང་། འཛིག་བཞིན་པ་རྣམས་དང་། འཆགས་
བཞིན་པ་རྣམས་དང་། གང་དུ་སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ་རྣམས་འཆི་བཞིན་པ་དང་།
སྐྱེ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། གང་ཡང་སྤང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྗེ་སྟོན་པ་དེ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་སྐུ་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
སོ། །གལ་ཏེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རང་བཞིན་ལོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ན་སྤངས་པ་ན་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་བཞིན་དུ་དབང་པོའི་སྒོ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པས་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་པར་འདོད་དེ།

རི་སྐད་དུ་དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་
ཐུག་ཞབས་མཐའ། །ཀྱན་དུ་ཅན་དང་དབྱ་དང་ཞལ། །ཀྱན་ནས་ཐོས་ལྷན་འཛིག་
རྟེན་དུ། །ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གནས། །ཞེས་སོ། །འཕགས་པ་དད་པའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་མདོར་ཡང་གསུངས་པ། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་

གཤམ་པའི་གཙུག་ཏྲར་གྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཅིག་ཅར་ཕྱོགས་བཅུ་རྒྱུ་ལྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྱམས་ཐམས་ཅད་དུ་གཟིགས་སོ་ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཡང་དབང་པོའི་སྒྲོར་སྒྲོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པས་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་པས་ལྷའི་མིག་ཅས་པ་ལ་སོགས་པར་བཛོད་པར་བྱའོ། །ཟག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གང་གིས་ཟད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིའོ། །སེང་གེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེམས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་མངའ་བར་རིགས་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་དེའི་དངོས་པོ་ལས་མི་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དོ། །མི་འཇིགས་པ་ཉིད་བཞི་རྣམས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། བར་དུ་གཙུག་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་སྤངས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ནོ། །

བར་དུ་གཙུག་པའི་ཆོས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོགས་སོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཏེ་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་དེ་འཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཉིད་དེ། དེ་དམ་བཅའ་བ་སོ་སོར་འགོད་པ་རྣམས་ལའོ། །དེ་བྱེད་པ་སོ་

མགོན་མེད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་སྐྱབས་ནི་སངས་
རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་
ལག་བརྟུ་གཉིས་ནི་ཆོས་སོ། །དེའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མཐའ་དག་ནི་དོན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཁོ་ནའི་མིང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་
པོར་ངེས་པར་བཤད་པ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་གོ། །ཡང་ན་རྒྱུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
ཆོས་སོ། །འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་ནོ། །འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་གོ། །དེ་རྣམས་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རིམ་པ་རྩེ་ལྷ་བར་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་དང་། ཆོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་རོལ་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་
ཆོས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྟོབས་པའོ། །དེ་ཡང་
འདི་ཡིན་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པའོ། །མ་འདྲེས་པར་སྟོད་པ་ཞེས་པ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཏེ།
གཞན་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱང་རི་སྐད་དུ་འབྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅ་དང་བྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་
ཉིད་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་།
སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མེད་པ་ཉིད་དང་འདུན་པ་དང་བཙོན་
འགྲུས་དང་བྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་
ཉམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་དུས་གསུམ་རྣམས་ལ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཆགས་མ་སྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
 སྤྱོད་པའོ་ཞེས་པ་བཙུང་དོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྐྱའི་སྤྱོད་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གསུང་གི་
 སྤྱོད་ལས་སོ། །དེ་ནས་བཞི་པ་ནི་སྤྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་སོ། །དེ་ནས་དྲུག་པ་ནི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་རྟོན་དང་བཅས་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 མ་སྟོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་ལས་ཏེ། དེ་ལ་རྟོན་ནི་འདུན་པའོ། །འབྲས་
 བྱ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་པའོ། །དབང་པོ་ནི་བཙུན་འགྲུས་ལ་སྟོགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
 ནས་གསུམ་ནི་སྐྱ་ལ་སྟོགས་པའི་སྤྱོད་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པ་རྣམས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་ནའོ། །དེ་ནས་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་རྣམས་ལ་མ་ཆགས་མ་སྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྣམས་སོ། །འདིར་མདོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་དོ་
 ཞེས་པའོ། །

རི་ལྟར་དག་བཙུང་པ་གྲོང་ལ་སྟོགས་པར་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བ་
 རྣམས་སྤང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་གཏུམ་པོ་དང་བ་ལང་དང་ཁྲི་དང་ཆེར་མ་དང་སྐྱལ་ལ་
 སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པ་སྐྱེལ་བ་དང་། འབྲོག་དགོན་པར་ཆོམ་རྒྱན་དང་
 ལྷག་ལ་སྟོགས་པས་འཛིགས་པ་སྟེ། འདི་འདྲ་བའི་འབྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མངའོ། །འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷག་
 རྒྱལ་པོའི་མདོར་ཡང་གསུངས་པ། སངས་རྒྱས་བཙུན་འདས་རྣམས་ནི་སྐྱའི་

ཐེན་ལས་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བ། རབ་ཏུ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ལས་ཅན། སྤྱོད་ལས་བཞིས་ཁྱོང་དང་ཁྱོང་ཁྱིམ་དུ་འབྱུག་པ་དང་འབྱུང་བ་ན་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་གཉིས་ས་ལ་མི་རེག་ཅིང་། ས་ཆེན་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་ཅིབས་སྤྱོད་ཐུག་ཅན་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །

གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་དག་བཞག་པ་དེར་གང་བྱོལ་སོང་གི་སྤྱེ་གནས་སུ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་རེག་པ་དེ་རྣམས་ཞག་བདུན་དུ་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཞི་འཕོས་ནས་ཀྱང་ལྷ་རྣམས་སུ་སྤྱེ་བར་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱེ་ལ་ན་བཟང་སོར་བཞིའི་བར་གྱིས་མི་རེག་པར་གནས་ལ་རྩོལ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་གིས་ཀྱང་གཡོ་བར་བྱེད་མ་རུས་སོ། །སྤྱི་འོད་ཀྱིས་མནར་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བར་བྱེད་ངོ་། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤྱེ་འབྲུལ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏེ། ཏྲག་པ་ཁོ་ནར་ཡང་དག་པར་གཟིགས་ནས་མཛད་པའི་ངང་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ངོ་། །ཅ་ཅོ་མི་མངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། རི་ལྷར་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་འབྲོག་དགོན་པར་ལམ་ནོར་བས་སྤྱེ་མཐོན་པོ་འདོན་པར་འབྱུང་བའམ། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ལས་གད་མོ་ཆེར་དགོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མི་མངའ་སྟེ་ཏྲག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །

བྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའོ་ཞེས་པ་སྟེ། རི་ལྷར་དག་བཅོམ་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལས་བྲན་པ་ཉམས་པས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། དུས་ལས་ཀྱང་འདའ་བ་

དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་ལ་མི་མངའ་སྟེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་ཞེས་པ་སྟེ་རི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཁོ་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་ཀྱི་ཆེ་མ་ཡིན་པ་
དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོ། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་ཞེས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་དག་བཅོམ་པ་
མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དང་། རྒྱ་དན་ལས་
འདས་པ་ལ་ཞི་བའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རྟོ། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་ཞེས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་
དག་བཅོམ་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་
བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་ལ་མངའ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དུས་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་བར་མར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་
གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདུན་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མི་མངའ་ཞེས་པ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ནི་རིགས་ཀྱི་དབང་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་
དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛེད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་རྟོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་དེ་རྣམས་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་
ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོབ་པའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་མདོར་སོ་སོར་རྟོག་པར་

མཛད་པ་ནི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་གདུལ་བ་
དང་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་
པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ནི་འདུན་པའོ། །

བཙུན་འབྲུག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གདུལ་བྱ་འབྲུགས་པར་བྱེད་པའི་བཙུན་འབྲུག་
དང་། ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ལ་མི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་བཙུན་འབྲུག་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་གང་བསྐྱལ་པར་མི་སྐྱོ་བར་ཉན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོའི་ཆོས་
ཉན་པ་པོ་རྙེད་ན་བསྐྱལ་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་བཞིན་པ་མི་
བཞེངས་ཏེ། བཟའ་བ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྟོས་པས་ཀྱང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་གྲུའི་རྒྱུད་གི་བྱེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
རྣམས་འདས་པར་མཛད་ནས་གང་དུ་ཐ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གདུལ་བྱར་འཇུག་པར་ཡང་གཤེགས་སོ། ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མང་འཕྲེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དྲན་ནས་སམ་བསམ་པར་མཛད་ནས་སམ། རྟོགས་པར་
མཛད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །

ཉིང་ངེ་འཇིན་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་
དང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གང་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་
མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །གང་དང་ཉིང་ངེ་འཇིན་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་མཉམ་པ་ནས། རི་སྤྱིད་དུ་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྤྱིར་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་ཉིང་ངེ་འཇིན་
ཉམས་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་པ་
རོལ་རྣམས་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་།

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་ཟད་པ་ལ་མཁས་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོག་གཅིག་རབ་ཏུ་འབྲུག་པས་བསྐྱལ་བ་སྟོང་ཐུག་
བརྒྱུ་ལྟ་བུ་པར་གནས་པ་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་ལྟར་བྱིས་པའི་དོན་
གསུངས་པས་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པ་དང་ཐེག་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟོན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་མཐེན་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་རི་ལྟར་སོ་སོར་འོས་པའི་
ཆོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཐའ་ཡས་པ།
ཐུར་ཐུག་པ་མེད་པ་མི་ཟད་པ་ཆད་མེད་པ་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཆགས་པ་དང་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
བ། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་མ་བཅིངས་པ། ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ་བ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་
མི་གནས་པ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་སྟེ་
དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་
ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲང་བ་སྟེ། སྐྱའི་ཕྱིན་ལས་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བར་མཛད་དོ། །གསུང་བཞིན་བཤམ་

རུང་། ཅང་མི་གསུང་བར་གྱུར་པའང་རུང་གསོལ་བས་ཀྱང་རུང་སྟོན་ལམ་གྱིས་
ཀྱང་རུང་། མཚན་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་སྐྱེ་ཆེར་དོ། །གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་
ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གསུང་དེ་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྡན་པའོ། །ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་
ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་
སུ་སོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་པར་རྟོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་
གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཡིན་པ། དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་
བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་སྟེ། རི་སྲིད་དུ་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་དང་། དབྱེར་མེད་པའི་བར་དུ་ཡང་དོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་
ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་འདུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་སྟེད་པ་དང་།
དེ་རྣམས་ན་རྩ་དང་འཁྲི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རི་སྟེད་པ་རྣམས་དང་སངས་རྒྱས་
བཙུག་འདས་རི་སྟེད་པ་རྣམས་དང་།

ཆོས་སྟོན་པ་རི་སྟེད་པ་རྣམས་དང་། རང་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གང་
གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་གང་སྟེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བགྱང་བའི་སྟོར་བས་མཁྱེན་
ཏོ། །དེ་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཏེ། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པས་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་

འཇུག་སྟེ། ཞིང་ངམ་སེམས་ཅན་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ནམས་དང་
སེམས་གང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་བགང་བས་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་རྒྱས་པར་
རོ། །

ད་ལྟར་རྒྱང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་
འཇུག་སྟེ། གང་ད་ལྟར་རྒྱང་བ་ཕྱོགས་བཅུ་ནམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ནམས་
དང་ཆོས་ནམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་ངི་སྟིད་དུ་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་ས་ལ་སོགས་པའི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་ཆར་བཅས་པ་དང་། ངི་སྟིད་དུ་སྐྱའི་ཅེ་
མོའི་མཐས་སྒྲངས་པའི་བར་དང་། ངི་སྟིད་དུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བར་
སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཡང་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་རྒྱས་པར་རོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཤེས་པ་མེད་དེ། གཉིས་སུ་མེད་
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་ཡང་མཛད་དོ། །འོ་
ན་གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མཐའ་དག་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ངི་ལྟར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་དང་ནམ་པར་ཤེས་པ་དག་སྟོན་པར་མཛད་དེ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མེད་ལ།
སྟོན་ན་ཡང་ཅི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའོ་ཞེས་ཉོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདིར་
བཛྲོད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དང་ནམ་པར་རིག་པ་དག་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྗེས་སུ་བཛྲོད་པའི་དོན་དུ་སྟེ།

ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་ཁོ་ན་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་དོ་ཞེས་
བདག་བཀག་པ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པས་འཆད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡང་ཅི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གཟིགས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། དེ་སོ་
སོར་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སློ་ཁོ་ནས་རྗེས་སུ་
བརྗོད་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་སློ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་
མ་རིག་པ་གོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཤམ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཛིག་རྟེན་
པའི་སློ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སྟོན་གྱི་
འཕེན་པས་སྟོན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་བཞེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་
པ་དུ་མར་སྟོན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་འགལ་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ།
ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམས་པ་བཞིས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་
དགོངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། བཟླ་བ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་
མི་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཆན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པས་ན་ཀྱན་
བརྟགས་ལ་སོགས་པ་དོ་སོ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་ལ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། དོ་སོ་ཉིད་མེད་
པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིན་པོ་
ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་ཉེས་པ་རྣམས་འདུལ་བ་ལ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ། རི་སྐད་དུ་
སངས་རྒྱས་ལ་བརྟན་པའི་སྐྱབ་པའི་གཉིན་པོར་གསུངས་པ་ནི། ང་ཉིད་དེའི་དུས་
ན་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པར་གཟིགས་པ་དེར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
པའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འདིར་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བྱུང་བར་མེད་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ལ་བརྟམས་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་གྲུའི་སྒྲུང་གི་བྲེ་མ་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་འདི་སྙིད་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །

ལེ་ལོའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་རྣམས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒོམ་ལམ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་དེར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མེད་ཆེ་འོད་ཀྱི་མཆོན་གཟུང་བ་འདི་ཅམ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། ཏུས་གཞན་དུ་ཞེས་པ་དགོངས་པའོ། །ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱུགས་པར་མཛད་ལ་འགའ་ཞིག་ལ་སྦོད་པ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའི་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་གང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་འབྲོར་བ་བསྐྱུགས་པར་མཛད་པའོ། །

ང་རྒྱལ་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འགའ་ཞིག་གི་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པ་ལྟག་པར་བསྐྱུགས་པར་མཛད་པའོ། །འབྲོད་པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །རེ་ཞིག་ཅམ་མ་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྱེད་པའི་

སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་
ཉོན་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་རོ། །

བསྐྱུར་བ་ལ་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི་རྫོད་བྱེད་ཟབ་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་བར་བྱ་
སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱི་བ་པོ་མེད་ལ་སྤྱི་བ་པོས་ཤེས། །སྤྱི་བ་པོ་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་
གནས། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱང་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་འདིར་ལྷུ་མ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། སྤྱི་བ་པོ་མེད་པ་རྣམས་
པར་གཡེང་བ་མེད་པ་ལ་གང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པོའི་སྒོ་ཅན་དང་། ཏྲག་པ་དང་བདེ་བ་
དང་གཙང་བ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བསྒྲིག་པས་མི་ཏྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱི་བ་པོ་ལོག་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་
དཀའ་བ་སྤྱོད་པའི་རྩོལ་བའི་ངལ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་
པའོ། །དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
བའི་མདོར་རི་སྐད་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་གསུང་གི་གཉེན་པོ་ནི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །འཇམ་པ་ནི་མཐོང་
བའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །

ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དོན་བཟང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཡིད་དུ་འཐད་པ་ནི་ཡི་གེ་
བཟང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་
བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །གསལ་བ་ནི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་
སོ་སོར་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །སྟུན་ཅིང་འཇེབས་པ་ནི་སྤྱི་སྟེགས་ཅན་སྒོ་

གྲོས་ངན་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཛོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །མཉན་པར་འོས་པ་ནི་སྐྱབ་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །

མི་ཚུགས་པ་ནི་པ་རོལ་གྱི་སྐྱེ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཅད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །སྟན་པ་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དུལ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །མི་རྒྱལ་བ་ནི་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བའི་བདེ་བའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །མི་བརྒྱུད་བ་ནི་དེ་ལས་འདས་པ་ན་ཡང་དག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་དུལ་བ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་བ་ཉི་བར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །རྣ་བར་སྟོན་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ལུས་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །སེམས་ཆེམ་པར་བྱེད་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །སྟིང་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་ལོག་པར་ངེས་པ་སེལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་གདུང་བ་མེད་པ་ནི་སྐྱབ་པ་པོ་འགྱུད་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོག་པས་པའི་ཉེན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྤུན་སུམ་ཆོག་པས་པའི་ཉེན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །རྣམ་པར་གསལ་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་མཁྱུད་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །དགའ་བར་བྱ་བ་ནི་རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །མངོན་

པར་དགའ་བར་འོས་པ་ནི་རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོབ་བར་བྱ་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བར་གཞུག་ཏུ་འོས་པ་ནི་བསམ་ཀྱིས་མི་བྲབ་
པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་རིག་པར་བྱར་གཞུག་ཏུ་འོས་པ་ནི་བསམ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་ནི་ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲེལ་པ་ནི་རི་ལྟར་འོས་པར་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲོས་པའི་
སྟོན་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་གཏེ་སྤྱི་ལྷགས་ནི་
ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲང་པོ་ཆེའི་
སྒྲ་སྒྲད་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི་ཐབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །སྒྲའི་དབང་པོའི་སྒྲ་དབྱངས་ནི་གཟུང་བར་འོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱི་ཟའི་སྒྲ་
དབྱངས་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་ནི་ཆོ་བ་དང་
འཛེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལ་སྒྲགས་པ་ནི་ཐག་རིང་པོར་
གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འདར་འདར་ཉེ་ཏུ་འི་སྒྲ་དབྱངས་སུ་གྲགས་པ་ནི་གྲུབ་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་སྒྲ་བཟུང་བ་ནི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲ་རྟོགས་
པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །དབྱངས་བཟུང་བ་ནི་ཐག་རིང་པོར་དེ་དང་དེའི་བརྟན་རྟོགས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །གྲགས་པ་བཟུང་བ་ནི་དེ་དང་དེའི་དབྱངས་ཀྱིས་བརྟན་རྟོགས་
སུ་སྟོན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །སྒྲའི་དབང་པོའི་དབྱངས་སྟར་སྟོན་པ་ནི་
འདར་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འི་སྒྲ་ནི་བདུད་དང་སྒྲགས་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་

ལས་ཀྱི་ལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁེངས་པ་ནི་བསྟོན་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་དམའ་བ་ནི་སྤང་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་ལུང་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་ཟུར་ཆག་པ་མེད་པ་ནི་དྲན་པ་ཉམས་པས་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཆང་བ་མེད་པ་ནི་གདུལ་བའི་བྱ་བ་ཀྱིས་པ་ཉམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཞུམ་པ་ནི་ཉིད་པ་དང་བཀྲུན་སྟེ་ལ་མི་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཞེན་པ་ནི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྲལ་བ་ནི་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆུབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱིས་ཀྱི་དེའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཆུན་ཆགས་པ་ནི་ཆུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་བ་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་སྤྱ་གཅིག་ལས་སྤྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དུ་མ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཅིག་ལས་དོན་དུ་མའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྤང་བ་ནི་དམ་བཅའ་བ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགྱུར་བ་ནི་དུས་ལ་བབ་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་བརྟེན་པ་ནི་རྟེན་རྟེན་པོར་མི་གསུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་ཀྱན་དུ་བྲག་པ་ནི་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་འཁོར་དུ་མཚུངས་པར་ཐོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

མཆོག་དང་ལྷན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་དཔེའི་ཆོས་སུ་བསྐྱར་བ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྣ་ཆོག་གས་རྣམས་སུ་རྒྱས་
བར་བསྟན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་སྣ་ཆོག་གས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་
ནི་གདུལ་བྱ་རི་ལྟ་བུར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཡང་དག་པར་བྱེ་བ་ཀྱན་དུ་སྟོན་པས་
འབྲུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེར་
ན་སོར་མེའི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བཞིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
ཡུལ་ལས་འདས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ས་བོན་སྤྲོ་མོ་ཡང་རྟོའི་གསེབ་ཏུ་སོན་པའི་
གསེར་གྱི་ས་བོན་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་དང་། རང་གི་མོས་པའི་
དབང་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་ཅན་དུ་
མཐོང་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟོག་པར་མེ་མཛད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་
མཛད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ནོ། །

ཆོད་མེད་པའི་རྟེན་གྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་
ཏན་ནི་ཆོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་
བའི་ཆེད་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་གིས་དམ་
པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་རིམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་གཏང་

བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་བརྒྱད་པས་རབ་ཏུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མཉམ་པར་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་མཆོངས་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

འདྲེས་པ་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་ཡང་དག་
པར་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པ་ལ་སྟོས་པས་འདྲེས་པ་མེད་
ཅིང་མ་འདྲེས་པར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡུལ་
ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་ཐ་མ་སྤངས་པའི་
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
ཞིང་རྣམས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅད་པ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །འཁོར་བའི་མཐའི་བར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་
དང་བདེ་བ་ཉི་བར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པ་འཁོར་བའི་བར་དུ་གནས་པ་ལས་དེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་རྣམས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཕྱི་མའི་མཐར་དང་དེའི་ཆེ་
ཉིད་ན་ཡང་སོ་སོར་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །

མི་བད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་བཞོད་པ་
རྣམས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་ལས་འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་

སྒྲིབ་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་བཞིན་དོ། །མངོས་པ་དང་སྒྲར་མི་སྒྲིག་པ་
དང་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། འདིས་ཀྱང་རིམ་པ་རིམ་ལྟ་བུར་ཕྱི་རོལ་པ་
དང་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་འདིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ན་མངོས་
པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོམས་དང་
བཅས་པ་ཉིད་གྱིས་དེའི་ཐར་པ་ནི་ཐར་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིག་པའོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲོན་ཀྱང་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་སྒྲོབ་པ་རྣམས་
གྱི་ཡིན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མི་སྒྲོབ་པའོ། །ལུས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་
ནད་མེད་ལ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ལས་སྐྱེ་མི་རུང་བའམ་ལམ་འཆད་པ་ལ་མི་
གསལ་བའོ། །དེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་མི་སྒྲོབ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་
ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིན་ཡོད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་དང་
ཞབས་སུ་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ལ་རིག་པ་ནི་སྒྲིག་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་
པའོ། །

སྒྲིག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་པའི་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ནི་ཞབས་
སོ། །རིག་པ་སྒྲོན་མ་ཅན་དེ་དག་ཞབས་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་པ་མིག་
དང་འདྲ་བས་བསྟན་པས་ཅིག་ཤོས་ཞབས་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་དེ་ལྟར་འགྲོ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་སྤྱུག་དང་གཟུགས་དང་གྲགས་པ་དང་དཔལ་དང་ཡེ་
ཤེས་དང་བརྩོན་འགྲུས་སྤྱན་སྐྱེམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་སྤྱུག་ནི་
གཞན་གྱི་དབང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱེམ་ཆོགས་

བ་སྟེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་ཡང་ངོ་། །གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱབ་པ་མེད་པ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་བདུད་རྩིས་མངོན་པར་བྱན་ཞིང་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་སྤྱད་དང་གསུང་
 དང་བྱུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་རྟོགས་པར་མཛད་པས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 མར་གསུངས་པ། གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་བདེ་བའོ་ཞེས་
 སོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་བདེ་བ་སྟེ། སྤྱག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསུངས་པ་ཡང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་མི་གཡོ་
 མཆོག་ །དབང་བསྐྱར་མཉམ་དང་མི་མཉམ་པ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བདེ་དེའི་
 ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བྱང་སྟོམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

གཟུགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གསལ་བའི་སྤྱོད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གྲགས་པ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཆོགས་པ་ནི་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 རོ། །སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་གང་གིས་ན་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དེ་ནི་
 དཔལ་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཆོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་

ཤེས་ཕྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དག་པ་
དང་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

བརྩོན་འགྲུས་ཕྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་གསུང་ཕྱན་སྤྲུལ་
ཚོགས་པ་སྟེ། ཕྱན་གྱིས་བྱུང་བས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་མི་ལྟོག་ལ་འབད་པ་མེད་
བར་འབྱུང་བ་དང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོམ་བར་བྱེད་པ་
དང་། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་དང་། འགོ་བ་གྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་གསུང་སྟེ། གཞན་གྱི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པ་དང་
སྤྱལ་པའི་སྐྱེད་གཤིས་རྟག་ཏུ་མི་ལྟོག་པའི་བྱ་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
ཞབས་ཀྱིས་ནི། རང་བཞིན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱག་ཕྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རང་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་
ཕྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ན་ཆོ་འབྱུང་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟོང་བའི་
ཕྱིར་གྲགས་པ་ཕྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པའོ། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མོས་པ་རི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཐའ་ཡས་པའི་བསོད་ནམས་དང་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་
རྒྱབས་ལས་མི་ཐད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་
ཆོམ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔལ་ཕྱན་སྤྲུལ་ཚོགས་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཕྱན་

སུམ་ཆོག་པ་པོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མཆོག་ཏུ་
སྒྲིབ་བ་ན་མཆོག་ཏུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བཙོན་
འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་པོ་ཞེས་རྣམ་གཞག་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་འོངས་སྒྲིབ་ཆོག་པ་པོ་སྐྱེ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
དག་པར་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་གནས་པ་རི་མིན་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་དེར་གཙོ་བོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་
ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིག་པས་ན་འཛིག་ཉེན་ཏེ། སྐྱེ་དགུ་དང་དེའི་སྒྲོད་དོ། །དེས་ན་འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་ཉེན་དང་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་ནོ། །དེ་ལ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དུ་ས་གཞི་ལག་མཐེལ་ལྟར་མཉམ་པ་ཁང་
བཟངས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་འབབ་སྟེགས་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་
པས་བསྐྱར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་གསེར་དང་དངུལ་དང་
བེ་རྒྱུ་དང་ཐུ་ས་ར་གརྒྱ་དང་རྫོང་སྒྲིང་པོ་དང་ཐུ་ཏིག་དམར་པོ་དང་ཀར་ཀེ་ཏ་ན་
སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་
གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབྱེད་པ། སྒྲིང་དུ་ཡང་ནམ་མཁའ་དང་རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པར་སྤང་བའོ། །

དེར་སེམས་ཅན་གང་སུ་དག་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་
པའི་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། སྤྲར་ཡང་བཙོན་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱང་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་
དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་

ཁམས་ཐུག་པ་ཅན་ཏེ། དག་སྒྲོང་སྒྲེས་བྱ་འདི་ནི་ཁམས་ཐུག་པའི་ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་མངེས་པ་དང་ལྡན་པ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཅན་ཏེ། ས་གཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཅན་ནོ། །

དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་
ལྷའི་འདྲིལ་ཉེན་ཐམས་ཅད་ལས་སོ་སོར་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། གང་རྣམས་
ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་བདེ་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་
མེད་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །འདི་འདྲ་བ་ནི་ཁམས་ཐུག་ལོངས་སུ་
དག་པ་སྟེ། མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་དང་། མཆམས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་
ཏུ་རོལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེར་སྒྲེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་
མཐའ་ཡས་པའི་འདྲིལ་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་སུ་སོང་ནས་དེར་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་
མི་དག་པ་བསལ་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་དག་པ་སོགས་པ་
རྣམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ནས་དག་པའི་ཆོས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
ལ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་སོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་མཆམས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་གཏེར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་
མཐའ་ཡས་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གཞལ་མེད་ཁང་གི་འཁོར་ཀྱི་ནང་ན།
སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་མཆོག་ཏུ་འབར་བས་སྐྱེ་རྣམ་པར་གསལ་
བ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཆད་མར་
བྱེད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ངོར་དད་པ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲེས་བྱ་

ཆེན་པོའི་མཆན་སྤུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་རྣམས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་
རྣམ་པར་གཞག་གི་འདི་རྣམས་ཀྱི་གངས་འདི་ཙམ་དུ་བྱ་བར་བྱས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མཆན་རྣམས་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཆན་པ་ཉིད་དང་།
རུས་སྤུལ་བཞིན་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་
ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བྱ་བས་འབྲེལ་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་
གཞོན་ཤུལ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་།
ཉིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱ་ཆེ་ཞིང་བྱང་བ་ཉིད་དང་། ཞབས་འབྱར་མི་མདོན་པ་
ཉིད་དང་། སྐྱའི་སྤྱ་གྲེན་དུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྤྱན་པ་རི་དྲགས་ཨེ་ནེ་ཡ་ལྟ་བུ་
དང་། དབྱང་པ་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། མདོམས་ཀྱི་སྤྱ་བ་སྤྱབས་སུ་བྱུབ་པ་
ཉིད་དང་། མདོག་གསེར་འབྲ་བ་ཉིད་དང་། བགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྤྱ་རེ་རེ་
ནས་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤྱས་མཆན་པ་ཉིད་དང་། རོ་སྟོད་
སེང་གའི་འབྲ་བ་ཉིད་དང་། དབྱང་མགོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་། ཐལ་གང་རྒྱས་
པ་ཉིད་དང་། རོ་སྟོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཅུ་གྲོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གསལ་པ་
ཉིད་དང་།

དབུ་གཙུག་ཉོར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། ལྡགས་སྤུལ་ཅིང་རིང་བ་ཉིད་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱེད་
པའི་སྤྱིར་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། འགམ་པ་སེང་གའི་འབྲ་བ་ཉིད་དང་།
ཆེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། ཆེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆེམས་ཐགས་

བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ས་བཞི་བརྩེ་ཆང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ཉིད་
དང་། སྤྱན་རྩི་མ་བའི་ལྷ་བྱ་ཉིད་དོ། །

ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་ནི་ས་ལ་མཉམ་པར་རེག་པ་སྟེ། ས་ཆེན་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དམའ་བ་དང་མཐོ་བ་དང་། གསེག་མ་དང་རྡོ་བ་དང་ཆུ་དང་
འདམ་དང་། ཆོར་མ་དང་བྲུ་ག་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་མཉམ་པོར་གནས་ལ།
འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་སྟོང་སྟེ་སྟེ་མའི་བར་གྱི་དབང་གིས་རིང་བ་ཡང་ཉེ་
བར་འབྱུར་རོ། །སོར་མོའི་ཆོགས་དང་པོ་ནས་བརྒྱམས་པའི་སོར་མོའི་བར་ལ་
སེང་སེང་པོ་མེད་ན་ཡང་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གཞུག་ཏུ་རུང་བའི་
སོར་མོ་ཅན་ནོ། །འཇམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་ཉིད་དོ། །གཞོན་ཤིང་ཆགས་པ་ནི་ཁ་
དོག་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བདུན་ནི་ཕྱག་དང་ཞབས་
ཀྱི་རྒྱབ་གཉིས་དང་། སྟེ་ག་གང་གཉིས་དང་ལྷག་པ་སྟེ་ཤིང་ཁེངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ཐམས་ཅད་ཆ་བཞིར་བྱས་ནས་ཆ་གསུམ་རྣམས་ལ་ཞབས་
དང་། ཆ་གཅིག་ལ་རྩིང་བ་སྟེ་ཆད་དང་ལྷན་པའོ། །

ཞབས་འབྱུར་མི་མངོན་པ་ཞེས་འདིར་མདོ་ནི་ཤིན་ཏུ་བྱས་མོ་དང་ལོང་བྱ་
མི་མངོན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞབས་འབྱུར་མི་མངོན་པའོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་
ཡང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཅན་ཟུང་སྟོན། །བྱས་མོ་དང་ལོང་མོའི་རུས་པ་རྫོང་པར་བྱེད་
པ་ནི་ཤིང་ཁེངས་སྟོན། །བརྒྱའི་རྩ་བ་ལས་འོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཞབས་ཞེས་རྟོགས་
པར་བྱའོ། །ཞེ་ནི་ཡའི་ཡན་ལག་ནི་ཞེ་ནི་ཡ་སྟེ། སྤྱན་པ་དང་འབྲུ་བ་ནི་སྤྱན་པ་སྟེ།
ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་དང་། མཉམ་པར་གནས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་

འདྲིལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་ལྷུ་མ་བ་སྟེ་སོར་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཕྱག་དག་
མཛེས་པ་ཉིད་ནི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

རིང་བ་ཉིད་ནི་རིང་བ་སྟེ། མ་བརྒྱད་པར་བྱས་མོར་སྟེབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
རོ། །མདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྤྲུམས་སུ་བྱུབ་པ་ནི་གང་གིས་མདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་མི་མདོན་
བའོ། །མདོག་གསེར་འབྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྤྲུམ་མཁེགས་ཤིང་སྤྲུམ་ལ་འོད་གསལ་
བའི་ཁ་དོག་ཅན་ཉིད་དུ་བསྟན་བའོ། །སྤྲུ་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ནི་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་འཁོར་བས་སོ། །མཛོད་སྤྲུ་ནི་སྤྲུ་མཚམས་ཀྱི་བར་ན་ཐིག་ལའི་
གནས་ན་འཇམ་པ་དཀར་བ་མཉེན་པ་བྲངས་ན་ཁྱུ་གང་དང་ཁྱུ་གཉིས་དང་ཁྱུ་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་འབྱུང་ལ། བཏང་ན་གཡས་སུ་འབྲེལ་བ། ཅེ་མོ་བྱེན་
དུ་ཕྱོགས་པ་སྤྲུ་དུ་རའི་འབྲས་བུའི་ཆད་ཅམ་པ་དདུལ་འབྱུང་གི་རྣམ་པའོ། །རོ་
སྟོད་སེང་གའི་འབྲ་བ་ཉིད་ནི་རྒྱས་པ་ཡངས་པ་ཤིང་རྒྱས་པའི་བྲང་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
དང་། མཛེས་པ་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

ཤིན་ཏུ་ལྷུ་མ་བ་རྩེ་བྲ་བ་མི་མདོན་པ་ནི་གང་གི་དབྱུང་མགོ་སྟེ། གསེར་གྱི་
བྲུམ་པའི་མགྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ལྷུ་མ་བའི་མགྱིན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་ཅན་
ནོ། །དབྱུང་མགོ་དག་གི་བར་དང་བར་ནི་ཐལ་གོང་སྟེ་འདྲིའི་དེ་ནི་བར་རྒྱས་པའོ་
ཞེས་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པའོ། །རོ་དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བ་མཁེན་ཞིང་ཆེན་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་རོ་སྒོ་བའི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ཟས་ཅན་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་སོ་ཞེས་
ཁ་ཅིག་ཏུ་བཙོད་དོ། །ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་སུ་རོ་རྣམས་སྒོ་བར་བྱེད་
གསོལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་རོ་སྒོ་བ་སྟེ་རོ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ནི་

རྒྱུ་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དགུགས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་མཉམ་པར་གནས་པ་སྟེ།

འདིའི་རྒྱུ་ལ་སོགས་པས་མ་དགུགས་པ་རྣམས་ནི་མཐོ་བར་མི་འགྱུར་
འདུས་ཁོངས་སུ་མ་ཡིན། འབྲེལ་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན། ཁ་དྲོག་ངན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མི་མངོན་པར་ཅད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་འགྱུར་མ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ནི་གསེར་གྱི་གཏན་པ་
བཞིན་དུ་ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དགུགས་
པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་གསོལ་བའོ། །དེ་གསུངས་པ། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་
པོ་རྣམས་ཀྱི་མགྱོན་པ་རོ་གསོལ་བར་བྱེད་པ་སྟོང་ཐག་བདུན་པོ་གྱེན་དུ་ཁ་
སྤྲོགས་པ་རྣམས་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །རོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་དུ་བཅུག་པས་
བདུད་ཅིའི་རོ་དང་མཉམ་པ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་རོ་བྱོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པ་རོ་སྟེ་བྱག་
རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱོ་བ་སྟེ། ཞིམ་པའི་མཆོག་ཉིད་དོ། །དེ་དང་ལྡན་པའི་ཞལ་
ཟས་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི་དེ་སྐད་དོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་དོ། །བྱག་ནི་དམའ་བ་སྟེ་
སྐྱ་སྐད་དོ། །རོ་རྩ་ནི་སྐྱ་སྟོད་དོ། །ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ། རྟེ་བ་ནས་
བཟུང་ནས་སྐྱ་སྐད་དང་སྐྱ་སྟོད་ཆོད་མཉམ་པའོ། །

ཡང་ན་འདོམ་ནི་བྱ་གྲོ་རྩ་སྟེ་སྐྱ་བཞེངས་པར་གྱུར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་བྲག་གཉིས་འདོམ་དུ་བྱས་པ་ན་སྐྱ་མཐའ་དག་ཚུ་དང་ཞེང་དག་མཉམ་པའོ། །བྱ་
གྲོ་རྩ་ནི་ཡིང་ཁ་པ་སྟེ་དེ་དང་འབྲ་བར་ཚུ་དང་ཞེང་མཉམ་པའོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་
གོ། །གཙུག་ཏྲར་ནི་དབུ་དཀྱིས་པའི་རྣམ་པར་རྒྱུ་ཞིང་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་
རྒྱགས་པའོ། །ལྷགས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སྟན་གྱི་བྲག་པའི་བར་

དང་དབྱལ་བའི་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་ལྷགས་ཀྱིས་རེག་པའོ། །ཤིན་ཏུ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆེས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
འབྲ་བ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་དང་འབྲམ་པའི་མཐའ་རྒྱུ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། འབྲམ་པ་
སེང་གའི་ལྷ་བྱ་ཉིད་དོ། །

ཆེས་པ་བཞི་བཅུ་ཆང་བ་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཞིན་དུ་སྐྱུ་ཕ་ཙ་ཙ་གཉིས་
སམ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་མ་ཡིན་པའོ། །སྐྱུ་ནི་རྒྱུ་པའི་དབྱུས་སྐྱུ་ཁིང་གནས་པ་
དང་ནག་པོ་རྒྱུ་པའི་ལོགས་གཉིས་དཀར་བ་དང་། རྩི་མ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་
སྐྱུ་ལ་མཐིང་གར་འདུག་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ཁིང་བིསྐ་ལའི་ཤུན་པ་ལྷར་
དམར་བ་དང་། རྩི་མ་དང་སྐྱུ་ཀྱི་བར་གསེར་ཀྱི་ཁ་དོག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ལྷ་བྱ་
དང་བ་ལྷ་རྣམས་དང་ལྷན་ཡུང་སྐྱུ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་
མཐོན་མཐིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །བེུ་གཞོན་ཅུའི་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འོག་ཤིན་ཏུ་
སྐྱུ་ཁིང་འོད་དང་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མ་འཇོངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱུ་རྩི་མ་
པའི་ལྷ་བྱ་ཉིད་དོ། །

མཚན་འདི་རྣམས་རྩིས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པའམ་མཚན་དང་རྩིས་སུ་
མ་སྐྱུ་པར་གསལ་བར་བྱེད་པའམ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་
ཅེས་པའམ། རྩིས་སུ་མ་སྐྱུ་པར་མཛོས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་
བརྒྱད་ཅུ་རྣམས་ཏེ། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྷ་བྱ་ཉིད་དང་། སེན་མོ་སྐྱུ་པ་ཉིད་
དང་། སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རྒྱས་པ་ཉིད་
དང་། སོར་མོ་བྱེན་གྱིས་སྐྱ་བ་ཉིད་དང་། ཙ་མི་མདོན་པ་ཉིད་དང་། ཙ་མདུད་པ་

མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཉིད་
དང་། མེད་གཏེ་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་།

སྒྲུང་པོ་ཆེའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ངང་པའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་
པ་ཉིད་དང་། ལྷ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་
བསྐྱོར་བས་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། མངོས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། མི་གཡོ་
བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་འབྱུང་བཀའ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བྱི་དོར་བྱས་པ་
ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་རིམ་པར་འཆོམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་འཇམ་
པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། མཆོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་།
སྐྱེ་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད་དང་། གོམ་པ་སྦྱོམས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་རྣམ་
པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤིན་ཉིད་དང་། སྐྱེ་ཁྱུ་པ་མེད་པ་ཉིད་
དང་། སྐྱེ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གིས་པ་ཉིད་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་
ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེས་པ་ཉིད་དང་། གཟེགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་དག་པ་
ཉིད་དང་། དཀྱུ་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་།

དཀྱུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། དཀྱུ་མ་རྫོངས་པ་ཉིད་དང་། ཕྱལ་ཕྱང་རེ་བ་
ཉིད་དང་། ལྷེ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། ལྷེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་ཉིད་དང་།
ཀྱུ་རྣམ་མངོས་པ་ཉིད་དང་། ཀྱུ་དུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་ལ་སྦྱེ་བ་དང་
གནག་བག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་མཐེལ་ཤིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་
དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་།
ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་དང་ཞིང་

འོད་འབར་བ་ཉིད་ལས་ཞལ་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་བའི་ཕྱིར། ཞལ་ལ་
གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དང་།

ལྷགས་མཉེན་བ་ཉིད་དང་། ལྷགས་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དང་། ལྷགས་དམར་བ་ཉིད་
དང་། སྒྲུབ་མོ་ཆེའི་ར་རོ་དང་འབྲུག་གི་སྒྲུབ་ལྷན་བ་ཉིད་དང་། གསུང་སྒྲུབ་ཞིང་
མཉེན་ལ་འཇམ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་ལྷུས་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་རྣོ་བ་ཉིད་དང་།
མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་སྒྲུབ་
ཉིད་དང་། འདས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། འདས་གཙང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་ཡངས་བ་
ཉིད་དང་། རྩི་མ་སྒྲུགས་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་དཀར་ནག་འབྲེས་འིང་བསྒྲུབ་འདབ་མ་
རངས་བ་ལྷ་བྱ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་མ་འཇམ་བ་ཉིད་
དང་། སྒྲུབ་མ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་མའི་སྒྲུབ་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་
རྒྱས་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་མ་ཉམས་བ་ཉིད་དང་། དབུལ་བ་
ལེགས་པར་འབྲེས་བ་ཉིད་དང་། དབུལ་བ་དབྲེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། དབྲེས་རྒྱས་བ་
ཉིད་དང་། དབྲེས་སྒྲུབ་བ་ལྷར་གནག་བ་ཉིད་དང་།

དབྲེས་སྒྲུག་བ་ཉིད་དང་། དབྲེས་འཇམ་བ་ཉིད་དང་། དབྲེས་མ་འཇིངས་བ་
ཉིད་དང་། དབྲེས་མི་བཞོར་བ་ཉིད་དང་། དབྲེས་བྱི་ཞིམ་བ་ཉིད་དང་། དཔལ་གྱི་
བེའུ་དང་བཟ་ཤིས་དང་གཡུང་བྱང་འབྲེལ་པས་སྒྲུགས་ཁ་དང་ཕྱག་དང་། ཞབས་
བརྒྱན་བ་ཉིད་ཅེས་པའོ། །སྒྲུགས་ཀར་ཡང་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟེ།
སྒྲུགས་ཀ་ན་གནས་པའི་དཔལ་བེའུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་འོད་ཟེར་རྣམས་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་གཞན་དུ་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སྟོན་

ངེས་དང་བུམ་པ་གང་བ་དང་ཉ་དང་གཉའ་ཤིང་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཏུང་དང་ཁྲི་
བཟང་པོ་དང་གདུགས་དཀར་པོ་དང་། ར་ཡབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །

མཆོན་དང་དཔེ་བྲད་འདི་རྣམས་ཀྱང་བྲད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
རྣམས་དང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། གསལ་བ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པར་བུལ་དུ་འབྱུང་བའོ། །པལ་ཆེར་ནི་འདི་རྣམས་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གང་ལ་གནས་ནས་དེ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
ཅིང་སྐྱ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་ཏེ། གཟུགས་ཅན་དེ་དང་དེས་བྲད་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་
བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལས་སྐྱ་གང་བྲད་བ་དེ་ལས་འདི་ག་ཉེན་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་
བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པར་འགྱུར་
འོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདིས་སྟོན་བྲད་ཚུབ་སེམས་དཔའ་གྱུར་པས་སྟོན་ལམ་བསྐྱེད་
པ་སྟེ། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདི་རྣམས་དུས་འདིར་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་
མི་རྫོགས་པར་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་འབྲ་བར་རི་ལྟར་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་རྫོགས་པར་མཛད་མོད་ཀྱང་སྐད་
ཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དུས་

ལས་མི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གྲང་འགྱུར་བར་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པ་
དང་སེམས་ཅན་ཇི་སྲིད་པ་དང་ཇི་སྲིད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་རྣམས་རབ་དུ་
གདགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་སྟོག་ཆགས་གཅིག་གི་ཡང་བྱ་བ་ལ།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་། གནས་པར་བྱ་ཞིང་པན་པ་
རྣམས་བྱའོ་ཞེས་པ་འདིའི་སྟོན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པའི་དབང་ལས་དང་། གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉན་པ་འཇུག་པའི་ལས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པ་
ལས། དེ་འདྲ་བའི་བྱ་བའི་བྱུང་པར་རྣམས་རབ་དུ་གདགས་ཏེ། གང་ལ་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་མཐའ་མེད་པའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་ཇི་
ལྟར་གདུལ་བྱ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །སྐྱེ་འདི་ཡང་ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་ཁོ་ནའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དབང་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཉེ་བར་བསགས་
པས་ངི་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་ལོང་ཅན་རྣམས་ལ་སོ་སོར་སྤང་གི་ས་འོག་
མ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་རྒྱ་མཐུན་དུ་རྗེས་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་ལས། གཞན་རྒྱ་
མཚན་པའི་སྐྱེ་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཐུ་ལས། ཡང་དག་པར་བྱུང་
བའས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཐུ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་
ཀྱི་ཡང་མཐུ་ཤུལ་དུ་བྱུང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟར་ནི་གང་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལས་གང་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་
འཁོར་བར་རང་གི་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་འགག་པ་སྟོན་པའི་མཐའ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་

དུ་མ་དེ་ནམས་གསལ་བ་སྟེ། ལུས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པའི་མཐའ་བསྟན་པ་ལས་
 བན་ཚུན་འདྲེས་པ་མེད་པ་དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མེ་
 ཡོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གདོང་གི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་རྒྱ་
 མཐུན་པའི་སྤྱི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ། འབད་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་
 ཏོ། །

སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོན་སྤྱད་པ་ནམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བསྟོན་བཀྱར་བྱས་པ་ནམས། གང་འདྲ་བའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བི་རྒྱུ་དང་། བརྒྱ་རྩ་ག་དང་། ཨི་རྩ་རྩེ་ལ་དང་། ཤེལ་ལ་
 སོགས་པའི་རང་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོན་ཤིང་ལ་སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་
 བ། ཞིང་དང་ཆུ་དང་རླུ་སྐྱོར་ལ་སོགས་པ་ནམས་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བྱད་པར་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ནམས་བསྟམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བཤད་པ་དེ་མ་ལུས་པ་སྤྱི་
 གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་ཏོ། །སངས་རྒྱས་དེ་ནམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པ་དག་
 གི་མཐུ་ཕྱིལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། རི་སྟེང་དུ་དེ་ནམས་ཀྱི་དགའ་འདུན་འདུས་པར་གྱུར་
 བའོ། །ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པའི་ནམ་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་
 དང་བཅས་པའི་དགའ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་དེ་ནམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ནམས་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་ནམ་པར་བཀྱ་བའི་སྤྱི་ཅན་
 དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་ཞལ་བས་དང་ཆོས་གོས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་

སྟོན་པ་དང་ལྷན་པ་ནམས་བྱང་བ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉི་ལྔ་བར་བསྟན་པ་གང་ལྟར་བ་དང་། བདག་ཉིད་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་
པའི་རིགས་སུ་རབ་ཏུ་སྐྱེས་པ་གང་ལྟར་བ་དང་།

གཟུགས་དང་སྒོ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱང་བར་བྱར་པ་
དང་། ཆོས་མཉན་ནས་སྟོན་པ་གང་ལ་སྟོན་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་
ལྷག་མ་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ནམས་དང་ཉན་
ཐོས་དང་བཅས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ནམས་ལ་བཟའ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་ཆོས་གོས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་དུས་རི་སྤྱིད་དུ་
ཆད་གང་ལུལ་བ་དང་། རི་ལྟར་ཡང་འདི་སྤྱོན་པའི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོན་པ་ལ་སྟོན་པའི་
སྟོན་ཆུལ་གྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆུལ་བྱིས་ས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་
འགྲུས་དང་། ཉིང་རེ་འཇིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་གང་སྟོན་གྱི་གནས་
སྐབས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་དེ་ནམས་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་སྟོན་པར་མཛད་
དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལྟ་ཞོག །གཞན་ཡང་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱང་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་
ཐམས་ཅད་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

གཞན་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་སངས་རྒྱས་
ནམས་ཀྱི་ཐུགས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་ནས་རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པའི་
བར་གྱི་སྟོན་པ་གང་ནམས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐོས་ནམས་དང་། སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པ་ནམས་ཀྱི་ཡང་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱང་བའི་རེ་རེ་ཅིག་ཅིག་ཅར་སྟོན་པར་མཛད་

དོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ལྷན་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་བཞེད་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་
གཅིག་གི་ནང་དུ་སྟེ། འདིག་རྟེན་སྤྲ་རབ་ཀྱང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྩལ་སྤྲ་རབ་ཆེ་
བར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ལ་བྱུང་བ་དང་འདིག་
རྟེན་མ་ལུས་པ་བཞེད་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་
ནམས་ན་དེ་སྟེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་སྟེད་ལས་ལྷག་པའི་སྟོན་པ་ནམས་པར་བཟུང་བ་
ནམས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ནམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་དེ་སྟེད་གྱི་བར་དུ་
སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་བའི་དབང་ལྷག་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་
ནམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ནམས་ནི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུ་
དུ་བྱུང་བ་ནམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མིག་འཕྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པའི་རང་བཞིན་
མངོན་སུམ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་རྒྱས་པའི་ཞེས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་མོས་
པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཙུང་ལྷན་འདས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཡང་། སྤྲུལ་
པའི་སྤྱ་ནམས་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་རྗེས་སུ་གཞུག་པས་ཡུམ་དང་ཡབ་དང་སྲས་ལ་
སོགས་པའི་འབྲེལ་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཞིང་ཁམས་གསུམ་པར་བཞུགས་ནས་
དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པས།

ནམ་པ་སྤྱ་ཆོགས་པ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ། གྲགས་པ་དང་ལན་དུ་པན་འདོགས་པ་ལ་སོགས་
པ་འདོད་པས་མ་ཡིན་པར་སྤྲུགས་རྗེས་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྲིན་
ལས་ནམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ནི།

འགྲོ་ཆམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྟེན་དུ།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྟོན་ལས་འདི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །

ཅེས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ནོ། །སྟོན་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་
ལྟན་འདས་སྐྱེ་དེ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ལ་བ་སྟེ། གང་དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཔུལ་བའི་མེ་
ཤི་བར་བྱས་པས་དང་། ཆོས་སྟོན་པས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱོལ་སོང་རྣམས་ལ་
ཡང་རང་གི་ཤ་དང་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་སྟེར་བས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་
རྣམས་ལ་བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པས་ཀྱང་
སེམས་མདོན་པར་དང་བར་བྱས་ནས། མདོན་པར་དང་བས་དེ་བས་ཀྱང་རང་གི་
འགྲོ་བ་རྣམས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལྟ་
ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པས་མདོན་པར་དང་བར་
བྱས་ནས་དམིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནས་ཇི་སྟེན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་དོ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ། བདག་གིས་གོང་དུ་གནས་སྐབས་ཇི་
ལྟར་བཟོད་བློན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་འདི་ཇི་ལྟར་རང་ཉིད་ཐུགས་དང་པོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་དེ་དང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་མདོར་བསྡུས་ནས་འདིའི་སྟོན་
ལས་བསྟན་པའོ། །བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེན་བཟོད་པ་འདི་རྣམས་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་འོད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པར་

འགྱུར་རོ།

གང་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 ཀྱིས་མི་ཐུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་
 དང་ལྡན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པ་མེད་པར་འདུག་པ་
 ནམ་མཁའ་གཅིག་ལུ་དཔེ་དང་དཔེར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེར་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་
 པ་རྒྱས་པ་ནམས་ནི། རྫོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་
 པའི་འཁྲོ་བ་མགོན་མེད་པ། ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྒྱན་
 ཆད་པ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་འདུག་པ་རི་སྟོད་པར་མགོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཅི་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྒྱ་
 གསུམ་ནམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལང་དག་པར་འགྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་པ་དང་། སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་
 ཀྱི་དོན་སྟོད་པའོ། །

སྐྱེ་ཆེ་དང་རིགས་དང་ཆད་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པར་ནི་འགྱུར་ཏེ། ཤིན་ཏུ་
 རིང་བ་དང་ཐུང་བར་འཆོ་བའི་ཕྱིར་དང་བྲམ་ཟེ་དང་རྒྱལ་རིགས་སུ་རིགས་ཐ་དད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འོད་སྤངས་དང་གྲོ་ཏ་མ་ལ་སོགས་པ་རུས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱུ་བ་དང་ཆེ་བའི་བོང་ཆོད་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་རི་ལྟ་བུའོ། །ཕུན་སུམ་
 ཆོག་པ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མཁའ་པས་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་གུས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་

བྱས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་པན་པ་བྲེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །

དེ་ལ་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པར་བྲེད་པ་དང་། ཏུས་རིང་པོར་གོམས་པར་
བྲེད་པ་དང་། རྒྱ་དུ་གོམས་པར་བྲེད་པ་དང་། བཀྱར་སྒྲིར་བྱས་ཏེ་གོམས་པར་
བྲེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་
པ་དང་། མཐུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །པན་པར་བྲེད་པ་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱུ་
ལས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་འགྲོལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་
བདེ་འགྲོལ་འགོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་
རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་མཁྱེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པའོ། །

སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའོ། །མཐུ་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་སྤྱུལ་ཞིང་
ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། སྤྱི་ཆེ་གཏོང་བ་དང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། བསྐྱིབས་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རིང་བ་ལ་སྤྱར་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྤ་

བ་མང་པོར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤྱི་འོད་ཀྱིས་
མཐའ་ཡས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་པའི་གཉུག་མའི་ངོ་མཆར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལོ། །

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མཆན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་དང་། དཔེ་བྱད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོབས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། རྫོང་ལྷོ་སྤྱི་པོའི་རུས་པའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལོ། །ལོངས་སྤྱོད་
རྫོགས་པའི་སྤྱི་ཡང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པ་དང་ཁིང་ཐ་དད་པ་སྟེ།
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་འགའ་ཞིག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་ནི་ཤེལ་གྱི་རང་
བཞིན། འགའ་ཞིག་གི་ནི་བེ་རྒྱུ་ལྷོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །མིང་
ཐ་དད་པ་ནི་འོད་དཔག་མེད་དང་། རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཅེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ལོ། །སྐྱུ་ཐ་དད་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་སྟེ།
ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ལམ། སྐྱུ་ཚུང་བ་དང་སྐྱུ་ཆེ་བ་ཐ་དད་
པས་སོ། །

ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་སྒོ་གོས་མི་
ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པས་
སོ། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པ་ནི་དེར་འདུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ལ་ལྟོས་པ་སྟེ། བསྐྱོར་བ་ཐ་དད་པ་ཡང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཅ་
གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདིར་ངེས་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཁོ་
ནར་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་གང་དེ་རྣམས་བསམས་ན་བྱིས་པ་རྒྱས་པ་ཟད་པ་

ལས་སྐྱོ་ཞིང་སྐྱོ་ལ་བརྒྱལ་བ་དང་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་གནས་དེ་ནམས་ནི་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནམས་ཏེ། ཉེག་གའི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནམས་ཀྱང་རིམ་ལྔར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནས་འཕྱོར་ཅན་གྱི་དབང་ཕྱག་གི་
གཙོ་བོས་གཟིགས་ཤིང་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བདག་གིས་འདིར་གདམས་ངག་
རིམ་ལྔ་བར་ངས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་མདོར་བསྟུས་པ་སྟེ། བྱེ་བར་བྱ་ན་ནི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པར་
འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ནམས་ཁོ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་ཀྱི་
བ་སྐྱའི་ཁུང་བྱ་རེ་རེར་དང་དཔེ་བྱད་དང་སྐྱེས་བྱའི་མཆན་དང་། སྟོབས་དང་མི་
འདིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཁྱད་པར་དེ་ནམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱས་ལ། མདོན་པར་བརྗོད་པར་
ཡང་བྱས་མོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
པར་སྐྱེ་ཆའི་ཆད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་གྱུར་ཅིང་།

ཐུབ་ཞིང་ཐུབ་བར་ལས་གཞན་མེད་པར་གྱུར་ནས་གལ་ཏེ་བརྗོད་པར་
གྱུར་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་སམ་ཉན་ཐོས་
ནམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་ཤེས་བཤམ་བརྗོད་པར་མི་
བྱས་པར་སྤར་ཁོ་ནའོ། །གཤོག་པའི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་རྒྱང་གི་ཤུགས་རྫོབ་
ཅིང་པ་རོལ་གཞོན་པའི་ནམ་མཁའ་ལྗིང་ཡང་། ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་ཟད་དོ་སྟམ་
ནས་ནམ་མཁའ་ལས་འབབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་གི་སྟོབས་དང་པ་རོལ་

གཞོན་པ་ཉམས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ས་བརྩུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་ཐོབ་པ་སྟེ། དེ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟེང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྣམས་པ་
ལས།

ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་པའི་ཡོན་
ཏན་རྣམས་ལས་ལྷོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་སྒོའི་སྟོབས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ནི་
འོག་ནས་གནས་ན། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་
གྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་གི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའམ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གཏམ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་
ཕྱིར་བདག་ལྟ་བུའི་མ་དག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་ལོང་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྐབས་གལ་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡང་དེ་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱ་
སྐྱབ་དང་། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལས། ཐེ་
ཆོམ་མེད་པར་བདག་གིས་ཡོན་ཏན་སྟོགས་གཅིག་གི་ཆ་ཅམ་བརྗོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་མེད་དུ་བྱུང་
བའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་འགྱུར་གནས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤར་ཡང་
གྱིས་པ་རང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བཞུན་པས་མོས་པ་དང་བུལ་བ་རྣམས་ཡོན་ཏན་སྤྱན་
སུམ་ཆོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཐོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དེའི་ཆོས་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱེད་
ལ། མཁས་པ་རྣམས་ནི་རྟོག་པོ་ཞིང་ནས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་

ལའང་མངོན་པར་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་དེ་ལ་དད་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་རྣམས། རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཕུང་སོ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་མཉན་ཏེ། ལྷ་དང་མིའི་དཔལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་ཞིང་།
རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲོལ་མེད་པ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཐུབ་
པའི་དགོངས་པའི་རྒྱལ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་སྣང་བའི་ལེའུ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་
བཞི་པའོ། །

ཞེས་པ་ཐུབ་དགོངས་དཔག་བསམ་སྟོན་ཤིང་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་
ནི། །གཡོས་ཤིང་ལྷ་ངན་ཆུ་ཡིས་རྒྱུན་དུ་རབ་ཞིར་མཐར་ཁྱལས་པ། །མི་མཐུན་
སྤྱོགས་རྣམས་ཉེ་བར་གྱུར་ལས་འབྲས་བུ་བཟང་རྣམས་བསྐྱས། །ཀྱེ་སྤྱིང་སྤྱར་
ཡང་སྤྱེ་བ་དག་པ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཞིག །སྣང་བ་འདི་ལས་ཐན་དང་མི་ཐན་པ་ཡང་
རྣམ་བཤུས་ནས། །གང་ལས་མཐོ་བས་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཐེག་པ་འདི་ཞོན་
ཏེ། །བདག་ནང་སྟོབས་ལྡན་དག་པོའི་རིགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྤྱར་ཆོད་ལ། །སྤྱིད་གསུམ་
རྣམ་རྒྱལ་ཕུན་ཆོགས་བྱང་ཆུབ་གནས་ཀྱིས་ཕུན་ཆོགས་བྱོན། །ཆུ་ལ་གསུམ་
རྣམས་ལ་བདེན་པ་བྱུང་གི་སྟོག །མདོར་བསྐྱས་བདག་གིས་འདི་དུ་ཉེ་བར་
བཀོད། །གལ་ཏེ་ཉེས་པར་ཐེན་ན་དེ་བཟོད་མཛོད། །

བདེན་པ་གཉིས་ལ་ས་བརྟེས་ཆོད་མ་ཡིན། །གཞུང་ལུགས་སྤྱད་མེད་བཤད་
པའི་ལེགས་བྲས་འདོད་བྱ་ཆེ་བ་ནི། །རབ་རིབ་འཛོམས་བྱེད་གཉིད་བྲས་དེ་ཡིས་
སྤྱེ་བོ་ཆོམ་བྱེད་ཤོག །བདག་གྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་འཛིན་བསམ་མི་བྱུང་སྐྱེ་ཕུན་
ཆོགས་ཀྱིས། །རྩོད་པ་དང་བྲལ་བསྐྱལ་པར་རོལ་པའི་ཆེད་དུ་འདུ་བར་ཤོག །ཡོན་

ཉན་དམ་པ་བསྐྱེགས་པའི་རྒྱ། །བརྟེན་པ་འོད་འབར་བྱི་མེད་པ། །སྤང་བ་འདི་ནི་
སྐྱོ་བོ་ཡི། །མགྲིན་པ་རྣམས་ལ་གདགས་པར་མཛོད། །སྤང་བ་དང་བཅས་རྒྱན་
འདི་ལྟར། །སེམས་ཅན་སེམས་ལ་སྤྱོད་བྱ་བཞིན། །ཐུབ་པ་ནང་འོད་འཇུག་ཆེད་
དུ། །ནམ་མཁའ་ངི་སྤྱིད་གནས་པར་ཤོག། །ཐུབ་པ་དགོངས་པའི་རྒྱན་སྒོ་བ་དཔོན་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཛིགས་མེད་འབྱུང་གནས་སྤྲས་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛོད་པ་
རྩོགས་སོ། ། །

རྣམ་གཞོན་ཚུལ་མཁས་འཛིགས་མེད་ཀྱི། །གནས་ལ་རེག་པའི་ཚུལ་འདི་
ནི། །དཔལ་ལྷན་དགའ་སྐྱོད་རྒྱལ་སྤྱིད་ཀྱི། །སྤྲུལ་ཅུའི་ལོ་ལ་བྱས་པ་ཡིན། །ཕྱེད་
དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཐུག་ལ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཆད། །བསྐྱེགས་
འོས་བརྒྱན་པའི་ཆེད་དུ་འདི་ལྟེ། །ཆད་བཞིན་སྤྱོད་ལ་དངོས་པོ་རྣམས། །ཞེས་
བཤོ། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་བསམ་འཕེལ་ཞོར་བྱ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རང་གི་མི་
ཤེས་ཐུན་པས་བསྐྱེབས་ནས་དོན་མེད་འབྱུང། །དེ་རྟོགས་དོན་དུ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་
མ་འདེགས་པར་བྱེད་པའི་དབང་གྱུར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་གྱུར་
ཏེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་དོན་མེད་ལྟ་བུར་མི་འཛིགས་སེང་གའི་ཐུགས་རྗེའི་
སྐྱུན་ཀྱིས་རབ་གཟིགས་ནས། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཐུབ་ཆེན་དགོངས་པའི་སྒྲོན་
མ་འདི་ནི་མི་ཤེས་ཐུན་པ་བསམ་ཕྱིར་མཛོད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཕགས་པའི་སྐྱད་
ཀྱིས་དབེན་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་དོན་མེད་ལྟ་བུར་ཁོ་བོས་རབ་རྟོགས་ནས། །དེ་དག་
ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པོ་རྣམ་པར་བསམ་ཕྱིར་བདག་གིས་
ལེགས་པར་འདི་བསྐྱར་ནས། །བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཚུ་འཛིན་འོད་ཟེར་ལྟ་བུར་

ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་དེས། །འདི་ཅུ་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཡིད་
གྱི་ཐུན་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་ནས་ཟབ་མའི་ལམ་རྟོགས་ཤོག ། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ཁོར་བུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་རབ་
འབྲམས་ལ་ཤེས་པའི་སྒྲུང་བ་སྐྱེས་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལས་མཉན་ནས།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒྲར་ཤུ་ཡའི་དགེ་སློང་དཔང་ཞོ་གསལ་བ་བྲགས་ཞེས་བྱ་བས།
ཡུལ་དབྱས་ཀྱི་གོང་བྱེད་ཆེན་པོ་མཁས་པའི་འབྲུང་གནས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་
བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ། །

དུས་ཕྱིས་ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་ཕུག་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་སེང་གེ་རྒྱལ་
མཆན་གྱི་བཀའ་ཤིན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲས་ཀྱི་བུ་བོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་སློ་
གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་ཡས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ཤོང་
སྟོན་ལོ་རྒྱ་བ་རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོལ་ལ་སོགས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་དང་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་དུ་མ་རྣམས་ལ་སློའི་སྒྲུང་བ་ཆེར་
རྒྱས་པ། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་དཔང་དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་སློ་གྲོས་བརྟན་པས།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དོག་ཤིང་དཔོན་པོ་དང་། བདེ་བ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་ལ་
སོགས་པས། མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལེགས་པར་བཅོས་ནས་
དག་པར་བསྐྱར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་བའོ། །

སྤར་ཡང་དཔལ་ལྷན་སློ་གྲོས་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་འདིའི་སྐབས་
དང་གཞུང་ལུགས་གཞན་གྱི་སྐབས་མཐུན་པ་ཇི་སྟེད་ཉིད་པ་རྣམས་སྤར་ཞིང་རྒྱ་

དཔེ་དང་གཏུགས་ཏེ་ལེགས་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་ནས་ཁྱུས་ཆེན་བགྱིས་ལ།
དོན་ལ་ཡང་ལེགས་པར་དབྱད་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་བགྱིས་པའོ། །

སྐྱ་དོན་སྤང་བ་ཉིན་བྱེད་འོད། །བཙོན་པས་ཡང་ཡང་བརྟེན་པ་ཡིས། །གཞུང་
མཆོག་ཟབ་ཡངས་འདབ་བརྒྱའི་ཆ་ལ། །དགོངས་དོན་གེ་སར་རབ་གསལ་
གྱུར། །འགོ་བ་མང་པོ་ལ་པན་གྱུར་ཅིག ། །

[illegible]